

*Погиблим борцям за волю України
присвячується*

А. БУРЯЧОК
М. ДЕМСКИЙ
Б. ЯКИМОВИЧ

РУССКО-
УКРАИНСКИЙ
СЛОВАРЬ

ДЛЯ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ

Около 32 тыс. слов и словосочетаний

Киев—Львов
Издательство «Варта»
1995

А. БУРЯЧОК
М. ДЕМСЬКИЙ
Б. ЯКИМОВИЧ

РОСІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКИЙ
СЛОВНИК

ДЛЯ ВІЙСЬКОВИКІВ

Майже 32 тис. слів і словосполук

Київ Львів
Видавництво «Варта»
1995

Рецензенти:

Левко ПОЛЮГА, доктор філологічних наук, професор;
Олександр МИХАЙЛЕНКО, кандидат військових наук, полковник;
Юрій БІЛІЄНКО, кандидат філософських наук, полковник

Затверджено до друку Вченою радою Інституту українознавства
імені І. Крип'якевича Національної Академії наук України

Рекомендовано як нормативний словник Міністерством
оборони України

Відповідальний редактор:

кандидат філологічних наук *Дмитро ГРИНЧИШИН*

Консультанти:

доктор філологічних наук, професор **Юліян РЕДЬКО;**
кандидат філософських наук, генерал-хорунжий *Володимир МУЛЯВА*

Бурячок А., Демський М., Якимович Б.

Р-75 Російсько-український словник для військовиків.—
К.: Варта, 1995. — 384 с.

ISBN 5-7707-7108-9

Словник містить майже 32 000 слів і словосполук, перекладених
українською мовою, і охоплює основну, найуживанішу у військовій
сфері лексику.

Р 4602030000 — 011 На замовлення
257 — 95 МО України

ББК 81.2Р-4

© А. Бурячок, М. Демський, Б. Якимович,
1995

ПЕРЕДМОВА

«Російсько-український словник для військовиків» має своїм завданням задовольнити потреби мовленнєвої практики українських військовиків від рядовика починаючи та генералом закінчуючи. Крім того, він може бути посібником для військовиків у користуванні російськомовною літературою, а також акцентуаційним довідником.

Словник містить 10 900 реєстрових слів і 20 700 стійких словосполук, перекладених українською мовою.

Пропонований словник охоплює основну, найуживанішу у військовій сфері лексику й стійкі словосполуки. Застарілі чи архаїчні слова й стійкі словосполуки включені до словника в обмеженій кількості, причому лише ті, що необхідні для розуміння військової літератури з недавнього минулого українських збройних сил, а також ті українські відповідники до російських слів чи стійких словосполук, які вказують на історичну спадкоємність української військової справи. Із назв географічних, астрономічних, релігійних і часових понять у словнику подані лише ті, які внаслідок близькості щодо звучання або великої частоти вживання витискають із мовлення людей, що недостатньо володіють українською мовою, слова українські.

Словник складається з двох частин. Перша частина містить найуживаніші у військовій сфері загальнопоширені слова, військову лексику й стійкі словосполуки. У другій частині подано команди й командні слова, що вживаються в усіх видах війська: суходільному (в т. ч. прикордонному війську, національній гвардії, військових частинах Міністерства внутрішніх справ, цивільної оборони й національної безпеки), війську охорони повітряного простору та військово-морських силах.

Російські слова та їх українські відповідники подані в словнику в початковій формі: іменник — у називному відмінкові однини; прикметник і дієприкметник — у називно-

му відмінковій однини чоловічого роду; дієслово — в неозначеній формі недоконаного й доконаного видів. У називному множини подано тільки ті іменники, що в однині не вживаються (напр.: *но́жиці, плоскогубці, лещата*), або ті, що вживаються переважно у формі множини (*чоботи, ліжкі, шкарпетки*).

Субстантивовані прикметники жіночого й середнього роду подані окремими словниковими статтями без посилань на прикметник, напр.: **вво́дная в знач. суц.** вві́днá, -но́ї.

Омоніми, тобто слова, що однаково звучать та однаково пишуться, але різні за значенням, подані окремими словниковими статтями й позначені арабськими цифрами вгорі справа, напр.: **ска́тка**¹ 1. (*действие*) зго́ртáння, зго́рнення; 2. (*скатанная шинель*) зго́рто́к, -тка; **ска́тка**² ско́чування, ско́чення.

Російські слова та їх українські відповідники, крім власних назв, пишуться з малої літери.

Українські відповідники російського однозначного слова, коли їх два або більше, відокремлені один від одного комою й подані в порядку від найближчого значення та більшої частоти вживання до дальшого значення та меншої частоти вживання.

Українські синонімічні відповідники російського слова відокремлені від основних відповідників крапкою з комою та мають при собі, як правило, тлумачення або інші пояснення, напр.: **сигна́л** **сигна́л**, -лу; (*условный знак — ещѐ*) га́сло.

Якщо російське слово має два або більше значень, які перекладаються українською мовою неоднаково, то відповідники до кожного з них об'єднані в окремі групи й пронумеровані, напр.: **удостовере́ние** 1. (*действие*) посві́дчення, посві́дчування, засві́дчення, засві́дчування; 2. (*документ*) по́свідка, свідо́цтво, посві́дчення.

Стійкі словосполуки вміщені в словнику переважно при основному (в семантичному відношенні) слові або там, де вони потрібні як ілюстрації, напр.: **танк** **танк**;

т. быстроходный швидкісний танк;

т. дальнего действия танк далекої дії...

Якщо стійка словосполучка позначає предмет чи його ознаку, які по-різному проявляються в реальній дійсності, то після такої стійкої словосполуки поставлена двокрапка й нижче в стовпчик подані назви цих проявів, напр.:

радиоэлектронные помехи радіоелектронні перешкоди:

активные активні,

акустические акустичні,

заградительные заслінні...

- У словнику відзначені тільки окремі характерні риси словозміни, зокрема при українських словах подані такі граматичні форми:

1. Родовий відмінок однини: а) іменників чоловічого роду, які мають закінчення в цьому відмінку *-у, -ю*, напр.: *деса́нт, -ту́, конво́й, -во́ю*; б) іменників чоловічого роду, що закінчуються на м'який приголосний, напр.: *ті́бель, -ля, шпі́ль, -ля*; в) іменників чоловічого роду, що закінчуються на *-р*, якщо в цьому відмінку вони мають закінчення *-у, -ю, -я*, напр.: *контруда́р, -ру, я́кір (я́коря)*; г) іменників жіночого роду на приголосний, напр.: *переві́сь, -сі, загі́бель, -лі*; г') іменників із випадним або перехідним голосним в основі, напр.: *обов'язо́к, -зку, боезда́тність, -ності, бі́й (бо́ю)*; д) складних іменників, що пишуться через дефіс при зміні закінчень в обох їх складових частинах, напр.: *літа́к-авіано́сій, літака́-авіано́сія*; е) іменників із перехідним наголосом, напр.: *воя́к, -ка́, мі́рнік, -ка́*; є) іменників у формі прикметника (субстантивованих прикметників), напр.: *чото́вий, -во́го, со-те́нний, -ного, ку́рінний, -но́го*.

2. Родовий відмінок множини іменників, що вживаються тільки в множині, напр.: *пі́хви, -хов, но́ші (нош)*.

3. Орудний відмінок однини тих іменників, вживання яких у цій відмінковій формі викликають певні труднощі, напр.: *армі́єць, -цем, но́рець, -це́м*.

4. Перша й друга особа (в окремих випадках друга й третя, а для безособових дієслів, що практично не мають першої й другої особи, — третя) однини теперішнього або майбутнього простого часу дієслів, якщо в основі спостерігається чергування чи випадання звуків, зміна наголосу тощо, напр.: *атакува́ти, -кю́, -кю́єш, допові́сті, -ві́м, -ві́сі, захо́плювати, -люю́, -лює́ш, захо́піти, -плю́, -пи́ш*.

Наголос у словнику подано на всіх багатоскладових словах і на кожному з компонентів стійких словосполук російської та української мов. Не мають наголосу позначки й тлумачення російських слів. Літера *ѐ* в російських словах показує й вимову, і місце наголосу, тому значок наголосу в таких випадках не ставимо (крім складних слів типу **четырёхка́мерный, четырёхкра́тный**, де літера *ѐ* показує тільки вимову, а не місце наголосу). Подвійне наголошення слів і граматичних форм позначено двома значками наголосу на тому самому слові чи граматичній формі.

У складних словах, що пишуться через дефіс, наголос поставлено над кожною складовою частиною (напр.: *само-*

лёт-мишёнъ літак-метá, прицельно-навигационный націльно-навігаційний), у складних словах, що пишуться разом,— тільки один раз (напр.: **противопехотный** протипіхотний, **ракетоносный** ракетоносійний).

Для вибору лексики й терміносполук «Російсько-українського словника для військовиків» використано різні групи джерел.

Передусім це джерела, що становлять основу української лексикографічної науки та практики:

Словник української мови: В 11-ти т.— К.: Наук. думка, 1971—1980.

Грінченко Б. Словарь української мови: В 4-х т.— К., 1907—1909. Репринтне відтворення. К.: Вид-во АН УРСР, 1958—1959.

Російсько-український словник: В 3-х т.— К.: Наук. думка, 1969.

Українсько-російський словник / Під ред. Л. С. Паламарчука, Л. Г. Скрипник.— 7-е вид.— К.: УРЕ, 1990 — 940 с.

Російсько-український словник правничої мови. Голов. ред. акад. А. Ю. Кримський. 2-е доп. вид. за ред. К. Церкевича і В. Павловського.— Нью-Йорк: Українське науководослідне Товариство української термінології, 1984.— 236 с.

Огієнко І. Український стилістичний словник. 2-е вид.— Вінніпег: Інститут дослідів Волині, 1978.— 496 с.

Кузеля З., Рудницький Я., при співпраці К. Г. Маєра. Українсько-німецький словник.— Ляйпціг: Отто Гаррасовіц, 1943.—1494 с.

Польсько-український словник: У 2-х т., 3-х кн. Гол. ред. Л. Л. Гумецька.— К.: Вид-во Академії наук УРСР, 1958—1960.

Кміцікевич В. і Спілка. Німецько-український словар.— Чернівці, 1912.— 672 с.

Голоскевич Г. Правописний словник. Видання 10-е, бл. 40 000 слів.— Лондон, 1977.— 452 с.

Ізюмов О. Російсько-український словник.— К.: Книгоспілка, 1926.— 656 + XIII с.

Ізюмов О. Практичний російсько-український словник. Правила правопису та фразеологія. Перевидання 1926 р.— К.: Товариство «Знання» України, 1992.— 176 с.

Andrusyshen С. Н. Українсько-англійський словник.— Toronto, 1985.— 1163 р.

Словник іншомовних слів / За ред. чл.-кор. АН УРСР О. С. Мельничука.— К.: Гол. ред. УРЕ, 1974.—776 с.

Штепа Павло. Словник чужослів. Знадібки.— Торонто: Видали Іван Гладун і сини, 1977.— 452 с.

Другу групу джерел становлять військові й технічні двомовні словники, видані в Україні та за її межами, що стали важливим надбанням української спеціальної лексики, яку починаючи з 30-х років піддавали різноманітним деформаціям на терені підрадянської України.

Якубські С. і О. Російсько-український словник військової термінології.— К.: Державне вид-во України, 1928.— 216 с. Фотопередрук з післямовою Олекси Горбача.— Мюнхен, 1993.

Льницький-Занкович І. Німецький та український військовий словник. Бл. 40 000 слів у 2-х част.— Берлін: Вид-во Берnard і Грефе, 1939.— 504 с.

Льницький-Занкович І. Німецький та український летунський словник. Бл. 20 000 слів.— Берлін: Вид-во Берnard і Грефе, 1939.— 205 с.

Російсько-український стислий довідник військових термінів. Ред. кол. під кер. генерал-хорунжого М. В. Цибуленка. Відп. ред. ген.-хорунжий В. І. Назаров.— Одеса: Одеський інститут Сухопутних військ, 1992.— 20 с.

Летунський словник (дискусійний матеріал). Летунський Український Клуб (ЛУК).— Нью-Йорк, 1974.— грудень, ч. I.

Український летунський словник. Проект. Летунський Український Клуб (ЛУК).— Торонто, [б. д.].

Практичний російсько-український словник військових термінів (ракетно-артилерійських).— К., 1992.— 28 + 5 с.

Краткий русско-украинский словарь артиллерийских терминов.— Черновцы, 1993.— 43 с.

Російсько-український словник для конструкторів штампів. Вип. 1.— Львів: ТУМ ім. Т. Шевченка «Просвіта», 1992.— 12 с.

Гудименко Ф. С., Погребиський Й. Б., Сакович Г. Н., Чайковський М. А. Російсько-український математичний словник. 2-е вид.— Харків: Основа, 1990.— 156 с.

Некряч Є. Т., Назаренко Ю. П., Чернецький В. П. Російсько-український хімічний словник. 2-е вид.— Харків: Основа, 1990.— 188 с.

Гейченко В. В., Жмудський О. З., Кузьменко П. П., Майборода Є. Д. Російсько-український фізичний словник. 2-е вид.— Харків: Основа, 1990.— 212 с.

Російсько-український словник спортивних термінів.— Львів: Львівська організація Української спортивної асоціації, Комітет по фізичній культурі та спорту Львівського облвиконкому, 1991.— 85 с.

Ющук И. Ф. Украинский язык для начинающих.— К.: Просвіта, 1992.— 86 с.

Третю групу джерел складають різноманітні статутти, правильники, військові документи, випрацьовані у ХХ ст в Галичині й Наддніпрянщині. Особливу цінність серед цієї групи мають військові нормативні документи часів Визвольних змагань українського народу 1917—1921 рр., військові правильники та інструкції пізнішого часу, в тому числі й видані в 20-х роках українською мовою в підрадянській Україні. Сюди входять унікальні документи, які стали основою для діяльності Української Військової Організації, а далі Української Повстанської Армії, проекти статутів Збройних сил України, розроблені Міністерством оборони України в 1992 р.

Сіак Н. Рядові вправи (муштра) для Соکیلських товариств.— Львів: Накладом Т-ва гімнаст. «Соکیل», 1906.— 7 с.

Правильник піхотинців. Розділ І. Впоряд.— Львів Накладом Українського січового союзу, 1914.— 207 с. (Бібліотека січових стрільців, ч. І).

Правильник піхотинців. Часть І. Впоряд.— К.. Накладом Вид-ва Січових стрільців, 1918.— 219 с.

Гнатевич Б. Правильник науки в метанню ручними гранатами.— Відень: Накладом Управи Українських січових стрільців, 1919.— 38 с. (Бібліотека ЦУУСС, ч. 5).

Статут польової служби.— Перемишль: Вид. Упр. навчання війська Ген. штабу, 1920.— 232 с.

Статут залогової служби.— Львів: Вид. Упр. навчання війська Ген. штабу, 1921.— 199 с.

Статут внутрішньої служби.— (б. м.): Вид. Від. навчання військ Гол. упр. Ген. штабу, 1919.— 195 с.

Статут військової повинності Розділи Х—ХІ.— К., 1918.— 51 с.

Справочна книга Армії і Фльоти України.— К., 1918.— 51 с.

Скорочена муштрова наука.— Кременець, 1919.— 52 с.

Обов'язки рангів кулеметної сотні.— (б. м., б. р.).— 8 с.

Муштровий статут для піхоти.— (б. м.): Вид. Від. навчання військ Гол. управи Ген. штабу, 1919.— 199 + 9 с.

Муштровий статут для легкої пушкової й гавбічної артилерії. Ч. I. Навчання при гарматі.— Кам'янець-Подільський, 1919.— 55 + 3 с.

Збірник законів та розпоряджень загального характеру в справі призову до війська по мобілізації військовозобов'язаних... За рік 1919.— Кам'янець на Поділлю, 1919.— 56 с.

Закон про поступовання в штабових судах.— Варшава, 1920.— 42 с.

Дисциплінарний статут. Затверджено отаманом Петлюрою 21 січня 1919 р.— Кам'янець-Подільський, 1919.— 15 с.

Залоговий статут. Видання Школи червоних старшин.— Харків, 1924.

Дисциплінарний статут РСЧА. Державне вид-во України, 1926.

Бойовий статут. Ч. I.— К.: Державне вид-во України, 1926.

Впоряд.— Львів, 1939.— 87 с.

Організація і праця штабів (проєкт): Військовий центр при ЗП УГВР (б. м.), 1947.— 182 с.

Хмель С. Ф. Українська партизанка. З крайових матеріалів. Видання ЗЧ ОУН, 1959.— 274 с. (Бібліотека українського підпільника, ч. 8).

Впоряд (Муштровий статут) Збройних сил України. Проєкт.— К., 1992.— 152 с.

Загальновійськові статuti Збройних Сил України. Проєкти: Статут внутрішньої служби; Статут залогової і вартової служби; Дисциплінарний статут. Муштровий статут (Впоряд). За ред. М. Демського і Б. Якимовича.— К.: Українська Правнича Фундація.— 1994.

До четвертої групи джерел, використаних для опрацювання словника, належить різноманітна фахова література з історії українського війська. Оскільки її перелік зайняв би дуже багато місця, ми наведемо лише найосновніші, маючи на увазі, що при першій позиції поданого нижче списку є велика бібліографія такої літератури.

Крип'якевич І., Гнатевич Б., Стефанів З. та ін. Історія українського війська (від княжих часів до 20-х років ХХ ст.) / Упорядник Б. З. Якимович.— 4-е вид., змін. і допов.— Львів: Світ, 1992.— 712 с. Бібліографія.

Українська Галицька Армія. Матеріали до історії. У 5-ти т.— Вінніпег, 1958—1976.— 1766 с.

Горбач О. Українська морська і судноплавна термінологія. Відбитка з ж. «Вісті Братства кол. вояків І УД УНА». — Ч. 3—6 (77—80) та 11—12 (85—86). — 1957. — Мюнхен, 1958. — 29 с.

Проблеми української науково-технічної термінології, Тези доповідей I-ї Міжнародної наукової конференції. — Львів, 1992. — 236 с.

П'яту групу джерел склали нормативні документи, видані Міністерством оборони СРСР. Це передусім різні статuti Радянської Армії, які в основі складають сучасну військову лексику російської мови, що має мати сьогодні свої відповідники українською мовою.

Боевой устав Сухопутных войск. Ч. II. Батальон, рота. — М.: Воениздат, 1989. — 463 с.

Боевой устав Сухопутных войск. Ч. III. Взвод, отделение, танк. — М.: Воениздат, 1990. — 320 с.

Боевой устав Воздушно-десантных войск. Ч. II. Батальон, рота. — М.: Воениздат, 1984. — 303 с.

Боевой устав Воздушно-десантных войск. Ч. III. Взвод, отделение. — М.: Воениздат, 1984. — 215 с.

Корабельный устав Военно-Морского флота СССР. — М.: Воениздат, 1979. — 416 с.

Командные слова. Приложение к Корабельному уставу Военно-Морского флота СССР. — М.: Воениздат, 1981. — 188 с.

Общевойские уставы Вооруженных Сил СССР. — М.: Воениздат, 1986. — 479 с.

Знаки судоходной обстановки и сигнализации на внутренних водных путях. Издание 3-е. — М.: Речной транспорт, 1962. — 122 с.

Остання, шоста, група джерел — це розмаїті енциклопедії, довідники, двомовні словники, видані в різних країнах.

Военный энциклопедический словарь. Изд. 2-е. Гл. ред. Маршал Советского Союза С. Ф. Ахромеев. — М.: Воениздат, 1986. — 863 с.

Военно-морской словарь. Гл. ред. адмирал флота В. Н. Чернавин. — М.: Воениздат, 1990. — 511 с.

Random House Webster's College Dictionary. — New York, 1992. — 1568 p.

The American Heritage Dictionary of the English Language. Ed. W. Morris. — Boston, 1981. — 1550 p.

Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка. В 4-х т. — М.: Русский язык, 1989—1991.

Мурашкевич А. М., Борщ В. М., Снешко Ю. И. Русско-французский авиационно-космический словарь. В 2-х т. Под ред. А. М. Мурашкевича. Около 40 тыс. терминов.— М.: Воениздат, 1991.— 968 с.

Чаадаев Н. А., Исаев В. Н., Монахов В. А. Краткий французско-русский военно-морской словарь. Под ред. кап. I ранга А. С. Бондаренко.— М.: Воениздат, 1961.— 344 с.

Таубе А. М. Военный немецко-русский словарь. Изд. 4-е с приложением дополнений.— М.: ОГИЗ, Гос. изд-во иностр. и нац. словарей, 1944.— 758 с.

Таубе А. М. Французско-русский военный словарь. 4-е изд.— М.: Воениздат, 1960.— 824 с.

Таубе А. М. Военный англо-русский словарь. 3-е изд.— М.: Гос. изд-во иностр. и нац. словарей, 1949.— 947 с.

Аракин В. Д., Эше Д. А., Бочкарева М. Е. и др. Учебник английского военного перевода.— М.: Изд-во литературы на иностр. языках, 1946.— 435 с.

Русско-немецкий словарь (основной): Ок. 53 000 слов/10 изд., испр. и допол. под ред. К. Лейка.— М.: Русский язык, 1989.— 736 с.

Голландско-русский словарь под общ. руководством С. А. Миронова.— М.: Гос. изд. иностр. и нац. словарей.— М., 1958.— 1193 с.

Польбрик И. Д., Шевченко И. А. Карта офицера.— М.: Воениздат, 1985.— 176 с., ил.

У час, коли готувався до друку цей словник, 5 січня 1995 р., відійшов у вічність один із його авторів, доктор філологічних наук, професор Дрогобицького державного педагогічного інституту ім. І. Франка та старший науковий співробітник Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України Мар'ян Демський — відомий дослідник української фраземіки, діалектології, лексикографії, спадщина якого складає понад 100 наукових праць і кілька сотень науково-популярних статей із різних галузей українського мовознавства. Останнім часом, поряд із педагогічною діяльністю, багато уваги надавав військовій термінології: готував до друку український варіант загальновійськових статутів Збройних Сил України. Невблаганна смерть забрала одного з кращих синів України, талановитого вченого, палкого патріота і громадського діяча, людину енциклопедичних знань, не дала реалізувати багатьох задумів (зокрема праці над першою в історії нашого народу «Українською Військовою Енциклопедією»). Світла йому пам'ять!

ПРЕДИСЛОВИЕ

«Русско-украинский словарь для военнослужащих» имеет цель удовлетворить потребности речевой практики украинских военнослужащих от рядового до генерала. Кроме этого, он может быть использован в качестве пособия при пользовании русскоязычной литературой, предназначенной для военнослужащих, и акцентологическим справочником.

Словарь содержит 10 900 русских слов и 20 700 устойчивых словосочетаний с их переводом на украинский язык.

Предлагаемый словарь охватывает основную, наиболее употребительную в военной сфере лексику и устойчивые словосочетания. Устаревшие или архаические слова и устойчивые словосочетания введены в словарь в очень ограниченном количестве, только те, которые необходимы для понимания военной литературы из недалекого прошлого украинских вооруженных сил, а также те украинские соответствия к русским словам либо устойчивым словосочетаниям, которые должны наметить, хотя бы пунктиром, историческую непрерывность украинского военного дела. Из географических, астрономических, религиозных названий и названий временных понятий в словаре приводятся только те, которые вследствие близости в звучании или большой частоты употребления вытесняют из речи людей, недостаточно владеющих украинским языком, слова украинские.

Словарь состоит из двух частей. Первая часть охватывает наиболее употребляемые в военной сфере общераспространенные слова, военную лексику и устойчивые словосочетания. Во второй части представлены команды и командные слова, употребляемые во всех видах войск: сухопутных (в т. ч. пограничных войсках, национальной гвардии, в частях Министерства внутренних дел, гражданской обороны и национальной безопасности), войсках охраны воздушного пространства и военно-морских силах.

Русские слова и украинские соответствия к ним приведены в словаре в их начальной форме: существительные — в именительном падеже единственного числа; прилагательные и причастия — в именительном падеже единственного числа мужского рода; глаголы — в форме инфинитива несовершенного и совершенного видов. В именительном падеже множественного числа представлены только те существительные, которые в единственном числе не употребляются (напр.: *но́жницы, плоскогубцы, тиски́*), или те, которые преимущественно употребляются во множественном числе (*сапоги́, льви́жи, носки́*).

Субстантивированные прилагательные женского и среднего рода приводятся отдельными словарными статьями без ссылок на прилагательные, напр.: *вводная в знач. суц. ввідна́, -но́ї*.

Омонимы, т. е. слова, одинаковые по звучанию и написанию, но разные по значению, приводятся отдельными словарными статьями и обозначаются арабскими цифрами вверху, справа, напр.: *ска́тка*¹ 1. (*действие*) зго́ртання, зго́рнення; 2. (*скатанная шинель*) зго́рто́к, -тка; *ска́тка*² ско́чування, ско́чення.

Русские слова и их украинские соответствия, кроме собственных имен, пишутся со строчной буквы.

Украинские соответствия русского однозначного слова, если их два или несколько, отделены друг от друга запятой и даны в порядке от самого близкого по значению и более распространенного по употреблению к более далекому по значению и менее распространенному.

Украинские синонимические соответствия русского слова отделены от основных соответствий точкой с запятой и имеют при себе, как правило, толкования или другие пояснения, напр.: *сигна́л* *сигна́л*, -лу; (*условный знак — ещѐ*) *га́сло*.

Если русское слово имеет два или несколько значений, которые переводятся на украинский язык неодинаково, то соответствия к каждому из них объединяются в отдельные группы и нумеруются, напр.: *удостовере́ние* 1. (*действие*) *посві́дення, посві́дчування; засві́дчення, засві́дчування*; 2. (*документ*) *посві́дка, свідо́цтво, посві́дження*.

Устойчивые словосочетания приведены в словаре преимущественно при основном в семантическом отношении слове или там, где они нужны в качестве иллюстрации, напр.: *танк* *танк*;

т. быстро́дний шві́дкісний *танк*;

т. дальнего действия танк далёкої дії...

Если какое-либо устойчивое словосочетание обозначает предмет или его признак, который по-разному проявляется в реальной действительности, то после такого устойчивого словосочетания ставится двоеточие и ниже в столбик приводятся названия этих проявлений, напр.:

радиоэлектронные помехи радіоелектронні перешкоди:

активные активні,
акустические акустичні,
заградительные заслінні...

В словаре отмечены лишь отдельные характерные черты украинского словоизменения, при этом при украинских словах указываются следующие грамматические формы:

1. Родительный падеж единственного числа: а) имен существительных мужского рода, имеющих окончание в этом падеже *-у, -ю*, напр.: *десант, -ту, конвой, -вою*; б) существительных мужского рода, оканчивающихся на мягкий согласный, напр.: *тубель, -ля, шпиль, -ля*; в) существительных мужского рода, оканчивающихся на *-р*, если в этом падеже они имеют окончание *-у, -ю, -я*, напр.: *контрудар, -ру, якор (якоря)*; г) существительных женского рода на согласный, напр.: *перевісь, -сі, загібель, -лі*; д) существительных с беглым или переходящим гласным в основе, напр.: *обов'язок, -зку, боездатність, -ності, бій (бою)*; е) сложных существительных, которые пишутся через дефис, при изменении окончаний в обеих составных их частях, напр.: *літак-авіаносій, літакá-авіаносія*; ж) существительных с переходящим ударением, напр.: *войк, -ка, мірнік, -ка*; з) существительных в форме прилагательного (субстантивированных прилагательных), напр.: *чотувій, -вого, сотенний, -ного, курінній, -ного*.

2. Родительный падеж множественного числа имен существительных, употребляемых только во множественном числе, напр.: *піхви, -хов, ноші (нош)*.

3. Творительный падеж единственного числа тех существительных, употребление которых в этой падежной форме вызывает затруднения, напр.: *армієць, -цем, лопар, -рем, норєць, -цєм*.

4. Первое и второе лицо (в отдельных случаях второе и третье, а для безличных глаголов и глаголов, практически не имеющих первого и второго лица, — третье) единственного числа настоящего или будущего простого времени глаголов, если в основе глагола наблюдается чередование или выпадение

ние звуков, изменение ударения и т. п., напр.: *атакува́ти, -кю́ю, -кю́єш, допові́сті; -ві́м, -вісі́, захо́плювати, -люю́, -лює́ш, захо́плюти, -плю́ю, -пи́ш.*

Ударение в словаре указано на всех многосложных словах и на каждом из компонентов устойчивых словосочетаний русского и украинского языков. Не имеют ударения пометы и толкования русских слов. Буква *ё* в русских словах показывает одновременно и произношение, и место ударения, поэтому значок ударения в этих случаях не ставится (кроме сложных слов типа **четырёхка́мерный, четырёхкра́тный**, где буква *ё* показывает только произношение, а не место ударения).

Двойное ударение слов и грамматических форм указывается двумя значками ударения на том же слове либо на грамматической форме.

В сложных словах, которые пишутся через дефис, ударение обозначается над каждой составной частью, напр.: **само-лёт-мише́нь** літа́к-ме́та, **прице́льно-навигаціо́нний** наці́льно-навигаці́йний; в сложных словах, которые пишутся вместе,— только один раз, напр.: **проти́вопехо́тний** протипі́хотний, **ракетоно́сний** ракетоносі́йний.

Для отбора лексики и устойчивых словосочетаний для «Русско-украинского словаря для военнослужащих» использованы разные группы источников. Прежде всего это источники, составляющие основу украинской лексикографической науки и практики:

Словник української мови: В 11-ти.— К.: Наукова думка, 1971—1980.

Грінченко Б. Словарь української мови: В 4-х т. К.: Вид-во АН УРСР, 1958—1959.

Російсько-український словник: В 3-х т. К.: Наукова думка, 1969.

Українсько-російський словник / Під ред. Л. С. Паламарчука, Л. Г. Скрипник.— 7-е вид. К.: УРЕ, 1990.— 940 с.

Російсько-український словник правничої мови. Голов. ред. акад. А. Ю. Кримський. 2-е доп. вид. За ред. К. Церкевича і В. Павловського.— Нью-Йорк: Українське науково-дослідне Товариство укр. термінології, 1984.— 236 с.

Огієнко І. Український стилістичний словник. 2-е вид.— Вінніпег: Інститут дослідів Волині, 1978.— 496 с.

Кузеля З., Рудницький Я. при співпраці К. Г. Маєра. Українсько-німецький словник.— Ляйпціг: Отто Гаррасовіц, 1943.—1494 с.

Польсько-український словник: У 2-х т., 3-х кн. Гол. ред. Л. Л. Гумецька. К.: Вид-во Академії наук УРСР, 1958—1960.

Кміцікевич В. і Спілка. Німецько-український словар.— Чернівці, 1912.— 672 с.

Голоскевич Г. Правописний словник. Видання 10-е, бл. 40 000 слів.— Лондон, 1977.— 452 с.

Ізюмов О. Російсько-український словник.— К.: Книгоспілка, 1926.— 656 + XIII с.

Ізюмов О. Практичний російсько-український словник. Правила правопису та фразеологія. Перевидання 1926 р.— К.: Товариство «Знання» України, 1992.— 176 с.

Andrusyshen S. H. Українсько-англійський словник.— Toronto, 1985.— 1163 р.

Словник іншомовних слів / За ред. чл.-кор. АН УРСР О. С. Мельничука.— К.: Гол. ред. УРЕ, 1974.— 776 с.

Штепа Павло. Словник чужослів. Знадібки.: Торонто: Видали Іван Гладун і сини, 1977.— 452 с.

Вторую групу источников составляют военные и технические двуязычные словари, изданные в Украине и за ее пределами, ставшие важным собранием украинской специальной лексики, которая начиная с 30-х годов XX в. подвергалась различным деформациям в подсоветской Украине:

Якубські С. і О. Російсько-український словник військової термінології.— К.: Державне вид-во України, 1928.— 216 с. Фотопередрук з післямовою Олекси Горбача.— Мюнхен, 1993.

Ільницький-Занкович І. Німецький та український військовий словник. Бл. 40 000 слів у 2-х част.— Берлін: Вид-во Бернард і Грефе, 1939.— 504 с.

Ільницький-Занкович І. Німецький та український летунський словник. Бл. 20 000 слів.— Берлін: Вид-во Бернард і Грефе, 1939.— 205 с.

Російсько-український стислий довідник військових термінів. Ред. кол. під кер. генерал-хорунжого М. В. Цибуленка. Відп. ред. ген.-хорунжий В. І. Назаров.— Одеса: Одеський інститут Сухопутних військ, 1992.— 20 с.

Летунський словник (дискусійний матеріал). Летунський Український Клуб (ЛУК).— Нью-Йорк, 1974.— грудень, ч. I.

Український летунський словник. Проект. Летунський Український Клуб (ЛУК).— Торонто, [б. д.].

Практичний російсько-український словник військових термінів (ракетно-артилерійських).— К., 1992.— 28 + 5 с.

Краткий русско-украинский словарь артиллерийских терминов.— Черновцы, 1993.— 43 с.

Російсько-український словник для конструкторів штампів. Вип. I.— Львів: ТУМ ім. Т. Шевченка «Просвіта», 1992.— 12 с.

Гудименко Ф. С., Погребиський Й. Б., Сакович Г. Н., Чайковський М. А. Російсько-український математичний словник. 2-е вид.— Харків: Основа, 1990.— 156 с.

Некряч Є. Т., Назаренко Ю. П., Чернецький В. П. Російсько-український хімічний словник. 2-е вид.— Харків: Основа, 1990.— 188 с.

Гейченко В. В., Жмудський О. З., Кузьменко П. П., Майборода Є. Д. Російсько-український фізичний словник. 2-е вид.— Харків: Основа, 1990.— 212 с.

Російсько-український словник спортивних термінів.— Львів: Львівська організація Української спортивної асоціації, Комітет по фізичній культурі та спорту Львівського обласного комітету, 1991.— 85 с.

Юшук И. Ф. Украинский язык для начинающих.— К.: Просвіта, 1992.— 86 с.

Третью группу источников составляют разные уставы, инструкции, военные документы, выработанные в XX в. в Галичине и Надднепрянщине. Особенную ценность среди этой группы имеют военные нормативные документы времен освободительной борьбы украинского народа 1917—1921 гг., военные инструкции более позднего времени, в том числе и изданные в 20-е годы на украинском языке в подсоветской Украине. Сюда входят уникальные документы, ставшие основой для деятельности Украинской Военной Организации, а в дальнейшем Украинской Повстанческой Армии, проекты уставов Вооруженных Сил Украины, разработанные Министерством обороны Украины в 1992 г.

Сіяк Н. Рядові вправи (муштра) для Соکیلських товариств.— Львів: Накладом Т-ва гімнаст. «Сокіл», 1906.— 7 с.

Правильник піхотинців. Розділ I. Впоряд.— Львів: Накладом Українського січового союзу, 1914.— 207 с. (Бібліотека січових стрільців, ч. I)

Правильник піхотинців. Часть I. Впоряд.— К.: Накладом Вид-ва Січових стрільців, 1918.— 219 с.

Гнатевич Б. Правильник науки в метанню ручними гранатами.— Відень: Накладом Управи Українських січових стрільців, 1919.— 38 с. (Бібліотека ЦУУСС, ч. 5).

Статут польової служби.— Перемишль. Вид. Упр навчання війська Ген. штабу, 1920.— 232 с.

Статут залогової служби.— Львів: Вид. Упр. навчання війська Ген. штабу, 1921.— 199 с.

Статут внутрішньої служби.— (б. м.): Вид. Від. навчання військ Гол. упр. Ген. штабу, 1919.— 195 с.

Статут військової повинності. Розділи X—XI.— К., 1918.— 51 с.

Справочна книга Армії і Фльоти України.— К., 1918.— 51 с.

Скорочена муштрова наука.— Кременець, 1919.— 52 с.

Обов'язки рангів кулеметної сотні.— (б. м., б. р.).— 8 с.

Муштровий статут для піхоти.— (б. м.): Вид. Від. навчання військ Гол. управи Ген. штабу, 1919.— 199 + 9 с.

Муштровий статут для легкої пушкової й гавбічної артилерії. Ч. I. Навчання при гарматі.— Кам'янець-Подільський, 1919.— 55 + 3 с.

Збірник законів та розпоряджень загального характеру в справі призову до війська по мобілізації військовозобов'язаних... За рік 1919.— Кам'янець на Поділля, 1919.— 56 с.

Закон про поступовання в штабових судах.— Варшава, 1920.— 42 с.

Дисциплінарний статут. Затверджено отаманом Петлюрою 21 січня 1919 р.— Кам'янець-Подільський, 1919.— 15 с.

Залоговий статут. Видання Школи червоних старшин.— Харків, 1924.

Дисциплінарний статут РСЧА. Державне вид-во України, 1926.

Бойовий статут. Ч. I.— К.: Державне вид-во України, 1926.

Впоряд.— Львів, 1939.— 87 с.

Організація і праця штабів (проект): Військовий центр при ЗП УГВР (б. м.), 1947.— 182 с.

Хмель С. Ф. Українська партизанка. З крайових матеріалів. Видання ЗЧ ОУН, 1959.— 274 с. (Бібліотека українського підпільника, ч. 8).

Впоряд (Муштровий статут) Збройних сил України. Проект.— К., 1992.— 152 с.

Загальновійськові статуту Збройних Сил України. Проекти: Статут внутрішньої служби; Статут залогової і вартової служби; Дисциплінарний статут. Муштровий статут (Впоряд). За ред. М. Демського і Б. Якимовича.— К.: Українська Правнича Фондація.— 1994.

К четвертой группе источников, использованных при разработке словаря, относится различная специальная

литература по истории украинского войска. Поскольку ее перечень занял бы очень много места, мы приведем лишь основные, имея в виду, что при первом источнике приведенного ниже списка имеется большая библиография такой литературы.

Крип'якевич І., Гнатевич Б., Стефанів З. та ін. Історія українського війська (від княжих часів до 20-х років ХХ ст.) / Упорядник Б. З. Якимович.— 4-е вид., змін. і допов.— Львів: Світ, 1992.— 712 с. Бібліографія.

Українська Галицька Армія. Матеріали до історії. У 5-ти т.— Вінніпег, 1958—1976.— 1766 с.

Горбач О. Українська морська і судноплавна термінологія. Відбитка з ж. «Вісті Братства кол. вояків І УД УНА».— Ч. 3—6 (77—80) та 11—12 (85—86).— 1957.— Мюнхен, 1958.— 29 с.

Проблеми української науково-технічної термінології. тези доповідей І-ї Міжнародної наукової конференції.— Львів, 1992.— 236 с.

Пятую группу источников составили нормативные документы, изданные Министерством обороны СССР. Это прежде всего разные уставы Советской Армии, имеющие в основании современную военную лексику русского языка, которая должна иметь сегодня свои соответствия на украинском языке.

Боевой устав Сухопутных войск. Ч. II. Батальон, рота.— М.: Воениздат, 1989.— 464 с.

Боевой устав Сухопутных войск. Ч. III. Взвод, отделение, танк.— М.: Воениздат, 1990.— 320 с.

Боевой устав Воздушно-десантных войск. Ч. II. Батальон, рота.— М.: Воениздат, 1984.— 303 с.

Боевой устав Воздушно-десантных войск. Ч. III. Взвод, отделение.— М.: Воениздат, 1984.— 215 с.

Корабельный устав Военно-Морского флота СССР.— М.: Воениздат, 1979.— 416 с.

Командные слова. Приложение к Корабельному уставу Военно-Морского флота СССР.— М.: Воениздат, 1981.— 188 с.

Общевойсковые уставы Вооруженных Сил СССР.— М.: Воениздат, 1986.— 479 с.

Знаки судоходной обстановки и сигнализации на внутренних водных путях. Издание 3-е.— М.: Речной транспорт, 1962.— 122 с.

Последняя, шестая группа источников,— это разные энциклопедии, справочники, двуязычные словари, изданные в разных странах.

Военный энциклопедический словарь. Изд. 2-е. Гл. ред. Маршал Советского Союза С. Ф. Ахромеев.— М.: Воениздат, 1986.— 863 с.

Военно-морской словарь. Гл. ред. адмирал флота В. Н. Чернавин.— М.: Воениздат, 1990.— 511 с.

Random House Webster's College Dictionary.— New York, 1992.— 1568 p.

The American Heritage Dictionary of the English Language. Ed. W. Morris.— Boston, 1981.— 1550 p.

Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка. В 4-х т.— М.: Русский язык, 1989—1991.

Мурашкевич А. М., Борщ В. М., Снешко Ю. И. Русско-французский авиационно-космический словарь. В 2-х т. Под ред. А. М. Мурашкевича. Около 40 тыс. терминов.— М.: Воениздат, 1991.— 968 с.

Чаадаев Н. А., Исаев В. Н., Монахов В. А. Краткий французско-русский военно-морской словарь. Под ред. кап. I ранга А. С. Бондаренко.— М.: Воениздат, 1961.— 344 с.

Таубе А. М. Военный немецко-русский словарь. Изд. 4-е с приложением дополнений.— М.: ОГИЗ, Гос. изд-во иностр. и нац. словарей, 1944.— 758 с.

Таубе А. М. Французско-русский военный словарь. 4-е изд.— М.: Воениздат, 1960.— 824 с.

Таубе А. М. Военный англо-русский словарь. 3-е изд.— М.: Гос. изд-во иностр. и нац. словарей, 1949.— 947 с.

Аракин В. Д., Эше Д. А., Бочкарева М. Е. и др. Учебник английского военного перевода.— М.: Изд-во литературы на иностр. языках, 1946.— 435 с.

Русско-немецкий словарь (основной): Ок. 53 000 слов / 10-е изд., испр. и допол. под ред. К. Лейка.— М.: Русский язык, 1989.— 736 с.

Голландско-русский словарь под общ. руководством С. А. Миронова.— М.: Гос. изд. иностр. и нац. словарей, 1958.— 1193 с.

Польбрик И. Д., Шевченко И. А. Карта офицера.— М.: Воениздат, 1985.— 176 с., ил.

УСЛОВНЫЕ СОКРАЩЕНИЯ УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

ав — авиация
амер. — американское выражение
анат — анатомия
англ — английское выражение
арт. — артиллерия
архит — архитектура
астр. — астрономия
вет — ветеринария
в знач. сущ. — в значении существительного
воен. — военное дело
геогр — география
геод. — геодезия
геол — геология
гидротехн. — гидротехника
гимнаст — гимнастика
ед. — единственное число
ж. д — железнодорожный термин
жив — живопись
ист — история
кавалер — кавалерия
кул — кулинария
л. — либо
мат. — математика
мед — медицина
метеор. — метеорология
мех. — механика
мин. — минералогия
мн. — множественное число
многокр. — многократный глагол
мор — морской термин
муз. — музыка
нареч. — наречие
неоконч. д — неоконченное действие
нескл. — несклоняемое (существительное)
несов — несовершенный вид

обл. — областное слово
орн. — орнитология
перен — переносное значение
пожарн — пожарное дело
полигр. — полиграфия
портн. — портняжное дело
предварит. — предварительный
предл. — предлог
прил. — прилагательное
прич. — причастие
разг — разговорное слово
рел. — религия
сапожн — сапожное дело
сист — система
см. — смотри
сов — совершенный вид
совет — советизм
спец. — специальный термин
спорт. — спортивный термин
страд — страдательный залог
строит — строительное дело
сущ — существительное
с.-х — сельскохозяйственный термин
театр. — театральный термин
текст — текстильный термин
техн. — техника
тип. — типографский термин
усилит. — усиительное
уст. — устаревшее слово (выражение)
физ. — физика
фото — фотография
эк. — экономика
экз. — экзамен
эл. — электроника
юр. — юридический термин

**РУССКИЙ АЛФАВИТ —
РОСІЙСЬКА АБЕТКА**

**Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее (Ёё),
Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм,
Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф,
Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, ъ, ы, ь,
Ээ, Юю, Яя.**

**УКРАИНСКИЙ АЛФАВИТ—
УКРАЇНСЬКА АБЕТКА**

**Аа, Бб, Вв, Гг, Гґ, Дд, Ее, Єе,
Жж, Зз, Ии, Іі, Ії, Йй, Кк, Лл,
Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт,
Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ,
ь, Юю, Яя.**

ЧАСТИНА ПЕРША

**ТЕРМІНИ,
ДОПОМІЖНІ СЛОВА
І СЛОВОСПОЛУКИ**

А

абáза абáза.
абберáция аберáция.
аббревиáтура абрeвiятóра.
абгáлдырь мор. обгáлдер.
абиссáль мор. абiсáль, -жу.
абордáж абордáж, -жу.
абордáжний якорь (кóшка)
 абордáжний якiр (кiшка)
абрáзия абрáзия.
áбрис обрис, -су.
абсолютный абсолютний,
 ~ное о́ружие абсолютна збрóя
авангáрд авангáрд, -ду.
авангáрдный авангáрдóвий,
 авангáрдний, передóвий;
 ~ный бóй авангáрдóвий бiй.
аванпóст аванпóст, -ту,
 передóвá вáрта.
авáнс авáнс, -су.
авантюрист авантю́рник,
 пройдiсвiт, авантюрист.
аварiйный аварiйний;
 ~ное сбрáсывание
 аварiйне скидáння;
 ~ные о́гни аварiйні вогні;
 ~ные срóстки аварiйні зросткi.
авáрия авáрия.
áвгуст сeрпень, -пня, твор. -пнем.
áвгустовский сeрпнeвий
авиáрмия авiáрмiя.
авиáбáза авiáбáза, летóньска бáза
авиáдесáнт авiáдесáнт, -ту,
 летóньський десáнт.
авиáмáтка авiáмáтка, летóньска
 мáтка.
авиáносец авiáносiй, -сiя,
 лiтáконосiй, -сiя, твор. -сiем.
авиáносный авiáносiйний,
 лiтáконосiйний;
 ~ная мнóгоцелевáя грóппа
 авiáносiйна (лiтáконосiйна)
 бáгатоцiльовá грóпа;
 ~ная противолóдочная грóппа
 авiáносiйна (лiтáконосiйна)
 протичовновá грóпа;
 ~ная удáрная грóппа авiáносiй-
 на (лiтáконосiйна) удáрна грóпа,
 ~ное оперáтивное соединeние
 авiáносiйне (лiтáконосiйне)
 оперáтивне з'еднання,
 ~ное удáрное соединeние
 авiáносiйне (лiтáконосiйне)

удáрне з'еднання;
 ~ные удáрные сiлы авiáносiйні
 (лiтáконосiйні) удáрні сiли.
авиáсигнáльный авiáсигнáльний,
 летóньсько-сигнáльний;
 ~ный пóст авiáсигнáльний,
 (летóньсько-сигнáльний) пóст.
авиáтор авiáтор, летóнь, нá
авиáциóнно-технiческий
 авiáциóнно-технiчний, летóньсько
 технiчний;
 ~ный цeнтр авiáциóнно
 (летóньсько)-технiчний цeнтр
авиáциóнный авiáциóний,
 летóньський; лiтáковий;
 ~ная пóисковó-спасáтельная
 слóжба авiáциóйна (летóньска)
 пóшукóво-рятувáльна слóжба;
 ~ная рáкетá авiáциóйна
 (летóньска) рáкетá:
 клáсса «вóздух-вóздух» клáсу
 «пóвiтря-пóвiтря»;
 клáсса «вóздух-землá» клáсу
 «пóвiтря-землá»,
 клáсса «вóздух-кóрáбль» клáсу
 «пóвiтря-кóрáбель»;
 ~ное о́ружие авiáциóйна
 (летóньска) збрóя;
 ~ное сопровóждение авiáциóний
 (летóньський) сóпровiд;
 ~ное тóпливо авiáциóйне
 (лiтáковe) пáливо;
 ~ный рáкетный кóмплекс
 авiáциóний (летóньський) рáкетний
 кóмплекс.
авиáция авiáция, летóньство;
а. авиáносная (пáлубная)
 авiáносiйна (пáлубна) авiáция,
 лiтáконосiйне (пáлубне)
 летóньство,
а. армéйская армiйська авiáция,
 армiйське летóньство,
а. бáзовая бáзова авiáция,
 бáзове летóньство;
а. боевáя бойовá авiáция,
 бойовe летóньство,
а. бомбардирóвочная
(рáкетно́сная) бомбардувáльна
 (рáкетносiйна) авiáция,
 бомбардувáльне (рáкетносiйне)
 летóньство;

а. военно-транспортная військóво-транспортóва (транспортна) авіація, військóво-транспортóве (транспортне) летунство;
а. главного командования авіація (летунство) головнóго командування;
а. дальняя (стратегическая) далéка (стратегічна) авіація, далéке (стратегічне) летунство;
а. истребительная винищувальна авіація, винищувальне летунство;
а. истребительно-бомбардировочная винищувально-бомбардувальна авіація, винищувально-бомбардувальне летунство;
а. корабельная кораблéва авіація, кораблéве летунство;
а. морская морськá авіація, морськé летунство;
а. противолодочная протичовновá авіація, протичовнове летунство;
а. разведывательная розвідча авіація, розвідче летунство;
а. связи авіація (летунство) зв'язку;
а. специальная спеціально́на авіація, спеціально́не летунство;
а. транспортная транспортóва (транспортна) авіація, транспортóве (транспортне) летунство;
а. учебная навчально́на авіація, навчально́не летунство;
а. штурмовая штурмовá авіація, штурмовé летунство.

авиетка літачóк, -чка, авіетка.
аврал аврал, -лу.
авральный авральний;
 ~ные работы авральні роботи.
автобензовоз автобензові́з, -вóзу.
автоблокировка автоблокува́ння.
автодром автодрóм, -му.
автоколённая автоколóнна.
автомат автомат.
автоматизированный автоматизóва-ний;
 ~ная система управления (АСУ) автоматизóвана система керува́ння (АСК);
 ~ная система управления войсками автоматизована система керува́ння військом.
автоматический автоматічний;
 ~кая пушка автоматічна

гармата;
 ~кий огонь автоматічний вогóнь;
 ~кий прокладчик мор.
 автоматічний прокладчóк;
 ~кое орудие автоматічна збрóя.
автомобиль автомобі́ль, -ля, твор. -лем;
а. броневой панцерний автомобі́ль, автопанцерник.
автомобильный автомобі́льний;
 ~ная часть автомобильна часті́на;
 ~ный отряд автомобі́льний загін.
автоматоклуб автоматоклúб, -бу.
автономия автономі́я.
автономность автономні́сть, -ності.
автономный автономі́ний.
автопилот автопілóт.
автопогрузчик автонаванта́жувач, автонаванта́жник.
автопоезд автопóтяг, -гу, автопóїзд, -ду.
авторитет авторитéт, -ту, повáга;
 доверять чьему-л. ~ту поклада́тися на чийсь авторитéт;
 иметь а. máти авторитéт (повáгу), бу́ти в повáзі, корі́стувáтися авторитéтом.
авторулевой в знач. суц. автокерма́нич.
автосмесь автосúмш, -ші.
автотехнический автотехні́чний.
автотопливо автопáливо.
автотопливозаправщик автопаливозапáвник.
автотранспорт автотранспор́т, -ту.
автотранспортный автотранспор-тові́й, автотранспор́тний.
агент агéнт.
агентура агéнтура.
агентурный агéтурний.
агитационный агітаційний.
агитировать агітува́ти, -тúю, -туéш.
агрегат агрегáт, -ту.
агрессивный агресі́вний.
агрессия агресі́я, на́пад, -ду.
агрессор агресóр, на́падник.
административный адміністраті́вний;
 ~ная ответственность военнослужащего адміністраті́вна відпові́дальність військовика;
 ~ное расследование адміністраті́вне розслідува́ння.
административно-хозяйственный ад-

міністративно-господарчий;
 ~ная **часть** адміністративно-господарча частина.

адмірал адмірал;
вице-а. вице-адмірал; **контр-а.** контр-адмірал; **а. флота** адмірал флоту.

адміралтэйский адміралтійський.
Адміралтэйство (военно-морское министерство Великобритании) Адміралтійство.

адрес 1. адреса; 2. (письменное приветствие) адрес; **по адресу** на адресу; **за адресою.**

Адриатическое море Адріатичне море.

адский пекельний;
 ~кая **машіна** пекельна машіна;
 ~кий **огонь** пекельний вогонь.

адьюнктура ад'юнктура.
адьютант ад'ютант; **значковий,** -вого.

азартный запальний, ризиковний, азартний.

азбука абетка, азбука;
а. семафорная семафорна абетка;
а. телеграфная телеграфна абетка.

Азовское море Азовське (Озівське) море, -ря.

азотный азотовий, азотний;
 ~ная **кислота** азотова (азотна) кислота.

академический академічний.
академия академія;
а. артиллерийская артилерійна академія;
а. военная військова академія;
а. воздушного флота академія повітряного флоту.

акватория акваторія.
аккумулятор акумулятор;
а. гидравлический гідравлічний акумулятор;
а. давления акумулятор тиску;
а. инерционный інерційний акумулятор;
а. тепловой тепловий акумулятор;
а. электрический електричний акумулятор.

аккуратный акуратний; (точный, исполнительный) ретельний, справний.

акселератор акселератор.

акт 1. акт, -ту (дія); 2. акт, -та (документ).

активация активаци́я.
активированный активований;
 ~ный **уголь** активоване вугілля.
активность активність, -ності.
активный активний;

~ная **оборона** активна оборона.
акустика аку́стика.

акустический акустичний;
 ~кая **база** акустична база;
 ~кая **мощность** акустична потужність;
 ~кая **освещённость** акустична освітленість;
 ~кие **помехи** акустичні перешкоди;
 ~кое **сопротивление** акустичний опір.

алебастр алеба́стр, -тру.
алидада альгідада.

аллюр аллю́р, -ру.

алфавит абетка, алфа́віт, -ту, азбука.

альфа-излучение альфа-випромінювання.

альфа-частицы альфа-частинки, -нок.

алюминий алюміній, -нію.
амальгама амальга́ма.

амальгамировать амальгамувати, -м'ю, -м'єш.

амбар (зерновой) комора, шпихлір, -ра́.

амбразура амбразу́ра;
 ~ры **щель** щіліна амбразури.

амбулатория амбулаторія.
амбулаторный амбулаторний;
 ~ный **приём** амбулаторне приймання.

аммиак аміа́к, -к'у.

амортизатор амортиза́тор;
а. гидравлический гідравлічний амортизатор;

а. масляный олівний амортизатор;

а. пневматический пневматичний амортизатор.

амплитуда ампліту́да;
а. движения амплітуда руху.

ампутировать ампутувати, -т'ю, -т'єш, відтинати, -наю, -наєш.

амунция амуні́ція, стріливо;

а. артиллерийская артилерійна амуніція, артилерійне стріливо;

а. боевая гостра (бойова)
 амуніцыя;
а. зажигательная запальна аму-
 ніцыя;
а. малокалиберная малокаліброва
 амуніцыя.
амунічэніе зашорювання.
амунічыць зашорюваці, -рюю,
 -рюеш.
амфібія амфібія.
аналіз аналіз, -зу, аналіза.
ангар ангар, -ру, летівна.
ангарный ангарний.
анемометр анемометр.
анеморумбометр анеморумбометр,
 вітромір.
анкер анкер.
анкерный анкерний, анкеровий.
анкета анкета.
аннексія загарбання, анексія.
антэбка антэбка.
Антарктика Антарктика.
антэна антэна;
а. направленная напярмлена
 (спрямована) антэна;
а. параболическая параболична
 антэна;
а. радиолокационная радыолока-
 цыйна антэна;
а. рамочная рамкова антэна;
а. штыревая жэрдкова (жер-
 дінна) антэна.
антэнный антэновий, антэнний;
 ~ное поле антэнове (антэнне) по-
 ле;
 ~ный колпак антэновий (антэн-
 ний) ковпак.
антибиотик антибіотык.
антидот протиотрута, антидот.
антикоррозионный антикорозійний;
 ~ная зашціта антикорозійний
 захіст.
антиобледенитель протиобмерзач,
 -ча, *твор.* -чём, антиглысер.
апогей апогей, -гёю.
апоцентр *астр.* апоцэнтр, -ру.
аппарат апарат, -ту.
а. буквопечатающий друкарскыи
 (друкувальныи) апарат;
а. летательный літний (літальныи)
 апарат.
аппаратура апаратура;
а. наведения апаратура
 наведэння;
а. оптическая оптычна апаратура;

а. предупреждения столкновений
 апаратура попереджэння
 зіткнень;
а. радиолокационная радыолока-
 цыйна апаратура;
а. самолётная навігацыйна лі-
 такова навігацыйна апаратура;
а. самонаведения апаратура са-
 монаведэння.
аппарель апареля.
апрель квітень, -тня, *твор.* -тнем.
апрельский квітнёвий.
апроби *нескл.* апроби.
арест арэшт, -ту.
арестант арэштант, в'язень, -зня,
твор. -знем.
арестантский арэштантскыи.
арестование арэштування, заареш-
 тування, ув'язнення.
арестованный арэштований, заареш-
 тований, ув'язненыи;
книга ~ных кніга заарешто-
 ваних.
арестовать, арестовывать арэштува-
 ти, -тую, -туеш, заарэштуваці,
 арэштовувати, -вую, -вуеш, за-
 арэштовувати, ув'язнювати.
арка арка, лук, -ку.
Арктика Арктика.
арматура риштунок, -нку.
арматурный риштунковий;
а. список риштунковий реэстр.
армеец арміець, -міяца, *твор.* -мійцем.
армейский армієскыи, вйськовий.
армия армія, вйсько;
а. действующая дійова (чінна)
 армія;
а. кадровая кадрова армія;
а. массовая масова армія;
а. милиционная міліцыйна армія;
а. наёмная наймане вйсько;
а. полевая польова армія;
а. постоянная постыйна армія;
а. регулярная регулярна армія,
 регулярне вйсько;
а. сухопутная суходільна армія.
арсенал арсенал, -лу, зброівня.
артиллерийский артилерійныи, ар-
 тилерійскыи, гарматныи;
 ~кая подготівка артилерійна
 підготівка;
 ~кая разведка артилерійна
 рзвідка;
 ~кая установка башенная арти-
 лерійна вёжова устава;

~кая установка палубная артилерійна палубна устава;
 ~кое довольствие артилерійне постачання.
 артиллеріст гарматник, гармаш, -ша, твор. -шём, артилеріст.
 артиллерія артилерія;
 а. атомная атомова (атомна) артилерія
 а. батальонная курінна (батальйонна) артилерія;
 а. безоткатная безвідкотна артилерія;
 а. береговая берегова (надбережна) артилерія;
 а. вспомогательная допоміжна артилерія;
 а. главная корабля головна артилерія корабля;
 а. горная гірська артилерія.
 а. дальнобойная далекобійна артилерія,
 а. зенитная зенітна (противотунська) артилерія;
 а. кочующая кочівна артилерія;
 а. лёгкая полевая лёгка польові артилерія,
 а. на неподвижных установках артилерія на нерухомих уставах,
 а. осадная облогова артилерія;
 а. противотанковая протитанкова артилерія;
 а. ракетная ракетна артилерія;
 а. резервов артилерія-резерв;
 а. сверхтяжёлая надважка артилерія;
 а. сопровождения артилерія супроводу;
 а. ствольная жерлова артилерія;
 а. сухопутная суходільна артилерія;
 а. тяжёлая важка артилерія;
 а. усиления артилерія підсилення.
 архипелаг архіпелąg, -гу.
 арьергард ар'єргård, -ду.
 арьергардный ар'єргårdовий, ар'єргårdний, задній.
 асбест азбест, -ту.
 асбестный азбестовий;
 ~ная набивка азбестова щільниця;
 ~ный шнур азбестовий шнур.
 асинхронный асинхронний.

ассигнования асигнування.
 ассигновать асигнувати, -нью, -нүеш.
 ассистент асистент
 астрокомпас астрокомпас.
 астролябия астролябія.
 астронавигационный астронавигацийний.
 астронавигация астронавигация.
 астронавт астронавт.
 астронавтика астронавтика.
 астрономический астрономічний.
 астрономия астрономія;
 а. авиационная авіаційна (летунська) астрономія;
 а. геодезическая геодезична астрономія;
 а. мореходная мореплавна астрономія.
 асфальт асфальт, -ту.
 асфальтировка асфальтування.
 атака атака, наступ, -пу;
 а. внезапная несподівана (нагла) атака;
 а. воздушная повітряна атака;
 а. ложная фальшива (удавана) атака;
 а. массированная масована атака, масований наступ;
 а. ответная атака-відповідь;
 а. отвлекающая відтяжна атака;
 а. стремительная навальна атака;
 а. фланговая крилова атака;
 а. штурмовая на брѳющем полѳте ав. штурмова атака на приземнім лѳті;
 а. штыковая багнетна атака.
 атакoванный атакoваний.
 атакoвать атакoвати, -кю, -күеш.
 атакoющий який (шо) атакoє, наступальний
 Атлантический океан Атлантїчний океан, -ну.
 атлас атлас, -су
 атлетика атлѳтика;
 а. лёгкая легка атлѳтика;
 а. тяжёлая важка атлѳтика.
 атмосфера атмосфера.
 атолл атолл, -лу.
 атомный атомoвий, атомний, нуклеарний;
 а. заряд атомoвий (атомний) заряд;
 а. флот атомoвий (атомний) флот.

атомоход атомохід, -хода.
атташе *нескл., м.* аташе.
аттестат атестат, -ту;
 а. **денежный** грошовий атестат;
 а. **продовольственный** харчовий атестат.
аттестационный атестаційний;
 ~ная **комиссия** атестаційна комісія;
 ~ное **соответствие** атестаційна відповідність.
аттестация атестація.
аттестование атестування.
аттестованный атестований.
аттестовать атестувати, -тую, -туюш.
ахтерпик мор. ахтерпик, -ку.
ахтерштень мор. ахтерштень, -вня, *твор.* -внем.
Ахтырка Охтірка.
ацетилен ацетилен, -ну.
аэродинамика аеродинаміка;
 а. **больших скоростей** аеродинаміка великих швидкостей;
 а. **гиперзвуковых скоростей** аеродинаміка гіперзвукових швидкостей;
 а. **дозвуковых (сверхзвуковых) скоростей** аеродинаміка дозвукових (надзвукових) швидкостей.
аэродинамический аеродинамічний;
 ~кий **тормоз** аеродинамічне гальмо.
аэродром аеродром, -му, летовище, літище;
 а. **базирования** аеродром (летовище) базування;
 а. **вылета** аеродром (летовище) вилету;
 а. **военный** військовий аеродром, військове летовище;
 а. **временный** тимчасовий аеродром, тимчасове летовище;
 а. **гражданский** цивільний аеродром, цивільне летовище;
 а. **дежурный** черговий аеродром, чергове летовище;
 а. **действующий** дійовий (чинний) аеродром, дійове (чинне) летовище;
 а. **дозаправки** аеродром (летовище) дозаправлення;
 а. **запасной** запасовий (запасний) аеродром, запасове (запасне) летовище;
 а. **ледовый** льодовий (крижаній)

аеродром, льодове (крижане) летовище;
 а. **ложный** фальшивий (удаваний) аеродром,
 фальшиве (удаване) летовище;
 а. **основной** основний аеродром, основне летовище;
 а. **подскока** аеродром (летовище) підскоку;
 а. **полевой** польовий аеродром, польове летовище;
 а. **постоянный** постійний аеродром, постійне летовище;
 а. **резервный** резервовий аеродром, резервове летовище;
 а. **сухпутный** суходільний аеродром, суходільне летовище;
 а. **тыловой** запільний аеродром, запільне летовище;
 а. **учебный** навчальний аеродром, навчальне летовище;
 ~ма **система управления** система керування аеродрому (летовища).
аэродромно-технический аеродромно (летовищно)-технічний.
аэродромный аеродромний, летовищний;
 ~ная **вышка** аеродромна (летовищна) вежа;
 ~ный **маневр** аеродромний (летовищний) маневр.
аэрозоль аерозоля, -лі.
аэроклуб аероклуб, -бу; клуб летунів.
аэрология аерологія.
аэромайк аеромайк, -ка.
аэронавигатор аеронавігатор.
аэронавигационный аеронавігаційний;
 ~ные **огни** аеронавігаційні вогні.
аэронавигация аеронавігація.
аэроплан аероплан, літак, -ка.
аэропорт аеропорт, -ту, летовище.
аэрознимок аерознімок, -мка, аерознімка.
аэростат аеростат;
 а. **заграждения** аеростат загород (перепон);
 а. **наблюдения** аеростат стеження;
 а. **привязной** прив'язний аеростат.
аэрозёмка аерознімання.
аэрофотограмметрия аерофотографія.

аерофотографія аерофотографія.
аерофотосъёмка аерофотознімання.

аерофототопографія аерофото-
топографія.

Б

баба баба;

б. береговая берегова баба.

багор гак, очёпа, гак-очёпа.

бадья цебёр, -бра.

база база;

б. авиационная авіаційна (летунська) база;

б. авторемонтная авторемонтна база;

б. баллистических ракет база балістичних ракет;

б. горючего и смазочных материалов база пального і мастильних матеріалів;

б. морской авиации база морської авіації (морського летунства);

б. несамолётная плавучая несамохідна плавна база;

б. перевалочная перевантажна база;

б. передовая передова база;

б. подводных лодок база підводних човнів;

б. подземная підземна база;

б. продовольственная харчова база;

б. промежуточная проміжна база;

б. ракетная ракетна база;

б. снабжения база постачання;

б. фронтальная фронтова база.

базанить мор. см. галанить.

базирование базування.

базироваться базуватися, -зуюся, -зуюсь.

базис база.

базовый базовий;

~вая **электронavigационная** камера базова електронавіаційна камера;

~вые **плавучие средства** базові плавні засоби.

байт байт.

бак бак;

б. для окислителя бак для окислювача;

б. подводный топливный підводний паливний бак;

б. сбрасываемый топливный скид-

ний паливний бак.

бакен бакатина, бакен.

баклага боклаг, боклага.

баклажка боклажок, -жка.

баковый баковий.

баковый мор. баковий;

~вое **давление** баковий тиск.

бактериальный бактеріальний.

бактериологический бактеріологічний;

~кое **оружие** бактеріологічна зброя.

бакштаг бакштаг, -гу.

бакштов бакштов, -ву.

баланс баланс, -су.

балансир балансир, рівноважник.

балансировка балансування;

б. самолёта балансування літака

балда довбня.

балка 1. балка, брус, трям; 2. (в толке) сволок; 3. (перекладина между стропилами) бантина.

балкер мор. балкер.

балл бал, -лу.

балласт баласт, -ту.

балластина баластина.

балластировка мор. баластування.

балластный баластовий;

~ные **отсеки** баластові перегородки.

баллистика балістика;

б. внешняя зовнішня балістика;

б. внутренняя внутрішня балістика.

баллистический балістичний;

~кая **ракета** балістична ракета;

~кая **трасса** балістична траса;

~кие **качества** балістичні якості;

~кие **сведения** балістичні відомості;

~кие **условия стрельбы** балістичні умови стрільня (стрільби);

~кий **вычислитель** балістичний обчислювач;

~кое **подобие** балістична подібність

баллон балон;

б. сжатого воздуха балон стис-

неного повітря;

~б. сжиженного газа балон зрідженого газу.

балочный балковий.

Балтійське море Балтійське море.

банда банда, ватага.

бандаж пов'язь, -зі, бандаж, -жү, твор. -жем.

банка 1. (сосуд) банка, сліок; 2. (мель) банка;

б. жестяная бляшанка;

б. мінная мінний куш.

банник арт. щітка.

банно-прачечный лазне-пральний;

~ное обслуживание лазне-пральне обслуговування.

баня лазня.

барабан барабан, уст. тарабан;

б. дистанционный дистанційний барабан;

б. лимба барабан лімбу;

б. отражателя барабан відбивача;

б. тормозной гальмівний барабан.

барак барак.

барашек баранчик;

б. зажимной затискний баранчик.

барбет барбет, -ту.

баржа баржа, -жі, твор. -жею;

б. бензино-, водо-, нефтеналивная бензино-, водо-, нафтоналивна баржа;

б. десантная десантова (десантна) баржа.

барический баричний;

~кая система барична система;

~кое поле баричне поле.

барка барка.

баркас баркас.

баркасный баркасовий.

барокамера барокамера.

барометр барометр.

барражировать баражувати, -жюю, -жүеш.

баррикада барикада.

барьер бар'єр;

б. заградительный загоріджувальний бар'єр;

б. охватывающий охоплювальний бар'єр;

б. перехватывающий перехоплювальний бар'єр;

б. фланкирующий фланківний бар'єр.

бассейн 1. (речной) сточище, -ща;

2. мор. басейн, -ну.

бастийн бастіон, -ну.

баталёр мор. баталёр.

баталёрка мор. баталёра.

батальон 1. (о мотопехоте) курінь, -ня, твор. -нєм; 2. (о танковом подразделении) батальйон, -ну;

б. военно-строительный військово-будівельний курінь;

б. воздушно-десантный (парашютно-десантный) повітряно-десантовий (парашутно-десантовий) курінь;

б. инженерно-дорожный інженерно-шляховий курінь;

б. инженерно-мостостроительный інженерно-мостобудівний курінь;

б. инженерный інженерний курінь;

б. инженерный ремонтно-восстановительный інженерний ремонтно-відновний курінь;

б. истребительно-противотанковый винищувально-протитанковий курінь;

б. мотострелковый мотопіхотний курінь;

б. парашютно-десантный парашутно-десантовий курінь;

б. разведывательный розвідчий курінь;

б. танковый танковий батальйон;

б. тяжёлых танков батальйон важких танків;

б. усиленный підсилений курінь.

батальонный 1. курінний, батальйонний; 2. в знач. суц. курінний, -ного;

б. резерв курінний резерв, курінна резерва.

батарея батарея, -реї, твор. -реею;

б. аккумуляторная акумуляторна батарея;

б. артиллерийской инструментальной разведки батарея артилерійної інструментальної розвідки;

б. гаубичная гавбична батарея; батарея гавбиць;

б. горная гірська батарея;

б. зенитная зенітна (протилетунська) батарея;

б. лёгкой артиллерии батарея легкої артилерії;

б. ложная фальшіва (удавана) батарея;

- б. обслу́живання батаре́я обслуго́-
вування;
б. обслу́живання и боево́го пита́-
ння батаре́я обслуго́вування і бо-
йово́го постача́ння, батаре́я об-
слуго́вування та муніці́;
б. огнева́я вогнева́ батаре́я;
б. па́рковая па́ркова батаре́я;
б. противота́нковая протита́нкова
батаре́я;
б. пу́шечная гарма́тна батаре́я;
б. разведывательная розвідча ба-
таре́я (амер.);
б. салю́тная салю́тна (сальво-
ва) батаре́я;
б. сре́дней артилле́рии батаре́я
сре́дної артиле́рії (англ.);
б. штабно́я штабова́ батаре́я.

батма́н спорт. батма́н, -ну.

ба́токсы мор. ба́токси, -сів.

ба́тометр ба́тометр.

батопо́рт батопо́рт, -ту.

ба́фтинг ба́фтинг, -гу.

ба́шенка ве́жка.

ба́шенный ве́жовий;

~ная устано́вка ве́жова уста́ва;

~ное ору́дие ве́жова гарма́та.

башма́к череви́к;

б. тормо́зної гальми́вний (гальмо-
вий) череви́к.

башма́чный череви́чний;

б. то́рмос череви́чне гальмо́.

ба́шня ве́жа, твор. -жею;

б. броневика́ ве́жа па́нцерника;

б. двуорудийна́я двогарма́тна
ве́жа;

б. команді́рская ве́жа команді́ра;

б. на́блюдательная стежова́ ве́-
жа, ве́жа для сте́жения;

б. неподви́жная нерухо́ма ве́жа;

б. пово́ртная брони́рованная по-
вертова́ па́нцерна ве́жа;

б. с круговы́м враще́нием ве́жа
з колови́м оберта́нням;

б. стабили́зированная стабили́зова-
на ве́жа;

б. та́нковая та́нкова ве́жа.

бди́тельность пи́льнисть, -ности; чу́й-
нисть, -ности; (заботли́вость) дбай-
ли́вость, -вості.

бег би́г, -гу; нахо́дятся в бега́х
бу́ти втіка́чем.

бе́гать бе́гати; (убега́ть) тіка́ти, уті-
ка́ти, -ка́ю, -ка́еш.

бегле́ц втіка́ч, -ча́, твор. -че́м.

бе́глый 1. втіка́ч, -ча́; 2. побі́жний;
~лый осмо́тр побі́жний о́гляд;
3. швидкі́й;

~лый о́гонь швидкі́й во́гонь.

бе́гство вте́ча, утіка́ння;

обрати́ть в б. погна́ти врозті́ч;

обрати́ться в б. втіка́ти.

бегу́н бігу́н, -на́.

бедро́ стегно́, -на́.

бе́дствие ли́хо, біда́;

б. наро́дное наро́дне ли́хо;

б. обще́ственное грома́дське ли́хо;

терпе́ть б. зазна́ти ли́ха (біди́).

бе́женец бі́женец, -нца, твор. -нцем.

без предл. без; без разде́лений без
по́дїлу.

безбу́рственный безбу́рственный;

~ный око́п безбу́рственный

ша́нень.

безва́кусный (о пи́ще) несма́чный;

(о газе́) без за́паху.

безвозду́шный безпові́тряний.

безво́льный безви́льний.

безвре́дный нешкі́дливый.

безвы́ходный безви́хидный.

безда́рный незда́тный, незда́рный.

безде́йствие неде́йли́нність, -ности.

безде́йствовать не ді́яти, нічо́го
не робі́ти.

безде́ятельность неде́йли́нність, -нос-
ті, нечи́нність, -ности.

бездоро́жье бездоро́жжа.

безжи́зненный неживи́й, ме́ртвий.

беззаветный безо́глядный, самовід-
данный, без вага́ння.

беззащі́тный безза́хисний, без-
боро́нный.

беззвучный беззвучный.

безмото́рный безмото́ровый.

безнаде́жность безнаде́йнисть, -ности.

безнака́занность безка́рність, -ности.

безнача́лие безвла́ддя, безура́ддя.

безира́вственность немора́льнисть,
-ности, неети́чність, -ности.

безобла́чный безхма́рный.

безогово́рочно безза́стеречно, без
за́стерень, безпере́чно.

безопа́сность безпе́ка;

б. пла́вания безпе́ка пла́вання;

б. полёта́ безпе́ка ле́ту.

безопа́сный безпе́чный;

~ное уда́ление безпе́чне від-
да́лення.

безору́жный безбро́йный, неоз-
бро́енный.

безостановочный невинный, безупынный.

безответственный безвідповідальний.

безотказный безвідмовний.

безотлагательный невідкладний, (немедленный) негайний, пильний.

безотлучно невідступно, невідхідно.

безотходный безвідпадний

безрассудный нерозсудливый, нерозважливый.

безрезультативный безрезультатный, без наслідку, даремный.

безупречный бездоганный.

безусловный безумовний.

безуспешный марный, надаремный.

безымянный безімний;

~ный палец подминый палець.

безысходность безвихідь, -ході.

Беларусь Білорусь, -сі.

Белая Церковь Біла Церква.

белла білля.

бельё білізна;

б. натёльное натільна білізна.

бензин бензін, -ну, бензіна;

б. авиационный авіаційний (літаківий) бензін;

б. высокооктановый високооктановий бензін;

б. этиловый етиловий бензін.

бензиновый бензиновий.

бензохранилище бензосховище.

берег берег;

б. обрывистый урвістий берег.

береговой береговий, поберёжный;

~вые ракетно-артиллерийские войска береговё ракетно-артиллерійне військо.

беречь берегти, -режу, -режеш, пильнувати, -нюю, -нюеш, стерегти,

-режу, -режеш;

б. себя оберегаться, берегтися, -режуся, -режешся.

беседа бесіда, розмова.

беседка мор. коліска.

бескозырка бездашківка.

бескомпрессорный безкомпресорний.

бесперебойность безперервність, -ності

бесперебойный безперервний.

беспечность безтурботність, -ності, недбайливість -вості, недбалість,

-лості

беспечный безтурботний; (небреж-

ный) недбайливий, недбалий.

беспилотный безпілотовий, безлетунський;

~ные разведывательные летательные аппараты безпілотові (безлетунські) літні апарати;

~ные средства воздушного нападения безпілотові (безлетунські) засоби повітряного нападу.

беспламенный безполуменевий.

беспокой турбувати, -бую, -буйеш, долягати, -гаю, -гаеш, бентежити,

тривожити, хвилювати, -люю, -люеш, непокоїти, -кою, -коїш.

беспокойство турбота, клопіт, -поту, тривога, хвилювання.

беспокоящий який (що) турбує;

~щие действия дії, які (що) турбують.

бесплезность (напрасность) даремність, -ності, марність, -ності; (ненужность) непотрібність, -ності

беспомощность безпорадність, -ності, німіч, -мочі, твор.-міччо.

беспомощный безпорадний.

беспорядок безладдя, нелад, -ду, безлад, -ду, непорядок, -дку.

беспощадность нещадність, -ності, лютість, -тості, немилосердість, -дості.

бесправие безправ'я.

беспредельность безмежність, -ності, необмеженість, -ності, безкрайність, -ності.

беспрекословный беззаперечний, беззастерёжный, без заперечення.

беспрепятственный безперешкодний.

бесперывный безупынный, невинный, безперервний.

беспристрастие безсторонність, -ності.

беспроволочный бездротовий.

беспузырный безбульбашковий;

~ная торпедная стрельба безбульбашкова торпедна стрільба.

бессилie безсилля, знесилля, німіч, -мочі.

бесславить неславити, -влю, -виш, знеславлювати, -люю, -люеш,

ганьбити, -блю, -біш

бессменность незмінність, -ності.

бессознательный непритомний; (поступок) несвідомий

бестолковый нетямущий; (бессмысленный) безглуздий.

бесформенный безформний.
бесхозный безгосподарний, без господаря, нічий.
бесцветный безбарвний, безколірний.
бесшумный безшумний, безшумовий.
бета-активность бета-активність, -ності.
бета-лучи бета-промені, -нів.
бета-частицы бета-частинки, -нок.
бетон бетон, -ну.
бешеный 1. скажений; 2. (*неистовый—ещё*) шалений, лютий;
 ~ная атака шалена атака;
 ~ная скорость шалена швидкість.
библиотека бібліотека, книгозбірня.
бивак бивак, -ку;
 стать ~ком стати биваком.
бизань мор. бізань, -ні;
 б. выносная выносна бізань;
 б. штормовая штормова бізань.
бизань-мачта бізань-щогла.
бизань-рей бізань-рей.
бикфордов шнур бікфордовий шнур.
билет квиток, -тка; білет; (*удостоверение*) посвідка;
 б. военный військовий квиток;
 б. отпускной відпусчна посвідка.
бимсы мор. бімси, -сів.
бинюль бинюль, -ля, *твор.* -лем.
бинтовать бинтувати, -т'юу, -т'уєш, сповивати, -ваю, -ваєш.
биологический біологічний;
 ~кая защита біологічний захист;
 ~кий эквивалент рентгена (бэр) біологічний еквівалент рентгену (бер);
 ~кое оружие біологічна зброя.
биплан біплан.
бирка бірка, карбіж, -ж'у.
битва (*сражение*) битва; (*бой*) бій (бою), *твор.* б'юем;
 вступить в ~ву до бою стати.
бить бити (б'ю, б'єш).
благодарность подяка, вдячність, -ності.
благонадежность надійність, -ності, певність, -ності.
благоприятный сприятливий;
 ~ные условия сприятливі умови.
благоустройство упорядкування, упорядження, доброустрій, -рою, *твор.* -роєм.
бланк бланк.

блеск блиск, -ку, віблиск, -ку, поблиск, -ку; (*великолепие*) пишність, -ності, пишнота;
 б. небесного светила блиск небесного світила.
ближайший найближчий;
 ~шая задача найближче завдання.
ближний близький;
 ~ний бой близький бій.
Ближний Восток Близький Схід, Близького Сходу.
Близнецы (*зодиак*) Близнята, -нят.
близость близькість, -кості.
блиндаж бліндаж, -ж'у, *твор.* -ж'єм;
 б. караульной части бліндаж вартової частини;
 б. оборонительный оборонний бліндаж;
 б. пусечный гарматний бліндаж.
блиндирование бліндажування.
блиндированный бліндажований.
блиндировать бліндажувати, -ж'юу, -ж'уєш.
блister білiстер.
блок¹ (*грузоподъемное устройство*) блок, -ка.
блок² 1. *полит.* блок, -ку; 2. *техн., строит.* блок, -ка;
 б. орудийный гарматний блок;
 б. совмещения блок суміщення;
 б. такелажный такелажний блок.
блокада блокада.
блокадный блокадовий.
блокирование блокування.
блокировать блокувати, -к'юу, -к'уєш.
блуждающий (луч) мандрівний (промінь).
блюдо 1. таріль, -релі; (*поглубже*) полумисок, -ска; 2. (*кушанье*) страва.
бод тех. бод.
бодрствовать не спати (не сплю, не спиш).
бодрый бадьорий; сделаться бодрее побадьорішати.
боевик бойовик, -ка.
боевой бойовий, б'йний;
 ~вая готовность бойова готовість;
 ~вая единица бойова одиниця;
 ~вая задача бойове завдання;
 ~вая информационно-управляющая система бойова інформаційно-керувальна система;

~**ва́я** маши́на десáнтная бойова́ десáнтова маши́на;
 ~**ва́я** маши́на пехóты (БМП) бойова́ маши́на піхóти (БМП);
 ~**ва́я** маши́на реактíвной артил-лэ́рии бойова́ маши́на реактíвної артилэ́рії;
 ~**ва́я** мо́ць бойова́ поту́га;
 ~**ва́я** нагрúзка бойовé наван-та́ження;
 ~**ва́я** проклад́ка бойовé про-кладáння;
 ~**ва́я** стрелъба́ бойова́ стрільба́;
 ~**ва́я** усто́йчивость бойова́ стій-кість;
 ~**во́е** задáние бойовé завдáння;
 ~**во́е** зарýдное отде́ление бо-йовé зарýдне відділення, бойовій зарýдний відділ (торпеди);
 ~**во́е** маневрúрование бойовé маневрува́ння;
 ~**во́е** напряже́ние бойова́ на-пру́га;
 ~**во́е** переме́щение бойовé пере-міщення;
 ~**во́е** пита́ние бойовé постачáння (живлення);
 ~**во́е** подвúжное охранéние бойо-ва́ рухо́ма охорóна;
 ~**во́е** применéние бойовé засто́су-ва́ння;
 ~**во́е** расписа́ние бойовій рóз-клад;
 ~**во́е** столкнове́ние бойовé зітк-нення, бойова́ сýтичка;
 ~**во́е** тра́ление бойовé тра́лення;
 ~**во́е** упражне́ние бойова́ впра́ва;
 ~**во́е** уче́ние бойовé навча́ння;
 ~**во́й** информаціо́нный пост бо-йовій інформаці́йний пост;
 ~**во́й** компле́кт бойовій комп-ле́кт;
 ~**во́й** о́пыт бойовій до́свід;
 ~**во́й** разведывательный дозор бойова́ розвідча сте́жа;
 ~**во́й** расче́т бойова́ обслу́га; бойовій розраху́нок;
 ~**во́й** соста́в бойовій скла́д;
 ~**во́й** уста́в бойовій стату́т;
 ~**вы́е** дейст́вия бойові дії;
 ~**вы́е** сво́йства бойові власті-вості.

боєготовність боєготові́сть, -вості, боєпоготовля.

боёк розбивáч, -ча́, твор. -чём;

б. ударника розбивáч ударника.
боепитание боєпостачáння.

боеприпасы бойові (бо́йні) припа́си,

стрéливо, боеприпа́си;

б. авиацио́нные авіаці́йні (лету́н-ські) бойові (бо́йні) припа́си;

б. артиллерийские артилэ́рійне стрéливо, гарма́тні бойові при-па́си;

б. биологические біологі́чні бойові припа́си;

б. инженерные інжене́рні бойові припа́си;

б. касе́тные касе́тне стрéливо;

б. морские морські бойові при-па́си;

б. нейтро́нные нейтро́нні бойові припа́си;

б. некондиционные некондиці́йне стрéливо, недокондиці́йні боєпри-па́си;

б. объёмно-дистанцио́нного взры-ва стрéливо об'ёмно-дистанці́й-ного вибу́ху;

б. стрелко́вые стріле́цькі набо́ї;

б. химические хемі́чні бойові при-па́си;

б. химические бина́рные хемі́чні бина́рні бойові припа́си;

б. ядерные я́дерні (нуклеа́рні) боєприпа́си.

боеспособность боєзда́тність, ності, боєспромо́жність, -ності.

боеспособный боєзда́тний, боєспро-мо́жний.

боёц боёць (бі́йця, бі́йцем).

бой бі́й (бо́ю, бо́ем);

б. аванга́рдный аванга́рдовий (аванга́рдний) бі́й;

б. арьерга́рдный ар'єрга́рдовий (ар'єрга́рдний) бі́й;

б. без применéния а́томного ору́-жия бі́й без засто́сува́ння ато-мо́вої (а́томної) збро́ї;

б. возду́шный повітря́ний бі́й;

б. в особ́ых усло́виях бі́й в особ-ли́вих умо́вах;

б. встре́чный зустрі́чний бі́й;

б. в усло́виях применéния я́дер-ного ору́жия бі́й в умо́вах засто-сува́ння я́дерної збро́ї;

б. демонстра́тивный позі́рний бі́й;

б. ме́стного значéния бі́й місце́-вого значéння;

б. морско́й морські́й бі́й;

б. морско́й из положення слеже́ння морський бій із позиції сте́ження;
б. морско́й на ви́садку морско́го десанта морський бій за ви́сад морско́го десанту;
б. наступа́тельный наступа́льний бій;
б. оборо́нительный оборо́нный бій;
б. общево́йско́вой загално́вій-сько́вий бій;
б. оди́но́чный возду́шный пооди́н-чий повітря́ний бій;
б. преднаме́ренный навмі́сний бій;
б. при отраже́нии ви́садки морско́го десанта проти́вника бій під час відбива́ння ви́саду морско́го десанту супро́тивника;
б. проти́вовозду́шный проти́пові-тря́ний бій;
б. рукопа́шный рукопа́шний бій;
б. шты́ково́й багнето́вий бій, бій на багне́тах;
б. бое́м управля́ть керува́ти бое́м; в бою́ під час бою́, в часі бою́.
бойни́ца бійни́ця, стрі́льни́ця;
б. винто́вочная крі́сова бійни́ця;
б. для наблю́дателя́ бійни́ця для спостере́жника;
б. пу́шечная гарма́тна бійни́ця.
бо́йня 1. (скота) бійня, різни́ця;
 2. (резня, побои́ще) крива́вий бій, різани́на.
бок бік (бо́ку).
боково́й бічний, боковий, побі́чний; **вора́ на ~вую́ разг.** час на бо-ковеньку.
болва́нка на́дібок, -бка, бовванець, -ниця, *твор.* -нцем.
боле́знь хвороба́;
б. высото́ная висото́на хвороба́;
б. кесо́нная кесо́нова хвороба́;
б. луче́вая промене́ва хвороба́.
болотни́стый болоти́стий, багни́стий.
болт прого́нич;
б. жрепи́тельный скрі́пний про-го́нич;
б. стяжної́ стягува́льний (стяж-ний) прого́нич;
б. устано́вочный устано́вний прого́нич.
больно́й хворий, недужи́й, слаби́й.
большо́й вели́кий.
бо́мба бо́мба;

б. авиа́ционная авиа́ційна бо́мба; **возду́шно́го взры́ва повітря́ного вибу́ху,**
обтека́емой фо́рмы обти́чної фо́рми,
замедле́нного де́йствия сповіль-нено́ї дії,
замедле́нного паде́ния сповіль-нено́го пади́ння,
кассéтная кассéтна,
ко́бальтова́я ко́бальтова́,
крыла́тая крила́та,
напа́лмова́я напа́лмова́,
нейтро́нная нейтро́нова, ней-тро́нна,
номина́льная а́томная номи-на́льна а́томова́ (а́томна, ну-клеа́рна),
самонаво́дящаяся самонави́дна́,
управля́емая керова́на,
**уче́бная навча́льна;
 б.** агита́ционная агіта́ційна бо́мба;
б. бетонобо́йная бетонопро́бивна́ бо́мба;
б. бронебо́йная панце́ропро́бивна́ бо́мба;
б. ва́куумная ва́куумна бо́мба;
б. водо́родная водне́ва бо́мба;
б. глуби́нная глиби́нна бо́мба;
б. дымо́вая дымо́ва бо́мба;
б. зажига́тельная запальна́ бо́мба;
б. имита́ционная іміта́ційна бо́мба;
б. корре́ктіруемая коригова́на бо́мба;
б. малогаба́ритная малогаба́рито-ва (малогаба́ритна) бо́мба;
б. ориенті́рно-морська́ ориенті́рно-морська́ бо́мба;
б. оско́лочная скалко́ва (відла́м-кова) бо́мба;
б. проти́волдо́чная проти́човно́ва бо́мба;
б. светы́ающаяся світна́ бо́мба;
б. фотогра́фическая фотогра́фічна бо́мба;
б. фуга́сная фуга́сна бо́мба;
б. хими́ческая хемі́чна бо́мба;
б. ша́риковая кулько́ва бо́мба;
б. я́дерная я́дерна (нуклеа́рна) бо́мба.
бомбарди́ровать бомбардува́ти, -ду́ю, -ду́еш.
бомбарди́ровка бомбардува́ння.
бомбарди́рво́чный бомбардува́ль-

ний, бомбардівий.

бомбардирівщик бомбардувальник,

бомбовіз, -вiза;

б. стратегічний стратегічний

бомбардувальник;

б. тактичний тактичний бомбардувальник.

бомбардирівщик-торпедоносець бомбардувальник-торпедоносець, -ка-торпедоносець, *твор.* -сієм.

бомбардирівщик-штурмовик бомбардувальник-штурмовик, -ка-штурмовика.

бомбiть бомбувати, -бу́ю, -бу́еш.

бомбiческий бомбiчний.

бомбовий бомбовий;

~вая нагру́зка бомбове навантаження.

бомбодержатель бомботримач, -ча, *твор.* -чєм.

бомбоискатель бомбошукач, -ча, *твор.* -чєм.

бомболіюк бомболіюк, -ку.

бомбомёт бомбоскидач, -ча, *твор.* -чєм, бомбомёт;

б. корабельный корабельний бомбоскидач.

бомбометание бомбоскидання, бомбометання;

б. глубинными бомбами бомбоскидання глибинними бомбами;

б. залповое бомбоскидання вiпалом;

б. по площади бомбоскидання по площi;

б. с горизонтального полёта бомбоскидання з горизонтального лєту;

б. с кабрирования бомбоскидання під час набирання висотi;

б. с пикирования бомбометання з пікування;

б. с рикошетированием бомбоскидання з рикiшетом.

бомбобрасыватель бомбоскидач, -ча, *твор.* -чєм.

бомбубежище бомбосховище.

бон бон, -ну.

бiновый бiновий;

~вое заграждєние бiновi загорожі

боносетевой боносiтковий;

~вое заграждєние боносiткова загоро́жа.

бiны мост. бiни, -нiв, за́плавень,

-вня, *твор.* -внем.

бiров (*печной*) лежак, -ка.

бородок (*пробойка у слесарей*) пробієць, -бiйця, *твор.* -бiйцем.

борт 1. (*судна*) борт, -ту, облáвок, -вку; 2. (*платья*) край (кра́ю), *твор.* краём.

бортинженёр бортiженёр.

бортмеханик бортмехáник.

бортовой бортовий;

~вое оборудованние космического аппарата бортовє облáднання космiчного апарáту;

~вой комплекс обороны бортовой комплекс оборони;

~вой паёк бортова пáйка.

бортрадист бортрадiст.

борттєхник борттєхник.

борьба боротьба;

б. за живучесть корабля боротьба за живучiсть корабля;

б. за непотопляемость боротьба за непотiплюванiсть;

б. с болезнями боротьба з недугами (з хворобами);

б. с подводными лодками боротьба з пiдводними човнáми.

ботинок черевiк.

бiцман бiцман, човєнний, -ного;

б. плавучей бáзы бiцман (човєнний) плавучо́й бáзи;

б. старший старший бiцман (човєнний).

боцманмáт боцманмáт.

бiчка бiчка; *ав.* перекóт на крилó.

бiчонок барiло, барiльце, -ця, *твор.* -цем, бiчiвка.

бракета мор. бракєта.

брандвáхта брандвáхта.

брандкúгель арт. брандкúгель, -ля, *твор.* -лем.

брандмáуэр брандмáуер.

брандспóйт брандспóйт, випрiскувач, -ча, *твор.* -чем.

брасикн брасики, -кiв.

бревнó колóда, бáлка.

брезєнт брезєнт, -ту.

брейд-вiмпел надмаiвєць (надмаiвця, надмаiвцем).

Брест Берєстя.

Брєстчина Берєстєйщина.

брєшь вiлом, -му, вiлiм, -лomu;

б. пробiть зробити вiлом.

брєючий призємний;

~щий полёт призємний лет (лiт).

бригада бригада;
 б. лёгкой артиллерии бригада
 легкої артилерії (англ.);
 б. полевая артиллерийская польова
 артилерійна бригада;
 б. понтонно-мостовая понтонно-
 мостова бригада;
 б. торпедных катеров бригада тор-
 педних катерів.
 бриз бриз, -зу.
 бризантный бризантовый, розсад-
 ний;
 ~ное вещество бризантова (роз-
 садна) речовина;
 ~ный снаряд бризантовый (роз-
 садний) гарматень.
 бровка бровка, край (краю); (пу-
 ти, плотины) тор, -ру.
 брод брод (броду).
 броневомобиль автопанцерник.
 броневой панцеробийний.
 броневик панцерник.
 броневой панцерний, панцеровий;
 ~вая защита корабля панцеров-
 ый захист корабля;
 ~вая машина панцерник, пан-
 церна машина;
 ~вая плита панцерава плита.
 бронезилет панцерожилет.
 бронекатер панцерокатер.
 бронеколпак панцероковпак, -ка.
 бронелафет арт. панцеролафет.
 броненосец панцерник, панцероно-
 сий, -сія, твор. -сіем.
 броненосный панцерний, панце-
 ровий.
 бронепоезд панцеропотяг, -гу.
 бронепробиваемость панцеропробив-
 ность, -ности.
 бронетанковый панцеротанковый;
 ~вая служба панцеротанкова
 служба;
 ~вое вооружение панцеротан-
 кове озбрєння;
 ~вые войска панцеротанкове
 військо.
 бронетранспортёр панцеровіз, -воза,
 панцеротранспортёр.
 бронирование опанцерування;
 б. корабля опанцерування ко-
 рабля.
 бронированный опанцерований;
 ~ная разведывательно-дозорная
 машина опанцерована розвідчо-
 стежова машина.

бронировать панцерувати, -рюю,
 -рюеш.
 бронировать (места, деньги) забез-
 печувати, -чую, -чуеш, забезпечи-
 ти;
 б. билеты забезпечити квитки.
 броня панцер, панцир;
 б. башенная вежовий панцер;
 б. бортовая бортовой панцер;
 б. вертикальная вертикальный
 (прямовисний) панцер;
 б. клиновидная клинуватий (кли-
 ноподібний) панцер;
 б. литая литый панцер;
 б. лобовая чоловий панцер;
 б. цементированная цементова-
 ный панцер;
 б. экранированная экранований
 панцер.
 броня (о местах, деньгах) забез-
 печене, -ного.
 бросание кидання.
 бросательный кидальный, металь-
 ный;
 ~ный конец кидальный кинёц.
 бросать (-ся), бросить (-ся) кидати
 (-ся), кинути (-ся), метати, мет-
 нути; (швырком) шпурляти,
 шпурнути;
 броситься в штыки вдарити на
 багнети.
 броском кидком, кидькомá.
 бросок кидок, -дка; (гранаты) мет
 (мету).
 брус брус.
 брусок брусок, -ска.
 бруствер бруствер.
 брызги брызги, -зок.
 брюки штаны, -нів;
 б. на выпуск штаны повёрх халыв.
 Брюссель Брюсэль.
 брюшина очеревина.
 брюшной черевний;
 ~ной тиф черевний тиф;
 ~ные мышцы м'язи животá.
 бугель бугель.
 бугор горб, -ба.
 буёк буй (буй), сучка, поплавище;
 б. аварийно-сигнальный аварий-
 но-сигнальный буй;
 б. гидроакустический гидроакус-
 тичный буй;
 б. дымный димовый буй;
 б. зимний зимовый буй;
 б. океанографический океаногра-

фічний буй;

б. святящийся світний буй; (для означення местонахождения якоря) томбуй;

б. тральный траловий буй;

б. туманный туманный буй.

буксір 1. (устройство) тяг, буксір, галівнік, -ка; **2. мор.** буксір;

брать, взять на б. галювати, загалювати, -люю, -люєш, брати (беру, береш), взяти (візьму, візьмеш) на буксір;

б. морской морський буксір;

б. портовый портовий буксір;

б. речной річковий буксір;

б. спасательный рятувальний буксір.

буксір-толкáč буксір-штовхáč, -чá.

буксірний тяговий, буксірний.

буксіровать галювати, -люю, люєш, тягнути.

буксіровка тягнення.

буксіровщик буксірувальник, тягáč, -чá, твор. -чём.

булі мор. булі, -лів

булінь мор. булінь, -ня.

буліжник брукняк, -ку, бруковий камінь.

бульб мор. бульб.

бульдóзер бульдóзер.

бульдóзеріст бульдóзеріст.

бумага папір, -пéру;

б. входящая вхідний папір;

б. выходящая вихідний папір;

б. графленая лінійний папір;

б. для писем поштовий папір;

б. копировальная копіювальний папір;

б. масштабная масштабний (мірильний) папір;

б. папиросная цигарковий папір;

б. писчая писальний папір.

бумажка папірець, -рця, твор. -рцём;

б. индикаторная індикаторний папірець.

бумажный паперовий;

~ная фабрика папірня, паперова фабрика.

бункер бункер; (*партизанский*) криївка, бункер.

бункерóвка бункерування.

бунтик скрутень, -тня, твор. -нем.

бунтовать 1. (участвовать в бунте) ворохобити, -блю, -биш, бунтувати (-ся), -тую (-ся), -туєш (-ся);

2. (*подстрекать к бунту*) бунтувати, ворохобити, підбурювати, -рюю, -рюєш.

бурав свёрдло, свёрдел, -дла.

бурить свердли́ти, свердлувати, -люю, -люєш.

буровой свердловий;

~вая скважина свердловина.

буртик мор. буртик.

буссоль бусоля.

бутылка пляшка.

бу́фер бу́фер, відпру́жник.

бу́ферный бу́феровий, бу́ферний, відпру́жниковий.

бу́хта¹ (*залив*) бу́хта, зато́ка.

бу́хта² (*каната*) ко́йла, бу́хта.

бушлат бушлат.

быстрина бистринь, -ні, твор. -інню.

быстроходный швидкохідний.

быт побут, -ту.

бытность перебування, пробування.

беф б'еф.

бюджет бюджет, -ту.

бюлетень бюлетень, -ня, твор. -нем;

б. погоды бюлетень погоди.

В

вага мор. вага.

вагон вагон.

вагонный вагоновий, вагонний.

важный важливий.

вакцинация вакцинація.

вал¹ (*земляной и т. п.*) вал, -лу; (*высокая волна — ещѐ*) бурун, -на.

вал² вал, -ла;

в. гребной гребний вал;

в. колёчатый колінчастий вал;

в. промежуточный проміжний вал.

валёжник ламань, -ні, вітролом, -му;

сушняк, -ку; (*мелкий*) хмиз, -зу.

ва́ленок валянець, -нця, твор. -нцем,

валянок, -нка.

ва́ликовый валковий;

~вый привод валковий привід.

ва́лка валяння, звáлювання; (*леса*)

рубання, віруб, -бу.

ва́лкость хісткість, -кості;

в. корабля хісткість корабля.

валоповоротный валоповертóвий;

~ное устрóйство валоповертóве пристосування (устаткування).

валун валун, -на.

вантіна вантіна.

ванты ванты, -тив

вáрежка рукавиця.

ватервэйс ватервайс, -су.

ватерлінія ватерлінія, водокрéc, -су;

в. грузовáя вантáжна ватерлінія;

в. конструктивна конструктивна ватерлінія;

в. лёгкая легкá ватерлінія;

в. накрáшенная нафарбóвана ватерлінія;

в. теоретическая теоретична ватерлінія.

ватерпáс ватерпáс; ґрунтвагá.

вáхта мор. вáхта;

в. круглосúточная цілодобóва вáхта;

в. ночнáя нічнá вáхта;

в. ходовáя ходовá вáхта.

вáхтенний 1. прилаг. вахтовий; 2. в знач. сущ. вахтовий; -вого, вахтовик, -ка;

~ный журнал корабля вахтовий журнал корабля;

~ный на шлю́пке вахтовий на шлю́пці;

~ный офицер вахтовий старшина;

~ный пост вахтовá стійка.

вахтёр вáхтер, вартівник, -ка.

вбивáть, вбить забивáти, -вáю, -вáеш, забіти, -б'ю, -б'еш, (у) вбивáти, (у) вбіти.

вброд убрід, брóдом.

введеніе 1. уведення; впровáдження, запровáдження; 2. (вступле́ние) вступ, -пу;

в. в состав уведення до склáду.

ввѣренный дорúчений.

ввинчивáть, ввинтить угвінчувати, -чую, -чуеш, угвинтити, -нчу́, -нтіш, укру́чувати, -чую, -чуеш, укрутити (укру́чу, укрутиш).

вводная (команда) увіднá (команда).

вдвижной всувний, засувний.

вдоль (у) впродóвж, (у) вздóвж.

вдохновитель нахнѣнник, привідця.

ведѣние провáдження.

ведомость відомість, -ності;

в. вещевáя речовá відомість;

в. денежная грошовá відомість;

в. наряда відомість наряду,

в. постовáя стійковá відомість;

в. распределительная розподільча відомість;

в. сúточная добовá відомість. ведомство урядництво; (отдел управления — обычно) заряд.

ведóмый ведений;

~мый лѣтчик ведений летун (пілót);

~мый трáльщик ведений трáлер.

ведрó відрó

ведúщий провідний, напрямний, тяговий, який веде,

в. колесó тяговé колесо,

в. лѣтчик провідний летун, летун-провідник.

вѣер віяло;

в. артиллерийский артилерійне віяло;

в. параллельный рівнобіжне (паралельне) віяло,

в. разрывов віяло вибухів,

в. расходящийся розбіжне віяло,

в. сплошного поражения віяло сучільного ураження (знищення);

в. сходящийся збіжне віяло.

вѣктор вѣктор;

в. истинный справжній вѣктор;

в. подъемной силы вѣктор підіймáльной сили;

в. скорости вѣктор швидкості.

величина величинá, великість, -кості;

в. изменения пеленга величинá зміни пеленґу;

в. погрѣшности величинá пóхибки;

в. смóщенной повѣрхности величинá смóщеної повѣрхні

Вѣна Відень, -дня, твор. -днем.

Вѣнгрия Угóрщина.

вѣник віник.

вентиля́тор вентиля́тор, прові́трювач, вітрогін, -го́ну.

вентиля́ция вентиля́ція, прові́трювання;

в. башенная ве́жова вентиля́ція;

в. общекорабельная (общелóдочная) загалнокорабле́ва (загалночовновá) вентиля́ція.

вѣнчик обді́ець, -ди́я, твор. -ди́ем.

вербовáть вербу́вати, -бу́ю; -бу́еш.

вербовка вербу́нок, -нку (до війська), вербування, затягування.

верѣвка мотузóк, -зкá, моту́зка, моту́з

верѣвочный мотузя́ний, мотузко́вий. верньѣр верньѣр.

вероисповѣдание віровизнáння, віра.

вероятность (і) ймовірність, -ності;

в. наведения ймовірність націлювання;

в. обнаружения ймовірність виявлення;

в. подавлення ймовірність придущення;
в. подрыва ймовірність підривання;
в. попадання ймовірність влучання;
в. поразення ймовірність ураження;
в. подія ймовірність події;
в. слезення ймовірність стезення (слідкування);
в. уничтоження ймовірність знищення;
в. целеуказання ймовірність показу цілі.
вероятный (і) ймовірний;
 ~ная дальность дійствія ймовірна далекість дії;
 ~ное отклоненіє ймовірне відхилення.
верп мор. верп
верстак верстат.
вертикаль прямовіс, -су, вертикаль, -лі, твор. -ллю.
вертикальный прямовісний, вертикальний;
 ~ная наводка прямовісне націлювання;
 ~ный вираж прямовісний вираж.
вертлюг вертлюг, -гá.
вертлявость мор. верткість, -кості.
вертолёт вертолїт, вертолёт, -лэта, гелікоптер;
в. поисково-спасательный пошуківо-рятувальний вертолїт;
п. противолодочный протичовновий вертолїт;
в. транспортно-десантный транспортіво-десантовий вертолїт;
в. целеуказання вертолїт показу цілей.
вертолёт-амфибия вертолїт-амфібія, вертолёт-амфібія.
вертолёт-кран вертолїт-кран, вертолёт-кран.
вертолётносец вертолетоносій, -сія, твор. -сієм.
вертушка крутілка, млинók, -нкá.
верфь корабельня, верф, -фі.
верхний горішній, верхній;
 ~ний этаж горішній поверх;
 ~няя одѣжда верхній одяг.
верховный найвищий;
 ~ная власть найвища влада;
 ~ное командование найвище командування.
верхом верхи.
вес вага;

в. зálпа вага вїпалу;
в. груза вага вантажу;
в. ползний корїсна вага;
в. собственный власна вага;
в. удельный питóма вага.
весёлка копїстка, мішалка.
весло весло, -лá;
в. байдáрочное байдáркове весло;
в. баковое бакове весло;
в. безвальковое весло без держакá;
в. загребное загрібне весло;
в. кормовое (рулевое) кормовé (стерновé) весло;
в. шлюпочное вальковé весло шлюпкове з держакóм.
весовой ваговий; (на вес) на вагу;
 ~вая нагрузка корабля вагове навантаження корабля.
вести весті (веду, ведеш), провадити, -джу, -дин;
в. бой провадити бій;
в. наблюдение стезити;
в. огонь стрїляти.
вестовой посланець, -нця, вїстовець, -вця, вїстовїк, -кá.
весть вїстка.
весы (прибор) вага.
Весы (зодиак) Терезї, -зів.
ветвь гїлка, гáлузь, -зі, твор. -ззію; (ответвление) рукáв;
в. восходящая висхідна гáлузь;
в. выбрасывателя гїлка викидачá;
в. железнодорожная залїзничний рукáв;
в. железнодорожная боковáя бїчниця,
в. нисходящая нисхідна гáлузь.
ветер вітер, -тру;
в. акустический акустїчний вітер;
в. баллистический балїстїчний вітер;
в. боковой боковий вітер;
в. встречный зустрічний вітер;
в. господствующий панівний вітер;
в. градиентный градієнтовий вітер;
в. дифференциальный диференційний вітер;
в. истинный справжній вітер;
в. курсовой курсовий вітер;
в. переменный змінний (мінливий) вітер;
в. сезонный сезоновий вітер;
в. средний середній вітер;
выйти из ветра вийти з вітру;
выйти на ветер вийти на вітер.
ветеран ветеран;

~ны воѣнные комбатанти, -тив, ветерани вийни.
 вѣтка см. ветвь.
 вѣтошь ганчир'я.
 ветрочѣт вѣтромір.
 ветрянѡй вѣтряннйй.
 ~ная мѣльница вѣтрянк, -ка.
 вѣтхий старйй.
 вѣха тичка;
 в. водомѣрная водомѣрна тичка;
 в. гидроакустическая гѣдроакустична тичка;
 в. навигацѡнная навѣгацѣйна тичка;
 в. тральная тралова тичка;
 ~хи ставити тичкувати, -кѣю, -кѣуш, ставити тички.
 вехѡстав мор. тичкокѣд.
 вечерѣт смѣркаѣтся, -каѣтся, вѣчорѣти, -рѣе.
 вѣчѣрний вѣчѣрнйй.
 вѣшалка вѣшак, -ка.
 вѣшка см. вѣха.
 вѣщевѡй рѣчѡвйй;
 ~вая вѣдомѡсть рѣчѡва вѣдомѣсть;
 ~воѣ довольствие рѣчѡвѣ постачання;
 ~воѣ имѣщество рѣчѡвѣ майно;
 ~воѣй каптенармус рѣчѡвйй комірнйй;
 ~воѣй мешѡк наплічник, рѣчѡва тѡрба;
 ~воѣй склад рѣчѡвйй склад, комѡра.
 вѣществѡ рѣчѡвинна;
 в. активированное активѡвана рѣчѡвинна;
 в. атомное взрѣвчатѡе атомѡва (атомна) вибухѡва рѣчѡвинна;
 в. взрѣвчатѡе вибухѡва рѣчѡвинна;
 в. горѣющее пальна рѣчѡвинна;
 в. дробящее дробѣльна рѣчѡвинна;
 в. дымообразующее димѡтвѣрна рѣчѡвинна;
 в. зажигаѣтельное запальна рѣчѡвинна;
 в. легковоспламеняющеѣя легкозаймѣста рѣчѡвинна;
 в. отравляющее отрѣйна рѣчѡвинна;
 в. слезотѡчивѡе слѣзна рѣчѡвинна;
 в. смазывающее мастѣльна рѣчѡвинна;
 в. удушяющее задѣшлива рѣчѡвинна.
 вещь рѣч (рѣчі);

~щи запасные запасѡвѣ рѣчі;
 ~щи кожаные шкѣрянѣ рѣчі;
 ~щи личные особѣсті рѣчі;
 ~щи пѣрвоѣ необходѣмости рѣчі пѣршоѣ необходѣности;
 ~щи тѣплые тѣплѣ рѣчі.
 вѣществѣнный рѣчѡвйй;
 ~ные доказательство рѣчѡвѣ дѡкази.
 взаимодействие техн. взаѣмѡдѣя; взаѡмѡчѣн, -ну;
 в. непрерывное безперѣвна взаѡмѡдѣя;
 в. оператѣвное оператѣвна взаѡмѡдѣя.
 взаимодействовать взаѡмѡдѣяти.
 взаимозаменяемость взаѡмѡзамѣннѣсть, -ностѣ.
 взаимоотношения взаѣмини, -мин.
 взаимопомощь взаѡмѡдѡпомѡга.
 взаимопонимание взаѡморозумѣння, порозумѣння.
 взбросы мор. пѣдкѣди, -дѣв (хвиль).
 взвѣденѣе звѣдення;
 в. курка звѣдення курка.
 взвод 1. чѡта;
 в. автотранспортный автотранспортѡва (автотранспортна) чѡта;
 в. охранения чѡта охорѡнѣ;
 в. связи чѡта зв'язкѣ;
 в. сопровождения супровѣдна чѡта;
 в. стрѣлковый мѡтопѣхѡтна чѡта;
 в. строевой муштровѣ чѡта;
 в. управления чѡта керування;
 в. учебный навчѣльна чѡта.
 2. (действие) звѣд (звѡду), звѣдення;
 в. боевой бойовйй звѣд;
 в. предохранительный запѡбѣжнйй звѣд;
 в. ударника звѣдення удѣрника.
 взводить, взвести звѡдити, -джу, -днш, звести (зведѣ, зведѣш).
 взвѡднйй чѡтовйй, -воѡго.
 взлѣт злѣт (злѣту);
 в. звѣнками злѣт лѣнками;
 в. по вертикали злѣт сторч (вертикально);
 в. с разбѣгом злѣт із розгѡну (із розбѣгу);
 в. с ракетным ускорѣтелем злѣт із ракетнйй прискѡрѡвачѣм.
 взлетѣть злѣтѣти, злѣтити, -чѣ, -тѣш.
 взлѣтно-посадочный злѣтно-посаднйй;

~ная площадка злітно-посадний майданчик;

~ная полоса (ВПП) злітно-посадна смуга (ЗПС):

ВПП бетонирования бетона ЗПС,

ВПП из утрамбованного снега ЗПС з утрамбованого снігу,

ВПП с искусственным покрытием ЗПС зі штучним покриттям.

взлом злам, -му, зламвання;

в. обороны злам оборони.

взмах помах, -ху.

взморье надмор'я, надбережжя (мор'я).

взмывание злинання, злітання.

взрыв вибух, -ху;

в. направленный спрямований вибух;

в. объёмный об'ємний вибух;

в. сосредоточенный зосереджений вибух.

взрывание вибухання, висаджування (в повітря).

взрыватель 1. підривник, -ка, висадник; 2. запальник, детонатор; в. воздушно-ударного действия запальник повітряно-ударної дії;

в. двойного действия запальник подвійної дії;

в. индукционного действия запальник індукційної дії;

в. комбинированный комбінований запальник;

в. контактный контактний (контактний) запальник;

в. мгновенного действия запальник миттєвої дії;

в. нажимного действия запальник натискної дії;

в. переменного замедления запальник змінного сповільнення;

в. с отсчитывающим механизмом запальник із відлічувальним механізмом;

в. с часовым замыкателем запальник із годинниковим замикачем.

взрывать, взорвать висаджувати, -джую, -джуеш, висадити, -джу, -диш, підривати, підрівати, -вў, -веш.

взрываться, взорваться вибухати, вибухнути.

взрывной вибуховий;

~ная волна вибухова хвиля;

~ная способность вибуховість, -вості;

~ной источник звука вибухове джерело звуку.

взрывобезопасность вибухобезпечність, -ності;

в. корабля вибухобезпечність корабля.

взрывоопасность вибуховість, -вості.

взрывоустойчивость вибухостійкість, -кості.

взрывакёт вибухопакёт.

взрывчатка вибухівка.

взрывчатый вибуховий;

~тое вещество (ВВ) вибухова речовина (ВР), вибухівка;

~тое аммиачно-селитряное вещество аміаково-селітрова вибухова речовина;

~тое детонирующее вещество детонаційна вибухова речовина;

~тое инициирующее вещество ініціувальна вибухова речовина;

~тое пластичное вещество пластична вибухова речовина;

~тое универсальное вещество універсальна вибухова речовина, універсальна вибухівка;

~тое шламообразное вещество шламоподібна вибухова речовина.

взыскание кара, стягнення;

в. дисциплинарное дисциплінарне стягнення;

налагать в. накладати, накласти стягнення.

взыскивать, взыскать 1. (заставлять уплатить) стягати и стягувати, -гую, -гуеш, стягті, -гнў, -гнеш и стягнути и мног. постягувати и постягати, правити, -влю, -виш и справляти, справити, виправляти, віправити; 2. (с кого-чего — привлечь к ответственности) стягати, стягувати, стягті, стягнути; (наказывать) карати, покарати, скарати (кого).

взять (в) узяти (візьму, візьмеш); (крепость, город — ещё) здобути, -буду, -будеш;

в. на буксир загалювати, взяти на буксир;

в. в вилку взяти в міжнік.

взя́тие *взяття́, здобуття́, забра́ння;*
в. висоты́ здобуття́ висоты́.
вирі́ровать *вібрува́ти, -рує.*
виброусто́йчивість *вібростійкість, -кості*
вид 1 *вігляд, -ду, фо́рма; 2. геогр краєві́д, -ду; 3 (род) рі́д;*
в. вні́шний зовні́шний вігляд;
в. огня́ рі́д вогню́;
в. поощре́ний фо́рма заохоче́ння, ста́вить на в. зверта́ти (зверну́ти) ува́гу, робі́ти (зробі́ти) заува́ження, заува́жити.
віди́мость *відність, -ності;*
в. полётна́я відність ле́ту.
віди́мый *відний;*
~мое дви́женне со́лнца ві́дний рух со́нца
видозме́нять *змінюва́ти, -нюю, -нююш, зміни́ти, -ню́, -ниш*
ві́за *віза.*
визи́р *прози́рник, -ка*
визи́рный *зи́рний, прози́рний;*
~ная тру́бка прице́ла прози́рна́ тру́бка ми́рника́;
~ное при́способле́ние зи́рне при́стосува́ння;
~ный инструме́нт зи́рний инструме́нт.
визи́рование *зо́рення;*
в. кругове́е кругове́е зо́рення.
визи́ровать ¹ *зо́рити, -рю, -риш, прозо́рити.*
визи́ровать ² *(документ) візува́ти, -зую, -зуюш, зави́зува́ти, -зую, -зуюш.*
визи́рщик *зо́рець, -рця, твор. -рцем*
визи́т *візи́т, -ту, візи́та.*
визуа́льный *зи́рний, візуа́льний.*
вилка *ро́звилка; ми́жнийк, -ка; (столова́я) ви́делка;*
в. ши́рокая ши́рокий ми́жнийк;
в. у́зкая вузький ми́жнийк;
в ~ку захи́вають ви́зяти в ми́жнийк;
~ку сполови́нить сполови́нити ми́жнийк.
вилобразна́ый *вилкува́тий.*
виля́ть *крути́ти, метля́ти.*
вина́ *прові́на.*
винт *гвинт, -та́;*
в. гребно́й гребний́ гвинт;
в. зажи́мно́й затиски́й гвинт;
в. переме́нного ша́га гвинт зми́нного кро́ку;
в. подьёмно́го меха́низма гвинт

підійма́льного меха́нізму;
в. прижи́мно́й затиски́й гвинт;
в. реверси́вный возду́шний пові́тряний реверси́вний гвинт;
в. регуля́руемого ша́га гвинт регуля́рованого кро́ку;
в. регуля́руючий регуля́ційний гвинт;
в. устано́вочный устано́вний гвинт
винто́вка *крі́с, гвинти́вка;*
в. автома́тическая автома́тичний крі́с, автома́тична гвинти́вка,
в. малокали́берная малокали́берний крі́с, малокали́берова гвинти́вка;
в. самоза́рядная самоза́рядний крі́с;
в. сна́йперская сна́йперський крі́с, сна́йперська гвинти́вка.
винтомото́рный *гвинтомоторо́вий.*
винтообра́зный *гвинтува́тий, гвинтоподі́бний*
вира́ж *віра́ж, -жу́, твор. -же́м*
в. вертика́льный прямо́висний (вертика́льний) віра́ж;
в. поло́гий по́ложистий віра́ж.
виртуа́льный *віртуа́льний;*
~ная попра́вка віртуа́льна попра́вка.
вис *звис, -су.*
висе́ние *(вертоле́та, самолё́та) зави́са́ння.*
висо́к *скро́ня*
вися́чий *висний;*
~чий замо́к коло́дка;
~чий тра́верс висна́ тра́верза
вито́й *кру́чений, звіваний.*
вито́к, мн. *витки́ звій (зво́ю), мн. збо́ї.*
вихрь *віхо́р, -хору́ и -хру.*
вкладно́й *вкладний́;*
~ной я́щик вкла́дна скрі́нька.
вклады́вание *вклады́ння;*
в. в котёл вкла́да́ння в каза́н
вклады́ш *вклады́ень, -дня, уклады́ка*
вкли́нение *(в)укли́нення.*
вкли́няться *(в)укли́нюва́тися, нюю́ся, нюе́шься.*
вкли́нившийся *який́ (шо́) (в)укли́нився.*
включа́ть, включа́ть *1. техн. вмикáти, увімкну́ти, 2 (в списо́к) зано́сити, но́шу, но́сиш, занести́.*
включе́ние *1 техн. вмикáння, увімкне́ння; 2 (в списо́к) занесе́ння*

вколáчивать, вколóтитъ забивáти, забíти, -б'ю, -б'еш.
 вкра́дываться закрадáться.
 вкруговую (*ходить*) кружля́ти, і́ти (*і́ду, і́деш*), ході́ти, -джу́, -диш по ко́лу (*ко́лом*).
 вкус смак, -ку; вподобáння.
 вла́га воло́га.
 влагоме́р вологомі́р.
 владе́ть володі́ти, ору́дувати, -дую, -дуеш;
 в. ору́жием володі́ти (*орудувати*) збро́єю.
 вла́жність (*во́здуха*) воло́гість, -гості (*пові́тря*).
 вла́жний воло́гий, вогкий.
 вла́сть вла́да;
 в. воєнна́я військóва вла́да;
 в. гражда́нська цивільна́ вла́да;
 в. дисципліна́рна дисципліна́рна вла́да;
 в. переви́шати переви́шувати вла́ду.
 влечь тягті́, -гнү́, -гнеш, тягну́ти, -нү́, -неш, волокті́, -лочу́, -лочеш.
 впли́ние вплив, -ву;
 в. дисципліна́рне дисципліна́рний вплив;
 в. морáльное морáльний вплив;
 в. пого́ды вплив пого́ди;
 умен́шить в. змен́шити вплив.
 впли́тельный впливо́вий.
 вме́стилище вмі́стище.
 вме́стимость мі́сткість, -кості́.
 вме́шиваться втруча́тися.
 вмещáть, вмещі́ть уміщувати, -щую, -щуеш, вмі́стити (*вмі́щу, вмі́стиш*).
 вмя́тость вда́вленість, -ности́.
 внакідку наопаш, набпашки.
 внакрóй унакрів.
 вне по́за,
 в. бо́я по́за бо́ем,
 в. служ́бы по́за служ́бою.
 внедрéние запрова́дження; вкорі́нення.
 внеза́пность рапто́вість, -вості́, несподі́ваність, -ности́.
 внеза́пный несподі́ваний, рапто́вий, на́глый,
 ~ная ата́ка рапто́ва (*на́гла*) ата́ка.
 внеочередно́й позачерго́вий.
 внеслуже́бный возаслужбо́вий.
 висрочі́ный позатерміно́вий;

~ное донесе́ние позатерміно́ве донесе́ння.
 вне́шний зóвнішний, зvéрхній, надві́рний;
 ~ний вид зóвнішний (*зvéрхній*) ви́гляд;
 ~ний осмо́тр зóвнішний (*зvéрхній*) о́гляд.
 внешне́тáтный позаштáтовый, позаштáтный.
 внима́ние ува́га;
 при́нять во в. взя́ти до ува́ги.
 внима́тельный ува́жный.
 вну́тренний вну́трішній;
 ~нее дно вну́трішне дно;
 ~нее еди́нство вну́трішня е́дність;
 ~ний карау́л вну́трішня ва́рта;
 ~няя служ́ба вну́трішня служ́ба;
 ~няя спáйка вну́трішня злюто́ваність.
 внутривэ́скадренный внутрі́шньоэскадровий;
 ~ная связь внутрі́шньоэскадровий зв'язо́к.
 вня́тный ви́разний.
 вовлекáть, вовлечь втяга́ти, втягну́ти, -нү́, -неш.
 во́гнутый угну́тий, увігну́тий.
 вода́ вода́;
 в. пита́тельная живи́льна вода́;
 в. питьева́я питна́ вода́.
 воді́тель воді́й, -дія́.
 водоворо́т вир, -ру.
 водогазо́непроница́емый водогазо́непроні́кний.
 водоём водо́йма.
 водоизме́щение тонна́жність, -ности́.
 водокáчка водотя́г, водотя́жня.
 водола́з норéць, -рця́, -рцём, водола́з.
 водола́зный норéцький;
 ~ное де́ло норéцька спра́ва;
 ~ное иму́щество норéцьке майно́;
 ~ное обо́рудование норéцьке об́ладнання́;
 ~ное снаряже́ние норéцьке спорядже́ння;
 ~ный ко́локол норéцький дзві́н.
 Водоле́й (*зодиа́к*) Водоли́й.
 водомёт водомёт.
 водомётный водомётний, водокі́дний;
 ~ное судно́ водомётне (*водокі́дне*) судно́.
 водонепроница́емость водонепро́нікність, -ности́.

водонепроницаемый водонепро-
никний.

водоопреснительная система водо-
опріснювальна система.

водоотлив водовідлив, -ву.

водоотливной водовідливний.

водопад водоспад, -ду.

водоподогреватель водопідігри-
вач. -ча, твор. -чём.

водоподъёмный водотяжний.

водопровод водогін, -гону.

водораздел вододіл, -лу.

водоразделительный вододільний;

~ная линия вододільна лінія.

водород водень, -дню.

водородный водневий;

~ное горючее водневе пальне.

водосборный водозбірний;

~ный колодец водозбірник.

водосброс водоскід, -ду.

водоснабжение водопостачання.

**водесиртзаправщик водоспирто-
заправник.**

**водосток водостік, -стоку; (гори-
зонтальный жёлоб, канава) риш-
так, -ка; (в постройках) ринва.**

**водохранилище водіймище, водо-
збірня, водозбір, -збору.**

воевать воювати, -юю, -юеш.

военачальник военачальник.

военизация военізація.

военизировать военізувати, -зюю,
-зүеш.

военнообязанный військовозобов'я-
заний.

военнопленный військовополонений,
-ного.

военно-полевой військово-польовий;
~вая почта військово-польова
пошта.

военнослужащий військовик, -ка,
військовець, -вця, твор. -вцем.

военный 1. (относ. к войне) воєнний,
2. (относ. к армии) військовий;

~ная академия військова ака-
демія;

~ная база військова база;

~ная игра воєнна гра;

~ная тайна військова таємниця;

~ная терминология військова
термінологія;

~вно-воздушные силы (ВВС)
військово-повітряні сили (ВПС);

~нно-врачебная комиссия війсь-
ково-лікарська комісія;

~нно-врачебное заведение війсь-
кова лікарня;

~нно-морские силы (ВМС) війсь-
ково-морські сили (ВМС);

~ное дело військова справа;

~ное звание військова ранга;

~ное положение воєнне станό-
вище;

~ные действия воєнні дії;

~ный городок військове містечко;

~ный комиссариат військовий
комісаріат.

вожатый (собак) поводитір, -ря, твор.
-рём

вождение водіння.

возбудитель збудник;

в. взрыва збудник вибуху.

возбуждать, возбудить 1. збуд-
жувати, -джую, -джуеш, збудити,
-джү, -диш; 2. (дело) порушувати,
-шую, -шуеш, порушити; 3. (воп-
рос) підіймати, підняти, -німү,
-німеш.

возбуждение юр. порушення;

в. уголовного дела порушення
кримінальної справи.

возводить, возвести зводити, -джу,
-диш, звести (зведү, зведеш);
(строить) будувати, -дүю, -дүеш,
збудувати.

возвратный зворотний;

~ная пружина зворотна пру-
жина;

~ный механизм зворотний ме-
ханізм.

возвращение вертання, повертання,
повернення;

в. в строй повернення в лад.

возвышение 1. (действие) підні-
мання, здіймання, піднесення;
(повышение) підвищення; 2. мат.
піднесення.

возвышенность височина, висота.

возгорание займання, загорання,
спалювання.

воздействие вплив, -ву, натиск, -ку;
в. дисциплинарное дисциплінар-
ний вплив.

воздерживаться утримуватися,
-муюся, -муєшся.

воздух повітря;

в. испорченный, слёртый важке
повітря, важкий дух, задүха.

воздухозаборник повітрязабирач,
-ча, твор. -чём.

воздухоочиститель повітроочишувач, -ча, твор. -чем.

воздушно-космический повітряно-космічний;

~кие средства нападения повітряно-космічні засоби нападу.

воздушный повітряний; (о линиях электропередач и пр.) наземный;

~ная разведка повітряна розвідка;

~ная сеть повітряна мережа;

~ная тревога повітряна тривога;

~ное наблюдение повітряне стеження;

~ное охранение повітряна охорона;

~ный бой повітряний бій:

ближний маневренный близький маневровий,

дальний ракетный далекіи ракетний (ракетовий);

~ный винт повітряний гвинт, пропелер;

~ный десант повітряний десант;

~ный дозор повітряна стежа;

~ный налёт повітряний наліт;

~ный поиск повітряний пошук:

«гребёнки» «гребінця»,

«параллельных галсов» «рівнобіжних галсів»,

«по заданному маршруту» «за заданим маршрутом»,

«по направлению» «за напрямом»,

«расходящейся коробочки» «розбіжної коробочки»;

~ный поток повітряний потік;

~ный тормоз повітряне гальмо.

воззвание відозва.

возимый вожений;

~мое имущество вожене майно.

возлагать, возложить поклада́ти, покласти, -ладу́, -ладеш.

возможность можливість, -вості, змо́га, спроможність, -ності.

возмущение обурення.

возникать, возникнуть виника́ти, виникнути.

возникновение виникнення.

возобновление поновлення, відновлення;

в. огня відновлення вогню.

возраст вік, -ку;

в. предельный граничний вік;

в. призывной призовний вік.

войлок повсть, -ті.

воин воєк, -ка́, мн. воєкі́, -ків, воїн.

воинский військовий, воєцький;

~кая дисциплина військова дисципліна;

~кая повинность військова повинність;

~кая часть військова частина;

~кая честь військова честь;

~кий долг військовий обов'язок;

~кий строй військовий лад.

войственный воєвничий.

война́ війна́;

в. глобальная глобальна війна́;

в. гражданская громадянська війна́;

в. маневренная маневрова війна́;

в. молниеносная блискавична війна́;

в. наступательная наступальна війна́;

в. оборонительная оборонна війна́;

в. освободительная визвольна війна́;

в. партизанская партизанська війна́;

в. позиционная позиційна війна́;

в. химическая хемічна війна́;

в. ядерная ядерна (нуклеарна) війна́;

~ну объявить оголосити (виповісти) війну́.

войска́ військо;

в. воздушно-десантные повітряно-десантове військо;

в. воздушного наблюдения, оповещения и связи (ВВНОС) військо повітряного стеження, сповіщення та зв'язку (ВПССЗ);

в. вспомогательные допоміжне військо;

в. механизированные механізоване військо;

в. наземные наземне військо;

в. передовые передові військо;

в. пограничные прикордонне військо;

в. прикрытия військо прикриття;

в. противовоздушной обороны (ВПВО) військо протиповітряної оборони (ВППО);

в. союзные союзницьке військо, військо союзників;

в. спеціального назначенія війсь-
ко спеціального призначення;
в. строительные будівельне вій-
сько;
в. технические технічне військо;
управленіе військами керуван-
ня військом.
войсковой 1. (в знач. тактический)
військової; 2. (относ. к армии)
військовий;
~вая единица військова одиниця;
~вая позиция військова позиція;
~вая разведка військова роз-
відка;
~вая часть військова частина;
~вое хозяйство військове гос-
подарство.
вокзал залізничний двірць, -рця,
вокзал, -лу;
в. главный головний двірць
(вокзал).
волна хвиля;
в. взрывная вибухова хвиля;
в. отражённая відбита хвиля;
в. падающая спадна хвиля;
в. передатчика хвиля передавача;
в. приёмника хвиля приймача.
волнение хвилювання (моря).
волнистый хвилястий.
волновод хвилегін, -гону, хвиле-
від, -воду.
волновой хвильовий;
~вое сопротивление хвильо-
вий опір.
волномер хвилемір.
волноотвод хвилевідвід, -воду.
волнорез хвилеріз.
волок волок;
~ком тащить перевозікати,
переволокті, -лочу, -лочеш.
волонтер охотник, волонтер.
вольнонаёмный вільнонайманий.
вонь сморід, -роду.
воображение уява; (процесс)
уявлення.
воображаемый уявний;
~мая плоскость уявна площина.
воодушевление 1. (действие) за-
палення, запалювання; 2. (сос-
тояние) запал, -лу, запалення;
(подъём) піднесення, порів, -ву.
воодушевлять, воодушевить запá-
лювати, -люю, -люеш, запалити,
-лю, -лиш; наснажувати, -жую,
-жуеш, наснажити; (вдохновлять)

надихати, надихнути.
вооружать, вооружить озброювати,
-юю, -юеш, озброїти, -рою, -рбіш.
вооружение зброя, озброєння;
в. авиационное авіаційне (летун
ське) озброєння:
бомбардировочное бомбарду-
вальне,
мінно-торпедное мінно-тор-
педне,
ракетное ракетне,
специальное спеціальне,
стрелково-пушечное стрілець-
ко-гарматне;
в. корабль озброєння корабля:
артиллерийское артилерійне,
бомбомётное бомбокидальне,
бомбометальне,
мінно-трáльное мінно-трáлове,
противолодочное протичовнове,
ракетное ракетне,
торпедное торпедне;
находящийся на ~нии який (що)
є на озброєнні.
вооружённый озброєний, збройний;
~ная борьба збройна боротьба;
~ные силы збройні сили.
вообщю наочно, навч, власними
очіма.
вопреки всупереч, наперекір.
вопрос питання.
воронёный воронований, черно-
блискóвий.
воронка 1. (в земле от взрыва)
вірва, яма; 2. лійка.
воронкообразный лійкуватий.
ворота брама, ворота, -ріт.
воротник комір.
вороток корба.
ворст мор. ворст.
воскресение (воскрес. из мертвых,
возрождение) воскресіння.
воскресенье (день недели) неділя.
воспитанник вихованець, -нця, -нцем.
воспламенение запалення, спалá-
хування.
воспламенитель запáлювач, -ча,
твор. -чем, запáльник.
восполнять, восполнить запóвнюва-
ти, -нюю, -нюеш, запóвнити, по-
пóвнювати, -нюю, -нюеш, попóв-
нити,
в. пробел запóвнювати (запóв-
нити) прогáлину.
восполнение (заполнение) запóв-

нення, заповнювання; (*дополнение*) доповнення, доповнювання; (*пополнение*) поповнення, поповнювання; (*наверстывание*) надолуження, надолужування.

вспользоваться скористатися, використати щось.

вспрепятствовать перешкодити, -джу, -диш, стати на перешкоді.
воспрещать, воспретить заборонити, -няю, -неш, заборонити, -роню, -рониш.

воспрещение заборона.

воспроизводство відтворення;

в. ядерного горючого відтворення ядерного пального.

восстанавлявать, восстанавить відновлювати, -люю, -люєш, відновляти, відновити, -влю, -виш; поновлювати, поновляти, поновити;
в. тишині відновлювати (відновити) тишу.

восстанавляющий відновлювальний, відновчий,
~щий момент відновлювальний момент.

восстановление відновлення, поновлення,

в. боєспособности відновлення боєздатності;

в. переднего края обороны відновлення переднього краю оборони;

в. сил відновлення сил;

в. управління відновлення керування.

восстановляемость відновлюваність, -ності.

восток схід (сходу);

северо-в. північний схід;

юго-в. південний схід.

востребование вимога.

восход схід (сходу);

в. светила схід світила.

восходящий висхідний, верхобіжний.

восьмерка вісімка

восьмидесятилетие вісімдесятиріччя

воюющий який (що) воює, бойовий.

впадина улоговина, западина.

впередсмотрящий *в знач. суц.* зірний, -ного.

вписывание впис, -су, вписування.

вплав плавом, уплав.

вплотную впритул; (*плотно*) щільно.
впыхах поспішаючи; (*торопливо*) похапцем, поспіхом.

вправо вправо;

в. прийняти поступитися вправо.

вприпрыжку вістрибом.

впрыскивание вприскування; ін'єкція.

враг ворог;

оторваться от ~га відірватися від ворога.

вражда ворогування, ворожнеча.

враждебный ворожий.

вражеский ворожий.

вразброд (*врасыпную*) врозтіч;

(*порознь*) нарізно, різно.

враздрай мор. сюди-туди.

враспloh зненацька.

врач лікар, -ря, твор. -рем.

врачебный лікарський;

~ная поміць лікарська допомога;

~ное заведення лікарня.

вращательный обертівний;

~ное движенье обертівний рух.

вращающий обертальний.

вращающийся обертний, який (що) обертється.

вращение обертання;

в. самолёта относительно поперечной оси обертання літака відносно поперечної осі.

вред шкода.

вредитель шкідник, -ка.

вредить шкідити, -джу, -диш, робити шкоду.

временно тимчасово.

временный тимчасовий;

~ный пограничный пост тимчасова прикордонна стійка.

время час, -су; поря;

в. выигрывать вигравати час;

в. года поря року;

в. довоенное довоєнний час;

в. наступления час наступу;

в. начала атаки час початку атаки;

в. нулевое нульовий час;

в. опасное небезпечний час;

в. отхода час відходу;

в. погружения час занурення;

в. продолжительное триваллий час;

в. рабочее робочий час;

в. расчетное розрахунковий час,

в. сѹток порá добі;

в. упредітельное випереджувальний час;

в. учёбы час навчання.

вручітель доручник, подавець, -вця, твор. -вцём.

вручну́ю руко́ю, рука́ми, ручні́м спосо́бом.

врыва́ться, ворва́ться вдира́тися, вдёртис́я, -ру́ся, -ре́шся.

вса́дник ве́ршник.

вса́жива́ть, вса́ди́ть застро́мля́ти, застро́ми́ти, -млю́, -миш, встро́мля́ти, встро́ми́ти.

вса́сыва́ние всмо́ктува́ння.

вса́сыва́тельный всисний, всмо́ктува́льний;

~ная тру́бка всисна́ (всмо́ктува́льна) тру́бка.

вса́сыва́ть, всоса́ть вбира́ти, уви́бра́ти (уберу́, убереш́), всмо́ктува́ти, -тую́, -туеш́, всмо́кта́ти, -кчу́, -кчеш́.

всево́зможный всіля́кий, уся́кий, уся́кий можли́вий.

всемі́рно всіля́ко, якомо́га, уся́ким спосо́бом.

всео́бщий зага́льний;

~щая істо́рія всеві́тна істо́рія.

всеору́жје по́вне озбро́ення.

всесторо́нный всебі́чний;

~нее обезпече́ние всебі́чне за́безпече́ння;

~ний учё́т всебі́чний о́блік.

всеча́ло ці́лком, ці́лкові́то.

вска́чь вско́ки, навско́ки, ско́ком.

вскі́дка підкида́ння, скида́ння.

вскрыва́ть, вскры́ть розкрива́ти, розкрити́, -крію́, -кріеш́.

вслѣдствие вна́слідок.

всплыва́ть, всплы́ть сплива́ти, спливти́, спли́сти (спливу́, спливе́ш).

всплы́тие сплива́ння;

в. подво́дной ло́дки сплива́ння підво́дного човна́.

вспомога́тельный допо́міжний;

~ная авіа́ція допо́міжна авіа́ція, допо́міжне лету́нство;

~ные сі́лы допо́міжні сі́ли;

~ные суда́ допо́міжні суда́;

~ный набо́удате́льный по́ст допо́міжна стежова́ стійка;

~ный набо́удате́льный по́нкт допо́міжний стежови́й по́нкт;

~ный по́нкт упра́вле́ння допо́-

мі́жний по́нкт керува́ння;

~ный рыча́г допо́міжний ва́жиль;

~ный угломе́р допо́міжний ку́томір.

всплүчива́ние зди́мання.

всплүхива́ть, всплүхну́ть спала́хувати, -ую́, -уеш́, спала́хну́ти.

всплүшка спáлах, -ху;

в. огня́ спáлах во́гню.

встрѣво́жить(-ся) збенте́жувати (-ся), -жуеш́ся, -жую́ся, збенте́жити(-ся), стурбува́ти(-ся), -бу́ю (-ся), -бу́еш(-ся).

встрѣ́ча зу́стріч, твор. -чю́.

встрѣ́чный зу́стрічний;

~ный бо́й зу́стрічний бо́й;

~ный ве́тер супроти́вний ве́тер;

~ный уда́р зу́стрічний уда́р.

вступа́ть, вступи́ть (у)вступа́ти, (у)вступи́ти, -плю́, -пиш́;

в. в бо́й става́ти (ста́ти) до бо́ю;

вступа́ти (вступи́ти) в бо́й;

в. в кара́ул става́ти (ста́ти) на ва́рту.

вступле́ние вступ, вступа́ння, вступле́ння;

в. корабля́ в стро́й вступле́ння корабля́ в ла́д;

в. на слү́жбу вступле́ння на слү́жбу.

вта́йне по́тай, та́ємно.

вторга́ться, вто́ргну́ться вдира́тися, вдёртис́я, -ру́ся, -ре́шся; (*вмешива́ться*) втруча́тися, втру́титис́я (втру́чуся, втру́тишся).

вторже́ние вто́ргнення, вдира́ння; (*вмешательство*) втруча́ння;

в. войск вто́ргнення ви́ська.

вто́рник ви́второк, -рка.

второ́й дру́гий;

~ро́й эше́лон дру́гий эше́лон.

второстепенный друго́рядний.

вту́лка 1. віся́нця; (*ца́пфа*) уту́лок, -лка; 2. (*пробка*) за́тичка:

в. соедни́тельный злу́чна (з'єднува́льна) віся́нця;

в. чугу́нная ча́вунна віся́нця.

втя́гива́ние 1. при́звича́ювання; 2. утя́гува́ння, утя́гання,

в. в ходьбу́ при́звича́ювання до ходьби́.

втя́нутость (*тренирова́нность*) при́звичає́ність, -но́сті.

входо́й вхі́дний;

~ная стрѣ́лка вхі́дна стрѣ́лка;

ж.-д. вхідна зворотниця.

входящий вхідний;

~**щий журнал** журнал вхідних паперів.

ведливость в'їдливість, -вості.

выбегать, выбежать вибігати, вибігти, -біжу, -біжиш.

выбивать, выбить вививати, вібити, -б'ю, -б'єш; витовкати, витовкти; витлумлювати, -люю, -люєш, витлумити, -млю, -миш.

выбирать, выбрать вибирати, вибрати, -беру, -береш;

в. слабину вибрати провіс.

выбенки мор. вантіни.

выбонна вибій, -бою.

выбор вибір, -бору, обрання;

в. орудия вибір зброї;

в. рода огня вибір роду вогню;

в. человека вибирання людини;

в. вещи вибирання речі.

выборка вибирання.

выбрасывание викидання.

выбрасыватель (патронов) викидач, -ча, *твор.* -чем (набоїв).

выброска викидання;

в. грузов викидання вантажів (літака).

выбывший вибулий;

~**ший из строя** вибулий з ладу.

выбытие вибуття, вихід, -ходу.

выверка вівірення, вивіряння.

вывеска 1. (доска с надписью) вівіска; 2. виважування;

в. подводной лодки виважування підводного човна.

вывинчивать, вывинтить вигвинчувати, -чую, -чуєш, вигвинтити, -нчу, -нтиш.

вывих (руки) звих, -ху (руки).

вывод 1. висновок, -вку; 2. вивід, -воду, виведення;

в. войск виведення війська.

выводить, вывести виводити, -джу, -диш, вівести, -веду, -ведеш;

в. из строя вівести з ладу.

выводной в знач. суц. вивідний, -ного.

выгиб 1. вигин, -ну; 2. закрут, -ту; коліно.

выгибание вигинання.

выговор догана;

в. в приказе догана в наказі;

в. перед строем догана перед ладом.

выгодный вигідний;

в ~ном свете (освещении) у вигідному світлі (висвітленні).

выгон царина; вигін, -гону.

выгородка мор. відгородження.

выгружать, выгрузить вивантажувати, -жую, -жуєш, вивантажити.

выгрузка вивантажування, вивантаження.

выдавать, выдать видавати, -даю, -даєш, відати, -дам, -даси.

выдача видавання;

в. денежного довольствия видавання грошового забезпечення.

выдвигать, выдвинуть висувати, висунути.

выдвигающийся який (що) висувається;

~**щийся противник** супротивник, який висувається.

выдвижной висувний;

~**ной прицел** висувний мірнік;

~**ные устройства** подводной лодки висувні пристрої підводного човна.

выворение вигнання;

в. корабля за пределы территориальных вод вигнання корабля за межі територіальних вод.

выдержка¹ вітрим, -му, вітримка; витривалість, -лості.

выдержка² (из документа) вітяг, -гу.

выемка виймання.

выжигать, выжечь випалювати, -жую, -люєш, випалити.

выжидательный вичікувальний, очікувальний;

~**ная позиция** вичікувальна позиція.

выжим вітиск, -ку; (*гирь*) вивага, виважування.

выжимание видавлювання, вітиснення; (*гирь*) виважування.

вызвать викликати, -личу, -личеш; спровокувати, -кую, -куєш;

в. войну спровокувати війну.

выздоровливать, выздороветь видужувати, -жую, -жуєш, відужати, одужувати, -жую, -жуєш, одужати.

выздоровливающий видужник, відзоровець, -вця, який (що) одужує.

вызов віклик, -ку, викликання;

в. дежурных віклик чергових.
вызывной виклічний;
 ~ная кно́пка виклічна кно́пка,
 виклічний гудзик;
 ~ное приспособле́ние (зүмер)
 виклічне пристосування (піщик).
выигрыш віграш, -шу, *твор.* -шем.
выкатывание викочування.
выкатывать, **выкатыть** викочувати,
 -чую, -чуеш, вікотити, -кочу,
 -котити.
выключать, **выключить** вимкати,
 вимкнути.
выколотка вибивач, -ча, *твор.* -чем.
вылазка вілазка.
вылет віліт, -лету;
 в. летательного аппарата **виліт**
 літального апарату;
 в. пули **виліт** кулі.
выманивать, **выманить** видурювати,
 -рюю, -рюеш, відурити; **вима́ню-**
вати, -нюю, -нюеш, **вима́нити**.
вымораживание виморбжування.
вымпел 1. *мор.* майвѣць (маївця,
 маївцѣм); 2. (*сувенир*) **вимпел**.
вынос вінесення, **вінос**, -су;
 в. крыла **вінесення** крила.
выносливость витривалість, -лості.
винтреп *мор.* вінтреп.
вынуждать, **вынудить** приму́шу-
 вати, -шую, -шуеш, приму́сити,
 -му́шу, -му́сити.
вынужденно приму́шено, приси-
 лувано.
вынужденный зму́шений, приму́-
 шений, присилуваній, **приневоль-**
лений;
 ~ная **остановка** зму́шена зу-
 пінка;
 ~ная **посадка** зму́шене сідання;
 ~ный **заход** зму́шений захід.
выпадение випадання, випадіння.
выписка віпис, -су, вітяг, -гу;
 (*действие*) **випісування**;
 в. из протокола **вітяг** із прото-
 колу.
выплата віплата, віплачення.
выполнение виконання.
выполнимый здійснений.
выполнять, **выполнить** виконувати,
 -ную, -нуеш, **віконати**;
 в. задание **виконувати** завдання.
выпотрошить **віпатрати**, **вітель-**
бушити.
выправка виправа, **віправлення**;

в. военная **військова** виправа
выпрямитель випростовувач, -ча,
твор. -чем.
выпрямление вирівнювання, **ви-**
простовування.
выпрямлять, **выпрямить** вирівню-
 вати, -нюю, -нюеш, **вірівняти**, **ви-**
простовувати, -вую, -вуеш, **ві-**
простати.
выпуклость опуклість, -лості;
 в. земли **опуклість** землі;
 в. чертежа **опуклість** креслїонка
выпуклый опуклий.
выпушка облямівка.
выравнивание вирівнювання.
выравниваться вирівнюватися
выражать, **выразить** висловлювати,
 -ляю, -люеш, **вісловити**.
вырез віріз, -зу;
 в. боевой бойовой **віріз**;
 в. прицельный **мірниковий** віріз.
вырубить *мор.* відрізати, -ріжу,
 -ріжеш;
 в. снасть **відрізати** снасть.
вырубка (*леса*) **вирубування**, **віруб-**
бу, **рубання**.
выруливать **вкермбувати**, -вую,
 -вуеш, **вистернбувати**, -вую,
 -вуеш.
выручать, **выручить** (*освободить*)
 визволяти, **візволити**; (*помогать*)
 допомагати, -можу́, -можеш;
 в. в бою **допомагати** в бою
выручка¹ **візволення**, **візвіл**, -волу,
порятунк, -нку; **допомога**.
выручка² **віторг**, -гу.
вырытие **викопа́ння** (трупа, ями).
высадка **висіда́ння** (з транспорту),
вісад, -ду, **висі́джування**, **ві-**
садження;
 в. воздушного, морского **деса́нта**
віса́дження повітряного, **морсь-**
кого **деса́нту**.
высверливать, **высверлить** **висверд-**
лювати, -люю, -люеш, **вісверд-**
лити.
высвистать *мор.* **вісвистати**, **склі-**
кати, -кую, -куеш.
высказывание **вислбвлювання**, **ві-**
словлення.
высказывать, **высказать** **вислбвлю-**
вати, -люю, -люеш, **вісловити**,
 -влю, -виш.
выслеживание **вистѣжування**, **ви-**
слїджування.

вiслуга вiслуга;

по ~ге лет вiслуживши свої роки
вiсмiтривать, вiсмотреть вiгля-
дати, вiглядiти, -джу, -диш.

високий високий;

~кий разрiв високий розрiв.

високоточный високоточный.

висота висотi, височiнь, височина;

в. абсолютная абсолютна висотi;

в. безымiнная безименна висотi;

в. глаза наблюдателя висотi ока
спостерiгача (стежника);

в. корабля висотi корабля;

в. надводного борта висотi над-
водного борту (облавку);

в. относительная вiдносна висотi;

в. полёта висотi лёту;

в. прилива висотi припливу,

в. прикладки висотi прикладання;

в. прицела висотi мiрника;

в. светила висотi свiтила;

в. сечёния висотi перётину;

в. цели висотi цiлi;

~ты взiятие взяттi (здобуттi)
висотi.

висотный висотный;

~ное снаряжёнiе висотне спо-
рjдження.

вiставка мор. вiставлення;

в. вертикальных осей вiставлення
прямовiсних (вертикальних) осей;

в. курса вiставлення курсу;

в. оптико-механических и электри-
ческих нулей вiставлення оптич-
но-механических i електрических
нулев.

вiставленiе вiставлення, вiстав-
ляння, вiстромлення, вiстром-
лювання, витикання; вiсунення,
висування.

вiставлять, вiставити вiставляти,
вiставити, -влю, -виш;

в. караул вiставляти варту;

в. пост вiставляти стiйку.

вiстраивание шикования, виши-
ковования, ладнування.

вiстрел¹ пострiл, -лу, стрiл, -лу;

без ~ла взять (сдать) без пострi-
лу взяти (здати);

в. непроизвольный мимовиль-
ный пострiл;

в. случайный випадковий пострiл;

в. холостой слпий пострiл;

линия ~ла линия пострiлу;
производитъ, произвести в. стрi-

ляти, вiстрiлити.

вiстрел² мор. вiнiс, -носу, стрiлi.

вiстреливать, вiстрелити вiстрi-
лювати, -люю, -люеш, вiстрiлити,
вiстрелити, вiпалити; мор. попус-
кати, попустити.

вiстроенный вiшикуваний.

вiступ вiступ, -пу;

в. боевой бойовой вiступ;

в. направляющий напрямний
вiступ.

вiступленiе вирушання, вiрушен-
ня, вiступ, -пу.

вiсший високий; вiщий; найвi-
щий;

~шая ступень найвiщий ступiнь

вiсылка висилання, надсилання,
надiслання.

вiталкивать, вiтолкнуть вiштiв-
хувати, -ую, уеш, вiштiвхнути.

вiтравливать, вiтравлять мор
вiтравливати, -люю, -люеш, ви-
травляти

вiтяжной витяжний;

~ной шнур арт. витяжний шнур

вiтянутый вiтягнений, простяг-
нений.

вiучка умiння, дiсвiд, -ду.

вiхаживать мор. вiбирати (якiр).

вiхватывать, вiхватить вiхоплю-
вати, -люю, -люеш, вiхопити,
-плю, -пиш.

вiхлоп вiхлип, -пу; вiпуск, -ку.

вiхлопной вихлипний.

вiход вiхiд, -ходу;

в. авиации из-под удара вiхiд
авiацiї (летунства) з-пiд удару;

в. боевой бойка бойовой вiхiд
розбивачi;

в. из боя вiхiд з бою;

в. из затонувшей подводной лодки
вiхiд з затопленого пiдводного
чiвнiа;

в. из окружения вiхiд з оточення.

вiходка вiтiвка, вiхватка, вiб-
рик, -ку.

вiходной вихiдний, витичный;

~ная стрелка вихiдна стрiлка;

~ная часть вихiдна частина;

~ное положенiе вихiдне поло-
ження.

вiчёркивание вiкреслювання, вi-
кресленя.

вiчисление обчислення, вiрахуван-
ня, вирахiдування, лiчбiа.

вычислітель обчислювач, *твор.* -чем;
в. астрономічний астрономічний обчислювач;
в. широты обчислювач широті.
вычислітельный обчислювальний;
 ~ная система обчислювальна система;
 ~ная техника обчислювальна техніка;
 ~ный центр обчислювальний центр.
вышестоящий вищий.
вышечный вежовий, вежевий.
вышибной вибивний;
 ~ной заряд вибивний заряд.
вышка вежа;
 в. сторожевая сторожова вежа;

в. наблюдательная спостережна (стежова) вежа; (*верхушка чего-либо*) шпїлик.
вышмыг мор. вімик, -ку, вімкнення.
выяснение з'ясування, з'ясування;
в. обстановки з'ясування обстановки.
выюк хуртовина, завірюха.
выюк пака.
вяжущий тужавий.
вязанка оберемок, -мка (дров), в'язка (сіна).
вязаный плетений.
вязкий (*топкий*) грузький (шлях).
вязнуть грузнути, грузти.
вяленый вялений.
вялый млявий.

Г

гавань гавань, -ні, *твор.* -нню.
гаечка гаечка, мутерка.
гаечный гайковий, мутровий.
газ газ, -зу;
 г. **выхлопной** викидний газ;
 г. **газогенераторный** газогенераторний газ;
 г. **кожно-нарывной** шкірно-нарывний газ;
 г. **малостойкий** нетривкий газ;
 г. **отравляющий** труйний газ;
 г. **сжиженный** скраплений (зріджений) газ;
 г. **слезоточивый** слізний газ;
 г. **стойкий** тривкий газ;
 г. **удушающий** задушливий газ;
 г. **чихательный** чхальний газ;
 г. **ядовитый** отруйний газ.
газобалонный газобалонний, газобалонний.
газовоз газівіз, -воза.
газовый газовий;
 ~вое наблюдение стеження за газами;
 ~вое облако газова хмара;
 ~вый руль газове кермо.
газогенератор газогенератор.
газонепроницаемость (корабля) газонепроникність, -ності (корабля).
газонепроницаемый газонепроникний.
газообразный газуватий, газодібний.

газообразователь газотвірник.
газоопасный газонебезпечний.
газоопредетель газовизначник.
газотурбоход газотурбохід, -хода.
газубежище газосховище.
гайка гайка, мутра;
 г. **зжимная** затискна гайка (мутра);
 г. **коническая** конічна гайка (мутра);
 г. **нажимная** натискна гайка (мутра);
 г. **соединительная** злучна гайка (мутра);
 г. **ударника** гайка (мутерка) розбивача;
 г. **установочная** установча гайка (мутра).
гакаборт гакаборт, -борт, спінка, хребет, -бта (корми).
галанит (голанит) голанити, -ню, -ниш.
галерея галерея;
 г. **контриминная** протимінна галерея.
галицийский галицький.
Галиция, **Галичина** Галичина.
галлюцинация маня, оманя, галлюцинація.
галоп (коня) чвал, -лу.
галюши калюші, -лош, ~ша ед. калюша.

галс *мор.* галс.
гáлсовый гáлсовий;
 ~**вый** **ýгол** **пáруса** гáлсовий кут вітрила.
галтeль жолобник, -ка.
галún галún, -на.
галью́н *мор.* галью́н, вбиральня.
Гáмбург Гáмбург.
га́мма-излуче́ние га́мма-випро-
 мінювання.
га́мма-лучи́ га́мма-про́мені, -нів.
гарнизо́н зало́га, га́рнізо́н, -ну.
гарнизо́нный зало́говий, га́рнізо-
 но́вий;
 ~**ная** **слúжба** зало́гова (га́рні-
 зо́ва) слúжба;
 ~**ные** **войска́** зало́гове (га́рні-
 зо́ве) військо;
 ~**ный** **карау́л** зало́гова (га́рні-
 зо́ва) ва́рта;
 ~**ный** **наря́д** зало́говий (га́рні-
 зо́новий) на́ряд.
га́рь 1. га́риво, га́р (га́ру); 2. (*вы-
 горевшее место*) зга́рище, зга́р
 (зга́ру).
га́ть га́тка, га́ть, -ті, *твор.* га́ттю.
га́убица га́вбиця.
га́убица-пу́шка га́вбиця-пу́шка.
га́убичный га́вбичний.
гауптва́хта гауптва́хта, гавптва́хта.
гварде́ец гвардієць, -дійця, *твор.* -цем.
гва́рдия гва́рдія.
гвоздь цвях.
гелио́граф геліо́граф, сонцепісець,
 -ця.
генерáл генерáл;
 г. **а́рмии** генерáл а́рмії (України);
 г.-**лейтенáнт** генерáл-чотáр, -ря́,
 генерáл-лейтенáнт;
 г.-**майо́р** генерáл-хору́нжий,
 -жо́го, генерáл-майо́р;
 г.-**полко́вник** генерáл-полко́вник.
генерáльный генерáльний, головний;
 ~**ная** **декларáция** генерáльна
 декларáция;
 ~**ное** **пла́вание** генерáльне пла́-
 вання;
 ~**ное** **сраже́ние** генерáльний бій;
 ~**ный** **курс** генерáльний (голов-
 ний) курс;
 ~**ный** **ордер** генерáльний о́рдер;
 ~**ный** **штаб** генерáльний (голов-
 ний) штаб.
генерáтор генерáтор.

географический географічний;
 ~**кая** **сеть** географічна мере́жа.
геодезический геодезичний;
 ~**кая** **сеть** геодезична мере́жа.
геобид геобід.
геологический геологічний.
геология геоло́гія;
 г. **военная** військóва геоло́гія.
геомагнитный геомагнeтний, гео-
 магнетóвий;
 ~**ное** **возмуше́ние** геомагнeт-
 не (геомагнeтóве) збу́рення.
геометрический геометрічний.
герметиза́ция герметиза́ція.
герметический герметічний.
гермошлём гермошоло́м.
герб герб, -ба́;
**надруга́тельство над госуда́рст-
 венным** ~**бoм** на́руга над держáв-
 ним гербо́м, знева́га до держáв-
 ного герба́.
Герма́ния Німе́ччина.
героический героїчний.
геро́й геро́й.
гибeльный згу́бний.
ги́бкий гнучкйй.
ги́бкость гну́чкість, -кості.
гигиeна гігіeна.
гигроскопический гігроскопічний.
гидравлический гідравлічний;
 ~**кие** **испытáния** гідравлічні ви-
 про́бування;
 ~**кий** **уда́р** гідравлічний уда́р.
гидроазимутко́мпас гідроазимут-
 ко́мпас.
гидроакустический гідроакустічний;
 ~**кие** **прибо́ры** гідроакустіч-
 ні при́лади;
 ~**кие** **усло́вия** гідроакустічні
 умо́ви;
 ~**кое** **подавле́ние** гідроакустічне
 заглу́шення.
гидроаэродро́м гідроаеродро́м, -му,
 водоле́тoviще.
гидрографический гідрографічний;
 ~**кая** **сеть** гідрографічна мере́жа.
гидродинамический гідродинамічний;
 ~**кий** **то́рмоз** гідродинамічне га-
 льмо́.
гидрологический гідрологічний.
гидролокацио́нный гідролокаці́йний;
 ~**ная** **замeтность** гідролокаці́йна
 помі́тність.
гидрометеонаблюдатель гідрометео-

стѣжник, гідрометеоспостерігач.
гидрометеорологіческий гідрометеорологічний.
гидроплан водолітак -ка, гідролітак, -ка, гидроплан.
гидропневматический гидропневматичний.
гидросамолёт см. гидроплан.
гидростатический гідростатичний.
гидротехнический гідротехнічний.
гильза гільза;
 г. детона́торная детона́торна гільза
 г. заря́дная набійна гільза;
 г. лату́нная мосяжна гільза;
 г. раке́тная раке́тна гільза;
 г. снаря́дная гарма́тнева гільза,
 г. ста́льная ста́лева гільза.
гимнастика гімнастика.
гимнастический гімнастичний;
 ~кий снаря́д гімнастичний прилад.
гимнасте́рка (форменная рубашка в русской и сов. армиях) гімнасте́рка.
гини мор. гіні, -нів.
гинцы мор. гінці, -ців.
гиперболический гіперболічний.
гиперзвук гіперзвук, -ку.
гирлю гірло.
ги́роазимут гіроазимут, -ту.
ги́ровертика́нт гіропрямовис.
ги́рогоризонто́мпас гірогоризонт-ко́мпас.
ги́роко́мпас гіроко́мпас.
ги́рокурсоука́затель гірокурсовказівник, -ка.
ги́рорулево́й гірокерма́нич, твор. -чем.
гироско́п гіроско́п.
гироско́пический гіроскопічний;
 ~кие устро́йства гіроскопічні пристро́ї;
 ~кий у́гол торпе́ды гіроскопічний кут торпе́ды.
гиросфе́ра гіросфе́ра.
ги́роуспоко́итель гірозаспоко́ювач, твор. -чем.
ги́ря (в ватерпасе) тяга́рець, -рця, важо́к, -жо́к.
главѣнство зве́рхність, -ності.
главноко́мандующий головноко́мандувач, твор. -чем.
гла́вный головний;
 ~ное напра́вление головний на́пря́м;

~ное сопро́тивле́ние голо́вний о́пір;
 ~ный вра́ч голо́вний ліка́р;
 ~ный кара́ул голо́вна ва́рта;
 ~ный старшина́ мор. га́рдема́рин,
 ~ный уда́р голо́вний уда́р;
 ~ным о́бразом голо́вно.
гладилка мор. прасувачка.
гла́дкий гладкі́й,
 ~кая ды́ра гладка́ діра́ (дірка).
гладкоствольный гладкоці́вковий,
 ~ное ору́жие гладкоці́вкова збро́я
 гла́з око́;
 на г. на око́
глазо́к (в танке) ві́чко, щілі́на.
глазо́мер око́мір;
глазо́мерный око́мірний;
 ~ная стѣ́мка зніма́ння на око́;
 ~ное о́преде́ление расто́яния ви́значення відста́ні на око́.
гла́сис гла́сис, -су.
гла́сность відкритість, -тості, при вселю́дность, -ності; преда́ть ~сти розго́лоси́ти.
глина глі́на.
глини́стый глі́нястий;
 ~тый сло́й глі́нястий шар.
гли́нт клі́нт.
глисса́да гліса́да, ко́взанья.
гли́ссер глісер, ко́взу́н, -на.
глице́рин гліце́рина, гліце́рин, -ну.
глоба́льный глоба́льний;
 ~ная во́йна глоба́льна во́йна.
глуби́на глі́бина;
 г. боево́го поря́дка глі́бина бо́йво́го поря́дку;
 г. боево́й зада́чи глі́бина бо́йво́го завда́ння;
 г. десанті́рования глі́бина десантува́ння;
 г. заложе́ния погра́ничных наря́дов глі́бина заклада́ння при́кордо́нних наря́дів;
 г. зо́ны тра́ления глі́бина зо́ны тра́лення;
 г. инже́нерного обо́рудо́вания уча́стка гра́ницы глі́бина инже́нерно го о́бла́днання діля́нки кордо́ну;
 г. оборо́ны глі́бина оборо́ни;
 г. опера́тивного постро́ения глі́бина опера́тивного шикува́ння;
 г. погру́жения глі́бина зану́рення,
 г. стро́я глі́бина ла́ду.
глуби́нный глі́бинний,
 ~ная бо́мба глі́бинна бо́мба;

~ный поплавок глибинный попла-
 вець.
 глибиномёр глибиномір
 глибокий глибокий;
 ~кая операція глибока опе-
 рація;
 ~кий бой глибокий бій;
 ~кий тыл глибоке заплля.
 ~кое построение охраны гра-
 ницы глибока побудова охорб-
 ни кордону;
 глухой глухий.
 глушитель глушник, -ка.
 глыба бріла.
 гнездо гніздо;
 г. затворного клина гніздо зам-
 кового кліну;
 г. пулемётное кулемётне гніздо.
 гнездовой гніздовий;
 ~вой окоп гніздовий шанець
 (окоп).
 гнёт гніт, -ту, ўтиск, -ку.
 гнус мошка.
 год рік (рбку);
 родившийся в одном году річник,
 -ка, одніліток, -тка;
 из года в год рік у рік.
 годичный, годовой річний, реже
 роковий; (ежегодный) щорічний;
 ~вой отчёт річний звіт, річне
 звітління;
 ~вой праздник роковё свято.
 годность придатність, -ності, здат-
 ність, -ності.
 годный придатний, здатний.
 годовой см. годичный.
 годовщина річниця.
 голенище халява.
 голень гомілка.
 голик мор. бакен.
 голова голова;
 г. колони 1. голова ряду; 2. го-
 лова (похідної) колони (вálки).
 головка голівка;
 г. акустическая акустична голівка;
 г. оптическая оптична голівка;
 г. панорамы голівка панорамы;
 г. радиолокационная радіолока-
 ційна голівка;
 г. самонаведения голівка само-
 наведення.
 головной головний, чоловій;
 ~ная охраняющая часть головна
 охоронна частина;
 ~ной отряд головний загін;

~ной склад головний склад;
 ~ной убор головний убір (каш-
 кёт, шапка, шолом, пілётка).
 голос голос, -су.
 голословный безпідставний, голо-
 слівний.
 голубой блакитний.
 голый голий;
 ~лый провод голий провід.
 гониометрический гониометричний.
 гонка гонітва;
 г. вооружённый гонітва озбрень.
 гора гора;
 вершина ~ры верховина (вер-
 шина) горі;
 г. отлогая полбжиста гора;
 на склоне ~ры на узгірті;
 подошва ~ры підніжжя горі.
 горбушка окраець, -айця, твор. -цем.
 горбыль обапіл, -пола, обáполок,
 -лка.
 горелка пальник, -ка.
 горизонт (линия) обрій, -рію; (плос-
 кость) позём, -му, горизонт, -ту;
 г. оружия позём (горизонт) зброї;
 г. цели позём (горизонт) цілі.
 горизонталь поземина, горизонталь,
 -лі, твор. -ллю.
 горизонтальный позёмний, гори-
 зонтальный.
 горка гірка.
 горловина горло.
 горлышко шийка.
 горн¹ муз. сурма.
 горн² горно, горен.
 горн³ (для обжига кирпичей) гар-
 тівня, гартівня.
 горист сурмач, -ча, твор. -чём.
 горно-лесистый гірськолісний.
 горно-таёжный гірськотайговий.
 горный гірський;
 ~ная война гірська війна, війна
 в горах.
 ~ная позиция гірська позиція;
 ~ный проход проліг, -лòгу;
 ~ный хребет гірський кряж.
 город місто.
 городок містечко;
 г. военный військове містечко.
 горчичный гірчичний.
 горячий пальний;
 ~чая смесь пальна сүміш;
 ~чье вещество пальна речовина.
 горячий гарячий;
 ~чая пища гаряча страва.

госпіталь шпіталь, -лю, *твор.* -лём;
г. армейский армі́ський шпіталь;
г. базовый базовий шпіталь;
г. гарнізонный залоговий шпіталь, шпіталь зало́ги;
г. окружной окру́жний шпіталь;
г. подвижной рухо́мий шпіталь;
г. полевой польовий шпіталь;
г. стационарный стаціо́нарний шпіталь;
г. хирургический хірургі́йний шпіталь;
г. эвакуационный евакуа́ційний шпіталь.

госпітальный шпіта́льний.

господство панува́ння; (*власть*)

звєрхність (*кого над чим*);

г. в воздухе панува́ння в пові́трі;

г. в космосе панува́ння в ко́смосі;

г. на море панува́ння на мо́рі;

г. в эфире панува́ння в ефі́рі.

госуда́рственный державний;

~ная **граница** державний кордо́н;

~ная **тайна** державна таємни́ця;

~ные **морские лощманы** державні морські ло́цмани;

~ный **морской реестр** державний морський ре́єстр.

госуда́рство держа́ва;

г. фла́га держа́ва пра́пора.

гото́вится готува́тися, -тую́ся,

-ту́єшся, готóвитися, -влю́ся,

-ви́шся.

гото́вность готóвість, -вості, по-
 готівля;

г. боева́я бойова́ готóвість;

г. к вы́стрелу готóвість до по-
 стрілу.

грабе́ж грабі́ж, -бежу́, грабу́нок, -нку.

граві́й рінь, -ні, *твор.* рі́нню, жорствá.

граві́йный рі́нійстий, жорствя́ний.

гравировáть ритува́ти, -тую́, -ту́еш,
 різьбіти, -блју́, -біш.

гравита́ция тяжі́ння, гравита́ція.

гради́ент граді́єнт;

г. барический баричний граді́єнт;

г. навига́ционного пара́метра гра-
 ді́єнт навіга́ційного пара́метру;

г. ско́рости зву́ка в воде́ граді-
 є́нт швидко́сті зву́ку у воді́;

г. солёности воды́ граді́єнт солё-
 ності воді́;

г. температу́ры возду́ха граді́єнт
 температу́ри пові́тря.

гра́дус гра́дус, ступінь, -пеня, -нем.

гра́дусный гра́дусовий, гра́дусний;

~ная **сеть** гра́дусова (гра́дусна)
 мере́жа.

граждáнский 1. громадя́нський;

2. (*невоенный*) цивільний;

~кая **власть** цивільна вла́да;

~кая **война́** громадя́нська ві́йна;

~кий **костю́м** цивільний костю́м.

гра́мота гра́мота;

г. почётная почёсна гра́мота.

гранáта гранáта;

г. противопехóтная протипіхóтна
 гранáта;

г. противотáнковая протитáнкова
 гранáта.

гранатомёт гранатомёт.

гранатомета́ние гранатомета́ння.

гранатомётчик гранатомётник.

грані́т грані́т, -ту.

граница межа́, -жі; (*между го-
 сударствами*) кордо́н, -ну;

г. зрє́ния межа́ зору́.

грань грань, -ні, *твор.* гра́нню;

г. бокова́я сті́нка.

гра́фик гра́фік, -ку;

г. дви́жения автоко́лонны гра-
 фі́к ру́ху автоко́лоны;

г. пере́правы гра́фік пере́правы;

г. траекто́рий гра́фік траекто́рій;

г. форсі́рования гра́фік форсу-
 ва́ння.

графі́ческий графі́чний;

~кая **то́чность** **чертежа́** графі́ч-
 на то́чність кресло́нка;

~кий **попра́вочник** **стрельбы́**
 графі́чний **попра́вник** **стрільбы́**.

графле́ный поліні́єний, розліні́єний.

гребень гребі́нь, -беня, *твор.* -нем;

г. прице́льной ра́мки гребі́нь
 мірніко́вої ра́мки.

гребё́ц весля́р, -ра́.

гребля́ 1. веслува́ння, гребня́;

2. (*лотина*) гребля́, за́гата,
 гать, -ті, *твор.* га́ттю.

гребо́к 1. весельце́, -ця, *твор.* -цем;

2. гребо́к, -бка́.

гремучі́й гримучі́й.

гребті́ веслува́ти, -лю́ю, -лу́єш, греб-
 ті́, -бу́, -бе́ш.

гре́ческий грецький;

~кий **огóнь** *ист.* грецький **вогóнь**
 грівка **с прорезью** наці́льник.

гроб домові́на, труна́.

гроза́ громові́ця, гроза́; (*бу́ря*)

буря.

грозный грозний; страшный; (*устрашающий*) страхітливий.громкоговоритель гучномовець, -вця.
громоздкий громіздкий, невлáдистий.

громоздкость громіздкисть, -кості, невлáдистість, -тості.

громоотвод громовідвід, -вóду, блискавковідвід, -вóду.

гроцлер гроцлер.

грохот гуркіт, -коту.

грубость брутáльність, -ності.

грубый грубий; брутáльний;

~бая наводка прибли́зне націлювання.

груда купа; (*сложенная*) стіс (сто́су).

грудной грудній;

~ная мишень грудна́ метá.

грудь груди, -дэй.

груз вантáж, -жү, *твор.* -жём; (*бремя*) тягáр, -ря;

г. полезный корисний вантáж.

грузик тягарець, -рця, *твор.* -рцём.грузить (-ся) вантáжити (-ся); (*нагружать* — *ещё*) навантáжувати (-ся), -жую(-ся), -жуеш(-ся).

грузовик вантажівка, ваговіз, -вóза.

грузовместительность вантажомісткість, -кості.

грузовместимость *см.* грузовместительность.

грузовой вантáжний.

грузоподъёмность вантáжність, -ності.

грузчик вантáжник.

грунт грунт, -ту;

г. болотистый болотистий грунт;

г. глинистый глинястий грунт;

г. гравийный рінійстий грунт;

г. песчаный піскуватий грунт;

г. плотный щільний грунт;

г. скалистый скелястий грунт;

г. слежавшийся злégлий (злégжаний) грунт;

г. торфяной торфовий грунт.

грунтóвка 1. (*действие*) ґрунтування; 2. (*материал*) ґрунто́вання.

группа група;

г. армий група армій;

г. блокирования група блокування;

г. войск група війська;

г. заграждения група загородження.

г. захвата група захоплення;

г. нападения група на́паду;

г. поиска группа по́шуку;

г. прикрытия группа прикриття;

г. противодействия группа протидії;

г. разведывательная розвідча група;

г. содействия группа допомо́ги, (сприя́ння);

г. тылового и технического обеспечения группа запільного й технічного забезпечення.

группировка 1. (*действие*) групування; 2. (*группа*) угруповання;

г. войск групування війська; угруповання війська;

г. тыла угруповання запілля.

групповод групповід, -вóда.

групповой групповий;

~вая тактика группова́ тактика;

~вое оружие группова́ збрóя;

~вое упражнение группова́ впра́ва;

~вой полёт групповий політ (лет).

грушевидный грушуватий, грушоподібний.

грядá (горная) па́смо (гірське), грядá.

грядущий прийдешній, майбутній.

грязнить(-ся), загрязнить(-ся) ~ забруднювати(-ся), -нюю(-ся), -нюеш(-ся), забруднити(-ся), -ню(-ся), -ниш(-ся), занечішувати, -щую, -щуеш, занечістити, -чіщу, -чістиш.

грязь (*топкая*) багно́, бруд, -ду; (*на дороге*) болóто.губá¹ губá.губá² (*залив*) губá (*затока на півночі*).

губительный згубний.

губка губка.

губчатый губкуватий.

гузевой тягловий.

гурий *мор.* гурій.

гусеница гусениця.

гусеничный гусеничний.

густой густий;

~тая смазка густе масти́ло.

густота (*леса*) гуща́вина, гушина́;

густота, густість, -тості;

г. дрейфующего льда густота дрейфувально́ї криги.

гуськом гусакóм, нізкою, одін за óдним.

гюйс *мор.* гюйс.

Д

да так.

дабы щоб, щоби, абі.

давлєніє (*действие*) тиск, -ку,

тїснення, нїтиск, -ку;

д. воздушное повітряний тиск,

д. газів тиск газів;

д. форсировання тиск форсування
давність давність, -ності; (*давнее
время*) давнина;

д. следá давність слїду.

дактилоскопія дактилоскопія.

далекондўщий далекосяжний.

дальнїйший дальший, подальший;

~шая задáча подальше завдання

дальний далекій, дальній;

~нее плавание далєке плавання,

~нее прикрытїе дальне при-
криття;

~нее радиолокаціонное обнару-
жєніє далєке радіолокаційне ви-
явлення;

~ний огонь далекій вогонь;

~няя авіація далєка авіація,
далєке летўнство;

~няя разведка дальня розвідка

Дальний Восток Далекій Схід
(Далєкого Сходу).

дальнобійность далекобійність,
-ності.

дальнобійный далекобійний;

~ная артиллерія далекобійна
артилерія.

дальновидность далекоглядність,
-ності, далекозорість, -рості.

дальномер далекомір;

д. акустический акустичний да-
лекомір;

д. гидроакустический гидроакус-
тичний далекомір;

д. лазерный лазеровий (лазерний)
далекомір;

д. оптический оптичний дале-
комір.

дальномерщик далекомірник.

дальность далєкість, -кості;

д. видного горизонтá далєкість
обрію;

д. видимости действительного
огня далєкість видності дійсно-
го вогню;

д. горизонтальная горизонтальна
(позёмна) далєкість;

д. действительная дійсна (прав
дїва) далєкість;

д. действия далєкість дїї;

д. обнаружения далєкість рїяв
лення;

д. плаванія далєкість плавання,

д. полєта пўли далєкість лєту
кўлі;

д. предельная гранична далєкість,

д. прямого выстрела далєкість

прямого (прóстого) пóстрілу;

д. прицельная мірникóва далє-
кість;

д. стрельбы далєкість стрїлян
ня (стрїльбі);

д. хода торпеды далєкість хо
ду торпєди.

дамба дамба, гать, -ті, твор. гáттю,
грєбля.

данные дані, -них;

~ные выходы вхїдні дані;

~ные достоверные вірогідні (пєв
ні) дані;

~ные исходные вхїдні дані;

~ные недостоверные непєвні
дані;

~ные необработанные необробле-
ні дані;

~ные проверенные перевїрені
дані;

~ные тактико-технические такти-
ко-технічні дані;

~ные уточненные уточнені дані.

дáта дáта.

датчик давач, -чá, -чєм, датник;

д. цели взрывателя давач цілі
запáльника.

дáча 1. (*действие*) давання; 2. (*за-
городный дом*) дáча.

дверца дєрці, -рєць, дєрцїята, -цят.
дверь дєрї, -рєй, твор. дєрїма,
дєрмі;

д. входная вхїдні дєрї.

двигатель двигўн, -нá;

д. авиационный авіаційний двигўн,

д. авиационный турбинный авіа-
ційний турбїнний двигўн;

д. авторотирующий авторотувáль-
ний двигўн,

д. атомный атомовий (áтомний)
двигўн;

д. без нагнетателя двигўн без

нагнітача;

д. без наддува двигун без наддуву;

д. бензиновый бензиновый двигун;

д. большой мощности двигун великої потужності;

д. внешнего сгорания двигун зовнішнього згорання;

д. внутреннего сгорания двигун внутрішнього згорання:

дизельный дизельний,

карбюраторный карбюраторний,

короткоходный поршневой короткоходовый толковый,

миготопливный багатопаливний,

поршневой толковый (поршневый),

четырёхтактный чотиритактовый;

д. водяного охлаждения двигун водяного охолодження;

д. газотурбинный газотурбиновый двигун;

д. двухвальный двоваловый двигун;

д. двухвальный двухконтурный турбореактивный двоваловый двоконтурный турбореактивный двигун;

д. двухроторный двороторный двигун;

д. двухрядный звездообразный дворядовый зірчастий двигун;

д. двухтактный двотактовый двигун;

д. дроселируемый ракетный дросельованный ракетный двигун;

д. жидкостного охлаждения двигун рідинного охолодження;

д. корректирующий ракетный коригувальний ракетный двигун;

д. лазерный лазерный двигун;

д. малоресурсный малоресурсовый двигун;

д. модифицированный модифицированный двигун;

д. неотделяющийся невідділюваний двигун;

д. H-образный H-подобный двигун;

д. V-образный V-подобный двигун;

д. продольного управления и стабилизации двигун поздовжнього керування і стабілізації;

д. резервный резервовый двигун;

д. рулевой стериновый двигун;

д. сверхзвуковой надзвуковый двигун;

д. с центробежным компрессором двигун з відцентровим компресором;

д. фотонный ракетный фотонный ракетный двигун;

д. ядерный прямоточный ядерный прямоточный двигун.

двигательный двигуновий;

~ная установка двигунова установка, двигунове уставлення.

двигательный рушый.

движение рух, -ху;

в ~нии под час руху;

д. вне дорог рух бездоріжжям;

д. вращательное оборотный рух;

д. встречное зустрічний рух;

д. одностороннее однобичный (однонаправленный) рух;

д. охватывающее охоплювальний рух;

д. перекатами посування перекочуванням;

д. по компасу рух за компасом;

д. рук рух руками;

д. светил видимое сүточное видный добовий рух світл;

д. фланговое криловий рух;

д. фронтальное рух чоловою лінією, фронтальний рух;

~ния вольные вільні рухи;

~ния простые нескладні рухи;

привести в д. урухомити, -млю, -миш.

движитель рушій, -шія;

д. винтовой гвинтовой рушій;

д. водометный водометный рушій;

д. гидрореактивный гидрореактивный рушій;

д. колёсный колісний рушій;

д. крыльчатый крыльчатый рушій;

д. плавильный плавцевый рушій.

движущийся см. двигающийся.

двойной подвійний;

~ной шаг вперед подвійний крок уперёд;

~ной шаг назад подвійний крок назад.

двор подвир'я, двір (двора и двору).

двугранный двостінний, двогранный.

двужильный двожилийний.

двускатный двосхилий, двоспадний.

двухколённый двоколі́нный.
 двухколёсный двоколі́сний.
 двухкомпо́нентный двокомпо́нентовий.
 двухо́сный двові́сний.
 двухпрово́дно́й двопрово́дний.
 двухсто́ро́нний 1. двобі́чний; 2. (обо́юдний) двосторо́нний.
 двухше́рено́жный строй двола́ва.
 дебло́кирова́ние розблокува́ння.
 Де́ва (зодиак) Ді́ва.
 девиа́тор деви́атор.
 девиацио́нный деви́аційний.
 деви́ация деви́ація;
 д. радиопеленга́тора деви́ація ра́диопеленга́тора.
 дегаза́ция дегаза́ція.
 дегазацио́нный дегаза́ційний;
 ~ная ма́шина дегаза́ційна ма́шина;
 ~ный компле́кт дегаза́ційний компле́кт;
 ~ный пункт дегаза́ційний пункт.
 дегази́рующие вещества́ дегазува́льні речови́ни.
 дежу́рить чергува́ти, -гую, -гуюш.
 дежу́рный черговий; в знач. суц. черговий, -во́го;
 ~ная ко́мната кімна́та черво́го;
 ~ный наблю́датель черговий стéжник;
 ~ный по бата́льону черговий кúреню (бата́льону);
 ~ный по госпи́талю черговий шпита́лю;
 ~ный по диві́зии черговий дивізі́и;
 ~ный по кораблю́ черговий ко́рабля;
 ~ный по боевы́м частя́м (служба́м) черговий бойови́х части́н (служба́);
 ~ный по ка́мбузу черговий ка́мбузу,
 ~ный по кома́нде черговий кома́нди,
 ~ный по низа́м черговий низі́в;
 ~ный по пограни́чной заста́ве черговий прикордо́нної заста́ви;
 ~ный по пограни́чному отря́ду черговий прикордо́нного заго́ну (части́ни);
 ~ный по по́лку черговий по́лку;
 ~ный по прича́лам черговий прича́лів;
 ~ный по ро́те черговий со́тні (ро́ти);

~ный по соедине́нию (группе подво́дных лóдок) черговий з'єднанна́ (гру́пи підво́дних човнів);
 ~ный по ча́сти черговий части́ни;
 ~ный связа́ист черговий зв'язки́вель;
 ~ный сигнали́ст черговий сигнали́ст.
 дежу́рство чергува́ння;
 д. в во́здухе чергува́ння в пові́трі;
 д. на аеродро́ме чергува́ння на аеродро́мі (лето́вищі).
 дезактива́ция дезактива́ція.
 дезактивиро́вать дезактивувати, -вую, -вуюш.
 дезерти́р дезерти́р.
 дезерти́рство дезертирува́ння, дезерти́рство.
 дезерти́ровать дезертува́ти, -тую, -туюш.
 дезинсе́кция дезинсе́кция.
 дезинфе́ктор дезинфе́ктор.
 дезинфе́кционная ка́мера дезинфе́кційна ка́мера.
 дезинфе́кционно-душева́я устано́вка дезинфе́кційно-душо́ва уста́ва.
 дезинфе́кция дезинфе́кция.
 дезинформа́ция дезинформа́ция.
 де́йственность де́йвість.
 де́йствие де́я; (дви́жение) рух, -ху;
 д. боеприпа́са де́я стрі́лива: зажига́тельное запальна́, кумуля́тивное кумуля́тивна, оско́лочное ска́лкова́ (ула́мкова),
 уда́рное уда́рна,
 фу́гасное фу́гасна;
 д. вре́дное шкідли́ва де́я;
 д. ло́жное фальши́ва де́я;
 д. наси́льственное гвалти́вна де́я;
 д. разруши́тельное руйни́вна де́я;
 ~вия боевы́е бойові́ ді́и;
 ~вия во́енные во́енні ді́и;
 ~вия диверсио́нные диверси́нні ді́и;
 ~вия наступа́тельные наступа́льні ді́и;
 ~вия оборо́нительные оборо́нні ді́и;
 ~вия самосто́ятельные самості́йні ді́и;
 ~вия сде́рживающие затримува́льні ді́и;
 ~вия совме́стные спі́льні ді́и.
 действительность де́йсність, -ності.

действительный дійсний;

~ная военная служба дійсна
військова служба.

действовать діяти, чинити, -ню, -ниш;
(влиять—ещё) впливати; (рабо-
тать—ещё) працювати, -цюю, -цю-
еш; (делать) робити, -блю, -биш.

действующий діювий, чинний;
~щая армия діюва (чинна) армія.

декабрь грудень, -дня.
декабрьский грудневий.

декодер декодер.

декомпрессионный декомпресійний;
~ная беседка декомпресійний
кошик.

декомпрессия декомпресія.

делать робити, -блю, -биш.

делёж поділ, -лу, паювання.

деление поділка, поділ, -лу;

д. нулевое нульова поділка.

делимитация делімітація.

делимый подільний.

дело справа, діло;

д. служебное службова справа;

~ла текущие поточні справи.

делопроизводитель діловод.

делопроизводство діловодство.

делянка ділянка.

демаркационный демаркаційний;

~ные документы демаркаційні
документи.

демаркация демаркація;

д. границы демаркація кордону.

демаскирование демаскування.

демаскированный здемаскований,
демаскований.

демаскировка демаскування.

демаскирующий демаскувальний;

~щие признаки демаскувальні
ознаки.

демилитаризация демілітаризація.

демилитаризованный демілітаризо-
ваний.

демобилизация демобілізація.

демобилизованный демобілізований.

демонстрация демонстрація, демон-
стрування;

д. высшего пилотажа демонстра-
ция (демонстрування) високого
пілотажу;

д. силы демонстрация (демонстру-
вання) сили.

демонстрировать демонструвати,
-рюю, -рюеш.

демонтаж демонтаж, -жу, твор.

-жем.

деморализировать (-ся) деморалізу-
вати (-ся), -зую, -зуюш, -зуються.

демпфер глушник, -ка, демпфер.

денежный грошовий.

денонсация денонсація.

денщик джюра, слуга.

деньги гроші, -шей.

дератизация дератизація.

дёргать, дёрнуть смикати, смик-
нути, шарпати, шарпнути.

деревня село.

деревянный дерев'яний.

держатель тримач, -ча, твор. -чём;
(рукоятка) держак, -ка.

дёрзкий зухвальный; відважний, смі-
ливий.

дёрзко зухвало; відважно, сміливо.

дёрзость зухвалість, -лості; від-
важність, -ності, сміливість, -вості.

деривация деривація.

дёрн дерен, -рну.

дернина дернина;

д. логом дернина вздвож;

д. тычком дернина впоперек.

дерновать дернувати, -ную, -нуетш.

десант десант, -ту, десанта;

д. воздушный повітряний десант;

д. выбрасывать викидати десант;

д. высаживать висаджувати де-
сант;

д. демонстративный демонстратив-
ный десант;

д. корабельный кораблевий десант;

д. морской морський десант;

д. оперативно-стратегический опе-
ративно-стратегічний десант;

д. специального назначения де-
сант специального призначення;

д. тактический тактичний десант;

д. танковый танковий десант.

десантирование десантування.

десантно-высадочный десантово-ви-
садний;

~ные средства десантово-висад-
ні засоби.

десантно-штурмовой десантово-штур-
мовий;

~вые подразделения десантово-
штурмові підрозділи.

десантный десантовий, десантний;

~ный метеорологический ком-
плект (ДМК) десантовий мете-
орологічний комплект (ДМК).

десантовместимость десантоміст-

кість, -кості.
деталізація деталізація.
деталізувати деталізувати (шо) деталізувати, деталізувати.
деталізований деталізований.
деталь 1. техн. деталь, -лі, твор. -лю; 2. подробиця.
детонатор запалювач, детонатор.
детонаторний детонаторний;
 ~ная трубка детонаторна трубка.
детонація детонація.
детонірувати детонаційно;
 ~щий шнур детонаційний шнур.
дефіле нескл. дефіле.
дефілювати дефілювати, -люю, -люєш.
дешифратор дешифратор.
дешифрування розшифрування;
 д. аероснімков розшифрування аероснімків.
дешифровка розшифрування.
деятельность діяльність, -ності.
деятельный діяльний, активний.
диаграмма діаграма;
 д. сил ваги та сил підтримки;
 д. кутів обстрілу.
диаметр діаметр, поперічник.
диаметральный діаметральний, поперічний.
диапазон діапазон, -ну.
диафрагма діафрагма.
диверсант диверсант.
диверсионно-разведывательный диверсійно-розвідчий.
диверсия диверсія.
дивизион дивізіон, -ну;
 д. артилерійський артилерійний дивізіон;
 д. кораблів дивізіон кораблів;
 д. судів забезпечення дивізіон судів забезпечення.
дивизионный 1. (от «дивизион») дивізіонний; 2. (от «дивизия») дивізійний.
дивизия дивізія;
 д. бомбардирів бомбардирів дивізія;
 д. повітряно-десантна повітряно-десантна дивізія;
 д. гірсько-стрілецька дивізія;
 д. мотострілецька мотострілецька дивізія;

дивізія;
 д. транспортно-десантна транспортно-десантна дивізія.
дизель дизель, -ля;
 д. вихрекамерный вихоркамерний дизель;
 д. однокамерный бескомпрессорный однокамерний безкомпресорний дизель.
дизель-генератор дизель-генератор.
дизель-компрессор дизель-компресор.
дизель-электроход дизель-електрохід, -хода.
динамика динаміка;
 д. боя динаміка бою.
динамит динаміт, -ту.
динамитный динамітовий, динамітний.
динамометр динамометр, -тра, си-ломір.
диоптр діоптр, -зору, діоптр, -ру.
диоптрический діоптрійний, діоптрійний.
дипломатический дипломатичний;
 ~кая карточка дипломатична картка;
 ~кая почта дипломатична пошта;
 ~кие привилегии и иммунитеты дипломатичні привілеї та імунітети;
 ~кий корпус дипломатичний корпус;
 ~кий курьер дипломатичний кур'єр.
директива директива.
директриса мат. директриса.
дирекционный дирекційний.
диск диск.
дискредитировать дискредитувати, -тую, -туєш.
дислокационный дислокаційний.
дислокация дислокація.
дислоцировать дислокувати, -кую, -куєш.
диспетчер диспетчер.
диспозиция диспозиція.
дистанционный дистанційний.
дистанция дистанція;
 д. ближняя близька дистанція;
 д. видимости дистанція відності;
 д. дальняя дальня дистанція.
дисциплина дисципліна, кáрність, -ності;
 д. воинская військова дисципліна.

дисциплінарний дисциплінарний;
 ~ное **взыскание** дисциплінарне стягнення;
 ~ное **воздействие** дисциплінарний вплив;
 ~ный **устав** дисциплінарний статут.
дисциплинированность дисциплінованість, -ності.
дисциплинированный дисциплінований.
дифракция дифракція.
дифферент диферент, -ту.
дифференцировка мор. диферентування.
дифференциал техн диференціал.
диффузор дифузор.
дичь дичина, звірина.
длина довжина;
 д. **волны** довжина хвилі;
 д. **канала ствола арт.** довжина каналу жерла;
 д. **прицельной линии** довжина націєльної лінії;
 д. **пробега** довжина пробігу (перєбігу);
 д. **разбега** довжина розбігу;
 д. **разгона** довжина розгону.
длительность тривалість, -лості;
 д. **прогулки** тривалість прогулянки (прогуляння); (*пешком*) проходу
длительный тривалий.
дневальить воен., разг. бути днювальником; чергувати, -гую, -гуєш.
дневальный днювальник;
 ~ный **внеочередной** позачерговий днювальник;
 ~ный **очередной** черговий днювальник.
днёвка днювання.
дневник щоденник, денник.
дневной денний.
Днепр Дніпр.
Днестр Дністер, -тра.
дно дно (дна);
пойти ко дну піти на дно.
дноуглубительный днопоглиблювальний;
 ~ное **судно** днопоглиблювальне судно.
дночерпатель дночерпач, -ча, твор. -чєм.
добавка 1. додаток, -тку, додача, -чі;
 2. (*действие*) додавання, додання.
добавлять, добавить додавати,

-даю, -даєш, **додати**, -дам, -дасі.
добрасывать, добросить докидати, докинути.
доброщенный докинутий.
добрóлец добровóлець, -льця, окóтник.
доброка́чество добрóтність, -ності.
доброка́чественный добрóтний.
добрóсовестность сумлінність, -ності.
добрóсовестный сумлінний.
добы́ча здóбич, -чі, твор. -ччю.
доверенность дорúчення.
доверять 1. доручати; 2. вірити.
довинчивать, довинтить догв́инчувати, -чую, -чуєш, догв́интити, -нчу́, -нтиш.
довоенный передвоєнний.
довольствие (снабжение) постачання; (*обеспечение*) забезпечення;
 д. **вещное** речовє постачання;
 д. **денежное** платня, грóші;
 д. **сúточное (деньгами)** добові грóші; (*натурой*) харчі на добу.
довольствовать постачати;
 д. **едой** харчувати, -чую, -чуєш.
довольствоваться (чем) задовольнятися (чим, з чого).
довольствующий постачальний;
 ~щее **управление** управа постачання;
 ~щие **органы** органи постачання;
 ~щий **отдел** відділ постачання.
договор до́говір, -вору; у́года;
 д. **мирный** мировий (мірний) до́говір;
 д. **о взаимной помощи** до́говір про взаємодопомóгу.
договорённость до́мовленість, -ності;
 д. **об обмене пленными** до́мовленість про об́мін (виміну) по́ловнєними.
догонять, догнать доганяти, догна́ти, -жену́, -женєш, наздоганяти, наздогна́ти.
дождь дощ (дошú).
дождемер дощомір.
дожимать, дожать дотіскувати, -кую, -куєш, дотіснúти.
доза до́за;
 д. **безопасная** безпєчна до́за;
 д. **ионизирующего излучения** до́за йонізаційного випромінювання;
 д. **облучения** до́за опромінєння;

д. **радіа́ции** до́за радіа́ції.
 дозагру́зка дозаванта́ження.
 дозапра́вка дозапра́влення.
 дозаряжа́ть, дозаряди́ть дозаря-
 джа́ти, -джа́ю, -джа́єш, дозаря-
 діти, -джу́, -ди́ш.
 дозиме́тр дозиме́тр.
 дозиме́трический дозиме́тричний;
 ~кая **лине́йка** дозиме́трична лі-
 нійка;
 ~кие **прибо́ры** дозиме́тричні
 прилади;
 ~кий **контро́ль** дозиме́тричний
 контро́ль.
 дозволе́ние до́звіл, -волу.
 дозна́ние дізна́ння.
 дозо́р сте́жа, -жі, дозі́р, -зо́ру;
быть (находи́ться) в дозо́ре нести́
 сте́жну службу́;
 д. **боево́й разведывательный** бойо-
 ва́ розві́дча сте́жа;
 д. **боково́й** бокова́ сте́жа;
 д. **головно́й** головна́ сте́жа;
 д. **морско́й** морська́ сте́жа;
 д. **по живучести** сте́жа живучо́сті;
 д. **по погребáм** сте́жа за льо́хами;
 д. **ты́льный** за́дня сте́жа.
 дозо́рный 1. сте́жник; 2. *в знач. суц.*
 сте́жний, -ного;
 ~ная **служба** стежева́ служба;
 ~ный **по живучести мор.** сте́ж-
 ний з живучо́сті.
 док док, -ку;
 д. **деса́нтный** деса́нтовий (де-
 са́нтний) док;
 д. **плаву́чий** плавний док;
 д. **самохо́дный** транспо́ртный са-
 мохі́дний транспо́ртвий (транс-
 портний) док;
 д. **сухо́й** сухий док.
 доказа́тельство 1. до́каз, -зу, до́від,
 -воду; 2. *мат.* дове́дення.
 докла́д доповідь, -ді, *твор.* -ддю.
 докла́дывать, доложи́ть доповідати,
 доповісти́, -ві́м, -вісі́.
 докова́ние докува́ння.
 доктрина́ доктрина́;
 д. **воённая** війська́ва доктрина́.
 докуме́нт докуме́нт;
 ~ты **воённые** війско́ві доку-
 ме́нти:
 боевы́е бойові́,
 служебны́е службо́ві,
 уставны́е стату́тні.
 документа́ция документа́ція.

долг 1. обов'язок, -зку; **по до́лгу**
службы́ з обов'язку служби;
 2. (*взятое вза́ймы*) борг, -гу;
 3. повінність, -ності;
 д. **во́инский** війська́ва повінність.
 долговре́менный довготрива́лий,
 довгоча́сний;
 ~ная **огнева́я то́чка** довгоча́сна
 вогне́ва то́чка;
 ~ное **огнево́е сооруже́ние** дов-
 гоча́сна вогне́ва споруда́;
 ~ное **укры́тие для корабле́й** дов-
 гоча́сна схованка́ для кораблі́в,
 довгоча́сне укриття́ для кораблі́в
 долгосро́чный довготерміно́вий,
 довгостроко́вий.
 долгото́а довгото́а;
 д. **эклипти́ческая** еклипти́чна
 довгото́а.
 долево́й пайовий.
 долета́ть, долетё́ть доліта́ти, до-
 леті́ти, -лечу́, -леті́ш.
 должностно́й службо́вий;
 ~ное **лицо́** службо́ва особа́.
 до́лжность поса́да;
назнача́ть на д. призна́чати на
 поса́ду;
освобо́ждать от ~ти звільня́ти з
 поса́ди;
отстраня́ть от ~ти усува́ти з по-
 са́ди;
понижа́ть в ~ти поніжувати на
 поса́ді (в поса́ді);
 д. **строева́я** муштровá поса́да.
 доли́вка долива́ння, доли́в.
 до́ля 1. (*участь судьба́*) до́ля;
 2. (*часть*) пай (па́ю), па́йка,
 ча́стка.
 дом буди́нок, ді́м (до́му);
 д. **офице́ров** старші́нський ді́м,
 буди́нок старші́н (офице́рів).
 дома́шний домовий, дома́шний;
 ~ний **арест** дома́шний арешт.
 домкрат́ домкрат́, лива́р, -ря́, -ре́м.
 донесе́ние донесе́ння; (*сообще́ние*)
 повідо́млення;
 д. **боево́е** бойове́ донесе́ння;
 д. **внесро́чное** позатермінове́
 донесе́ння;
 д. **о лё́тном** происше́ствии доне́-
 сення́ про літну́ приго́ду;
 д. **о нали́чии** и состоя́нии бое-
 вы́х маши́н донесе́ння́ про найв-
 ність і стан бойови́х маши́н;
 д. **об обнару́жении** проти́вника

донёсення про вѣявлення супро-
тивника;
д. **перехвѣтывать** перехоплювати
донёсення;
д. **по командѣ** донёсення за ко-
мандою;
д. **развѣдывательное** розвѣдче
донёсення;
д. **срѣчное** термінѣ донёсення.
доно́сѣть доно́сѣти, -но́шу, -но́сиш.
дооборудова́ние дообладна́ння.
доподо́бно до́стемѣнно, спра́вді,
дѣ́сно.
дополне́ние доповне́ння.
дополні́тельный до́датко́вий.
до полу́смерти ма́ло не на смерть.
допризы́вник допризо́вник, -ка.
допризы́вный допризо́вний;
~ная подгото́вка допризо́вна
підгото́ва.
допра́шивать, допроси́ть допи́ту-
вати, -тую, -туеш, допита́ти.
допра́шивающий яки́й (що) допи́-
тує, допи́тувач, *твор.* -чѣм.
допрѣ́с до́пит, -ту.
до́пуск до́пуст, -ту.
дора́звѣдка до́розвѣдка.
дорѣ́га до́рога, шлях, -ху;
д. **асфальти́рованная** асфальто́-
вана до́рога;
д. **больша́я** вели́ка до́рога;
д. **бревѣнчатая** коле́йная дере́в'я-
на коли́на до́рога;
д. **вре́менная** тимчасо́вий шлях;
д. **го́рная ка́мѣнная** гірська лі́нво-
ва до́рога;
д. **граві́йная** рі́ниста (жорствя-
на) до́рога;
д. **грунто́вая** грунто́ва до́рога;
д. **гу́жева́я** тягло́ва до́рога;
д. **доша́тая** дошана́ до́рога;
д. **естѣ́ственная** приро́дний шлях;
д. **же́лезная** залі́зниця;
д. **зи́мняя** зимня́к, -ку́;
д. **иску́ссственная** штучний шлях;
д. **коле́йная** коли́на до́рога;
д. **ле́дяна́я** льодо́ва до́рога;
д. **магистра́льная** магістра́льний
шлях;
д. **моще́ная** бру́кований шлях;
д. **насы́пная** насипна́ до́рога;
д. **непроѣ́зжая** непрої́жджа до-
ро́га;
д. **обѣздна́я** об'ї́зна до́рога;
д. **око́льная** маніве́ць, -вцю́;

д. **перпендикуля́рная** к фрѣнту
перпендикуля́рна до фрѣнту до-
ро́га;
д. **подъѣздна́я** під'ї́зна до́рога;
д. **поперѣ́чная** поперѣ́чна до́рога;
д. **приго́дная** к испо́льзованию в
любо́у пого́ду до́рога, при́датна
для вико́ристання за будь-яко́ї
пого́ди;
д. **просѣ́лочная** путіве́ць;
д. **проходя́щая** по **откры́той** ме́ст-
ности до́рога, що про́ходить від-
крито́ю місце́вістю;
д. **с металлі́ческим** покрь́тием
до́рога з металѣ́вим покрь́ттям;
д. **снеговáя** сніго́ва до́рога;
д. **с односторо́нним** дви́женіем до-
ро́га з однобі́чним ру́хом;
д. **с твёрды́м** покрь́тием до́рога
з твёрды́м покрь́ттям;
д. **с узкі́ми** уча́сками, **стесняю-**
щими дви́женіе до́рога з вузь-
кі́ми діля́нками, які затру́днюють
рух;
д. **с шебе́ночным** покрь́тием шут-
ро́вана до́рога;
д. **тыло́вая** запі́льний шлях, за-
пі́льна до́рога;
д., **укрь́тая** **от** наблю́денія до-
ро́га, при́хована від сте́ження;
д. **улучше́нная** полі́шена до́рога;
д. **фрѣнтáльная** чоло́ва до́рога;
д. **шоссе́йная** шосе́йний шлях,
шосе́;
д. **щитовáя** щитовá до́рога;
~ги **полотно́** тор, -ру;
~ги **указа́тель** доро́говка́з.
дорѣ́жка до́рїжка;
д. **руле́жная** стерні́ча до́рїжка;
д. **следо́в** до́рїжка слі́дів.
дорѣ́жно-строі́тельный шляхо́во-бу-
діве́льный.
дорѣ́жный шляхові́й, до́ро́жній.
до́ска до́шка.
до́смѣтр о́гляд, -ду, пере́гляд, -ду.
до́сро́чный до́терміно́вий, до́строко́-
вий;
~ное **освобо́ждение** до́терміно́ве
(до́строко́ве) звільне́ння.
доста́вать, доста́ть (*куда*) до́сяга́ти,
-гну́, -гнеш; (*что*) до́бува́ти,
здо́бути, -бу́ду, -бу́деш; (*откуда*)
вийма́ти, вийня́ти, -йму, -ймеш.
до́ста́вка доста́вля́ння, доста́вля́ення,
приста́вля́ння, приста́вля́ення; до-

стача́ння.

доста́вший доста́вник, постача́ль-
ник.

доста́точный доста́тний.

достага́ть, доста́гнуть досяга́ти,
досягті́, -гну́, -гнеш, досягну́ти
(чо́го), доходи́ти, -джу, -диш, дій-
ти́, -йду́ -йдеш (до чо́го).доста́же́ние дося́гнення; дохо́д-
же́ння.доста́ве́рность [цілкови́та] пев-
ни́сть, -но́сті, правдиви́сть, -во́сті,
вроги́дність, -но́сті;д. информа́ции певни́сть інфор-
ма́ції;

д. свя́зи певни́сть зв'язку́.

доста́нство гідни́сть, -но́сті.

доста́релыва́ть, доста́релить доста́ри-
люва́ти, -люю, -люеш, доста́релити.

досыла́тель досила́ч, -ча́, твор. -чём.

досыла́ть, досла́ть досила́ти, -ла́ю,
-лаеш, досла́ти, -шлю́, -шлеш.

доста́га́емость дося́жність, -но́сті.

дота́лкива́ть, дота́лкину́ть дошто́вху-
ва́ти, -ую, -уеш, дошто́вахати, до-
што́вахну́ти.

дотре́бовать довига́ти.

доходи́ть, дойти́ доходи́ти, -джу,
-диш, дійти́, -йду́, -йдеш.

доша́тый дошаний́.

дра́ить мор. дра́йти, дра́ю, дра́иш.

дра́ка бійка;

зате́ять ~ку зчини́ти бійку;

произошла́ д. зчини́лася бійка.

дра́ться битися (б'ю́ся, б'е́шся).

дре́вко держа́к, -ка́, держа́лно.

дрек дре́ктов.

дрель дрель, -ля́, твор. -лём.

дрени́ровать дрена́ти, -ну́ю, -ну́еш.

дрессиро́вка дресува́ння; (*школе-
ние*) му́штра, муштрува́ння.дрессиро́щик дресува́льник, дре-
сви́ник, -ка́.

дробилка дроба́рка.

дробинка шроті́нка.

дробя́щий дробля́ний.

дروبь шрiт (шрoту́), дрiб (дрoбу́).

дрoгну́ть пода́тися, -да́мся, -дася́ся,
зава́га́тися;неприя́тель дрoгну́л во́рог по-
да́вся (зава́гався).

дру́жественный дру́жний, прия́зний.

дубле́р дубле́р.

дубли́рование дубли́ва́ння.

дубли́ровать дубли́ва́ти, -лю́ю,

-лю́еш.

дубли́рующий який (шо) дубли́юе,
дубли́ва́льний.

дуга́ дуга́.

ду́дка ду́дка; сопілка;

д. бо́цманская бо́цманська ду́дка,
ду́дка човново́го.ду́ло ду́ло; (*пушки — ещѐ*) жер-
ло́, -ла́.

ду́льный дуловый́, жерловый́;

~ная ско́рость дулова́ (жер-
лова́) швидкі́сть;

~ная часть дулова́ части́на;

~ная эне́ргия жерлова́ ене́ргия;

~ное пла́мя жерлове́ полум'я́;

~ный сре́з дуловый́ зрі́з.

ду́льце ду́лко;

д. гильзы ду́лко гильзи́.

ду́плексный ду́плексовый́, ду́плекс-
ный;~ная связь ду́плексовый́ (ду́п-
лексный) зв'язо́к.

дух дух, -ху;

д. боево́й бойовой́ дух.

дым дим, -му;

д. маскиру́ющий маскува́льный
дим;

д. ядовитый́ отру́йный дим.

ды́мка (*пелена тумана*) серпа́нок,
-нку; (*мгла*) імла́, мла́.

ды́мный димовый́;

~ный пбро́х димовый́ пбро́х

дымово́й димовый́;

~ва́я завеса́ димова́ засло́на;

~ва́я корбо́ка димни́ца;

~ва́я труба́ дима́р;

~во́й патро́н димовый́ набій́;

~во́й соста́в димовый́ склад.

дымозавесчик димозапо́нник.

дымоме́т димоме́т.

дымообразова́тель димоутво́рювач.

дымообразова́ющие вещества́ димо-
тво́рчи речови́ни.

дымохо́д дима́р, -ря́, твор. -ре́м.

дыра́ діра́, дірка.

дыша́ть дихати, -хаю, -хаеш.

дубель тибель, -бля, твор. -лем.

дюйм дюйм, ца́ль, -ля, -лем

дубна́ видма, на́дма.

Е

едá їжа, харчі, -чів.
 едвá лёдвe, лeдь, насíлу.
 едні́єннє еднáння, едні́сть, -ности.
 едні́ця одні́ця;

е. адміністратівно-хозяйствен-
 ная адміністратівно-господарча
 одні́ця;

е. боевáя бойовá одні́ця;
 е. кáрти одні́ця кáрти (мáпи);
 е. морскáя морськá одні́ця;
 е. расчѣтно-снабжѣнская розра-
 хунково-постачальна одні́ця;
 е. ударная ударна одні́ця;
 е. физической величинъ одні́ця
 фізично́ї величині́.

едіи́чний одні́чний, пооди́нокий.

едино́временный 1. (одно́времен-
 ный) рівночасний; 2 (одно́крат-
 ный) одноразовий.

едино́душный односта́йний.

едино́личный одноособовий; од-
 ноосі́бний.

едино́мышленник однодúмець, -мця.
 единоначáлие 1. единоначáльність,
 -ности, 2. (едино́властие) еди-
 новлáддя.

единоначáльный единоначáльник

единообráзный 1. (едино́го обра́зца,
 одинаков́ый) однаковий, 2 (ли-
 шѣнный разнообра́зия; монотон-
 ный) одномані́тний

еді́нство едні́сть, -ности.

еді́ный едінний;

еді́ный нуль постів мóря едінний
 нуль постів мóря.

ед́кий їдкий.

едо́к їдець (їдця, їдцѣм).

е́ж (прово́лочный) їжáк, -ка (дро-
 тяний).

ежегóдник щорі́чник;

е. астроно́мический астроно́міч-
 ний щорі́чник,

е. при́ливов щорі́чник приплі́вів.

ежеднѣвно щодн́я, щодѣнно.

ежемѣсячно щомі́сяця, щомі́сячно.

еженедѣльно щоті́жня, щоті́жнєво.

ежесúточно щодобі́, щодобóво.

ежечáсно 1. щогоді́ни, щогоді́нно;

2. (постоя́нно) повсякчáс, по-
 всякчáсно.

ездá їздá, -ді, їханн́я;

е. длі́тельная тривáла їздá,

е. испытáтельная випрóбна їздá
 їздитъ їздити (їжджу, їздиш).

ездко́ їздець, -ця, твор. -цѣм
 ель ялі́на.

ѣмкий місткий, уклáдистий, ѣмний

ѣмкость місткість, -кости, ѣмність,
 -ности;

ѣ. аэродрóма місткість аэродрóму
 (летóвища);

ѣ. аэродрóмной сеті́ місткість аэро-
 дрóмової (аэродрóмної) мережі́;

ѣ. лі́нії зв'язку; місткість лі́нії

ѣ. стратегі́ческого (оператівно́го)
 направлѣния місткість стратегі́ч-
 ного (оператівно́го) напра́му,

ѣ. теа́тра во́енных дѣйстві́й міст-
 кість теа́тру во́енных ді́й

ѣсли якшо́, як, колі́.

естѣственный природ́ний, натурáль-
 ний;

~ная маскиро́вка природ́не мас-
 кува́ння,

~ная прегра́да природ́на пере-
 шко́да;

~ные на́добности природ́на по-
 трѣба;

~ный рубѣж природ́на межа́.

есть їсти (їм, їси).

ефре́йтор старшій солда́т.

ѣхать їхати (їжджу, їздиш).

ехі́дство лука́вство.

ещѣ́ ще.

Ж

жа́жда спра́га.

жа́ждать пра́гнути, -ну, -неш.

жа́лкий жалю́гідний, мізе́рний.

жа́ло жало,

ж. уда́рника жа́ло розбивачá

жа́лоба ска́рга.

жа́лобщик ска́ржник, -ка, позóвник

жа́лованье платн́я.

жа́ловаться ска́ржитися, жалі́тися

жалю́зі́ нескл. жалю́зі́.

жаростойкий жаростійкий.
жатва жнивá (жнив).
жать 1. (*сжимать*) тисну́ти, стис-
 ка́ти; 2. с.-х. жа́ти (жну, жнеш).
жаться тисну́тися, тули́тися, -лю́ся,
 -ли́шся.
жвак-галс жва́ка-галс.
жгут джгут, -та́.
жезл жезло́.
желаемый ба́жаний;
 ~мое **направле́ние** ба́жаний
 на́пря́м.
желание бажа́ння.
желатинообразный желатинува́тий.
железа́ залоза.
железо (*для рубанка*) залі́зце, -ця.
железнодорожный залі́зничний;
 ~ная **артилле́рия** залі́знична
 артиле́рія;
 ~ная **вѣтка** залі́зничний рука́в;
 ~ная **выемка** залі́знична ви́йма
 (ви́мка);
 ~ная **часть** залі́знична части́на;
 ~ный **полк** залі́зничний полк.
железный залі́зний;
 ~ная **доро́га** залі́зниця;
 ~ная **пробка** залі́зна за́тичка.
железо залі́зо;
 ж. **уголко́вое** ку́тникове залі́зо;
 ж. **листво́е** аркуше́ве залі́зо.
железобетон залі́зобето́н, -ну.
железобетонный залі́зобето́нний,
 залі́зобето́новий.
желоб жо́лоб;
 ж. **эксцентри́ческий** эксцентри́ч-
 ний жо́лоб.
желобок жо́лобок, -бка́.
жёлтый жо́втий.
желудок шлу́нок, -нку.
жердевой жердя́ний.
жердь жерди́на.
жест рух, -ху, жест;
жесткий 1. жорсткий; (*шершавый*)
 шорсткий; (*плотный—ещё*) цуп-
 кий; (*о ткани и т. п.—ещё*) дебе́-
 лий; (*преим. о траве*) дерзкий;
 (*твёрдый обычно*) твердый, муль-
 кий; (*шереховатый*) шкарубкий;
 2. (*перен.: суровый, резкий*) жор-
 сткий; 3. (*перен.: не допускающий*
отклонений) твердый, жорсткий;
 ~кая **водá** тверда́ вода́;
 ~кая **ко́жа** шорстка́ (шкарубка́)
 шкі́ра;
 ~кая **конструќция** техн. жорст-

ка́ констру́кція;
 ~кая **ткань** цупка́ (жорстка́
 шорстка́, дебела́) ткані́на;
 ~кие **во́лосы** жорсткѐ (шорсткѐ
 цупкѐ) волоссѐя;
 ~кие **усло́вия** жорсткі умо́ви;
 ~кий **ваго́н ж.-д.** твердый ваго́н,
 ~кий **гра́фик** твердый (жорсткий)
 гра́фік;
 ~кий **лафѐт арт.** жорсткий ла-
 фѐт;
 ~кий **срок** твердый (жорсткий)
 строк (те́рмін).
жестокый жорсто́кий, лю́тий.
жесть бля́ха.
жестянка бляша́нка.
жестяной бляша́ний;
 ~ная **коробка** бляша́на скрі́нька.
жетон жетон.
жечь, сжечь палі́ти, -лю́, -лиш,
 спалі́ти.
жжёный па́лений.
живой живий;
 ~вая **изгородь** живоплі́т, -плоту
живот живі́т, -вога́.
животное тварі́на.
животный тварі́нний.
живучесть живучі́сть, -чості́;
 ж. **артилле́рийского** ствола́ жи-
 вучі́сть жерла́;
 ж. **во́йск** живучі́сть ви́ська;
 ж. **корабля́** живучі́сть кора́бля;
 ж. **лета́тельного** аппара́та живу́-
 чі́сть літно́го апарату́;
 ж. **ми́нного** загражде́ния живу́-
 чі́сть мі́нної перепони́;
 ж. **ору́жия** и во́енной те́хники
 живу́чі́сть збро́ї та ви́ськово́ї
 те́хники;
 ж. **перепра́вы** живу́чі́сть перепра́-
 ви;
 ж. **систѐмы** свѐязи живу́чі́сть сис-
 те́ми зв'язку́;
 ж. **систѐмы** управле́ния живу́чі́сть
 систе́ми керува́ння;
 ж. **тыло́вого** обеспе́чения жи-
 вучі́сть за́пального забезпе́чення.
живьем живце́м.
жидкий рідкий, плінний;
 ~кий **раствор** рідкий ро́зчин;
 ~кое **реактíвное** горю́чее рідкѐ
 реактíвне пальне́;
 азото́водородно́е азото́водне́ве,
 боро́водородно́е боро́водне́ве,
 водо́родно́е водне́ве,

спиртовѣ спиртѣ,
угледорѣднѣе вугледнѣе,
 вуглѣводнѣе;
 ~**кѣ тѣло** плінне тѣло;
жидкость ридина.
жйжа ридина, ридѣта;
ж. навѣзная гноивка.
жизнеобеспѣчивающй життѣзабезпечний;
 життѣзабезпечувальний;
 ~**щие срѣдства** життѣзабезпечні
 (життѣзабезпечувальні) засоби.
жизнь життя, вѣк, -ку;
ж. похѣдно-боевая похѣдно-бойовѣ
 життя.
жила жила.
жилѣт жилѣт, камизѣлька;
ж. компенсирющй компенсувальний
 жилѣт;
ж. пуленепробиваемый куленепробивний
 жилѣт;
ж. спасательный рятувальний
 жилѣт.
жилѣц мѣшканець, -нця, -нцем.
жилище житлѣ, -лѣ, осѣля, помѣшкання.
житлѣй житловий, мѣшкальний;
 ~**лѣя площадь** житлова плѣща;
 ~**лѣя пострѣйка** житлова будивля;
 ~**лѣе помещѣние** житлѣ.

жилѣ житлѣ, -лѣ, помѣшкання.
житѣль мѣшканець, -нця, -нцем.
жрѣбий жѣреб, -бу, жѣребѣк, -бкѣ.
журавлиннй журавлинний;
ж. строй лад журавлинним ключѣм.
журнал 1. журнал, -лу;
ж. боевых действий журнал бойових дѣй;
ж. бортовой бортовий журнал;
ж. вахтенный вахтовий журнал;
ж. взисканный журнал кар (стягнень);
ж. военных действий журнал
 военных дѣй;
ж. входящих бумаг журнал вхѣдних
 папѣрѣв;
ж. исходящих бумаг журнал вихѣдних
 папѣрѣв;
ж. корабельный кораблѣвий журнал;
ж. маневренных карточек журнал
 манѣврових картѣк;
ж. мобилизационный мобѣлизацѣйний
 журнал;
ж. поощрѣний журнал заохѣчень;
ж. стрельб журнал стрѣльб (стрѣляннѣя);
 2. часѣпис, -су;
ж. ежемесячный мѣсячник;
 ~**лы военные** вѣйськовѣ часѣписи.

3

за за, по, пѣза;
послѣть за патрѣнами послѣти
 по набѣй.
заартѣчиться у (в) пѣртися, у (в) прѣ-
 ся, у (в) прѣшся, заноровѣтисѣ,
 -влѣся, -вѣшся.
забѣние забуття, забування, не-
 пам'ять, -тѣ, твор. -ттю.
забивѣть, забѣть забивѣти, -ваю,
 -ваѣш, забѣти, -б'ю, -б'ѣш.
забивка забивання.
забирѣть, забрѣть забирѣти, за-
 брѣти, -берѣ, -берѣш;
з. в плен полонѣти, у полѣн за-
 брѣти;
забрѣл парус, якорь взялѣ витрѣ-
 ло, взяв якрѣ, взяла кѣтѣва.
заблагѣврѣменно заздальгѣд, зав-
 часно, завчасу.
заблагѣврѣменный завчасний.
заблуждѣние омѣна, помѣлка;

зводѣть, звестѣ в з. завѣдити, за-
 вѣсти в омѣну;
зпасть в ~ние помилѣтисѣ, -лѣюся,
 -лишся;
звѣвести когѣ из ~ния з'ясувѣ-
 ти (показѣти) кому йогѣ помѣлку.
забѣвание захвѣрювання, недѣга.
забѣвѣть, забѣлѣть захвѣрюва-
 ти, -рюю, -рюѣш, захворѣти, занѣ-
 дѣжувати, -жую, -жуѣш, занѣ-
 дѣжати.
забѣвший захворѣлий, занѣдѣжа-
 лий, який захворѣв.
забрѣ (ограда) огѣрѣжа, тин,
 -ну; (дощатый) паркѣн, -ну; (пле-
 тень) плѣт, плѣту; (воды) забѣр,
 -бѣру.
забрѣтннй забѣртовий;
 ~**ные отвѣрстѣя** кораблѣя за-
 бѣртовѣ ѣтвори кораблѣя.
забѣта турбѣта, пѣклування.

забóтиться, позабóтиться дбáти, подбáти, піклувáтися, -лúюся, -лúєшся, попíклувáтися.
 заброневóй запанцерóвий;
 ~ вóе дéйствиє (снаряда) запанцерóва дія (гарматня).
 забронированный запанцерóванный.
 забронированный (закреплённый за кем-чем-л.) забезпéчений.
 забронировать запанцерувáти, -рúю, -рúєш.
 бронировать (закрепить кого-что -л. за кем-чем-л.) забезпéчувати, -чую, -чуєш, забезпéчити.
 забывáние забувáння.
 забывчивость забудькуватість, -тості
 завáл завáл, -лу.
 завáливать, завáлить завáлювати, -люю, -люєш, завáлити; -валю, -вáлиш; (заполнять чем-л., заприкидывать) закидáти, -дáю, -дáєш, закидати, закинути.
 завáрка завáрювання.
 заведéние зáклад, -ду;
 з. воённо-лечёбное вiйськóва лiкарня;
 з. воённо-учёбное вiйськóво-навчáльний зáклад.
 заведóвание заведування.
 заведующий заведувач;
 ~ щий о́ружием заведувач збрóї,
 ~ щий хозáйством заведувач господарства, госпóдар.
 завéдомо свiдомо;
 з. лóжные показáния свiдомо неправдiвi свiдчення.
 заверя́ть, завери́ть 1. (уверять) запевня́ти, запевнити; 2. (удостоверять) засвiдчувати, -чую, -чуєш, засвiдчити;
 з. пóдпись засвiдчувати пiдпис.
 завéса заслóна;
 з. гидроакустическая гiдроакустична заслóна;
 з. дымовáя димовá заслóна;
 з. огневáя вогневá заслóна;
 з. подводных лóдок заслóна пiдвóдних човнiв:
 разведывательная розвiдувальна (розвiдча),
 разведывательно-ударная розвiдувально-ударна,
 ударная ударна;

з. подвижная пересувнá заслóна,
 з. световáя свiтловá заслóна.
 завéт заповiт, -ту.
 завещáние заповiт, -ту, тестамент, -ту; (духовное) духiвниця.
 завизировать (документ) завiзувáти, -зúю -зúєш.
 завинчивать, завинтiть загвiнчувати, -чую, -чуєш, загвiнтити, -нчú, -нтiш.
 зависáние (вертолёта) зависáння, завiс, -су.
 зависеть залéжати (вiд кого), пiдлягáти (кому).
 зависимый залéжний, пiдлéглий.
 завихрéние завихрeння.
 завладевать, завладéть (овладеть) опанóвувати, -вую, -вуєш, опанувáти, -нúю, -нúєш; (захватывать) захоплювати, -люю, -люєш, захопiти, -плú, -пиш.
 завлекáть, завлечь зати́гувати, -гую, -гуєш, зати́гтi, -гнú, -гнеш и зати́гнúти; (заманивать) замáнювати, -нюю, -нюєш, замáнити, -нú, -ниш.
 завод завод, -ду;
 з. авиациóнный авiацiйний завод,
 з. артиллерийский артилерiйний завод;
 з. судостроительный кораблебудiвний завод;
 з. танкоремóнтный танкоремóнтний завод.
 заводи́ть, завести́ заводити, -джу, -диш, завести́, -ведú, -ведéш; вмикáти, увiмкнúти (мотор).
 заводка заведéння, увiмкнення;
 з. двигателя заведéння (увiмкнення) двигунá.
 зáвoдь затóка; (реки—ещё) затóн, -ну, сагá.
 завоевáние завоювáння; (приобретёние—ещё) здобуттá.
 завоевывать, завоевáть завоювувати, -вую, -вуєш, завоювáти, -юю, -юєш; (овладеть, приобрести—ещё) здобувáти, здобúти, -бúду, -будеш.
 завоевáтель завоювник.
 завóз завiз, -вóзу, завéзeння;
 з. якоря завiз якоря (кiтви).
 завола́кивать, завола́чь (засти-

лать, заслонять) застеліати, -лю́, -лиш, застеліти, повива́ти, по-віти; (*затягивать—ещё*) зятя-га́ти, зятягувати, -гую, -гуеш, зятягті́, -гну́, -гнеш, зятягну́-ти.

завтрак сніда́нок, -нку.

зав'язка зав'язка.

зав'язывание зав'язування.

загазированный загазований.

загиб загин, -ну, залом, -лому.

загибать, загнуть загина́ти, загну́-ти, заломлювати, -люю, -люеш, заломіти, -млю́, -миш.

заглавный заголовний, титульний;

~ная **буква** велика літера;

~ный **лист** титульна сторінка.

заглухнуть затіхнути, стіхнути, за-глу́хнути;

мотор ~ло́х мотор заглұ́х.

заглушать, заглушить глушіти, за-глу́шувати, -шую, -шуеш, за-глушіти; (*мотор*) **вимика́ти**, **вімкнути**.

заглушка заглұ́шка.

загнивание загнива́ння.

заговор змо́ва.

заговори́к змо́вник.

заговори́ца змо́вниця.

заголовок заголо́вок, -вку.

загораживать, загородить загоро́-джувати, -джую, -джуеш, загоро́ди-ти, -джу́, -диш; (*заслонять*) за-слоня́ти, заслоніти.

загораться, загореться займа́тися, зайня́тися, -ймю́ся, -ймешся.

заготовка загото́ва.

заготовка загото́ва; (*действие — ещё*) за-пасан́ня.

заградитель заслі́нник, загоро́джу-вач;

з. **мінний** мінний заслі́нник;

з. **підводний** підводний заслі́нник;

з. **сетевий** мере́жовий заслі́нник.

заградительный заслі́нний; загоро́д-ний, загоро́джувальний;

~ная **полоса** заслі́нна (загоро́д-на, загоро́джувальна) сму́га;

~ный **огонь** заслі́нний (заго-ро́дний, загоро́джувальний) во-го́нь.

заграждение (*преграда*) перепо́на, загоро́да, загоро́дження; (*ограда*) загоро́жа;

з. **взрывное** вибухо́ва перепо́на;

з. **из колючей проволоки** перепо́на з колючо́го дрóту;

з. **комбинированное** мінне ком-біно́вана мінна перепо́на;

з. **невзрывное** невибухо́ва перепо́на (загоро́да);

з. **оборонительное** оборо́нна пе-репо́на (загоро́да);

з. **переносное** переносна́ перепо́на (загоро́да);

з. **поспешно** устано́вленне на́спіх устано́влена перепо́на (загоро́да);

з. **преодолевать** дола́ти перепо́ну (загоро́ду);

з. **проволочное** на ко́льях дротяна́ на кілках перепо́на;

з. **сетевое** сіткова́ перепо́на (за-горо́да);

з. **стационарное** стаціо́нна пе-репо́на (загоро́да);

з. **трóсовое** лі́нвова перепо́на;

з. **устраивать** влашто́увати пере-пону (загоро́ду);

~ния **воздушные** повітряні пере-по́ни (загоро́ди);

~ния **морские** морські перепо́ни (загоро́ди);

~ния **подводные** підводні пере-по́ни (загоро́ди, загоро́дження).

загребной в знач. *суц.* загри́бний, -но́го.

загромождение зава́лювання, за-ва́ла.

загружать, загрузить заванта́жу-вати, -жую, -жуеш, заванта́жити.

загрязнение забруднення;

з. **радиоактивное** радіоактив-не забруднення.

загрязнённый забруднений.

загрязняться, загрязниться забруд-нюватися, -нююся, -нюю́сья; за-брудні́тися.

задание завда́ння;

з. **боевое** бойове завда́ння;

з. **полётное** літнє завда́ння.

задача завда́ння; *мат.* зада́ча;

з. **ближайшая** найблі́жче зав-да́ння;

з. **имитированная** іміто́ване зав-да́ння;

з. **инженёрного** обеспече́ння зав-да́ння інжене́рного забезпе́чення;

з. **на дальность** де́йствия завда́н-ня на далекі́сть ді́ї;

з. **на непосредственную** подде́рж-

ку назёмних войск завдання на безпосередню підтримку назёмного війська;

з. на перехват завдання на перехоплення;

з. на радіус дії завдання на радіус дії;

з. наступальна наступальне завдання;

з. на знищення РЛС завдання на знищення РЛС;

з. оборонна оборонне завдання;

з. об'єктна загальне завдання;

з. по дозуправке палива в повітрі завдання на дозуправлення паливом у повітрі;

~чу укладати завдання;

~чу виконувати завдання;

~чу вирішувати завдання; мат. вирішувати задачу.

задви́гать, задвину́ть 1. засувати, засовувати, -совую, -совуєш, засунути; 2. (закрива́ть) закривати, закрити, -рю, -риєш.

задви́жка засув, засувка.

задви́жній засувний;

~ної щиток засувний щиток.

задева́ть, заде́ть зачіпати, зачепити, -плю, -пиш.

заде́лка 1. забиття, (неоконч. д.—обычно) забивання; закладення, (неоконч. д.—ещё) закладання, замурування, (неоконч. д.—ещё) замурування; замаскування, зашпарювання, зашпарування; 2. загортання, загортення.

заде́ржання затримання, (неоконч. д.—ещё) затримання.

заде́рживать, заде́ржать затримувати, -мую, -муєш, затримати.

заде́ржка затримання, затримка, затрим, -му; (проме́дление—ещё) заганяння;

з. ударної м'якоти затримка ударної м'якоти;

з. ствольна цівкова (жертва) затримка.

заде́рнування задернування.

заде́рина зади́рка.

за́дний за́дній.

за́дник закаблук.

задра́ивать, задра́ить задрівати,

-дрівати, -дриваєш, задріяти.

задра́йка мор. задрівання, задрівка.

зады́млення зады́млення, зады́чення зады́чь, зады́чь зады́чати, зады́сти, -ім, -їсі; (застрева́ть) затина тися, затятися, -тнуса, -тнешся.

зае́зд заїзд, -ду, заїждження.

зажи́галка запальничка.

зажи́гання запалювання.

зажи́гательний запальний;

~ная бомба запальна бомба;

~ное ору́жие запальна зброя;

~ный сна́ряд запальний гарматень.

зажи́гать, заже́чь запалювати, -люю, -люєш, запалити, -лю, -лиш

зажи́гающий запалювальний.

зажи́м 1. затиск, -ку; 2. спец. за тискач, -ча, твор. -чем.

зажи́мать, зажа́ть затискати, -каю, -каєш, затиснути, -ну, -неш.

зажи́мный затискний;

~ное приспособле́ние затискне пристосування (затискний пристрій);

~ный бара́шек затискний бара́чик;

~ный винт затискний гвинт.

зазе́млення уземлення, уземлювання.

зазе́мляющий уземлювальний.

зазе́мляющийся уземний.

зазна́йство зазна́йство.

зазо́р люз, -зу, прозір, -зо́ру.

зазо́рный соромний; (посты́дный) ганебний.

зазу́бривать шерби́ти, -блю, -біш.

зазу́бри́на шерби́на.

заи́грывание загра́вання.

заи́скивание запобігання (ласки в кого), підслівистість, -вості.

зака́зник (заказной лес) зака́зник, -ку, запуст, -ту.

зака́зчик замо́вник.

зака́лённый загартований.

зака́ливать, зака́лять, зака́лить загартовувати, -вую, -вуєш, загартувати, гартувати, -тую, -туєш

зака́лка 1. (действие) загартування, (неоконч. д.—ещё) гартування; 2. (состояние, свойство) гарт, -ту.

Закарпа́тьє Закарпаття.

зака́тка обтиск, -ку;

з. кругова́я коловий обтиск.

закладка (действие) закладення, (неоконч.—ещё) закладання;

з. **обеденная (ужинная)** закладання на обід (для вечіри);

з. **продуктов** закладання продуктів.

заклепка нюта.

заклепывание нютування.

заклепывать, заклепать нютувати, -тую, -туюш, занютувати, -тую, -туюш.

закливание заклинювання.

заклиывать, заклинить заклинювати, -нюю, -нююш, заклинити.

заклииваться, заклиниться заклинюватися, -нююся, -нююешся, заклинитися.

заключатъ, заключить (договор) складати, скласти, -ладу, -ладеш, (договір), укладати, укласти, -ладу, -деш.

заключение 1. (вывод) висновок, -вку; 2. (тюремное) ув'язнення;

3. (неоконч. д.—ещё) (договора) укладання, укладення;

з. **врача** висновок лікаря.

заключительный 1. кінцевий; 2. (окончательный) остаточний.

закон закон, -ну;

з. **ошибок** закон помилок;

з **рассеивания** закон розсіву (розсіювання);

з. **трения** закон тертя.

закоренелый запеклий.

закрепление (действие) закріплення, (неоконч. д.—ещё) закріплювання;

з. **рубежа** закріплення межі;

з. **успеха** закріплення успіху.

закрепляют, закрепятъ закріплювати, -люю, -люеш, закріплювати, закріплювати, -плю, -плюш;

з. **успех** закріплювати успіх.

закрепляющий закріплювальний;

~**щий** болт закріплювальний прогонич.

закрывание закривання; (дверь, ворота, окно и т. п.) зачинення.

закрытие закриття;

~**тия углы** кути закриття.

закрытый закритий, зачинений;

~**тая зона** закрита зона.

закупка закуп, -пу; закупівля.

закупоривать, закупорить (затыкать) затикати, заткнути; (проб-

кой) закорковувати, -вую, -вуеш, закоркувати, -кую, -куеш.

залегать, залечь залягати, залягати, -ляжу, -ляжеш.

залив затітка.

заливание заливання.

заливать, залить заливати, залити, -ллю, -ллеш.

заложение основа, заклад, -ду;

з. **ската** заклад схілу.

заложник заручник, закладник.

залом залом, -му.

залп випал, -лу;

з. **артиллерийский** артилерійний випал;

з. **бомбовый** бомбовий випал (мет);

з. **дать** дати випал;

з. **ракетный** ракетний випал;

з. **торпедный** торпедний (торпедовий) випал.

залповый випалом;

~**вый огонь** вогонь випалом.

заманивать, заманить заманювати, -нюю, -нююш, заманити, -ню, -ниш, принаджувати, -джую,

-джуеш, придати, -джу, -диш.

заманчивый заманливий, звабливий, знадний.

замарать 1. (вычеркнуть написанное) закреслити, викреслити;

2. (запачкать) замазати, -мажу, -мажеш; 3. (опозорить, запятнать) зганьбити, -блю, -биш, за-

плямувати, -мюю, -мюеш.

замаскированный замаскований.

замаскировывать, замаскировать замасковувати, -вую, -вуеш, замаскувати, -кую, -куеш.

замахиваться, махнутья замірятися, замірятися, -рюся, -ришся.

замачивание замочування.

замедление 1. сповільнення, уповільнення; 2. (задержка) затримання, загаяння, баріння.

замедлитель сповільнювач, уповільнювач, -ча, твор. -чем.

з. **взрывателя** сповільнювач запальника (підривника).

замедлять, замедлить 1. сповільнювати, -нюю, -нююш, сповільнити; 2. (проявлять неторопливость) загаювати, -юю, -юеш, загаяти.

замёр вимір, -ру, вимірвання, вимірювання, мірвання.

заместитель заступник;

з. командіра полка по тылу за-
ступник командіра полку з питань
тылу, оббозний, -ного.

замётка замітка, нотатка; (*пометка*)
зázначка, пóззначка.

замечáние зауваження.

замечáть, замéтить 1. (*восприни-
мать зрением*) помічати, поміти-
ти, -мічу, -мітиш; 2. (*подмечать,
наблюдать*) зауважувати, -жую,
-жуєш, зауважити, спостерігати,
спостерегти, -режу, -режеш.

замешáтельство 1. (*смятение*) замі-
шáння, замішка; 2. (*суета*) ме-
тушня.

замешáть, замéститъ 1. заміщати,
замістити, -міщу, -містиш;
~ *вакансію* (дóлжність) замі-
щати (замістити) *вакансію* (по-
саду); 2. (*заменять собой*) за-
мінити, замінювати, -нюю, -нюєш,
замінити, -ню, -ниш; 3. (*временно
исполнять чьи-то обязанности*) за-
ступати, заміщати.

замещéние заступáння, заступлення.

замкнутый замкнений, замкнутий
замóк замóк, -мкá;
з. висячий колóдка.

замóчный 1. мех. замкóвий; 2. в знач
суц. мор. (*должность*) замкóвий,
-вого;
~ный механізм замкóвий ме-
ханізм;
~ный рычаг замкóвий вáжіль

замыкáние замика́ння.

замыкáтель замика́ч, -чá, -чём;
з. затвóра замика́ч замкá;
з. стволá замика́ч цівки.

замыкáть, замкнóть замика́ти, за-
мкнóти, -нó, -нэш.

замыкáющий в знач. суц. кінце-
вий, -вого.

замысел зádум, -му, нáмір, -ру,
зámір, -ру.

зáнавес завіса;
з. газонепроницáемый газоне-
проникна завіса;
з. герметический герметична завіса.

занесéние занéсення.

занимáть, заня́ть займáти, зайня́ти,
-ймó, -ймэш; (*должность, мес-
то — ещё*) заступати, заступити,
-плю, -пиш; (*захватывать — ещё*)
захóплювати, -люю, -люєш, захо-
пити, -плю, -пиш.

занóза скáлка, скіпка.

занóс¹ замéг, -ту.

занóс² (*автомобиль и пр.*) зáкид.

заносíть, занесíти заносити, -ношу,
-носиш, занести; (*оружие*) пі
дймáти, підійняти, -ймó, -ймэш,
заміря́тися

заня́тие 1. зайня́ття, (*неоконч д. —
ещё*) займáння; (*захват*) захóп-
лення; 2. (*учёба*) навчáння; (*ра-
бота*) пра́ця, робóта; (*находиться
при деле*) приді́льність, -ності,
3. (*должности*) заступáння.

з. непри́тельской по́зиции зайня́ття
(захóплення) ворожо́ї по́зиції;

з. строевóе лáдовый (муштровий)
вйшкíл, лáдове навчáння.

пáво на з. дóлжність пáво за-
ступáти (стáти) на поса́ду.

заодиó (*сообща, вместе*) спіль-
но, рáзом, гуртóм.

зáпад зáхід, -ходу

Зáпадный Буг Зáхідний Буг, Зáхід-
ного Бóгу.

западнá пáстка, лабéти, -тív.

запáйка залютовування, залютува́ння

запáль запáльник, підпáльний.

запáльный підпáльний; запáльный,
~ная трúбка запáльна трúбка;
~ный стакáн підпáльний цилíндр

запáмятование забуттá

запáс запáс, -су;
з. возíмый вóжений запáс;
з. неприкосновéнный непорушный
запáс;
з. носíмый ношени́й запáс;
з. остóйчивости мор. запáс ост-
тійности;
з. патрóнов запáс набóів;
з. плавúчести запáс плавности;
з. прóчности запáс мiцности;
з. хóда запáс хóду

запаснóй запасний;
~ная часть техн. запасна частина;
~ной пулемётный о́коп запасний
кулемётний шáнець;
~ные инструмéнты и принад-
лэжности (ЗИП) запасні інстру-
мéнти і приладдя (ЗИП);
~ные чáсти запасні частини.

запáсный запасовий, запасний;
~ная воéнная часть запáсова
(запасна) вйськóва частина.

запáсы запáси, -сív;
з. матерiальных средств запáси

матеріальних засобів;
войсковые військові,
неприкосновенные непорушні,
оперативные оперативні,
расходные видаткові,
стратегические стратегічні.

запах запах, -ху.

запирать, **запереть** замикати, замкнути, -ну, -неш, зачиняти, зачиняти, -чиню, -чиниш.

запирающий замикальний;

~ний **механизм** замикальний механізм.

записка записка,

з. докладная доповідна записка;

з. об арестовании записка про заарештування;

з. об освобождении из-под ареста записка про звільнення з-під арешту;

з. объяснительная пояснювальна записка,

з. увольнительная відпускна записка.

записная книжка записник, -ка, нотатник.

запись запис, -су.

заплечик заплечина.

запломбированный запломбований.

заподлицо (с чем) в(у)рівень (з чим), упрічertzь.

заполнять, **заполнить** заповнювати, -ною, -нюєш, заповняти, заповнити.

запоминающий який (що) запам'ятовує, зятягний, запам'ятовчий;

~щеє **устройство** зятягний (запам'ятовчий) пристрій.

запор 1. (действие) замикання,
 2. (приспособление для запираения) запора.

Запорожье Запоріжжя.

заправка 1. (горючее в баке) заправка; 2. (заполнение баков горючим) заправлення,

з. кораблей беспричальная безпричальне заправлення кораблів.

заправочный заправний;

~ное **оборудование** заправне обладнання,

~ный **пункт** заправний пункт.

заправщик заправник;

з. групповой груповий заправник;

з. спецжидкостями заправник спецрідинами.

запрёт заборона.

запрётный заборонений;

~ная **зона** заборонена зона.

запрос запит, -ту, запитання.

запросчик-ответчик запитувач-відповідач, запитувача-відповідача.

запруда загата, гребля.

запруживать, **запрудить** загачувати, -чую, -чуєш, загатити, -гачу, -гатиш.

запугивать, **запугать** залякувати, -кую, -куєш, залякати, налякати.

запуск запуск, -ку, пуск, -ку;

з. двигателя запуск двигуна.

запятнать заплямувати, -мюю, -мюєш.

заражать, **заразить** заражати, заражувати, -жую, -жуєш, заразити, -ражу, -разиш.

заражение зараження.

заранее заздалегідь, наперед.

зарезка зарубка, врізка, карб, -бу.

зарезо заграда.

заржаветь заіржавіти, заржавіти, поржавіти, взятися іржею.

заржавленный іржавий, заіржавлений, заржавлений, поржавілий.

зарывать, **зарыть** заривати, зарити, -рию, -риєш; (закапывать) закопувати, -пую, -пуєш, закопати.

заря (рассвет) світанок, -нку, світання, -нку, дбсвіток, -тку.

заряд заряд, -ду; (огнестрельного оружия—ещё) набій, -бою;

з. беспламенный безполуменевий заряд;

з. боевой бойовий (бойний) заряд;

з. воспламеняющий запалювальний заряд;

з. выталкивающий виштовхувальний заряд;

з. дополнительный додатковий заряд;

з.кумулятивный подрывной кумулятивний підривний заряд;

з. многошашечный пороховой багатшашковий пороховий заряд;

з. промежуточный проміжний заряд,

з. разрывной розривний заряд;

з. сосредоточенный зосереджений заряд;

з. удлиненный видовжений заряд;

з. учебный навчальний заряд;

з. холостой сліпий заряд.

зарядка¹ см. заряджання.

зарядка² ранкова гімнастика, уст. рұханка.

заряджання заряджання, зарядження, наснаження, наснажування;

з. аккумулятора заряджання (наснажування) аккумулятора.

заряджати, зарядити, -джү, -диш; (об огнестрельном оружии — ещё) набивати, набити, -б'ю, б'еш; (об аккумуляторе — ещё) наснажувати, -жую, -жуеш.

заряджающий в знач. суц. заряджальник.

заряженный заряджений, набитий.

засіда засідка;

з. в вóздухе засідка в повітрі;

з. зенітна зенітна засідка;

з. противотанковая протитанкова засідка;

з. танковая танкова засідка.

засміривати, засоряти, засорити

засмічувати, -чую, -чуеш, засмітити, -смічу, -смітиш; (глаз) запорошувати, -шую, -шуеш, запорошити, -рошу, -рошиш.

засветло завідна, за сонця.

засекречивающий засекречувальний;

~щая апаратура засекречувальна апаратура.

засічка засічка;

з. ядерных взрывов засічка ядерних вибухів.

заскакивать, заскочить заскакувати, -кую, -куеш, заскочити.

заслón заслін, -лону.

заслónка затулка; (в печи) заслінка;

з. дрóсельная дрóсельна затулка.

заснарядный позагарматневий

~ное пространство позагарматневий простір.

засов засув, засувка.

засорённость засміченість, -ності.

застава (пограничн.) застава; (на дороге) рогатка;

з. боевая походная похідна бойова застава.

заставлять, заставить примушувати, змушувати, -шую, -шуеш, примусити, змусити, -мүшу, -мүсиш, присилувати, -люю, -луеш, приси-

лити.

застёгивать(-ся), застегнуть(-ся) застібати(-ся), застебнути(-ся), -нү(-ся), -неш(-ся);

з. патронную сумку застебнути набійницю.

застёжка застібка.

застой застій, -тою.

застопоривать, застопорить затримувати, -мую, -муеш, затримати; застопорювати, -рюю, -рюеш, застопорити.

застревание застрягання, застрягання.

застрявший застряглий.

заступающий який (шо) заступає, заступальний.

заступление (на дежурство) заступання (на чергування).

затвор замок, -мкә;

з. движущийся рухомий замок;

з. клиновой клиновий замок;

з. поршневой толоковий замок;

з. скользящий ковзний замок;

з. с падающим клином замок зі спадним клином;

з. шарнирный суставний (шарнировий) замок;

стебель ~вора стебло замка.

затворный замковий;

~ная задержка замкова затримка;

~ная часть замкова частина.

затворять, затворить зачиняти, зачинити, -ню, -ниш.

затемнение затемнення.

затенивание затінення.

затишье тиша, -ші, безвітря, затишок, -шку.

затмевать, затмить затьмарювати, -рюю, -рюеш, затьмарити, -рю, -риш.

затон затон, -ну.

затопление затоплення, (неоконч. д. — ещё) затоплювання.

затор затор, -ру, зашерет, -ту.

затормозить загальмувати, -мүю, -мүеш.

затравка тех. запал, -лу.

затравочный підпальний;

~ное отверстие підпальний отвір.

затребовать зажадати, вимагати.

затруднение труднощі, -щів, трудноість, -ності, перешкода.

затруднённость утрудненість, -ності. затруднительный важкий, трудний.

затуха́ние загаса́ння.

затыка́ть, заткну́ть затика́ти, заткну́ти; затуля́ти, затули́ти, -тулю́, -туля́ш.

заты́лок поти́лиця;

в з. в поти́лицю;

з. прикла́да стопа́ прикла́да.

заты́льник зати́льник;

з. пулемёта зати́льник кулемёта.

заты́чка ціп (чопа́).

заты́гивание заты́гування.

заты́жка затыга́ння, заты́гування, тяганя́на; (*задержка, замедление*) зволіка́ння.

заты́жнóй заты́жнóй; (*медлительныи* — ещѣ) забарні́ч;

~но́й вы́стрел заты́жнóй по́стріл.

заусѣница за́дра, зади́рка.

зафі́ксирование зафі́ксува́ння.

захва́т захо́плення; (*в орудии*)

за́чіп, -чепу, ро́зпір, -пору;

з. круго́вой котови́й за́чіп;

з. напра́вляющ́й напра́мнóй за́чіп;

з. ору́жия захо́плення збро́ї;

з. раке́ты лучо́м захо́плення раке́ты про́менем;

з. це́ли в ви́лку захо́плення цілі в ми́жнік.

захва́тчик зага́рбник.

захва́тывать, захва́тить захо́плювати, -люю, -люєш, захо́пити, -плю́, -пиш.

захва́тывающ́й якій (що) захо́плює, захо́плювальни́й.

захва́ченны́й захо́пленни́й, зага́рбнени́й.

захле́бываться, захле́бну́ться захли́наться, захли́ну́ться; (*заливается* — ещѣ) залива́тися, зали́тися;

пулемѣт захле́бну́лся кулемѣт за́хли́нувся.

захле́стывать, захле́стну́ть (*водой*)

захто́пувати, -пує, захто́пнути;

(*заплывати*) заплу́вати, -кує, заплесну́ти;

(*зрѣвоч*) закру́чувати, -чую, -чуєш, закру́тити, -ручу́, -ру́тши;

(*пеглей*) зашмо́ргувати, -гую, -гуєш, зашмо́ргну́ти.

захло́пка мор. за́кривка, за́сувка.

захо́д (*самолёта для посадки*) за́хід, -хо́ду, захо́дження;

з. самоле́та на бомбомета́ние захо́дження літака́ на бомбоме-

та́ння;

з. самоле́та на поса́дку за́хід літака́ на সি́дання. ...

захо́ждение захо́дження, за́хід, -хо́ду.

захолу́стье (глухий) за́куток, -тка, за́кутень, -тня; (*глушь*) глуши́на.

захороне́ние похова́ння.

захромáть закульга́ти.

заце́п заче́па, кля́чка;

з. ра́мы заче́па ра́ми.

заце́плять, заце́пить зачі́плювати, -люю, -люєш, зачі́плюти, заче́пити, -чеплю́, -че́пиш.

заче́т за́лік, -ку.

заче́тны́й залі́ковий.

зачисле́ние зарахува́ння, залі́чення.

зачисля́ть, зачи́слить зарахо́увати, -хо́вую, -хо́вует, зарахува́ти, -рахую́, -раху́еш, залі́чувати, -чую́, -чуєш, залі́чити, -лічу́, -лічи́ш.

зачища́ть, зачи́стить зачи́щати, зачи́стити, -чи́шу, -чи́стиш; (*металл*) загла́дживать, -джую, -джуєш, загла́дити, -джу́, -диш.

зачи́щенный зачи́щений, обчи́щенный; загла́дженни́й.

заштрихо́вывать, заштрихо́вать зариско́увати, -вую, -вуєш, зарискува́ти, -кю́, -кюєш, заштрихо́увати, -вую, -вуєш, заштрихува́ти, -рихую́, -риху́еш.

защё́лка за́щипка; (*задвижка*) за́сувка; (*в замке*) за́скачка;

з. магази́нная магази́нова за́скачка;

з. предохраните́ля за́скачка за́поби́жника;

з. приѣмника за́скачка прийма́ча.

защита́ за́хист, -ту; (*оборона*) оборо́на; (*оплот*) засло́на;

з. биологиче́ская біологі́чний за́хист;

з. войс́к за́хист ви́ська;

з. живото́ных и расте́ний за́хист твари́н і рослі́н;

з. исто́чников водо́й за́хист дже́рел водо́й;

з. насе́ления за́хист лю́дності (насе́лення);

з. от самонаводи́щихся раке́т за́хист від самонаві́дних раке́т;

з. оте́чества за́хист батькі́вщини;

з. пози́ции оборо́на пози́ції;

з. продовольствія захист харчів;
 з. противопожарная протипожежний захист;
 з. противорадиационная противорадиційний захист.
 защитник захисник, -ка, оборонець, -ця, твор. -нцем.
 защитный захисний; (оборонный) оборонний;
 ~ная одѣжда захисний одяг;
 ~ное вооружѣние захисна зброя;
 ~ные свойства мѣстности захисні властивості місцевості;
 ~ные сооружѣния захисні споруди;
 ~ный цвет захисний колір.
 защищать, защититъ захищати, захистити, -хщю, -хистій; обороняти, оборонити, -ню, -ниш.
 защищенность захищеність, -ності.
 заявитель заявник.
 заявка заявка.
 заявление заява.
 заявлять, заявитъ заявляти, -ляю, -ляєш, заявити, -влю, -виш;
 ~вить жалобу подати скаргу.
 звание 1. ранга, ступінь (рядовик, сержант, хорунжий, майор, полковник і т. д.); 2. звання;
 з. офицерское позорить ганьбити старшинське звання.
 звать клікати (клічу, клічеш);
 з. на помощь клікати на підмогу (допомогу).
 звезда зірка, зоря.
 звѣздный зоряний, зірковий;
 ~ная величина зоряна величина;
 ~ный параллакс зоряний параллакс.
 звездообразный зірчатий, зірчастий.
 звено ланка;
 з. катерів ланка катерів;
 з. моста ланка мосту;
 з. подвѣза ланка підвѣзу;
 з. понтона ланка понтону;
 з. самолѣтов (вертолѣтов) ланка літаків (вертолѣтів);
 з. управлѣния ланка керування;
 з. цепи ланка ланцюга; *электр.* ланка кола.
 звонковый дзвінковий;
 ~вая сигнализация дзвінкова сигналізація.
 звонок дзвінок, -нка, дзвоник.
 звук звук, -ку.

звукѣдѣние звукобачення.
 звуковой звуковий;
 ~вая связь звуковий зв'язок;
 ~вой барьер звуковий бар'єр;
 ~вой порог (порог слышимости) звуковий поріг (поріг чутності),
 ~вой пост звуковий пост.
 звукозаписывающий звукозаписувальний;
 ~щая аппаратура звукозаписувальна апаратура.
 звукомаскировка звукомаскування.
 звукометрический звукометричний,
 ~кая станция звукометрична станція.
 звукометрия звукометрія.
 звукоподводный звукопідводний;
 ~ная связь звукопідводний зв'язок;
 ~ный канал звукопідводний канал.
 звукорассеивающий звукорозсіювальний, звукорозсівний;
 ~щий слой звукорозсіювальний шар.
 звукоулавливатель звуковловлювач, -ча, твор. -чем.
 зданіе будинок, -нку;
 з. казарменное казарма.
 здорѣвье здоров'я.
 здѣшний тутешній.
 здравомыслие розсуддивість, -вості.
 зелѣный зелений.
 землекоп гребар, -ря, твор. -рѣм; копач, -ча, твор. -чем, землекоп.
 землеройный землерійний, землекопальний.
 землетрясѣние землетрус, -су.
 землянка землянка.
 земляной земляний;
 ~ной контакт земляний дѣтик (контакт).
 земной земний.
 зенитно-артиллерійский зенітно (протилетунсько)-артилерійний;
 ~кие приборы зенітно (протилетунсько)-артилерійні прилади.
 зенитно-ракетный зенітно (протилетунсько)-ракетний;
 ~ное прикрытне зенітно (протилетунсько)-ракетне прикриття.
 зенитный зенітний, протилетунський;
 ~ная артиллерійская група

зенітна (протиетунська) артилерійна група;

~ная артиллерія зенітна (протиетунська) артилерія;

~ная пулемётная установка зенітна (протиетунська) кулемётна устава;

~ная самоходная установка зенітна (протиетунська) саморушна устава;

~ная управляемая ракета зенітна (протиетунська) керована ракета;

~ная установка зенітна (протиетунська) устава;

~ное расстояние светила зенітна відстань світла;

~ные войска зенітне (протиетунське) військо;

~ные ракетные войска зенітне (протиетунське) ракетне військо;

~ный артиллерийский комплекс зенітний (протиетунський) артилерійний комплекс;

~ный ракетный комплекс зенітний (протиетунський) ракетний комплекс

зенітчик зенітник.

зёркало, зёркальце дзеркало, дзеркальце, люстро, люстерко.

зернение зерніння.

зерно зерно.

зигзаг зигзаг, -гу, злом, -му

зигзагообразный зигзагуватий

зимний зимовий,

~ная форма одёды зимова форма бдягу.

злодеяние лиходійство; (преступление) злочин, -ну, злочинство.

злостный злослівий, зловмісний.

злоупотребление зловживання, надужиття.

змеевидный зміястий, змієподібний.

змеяка зміяка;

~кой в плане окоп стрелковый зміякою в плані піхотний шанець.

змеёковый зміяковий.

знак знак, -ку;

з. заградительного огня знак заслінного вогню;

з. личный особый знак;

з. опознавательный распознавательный знак;

з. отличия відзнака;

з. условный умовний знак;

~ки различия знаки розпізнавання.

знакомство знайомство, знайомість, -мості.

знаменатель знаменник.

знаменательный знаменний.

знаменосец прапорносець, -сця.

знаменщик прапорівий, -вого.

знамя прапор, стяг, -гу;

з. синее-жёлтое синьо-жовтий прапор.

значение значення.

значительный чималий;

~ные потери чималі втрати.

значок значок, -чка.

зола попіл, -пелу.

зона зона;

з. воздушной стрельбы зона повітряної стрільби;

з. главная оборонительная головна оборонна зона;

з. действительного поражения зона дійсного ураження (знищення);

з. демилитаризованная демілітаризована зона;

з. дивергенции водных масс зона дивергенції водних мас;

з. заградительного огня зона заслінного вогню;

з. заграждения зона загородження;

з. заложения пограничных нарядов зона закладання прикордонних нарядів;

з. запретная заборонена зона;

з. запрещенная радиотелеграфирования зона заборони радіотелеграфування;

з. заражения зона зараження;

з. зрительная зорова зона;

з. мертвая мертва зона;

з. молчания радиосвязи зона мовчання радіозв'язку;

з. наблюдения зона стеження;

з. нейтральная нейтральна зона;

з. обстрела зона обстрілу;

з. ожидания посадки зона очікування посадки;

з. оперативная оперативна зона;

з. операционная операційна зона;

з. патрулирования зона патрулювання;

з. плоская плоска зона;

з. подавления помехами зона заглушення перешкодами;

3. **пораження** зона ураження (знищення);
 3. **прилегающая** прилегла зона;
 3. **пўска зенітних ракет** зона пўску зенітних (протилетўнських) ракет;
 3. **развѣдки и поражения** зона розвідки та ураження;
 3. **распространения ударной волны** зона поширення ударної хвилі;
 3. **рассѣивания** зона розсіювання (розсіву);
 3. **слышимости и видимости сигналов** зона чўтності та відності сигналів;
 3. **сопротивления** зона опору;
 3. **сплошного огня** зона суцїльно-го вогню.

зондірование зондування.
зондировочный зондувальний;
 ~**ный** патрѳн зондувальний набій.
зѳнтик парасолька.
зѳркий зїркий.
зрачѳк зїниця.

зрѳние зїр (зѳру).
зрѳительный зоровий;
 ~**ная** **связь** зоровий зв'язѳк.
зря дарѳмно, мѳрно.
зуб зуб;
 3. **барабана** зуб барабана;
 3. **отсекающий** зуб-відруб.
зубѳц зубѳць, -бѳя, *твор.* -бѳѳем.
зубѳло зубѳло.
зубчѳтка зубчѳсте кѳлесо, триб, -бу, трибѳк, -бкѳ.
зубчѳтый зубчѳстий, трибовий;
 ~**тая** **передѳча** зубчѳста (трибовѳ) передѳча;
 ~**тая** **рѳйка** зубчѳстий (трибовий) брусѳк;
 ~**тое** **колесѳ** зубчѳсте кѳлес, триб;
 ~**тый** **барабан** зубчѳстий барабан;
 ~**тый** **сѳктор** зубчѳстий сѳктор.
зўммер (*вызывающее приспособление*) зўмер, пїщик.
зыбкий хиткий, хисткий, тряский.
зыбь брїжі, -жив и брїж.

И

иглѳ, **игѳлка** гѳлка.
игрѳ грѳ, грѳннѳ;
 и. **спортѳвная** спортѳва (спортѳвна) грѳ;
 и. **стратегическая** стратегїчна грѳ;
 и. **тактѳческая** тактїчна грѳ.
їгрище грїще.
идентификация ідентифїкація;
 и. **боеприпасов** ідентифїкація стрїлива (бойовїх припасів, боеприпасів);
 и. **космических объектов** ідентифїкація космїчних об'єктів.
идтї і(ї)тї (і(ї)дў, і(ї)дѳш);
 и. **в нѳгу** рївний крок;
 и. **не в нѳгу** довїльний крок.
Иерусалим Єрусалим.
избавитель рятївник, -кѳ.
избавление порятїнок, -нку.
избегѳть, **избежѳть** уникѳти, уникнути.
избирѳтельность вибїрковїсть, -востї.
избирѳть, **избрѳть** ѳбирѳти, обрѳти (оберў, оберѳш); *разг.* обїбрѳти.

избыточный надлишкѳвий;
 ~**ное** **давление** надлишкѳвий тиск.
известие звїстка, вїстка, вїсть, -тї.
известь вапнѳ;
 и. **хлѳрная** хлѳрове (хлѳрне) вапнѳ.
известѳть, **известїть** повїдомлѳти, повїдомити, -млю, -миш, давѳти (даю, даѳш), дѳти (дам, дасї) знѳти.
известѳние повїдомлення, звїдомлення.
извилина звївина, зѳкрут, -ту; (*изгиб реки — ещѳ*) кѳліно.
извилистый звївистий, покрўчений, крўчений.
извинѳние вїбачення, пробѳчення.
извлекѳть, **извлѳчь** витѳгѳти, вїтягнути, вїтягти, -гну, -гнеш, добувѳти, добути, -бўду, -бўдѳш.
извне знадѳору, зѳвнї.
изгіб 1. (*поворот*) зѳкрут, -ту, зѳворот, -ту; (*реки*) кѳліно;
 2. *мѳх., тѳх.* згин; вїгин, -ну;
 и. **рекї** кѳліно рїчки.

изгна́ние вигна́ння.

изголода́ться зголодніти, виголодніти.

изгородь огоро́жа; (*из хвороста*) тин, -ну, пліт (плóту); (*из кольев*) частокі́, -ко́лу; (*из досок, установленных вплотную*) паркáн, -ну; (*из досок, установленных вразбивку*) штахе́ти, -хе́т;

и. жива́я живопліт, -плóту;

и. из колю́чей про́волоки огоро́жа з колю́чого дрóту.

изготовле́ние 1. виготовлення, виготовування, виготовля́ння; 2. приготова́ння, приготова́ння.

изгото́вка погото́ва, пригото́влен-
ня, приготова́ння;

и. к стрельбе́ погото́ва (приготова́ння) до стріля́ння (стрільби́);

взя́ть ору́жие наизгото́вку приготова́ти збро́ю (кріс) до бо́ю, узя́ти збро́ю (кріс) напото́гів.

изготовля́ть, изгото́вить виготовля́ти, виготови́ти, -влю, -виш, ви́говтувати, -тую, -туеш.

изготовля́ться, изгото́виться приготова́тися, пригото́витися, -влюся, -вишся, приготова́тися, -ту́юся, -ту́ешся.

издава́ть, изда́ть видава́ти, -даю́, -дае́ш, вида́ти, -дам, -даси, ви́пускати, ви́пустити, -пущу́, -пустиш.

издали зда́лека, зда́леку.

издева́тельство знуща́ння, глум, -му, глузува́ння, нару́га, збиткува́ння.

изде́ржки вида́тки, -ків, ко́шти, -тів.

излага́ть, изложи́ть виклада́ти, ви́класти, -ладу́, -ладеш.

излече́ние лікува́ння; (*выздоровление*) вілікува́ння.

изли́шек на́длишок, -шку;

и. иму́щества на́длишок майна́.

изли́шествова́ть (*в чём*) ужива́ти над (по́над) міру (*що*), надужи́ва́ти (*чим*).

изложе́ние ви́клад, -ду.

изло́м (*в окопе, ходе сообщения*) ко́ліно.

излуча́тель випромі́нювач, -ча, -чеш.

излуча́ть, излучи́ть випромі́нювати, -нюю́, -нюеш, ви́променити.

излуче́ние (*радио*) випромі́нюва́ння; **и. косми́ческое** косми́чне випромі́нюва́ння;

и. светово́е світло́ве випромі́нюва́ння.

излу́чина за́крут, -ту; (*изгиб — ещё*) ви́гин, -ну; ко́ліно, лу́ковина.

изма́тывание вимóтува́ння, висна́жува́ння.

измельче́ние роздрі́бнення, подрі́бнення.

изме́на зра́да; (*предательство*) зра́дництво;

и. ро́дине зра́да батьківщи́ни.

измене́ние змі́на.

изме́нник зра́дник.

изме́нчивость ми́нливі́сть, -вості́, змі́нність, -ності́.

изменя́ть, изме́нить 1. змі́нювати, -нюю́, -нюеш, змі́ніти, -нію́, -ниш; 2. зра́джувати, -джу́ю, -джуеш, зра́дити, -джу́, -диш.

измере́ние 1. вимі́рюва́ння; 2. ви́мір, -ру, о́бмір, -ру;

и. следа́ челове́ка вимі́рюва́ння слі́ду лю́дини.

измери́тель вимі́рювач, вимі́рник;

и. ви́димости вимі́рювач (вимі́рник) ви́дності́;

и. вре́мени вимі́рювач (вимі́рник) ча́су;

и. мо́щности до́зы вимі́рювач (вимі́рник) поту́жності до́зи;

и. тече́ний вимі́рювач (вимі́рник) те́чій.

измери́тельный вимі́рюва́льний, ви́мірний, мі́рчий;

~ные прибо́ры вимі́рюва́льні (вимі́рні) при́лади;

~ный ко́мплекс космодро́ма ви́мірюва́льний (вимі́рний) ко́мплекс космодро́му.

измеря́ть, изме́рить вимі́рювати, -рюю́, -рюеш, ви́міря́ти, ви́міря́ти, по́міря́ти, змі́ряти.

изморозь па́морозь, -зі, *твор.* -зю́, при́морозь, за́морозь.

изморось мря́ка, мжі́чка.

измуче́нный знемо́жений, знесі́лений, ви́мучений.

изна́нка ви́воріт, -роту́;

и. па́руса ви́воріт ві́трила.

изна́сильование 1. згвалтува́ння; 2. присі́лува́ння, приму́шення, приму́шува́ння.

изнемо́жение знемо́га; (*потеря силы — ещё*) знесі́лення.

изно́с зно́с, -су; спрацьова́ність, -ності́;

н. загйбов боевой личинки спрацьованість бойової личинки.
износостойкость, износоустойчивость зносостійкість, -кості.
изношенный зношений.
изнурение. вiснаження; (*лишение силы*) знесiлення; *и. войск* вiснаження вiйска; до ~ния до вiснаження.
изнуренный вiснажений; (*утомленный*) змóрений; (*лишенный сил*) знесiлений.
изнутри зсередины
изображение 1. (*действие*) зображення, змалювання; 2. (*образ*) образ, -зу.
изобразительный зображальний, зображувальний.
изобретательный винахідливий; (*находчивый — ещё*) вигадливий.
изобретение винахід, -ходу.
изогнутый вигнутий, зігнутий.
изолировать ізоловати, -люю, -люеш; (*уединять — ещё*) відокремлювати, -люю, -люеш, відокремити -млю, -миш.
изоляция ізоловання.
изоляционный, **изоляционный** ізольційний;
 ~ная лiнта ізольційна стрiчка.
изолирующий ізольційний.
изолирующийся ізольвний.
изоляционно-ограничительный ізольційно-обмежувальний.
изоляционный см. изолирующий.
изоповёрхности ізоповёрхні, -хонь.
изотермический ізотермічний;
 ~кий слой ізотермічний шар.
израсходование витрата, витрачення.
израсходованный витрачений;
 ~ный запас витрачений запас.
изуродовать знівечити, понівечити; (*искалечить — ещё*) скалічити, покалічити.
изучение вiвчення.
изъян вада, гандж, -джу.
изъяснение пояснення; (*выяснение*) з'ясування;
изъятие 1. (*действие*) вилучення, (*неоконч. д. — ещё*) вилучання; 2. (*исключение*) виняток, -тку.
изыскание 1. вишукання; 2. (*о геологическом*) розвiдування.

ил мул, -лу, намул, -лу.
иллюминатор ілюмінатор.
иллюминация ілюмінація.
иллюстрировать ілюструвати, -рюю -рюеш.
именовать і(й)менувати, -ную, -нуеш; (*называть*) називати, звати (зву, звеш).
именной іменний;
 ~ной список іменний список
имитационный імітаційний;
 ~ные средства імітаційні засоби
 ~ные средства воздушных целей імітаційні засоби повітряних цілей;
 ~ные средства подводных лодок імітаційні засоби підводних човнів.
имитация імітація.
имитировать імітувати, -тую, -туеш
имитирующий імітивний;
 ~щие помехи імітивні перешкоди.
иммунитет імунітет, -ту.
и. военного корабля імунітет військового корабля.
импульс імпульс, -су;
и. облучения імпульс опромінення;
и. отраженный відбитий імпульс.
импульсный імпульсовий, імпульсний;
 ~ная система управління імпульсова (імпульсна) система керування;
 ~ная техника імпульсова (імпульсна) техніка;
 ~ное излучение імпульсове (імпульсне) випромінювання.
имущество майно, -на;
и. военное військове майно:
 аварийно-спасательное аварійно-рятувальне,
 авиационное авіаційне (летунське),
 авиационно-техническое авіаційно (летунсько)-технічне,
 автомобильное автомобільне,
 бронетанковое панцеротанкове,
 вещевое речовé,
 военно-техническое військово-технічне;
и. излишнее надлишковé майно:
 инженерное інженерне;
и. казенное державне майно:
 квартирное мешканнєве (квартирне),
 медицинское медичне,

нетабельное нетабельне,
переправочное переправне,
табельное табельне;
и. спортивное спортове (спортивне) майно;
и. трофейное трофейне майно;
и. шкиперское шкіперне майно.
им'я ім'я (імені и ім'я).
инвалид інвалід;
и. войны інвалід війни.
инвентаризация інвентаризація.
инвентарь інвентар, -ря, -рём
и. казарменный казармовий інвентар.
ингибитор інгібітор.
индекс индекс, -су, показник.
индексация індексація;
и. боеприпасов індексація стрілива (боеприпасів).
индивидуальный індивідуальний, особистий;
~ные средства защиты індивідуальні засоби захисту;
~ные средства радиоэлектронного подавления індивідуальні засоби радіоелектронного заглушення;
~ный пакет індивідуальний пакет;
~ный перевязочный пакет індивідуальний перев'язний пакет;
~ный противохимический пакет індивідуальний протихемічний пакет,
~ный ранцевый летательный аппарат індивідуальний ранцевий літний апарат.
Индийский океан Індійський океан.
индикатор індикатор;
и. глубины індикатор глибини;
и. качки індикатор хитавиці;
и. кругового обзора індикатор колового огляду;
и. радиоактивности індикатор радіоактивності;
и. радиолокационной станции індикатор радіолокаційної станції.
индикация індикація;
и. отравляющих веществ індикація отруйних речовин.
индуктирующий індуктувальний.
индукторный індукторний.
индукционный індукційний;
~ная катушка індукційна шпұлька.

индукция індукція.
инерциальный інерціальний;
~ная курсоверткаль інерціальна курсоверткаль;
~ная навигационная система інерціальна навігаційна система,
~ная система управления інерціальна система керування.
инерционный інерційний;
~ные погрешности гирокомпаса інерційні похибки гірокомпаса.
инжектор інжектор.
инженер інженер;
и. военный військовий інженер.
инженерно-сапёрный інженерно-сапёрний;
~ное подразделение інженерно-сапёрний підрозділ.
инженерно-технический інженерно-технічний;
~кие средства инженерно-технические засоби;
~кое дело інженерно-технічна справа.
инженерный інженерний;
~ная полоса інженерна смуга;
~ное дольствие інженерне постачання;
~ное оборудование інженерне устаткування.
инициатива ініціатива.
инклиinator інкліна́тор
инclinóграф інкліно́граф.
инclinóметр інкліно́метр
иногородний чужоміський, з іншого міста.
иностранный 1. чужоземний;
~ная карта чужоземна карта (мапа); 2. чужомовний;
~ных слов словарь словник чужомовних (іншомовних) слів;
3. закордонний;
~ных дел министерство міністерство закордонних справ.
инспектирование інспектування.
инспектировать інспектувати, -тую, -түеш.
инспектор інспектор.
инспекторский інспекторський;
~кий осмотр інспекторський огляд.
инспекционный інспекційний.
инспекция інспекція
инстанция інстанція.
институт институт, -ту;

и. авиационный авіаційний (летунський) інститут;

и. военный військовий інститут;

и. научно-исследовательский науково-дослідний інститут.

инструктіровать інструктувати, -тую, -туєш.

инструктор інструктор, вишкільник;

инструкция інструкція.

инструмент інструмент;

и. визирный зірний інструмент;

и. измерительный вимірчий (вимірювальний) інструмент;

и. кузнечный ковальський інструмент;

и. музыкальный музичний інструмент;

и. сапожный шевський інструмент;

и. шанцевый шанцевий інструмент.

инструментальный інструментовий, інструментальний.

интегральный інтегральний;

~ная микросхема інтегральна микросхема.

интегрирующий інтегрувальний;

~щее устройство інтегрувальний пристрій.

интендант інтендант.

интенсивность інтенсивність, -ності;

и. радиации інтенсивність радіації.

интервал інтервал, -лу;

и. веера разрывов інтервал віяла розривів;

и. разрыва інтервал розриву.

интервент інтервент.

интервенция інтервенція.

интерес цікавість, -вості, інтерес, -су.

интернирование інтернування.

интернировать інтернувати, -ную, -нуєш.

интерференция інтерференція;

и. воли інтерференція хвиль.

информация інформація.

информировать інформувати, -мую, -муєш.

инфракрасный інфрачервоний;

~ная система самонаведення інфрачервона система самонацілювання;

~ное излучение інфрачервоне випромінювання.

инцидент інцидент, -ту;

и. военный військовий інцидент;

и. пограничный прикордонний інцидент.

ионический йонійський.

Ионические острова Йонійські острови.

Ионическое море Йонійське море

ионосфера йоносфера.

иск позов, -ву.

искажать, исказить перекручувати, -чую, -чуєш, перекрутити, -ручу, -рутиш.

искажение перекручення, спотворення.

искалечивать, искалечить калічити, покалічити, скалічувати, скалічити, -лечу, -лечуєш, нівечити, понівечити.

искатель шукач, -ча, твор. -чём.

и. мин шукач мін;

и.-уничтожитель мин шукач-знищувач мін.

искать шукати.

исключать, исключить виключати, відключити; (*изымать* — *ещё*) відлучати, відлучити.

исключение 1. відключення;

и. из списка відключення зі списку (реєстру); 2. (*отступление о нормы*) виняток, -тку.

исключительный винятковий, надзвичайний;

~ная юрисдикция **государства** флага виняткова юрисдикція держави прапора;

~ное положение надзвичайний стан.

искра іскра.

искрение іскріння.

искренний щирий, щиросердий.

искренность щирість, -рості, щиросердність, -ності.

искривление скривлення, викривлення.

искровой іскровий;

~вой запал іскровий запальник (запал).

искупать, искупить покутувати, -тую, -туєш, спокітувати.

искусно 1. уміло, вправно, удатно;

2. майстерно, мистецьки.

искусственный штучний;

~ная тяжесть штучна вага;

~ное препятствие штучна перешкода (перепона);

~ный спутник Земли штучный
спутник Земли.

искусство мистецтво, майстерність,
-ності;

и. оперативное оперативна май-
стерність.

испарение 1. (действие) випарову-
вання; 2. *(испаряющееся вещество)* віпар, -ру.

испаритель випаровувач, -ча, -чем.

исполнение виконання, *(неоконч. д.—
ещё)* виконання, виконування.

исполнитель виконавець, -вця, -вцем.

исполнительный 1. виконавчий;

~ная команда виконавча коман-
да; 2. *(старательный)* старанний.

~ный воин старанний воїн (воїн).

исполнять, исполнить виконувати,
-ную, -нуеш, виконати.

исполняющий 1. прич. який (що) ви-
конує; 2. *в знач. сущ.* виконувач,
-ча, *твор.* -чем, виконавець;

~щий обязанности виконувач
обов'язків.

использование використання, *(не-
оконч. д.—ещё)* використання,
використовування.

использовать використовувати, -вую,
-вуеш, використати; *послугу* вва-
ватися, -вуюся, -вуешся, *послугу-*
ватися, -гуюся, -гуюшся.

испортить зіпсувати, -сую, -суєш,
пошкодити, -джу, -диш.

исправление 1. лагодження, по-
лагодження; 2. виправлення, ви-
правлення, виправа;

и. высот виправлення (виправа)
висот;

и. глубин виправлення (виправа)
глибин;

и. румбов виправлення (виправа)
румбів.

исправлять, исправить 1. (чинить)
лагодити, -джу, -диш, *полагодити;*
(поправлять) поправляти, *попра-*
вити, -влю, -виш; 2. *(устранять не-*
достатки, ошибки) виправляти,
виправити, -влю, -виш.

исправность справність, -ності.

ислуг переляк, -ку, ляк, -ку, пе-
рестрах, -ху.

испытание випробовування, випро-
бування, випроба, проба;

и. авиационного вооружения ви-
пробовування авіаційного (ле-

тунського) озброєння;

и. балансировочное балансуваль-
не випробовування;

и. в аэродинамической трубе випро-
бування в аеродинамічній трубі;

и. в безэховой камере випробову-
вання в безлунової камері;

и. в полном объёме випробову-
вання в повному обсязі;

и. в рабочих условиях випробо-
вування в робочих умовах;

и. в условиях космического про-
странства випробовування в умо-
вах космічного простору;

и. в условиях бездорожья випро-
бування в умовах бездоріжжя;

и. выборочное вибіркове випробо-
вування;

и. гидравлическим давлением ви-
пробовування гідравлічним тис-
ком;

и. двигателя на максимальной мощ-
ности випробовування двигуна на
максимальній потужності:

на **воздухонепроницаемость** на

повітронепроникність,

на **выносливость** на витрива-

лість,

на **герметичность** на герметич-

ність,

на **детонацию** на детонацію,

на **износ** на знос,

на **маневренность** на маневро-

вість,

на **морозостойкость** на моро-

зостійкість,

на **топливную экономичность**

на паливну ощадність;

и. на управляемость випробову-

вання на керуваність;

и. приёмо-сдаточное приймально-

здавальне випробовування;

~ния **военной техники** випробо-

вування військової техніки;

~ния **ядерного оружия** випробо-

вування ядерної (нуклеарної)

зброї.

испытательный випробний, іспито-
вий; *(исследовательский)* дослід-

ний.

испытывать, испытать випробову-

вати, -вую, -вуєш, випробувати,

-бую, -буєш, випробувати.

исследование дослідження, дослід,

-ду; досліджування;

и. космічного пространства дослідження космічного простору;
и. операцій дослідження операцій.

исследовательский (относящийся к исследованию) дослідний;
~ное учение дослідне навчання;
(относящийся к исследователю) дослідницький.

иступление несамовитість, -тості, нестяма; (неистовство) шал, -лу, шаленство.

иссякать, иссякнуть вичерпуватися, -пуюся, -пуешся, вичерпатися.

истекать, истечь 1. (о времени) минати, закінчуватися, -чується;
2. (исходить кровью, слезами) стікати, стекті, стечу, стечеш, сходити, -джу, -диш, зійти, -йду, -йдеш;

и. кровью сходити кров'ю.

истекший 1. (о времени) минулий (час); 2. (о сроке) минулий, протермінований, який вийшов.

истинный справжній;

~ный горизонт справжній горизонт (позем).

истолочь стовкти, -вчу, -вчиш, вітолочити.

истопник опалювач, грібник.

источник джерелó;

и. излучения джерелó випромінювання;

и. тока джерелó струму,

~ки войн джерелá війни, джерелá вóен (війн);

~ки электроживления ракет джерелá електроживлення ракет;

~ки электроэнергиям джерелá електроенергії;

физические фізичні,

химические хемічні.

истребитель винищувач, -ча, твор. -чем, знищувач, нищитель, згубник;

и. всепогодный всепогодний винищувач;

и. сверхзвуковой надзвуковий винищувач;

и. сопровождения винищувач супроводу;

и. танков винищувач танків

истребитель-бомбардировщик винищувач-бомбардувальник.

истребитель-перехватчик винищувач-перехоплювач

истребительно-бомбардировочный винищувально-бомбардувальний,
~ная авиация винищувально-бомбардувальна авіація (винищувально-бомбардувальне летунство).

истребительный винищувальний, (сокрушительный) нищівний;

~ная авиация винищувальна авіація (винищувальне летунство);

~ная война винищувальна війна
истребление нищення, винищування, вінищення.

истребовать зажадати; (долг) стягнути, виправити, -влю, -виш.

исход результат, -ту, наслідок, -дку;

и. боя наслідок бою;

оказывать влияние на и. впливати на результат.

исходный вихідний, початковий;

~ная обстановка вихідні обставини;

~ное положение вихідне становище;

~ные данные вихідні дані;

~ный пункт маршрута вихідний пункт маршруту;

~ный пункт наведения вихідний пункт наведення;

~ный район вихідний район;

~ный рубеж вихідна межа.

исходящий вихідний;

~щий журнал журнал вихідних паперів.

исчезать, исчезнуть щезати, щезнути, зникати, зникнути.

исчезновение зникнення, зникання.

исчерпывать, исчерпать вичерпувати, -пую, -пуеш, вичерпати.

исчисление числення; (действие) обчислення.

исчисленный обчислений;

~ная дальность обчислена далекість;

~ные установки для стрельбы обчислені настанови для стрільня (стрільбі).

итак отже, отож.

и т. п. тощо, і (й) také інше, і т. ін.

июль липень, -пня, твор. -пнем.

июльский липневий.

июнь червень, -вня, твор. -внем.

июньский червневий.

К

к, ко 1. до;
призв́ать к отве́ту притягти до відповідальності; 2. (о направле́нии действа к временному пределу) над, на, під;
к ве́черу надв́ечір, під вечір;
к утру на ра́нок;
к концу́ го́да під (на) кіне́ць ро́ку;
 3. (при обозначении расположе́ния к сторонам света) на;
лежа́ть к восто́ку от че́го лежа́ти на схід від чо́го.
ка́бель ка́бель, -ля, твор. -лем;
к. бронированный панцерований (опанцерований) ка́бель.
ка́бельтов ка́бельтов.
ка́бельщик ка́бельник.
каби́на каби́на;
к. бронированная опанцерована каби́на;
к. вентиляруемая вентиля́рована каби́на;
к. грузовая ванта́жна каби́на;
к. двухместная двоособова каби́на;
к. звукопроницаемая звуко-непроникна каби́на;
к. катапультруемая катапультавана каби́на;
к. лётчика каби́на летуна́ (пілота);
к. лунная місячна каби́на;
к. многоместная багатоособова каби́на;
к. наблюдателя каби́на сте́жника (спостерігача́);
к. негерметическая негерметична каби́на;
к. обогреваемая о́грівана каби́на;
к. одноместная одноособова каби́на;
к. остеклённая за́склена каби́на;
к. отапливаемая опáлювана каби́на;
к. отдёльная відокре́млена каби́на;
к. охлаждаемая охолóджувана каби́на;
к. пассажирская пасажи́рська каби́на;
к. разгерметизированная розгерметизована каби́на;
к. самолёта каби́на літака́;
к. тренажёра каби́на трена́жёра;
к. штурмана каби́на шту́рмана.

каблук закаблук, підбір, -бору
ка́болка по́плітка.
кабрирование ав. кабрува́ння, набі́р висоти́;
к. отвёсное сторчове́ кабрува́ння.
кавалерийский кінний, кавалері́ський;
 ~кая **развѣдка** кінна розвѣдка.
кавалерист кіннотник, кавалеріст.
кавалерия кіннота, кавалерія.
кавитационный кавітаці́йний;
 ~ная **труба** кавітаці́йна труба.
кавитация кавіта́ція.
ка́дка діжка.
ка́дровый ка́дровий;
 ~вая **часть** ка́дрова части́на.
ка́жущийся позі́рний, га́даний.
казарма каза́рма, *ист.* касарня.
казарменный каза́рмовий;
 ~ное **здáние** буди́нок-казарма;
быть на ~иом положѣнии бу́ти на каза́рмовому станóвищі.
каземáт каземáт, -ту;
к. бронированный панцерований каземáт;
к. снарядный стріливний каземáт.
казѣнный гузівний, -ка.
казѣнный 1. держáвний; 2. (в ору-жии) гузовий;
 ~ная **часть** гузова́ части́на.
 ~ный **срез** гузовий зрі́зок.
казначей ска́рбник, -ка.
казнить стра́чувати, -чую, -чуеш, стра́тити, -ра́чу, -ра́тиш; кара́ти; (на смерть) покара́ти, скара́ти.
казнь 1. (смертная) стра́та, сме́ртна кара, кара на смерть (на го́рло); 2. (наказание) кара, покара́ння.
Ка́ир Ка́ір.
календа́рный календа́рний;
 ~ный **план** календа́рний план.
календа́рь календа́р, -ря́, -ре́м.
кали́бр калі́бр, -ру.
калибровать калі́брува́ти, -ру́ю, -ру́еш.
калибровка калі́брува́ння.
калориметр калорі́метр.
калы́шка (на трóсе) за́виток, -тка.
ка́мбуз ка́мбуз, -зу.
каменістый кам'яні́стий.
ка́менный кам'яні́й; (о постройке — ещѣ) му́рований;

~ний уголь кам'яне вугілля.
камень камінь, -меня; (об отдельном куске и собир.) -меня.
камера камера;
 к. декомпрессионная декомпресійна камера;
 к. сгорания камера згоряння;
 к. сжати́я камера стіску;
 к. форсажная форсажна камера.
камерный 1. камеровий; 2. муз. камерний.
каменпад каменепад, -ду.
камера ко́бра.
кампания кампанія.
камуфлет камуфлет, -ту.
камуфляж камуфляж, -жу.
канавка рів (рѳу, ровѳм).
канавка ривчак, -ка, ривчачѳк, -чкѳ.
канал канал, -лу;
 к. морско́й морський канал;
 к. радиоуправле́ния канал радіокерува́ння;
 к. свя́зи канал зв'язку;
 к. ствола́ канал цівки, (пушки) жерла́.
каналізація каналіза́ція.
канарей-блок мор. канарей-блок.
канат лінва, мѳтуз, кодо́ла;
 к. пенько́вый коно́пляна лінва (коно́пляний мѳтуз);
 к. расте́льный росли́нна лінва (росли́нний мѳтуз);
 к. синтетический синтетічна лінва (синтетічний мѳтуз);
 к. стально́й сталёва лінва (сталёвий мѳтуз).
канатик кодо́лка.
канатный лінвовий, кодо́ловий.
канонёрский канонёрський;
 ~кая лѳдка канонёрський чѳвен.
кант кант;
 к. обмунди́рования кант одностро́ю.
канун переддѳнь, -до́дня.
канфорит мор. канфорити, -рю, -риш.
канцелярия канцеля́рія;
 к. строева́я муштровá канцеля́рія;
 к. хозяйственной канцеля́рія господáрчої частіни.
канцелярский канцеля́рський;
 ~кие принадле́жности канцеля́рське прила́ддя.
каньон каньйо́н, -ну.
капельмейстер капельма́йстер, -тра.
капитан 1. (воинское звание в армии) сѳтник, капітан; 2. мор.

капітан-лейтенант (сѳтник флѳту);
 к. пор́та капітан пор́ту;
 к. ре́йда капітан ре́йду;
 к. III ранга капітан III ранги.
капитулировать капітулюва́ти, -люю, -люєш.
капитуляция капітуля́ція;
 к. безоговорочная беззастерѳжна (безумѳвна) капітуля́ція.
капок мор. капо́к, -пкѳ.
капонир капоні́р.
капотировать капотува́ти, -тую, -туєш.
капсуль ка́псуль, -ля, твор. -лем;
 к. патро́на ка́псуль набо́ю.
капсуль-воспламенитель ка́псульзапа́льник.
капсульный ка́псульний;
 ~ная вту́лка ка́псульний уту́лок
каптенармус комірнік, -ка;
 к. вещево́й речовий комірнік;
 к. продо́вольственный харчовий комірнік.
капошон ка́птѳр.
карабин кри́с; (в кавалерии) кара́бин, крісик.
караван каравáн, -ну;
 к. корабле́й каравáн кораблі́в.
карандаш олівець, -вцѳ, -вцѳем;
 к. цвето́й кольоро́вий олівець.
карантин каранті́н, -ну.
карантинный каранті́новий, каранті́нный.
кара́тельный кара́льний;
 ~ная экспеди́ция кара́льна екепеди́ція;
 ~ный отря́д кара́льний загі́н.
караул ва́рта;
быть (стоять) в ~ле бу́ти (стояти) на ва́рті; вартува́ти, -тую, -туєш;
взять (посадить) под к. узя́ти (посади́ти) під ва́рту;
вступить в к. ста́ти на ва́рту;
 к. внутре́нный внутрі́шня ва́рта;
 к. гарнизо́нный залого́ва ва́рта;
 к. гла́вный голо́вна ва́рта;
 к. за́дний за́дня ва́рта;
 к. отде́льный окре́ма ва́рта;
 к. перед́ний перед́ня ва́рта;
 к. полево́й польовá ва́рта;
 к. сбо́рный збірна ва́рта;
 ~ла соста́в склад ва́рти;
 ~лов пове́рка пере́вка ва́рт;

... ~лов развѳд рѳзвѳд варт.

караульный вартовий;

~ная слѳжба вартовá слѳжба;

~ная часть вартовá частина;

~ное помещѳние вартѳвня;

~ные патрѳны набѳї для вáрти;

~ный дозѳр вартовá стѳжа;

~ный наряд наряд у вáрту;

~ный пост вартовá стѳйка.

кардан кардан.

карѳ *нескл.* карѳ.

каркас каркас, снасть, -ті;

к. самолѳта каркас лѳтакá.

карман кишѳня.

карниз карниз.

карнизный карнизовий, карнизний.

карманный кишеньковий;

~ные дѳньги кишеньковѳ гроші
(похѳпнá копѳйка).

карта¹ картка;

к. периодѳческих осмѳтров картка
перѳдѳчних ѳглядѳв.

карта² карта, мáпа;

к. авиациѳнная авѳциѳна (ле-
тѳнска) карта (мáпа):

бортовáя бортовá,

полѳтная лѳтна,

специáльная специáльна,

справочная довідкова,

цѳлей цѳлей;

к. батиметрическая батиметрична
карта (мáпа);

к. блáнковая блáнкова карта (мá-
па);

к. воѳнная вѳйськова карта (мá-
па);

к. воѳнно-топографѳческая вѳйсь-
ково-топографѳчна карта (мáпа);

к. географѳческая географѳчна
карта (мáпа);

к. геофизѳческая геофизѳчна
карта (мáпа);

к. гидрометеорологѳческая гѳд-
рометеорологѳчна карта (мáпа);

к. гипсометрическая гипсометрич-
на карта (мáпа);

к. дорѳг карта (мáпа) шляхѳв;

к. звѳздного нѳба карта (мáпа)
зѳряного нѳба;

к. инострáнная чужозѳмна карта
(мáпа);

к. климатѳческая климатѳчна кар-
та (мáпа);

к. крупномасштабная великомѳри-
лова (великомасштабна) карта

(мáпа);

к. лѳдовой ѳстановки карта (мá-
па) льодовѳї ѳбстаѳи;

к. межевáя межовá карта (мáпа);

к. мелкомасштабная дрѳбномѳри-
лова (дрѳбномасштабна) карта
(мáпа);

к. мѳнной ѳстановки карта (мá-
па) мѳнної ѳбстаѳи;

к. навигациѳнно-акустѳческая на-
вѳгациѳнно-акустѳчна карта (мáпа);

к. ѳбзѳрная оглядѳва карта
(мáпа);

к. ѳстановки карта (мáпа) ѳбста-
нѳви (ѳбстаѳин, ситуáциї);

к. ѳтчѳтная зѳитна карта (мáпа);

к. радионавигациѳнная радиѳна-
вѳгациѳна карта (мáпа);

к. синоптическая синоптична
карта (мáпа);

к. топографѳческая топографѳчна
карта (мáпа);

к. уведомѳтельная повѳдомна
(ѳповѳщáльна) карта (мáпа);

к. цифровáя цифровá карта (мá-
па);

к. часовѳх поясѳв карта (мáпа)
годѳнних поясѳв;

черчѳние карт рисування карт
(мап).

карта-сѳтка карта-сѳтка, мáпа-сѳтка.

картѳчь картѳча.

картографѳческий картографѳчний,
мапографѳчний;

~кие срдѳства картографѳчнѳ
(мапографѳчнѳ) зáсѳби.

карточка картка;

к. взыскáний и поощрѳний картка
стягнѳнь (кар) і заѳхѳчень;

к. почтѳвая листѳвка, поштѳвка;

к. служѳбная служѳбова картка.

картѳз *арт.* картѳша, -ші, -шею;

к. зарядный (*мешочек*) зарядна
картѳша;

к. металлѳческий металѳва кар-
тѳша.

картѳзный *арт.* картѳшаний.

карьѳр кар'ѳр, -ру.

карьѳром *кавалѳр.* учвáл, чвáлом.

каска шѳлом, каска.

касáтельный дѳтѳчний.

касáться, коснѳться торкáтися,
торкнѳтися;

ѳто мѳнѳ не касáется це менѳ не
ѳбхѳдитъ (мáло ѳбхѳдитъ).

касающийся 1. який (що) торкається; 2. який (що) стосується, стосовний.

кассета касета.

кассетный касетний, касетовий;

~ная боевая часть касетна бойова частина.

катализатор катализатор.

каталог каталог, -гу.

катамаран катамаран.

катапульта катапульта;

к. авианосца катапульта авіаносця:

воздушная повітряна,

газовая газова,

гидравлическая гідравлічна,

корабельная кораблева,

наземная наземна,

палубная палубна,

пневматическая пневматична,

самолетная літакова,

стартовая стартова.

катапультирование катапультивання.

катапультироваться катапультиуватися, -туюся, -туешся

катер катер;

к. буксирно-моторный буксирно-моторовий (буксирно-моторний) катер;

к. десантный десантовый катер;

к. на воздушной подушке катер на повітряній подушці;

к. перевозочный перевізний катер;

к. противолодочный протичовновий катер;

к. ракетный ракетний катер;

к. спасательный рятувальний катер;

к. сторожевой сторожовий катер;

к. торпедный торпедний катер.

коток коток, -ткá;

к. направляющий напрямний коток;

к. поддерживающий підтримувальний (підтримний) коток.

катушка шпұля, шпұлька;

к. индукционная індукційна шпұлька;

к. провода шпұля дрóту (прóводу).

качать¹ (жидкость насосом) помпувати, -пую, -пуюш.

качать² хитати.

качающийся хитний;

~щаяся часть орудия хитна частина гармати

качественный якісний, добротний

качество якість, -кості, добротність, -ності;

к. нравственное моральна якість

к. физическое фізична якість.

качка 1. (морская и т. п.) хитація; (действие — ещё) хитання,

2. (жидкости насосом) помпування.

каюта каюта.

кают-компания кают-компанія.

квадрант квадрант.

квадратный квадратівий, квадратний

квадратура квадратура.

квалификация кваліфікація.

квантование квантування.

квантовый квантовий;

~вые приборы квантові прилади

квартира 1. кватира, квартира, помешкання; 2. (для войск) постій, -тою;

к. частная приватна кватира, приватне помешкання.

квартирмейстер кватирмайстер, -тра

квартирно-эксплуатационный кватірно-експлуатаційний;

~ная часть кватірно-експлуатаційна частина.

квартирный (о плате) кватірний, кватірний, комірний; (о вопросе) житловий;

~ное довольствие кватірне (житловé) постачання (постачання постóю);

~ное расположение розташування у кватирах, постій.

квартирование 1. кватирування, кватирування, мешкання; 2. (для войск) постій, -тою.

квартировать кватирувати, кватирувати, -рую, -руюш, мешкати, мáти мешкання.

квартирсдатчик кватиродавець, кватиродавець, -вця.

квартирьер кватир'ер.

квитанция квитанція.

Кельн Кельн.

кernение kernіння

кernер kernó, -на

керосин гас, -су.

Керчь Керч, -чі.

кессон кесон.

кессонный кесоновий;

~ная болѣзнь кесѣнова хвороба.
кефаль зоол. кефала.
кибернѣтика кибернѣтика;
 к. военная військова кибернѣтика.
кибернѣтический кибернѣтичний;
 ~кие устрѣйства кибернѣтич-
 ні пристрої.
киданіє кидання.
Кієв Київ (Кієва).
килеваніє кілювання.
килеватость кілеватість, -тості.
килевой кілевий, кільовий;
 ~вая бѣлка кілева бѣлка.
киль киль, -ля, твор. -лем;
 к. брусковий брусковий киль;
 к. вертикальный сторчовий киль;
 к. выдвигной висувний киль;
 к. горизонтальный горизонталь-
 ний (поземний) киль;
 к. деревянный дерев'яний киль;
 к. доковый доковий киль;
 к. плавниковый плавцевий киль;
 к. скуловой шоківий киль;
 к. туннельный тунельвий (тунель-
 ний) киль;
 к. летательного аппарата киль
 літнього апарату.
кильблѣк кильблѣк.
кильватерный кильватерівий, киль-
 ватерний;
 ~ная струя кильватерѣва струмі-
 на (кильватерівий струмінь);
 ~ные огни кильватерѣві вогні.
кинетический кінетичний;
 ~кое оружіє кінетична збрѣя.
киндѣл кинджал.
киндѣльный кинджальний.
киноварь цинѣбра.
кипрѣгель кіпрѣгель, -ля.
кипятильник окріпник, -ка, кип'я-
 тильник.
кипятѣк окріп, -ропу, кип'ятѣк, -ткѣ.
кирка кайло, дзюбак, -ка.
кирпич цѣгла.
кирпичный цегляний, цегловий;
 ~ный завод цегельня.
кислорѣд кісень, -сню, -снем.
кислорѣдный кісневий;
 ~ная подпитка кіснѣве піджив-
 лення;
 ~ное голоданіє кіснѣве голо-
 дування.
кислотѣ кислота;
 к. серная сірчана кислотѣ;
 к. соляная соляна кислотѣ;

к. укусная ѣцѣва кислотѣ.
кисть 1. жив. пѣнзель, -зля; 2. анат.
 п'ясть, -ті; 3. (знамени) китиця.
китель китель, -ля; твор. -лем.
кишка пожарн. рукав, -вѣ.
клядбище клядовище, цвинтар, -ря;
 к. военное військове клядовище.
клядовая комѣра.
клас клас, -су, кляса;
 к. корабля комѣра корабля.
кляпан хлипак, -ка, хлипавка, кляпан;
 к. аварийного сбросѣ давлѣния
 хлипак (кляпан) аварийного
 скидання тиску;
 к. аварийного сліва тѣплива
 хлипак (кляпан) аварийного зли-
 ванія пѣлива;
 к. воздухораспределительный по-
 витророзподільчий хлипак (кля-
 пан);
 к. воздушный повітряний хлипак
 (кляпан);
 к. впрѣска хлипак (кляпан) вѣпр-
 скування;
 к. всасывающий всисний хлипак
 (кляпан);
 к. газораспределительный газо-
 розподільчий хлипак (кляпан);
 к. игольчатый голчѣстий хлипак
 (кляпан);
 к. коммутирующий комутаційний
 хлипак (кляпан);
 к. пластинчатый платівковий хли-
 пак (кляпан);
 к. разгрузочный розвантажний
 хлипак (кляпан);
 к. распределительный розподіль-
 чий хлипак (кляпан).
класификѣтор класификѣтор;
 ~ры военной информѣции кла-
 сификѣтори військової інформѣції.
класификация класификація;
 к. воен класификація війн (воєн).
кляссность класність, -ності.
кляссный класний;
 ~ная квалификация класна
 кваліфікація.
клеветѣ наклеп, -пу, обѣва.
клеветник наклепник.
клевок арт. дзюбѣн, -на.
клеѣнка церѣта.
клей клей (клею, клеѣем);
 к. столярный карѣк, столярний
 клей.
клеймієние таврування;

к. боеприпасов таврування стрілива (бойових [бойних] припасів, боеприпасів).

клеімб таврб, -ра.

клёпка 1. (*битье*) клепання; 2. (*соединение*) нютування; 3. (*в бочке*) клёпка.

клётень мор. покрівень, -вня, -внем.

клётка клітка.

клетневание мор. покривцювання.

клетневина мор. покрівина.

клещи обценьки, -ньок, кліщі, -щів.

клімат клімат, -ту, підсоння.

клин клин, -ну.

клинить заклінювати, -нюю, -нююш.

клинкер клінкер, -ру.

клинкет клінкёт, -ту.

клинovidный клінуватий.

клинёк (*шашки*) заліско.

кліренс авт. прósвіт, кліренс.

клич поклик, -ку, заклик, -ку.

клячка прізвисько; (*в животн.*) клічка;

по ~ке на прізвисько.

клок 1. (*волос*) жмут, -ту, пáсмо; 2. (*земли*) клапоть, -птя, клаптик.

клóтик мор. клóтик, кўлька.

клóтиковый клóтиковий, кульковий; ~вий **огóнь** клóтиковий (кульковий) вогóнь.

клуб клуб, -бу.

клюз клюз.

клюдá клюдчка, кóстур, ковінька.

ключ 1. (*источник*) джерелó, -лá; 2. (*гаечный*) ключ, -чá, твор. -чём; **к. раздвижной** розсувний ключ; **к. розкóвый** рíжкáтий ключ.

клямка мор. клямка.

клятвopеступление кривоприсяга, порушення клятви.

кнэхты кнэхти, -тів.

кнйга кнйжка; (*объёмистая или важностная*) кнйга;

к. арестованных кнйга заарештованих;

к. дежурных кнйга чергових;

к. для медицинского осмотра кнйга для медічного огляду;

к. разносная розносна кнйжка;

к. шнуровая шнурована кнйга.

кнйжный кнйжкóвий;

~ный магазин кнйгарня.

кнйзу додóлу, донйзу, вниз.

кнйца мор. кнйса, кнйця.

кноп мор. гудз, -дза.

кнопка гудзик, кнóпка;

к. вызывная викличний гудзик, виклична кнóпка.

коалиционный коаліційний.

кобура кобура;

к. пистолетная пістольна (пістольна)

ковёр кілим.

кóвка кування.

коврига 1. хлібіна, буханець, -нця; 2. (*ломоть хлеба*) шчаток, -тка [хліба], скібка.

ковш ківш (ківшá).

код код, -ду;

к. шифровальный шифрувальний код.

кодирование кодування.

кодированный кодований;

~ная карта кодована карта (мапа).

кодировать кодувати, -дую, -дуюш.

кодограмма кодограма.

кóжа шкіра; (*выделанная*) ремінь, -мёню.

кóжаний шкіряний, ремінний;

~ная подушка шкіряна подушка;

~ный башмак шкіряний черевик.

кожух кожух.

козёл спорт. кобїлка.

Козерог (*зодиак*) Козеріг, -рогу.

кóзлы 1. *инж.* кобїлиця. 2. (*винтовок*) кóзла, -зеля; 3. (*для распилки дров*) кóзли, -лів.

козырёк дашок, -шка;

к. мостика дашок містка.

кóйка ліжка, мор. кóйка;

~ки заправлять застеляти (заправляти) ліжка.

кок кок.

кокарда кокарда.

кол кіл (колá); *мн.* кóлья колі.

колебание коливання; (*маятника*) гойдання; (*стоики, моря*) хитання; (*о человеке*) вагання.

колебательный коливальний;

~ное движение коливальний рух.

колénчатый колінчастий;

~тая прорезь колінчастий проріз;

~тый вал колінчастий вал;

~тый рычаг колінчастий вáжиль.

колёсико коліщá, -áти, колісцё, -ця.

колёсный колісний;

~ные машины колісні машини.

колесо кóлесо.

колея кóлія;

к. **запасна́я** запасна́ ко́лія;
 к. **перегру́зочная** переванта́жува-
 льна (переванта́жна) ко́лія;
 к. **подъездна́я** під'їзна́ ко́лія.
ко́лики *мед.* ко́льки, -льо́к, *ед.* ко́ль-
 ка.
ко́личественный кількі́сний.
ко́личество кількі́сть, -ко́сті.
ко́ллектив колекти́в, -ву.
ко́ллективный колекти́вний;
 ~ная **безопа́сность** колекти́вна
 безо́пака;
 ~ные **срédства за́щиты (КСЗ)**
 колекти́вні за́соби за́хисту (КЗЗ).
ко́ллектор колекто́р, збірни́к, -ка́.
ко́ллима́тор колима́тор.
ко́лоторо́т ко́лоторі́т, -ро́та.
ко́лоде́ц крини́ця, ко́лодязь;
 к. **артези́анский** артези́анська (ар-
 тезі́йська) крини́ця;
 к. **водосбо́рный** водозбі́рня;
 к. **кабе́льный** ка́блевий ко́лодязь.
ко́лодка ко́лодка; (*сапож.*) ко-
 пі́л, -ла́;
 к. **выбра́сывателя** ко́лодка ви-
 кида́ча;
 к. **прице́льная** мірни́кова ко́лод-
 ка.
ко́локол дзві́н (дзві́она);
 к. **судово́й** корабле́вий (судно-
 вий) дзві́н.
ко́локо́льная дзві́ни́ця.
ко́локо́льчик дзвіно́к, -нка́, дзвіно́-
 чок, -чка.
ко́ло́нка ко́ло́нка;
 к. **управле́ния** ко́ло́нка керува́ння;
 к. **штурва́льная** штурва́льна ко-
 ло́нка.
ко́ло́нна ряд, -ду; ко́ло́на, ва́лка;
 к. **дві́жущаяся** рухо́ма ко́ло́на;
 к. **взбо́дная** чо́товий ряд;
 к. **по одно́му, по два, по три, по**
четы́ре, по шесть ряд, дво́ряд,
 три́ряд, чо́тири́ряд, ше́ти́ряд, -ду;
 к. **похо́дная** похі́дна ко́ло́на;
 к. **ро́тная** со́тенна [похі́дна] ко-
 ло́на;
 к. **с боеприпа́сами** стрі́ли́вна ко-
 ло́на (ва́лка зі стрі́ли́вом, з бо́й-
 ними припа́сами);
вытя́гивание ~ны витя́гування
 похі́дної ко́ло́ни.
ко́ло́нный ря́дний; ко́ло́новий, ва́л-
 ковий.
ко́лосні́к рушті́на.

ко́лосса́льный велетє́нський, вели-
 че́зний, вели́чний, ко́лоса́льний.
ко́лотить бі́ти (б'ю, б'єш), побі́ти,
 лупцюва́ти, -цю́ю, -цюєш.
ко́лоту́шка (*сторожевая*) клепа́ло,
 калата́ло.
ко́лпа́к ковпа́к, -ка́;
 к. **бронево́й** панце́ровий ковпа́к;
 к. **возду́шный** пові́тряний ковпа́к;
 к. **оруді́йный** гарма́тний ковпа́к;
 к. **поварско́й** куха́рський ковпа́к.
ко́лпачо́к ковпачо́к, -чка́;
 к. **взрыва́теля** ковпачо́к запаль-
 ника;
 к. **переключа́теля предохрані́тель-
 ный** запо́біжний ковпачо́к пере-
 мика́ча.
ко́лышек кіло́к, -лка́, кіло́чок, -чка.
ко́лышка (*мор. узел*) закру́тка.
ко́льцево́й кільце́вий:
 ~ва́я **борбэд́ка** кільце́вий рів-
 чачо́к;
 ~ва́я **кана́вка** кільце́вий рів-
 ча́к;
 ~ва́я **прово́лока** кільце́вий дрі́т;
 ~во́й **вы́ем** кільце́ва вийма.
кольцеобра́зный кільцюва́тий.
ко́льцо кільце́, -ця́, *твор.* -це́м.
 к. **вытя́жное** витя́жне кільце́;
 к. **зажимно́е** затис́кне кільце́;
 к. **закрепля́ющее** закрі́пне (закрі́п-
 люва́льне) кільце́;
 к. **но́жен** кільце́ пі́хов;
 к. **обруча́льное** обру́чка;
 к. **перекрыва́ющее** пере́крива́льне
 (пере́кривне) кільце́;
 к. **предохрані́теля** кільце́ запо-
 бі́жника;
 к. **регулі́ровки** я́ркості кільце́
 регулюва́ння яскра́вості;
 к. **регулі́рующее** регуля́ційне
 (регулюва́льне) кільце́;
 к. **скрепля́ющее** скрі́плюва́льне
 (скрі́пне) кільце́;
 к. **уплотні́тельное** уші́льнюва́льне
 кільце́;
 к. **устано́чное** устано́вне кільце́;
 к. **ца́пфенное** ца́пфове кільце́;
 к. **шварто́чное** швартува́льне
 кільце́.
ко́льчу́га ко́льчу́га, кільча́стий па́н-
 цир.
ко́люры *астр.* ко́люри, -рів;
 к. **равноде́нственный** и **солнцесто́яний**
 ко́люри рівноде́нь і сонцесто́янь.

колючий колючий;

~чая проволочка колючий дрiт.

колющий колючий;

~щее ору́жие колю́ча збрóя.

ком грúда, грúдка;

к. землі грúдка землі.

комáнда комáнда;

к. аварійно-спасáтельная аварійно-рятувáльна комáнда;

к. измерительная мiрничá комáнда;

к. исполнительная виконáвчá комáнда;

к. музыкáнтская музйцькá комáнда;

к. подрывникóв комáнда висадникiв;

к. пожарная пожéжна комáнда;

к. предварительная попередня комáнда;

к. разведывательная розвiдчá комáнда;

к. сборная збiрна комáнда;

к. хозяйственная господáрчá комáнда;

к. штабнáя штабовá комáнда;

по ~де за комáндою.

командiр командiр, *уст.* командáнт;

к. артиллерийского дивизиóна командiр артилерийного (гармáтного) дивизиóну;

к. батальóна командiр кúреня (батальйóну); куринний, -но́го;

к. взвóда командiр чотi, чотовий, -во́го;

к. звенá командiр лánки;

к. огневых устанóвок командiр вогне́вих устáв;

к. отделения командiр рóю, ро́йовий, -во́го;

к. отдельной чáсти командiр окрéмоi частíни;

к. рóты командiр сóтнi, сотéнный, -ного;

к. сил охранения командiр сил охорóни;

к. экипа́жа командiр екiпáжу (обслуго́воi комáнди);

к. эскадри́льи командiр ескадри́ли.

командировáть (*несов. и сов.*) ви́дряджáти, ви́дрядити, -джú, -диш.

командировка ви́дрядження.

командировочный ви́дрядний;

~ное удо́стоверение ви́дрядна по́свiдка (ви́дрядне посвiдження).

командiрский командiрский.

комáндно-измерительный кóмплекс

комáндно-вимiрний кóмплекс.

комáндио-наблюдательный пункт

(КНП) комáндно-стежовий пункт (КСП).

комáндно-штабной комáндно-штабовий;

~ная машинá комáндно-штабовá машинá;

~ное учéние (КШУ) комáндно-штабовé навчáння (КШН).

комáндный командный;

~ный пункт командный пункт;

~ный сoстáв: млáдший, срéдний, стáрший, вы́сший командный склад: молóдший, срéдний, ви́щий, найви́щий.

комáндование командування;

к. авиациóнное авiацйне (летúнське) командування;

к. воéнно-транспортное вйськóво-транспортóве командування;

к. воздúшно-космической оборо́ны командування повiтряно-космично́й оборо́ни;

к. материáльно-технического обеспéчения командування материáльно-технично́й забезпéки;

к. объединённое об'еднане командування;

к. объединённое космическое об'еднане космичне командування;

к. объединённое такти́ческое авиациóнное об'еднане такти́чне авiацйне (летúнське) командування;

к. специальное специáльне командування;

к. стратегическое авиациóнное стратегичне авiацйне (летúнське) командування;

к. территориáльное территориáльне командування;

к. ударное ударне командування.

комáндовать командувати, -дую, -дуеш.

командóр командóр.

комáндующий 1. *прич.* який (щó) командуе; 2. *в знач. суц.* командувач;

к. войска́ми командувач вйськá;

к. войска́ми воéнного óкруга командувач вйськá войськóвоi окрúги;

к. **пара́дом** кома́ндувач пара́ди (пара́ду).

КОМБИНЕЗОН комбінезон.

КОМБИНИРОВАННЫЙ комбінований;
~ний **дозо́р** комбінована сте́жа.

КОМБИНИРОВАТЬ комбінува́ти -ну́ю -ну́еш.

КОМЕЛЬ 1. (нижня́я ча́сть дере́ва расте́ния) при́корень, -рня; вид-зе́мок, -мка; 2. (в сно́пе) гузи́р, -ря́; 3. (нижня́я ча́сть пера, ро́га, воло́са) низ, -зу, низови́й кіне́ць; 4. (связа́нный ко́нец метлы, ве́ника) гічка.

КОМЕНДА́НТ коменда́нт;
к. го́рода коменда́нт міста;
к. ла́гера коменда́нт та́бору.

КОМЕНДА́НТСКИЙ коменда́нтський;
~кая **слу́жба** коменда́нтська слу́жба;
~кий **уча́сток** коменда́нтська діля́нця (діля́нка);
~кий **час** коменда́нтська го́дина.

КОМЕНДАТУ́РА коменда́тура.

КОМИ́НГС ко́мінґс.

КОМИССА́Р коміса́р;
к. во́енный військо́вий коміса́р.

КОМИССАРИА́Т коміса́ріат, -ту;
к. во́енный військо́вий коміса́ріат.

КОМИ́СИЯ комісія;
к. враче́бно-ля́тная ліка́рсько-лі́тна комі́сія;
к. **испыта́тельная** випро́бна комі́сія;
к. **сле́дственная** слі́дча комі́сія;
к. **экзаменаціо́нная** випробува́ (екзаменаці́я) комі́сія.

КОМИТЕ́Т коміте́т, -ту.

КОМКА́ТЬ, СКОМКА́ТЬ м'я́ти (мну, мнеш), перемина́ти, зім'я́ти, -мну́, -мнеш; *перен.* жу́жмити, -млю, -миш, виклада́ти жу́жмом.

КОМКО́М жу́жмом.

КОМУНИКА́ЦИИ кому́нікаці́ї:
во́дные во́дні,
возду́шные пові́тряні,
сухопу́тные суході́льні.

КОМУНИКАЦИО́ННЫЙ кому́нікаці́й-ний.

КОММУТА́ТОР кому́та́тор;
к. **кно́почный** гудзи́ковий (кно́п-ковий) кому́та́тор.

КОММУТАЦИО́ННЫЙ кому́таці́йний;
~ные **изде́лия** кому́таці́йні ви́робн.

КОММУТА́ЦИЯ кому́та́ція.

КОМНА́ТА кімна́та, світли́ця, покій, -ко́ю, *твор.* -ко́ем.

к. **больных** кімна́та хво́рих;
к. **бытово́го обслу́живания** кімна́га побуто́вого обслу́говування;
к. **войско́вой ча́сти** світли́ця військо́вої ча́стини;
к. **для умыва́ния** умива́льня;
к. **для хране́ния и чи́стки ору́жия** кімна́та для зберіга́ння й чи́щення збро́ї;
к. **карау́льная** вартова́ кімна́та.

КОМПА́КТНЫЙ компа́ктний.

КОМПА́С компа́с;
к. **авиацио́нный** авіаці́йний (лету́нський) компа́с;
к. **астроно́мический** астроно́мічний компа́с;
к. **ги́роиндукцио́нный** гіроіндукці́йний компа́с;
к. **ги́ромагні́тный** гіромагне́тний (гіромагне́товий) компа́с;
к. **гироско́пический** гіроско́пічний компа́с;
к. **гла́вный** голо́вний компа́с;
к. **дистанцио́нный** дистанці́йний компа́с;
к. **лётчика** компа́с піло́та (лету́на́);
к. **магні́тный** магне́тний (магне́товий) компа́с;
к. **магнито́метрический** магне́тометри́чний компа́с;
к. **потенциоме́трический** потенціоме́тричний компа́с;
к. **резервны́й** резерво́вий компа́с;
к. **самолётный** літако́вий компа́с;
к. **солнечны́й** со́нячний компа́с;
к. **штурма́на** компа́с шу́рманна.

КОМПЕНСА́ТОР компенса́тор.

КОМПЕНСИ́РОВАННЫЙ компенсо́ваний.

КОМПЕНСИ́РУЮЩИЙСЯ компенсі́й.

КОМПЛЕКС компа́кс, -су;
к. **авиацио́нный раке́тный** авіаці́йний (лету́нський) раке́тний компа́кс;
к. **воору́жения** компа́кс озбро́ення;
к. **всепого́дный** зені́тний раке́тний **всепого́дный** зені́тний (проти́лету́нський) раке́тний компа́кс;
к. **вычислі́тельный** обчі́слювальний компа́кс;
к. **оборо́нительный** оборо́нний

комплекс;
к по́исково-спаса́тельный по-
 шково-рятува́льний ко́мплекс;
к радио́локаціо́нный радио́лока-
 цийний ко́мплекс;
к ба́кетный раке́тний ко́мплекс.
 ко́мплект ко́мплект, -ту;
к ава́рийно-спаса́тельный ава-
 но-рятува́льний ко́мплеќт;
к боево́й бойовий ко́мплеќт, бое-
 вий ко́мплеќт;
к индивидуа́льный парашю́тный
 индивидуа́льний парашу́тний ко́м-
 плеќт;
к пере́носный испы́тательный
 переносний випробовувальний
 ко́мплеќт;
к самоле́тный літако́вий ко́м-
 плеќт.
 комплекта́ция комплекта́ція;
к боеприпа́сов комплекта́ція стрі-
 лива (бойові́х [бо́йних] припа́сів,
 боеприпа́сів).
 ко́мплектно́сть ко́мплектно́ість, -нос-
 ті.
 комплектова́ние комплектува́ння;
к вооруже́нных сил комплeктува́н-
 ня збро́йних сил.
 комплектова́ть комплектува́ти, -ту́ю,
 -ту́еш.
 комплекту́ющий який (що) ко́м-
 плекту́є, комплектува́льний;
 ~щие изде́лия комплектува́ль-
 ні ви́роби.
 компо́нент скла́дник, -ка, компо́нент.
 компо́новка компо́нува́ння;
к лета́тельного аппара́та ко́м-
 понува́ння літного аппара́ту;
к та́нка компо́нува́ння та́нка.
 компо́новочный компо́нува́льный;
 ~ные схе́мы составных раке́т
 компо́нува́льні схе́ми скла́дених
 раке́т.
 ко́мпрессио́нный ко́мпресі́йний.
 ко́мпрессо́р ко́мпресо́р;
к возду́шный повітря́ний ко́мп-
 ресо́р;
к вспомога́тельный допо́міжний
 ко́мпресо́р;
к поршнево́й то́локовий (поршне-
 вий) ко́мпресо́р.
 конвекцио́нный конвекці́йний.
 конвеќция конвеќція.
 конвене́нция конвене́нція;
к о континента́льном ше́льфе

конвене́нция про континента́льный
 ше́льф;
к по морско́му пра́ву конвене́нция з
 морско́го пра́ва.
 конвертопла́н конвертопла́н.
 конвои́р конво́йник конво́йр.
 конво́йрование конво́юва́ння.
 конво́йровать конво́юва́ти, -во́юю
 -во́юеш.
 конво́й конво́й, -во́ю.
 конво́йный конво́йний.
 конденса́тор конденса́тор;
к вла́ги конденса́тор воло́ги;
к запале́нный конденса́тор-запале́ль-
 ник.
 конденса́ционный конденса́ційний.
 кондицио́нирование кондиціонува́ння
 ко́нec (стропи́л) грэ́бнь -бeня.
 ко́нec¹ кінце́ць, -ця́, гвор. -нцéь.
 ко́нec² (верёвка) моту́зка.
 ко́нечнo звiсно.
 ко́нечности кінці́вки, -вок.
 ко́нечный кінце́вий.
 ко́нический ко́нічний, ко́нусовий.
 ко́нный кінний.
 конопа́тить шпарува́ти, -ру́ю,
 -ру́еш.
 коноса́мент коноса́мен -ту.
 консерва́ция консерва́ція.
 ко́нсоль ко́нсoля, ко́нсoль, -лі, твор.
 -ллю.
 ко́нсул ко́нсул.
 ко́нтaкт ко́нтaкт, -ту, до́тик, -ку;
к гидроаку́стический гидроаку́с-
 тичный ко́нтaкт.
 ко́нтейнер ко́нтейнер
 ко́нтейнерово́з ко́нтинeрoвiз, -во́за.
 ко́нтингент ко́нтинeнтoу.
 ко́нтинeнт ко́нтинeнт,
 континента́льный < континента́льный;
 ~ный ше́льф континента́льный
 ше́льф.
 ко́нтра ко́нтра.
 контраба́нда контраба́нда, пачка́р-
 ство;
занима́ться ~дой айма́тися кон-
 траба́ндою, пачка́рoвaти, -рю́ю,
 -рю́еш.
 контраба́ндист ко́нтaндiст, пач-
 ка́р, -ря́.
 контраба́ндный ко́нтраба́ндoвий,
 пачка́рський;
 ~ный това́р контраба́нда, пач-
 ка́рський кра́м.
 контрагента́нский контрагента́нский;

~кий объект контрагентський об'єкт.
контрастность контрастність, -ності.
контратака контратака, протинаступ, -пу.
контрбатарейный контрбатарейний;
 ~ная борьба контрбатарейна боротьба.
контркурс контракурс, -су.
контрманевр контраманевр, -ру, протиманевр, -ру.
контрнаступление контранаступ, -пу, протинаступ.
контроль контроль, -лю;
 к. стрельбы контроль стрільби.
контрольно-измерительный контрольно-вимірний;
 ~ная магнитная станция контрольно-вимірна магнетна (магнетова) станція.
контрольно-пропускной контрольно-перепускний;
 ~ной пункт (КПП) контрольно-перепускний пункт (КПП).
контрольный контрольний.
контрразведка контррозвідка, протирозвідка.
контррельс прирєйка, контррєйка.
контрудар контрудар, -ру, протудар, -ру.
контрфорс контрафорс; (в орудии) відпірник.
контрскарп контрескарп, -пу.
контузить контузити, -жу, зиш.
контузия контузія.
контур контур, обрис, -су.
конус конус;
 к. буксируемый тягнений (гальбований) конус;
 к. вращения лопастей конус обертання лопаток (лопатель).
конус-ветроуказатель конус-вітровказівник.
конус-мишень конус-метя.
конфликт конфлікт, -ту.
концевой кінцевий;
 ~вое окно кінцеве вікно.
концентрационный концентраційний;
 ~ный лагерь концентраційний табір, концентрак, -ку.
концентрация концентрація;
 к. минимально нетерпимая мінімально нестерпна концентрація;
 к. пороговая порогова концентра-

ція;
 к. смертельная смертельна концентрація;
 к. средняя середня концентрація;
 к. эффективная ефективна концентрація.
концентрированный концентрований.
концентрировать концентрувати, -рюю, -рюеш.
концентрический концентричний.
концепция концепція.
кончина сконання, скін (скону), смерть, -ті.
 конь кінь (коня).
коньки ковзани, -нів, ліжви (лижв).
координатор координатор, погбджувач, -ча, твор. -чем.
координаты координати, -нат;
 к. астрономические астрономічні координати;
 к. биполярные біполярні координати;
 к. географические географічні координати;
 к. геодезические геодезичні координати;
 к. геодезические прямоугольные пространственные геодезичні прямокутні просторові координати;
 к. геоцентрические геоцентричні координати;
 к. горизонтальные горизонтальні (поземні) координати;
 к. инерциальные инерціальні координати;
 к. полярные плоские полярні пласкі координати;
 к. прямоугольные прямокутні координати;
 к. счисляемые зчислені (обчислені) координати;
 к. текущие поточні координати;
 к. топоцентрические топоцентричні координати;
 к. экваториальные екваторіальні координати;
 к. эклиптические екліптичні координати;
 к. эталонные еталонні координати.
координатный координатний, координатний.
координация координація, погодження.
координировать координувати, -нюю,

-нуєш.

копáть копáти; (*картофель* — *ещё*) вибирáти.

копáться копáтися; рíтися (рiюся, рiєшся), по́рпатися.

копёр копёр, -пра́, капáр, -ра́

копір копір

копировáльный копіювáльний;

~ная бума́га копіювáльний папір.

копі́ровать копіюва́ти, -ю́ю, -ю́єш.

ко́пия ко́пия.

копна́ (*волос*) кучма.

копы́ля мор. копыла, -пы́л.

копыё́ спис, *уст.* рáтище.

корабёльный кораблёмый:

~ная авиáция кораблёва авiáция (кораблёве лету́нство);

~ная артиллéрия кораблёва артиллéрия;

~ная развёдка кораблёва рóзвiдка;

~ная симво́лика кораблёва симво́лика;

~ная служба́ кораблёва служба́;

~ная удáрная гру́ппа кораблёва удáрна гру́па;

~ное боево́е учéние кораблёве бойовé навчáння;

~ное вооружéние кораблёве озбро́ення;

~ные оги́й кораблёмi вогни́;

~ные пра́вила кораблёмi пра́вила;

~ный бомбомёт кораблёмый бомбомёт (бомбоски́д);

~ный приказ кораблёмый на́каз;

~ный ракетный ко́мплекс кораблёмый ракетный ко́мплекс;

~ный самолёт кораблёмый ли́та́к;

~ный со́став кораблёмый склад;

~ный такелáж кораблёмый такелáж;

~ный у́зел морський ву́зол;

~ный у́став кораблёмый стату́т.

корабёльщик корабельник.

кораблевожде́ние кораблеводи́ння.

кораблекруше́ние кораблёва авáрия (катастро́фа); авáрия (катастро́фа) корабля́.

кораблестро́ение кораблестудува́ння, суднобудува́ння.

кораблестро́ительный кораблестудiвний, суднобудiвний.

~ная програ́мма кораблестудiвна програ́ма;

~ный заво́д корабельня́, верфь;

-фи́, *твор.* -ф'ю́.

кора́бль корабель, -бля́;

к. боево́й бойовий корабель;

к. воённый вiйськовий корабель:

авианесу́щий авiаносiйний,

артиллéрийский артиллéрийний,

деса́нный деса́нтовый (деса́нний),

противоло́дочный проти́човно́вий,

ракетный ракетный;

к. возду́шный повітряний кора́бель;

к. космо́ческий космо́чний кора́бель;

к. космо́ческий много́разового испо́льзования космо́чний кора́бель багаторáзового використáння;

к. на возду́шной поду́шке кора́бель на повітря́ний поду́шці;

к. на подво́дных кры́льях кора́бель на підводних кри́лах;

к. противовозду́шной оборо́ны (КПВО) кора́бель проти́повітряно́й оборо́ны (КППО);

к. радиолокацио́нного дозо́ра кора́бель радиолока́ційно́й стéжкi;

к. управлéния кора́бель керува́ння.

кора́бль-ракетонóсец кора́бель-ракетоносiй, корабля́-ракетоносiя́.

кора́бль-цель кора́бель-цiль, корабля́-цiли́.

коренно́й (*берег*) корiнний (*берег*).

корзи́на ко́шик;

к. панора́мная гнiздó панора́ми.

коридо́р коридо́р;

к. возвра́щения коридо́р поверне́ння;

к. вхо́да коридо́р вхо́ду;

к. выходно́й возду́шный вихiдний повітря́ний коридо́р;

к. пусково́й пусковий коридо́р.

коричневый бруна́тний.

корм (*пища для животных*) па́ша, -ши́, *твор.* -шею́.

корма́ мор. корма́.

кормiлец́ годува́льник, годiвник, -ка́;

уте́ря ~льца втра́та годува́льника.

кормовóй¹ харчовий;

~вы́е де́ньги харчовi гро́ши, страв-

не́, -но́го.

кормово́й ² мор. кормовий.

корнево́й корене́вий.

коро́бка скрінька, коробка;

к. дымовая́ димниця;

к. жестяна́я бляшанка;

к. магази́нная магази́нова скрінька;

к. передáч коро́бка передáч;

к. прице́ла мірнікова скрінька;

к. ство́льная цівкова́ скрінька.

коро́бчатый скриньча́стий, коробча́стий.

короми́сло коромисло.

коро́ткий коро́ткий.

ко́рпус ко́рпус, -су;

к. гра́наты ко́рпус гра́наты;

к. кора́бля кора́бле́вий ко́рпус;

к. стрелко́вый стріле́цький (піхо́тний) ко́рпус.

корре́ктирование коригува́ння, коректува́ння.

корре́ктировать коригува́ти, -гу́ю,

-гуеш, коректува́ти, -тую, -туеш;

к. стрельбу́ коригува́ти стріля́ння (стрі́льбу).

корре́ктировка коригува́ння, коректува́ння.

корре́ктировочный коригува́льний, коректува́льний.

корре́ктировщик коригува́льник, коректува́льник.

корре́ктор коре́ктор.

корре́ктура коре́кта, коректу́ра.

корреля́ция кореля́ція.

корреля́ционный кореля́ційний.

корреспонде́нт кореспонде́нт.

корро́зия корозія.

ко́ртик ко́ртик.

ко́рточка по́чіпки, навпо́чіпки;

на к. сади́ться, сесть си́дати, си́сти навпо́чіпки.

космі́ческий космі́чний;

~кая война́ космі́чна війна́;

~кая навига́ционная систе́ма

космі́чна навіга́ційна систе́ма;

~кая связа́ь космі́чний зв'язо́к;

~кая ско́рость космі́чна швидкі́сть;

~кий аппара́т космі́чний апарáт;

~кое излу́чение космі́чне випромі́нювання;

~кое простра́нство космі́чний про́стір.

космона́втика космона́втика.

косноязы́чный 1. недорі́куватий, 2. в знач. суц недорі́ка, недорі́куватий, -того

ко́сный відста́лий, іне́ртний, мля́вий; ~ные взгля́ды відста́лі по́гляди, ~ный ум мля́вий (леда́чий) ро́зум.

косо́гор косо́гір, -го́ру.

косо́й скі́сний;

~са́я проре́зь скі́сний прорі́з.

косо́прице́льный навскі́сний;

~ный о́гонь навскі́сний во́гонь.

костене́ть костене́ти, дубі́ти.

косте́р бага́ття, во́гнище.

косты́ль 1. мі́лиця, ко́стур; 2. ж.-д. бретна́ль, -ля, твор. -лем;

к. ре́льсовый бретна́ль.

кость кі́стка.

костю́м костю́м, -му:

водола́зный норе́цький,

высо́тно-компенсі́рующий висо́тно-компенсува́льний,

ле́тний літний,

маскі́ровочный маскува́льний,

терморегулі́рующий термо(те́пло)регулюва́льний.

кося́к (в коле́се) дзвоня́к, -ка; (дверной) одві́рок, -рка; (око́нный) лутка.

коте́л каза́н, -на́, коте́л, -тля́;

к. а́томный а́томовый (а́томный) каза́н;

к. отопи́тельный о́грива́льний (опа́лювальний) каза́н;

к. корабе́льный кора́бле́вий каза́н.

котело́к казане́ць, -нця́, казано́к, -нка́, іду́нка;

к. кре́новый кре́новый казане́ць;

к. магни́тного ко́мпаса казане́ць магни́тного (магни́тового) ко́мпаса.

котельная каза́нна, -но́й.

котельный каза́нный;

~ная устано́вка каза́нна уста́ва;

~ное отде́ление каза́нне відді́лення.

котида́льный котида́льний;

~ная лі́ния котида́льна лі́нія.

котлова́н ві́коп, -пу, я́ма, ко́пань, -ні, твор. -нно́у.

котлови́на уло́говина, відо́линок, -нку́.

котлово́й каза́нный;

~во́е дово́льствие каза́нне по́стача́ння.

ко́уш мор. рі́хва.

кофферда́м коферда́м.

кочега́р кочега́р.

ко́чка 1. кúпинá; 2. (*неровность зем-ли, дороги*) грудка.

кочковáтый 1. купня́стий; 2. (*на лу-гу, на болоте*) грудкува́тий.

кочу́ющий якій (шо) кочу́є; кочів-ний;

~**щие орудя**, **та́нки** кочівні гарма́ти, та́нки.

ко́шка мор. кішка, кітвиця.

коэффи́циент коефіцієнт;

к. безопа́сности самолёта коефі-цієнт безпеки літака́;

к. волново́го сопроти́вления кое-фіцієнт хвильового опору;

к. девиа́ции магнітного компаса коефіцієнт девіа́ції магнётного ко́мпаса;

к. дрейфа коефіцієнт дрейфу́;

к. звуконепрони́цаемости коефі-цієнт звуконепроні́кності;

к. концентра́ции гидроакустичес-кой антéнны коефіцієнт концентра́-ції гидроакустично́ї антéни;

к. ла́га коефіцієнт ла́га;

к. лобово́го сопроти́вления коефі-цієнт чолово́го опору;

к. наполне́ния коефіцієнт на-повне́ння;

к. оперативного использо́вания сил коефіцієнт оперативного ви-користа́ння сил;

к. ослабле́ния прони́кающей радиа́ции коефіцієнт посла́блення прони́кно́ї радиа́ції;

к. остóйчивости коефіцієнт остій-ності;

к. отраже́ния звуковы́х волн кое-фіцієнт відбива́ння звуковы́х хвиль;

к. погло́щения звуково́й эне́р-гии коефіцієнт поглина́ння зву-ково́ї ене́ргії;

к. подавле́ния коефіцієнт заглу-шення;

к. подьёмно́й си́лы коефіцієнт підійма́льної си́ли;

к. полёзно́го дей́ствия коефіцієнт корисно́ї дії (двигуна́, рушія, грібно́го гвинта́, випромінювача);

к. по́лно́го сопроти́вления коефі-цієнт по́вно́го опору;

к. полно́ты ко́рпуса корабля́ кое-фіцієнт повноті ко́рпусу корабля́;

к. преломле́ния зву́ка коефіцієнт заломле́ння зву́ку;

к. прони́цаемости отсе́ка коефі-цієнт прони́кності відсіку́;

к. пространственно́го затуха́-ния зву́ка коефіцієнт просторо́во-го згаса́ння зву́ку;

к. распознава́ния сигнала́ коефі-цієнт розпізнава́ння сигнала́;

к. рассу́вания зву́ка коефіці-єнт рóзсіву зву́ку;

к. сжима́емости коефіцієнт стіску-ваності;

к. сопроти́вления выступа́ющих ча́стей коефіцієнт опору вино-сних ча́стин;

к. сопроти́вления глáдкого ко́р-пуса коефіцієнт опору глáдкого ко́рпусу;

к. стрельбы́ коефіцієнт стріля́ння (стрільби́);

к. теоретическо́го чертежа́ коефі-цієнт теоретично́го кресле́ння;

к. то́чности счисле́ния коефіцієнт то́чности зчїсле́ння;

к. удале́ния коефіцієнт відда́лен-ня;

к. усиле́нной антéнны коефіцієнт підси́леної антéни.

краеуго́льный нарі́жний, кúтний;

~**ный ка́мень** нарі́жний ка́мінь.

край (*предельная линия, окраина*) край (кра́ю); (*конец — ещё*)

кінéць, -нця́, твор. -нцём.

кра́йний кра́йній, грани́чний.

кран кран;

к. аварійного откры́тия лю́ка кран аварійного відкриття́ лю́ка;

к. аварійного сли́ва то́плива кран аварійного зли́ву па́лива;

к. ба́шенный ве́жовий (ба́што-вий) кран;

к. выпуско́й выпускний кран;

к. выпуско́й выпускний кран;

к. запо́рный запірний кран;

к. ма́сляный олівний кран;

к. пожа́рный поже́жний кран;

к. порта́льный порта́льний кран;

к. сливно́й зливний кран.

кра́нец мор. кра́нець, -нця́, -нцем.

кра́новый кра́новий.

кран-распреде́литель кран-розпо-ді́льник, кра́на-розподі́льника.

красі́тель барвник, -ка́.

кра́ска фа́рба.

краскораспылитель фарборозпорóшувач, -ча, твор. -чем.
Красное море Червоне море.
красный червоний.
краткий короткий.
краткосрочный короткотермінóвий; ~ный **отпуск** короткотермінóва відпустка.
кратчайший найкорóтший.
крашение фарбування.
крейсер крейсер, *ист.* кружляк, -ка;
к. авианесущий крейсер-ав'аносій, крейсера-аваносія.
к. атомный атомóвий (атомний) крейсер;
к. вспомогательный допоміжний крейсер;
к. лёгкий легкій крейсер;
к. противолодочный протичовно-вий крейсер;
к. ракетный ракетний крейсер;
к. тяжёлый важкий крейсер.
крейсерский крейсерський;
 ~кие **действия** крейсерські дії, крейсування, кружляння.
крейсирование крейсування.
крейсировать крейсувати, -сую, -суюш.
крейсировка крейсування.
Кременчуг Кременчук, -ка.
крен крен, -ну, нахил, -лу.
кренгельс кренгельс.
крénить (*о судне, самолёте*) хиліти, -лю, -лиш.
кренование кренування.
креновый креновий;
 ~вый **магнит** креновий магнет.
крепёж кріплення.
крепёжный кріпильний;
 ~ные **работы** кріпильні роботи.
крепительный закріпний, кріпильний;
 ~ный **болт** закріпний прогóнич.
крепить зміцнювати, -нюю, -нююш.
крепкий міцний, дужий.
крепление кріплення, закріплення, закріплювання; зміцнення, зміцнювання.
крепостной фортечний.
крепость 1. фортеця, твердіня; 2. (*качество, свойство, состояние*) міцність, -ності, трівкість, -кості; сила, твердість, -дості;
к. трóса міцність лінви;

к. трóса рабочая робоча міцність лінви;
к. трóса разрывная розривна міцність лінви.
крéсло крісло;
к. вращающееся обертóве (обертне) крісло;
к. катапультируемое катапультиóванне крісло;
к. ударобезопасное ударобезпéчне крісло.
крест хрест, -та.
крестовидный хрестáтий, хрещáтий; ~ная **вязка** навхрёсне в'язáння.
крестовина хрестовина; перехрестя.
кривая (*линия*) в *знач. суц.* кривá, -óй;
 ~вая **водоизмещения** кривá водотоннажності;
 ~вая **высот** **прицелов** кривá висóт мірників;
 ~вая **колебания** ствóла кривá хитáння (коливáння) цівки (жер-литá).
кривизна кривина.
кривошипный корбовий.
криогенный криогеновий;
 ~ная **техника** криогенова **техника**.
критерий критерій, -рію;
к. боевой устойчивости критерій бойовóї стійкості;
к. боевой эффективности критерій бойовóї ефектíвності;
к. выполнения боевой задачи критерій виконáння бойовóго завдáння;
к. «затраты-эффективность» критерій «витрáти-ефектíвність».
критика критика.
критический критичний;
 ~кая **масса** критична **мáса**;
 ~кая **скорость** критична швидкість.
кров 1. (*защита, покрытие*) за-хист, -ту; 2. (*приют*) притýлок, -лку; (*пристанище*) пристанóвище.
кровать ліжка.
крóвля покрівля.
кровоизлияние крововілив, -ву.
кровотечение кровотéча;
к. остановить затамувати **кров**.
кровоточащая рана кривáва рáна.
кроки *нескл.* крокі, на́черк, -ку.
крокировка крокіювання;
к. местности крокіювання місцé-

вості.

крѳмка круг, кружѳк, крайка, кант.**кронцѳиркуль** кронцѳиркуль, -ля.**круг** (плѳскѳсть, огрѳниченнѳя окрѳужнѳстью) круг; (окрѳужнѳсть) кѳло;к. азимутѳльный азимутнѳй круг;
к. рѳвнѳх высѳт круг рѳвнѳх висѳт;

к. склонѳеннѳй круг схѳлень;

к. ширѳты круг ширѳтѳй.

круглогѳубцы круглогѳубцѳ, -цѳв.**круглѳсѳточнѳй** цѳлодобѳвнѳй.**кругѳвѳй** кругѳвѳй, коловѳй;

~вѳя закѳтка коловѳй ѳбтиск;

~вѳя защѳита кругѳвѳя заслѳна (ѳборѳна);

~вѳя охрѳна (охрѳненнѳе) коловѳя охорѳна;

~вѳе визѳрованнѳе кругѳвѳе зѳрненнѳя;

~вѳй захвѳт коловѳй зѳчѳп;

~вѳй ѳбзѳр кругѳвѳй ѳгляд.

кругѳзѳр виднокѳло, виднокрѳг, -гу,

кругѳгляд, -ду, кругѳвѳд, -ду.

кругѳм навкругѳ, навкѳло.**кругѳѳбразнѳй** колувѳтнѳй, кругѳвѳвѳтнѳй, круглѳстнѳй.**кружѳк** гуртѳк, -ткѳ.**крупѳ** крупѳ, -пѳв и круп.**крупнокѳлибернѳй** великокѳлиберѳвнѳй.**крупнѳмасшѳбнѳй** великомѳрѳло-внѳй, великомасшѳбнѳй;

~нѳя кѳрта великомѳрѳлова (великомасшѳбнѳя) кѳрта (мѳпа).

крупнѳй велѳкнѳй;

~нѳя мѳшка велѳка мѳшка;

~нѳй масшѳб велѳке мѳрѳло, велѳкнѳй масшѳб.

крутизнѳ стрѳмкѳсть, -кѳстѳ, крутѳсть, -тѳстѳ;

к. бѳрега стрѳмкѳсть бѳрега.

крутѳй стрѳмкѳй; (стрѳгнѳй) сувѳрнѳй;

~тѳя траектѳрнѳя стрѳмкѳ траектѳрнѳя;

~тѳй бѳрег стрѳмкѳй бѳрег;

~тѳе мѳры сувѳрѳ зѳходи.

крутѳщнѳй крутѳльнѳй;

~щнѳй момѳнт крутѳльнѳй момѳнт.

кручѳ кручѳ.**крушѳненнѳе** кѳгастрѳфа, розбитѳя.**крылатѳй** 1. (ѳ слѳве) крилатѳй;

2. (имѳющнѳй крыльѳя) крилатѳстнѳй;

~тѳя рѳкетѳ крилатѳстѳ рѳкетѳ

крылѳ крилѳ;к. безлонжерѳннѳе безлонжерѳнѳе
ве крилѳ:

безконѳечнѳго размѳха безмѳжнѳго рѳзмахѳ,

безконѳечнѳго сужѳеннѳя безмѳжнѳго звѳженнѳя;

к. вѳрхнѳе вѳрхнѳе крилѳ;

к. внѳшнѳе зѳвнѳшнѳе крилѳ;

к. выдвнѳжнѳе висувнѳе крилѳ;

к. высокораспѳлѳженнѳе висѳкрѳзмѳщенѳе крилѳ;

к. двѳхлонжерѳннѳе двѳлонжерѳнѳе крилѳ;

к. доплѳнительнѳе доплѳтковѳе крилѳ;

к. крѳестоѳбразнѳе крѳестѳте крилѳ;

к. жѳсткѳе жѳрсткѳе крилѳ;

к. крышеѳбразнѳе трѳугѳльнѳе дахѳватѳе трѳикѳтнѳе крилѳ;

к. мѳшѳщѳе махѳальнѳе (мѳшнѳе) крилѳ;

к. моноплѳннѳе моноплѳннѳе крилѳ;

к. несѳщѳе носнѳе (несѳщѳе) крилѳ;

к. низкораспѳлѳженнѳе низкѳкорѳзмѳщенѳе крилѳ;

к. парѳабѳличѳскѳе парѳабѳличѳскѳе крилѳ;

к. ромбѳвѳднѳе ромбѳватѳе крилѳ;

к. серпѳвѳднѳе серпѳватѳе крилѳ;

к. стрѳловѳвѳднѳе стрѳлуватѳе крилѳ;

к. телѳскопѳичѳскѳе телѳскопѳичѳскѳе крилѳ;

к. трапѳецнѳевѳднѳе трапѳецнѳевѳднѳе крилѳ;

к. трѳугѳльнѳе трѳикѳтнѳе крилѳ;

к. трѳѳхлонжерѳннѳе трѳѳхлонжерѳнѳе
ве крилѳ;

к. цѳльнѳе цѳльнѳе крилѳ;

к. щѳелевѳе щѳѳлѳннѳе крилѳ;

к. эллипсѳвѳднѳе эллипсѳватѳе крилѳ.

крыльшкѳ крильѳцѳ, -лецѳ.**крытѳй** критѳй;

~тѳй вагѳн критѳй вагѳн.

крышѳ дах, -хѳ.**крышеѳбразнѳй** дахѳватѳй.**крышкѳ** (покрѳшкѳ) нѳкрѳвкѳ, (сѳндѳкѳ) вѳко.**крыѳс-пѳленг** крыѳс-пѳленг.**крыѳк** гѳк.**крычѳкѳвѳй** (мѳтрѳс) гѳковѳй.**крычѳк** гѳчѳк, -чкѳ;

к. спѳсѳковѳй ѳзѳчѳк, -чкѳ, ко-

шб́к, -шка.
кряж кряж, -жа, па́смо;
к. го́рный гірське пасмо
кряжистый (человек) кремезна лю-
 діна
ку́брик кубрик, -ку
кувырка́нье переверта́ння
к. пу́ли переверта́ння ку́ли.
кузне́ц кова́ль, -ля
кузне́чный кова́льський
ку́зница ку́зня.
кузов васа́г, ку́зов, ко́роб.
кула́к¹ кула́к, -ка, п'ясту́к, -ка.
кула́к² техн. кула́к, -ка.
к. зажимно́й затиско́вий (затис-
 ний) кула́к;
к. упо́рный упірни́й кула́к.
кулачо́к техн. кулачо́к, -чка.
кула́чный кулаковий, кула́чний;
 ~ный **бой** бій навкула́чки.
кулісы куліси, -ліс; *театр* лашту́н-
 ки, -ків.
кумуляти́вный кумуляти́вний, панце-
 ропопа́лювальний;
 ~ное **де́йствие** кумуляти́вна дія.
купа́ние купа́ння.
купа́ющийся 1. прич. який купа́еть-
 ся; 2. в знач. суц. купа́льник.
ку́пол ба́ня, ма́ківка.
купо́нный купо́новий (*аркуш*).
курви́метр (*прибор*) кривомі́р.
курга́н моги́ла.
курче́на куріння, па́лення.
кури́льщик куре́ць, -рця́, -рцём.
кури́ть кури́ти, -рю́, -риш, па́лити,
 -лю́, -лиш.
куро́к куро́к, -рка́; **взведе́ние** ~рка́
 зве́дення курка́.
курс курс, -су;
к. боево́й подгото́вки курс бойово́-
 го ви́школу;
к. взле́тний злітний курс;
к. встречнопересека́ющийся зу-
 стрічнопересі́чний курс;

к. корабля́ курс корабля́;
к. относі́тельно ве́тра курс стосов-
 но вітру;
к. отхо́да курс відхо́ду;
к. офице́рский старшинський курс;
к. полёта курс ле́ту;
к. самолёта курс літака́;
к. сближе́ния курс збли́ження;
лететь по́ курсу летіти за́ курсом.
курсáнт курсант.
курсо-глицса́дная систе́ма куро-
 глица́дна (ковзна́) систе́ма;
курсово́й курсовий.
курсогра́мма курсогра́ма.
курсоуказа́ние 1. (*действие*) зазна́-
 чення, показáння куро́су; 2. (*сведе-
 ние, сообщение о чем-л.*) по́каз,
 -зу, показáння; 3. (*замечание,
 распоряжение*) вказівка;
прибо́ры ~ния при́лади зазна́-
 чення куро́су.
курсоуказа́тель курсовказівни́к, -ка́.
курье́рский кур'єрський;
 ~кий **ли́ст** кур'єрський листо́к.
куса́чки острогубці́, -ців.
куст куш, -ща́.
куста́рник чага́рник, -ка́, куші́,
 -щів, чага́рі, -рів.
ку́хня ку́хня;
к. похóдная похі́дна ку́хня;
к. солда́тская солда́тська (вояць-
 ка) ку́хня.
ку́ча купа́.
ку́чка кўпка.
ку́чность гу́стість, -тості́, купча́стість,
 -тості́;
к. бо́я гу́стість бо́ю;
к. попада́ния гу́стість влучáння;
к. приземле́ния гу́стість призем-
 лення;
к. стрельбы́ гу́стість стріля́ння
 (стрільби́).
куша́нье їжа, (*блюдо*) стра́ва.
кюве́т рив (рóву), кюве́т, -ту.

Л

лаборато́рия лаборато́рія;
л. орбита́льная космо́ческая кос-
 мічна орбита́льна лаборато́рія.
лавиро́вание лавірува́ння.
лавиро́вать лавірува́ти, -рую́, -руеш.
лавиро́вка лавірува́ння.
ла́вка кра́мниця;

л. кни́жная книга́рня;
л. продо́вольственная харчова́
 кра́мниця.
ла́г ло́га, лаѓ;
измеря́ть ~ом ло́гува́ти, -гу́ю,
 -гу́еш.
лаге́рный та́боровий, та́бірний;

~ная палатка таборовий намет;
 ~ная служба таборова служба;
 ~ное расположение таборове розташування;
 ~ный сбор таборові зборі;
 ~ный участок части таборова дільниця частини.
лагерь табір, -бору;
 ~рем разместиться розташуватися табором;
 ~рем становиться, стать, располагаться, расположиться ставати (стати) табором, отаборюватися, -рююся, -рюешся, отаборитися, -рюся, -ришся, таборувати, -рюю, -рюеш;
 л. барачный бараковий табір;
 л. военный військовий табір;
 л. временный тимчасовий табір;
 л. военнопленных табір військово-виполонених;
 л. для интернированных табір для інтернованих;
 л. осадный облоговий табір;
 л. палаточный наметовий табір;
 л. подвижной рухомий табір;
 л. постоянный сталій табір.
лагуна лагуна.
лагунный лагуновий.
ладить 1. ладнати, бути, жити (живу, живеш) в злагоді; 2. (приводить в готовность) лагодити, -джу, -диш; (собираться) збиратися, лагодитися.
ладонь долоня.
лазарет шпиталь, -лю.
лазаретный шпитальний;
 ~ная линейка шпитальна лінійка.
лазер лазер;
 л. газовый газований лазер;
 л. жидкостный рідинний лазер;
 л. полупроводниковый напівпровідниковий лазер;
 л. твердотельный твердотілий лазер;
 л. химический хемічний лазер.
лазерный лазерований, лазерний;
 ~ная локация лазерова локація;
 ~ная разведка лазерова розвідка;
 ~ная система наведения оружия лазерова система наведення зброї;
 ~ное излучение лазерове випромінювання;
 ~ное оружие лазерова зброя.

лазурь блакить, -ті, твор. -ттю.
лазутчик 1. пластун, -на; 2. вивідач, вивідувач, -ча, твор. -чем.
лай гавкіт, -коту, гавкання, б е хання.
лайнер лайнер.
лакокрасочный лакофарбовий.
лакомство ласощі, -щів.
лампа лампа;
 л. висячая висна лампа;
 л. паяльная лютувальна лампа.
ламповый ламповий.
лапка лапка;
 л. предохранителя лапка запобіжника.
лапчатый лапастий.
латунный латунний, мосяжний.
латунь латунь, -ні, мосяж, -жу.
лафет лафет;
 л. барбетный барбетовий лафет;
 л. гусеничный гусеничний лафет
 л. колесный колісний лафет;
 л. пушечный авіаційний лафет;
 л. самоходный саморухний лафет;
 л. с раздвижными станями лафет з розсувними стовбами;
 л. универсальный універсальний лафет.
лафетный лафетовий, лафетний.
лацкан вилігга.
лебедка корба, катерінка.
Лебедь астр. Лебідь, -беда.
лебеза долото, конопач.
Лев (зодиак) Лев.
левофланговый лівокриловий.
левша лівак, -ка, шульга, манько
левый лівий;
 ~вый фланг ліве крило.
легенда легенда, пояснення.
легировать легувати, -гую, -гуюш.
легкий легкій;
 л. пулемет легкий кулемет (скоро стріл).
легковой легковий, особовий, пассажирський.
легковоспламеняющийся легкозапалюваний.
лёгкое легень.
лёгкопулемётный легкокулеметний.
 ~ное отделение легкокулеметний рій.
легкоплавкий легкотопний.
лёгкость легкість, -кості.

легкораненый легкопораненый.
лёд лід (льоду); (*плавучий*) кріга.
ледовый крижаній, льодовий;
 ~вая **обстановка** льодова (крижанá) обстановка;
 ~вая **разведка** льодова (крижанá) розвідка;
 ~вый **аэродром** льодовий аеродром (льодовé летóвище).
ледокól криголám.
ледокóльный криголámний, криголáмовий;
 ~ное **обеспечение** криголámне (криголáмове) забезпечення.
ледорёз кригоріз, накріжник.
ледостáв льодостáв, -ву.
ледоход льодохід, -ходу, кругоплáв, -ву.
лээр лээр, шнур, -рá.
лээрный лээрівий, лээрний;
 ~ное **устройство** лээрове пристосувáння.
лэжа лежачи, навлéжачки, ліжма.
лежание лежáння, лежнjá;
л. на курсе лежáння на курсі.
лежать, лечь лежáти, -жý, -жйш, лягті (ляжу, ляжеш);
л. в дрейфе лежáти в дрейфі, дрейфувáти;
л. на жидком грунте лежáти на рідкóму грунті.
лэжень підвалина.
лэзвие лéзо;
л. для бритья лéзо для гоління.
лэйка 1. (*сосуд для поливки*) конóвка, поливáльниця; 2. (*воронка*) лйка; 3. *мор.* черпáк, -кá.
лэйпер лэйпер.
Лейпциг Ляйпціг.
лейтенáнт чотáр, -рjá, лейтенáнт; (*морской*) лейтенáнт;
младший лейтенáнт хорúnжий, -жого, молодший лейтенáнт;
старший лейтенáнт порúчник, старший лейтенáнт.
лекало лекало, мóдло.
лекарство ліки, -ків.
лента стрічка;
л. изоляционная ізоляційна стрічка;
л. орденская орденська стрічка;
л. патронная набійна стрічка;
л. пулемётная кулемётна стрічка;
л. резиновая гумóва стрічка;
л. телеграфная телеграфна

стрічка.
лентопротяжный стрічковяжний;
 ~ный **механизм** стрічковяжний механізм.
лэнточка стрічечка.
лэнточный стрічковий;
 ~ный **пóрох** стрічковий пóрох.
лепёшка кóржик;
л. пороховая пороховий кóржик.
лес ліс, -су;
л. вырубленный віруб, -бу, зруб, -бу;
л. горелый згар, -ру, згáри, -рív;
л. строевой будівне дéрево.
лесá риштувáння;
поставить л. обриштувáти, -тýю, -тýеш.
лесистый лісістий.
лесной лісовий.
лесовоз лісовіз, -вóза.
лесопильный лісопильний;
 ~ный **завод** лісопильня, тар-тáк, -кá.
лэстница (*неподвижная*) схóди, -дів; (*переносная*) драбíна;
л. наклонная похіла драбíна;
л. отвесная сторчóва драбíна;
л. приставная приставнá драбíна.
летáтельный літний, літáльний;
 ~ный **аппарат** літний апарáт.
летáющий 1. *прич.* якій (щó) літáє; 2. літний, летóчий;
 ~шáя лóдка водолітáк, -кá.
лэтный літний.
лэтно-тактический літно-тактічний;
 ~кий **ресурс** літно-тактічний ресурс.
лэтный літний;
 ~ная **кнйжка** літна кнйжка;
 ~ные **происшествия** літні пригóди;
 ~ный **состав** літний склад.
летучий летóчий;
 ~чáя **мышь** кажáн, лілик;
 ~чий **разъезд** летючий роз'їзд.
летучка летóчка, хвилінка.
лэчик летún, літún, -нá, пілót.
лэчик-ас летún (пілót)-ас, летунá (пілóta)-áса.
лэчик-аэрофотосъёмщик летún (пілót)-фотóграф, летунá (пілóta)-фотóграф.
лэчик-бомбардирівщик летún (пілót)-бомбардувáльник, летунá (пілóta)-бомбардувáльника.

лётчик-буксирóвщик летун (пілót)-тягач, летунá (пілóta)-тягачá.

лётчик-ветерáн летун (пілót)-ветерáн, летунá (пілóta)-ветерáна.

лётчик-дублёр летун (пілót)-дублёр, летунá (пілóta)-дублэра.

лётчик-інспéктор летун (пілót)-інспéктор, летунá (пілóta)-інспéктора.

лётчик-інстру́ктор летун (пілót)-інстру́ктор, летунá (пілóta)-інстру́ктора.

лётчик-испытáтель летун (пілót)-ви-пробóвувач, летунá (пілóta)-ви-пробóвувача.

лётчик-истребитель летун (пілót)-вини́щувач, летунá (пілóta)-вини́щувача.

лётчик-космона́вт летун (пілót)-космона́вт, летунá (пілóta)-космона́вта.

лётчик-курсáнт летун (пілót)-курсáнт, летунá (пілóta)-курсáнта.

лётчик-наблюдáтель летун (пілót)-стéжник, летунá (пілóta)-стéжника.

лётчик-перегóнщик (*самолётóв*) летун (пілót)-переганя́ч (перегóнник) (*літаків*), летунá (пілóta)-переганя́ча (перегóнника).

лётчик-приёмник (*ЛА*) летун (пілót)-приймáльник (*ЛА*), летунá (пілóta)-приймáльника.

лётчик-профессио́нал летун (пілót)-профессио́нал, летунá (пілóta)-профессио́нала.

лётчик-стажёр летун (пілót)-стажйст, летунá (пілóta)-стажйста.

лётчик-стрелóк летун (пілót)-стрілець, летунá (пілóta)-стрільця.

лётчик-штёрман летун (пілót)-штёрман, летунá (пілóta)-штёрмана.

лечёбный лікувáльний, лікарський;
~ное заведéние лікувáльний за́клад (лікарня, поліклініка, шпитáль);
~ный пункт лікувáльний пункт.

лечение лікувáння.

лжеприсяга кривоприсяга.

лидирование мор., ав. лідирувáння.

ликвидáция ліквідáція.

ликвидировать ліквідувáти, -дую, -дúеш, сов. зліквідувáти.

ликтрós лікліива.

лимб лімб, -бу.

линейка лінійка;

л. колéнчатая колінкувáта (к лінчасти) лінійка;

л. командёрская командёрська нійка;

л. координáтная координáнн лінійка;

л. катящаяся ковзнá лінійка;

л. лазарéтная шпитáльна лінійка

л. логарифмическая логаритмічна лінійка;

л. масштабная масштабна (мірільна) лінійка;

л. навигацiонная навігацiйна лінійка;

л. параллельная паралелъна (рівнобiжна) лінійка.

линейный 1. лінійний; 2. в знач суц. лінійний, -ного;

~ное упреждéние лінійне вiпе редження;

~ный корáбль лінійний корабель,

~ный флот лінійний флот.

линемёт лінекiд, -ду; лінемёт, -ту.

линза лiнза.

линия лінія;

л. бросáния лінія метáння (кидáння);

л. винтовáя гвинтовá лінія;

л. водораздéльная вододiльна лінія;

л. возвышéния лінія піднесення;

л. вiстрела лінія пострiлу;

л. горизóнта лінія горизóнту (позéму);

л. демаркацiонная демаркацiйна лінія;

л. инженерно-дорóжная инженерно-шляховá лінія;

л. кабельная кáблева (кáбельна) лінія;

л. наводки лінія нацiлювання;

л. нару́жная зóвнішня лінія;

л. нулевáя нульовá лінія;

л. огня́ лінія вогню́;

л. полёта пýли лінія лéту кúлі;

л. перерывистая перерывчаста лінія;

л. прицеливания нацiльна лінія;

л. профiльная профiлева (профiльна) лінія;

л. радиорелéйная радиорелéйна лінія;

л. разграничiтельная розмежу-вáльна (розмежiвна) лінія;

фальші́вий спостере́жний пункт;
 ~ний **око́п** фальші́вий ша́нець;
 ~ний **перенос** **огня́** фальші́ве
 перене́сення вогню́.

лоза́ лоза́.

лозу́нг га́сло.

локаліза́ція локаліза́ція.

лока́льний лока́льний;

~ная **война́** лока́льна війна́;

~ных **вои́н** **уча́тник** **уча́сник**
 лока́льних **вои́н** (воєн).

лока́тор лока́тор.

лока́ція лока́ція.

локо́ть ліко́ть, -ктя, -ктем.

локтево́й ліктьови́й;

~во́й **у́ступ** ліктьови́й **при́ступок**.

лом 1. (*инструмент*) **лом**; 2. *собир.*
 ла́мань, -ні; (*металла* — *обычно*)
брухт, -ту.

ломо́ть ски́ба, **о́краєць**, -ра́йця;
 (*поменьше*) **ски́бка**; (*кусок*) **шма-**
то́к, -тка́, **ку́сень**, -сня.

лопа́рь *мор.* **блоклі́нва**.

лопа́ть лопáтка (турбі́ни), **ло́пáть**;

л. с **отсека́ющим зу́бом** и **отра-**
жа́тельным вы́ступом **ло́пáть** із зу́-
бом-відрубом і **відбивни́м ви-**
ступом.

лопа́та лопáта;

л. для **око́пних рабо́т** ша́нцевá
 лопáта;

л. **механи́ческая** **механи́чна** ло-
 па́та.

ло́пинг (*качели крутящие*) **ло́пинг**.

ло́скут **кла́поть** -птя, **кла́птик**, **шма-**
то́к, -тка́.

лот лот, **оли́вниця**.

ло́тлинь *мор.* **ло́тлинь**, -ня.

ло́товый **ло́товий**.

лото́к лото́к, -тка́; *арт.* **ко́роб**;

л. **пода́ющего меха́низма** **лото́к**
доста́вного меха́низму.

ло́ция **ло́ція**.

ло́цман **ло́цман**.

ло́цманский **ло́цманський**.

лоцме́йстерский **лоцма́йстерський**;

~кая **слу́жба** **лоцма́йстерська**
слу́жба.

лоша́дь **кінь** (**коня́**).

лоши́на **відолинок**, -нка, **віярок**, -рка.

луг **лука́**, **луг**, -гу;

л. **мо́крый** **заливна́** **лука́**;

л. **сухо́й** **лева́да**.

луди́ть **лудіти**, -джу́, -диш, **білит**,
 -лю́, -лиш.

лу́жа **калю́жа**, -жі, *твор.* -жею.

лука́ (*реки*) **коліно**, **за́крут**, -ту.

Луна́ **Місяць**, -ця.

луч **про́мись**, -меня́;

л. **азиму́тальный** **азимутни́й** **про-**
ми́нь;

л. **весе́рный** **віяловий** **про́мись**;

л. **инфракра́сный** **інфрачерво́ний**
про́мись;

л. **радиолокаціо́нный** **радіоло-**
каці́йний про́мись.

лучево́й **промене́вий**;

~ва́я **боле́знь** **промене́ва** **хво-**
рба́;

~во́е **ору́жие** **промене́ва** (**ла́зер-**
на) **збро́я**.

лу́чший **кра́щий**, **найкра́щий**;

~ши́й **стрело́к** **найкра́щий** **стрі-**
ле́ць.

лы́жа **лі́жа**;

л. **неубира́ющаяся** **нескла́дана**
лі́жа;

л. **носовáя** **носовá** **лі́жа**;

л. **основна́я** **основна́** **лі́жа**;

л. **поса́дочная** **саджáльна** **лі́жа**;

л. **самолётная** **літако́ва** **лі́жа**;

л. **убира́ющаяся** **скла́дана** **лі́-**
жа;

л. **хвостова́я** **хвостова́** **лі́жа**;

л. **центральнó-располо́женная** **цен-**
трально-розмі́щена **лі́жа**.

лы́жи **лещáта**, -шат́, **лі́жі** (**лиж**).

лы́жник **лі́жник**, **лещатáр**, -ра́.

Львов **Львів** (**Льво́ва**).

любозна́тельность **допі́тливість**,
 -вості́, **ціка́вість**, -вості́.

любозна́тельный **допі́тливий**, **ці-**
ка́вий.

любо́й **будь-хто́**, **будь-які́й**, **пер-**
ший-лі́пший.

лю́верс *мор.* **лю́верс**.

лю́дско́й **лю́дський**.

люк **люк**; (*откидная дверь*) **ля́да**;

л. с **кры́шкой** **люк** із **ля́дою**.

лю́ковый **лю́ковий**;

~ва́я **запи́ска** **лю́кова** **запи́с-**
ка.

лю́лька (*часть лафета*) **колі́ска**.

люне́т **люне́та**, **люне́т**.

ля́жка **стегно́**, -на́.

ля́мка **шле́йка**.

М

магазин магазин, -ну, склáд, -ду;
м. боеприпáсов стріливний магази́н, магазин бойових припáсів;
м. обмундировáния магазин одно-стрóїв;
м. патрóнный магазин для набóїв;
м. продовóльственный харчовий склад.
магазинный магази́новий;
 ~ная защёлка магази́нова за́щип-ка;
 ~ная ко́рòбка магази́нова скрýнька;
 ~ное о́ружье магази́нова збрóя.
Магеллáнов проли́в Магелáнова про-то́ка.
магистрáль магистрáль, магистрáля, -лі, *твор.* -ллю;
м. воздушная повітряна магистрáль;
м. всáсывающая всисна́ магистрáль;
м. за́правочная за́правна магистрáль;
м. ма́сляная олівна магистрáль;
м. нагнетáющая нагнітна́ магистрáль;
м. осушительная осушна́ магистрáль;
м. откачивающая відпо́мпувальна магистрáль;
м. пита́ющая живильна магистрáль;
м. подводящая підвідна́ магистрáль;
м. подка́чивающая підпо́мповувальна магистрáль;
м. соединительная з'єднувальна магистрáль;
м. то́пливная пáливна магистрáль.
магнетизм магнеті́зм, -му.
магніт магнёт, -ту, магніт, -ту.
магніт-уничтожитель магнёт-зніщувач, магнету-зніщувача.
магнітний магнётний, магнётовий, магнітний;
 ~ное на́клонёние магнётне (магнётове) нахі́лення;
 ~ное склòнёние магнётне (магнётове) схі́лення.
мазút мазút, -ту.
мазь мазь, -зі, *твор.* -ззю, (*лекарство*) масть, -ті.
май травень, -вня, -внем.

майóр майóр.
майский травне́вий.
макёт макёт;
м. воённый тэ́хники макёт військóвої тэ́хники;
м. мёстности макёт місцёвості.
максимáльный максимáльний, най-більший.
ма́ксимум ма́ксимум, -му.
м. барический баричний ма́ксимум;
арктический аркти́чний,
сибирский сибірський,
субтропический субтропі́чний.
макúша ма́ківка.
Мáлая Медведица *астр.* Малій Віз (Малóго Вóза), Малá Ведме́диця.
малова́жный малозна́чний.
малова́то óбмаль.
малоду́шный легкодúхий.
малозамётность непримі́тність, -ності, малопомі́тність, -ності;
м. на рассто́янии непримі́тність на відстані.
малозамётный непримі́тний, малопомі́тний;
 ~ные за́граждёния малопомі́тні перепóни.
малокалиберный дрібнокалі́бровий;
 ~ная артиллéрия дрібнокалі́брова артилэ́рия;
 ~ное стрелкóвое о́ружие дрібнокалі́брова стрілецька збрóя.
малокрòвие недокрів'я.
малорóслый низькорóслий.
малостóйкий нетривкйй;
 ~кий газ нетривкйй газ.
малоцённый малоцінний, малова́ртий.
малочисленность нечисельність, -ності.
мáлый малій;
 ~лый ша́нцевый инструмéнт малій ша́нцевий інструмéнт.
Мáлый Пёс *астр.* Малій Пес.
малярный малярський.
мамері́нец *мор., арт.* обшів, -ву, ко-жу́шок, -жу́шка.
манёвр манёвр, -ру;
м. атакóющий манёвр-ата́ка;
м. воздушной цёли манёвр пові́тряно́ї цёлі;

м. в тыл манёвр у заплілля,
м. отступáтельный відступний ма-
 нёвр;
м. охвáтывающий обхóпний ма-
 нёвр
манёвренность маневрóвість, -вос-
 ті.
манёвренный маневрóвий,
 ~ная **войнá** маневрóва війнá;
 ~ная **спосóбность** маневрóва
 здатність;
 ~ное **базíрование флóта** манев-
 рóве базувáння флóту.
маневрíрование маневрувáння.
маневрíровать маневрувáти, -рúю,
 -рúеш.
маневрíрующий якій (щó) манев-
 рúе, маневрувáльний.
манёж манёж, -жу, *твор.* -жем.
манипуля́торный маніпуля́торний;
 ~ная **пáртия** маніпуля́торна пáр-
 тія.
мáрка мор. мáрка.
маркирóвка маркувáння;
м. аэродрóмных покры́тий марку-
 вáння аеродрóмних (лету́нських)
 покриттів;
м. боеприпáсов маркувáння стрі-
 лива (бойові́х [бóйних] припáсів);
м. лю́ков, дверей и горлови́н мар-
 кувáння лю́ків, ляд і горлови́н;
м. мінно-тра́льного вооружéния
 маркувáння мінно-тра́лового оз-
 броення.
Марóкко Марóкко.
Марс Марс.
марсовóй мор. 1. марсовій; 2. *в знач.*
сущ. марсовій, -вóго.
март бéрезень, -зня, -знем.
мáртковский березне́вий.
марш рух, -ху, марш, -шу, хід;
м. наступáтельный наступáльний
 рух;
м. торжéственный урочíстий хід;
м. флáнговый криловій рух.
мáршевый маршовій, ходовій;
 ~вий **двигáтель** ходовій дви-
 гúн.
 ~вая **спосóбность** маршовá здáт-
 ність.
марширóвание, **марширóвка** мар-
 шувáння, крокувáння.
марширóвать маршувáти, -шúю,
 -шúеш; (*вышагивать* — *ещё*) кро-
 кувáти, -кúю, -кúеш.

марширóвочный маршвний, маршу-
 вáльний.
маршру́т маршру́т, -ту,
м. полёта маршру́т лёту,
м. развёртывания маршру́т роз-
 гортáния.
маршру́тный маршру́тний.
мáска мáска.
мáска-шлем маскошолóм.
маскирóвание маскувáння;
м. огня́ маскувáння вогню́;
м. сил и средств маскувáння сил
 і зáсобів.
маскирóвать (-ся) маскувáти (-ся),
 -кúю (-ся), -кúеш (-ся).
маскирóвка маскувáння; маскó-
 вання;
м. оперáтивная оперáтивне маску-
 вáння;
м. от средств обнару́жения маску-
 вáння від зáсобів виявлення:
гидроакустическая гíдроакус-
 тичне,
магнитометри́ческая магнэто-
 метри́чне,
óптико-электрóнная óптико-елек-
 трóнне,
радиометри́ческая радіометри́ч-
 не;
радиолокациóнная радіолока-
 ці́йне;
**м. от средств обнару́жения радио-
 технической** радіотехні́чне маску-
 вáння від зáсобів виявлен-
 ня;
м. от средств радиоразвёдки маску-
 вáння від зáсобів радіорóзвідки;
м. стратегическая стратегі́чне маску-
 вáння;
м. такти́ческая такти́чне маску-
 вáння.
маскирóвочный маскувáльний;
 ~ний **приём** маскувáльний спó-
 сіб.
маскирóвщик маскувáльник.
маскирúющий маскувáльний;
 ~щий **зáмысел** маскувáльний
 зáдум.
масккостю́м масковбраннá.
маскосётъ маскомерéжа.
маскхалáт маскоплащ (маскопла-
 щá).
маслénка оливáрка, оливница, мáс-
 нічка.
мáсло мáсло; (*смазка* — *обычно*) мас

тіло, оліва; (*растительное*) олія;
м. веретённое веретенна оліва;
м. машинное машинна оліва;
м. минеральное мінеральне мас-
 тіло;
м. моторное моторова оліва;
м. смазочное мастильна оліва;
м. трансформаторное трансфор-
 маторна оліва;
м. турбинное турбінна оліва;
м. цилиндрическое циліндрове мас-
 тіло.

маслообразный олівистий.

маслянистый олівистий.

масса ма́са.

маскирование масува́ння;

м. сил и средств масува́ння сил
 і засобів.

массированный масований.

массовый масовий.

мастер май́стер, -тра;

м. оружейный зброяр, -ра, збройо-
 вий май́стер.

мастерская майстерня, робітня;

м. передвижная рухо́ма майстерня;

м. по ремонту ору́жия зброярня,
 збройова́ майстерня.

мастерство майстерність, -ності;

м. воинское вояцька майстерність.

мастика масти́во.

масштаб масшта́б, -бу, міріло,

величина ~ба вели́кість (величи-
 на) масшта́бу (міріла);

м. времени масшта́б (міріло) ча-
 су;

м. времени реальный реальный
 масшта́б часу (реальне міріло ча-
 су);

м. длины главный головний мас-
 шта́б довжині (головне міріло
 довжині);

м. длин именованный іменований
 масшта́б довжин (іменоване мірі-
 ло довжин);

м. длин клинковой іли пропорцио-
 нальный клиновий або пропорцій-
 ний масшта́б довжин (клинове
 або пропорційне міріло довжин);

м. линейный лінійний масшта́б
 (лінійне міріло);

м. поперечный поперечний мас-
 шта́б (поперечне міріло);

м. частный длин частковий мас-
 шта́б довжин (часткове міріло
 довжин);

м. численный длин числовий мас-
 шта́б довжин (числове міріло дов-
 жин);

м. шагов масшта́б (мірчло) кро́-
 ків;

м. экваториальный екваторіаль-
 ний (екваторний) масшта́б (еква-
 торіальне [екваторне] міріло).

масштабный масшта́бний, міріль-
 ний;

~ная лінейка масшта́бна (міріль-
 льна) лінійка.

мат ма́та;

м. соломенный солóм'яна ма́та.

мателот мор. мателóт.

математический математичний;

~кая мо́дель математична мо-
 дель;

~кая статисти́ка математична
 статисти́ка;

~кие ме́тоды иссле́дования мате-
 матичні ме́тоди дослі́дження;

~кое обеспе́чение автоматизи́ро-
 ванных систе́м управле́ния мате-
 матичне забезпе́чення автомати-
 зованих систе́м керува́ння;

~кое ожида́ние математичне очі-
 кува́ння;

~кое програ́мирование матема-
 тичне програмува́ння.

материал матеріа́л, -лу;

м. взрывной вибуховий матеріа́л;

м. горючий пальний матеріа́л,
 пальне;

м. палаточный наметовий мате-
 ріа́л;

м. перевязочный перев'язний мате-
 ріа́л;

м. смазочный мастильний мате-
 ріа́л, масти́ло;

м. упаковочный пакувальний мате-
 ріа́л;

м. уплотнительный ущільнюваль-
 ний матеріа́л.

материальный матеріальний;

~ная часть матеріальна части́на;

~ное обеспе́чение матеріальне за-
 безпе́чення;

~ные сре́дства матеріальні засоби.

материк матері́к, -ка́.

матка ма́тка;

м. зажимная затиска́на ма́тка.

матовый матовий.

матра́ц матра́ц; (*набитый сеном*)
 сіннік, -ка́.

матрós матрós.

махáть, махну́ть маха́ти, махну́ти;
(отправля́ться куда-л.) махну́ти,
гайну́ти.

махови́к махови́к, -ка́.

ма́чта щóгла;

м. башенноподо́бная (пирамидáль-
ная) вежувата (пірамідáльна)
щóгла;

м. одина́рная одини́чна (одина́р-
на) щóгла;

м. причáльная причáльна щóгла;

м. телескопиче́ская телескопична
щóгла;

м. тренóгая тринóга щóгла.

ма́чтовый щогловый;

~вая дыра́ щоглова́ дiра́;

~вые крáнцы щоглови́ крáнци.

маши́на маши́на;

м. аварийно-спасáтельная аварий-
но-рятува́льна маши́на;

м. баланси́ровочная балансува́ль-
на маши́на;

м. вычислительная обчислюва́ль-
на маши́на;

м. пожа́рная пожежна маши́на;

м. рулева́я стернова́ маши́на;

м. сва́рочная зва́рювальна маши́-
на;

м. снегоочи́стительная снiгоочис-
на́ маши́на;

м. снегоубо́рочная снiгоприбира́-
льна маши́на;

м. термостру́йная снегоочи́сти-
тельная термострумiнна снiго-
очисна́ маши́на;

м. топливозапра́вочная паливо-
запра́вна маши́на.

машинáльно машинáльно, механи́чно;

~но вестí счёт машинáльно (ме-
ханíчно) рахувáти.

машинно-котельный маши́ново-ка-
зановый;

~ное отде́ление маши́ново-каза-
нове́ відділення.

машинный маши́новий, машинный.

мая́к мая́к, -ка́;

м. плавучи́й плавни́й мая́к.

мая́к-отвѣтчик мая́к-відповіда́ч, ма-
яка́-відповіда́ча.

мгла iмла́.

мгнове́ние мить, -ті, твор. -ттю.

мгнове́нно мiттю, умiть; (внезапно)
рапто́во, рапто́м, враз, знена́цька.

мегафо́н мегафо́н.

медáль меда́ля, меда́ль, твор. -ллю.

Медве́дица Бо́льшая астр. Віз
(Вóза), Вели́ка Ведме́диця;

М. Ма́лая Мали́й Віз, Ма́ла Вед-
ме́диця.

медикаме́нты меди́каменти, -тiв.

медичи́на меди́цина.

медичи́нский меди́чний;

~кая обста́новка меди́чни́ обс á-
вини́;

~кая по́мощь меди́чна до́помога́;

~кая развѣдка меди́чна ро́звідка,

~кие мероприя́тия гра́жданской
обо́роны́ меди́чни́ за́ходи́ цивiльної
обо́рони́;

~кий осмóтр меди́чний о́гляд;

~кий отря́д меди́чний за́гiн;

~кое обеспе́чение́ меди́чне забез-
пѣчення́;

~кое обсле́дование́ меди́чне об-
сте́ження́;

~кое освидѣ́тельствова́ние ме-
ди́чний о́гляд.

медлительность повiльни́сть, -ности́.

ме́дный ми́дяний;

~ные де́ньги ми́дяні́ гро́ші.

медь ми́дь, -дi, твор. длю́;

м. кра́сная червона́ ми́дь, том-
ба́к, -кú.

междудо́нный ми́ждо́нный;

~ное про́странство́ ми́ждо́нный
про́сти́р;

~ный отсе́к ми́ждо́нный ви́дси́к.

междунаро́дный ми́жна́родный;

~ная систе́ма едни́ц ми́жна́ро́д-
на систе́ма оди́ницъ

~ный аэропо́рт мiжна́родный ае-
ропо́рт, ми́жна́роднi ето́вище;

~ный свод си́гналов ми́жна́родне
зведе́ння си́гна́лiв

междупáлубный ми́жг бови́й, ми́ж-
пáлубный;

~ное про́странство́ ми́жпáлубо-
вий (ми́жпáлубни́й) до́сти́р.

меже́нь ме́жень, -ни́ твор. -нню.

межконтинента́льный ми́жконтинѐнт-
ный;

~ная балли́стическая раке́та ми́ж-
континѐтна́ балли́стична́ раке́та.

межплане́тный ми́жпланетный;

~ная автома́тическая ста́нция
ми́жплане́тна́ автома́тична́ ста́нция.

мезга́ мiзка, м'язга́.

мел кре́йда.

мелині́т мелині́т, -ту.

мѣлкий 1. (*некрупный*) дрібний;
 2. (*неглубокий*) мілкий;
 ~кая мѣшка дрібна мѣшка;
 ~кий чѣрный пѣрох в мешѣчке
 дрібний чорний порошок у торбінці.
мелкозернистый дрібнозернистий.
мель міліна, обмілина, мілізна.
мелькание 1. (*огня*) мигання;
 2. (*мерцание*) блімання, мерех-
 тіння.
мѣлко побіжно, мигцѣм.
мѣльница млин, -на; (*ветряная*) віт-
 р'як, -ка;
 м. водяная водяний млин;
 м. электрическая електромлін.
мембрана мембрана.
мембранный мембрановий.
мѣнзула мѣнзула.
мѣра 1. міра; 2. (*мероприятие*) за-
 хід, -ходу, спѣсіб, -собу;
 м. маскировки захід (спѣсіб) мас-
 кування;
 ~ры дисциплинарного воздей-
 ствия заходи дисциплінарного
 (карного) впливу;
 ~ры обеспечения заходи забезпе-
 чення;
 ~ры предосторожности заходи
 обережності;
 ~ры предупредительные запобіж-
 ні заходи;
 ~ры спасательные рятувальні за-
 ходи;
 принять ~ры вжити заходів;
 сверх мѣры надміру, надто.
мѣрзлый мѣрзлий;
 ~лый грунт мѣрзлий ґрунт, -ту.
меридиан меридіан, -ну;
 м. истинный справжній мери-
 діан;
 м. наблюдателя меридіан спостері-
 гача.
мѣрка мірка.
мѣрный мірчий;
 ~ная лента мірча стрічка;
 ~ная линия мірча лінія;
 ~ная цепь мірчий ланцюг;
 ~ный шаг мірчий крок.
мероприятия заходи, -дів;
 м. маскировочные маскувальні
 заходи.
мѣртва мѣртва;
 ~вая воронка мѣртва вірва;
 ~вая зона мѣртва зона;
 ~вое пространство мѣртва

прѣстір;
 ~вый груз мѣртва вантаж.
мѣстность місцевість, -вості, терѣн,
 -ну;
 м. господствующая панівна міс-
 цевість.
 м. нересеченная рівна місцевість;
 м. открытая відкрита місце-
 вість;
 м. пересеченная перетята місце-
 вість;
 м. холмистая горбкувата місце-
 вість;
 м. труднопроходимая важкопро-
 хідна місцевість.
мѣстный місцевий;
 ~ные предметы місцеві рѣчі;
 ~ный житель місцевий мешка-
 нець.
мѣсто місце, -ця;
 м. болотистое багніще, болотисте
 місце;
 м. боя місце бою;
 м. высадки місце висаду (виса-
 джування);
 м. для осмотра місце для перѣ-
 гляду;
 м. заключения місце ув'язнення;
 м. корабля місце корабля;
 м. корабля обсервованное обсер-
 воване місце корабля;
 м. корабля считаемое вираховува-
 не місце корабля;
 м. корабля численно-обсервован-
 ное вираховано-обсервоване місце
 корабля;
 м. наблюдения місце стѣження;
 м. отхожее відходок, -дка;
 м. погрузки місце вантаження;
 м. попадания снаряда місце влу-
 чання гарматня;
 м. разгрузки місце вивантаження
 (розвантаження).
местожительство домівка, мешкан-
 ня; (*постоянное*) осілість, -лості,
 замешкання.
местонахождение (*о лице*) місце про-
 бування (перебування); (*о предме-
 те*) місце;
 м. документа місце, де є документ.
местопребывание місце пробування
 (перебування); (*постоянное*) осі-
 лість, -лості.
месторасположение місце розташу-
 вання.

месть помста.
металл метал, -лу.
металлический металевий,
 ~кая пластинка металева платівка.
метание метання; (бросание) кидання;
м. гранат метання (мети) гранат.
метательный метальний;
 ~ное взрывчатое вещество метальна вибухова речовина.
метать, метнуть кидати, кинути, метати, метнути.
метацентрический метацентричний;
 ~кая эволюта метацентрична еволюта;
 ~кие формулы устойчивости метацентричні формули остійності.
метель завірюха, заметиль, -лі, твор.-лю.
метеорологический метеорологічний;
 «~кая война» «метеорологічна війна»;
 ~кая сводка метеорологічне зведення;
 ~кая служба метеорологічна служба;
 ~кие приборы метеорологічні прилади;
 ~кие условия метеорологічні умови;
 ~кие условия стрельб метеорологічні умови стрільня (стрільби);
 ~кие элементы метеорологічні елементи;
 ~кий код метеорологічний код;
 ~кий спутник метеорологічний супутник;
 ~кое наблюдение метеорологічне спостереження;
 ~кое обеспечение метеорологічне забезпечення.
метеорология метеорологія;
м. авиационная авіаційна метеорологія;
м. морская морська метеорологія;
м. синоптическая синоптична метеорологія.
метка зазначка, позначка.
меткий влучний;
 ~кий огонь влучний вогонь.
меткость влучність, -ності;
м. огня влучність вогню.
метла мітла.
метод метод, -ду;

~ды гидроакустического пеленгования методи гідроакустичного пеленгування:
корреляционный кореляційний,
максимальный максимальний,
равносигнальный рівносигнальний,
фазово-амплитудный фазово амплітудний,
фазовый фазовий.
методика методика;
м. боевой и оперативной обстановки методика бойових і оперативних обставин.
методический методичний.
метчик 1. (тот, кто метит; об инструменте) значильник; 2. (гайкорез) гайкоріз, мутроріз.
механизация механізація.
механизированный механізований.
механизм механізм, -му;
м. возвратный зворотний механізм;
м. выбрасывающий викидальний механізм;
м. для сборки и разборки механізм для складання й розбирання;
м. замочный замковий механізм;
м. запирающий замикальний механізм;
м. лентопротяжный стрічковий механізм;
м. передаточный передатний механізм;
м. передающий передавальний механізм (механізм, що передає);
м. печатающий друкувальний механізм;
м. подающий достачальний механізм;
м. подъемный підймальний механізм;
м. предохранительный запобіжний механізм;
м. приемный приймальний механізм;
м. счетный лічильний механізм;
м. уравнивающий зрівноважувальний механізм;
м. часовый годинниковий механізм;
 ~мы наводки механізми наведення;
 ~мы перезаряджания механізми перезаряджування.

механический механічний.
меченый значений, позначений.
мешкать гаятися (гаюся, гаешся), барітися, -рїся, -рїся
мешок мішок, -шкá; (*большой*—ещё) лантух; (*небольшой*) тóрба; м. вешевой речовá тóрба; м. огневой вогнєвий мішок; м. сухарный тóрба на сухарі.
мигание (*о свете*) мигання, блімання, миготіння; (*о глазе*) кліпання, моргання.
мидель мідель, -ля, твор. -лем.
микрофон мікрофон.
милиция міліція.
миллиметр міліметр.
миля міля;
 м. географическая географічна міля;
 м. меркаторная меркаторна міля;
 м. морская морська міля;
 м. стандартная стандартна (усталена) міля;
 м. уставная статүтова міля;
 м. экваторная екваторна міля.
мимо повз, мимо.
мимоходом мимохідь.
мина міна;
 м. авиационная авіаційна (летунська) міна;
 м. акустическая акустична міна;
 м. антенная антєнна міна;
 м. буксируемая тягнена міна;
 м. гальваноударная гальваноударна міна;
 м. гидродинамическая гідродинамічна міна;
 м. донная донна міна;
 м. дрейфующая дрейфувальна міна;
 м. замедленного действия міна сповільненої дії;
 м. индукционная індукційна міна;
 м. магнитная с комбинированным взрывателем магнєтна міна з комбініваним детонатором;
 м. морская морська міна;
 м. нажимного действия міна натискної дії;
 м. натяжного действия міна натяжної дії;
 м. неконтактная неконтактова міна;
 м. плавающая пливуча міна;
 м. противодесантная протицесантова міна;

м. противотанковая протитанкова міна;
 м. реактивно-всплывающая реактивно-впливна міна;
 м. речная річкова міна;
 м. самотранспортируемая саморушна міна;
 м. светящаяся світна міна;
 м. учебная имитационная навчальна імітаційна міна;
 м. шестовая жердяна міна;
 м. якорная якірна (кітвічна) міна.
мина-ловушка міна-пáстка.
минбалка мінбалка.
минёр мінер.
минимальный мінімальний, найменший.
минирование мінування.
минированный мінований.
минировать мінувати, -ную, -нуєш.
министерство міністерство;
М. обороны Украины Міністерство оборони України.
минный мінний;
 ~ная банка мінний куш;
 ~ная галерея підкіпна галерея;
 ~ная ловушка мінна пáстка;
 ~ная постановка мінне ставлення;
 ~ное заграждение мінна перепона;
 ~ные скаты мінні схили;
 ~ный заградитель мінний заслінник;
 ~ный защитник мінний захисник;
 ~ный прорыватель мінний проривник;
 ~ный сахар мінний цукор;
 ~ный сдвиг мінний зсув.
миноискатель міношукáч, -чá, -чєм.
миномёт міномєт.
минометание мінокидання, міномєтання.
миномётный міномєтний;
 ~ная двунога міномєтний двоніг;
 ~ная плита міномєтна плита.
миномётчик міномєтник.
миноносец міноносій, -сія, торпєдник.
мирёп мор. мінрєп.
минута 1. (*о времени*) хвиліна;
 м. молчания хвиліна мовчання;
 2. (*часть градуса*) мінута.
мир 1. світ, -ту; 2. (*отсутствие вражды, войны*) мир, -ру.

мира́ж міра́ж, -жу́, твор. -жем.
 мі́тинг мі́тинг, -гу.
 мі́чман мі́чман.
 мише́нь мета́; ці́ль, -лі, твор. -люю;
 м. балли́стическая балі́стична мета́;
 м. возду́шная повітря́на мета́;
 м. для вы́верки прице́льных при-
 способле́ний мета́ для виві́рення
 мірніко́вих пристосува́нь (при-
 строїв);
 м. в ро́ст мета́ в зрі́ст;
 м. закр́ытая закрит́а мета́;
 м. замаски́рованная замаскóвана
 мета́;
 м. морская́ морська́ мета́;
 м. назе́мная назе́мна мета́;
 м. па́дающая мета́, що па́дає;
 м. появля́ющаяся мета́, що з'явля́-
 ється;
 м. скрыва́ющаяся мета́, що хо-
 ва́ється;
 м. спорти́вная спорто́ва мета́.
 мише́нный метóвий;
 ~ная обстано́вка метóва обстано́-
 ва;
 ~ное по́ле метóве по́ле.
 мла́дший мо́лодший;
 ~ший кома́ндный соста́в мо́лод-
 ший кома́ндний скла́д;
 ~ший лейте́на́нт хорóунжий, -жо-
 го, мо́лодший лейте́на́нт.
 многобо́рье спорт. багатобóрство.
 многокана́льный багатокана́ловий,
 багатокана́льний.
 многократи́вый багаторазóвий.
 многосло́йный багатосхарóвий;
 ~ный о́гонь багатосхарóвий во-
 го́нь.
 многоство́льный багатоці́вковий;
 (об ору́дьях) багатожерло́вий.
 многоцелево́й багатоці́льовий;
 ~во́й корабельный летáтельный
 аппара́т багатocíльовий корабле́-
 вий літній апарáт.
 многочисле́нный багаточисе́льный.
 многоя́русный багатоя́русовий, ба-
 гатоя́русний.
 мобилизациóнный мобіліза́ційний;
 ~ное предписáние мобіліза́ційне
 розпо́рядження;
 ~ный план мобіліза́ційний план.
 мобилиза́ция мобіліза́ція;
 м. всеóбщая за́гальна мобіліза́-
 ція;

м. часті́чная частко́ва мобіліза́ція.
 мобилизо́вать мобілізува́ти, -зую,
 -зу́еш.
 мобильность мобільність, -ності.
 мо́ущество мо́гутність, -ності, потóуга;
 м. боеприпа́са потóуга стрілива;
 м. ору́жия потóуга збро́ї.
 модели́рование моделюва́ння.
 мо́дель мо́дель, -лі, твор. -ллю.
 модерниза́ция модерниза́ція, о́нов-
 лення.
 модернизо́вать модернізува́ти,
 -зую, -зу́еш, о́новлювати, -люю,
 -лю́еш.
 мо́дуль мо́дуль, -ля.
 мо́дульный мо́дульний.
 можжеве́льник яліве́ць, -вцю́, -вце́м.
 мозо́листый мозоля́стий.
 мозо́лить му́ляти, му́лити;
 м. язы́к ляпати (плеска́ти) язи-
 ко́м.
 молниеносный блискаві́чний.
 мо́лния бли́скавка, блискаві́ця.
 мо́лодой мо́лодий.
 моментально́ вми́ть, відрáзу.
 мони́тор мор. моні́тор.
 моноплáн ав. моноплáн.
 монта́ж монта́ж, -жу́, твор. -жем.
 морáльный морáльний;
 ~ное возде́йствие морáльний
 вплив;
 ~ный дух войск морáльний дух
 війська.
 мо́ре мо́ре, -ря;
 м. вну́треннее вну́трішне мо́ре;
 м. за́мкнутое за́мкнене мо́ре;
 м. межострови́е міжострівне́
 мо́ре;
 м. окра́инное окра́инне мо́ре;
 м. откры́тое відкрито́е мо́ре.
 морени́ца морени́ца.
 морепла́вание морепла́вство.
 морепла́ватель морепла́вець, -вця.
 моретрясе́ние моретрус, -су.
 морехо́дность морепла́вність, -ності.
 морехо́дный морепла́вний;
 ~ные инстру́менты морепла́вни
 инстру́менти;
 ~ные ка́чества корабля́ морепла́в-
 ні я́кості корабля́.
 морóз морóз, -зу.
 морось мря́ка, мжі́чка.
 морско́й морський;
 ~кая ата́ка морська́ ата́ка, мор-
 ський на́ступ:

артиллерійська артилерійна,
глибинними бѳмбами глибин-
 ними бѳмбами,
ракетна ракетна,
торпедная торпедна;

~**ка́я** **болѳзнь** морська хворѳба;
 ~**ка́я** **варіаційна стáнция** мор-
 ська варіаційна стáнция;
 ~**ка́я** **гидрохіміческая стáнция**
 морська гідрохемічна стáнция;
 ~**ка́я** **косміческая разведка** и **це-**
леуказáние морська космічна рѳз-
 відка й цілепоказáння;
 ~**кіе** **навигационные посѳбия**
 морські навігаційні посѳбники;
 ~**кіе** **навигационные руководства**
 морські навігаційні посѳбники (по-
 рáдники);
 ~**кіе** **научные исследовани́я** мор-
 ські наукові дослідження;
 ~**кіе** **отложения** морські відкла-
 ди;
 ~**кіе** **пути** морські шляхі;
 ~**ко́е** **оружие** морська збрѳя;
 ~**ко́е** **побережье** морське узбе-
 рѳжжя;

~**ко́й** **бой** морський бій:

за **высадку** морського десáнта за
 висадження морського десáнту,
 из **положения** слезення з поло-
 ження стѳження,
 при **отражении** **высадки** морско́-
 го десáнта прѳтивника під час
 відбиття висадження морсько́-
 го десáнту супрѳтивника;
встрѳчный зустрічний;

~**ко́й** **охѳтник** морський мислі-
 вець.

моряк моряк, -ка́, мѳрець, -рця.

мост міст (мѳсту и мѳста́);

м. временный тимчасѳвий міст;

м. висячий звисний міст;

м. ка́менный кам'яний (мурѳва-
 ний) міст;

м. на свѳях міст на пáлях;

м. на сѳднах міст на сѳднах;

м. плаву́чий плавний міст;

м. подвижной рухѳмий міст.

мѳстик містѳк, -ткá;

м. корабля містѳк корабля́:

кормѳвой кормѳвий,

носовѳй носѳвий,

прѳдѳльный поздѳвний;

м. подвижной рухѳмий містѳк.

мостѳва́я брук, -ку, бруківка.

мостѳво́й мостѳвий;

~**во́е** **отделѳние** мостѳвий рій.

мостостроительный мостобудівний;

~**ные** **срѳдства** мостобудівні за-
 соби.

мостоукладчик мостоукладáч, -ча́.

мотивировка мотивувáння.

мотоманѳврѳнный мотоманѳврѳвий.

мотѳр мѳтѳр.

моторесѳрс моторесѳрс, -су.

моторизѳванный моторизѳваний;

~**ные** **войска́** моторизѳване війсь-
 ко.

мотѳрный мѳтѳрѳвий, мѳтѳрний;

~**ная** **лѳдка** мѳтѳрѳвий (мѳтѳр-
 ний) чѳвен;

~**ное** **сѳдно** мѳтѳрѳве (мѳтѳрне)
 суднѳ.

мотострѳлкѳвый мѳтопѳхѳтний, мѳ-
 тѳстрѳлѳцький;

~**вые** **войска́** мѳтопѳхѳтне (мѳто-
 стрѳлѳцьке) військо.

мотоциклѳт мѳтоцикл.

мѳчá сѳча, сеч, -чі.

мѳщѳный брукѳваний;

~**ная** **дорѳга** брукѳваний шлях,
 гѳстѳнець.

мѳщность (*могущество*) мѳгѳтність,
 -ності, потѳжність, -ності; (*сила*)
 сѳла; (*мѳщь*) мѳць (мѳці);

м. индикáторная індикáторна по-
 тѳжність;

м. мѳнного **орѳжия** потѳжність
 мѳнної збрѳї;

м. на валу́ потѳжність на валу́;

м. номинáльная номінáльна по-
 тѳжність;

м. огня́ мѳць вогню́;

м. ору́жия потѳжність збрѳї;

м. полѳзная корѳсна потѳжність;

м. пѳльная пѳвна потѳжність;

м. ракетного **орѳжия** потѳжність
 ракетної збрѳї;

м. торпѳдного **орѳжия** потѳжність
 торпѳдної збрѳї;

м. тягловая тягѳва потѳжність;

м. удѳльная питѳма потѳжність;

м. эффѳктивная еффѳктивна потѳж-
 ність;

м. ядерного **орѳжия** потѳжність
 ядерної (нуклеáрної) збрѳї.

мѳщный (*могучий*) мѳгѳтний, потѳж-
 ний; (*сильный, крепкий*) сѳльний,
 мѳцний;

~**ный** **огѳнь** потѳжний вогѳнь.

мощь міць (моці); (*мощность*) мо-
гүтність, -ності, потүга, потүж-
ність, -ності;
м. морскáя морськá потүга.
Мраморное море Мармурове море.
мужественный мужній.
мужество відвага.
музыка музика.
музыкальный 1. (*относящийся к му-
зыке*) музичний; 2. (*одаренный му-
зыкальными способностями, мело-
дичный*) музикальний;
~ный інструмент музичний ін-
струмент.
музыкант музика, музикант.
мука борошно, мука.
мундир однострій, -рою, мундир, -ру,
уст. мундур.
мундштук мундштук, -ка.
мусинг мор. мусинг, -гу.
мускул м'яз.
мусор сміття.
мусорный сміттевий;
~ная свáлка смітнице;
~ный ящик смітьярка, смітниця.
муссон мусон, -ну.
мутный каламутний.
муфта муфта;
м. закрепляющая закріплювальна
муфта;
м. подвижная рухома муфта;

м. с храповиком муфта з заск
нім колесом;
м. сцепления муфта зчиплення,
м. сцепная зчипна муфта.
муфточка муфточка;
м. направляющая напрямна му
точка.
мушка мушка;
м. крупная велика мушка;
м. мелкая дрібна мушка;
м. ровная рівна мушка.
мушкель мушкель, -ля.
муштра муштра, муштрування, виш
кіл, -колу.
муштровать муштровати, -рюю, -рюеш,
вишкóлювати, -люю, -люеш.
муштровый (строевой) муштровий,
вишкільний;
~вый плац муштровий (вишкіль
ний) плац.
мыло міло.
Мыс Дóброй Надёжды Мис Дóброй
Надії.
мысль думка, гáдка.
мысок ріжок, -жка, виступ, -пу.
мышцы м'язи, -зів;
м. брюшные м'язи животá.
мышьяк мишáк, -кү, арсен, -ну.
мятеж за́колот, -ту, бунт, -ту.
мякоть м'якүш, -шá, твор. -шём.
мясо м'ясо.

Н

набат спóлох, -ху;
бить в н. бити на спóлох.
набег наскок, -ку; (*нападение*) на-
пад, -ду, набіг, -гу.
набеговый набіговий, наскоковий;
~вые морские действия набігови
морські дії.
набело начисто.
набережный надбережний, побереж-
ний, бережний.
набивка 1. (*действие*) набивання,
наповнювання, наповнення; 2. (*ма-
териал*) щільниця;
н. патрónных лент наповнення
набийннх стрічок.
набирать, набрать набирати, набра-
ти, -берү, -береш; забира́ти;

н. высоту забира́ти висотү.
наблюдаемый спостерёжуваний;
~мая цель спостерёжувана (від
крито) ціль.
наблюдатель стёжник, спостерёж
ник, спостерігáч, -чá, твор. -чём.
наблюдательность спостерёжливість,
-вості, кмiтлівість, -вості.
наблюдательный стежовий, спосте
рёжний; (*о пункте—обычно*) до
зорчий;
~ная стáнция стежовá стáнция;
~ный пост стежовá стійка; (*по
стоянный—обычно*) спостерёжний
(дозóрчий) пост;
~ный пункт стежовий (дозóрчий)
пункт.

наблю́дять (*следить*) стéжити, спостері́гати.

наблю́дающий спостере́жувальний.

наблю́дение стéження, спостере́ження;

н. бо́ков́е скі́сне (бі́чне) стéження;

н. ви́зуальное стéження очі́ма;

н. возду́шное стéження з пові́тря;

н. гидроаку́стическое гидроаку́стичне спостере́ження;

н. за по́лем б́о́я стéження за по́лем б́о́ю;

н. зрительное зоровé стéження;

н. назéмное стéження з землі́;

н. непосредственное безпосере́дне стéження;

н. проме́жутков стéження за про́міжками.

набо́йка набі́йка.

набо́йник набива́ч, -ча́, твор. -чём.

набо́р при́зов, -ву, набі́р, -бо́ру; набира́ння; забира́ння.

н. вы́соты́ забира́ння висоті́;

н. ко́рпуса ко́рабля́ набі́р ко́рпусу ко́рабля́.

набра́сывать, набра́сать накида́ти, наки́дати, накі́нути.

набро́сок на́рис, -су.

набуха́ние мед. набряка́ння.

наважде́ние ма́на.

нава́л мор. нава́л, -лу.

нава́лка нава́лювання; накида́ння, наванта́ження;

груз в нава́лку ванта́ж нава́лом.

наведе́ние 1. наведе́ння; 2. наці́лювання;

н. пило́тируемых ЛА наведе́ння піло́тованих ЛА;

н. раке́т, торпе́д наці́лювання раке́т, торпе́д.

наве́рстывать, наве́рстать наганя́ти, нагна́ти (нажену́, нажене́ш), надолу́жувати, -жую, -жуе́ш, надолу́жити.

наверху́ нагорі́, угорі́.

навес 1. (*выступающая часть*) підда́шша, дашо́к, -ка́, причло́к, -лка;

2. (*род сарая*) пові́тка, шпо́а.

навесный зві́слий;

~ная траекто́рия зві́сла траекто́рія;

~ный ого́нь зві́слий ваго́нь.

навет обмо́ва.

наветренный відві́тряний;

~ная сторо́на відві́тряний бі́к.

на́взничь горлі́ць, на́взнак, на́взнакі́.

навигаці́онный навігаці́йний;

~ная гидроаку́стическая систе́ма навігаці́йна гідроаку́стична систе́ма;

~ная информа́ция навігаці́йна інформа́ція;

~ная обста́новка навігаці́йні обста́вини;

~ная опа́сность навігаці́йна небезпе́ка;

~ная прокла́дка навігаці́йне прокла́дання;

~ная систе́ма навігаці́йна систе́ма;

~ное изве́щение морепла́вателям навігаці́йне повідо́млення морепла́вцям;

~ное обо́рудование навігаці́йне обла́днання;

~ное огра́ждение навігаці́йна ого́рбо́жа;

~ное предупре́ждение навігаці́йне попередже́ння;

~ное происше́ствие навігаці́йний віпадо́к;

~ное устро́йство навігаці́йне пристосува́ння;

~ные звё́зды навігаці́йні зо́рі;

~ные инструме́нты навігаці́йні инструме́нти;

~ные посо́бия навігаці́йні посі́бники;

~ные прибо́ры навігаці́йні прила́ди;

~ные руково́дства навігаці́йні посі́бники (пора́дники);

~ные сре́дства навігаці́йні засо́би;

~ный журна́л навігаці́йний журна́л;

~ный ко́мплекс навігаці́йний ко́мплекс;

~ный ко́мплекс ко́рабля́, самоле́та навігаці́йний ко́мплекс ко́рабля́, літака́;

~ный морско́й ориенті́р навігаці́йний морські́й ориенті́р;

~ный спутни́к навігаці́йний супу́тник;

~ный треуго́льник скоро́стей навігаці́йний трику́тник шві́дкостей.

навига́ция навіга́ція, плавба.
навлека́ть, навле́чь натяга́ти, натягну́ти, наволока́ти, наволокта́ти, -лбчу, -лбчеш; (*накликать*) наклика́ти, наклика́ти, -клічу, -клічеш;
н. беду́ наклика́ти біду́;
н. подозре́ние стяга́ти на се́бе підозру.
наводи́ть, навести́ наво́дити, -джу, -диш, навести́, -веду́, -ведеш; (*орудие*) націлювати, -люю, -люєш, націлити.
наво́дка наведе́ння; (*орудия*) націлювання;
н. вертика́льная прямо́вісне (вертика́льне) націлювання;
н. груба́я прибли́зне націлювання;
н. непряма́я непряме́ (посере́дне) націлювання;
н. пряма́я про́сте (пряме́) націлювання;
н. то́чная докла́дне націлювання.
наводи́ение по́відь, -води́, *твор.* -ддю, по́винь, -вени́, *твор.* -нню.
наводи́ть, наводи́ть зато́плювати, -люю, -люєш, зато́пити, -плю́, -пиш; (*заливать*) залива́ти, зали́ти, -ллю́, -ллеш.
наво́дчик наві́дник, -ка́, націлювач.
наво́лочка по́шивка.
навски́дку зхва́ту.
навы́к на́вичка.
навы́лет *см.* напроле́т.
навя́зчивый невідчіпний, причіпливий; (*назойливый*) насті́рливий, в'їдли́вий, набри́дливий, улізливий;
~вые и́деи насті́рливі і́деї;
~вый челове́к в'їдли́ва (насті́рлива) лю́дина, приче́па.
навя́зывать, навяза́ть 1. нав'я́зувати, -зую, -зуєш, нав'я́зати, -в'яжу́, -в'яжеш; 2. *перен.* накида́ти, накіну́ти.
нага́р нага́р, -ру.
на́гель на́гель, -лу́, тібель, -бля.
нагиба́ние нагинáння, нахиля́ння.
на́глость безсоро́мність, -ності, наха́бність, -ності; (*дерзость*) зухва́лість, -лості.
на́глухо (*плотно*) щі́льно.
нагля́дность нао́чність, -ності.
нагля́дный нао́чний;
~ное по́собие нао́чне прила́ддя.
нагнeтaтeльный нагніта́льний.
наго́н нагі́н, -го́ну, наганя́ння.

награ́да нагоро́да; (*вознаграждение* — *ещё*) винагоро́да; (*благодарность*) подя́ка.
награжда́ть, награди́ть нагоро́джувати, -джу́ю, -джуєш, нагоро́дити -джу́, -ро́диш.
нагрёв нагрі́в, -ву.
нагроможда́ть, нагроможди́ть (*наваливать*) нава́лювати, -люю -люєш, навалі́ти, -лю́, -лиш, накида́ти, накіну́ти.
нагружа́ть, нагрузи́ть наванта́жувати, -жую, -жуєш, наванта́жити (*работой*) обтя́жувати, -жую -жуєш, обтя́жити.
нагрузкa наванта́ження; (*о крыле самолёта*) обтя́ження;
н. асимметри́чная асиметри́чне наванта́ження;
н. аэродинами́ческая аеродинамі́чне наванта́ження;
н. баланси́ровочная баланси́рува́льне наванта́ження;
н. бала́стная бала́стове наванта́ження;
н. весова́я вагове́ наванта́ження;
н. взлётная злітне́ наванта́ження;
н. вне́шняя зовні́шне наванта́ження;
н. вну́тренняя вну́трі́шне наванта́ження;
н. возду́шная пові́тряне наванта́ження;
н. возму́щающая збу́рювальне наванта́ження;
н. возраста́ющая наванта́ження, що зроста́є; збі́льшуване наванта́ження;
н. длі́тельная трива́ле наванта́ження;
н. допу́стная допу́стиме наванта́ження;
н. е́диничная пооди́нче наванта́ження;
н. мгнове́нная миттє́ве наванта́ження;
н. полё́зная корисне́ наванта́ження;
н. преде́льная грани́чне наванта́ження;
н. расче́тная розраху́нкове наванта́ження.
надвига́ть(-ся), надви́нуть(-ся) насува́ти(-ся), насу́нути(-ся).
надво́дний надво́дний, понадво́дний,

~ные си́лы флота́ надво́дні си́ли флота́;

~ный кора́бль надво́дний кора-
бе́ль.

на́двое, надво́е; (*пополам — ещѐ*)
навпіл.

надду́в надду́в, -ву, наддува́ння.
надева́ние одяга́ння.

наде́жда на́дія; (*ожидание, расчёт — ещѐ*) сподіва́ння;

~ду имѐть на́діятися, -діюся,
-дієшся, сподіва́тися; покладати
на́дію;

~ду потеря́ть стра́тити на́дію.

наде́жность на́дійність, -ності, пѣв-
ність, -ності;

н. пораже́ния пѣвність ура́ження;
н. стрельба́ пѣвність стріля́ння
(стрільба́).

наде́жный на́дійний, пѣвний.

назира́тель наглядáч, -ча́, догля-
да́ч, -ча́, *твор.* -чем.

надзо́р на́гляд, -ду; (*присмотр*) до-
гляд, -ду.

надкали́берный надкали́бровий;

~ный сна́ряд надкали́бровий гар-
ма́тень.

надлежа́ть налѣжати.

надлежа́щий налѣжный; (*правиль-
ный, подходящий*) слу́шний;

~щее вре́мя слу́шний час, у на-
ле́жну годи́ну;

~щим о́бразом налѣжно, як налѣ-
жить, налѣжним чи́ном; (*как следу-
ет*) як слід; (*как надо*) як тре́ба.

надме́нность гордові́тість, -тості;
(*спесивость*) пі́ха, пиха́тість, -тос-
ті; бундю́ч(н)ість, -(н)ості, чван-
ли́вість, -вості.

надо́бность потре́ба;

н. естѣственная́ природна́ потре́ба;
по ме́ре ~ти в мі́ру потре́би;

в слу́чае ~ти в ра́зі потре́би,
як бу́де потре́ба.

надоеда́ть, надое́сть набрида́ти, на-
бри́днути; (*докучать*) надокуча́ти,
надокучи́ти.

на́долба 1. на́двба, на́двбень, -бня;
2. (*край дороги*) стовпе́ць, -пця́.

на́дпись на́пис, -су.

надруга́тельство на́руга, глум, -му,
знева́га, знуща́ння.

на́дстройка́ надбудова́.

наду́льник наду́льник.

наеди́не 1. (*в одиночестве*) на са-

моті́, самото́ю; 2. (*один на один*)
сам на сам, віч-на́-віч.

наѐзд на́їзд, -ду, на́скок, -ку, на́пад,
-ду.

наѐмник на́йманец, -нца, *твор.* -нцем.
нажа́тие натиска́ння, на́тиск, -ку.

нажи́м на́тиск, -ку.

нажда́к то́чило, шме́ргель, -лю, наж-
да́к, -ку́.

нажда́чный шме́ргелевий.

нажима́ть, нажа́ть натиска́ти, на-
тискува́ти, -кую, -куеш, натисну́-
ти, -ну́, -неш.

нажимно́й натискний;

~ная га́йка са́льника натиска́
га́йка (му́тра) зашлі́льника.

наза́д наза́д.

назе́мный назе́мний.

назида́ние повча́ння; (*наука*) нау́ка;
(*наставление*) напу́чення, напу́чу-
ва́ння.

назнача́ть, назна́чить призна́ти,
призна́чувати, -чую, -чуеш, при-
зна́чити;

н. на до́лжность призна́čiti (на-
ста́вить, -влю, -виш) на поса́ду.

назначе́нец *разг.* назначе́нец,
-нца, *твор.* -нцем.

назначе́ние призна́чення;

н. в на́ряд призна́чення в на́ряд;

н. на слу́жбу призна́чення на
слу́жбу;

н. наказа́ния візначення ка́ри.

зна́чающий призна́чений.

назрева́ние 1. назріва́ння; (*о пло-
дах, хлебах*) настига́ння; 2. (*о на-
рыве*) набира́ння.

наиболь́ший наибі́льший.

наизна́нку наві́воріт.

наизу́сть напам'я́ть.

наименова́ние наименува́ння.

наиме́ньший найме́нший;

~ший прице́л найме́нший мірні́к.
на́искось на́вскіс, на́вкосі́, на́вко-
сяка́.

найти́в *мор.* найто́в.

найти́вить найто́вити, -влю, -виш.

наказа́ние ка́ра;

отбыва́ть н. відбува́ти ка́ру.

наказы́вать, наказа́ть кара́ти, пока-
ра́ти.

наказу́емость ка́рність, -ності, пока-
ра́ння.

наказу́емый (поступок) каригі́дний
(вчинок), ка́раний.

накануне напередодні, упереддєнь.
накапливать, накопить нагромáджу-вати, -джую, -джуєш, нагромáдити, -джу, -диш.
накат (*орудия*) накат, -ту; (*волн*) нақочування.
накатник нақочувач, -ча, -чем.
накідка накідка; плащ, -щá, -щєм;
н. брезєнтовая брезєнтовий плащ.
накладка накладáння;
н. ствóльная надлóже.
накладная накладна, -но́ї;
н. транспортная перевізний лис-тóк, перевізна квитáнція.
накладно у(в) трáтно, невигідно.
накладывать, наложить накладáти, накласти, -дў, -дєш.
наклєйка 1. (*действие*) наліплюван-ня; наклєювання; 2. (*о предмете*) наліпка, наклєйка.
наклóн, наклонєние на́хил, -лу, схил, -лу.
наклонєние нахілення, на́хил, -лу;
н. видимого горизóнта нахілення видного обрїю (горизóнту);
н. корабля нахілення корабля;
н. орбиты на́хил орбіти.
наклóнный похілий.
накломер нахиломїр.
наклонять, наклонить 1. нахилáти, нахилáти, -хилю́, -хилиш; 2. (*к чему, на что направлять, склонять*) схилáти, схилáти, направлáти, на-правити, -влю, -виш.
наконєц нарєштї, врєштї, зрєштою.
наконєчник наконєчник;
н. снаряда баллистический баліс-тїчний наконєчник гармáтня;
н. снаряда бронєбойный панцєро-бїйний наконєчник гармáтня.
накоплєние нагромáдження, скўп-чення; (*неоконч. д. — ещё*) скўпчу-вання.
накрест на́вхрєст.
накрывáющий якїй (що) накривáє, накривáльний;
~щая грўппа накривáльна грўпа.
накрýтие накриття.
налагать, наложить накладáти, на-класти, -ладў, -ладєш;
н. взыскáние наклáсти кáру, пока-рáти.
налево лївóруч, у лїву рўку, налїво.
налегкє 1. (*без багажа*) без нїчòго, без речєй; 2. (*в легкой одежде*)

лєгко вдягнений (вдягнут одягнений, одягнутий, вбрáнни) у лєгкóму вбрáннї, лєгко вдяг-нўвшись.
наледь полїй, -лою; (*намерзший лед*) намерзла крїга, намерзлий лїд.
налет налїт, -лєту.
наливание наливáння.
наливной наливний.
наличие наявнїсть, -ностї; (*о людях*) прїсўтнїсть, -ностї.
наличный (*о людях*) прїсўтний; (*о вещах*) наявний.
наложєние (*печáтей*) запечáтуван-ня; накладáння (накладєння) пе-чáток.
намагничивать, намагнитить намаг-нєчувати, намагнїчувати, -чую, -чу-єш, намагнєтити, намагнїтити, -нє чу (-нїчу), -нєтиш (-нїтиш).
нама́тывание намóтування, нави-вáння.
наме́к нáтяк, -ку.
намерение нáмїр, -ру; (*замысел, умысел*) замїр, -ру.
наметка 1. пóзначка, зáзначка; 2. *спец.* мїрка; (*жердь*) жєрдїна; (*футшток*) футштóк.
наметка (*действие*) намїчáння; (*предварит. план*) накрєслєння.
намечáемый познáчуваний, намїчу-ваний.
намотка намóтування.
нанєсєние завдáння; (*неоконч. д. — ещё*) завдáвання;
н. поббев побиття.
нанóс 1. (*действие*) нанєсення; 2. (*иша, песка речного*) наплїнок, -нку, намўл, -лу; 3. (*снега*) замєт, -ту.
наносить, нанести 1. нанóсити, -но́шу, -но́сиш, нанєстї; 2. (*причи-нять*) завдáвати, -даю́, -даєш, завдáти, -дám, -дасї; 3. (*пометки*) познáчати, познáчити;
н. обиду крївдити;
н. оскорблєния ображáти, чинїти (вчинїти) образу.
наоборот навпакї.
наобум навманнї.
набтмашь навідлїг.
нападающий в знач. *суц.* нападник, напáсник.
нападение нáпад, -ду;
н. вооружєнное збрóйний нáпад.

напáлм напáлм, -му.
наперерéз навперéйми (кому)
наперечёт без винятку до одного.
напечатание надрукувáння, видруку-
 вання.
напильник пильнiк, -кá, терпуг, -гá;
 н. бáрхатный шліфувáльний пиль-
 ник (терпуг);
 н. квадратный квадратóвий терпуг;
 н. плóский плескáтий терпуг;
 н. трéхгранный тристiнний (три-
 гранний) терпуг.
напиток напiй, -пóю;
 ~тки крéпкие мiцнi напóї;
 ~тки спиртнiе спиртóвi (спиртнi)
 напóї.
напóл на смерть, вiдрáзу.
наполнение напóвнення;
 н. патрóнных лейт напóвнення на-
 бiйних стрiчок.
напóлнить напóвнити, -ню, -ниш;
 н. парусá напóвнити вiтри́ла.
напóльный спец. (установливаемый
 на полу) пiдлогóвий; (наземный)
 назéмний.
напоминание нагáдування.
напóр (врага) нáтиск, -ку; (воды)
 напiр, -пóру.
направление нáпрям, -му, нáпря-
 мок, -мку;
 н. глáвное головний нáпрям;
 н. глáвного удáра нáпрям голов-
 нóго удáру;
 н. движéния нáпрям рúху;
 н. желáтельное бáжаний нáпрям;
 н. наступлéния нáпрям нáступу;
 н. полéта нáпрям лéту;
 н. по перпендикулáру сторчóвий
 нáпрям;
 н. отрекогносцирóванное вiдреког-
 носци́бований (вiдрекогноскований,
 вiвчений, розвiданий) нáпрям;
 н. понижéния мéстности нáпрям
 спáду мiсцевостi;
 н. прицéливания нáпрям нацiлю-
 вання;
 н. скáта нáпрям схiлу;
 н. стрелбы нáпрям стрiляння
 (стрiльби);
 н. через плечó нáпрям через плечé.
направленность спря́мованiсть, -нос-
 тi, скерóванiсть, -ностi; (антенны)
 напрямленiсть, -ностi.
направленный спря́мований.
направлять, направить спря́мовува-

ти, -вую, -вuess, спрямувáти, -мúю,
 -мúеш, скерóвувати, -вую, -вuess,
 скерувáти, -рúю, -рúеш.
направляющий напрямний, в знач.
 суц. напрямник, -кá.
 ~щяя обóйма напрямнá обiймаця;
 ~щяя пластiнка напрямнá пла-
 тiвка;
 ~щяя скобá напрямнá клáмра;
 ~щяя шпóнка напрямнá плiшка;
 ~щий захвát напрямний зáчип;
 ~щий стёржень напрямний стрi-
 жень (прут).
направо правóруч, направо.
напáслина напáсть, -тi.
напáсный дарéмний, мáрний.
напримёр наприклад; (к примеру)
 примiром, як ось, як от.
напрокát внаём.
напролёт нáскрiзь; (о пуле — ещё)
 навiлiт.
напролóm пробóем.
напропáлю до згiну, напропáле, на
 пропáще.
напрóтив 1. супрóти; 2. (наоборот)
 навпáкi.
напругáть(-ся), напругь(-ся) напругу-
 жувати(-ся), -жую(-ся), -жуеш-
 (-ся), напругити(-ся); (натуживать — ещё)
 натужувати(-ся),
 -жую(-ся), -жуеш(-ся), натужити
 (-ся);
 н. сiлы сiлуватися, -лююся, -луеш-
 ся, напругуватися,
напругёние напругá; (мех. обычно)
 напругёння;
 н. высóкое висóка напругá;
 н. высшее найви́ща напругá;
 н. накаливания напругá розжáрю-
 вання;
 н. предéльное гранична напругá.
напругённость напругёнисть, -ностi;
 н. огня напругёнисть вогню.
напря́мик навпростець, навпрошки;
 прóсто.
напугáть напугáтати.
напугáтвенный напугáтний.
напухáть, напухнуть спухáти, спух-
 нути, напухáти, напухнути.
наравнё врiвень, рiвно з чим.
нарастáние наростáння;
 н. порохóвых гáзов наростáння
 порохóвых гáзiв.
нара́щивание нарóщування; (бор-
 тов) дотóчування.

нарéз нарíз, -зу, нарíзування;
н. параллельный рівнобіжний (паралельний) нарíз.
нарéзка (*действие*) нарíзування;
 рíзь, -зі, *твор.* -ззю.
н. винтовáя гвинтовá рíзь.
нарезной нарíзный;
 ~ная артиллерия нарíзнá артилерія;
 ~ная часть нарíзнá частіна;
 ~ное орудіе нарíзнá збрóя.
нарекáния нарíкáння.
наро́дный наро́дний.
народове́дение народозна́вство.
народонаселёние лю́дність, -ності.
на́рочно навмісно, зумісно.
на́рочный гінéць, -нця, посланéць, -нця, *твор.* -нцём.
нару́жность зóвнішність, -ності, вігляд, -ду.
нару́жный зóвнішній; (*на поверхности чего — ещё*) звéрхній; (*за пределами дома — ещё*) надвірний;
 ~ная лінія зóвнішня лінія;
 ~ная ча́сть зóвнішня частіна;
 ~ный діаметр зóвнішній діаметр, поперéчина;
 ~ный днева́льный надвірний днюва́льний;
 ~ный подьёмный винт зóвнішній підійма́льний гвинт;
 ~ный поря́док зóвнішній поря́док;
 ~ный пост зóвнішня стійка;
 ~ный фланг зóвнішне крило;
 ~ный часово́й надвірний стійковий.
нару́жу назóвні; (*во двор*) надвір.
наруша́ть, нару́шить пору́шувати, -шую, -шуеш, пору́шити.
наруше́ние пору́шення;
н. коммуникаций пору́шення кому́нікацій;
н. управле́ния пору́шення керува́ння.
нарушитель пору́шник;
н. государственной гра́ницы пору́шник держáвного кордо́ну;
н. пограничного режі́ма пору́шник прикордо́нного режі́му;
н. режі́ма пла́вання пору́шник режі́му пла́вання.
на́ры по́лик; прі́чі; пі́л (по́лу).
нары́в нары́в, -ву, пухі́р, -ря, боля́чка.
нарыва́ть, нарыва́ть 1. (*травы*) нари-

ва́ти, нарыва́ти; 2. (*земли*) на́копувати, -пую, -пуеш, на́копа́ти.
нарыва́ться, нарыва́ться (на кого, что) на́ска́кувати, -кую, -куеш, на́ска́чити, нарыва́ться, нарыва́тися.
нарывной нарывний.
наря́д наря́д, -ду;
н. вне очереди позачерго́вий наря́д;
н. караульный наря́д на ва́рту;
н. су́точный добовий наря́д.
наря́ду по́ряд, по́руч; (*наравне*) на́рівні.
наряжа́ть, наряда́ть наряджа́ти, наряді́ти, -джу, -диш.
наряже́нный наряджений;
 ~ный в дежу́рство наряджений на (для) чергува́ння.
наса́дка наса́д, -ду.
насека́ть, насече́ь на́різувати, -зую, -зуеш, на́різати, на́різа́ти, -ріжу, -ріжеш, карбува́ти, -бу́ю, -бу́еш, накарбува́ти.
насеко́мое кома́ха; (*паразит*) пара́зит; (*вошь*) во́ша.
насе́ление насе́лення, лю́дність, -ності.
насе́чка за́руб, -бу, карб, -бу, карбува́ння.
наси́лие наси́льство;
н. применя́ть вжива́ти наси́льства.
наси́льно силомі́ць, гва́лтом.
наси́льный си́луваний, знево́лений.
наскáкивать, наскочы́ть (*нападать*) на́ска́кувати, -кую, -куеш, на́ска́чити; (*с разбега*) налі́тати, налеті́ти, -лечу́, -летіш.
наскво́зь на́скрізь, наві́літ.
на́скоро на́швидкуру́ч; (*торопливо*) по́хапцем.
насло́ение на́шарува́ння, напластува́ння.
на́сморг ме́д. не́жить, -ті, *твор.* -ттю.
насóс по́мпа, смо́к, -ку, на́гніта́ч, -ча, *твор.* че́м;
н. внутриба́ковый внутрішньоба́кова по́мпа;
н. водоотливной водовідливна́ по́мпа;
н. впрыскивающий впо́рскувальна по́мпа;
н. диафрагменный діафрагмова́ по́мпа;
н. заливочный заливна́ по́мпа;
н. заправочный за́правна, по́мпа;

н. керосиновый гасова помпа;
н. масляный олівна помпа;
н. нагнетающий нагнітна помпа;
н. откачивающий відпомповувач;
н. отсасывающий відсисувальна помпа;
н. перекачивающий перепомповувач;
н. подкачивающий підпомповувач;
н. трюмно-пожарный трюмово-пожежна помпа;
н. центробежный відцентрова помпа;
н. циркуляционный циркуляційна помпа.

наст снігова корá.

наставление 1. (*руководство, инструкция*) порáдник, правільник;
 2. (*поучение*) наука;

н. давать давати науку, навчати, напучувати, -чую, -чуеш.

настаивать, настоять наполягати, наполягти -ляжу, -ляжеш, настоювати, -юю, -юеш, настояти.

настенный стінний.

настигать, настичь наздоганяти, наздогнати, -жену́, -женеш.

настил (*действие*) настилання, настелення; (*настланное*) настил, -лу.
настилка настилка; (*помост*) поміст, -мóсту.

настильный настільний; (*усланный*) вистелений;

~ная дорóга вистелена дорóга;

~ная стрельба настільне стріляння (настільна стрільба);

~ный огонь настільний вогонь.

настойка настоянка.

настойчивость наполегливість, -вості, настійливість, -вості; (*упорность*) упертість, -тості.

настойный настільний;

~ная лампа настільна лампа.

настраивать, настроить муз., радио стрóити и настрóювати, -роюю, -роюеш, настрóити.

настройка настрій, -рою, -роєм.

настройка (*радиоаппаратуры*) настрóювання, настрóення;

н. грубая грубе настрóювання;

н. на длину волн настрóювання на довжину (довготу) хвилі.

наступательный наступальний, нападний.

наступающий якій (що) наступає,

наступальный.

наступать, наступить наступати, наступити, -ступлю́, -ступиш.

наступление наступ, -пу, атака;

н. встречное зустрічний наступ;

н. выдержать витримати наступ;

н. заблаговременно подготовленное завчасно підготовлений наступ;

н. из положения непосредственного соприкосновения с противником наступ з положення безпосереднього зіткнення із супротивником;

н. местное місцевий наступ;

н. мнимое удаваний наступ;

н. перебежками наступ перебігами (скоками);

н. прервать перервати наступ;

н. фланговое криловий наступ;

н. фронтальное чоловий (фронтальний) наступ;

перейти в ~ние перейти до наступу.

насыпной насипний;

~ной ход сообщений насипний хід сполучення;

~ные окопы и сооружения насипні шанці і споруди.

насыпь насип, -пу;

н. железнодорожная залізничний насип.

насыщенный насичений;

~ное погружение насичене занурення.

насыщенность насиченість, -ності.

наталкивать, натолкнуть наштохувати, -вхую, -вхуеш, наштохнути;

(*подстрекать — ещё*) підбивати, підбити (підбі'ю, підбі'еш).

натаскивать, натасчить натягати, натягувати, -гаю, -гуеш, натягти, -гну́, -гнеш, натягнути;

н. якорную цепь натягти (натягнути) якоревий (кітвовий) ланцюг.

нательная рубаша сорóчка.

натощак натще, натщесерце.

натравливать, натравить (*о собаке*) нацькувати, -вую, -вуеш, цькувати, -кую́, -куеш, нацькувати, -кую́, -куеш; (*о человеке*) під'юджувати, -джу, -диш; (*подстрекать*) підбурювати, -рюю, -рюеш, підбурити, -рю, -риш.

натренованность натренованість, -ності.

натуральный природний.
натягивать, натянуть (*шатёр*) напи-
 нати, напнути.
натяжение натяг, -гу, натягання;
н. возвратной пружины натяг зво-
 ротной пружини
натяжка натягання; (*об одежде,*
веревке — ещё) напинання
натянутость напруженість, -ности;
 нешир'сть, -рості.
наугад наздогад, навманнї.
наугольник (*сверху*) наріжник; (*в*
середине) кутівник, -ка.
наугольный наріжний, кутувий.
наушник навушник.
находиться бути (я є, ти є), перебу-
 вати;
н. во взаимной огневой связи бы-
 ти у взаємному вогнево́му зв'язку.
находчивость меткість, -кості, сприт-
 ність, -ности; (*изобретательность*)
 винахідливість, -вості.
нахождение 1. перебування; 2. зна-
 ходження; 3. розташування.
нацеливать(-ся), нацелить(-ся) наці-
 лювати (-ся), -ляють (-ся), -люєш
 (-ся), націляти (-ся), націлити (-ся).
национальный національний;
 ~ная гвардия національна гвар-
 дия;
 ~ный флаг національний прапор.
начало 1. початок, -тку; 2. (*перво-*
источник) основа.
начальник начальник, провідник, -ка;
н. военного округа начальник вій-
 ськової округи (військового округ-
 гу);
н. военных сообщений начальник
 військових сполучень;
н. гарнизона начальник заліги
 (гарнізону);
н. гражданской обороны началь-
 ник цивільної оборони;
н. лагерного сбора начальник та-
 борового збору;
н. непосредственный безпосеред-
 ний начальник;
н. связи начальник зв'язку;
н. снабжения начальник поста-
 чання;
н. хлебопекарни начальник пе-
 карні;
н. хозяйственной части начальник
 господарчої частини.
начальный початковий;

~ная военная подготовка почат-
 ковий військовий вишкіл;
 ~ная *скрость початкова швид-
 кість;
 ~ное обучение початкове нав-
 чання.
начальствующий начальницький, ко-
 мандний;
 ~щий состав армии начальниць-
 кий склад армії.
начертание нарис, -су;
н. окопа нарис шанцю (окопу).
начёт нарахування, начіслення
начинание починання; (*почин —*
ещё) почін, -ну, (*мероприятие —*
ещё) заходи, -дів;
н. благое добре починання;
н. дурное зле починання, злі на-
 міри.
нашатырь нашатір, -рю, сальм'як,
 -кү.
нашивка нашивка; (*действие*) на-
 шивання.
нащупывать, нащупать намащувати,
 -щую, -щует, намащати.
не не;
не по форме (*одетый*) не за фбр-
 мою (*одягнений*).
небезопасный небезпечний.
небесный небесний;
 ~ный свод небозвід, -воду.
неблагонадёжный непевний, не-
 надійний.
неблагоприятный несприятливий,
 неслухний (*час*).
неблагоразумный нерозсудливий.
небоепособный небоездатний.
небрежность недбалість, -лості, не-
 дбалство; недбайливість, -вості;
 (*невнимательность*) неуважність,
 -ности; (*пренебрежительность*) зне-
 уважливість, -вості.
небрежный недбайлий; (*об отноше-*
нии к обязанностям — ещё) не-
 дбайливий; (*невнимательный —*
ещё) неуважний; (*пренебрежите-*
льный) зневажливий;
 ~ное обращение с кем-чем не-
 дбале (неуважне, зневажливе)
 ставлення до ко́го-чо́го;
 ~ный тон зневажливий (недба-
 лий) тон.
небронированный неопанцерований.
небронированный (*места, деньги*)
 незабезпечений.

невѣденне невідання, незнання.
невѣжда неук.
невероятный неймовірний, нечү-
 ваний.
невесомость невагомість, -мости.
незрывной невибуховий;
 ~ные **заграждения** невибухові
 перепони.
незискательность невимогливість,
 -вості, невибагливість, -вості.
невидимый невидний;
 ~мая **цель** невидна (закрита) ціль.
невинность невинність, -ності.
невыменяемый 1. несамовітний; 2. юр.
 неосудний.
невмешательство невтручання.
невнимательность неуважність,
 -ності.
невнимательный неуважний.
невнятно невіразно, нерозбірливо;
 ~но **говорить** невіразно говори-
 ти, мімрити, -рю, -риш.
невнятный невіразний, нерозбірли-
 вий.
невоздержанный нездержливий;
 (неумеренный) непомірний, над-
 мірний; (не знающий меры) непо-
 міркований; (несдержанный) не-
 стриманий.
невозможно неможливо.
невозмутимый (полный самообла-
 дания) незворушний; (спокойный
 — ещё) спокійний; (равнодушный
 — ещё) байдужий.
невооружённый неозброний;
 ~ным **глазом** голім (неозброне-
 ним) оком.
невоспламеняемый незаймістий.
невоспламеняющийся якій (що) не
 займається.
невыстребованный невідібраний, не-
 вітребуваний; (о корреспонден-
 ции, грузе) незапитаний.
невыпа́д невлáд; (некстати) не до
 речі, не до ладу.
невредимый непошкоджений, неу-
 шкоджений; (о людях — обычно)
 здоровий; (целый) цілий.
невыгодный невідгідний.
невязка геод. невя́зка; відхил, -лу;
 н. координáт невя́зка координáт.
негармонический негармонійний;
 ~кие **постоянные приливы** не-
 гармонійні постійні припливи.
негодность непридатність, -ності.

негодный 1. непридатний; 2. (не-
 достойный) негідний.
негодование обурення.
неграмотный неписьмений, негра-
 мотний.
недальновидность короткозорість,
 -рості.
неделя тиждень, -жня, твор. -жнем.
недельный тижневий.
недействительный недійльний, пасів-
 ний.
недисциплинированность недисци-
 плінованість, -ності.
недоброкачественность недоброт-
 ність, -ності, недоброякісність,
 -ності.
недобросовестный несумлінний, не-
 совісний.
недоверчивый недовірливий, підозрі-
 ливий.
недовольство незадоволення, не-
 вдоволення.
недолёт **недолёт**, -лѣту.
недомогание нездужання, слабу-
 ванья.
недомолвка **недомолвка**, **недосказ**, -зу.
недосесение неповідомлення, не-
 сповіщення, незаявлення.
недопустимость нездволеність,
 -ності, неприпустімність, -мості.
недопущение недопущення, недопус-
 канья.
недоразумение непорозуміння.
недосмотр недогляд, -ду.
недостаток 1. (нехватка) **недоста́ча**,
 -чі, **неста́ча**; (отсутствие — ещё)
брак, -ку, відсутність, -ності;
 н. **средств** **брак засобів**;
 2. (изъян) **ва́да**, **гандж**, -джу;
 (погрешность) **хи́ба**.
недостаточность **недоста́тність**,
 -ності.
недостижимость неосяжність, -ності,
недосяжність, -ності.
недостовёрность **невірогідність**,
 -ності, **непéвність**, -ності.
недостойный негідний;
 ~ный **поступок** негідний учинок;
 (нестоящий) **нева́ртий**;
не достойный похвалы не ва́ртий
 похвалі.
недоступный неприступний, недо-
 ступний.
недосчитываться, **недосчитáться** не-
 долічуватися, -чуюся, -чуєшся, не-

долічітися, -чўся, -чишся, недорахуватися, -вуюся, -вуешся, недо-рахуватися, -рахўюся, -рахўешся.

недосягаемый недосяжний.

недоумевать не розуміти, не могті (не мōжу, не мōжеш) зрозуміти; (*колебаться*) вагатися, не знати, що робити; (*изумляться*) дивуватися, -вўюся, -вўешся, чудуватися, -дўюся, -дўешся.

недочёт недόлік, -ку.

недружелюбный неприязний, недружній, неприхильний.

недўг недўга, слáбість, -бості; (*болезнь*) хвороба.

неестественность неприродність, -ності, ненатуральність, -ності.

нежелание небажання; (*неохота*) нéхить, -хоті, *твор.* нéхиттю.

нежилой (*не предназначенный для жилья*) нежитловий, непридátний для мешкання.

незаботливый недбалий, недбайливий.

независимость незалéжність, -ності; (*самостоятельность*) самостійність, -ності.

независимый незалéжний.

незаконный незакóнный.

незамедлительно нега́йно, незабарно.

незамётный непомітний.

незащищённый незахищений.

нездоровый недўжий, слабій, нездоровий.

незначительный незначний.

незрелый незрілий; (*недозрелый*) недозрілий; (*о плодах, хлебах — обычно*) недостіглий, нестіглий.

незыблемый непохитний, непорушний; (*устойчивый*) стáлий.

неизбежность немину́чість, -чості.

неизвестность невідомість, -мості, незнаність, -ності; (*бездвестность — ещё*) бéзвість, -ті.

неизвлекаемый невитягуваний;
~мая міна невитягувана міна.

неизлечимый невиліковний; (*о больном — ещё*) невидўжний; (*о ране, язве и т. п. — ещё*) неvigойний, незаго́йний.

неисполнение невиконання.

неисполнимость 1. невиконанність, -ності; 2. (*неосуществимость*) нездійсненність, -ності.

неисполнимый 1. невиконаний, невиконний;
~мое задáние невиконанне завдання, завданья, якé не мōжна виконати; 2. (*неосуществимый*) нездійснений.

неисправимость непоправність, -ності; (*о человеке*) неvipравність, -ності.

неисправленный неvipравлений.

неисправность несправність, -ності.

неиспытанный неvipробуваний.

неиссякаемый невичерпний.

нейтрализовать нейтралізувати, -зўю, -зўеш.

нейтралитет нейтралітét, -ту.

нейтральный нейтрáльний;
~ные вóды нейтрáльні вóди.

нейтронный нейтронний;
~ное излучéние нейтронне випромінювання;
~ные боеприпáсы нейтронне стріливо, нейтронні боеприпáси.

неконтактный неконтáктовий;
~ные взривáтели неконтáктові запáльники.

некоторый 1. (*какой-то*) якийсь, дéякий, котрійсь; (*точно неопределённый*) пéвний; 2. (*кое-какой, незначительный*) дéякий.

неловкий 1. (*неуклюжий*) незграбний, вайлуватий; 2. (*неудобный*) незрўчний.

немедленно нега́йно.

немилость (*нерасположение*) не-лáска;
попáсть в н. потра́пити в нелáску.

неминуемый немину́чий.

немощность безсілля, нéміч, -мочі, *твор.* нéміччу; (*болезнь — ещё*) слáбість, -бості.

ненаблюдаемый неспостерéжуваний.

ненагруженный ненавантáжений.

ненадёжность ненадійність, -ності, непéвність, -ності.

ненаказуемость безкарність, -ності.

ненападение нена́пад, -ду.

ненастье (*ненастная погода*) негóда, непогóда; (*слякоть*) сльотá.

необезвреженный незнешкоджений.

необеспеченный незабезпечений.

необнаруженный неvipявлений.

необороняемый незахищуваний.

необстреливаемый необстрілюваний.

необученный неvipшколений, нена́вчений.

необходимость необхідність, -ності; (*очень нужная*) доконечність, -ності, конечна потреба; (*неизбежность*) неминучість, -чості; в случае ~ти в разі потреби.

неограниченный необмежений.

неоднократный неодноразовий, кількаразовий.

неодобрение несхвалення; (*осуждение*) осуд, -ду.

неодолимый непереможний, нездоланний.

неожиданно несподівано, неждано; (*невзначай*) зненачька; (*внезапно*) нагло, раптово.

неожиданность несподіваність, -ності; (*внезапность*) наглисть, -лості, раптовість, -вості.

неожиданный несподіваний; (*внезапный*) наглий, раптовий.

неокончательно неостаточно; ~но снаряжённый снаряд неостаточно споряджений гарматень.

неокончательный неостаточний.

неопределённость (*положения*) невизначеність, -ності, непевність, -ності (*становища*).

неопровержимый неспростовність, -ності; (*неоспоримость*) незаперечність, -ності; (*неотразимость*) невідпорність, -ності.

неопытный недосвідчений.

неослабный безнастанний, непослабний, безупінний; (*бдительный — ещё*) пильний.

неосмотрительность необачність, -ності, необачливість, -вості.

неосновательный (*малообоснованный*) необ'рунтований, безпідставний; (*несправедливый — о замечаниях, требованиях и т. п. — ещё*) неслухний.

неосуществимость нездійсненність, -ності.

неотвратимость невідворотність, -ності; (*неизбежность*) неминучість, -чості.

неотложность невідкладність, -ності; (*срочность*) негайність, -ності, нагальність, -ності.

неотожжённый невідпалений;

~ная проволока невідпалений дріт.

неотомщённый невідомщений.

неотразимый невідпорний, невідхильний.

неотступность невідступність, -ності.

неохота нехить, -хоті.

неоценный неоцінений, неоцінний.

неочередной позачерговий; ~ной **дневальный** позачерговий днювальний.

неошутимый невідчутний; (*незаметный*) непомітний; (*незначительный*) незначний.

непарный (*ботинок*) непарний, непаристий (*черевик*).

непересечённый неперетятий; ~ная **местность** рівна місцевість.

неплотный нещільний.

непобедимый непереможний, непоборний.

неповиновение непокіра; (*непослушание*) неслухняність, -ності, непослух, -ху.

непогода негода.

неподатливость невіддатливість, -вості.

неподвижный нерухомий;

~ная **боковая застава** нерухома бокова застава;

~ный **щит** нерухомий щит.

неподчинение 1. (*неподчинённость*) невідпорядкування, невіддлєглість, -лості; 2. (*неповиновение*) непокіра, непослух, -ху, неслухняність, -ності.

непозволительность недозволеність, -ності.

непоколебимость непохитність, -ності; (*стойкость*) стійкість, -кості, твердість, -дості.

непокорный непокірний; (*несклонный к покорности*) непокірливий.

неполный (*при расчёте*) неповний (*при відліку*).

непонятливый нетямущий.

непоправимый непоправний.

непоражаемый неуразливий;

~мое (**мёртвое**) **пространство** науразливий (мёртвий) прости́р.

непосильный непосильний; (*сверх сил чьих*) надсильний.

непоследовательный несплідовний.

непослушание непослух, -ху, неслухняність, -ності.

непослушный неслухняний.

непосредственный безпосередній; ~ная **связь** безпосередній зв'язок;

~ное **соприкосновение** с против-

ником безпосередне зйткнення із супротивником;
~ный начальник безпосередній начальник.
непостижймый незбагненний; (*непоятний*) незрозумілий.
непотопляемость незатоплюваність, -ності.
неправильность неправильність, -ності; (*ошибочность — ещє*) хйбність, -ності, помилковість, -вості.
неправый (*несправедливый*) несправедливий, крйвдний.
непредвиденный непередбачений.
непреднамеренный ненавмйсний;
~ные помехи ненавмйсні перешкоди.
непредусмотренный непередбачений.
непредусмотрительный непередбачливий.
непреклонность непохйтність, -ності, незламність, -ності.
непреклонный непохитний, несхйтний, незламний.
непреодолимость нездоланність, -ності.
непреодолимый непереборний; (*непобедимый*) непереможний;
~ная сила непереможна сила;
~ные препятствия непереборні перепони (перешкоди).
непрерывность безперервність, -ності, безперестанність, -ності, безупинність, -ності, неперервність, -ності.
непрерывный безперервний, безупинний, безперестанний.
неприкосновенность недоторканість, -ності, недоторканність, -ності, незайманість, -ності.
неприкосновенный недоторканий, недоторканный; непорушний;
~ный запас непорушний запас.
непримиримость непримиренність, -ності.
неприступность недоступність, -ності.
неприступный недоступний.
неприсылка ненадіслання.
непричастный непричєтний.
неприятнь неприязнь, -ні; (*враждебность*) ворожість, -жості.
неприятель ворог; (*противник*) супротивник.

неприятельский ворожий.
непробиваемый якого (що) не можна пробити, непробивний.
непробудный нерозбудний, непросипний.
непродолжительный недовгий, короткий, нетривалий;
в ~ном времени незабаром (невдвзві).
непроизвольный мимовільний.
непромокаемый непромокальний.
непроницаемый непронікний, непронікливий, непропускний.
непросматриваемый непрозірний, непроглядний.
непростительный непростєнний, непростбачний, невибачний.
непроходимый непрохйдний.
непрямой непрямай,
~мая наводка посередне (непряме) націлювання.
нерадивый недбайливий; (*небрежный — ещє*) недбалий.
неразборчивость нерозбірливість, -вості, (*о почерке*) нечйткість, -кості.
нераздельный неподільний, нероздільний.
неразорвавшийся який (що) не розірвався, нерозірваний;
~шийся снаряд нерозірваний гарматень; гарматень, який (що) не розірвався.
неразрешимость нерозв'язність, -ності.
нераскаянность нерозкаяність, -ності; (*закоренелость*) запєклість, -лості.
нервный нервовий.
нервюры (*рёбра крыла*) рєбра, -бер.
нерешительность нерішучість, -чості; (*колебание — ещє*) вагання.
неровность нерівність, -ності.
нерушимость нерушність, -ності.
неряшливо (одетый) неохайно (одягнений), нечєпурно.
несамостоятельный несамостійний.
несвоевременный несвоечасний, невчасний.
несгораемый неспалєнний; (*огнеупорный*) вогнетривкий.
несдержанный нестрйманий, нездєржливий.
несение нєсення, несіння.
нескончаемый нескінчєнний.

несметный незліченний, незчислений.
неснижаемый незнижуваний;
 ~мый запас незнижуваний запас.
несовместимый 1. несумісний; (о дол-
 жности, понятиях — ещё) неспол-
 учний; 2. мат. несумісний.
несогласованность неузгодженість,
 -ності, непогодженість, -ності.
несокрушимость незламність, -ності,
 (непоколебимость) непохитність,
 -ності.
несомненный безсумнівний, безпе-
 речний, безумовний; (совершенно
 определённый) цілком певний.
несообразительность некімтлівість,
 -вості, нетямущість, -щості.
несоответствие невідповідність,
 -ності.
неспецифический неспецифічний;
 ~кая индикация неспецифічна ін-
 дикація.
не спеша неспішаючи, помало, по-
 вагом.
неспособность нездатність, -ності;
 (бессилие сделать что-л.—ещё)
 неспроможність, -ності.
неспособный малоздатний, нездіб-
 ний; неспроможний (зробити що);
 недотіпа, нездара.
нестерпимый (несносный) нестерп-
 ний.
нестойкий нестійкий; (колеблющий-
 ся) хиткий.
нестроевой 1. недієвий; 2. немуштров-
 вий;
 ~вая команда немуштрова ко-
 манда.
несущий який (що) несе, який (що)
 тримає, тримальний, несучий;
 ~щая способность тримкість;
 ~щая стена (балка) тримальна
 (несуча) стіна (балка).
несчастье 1. нещастя, недоля, без-
 талання; 2. біда, пригода, халіпа.
несъедобный неїстівний.
нетерпеливый нетерплячий.
нетрудоспособный непрацездатний.
неуважение неповага, непошана;
 (пренебрежение) зневага;
 проявлять н. зневажати.
неуверенность непевність, -ності.
неудержимость невпінність, -ності,
 нестримність, -ності.
неудобный незручний; (неуютный —

обычно) невигідний;
 ~ное положение незручне (невигід-
 не) становище.
неудобоваримость нестравність,
 -ності.
неудовлетворение незадоволення.
неуклюбо неухильно; (непоколеби-
 мо) непохитно.
неуклонность неухильність, -ності;
 (непоколебимость) непохитність,
 -ності, неослабність, -ності.
неукоснительно неухильно; (тща-
 тельно) ретельно; (точно) точно;
 (безоговорочно) беззастережно.
неуместность недоречність, -ності.
неумолимый неблаганний.
неуправляемый некерований;
 ~мая ракета некерована ракета;
 ~мый снаряд некерований гарма-
 тень.
неурядица безладдя, безлад, -ду,
 нелад, -ду.
неустойчивость нестійкість, -кості;
 (о колеблющемся состоянии) хит-
 кість, -кості, хиткість, -кості; (о
 непостоянстве) нетривкість, -кості.
неустойчивый нестійкий, хиткий.
неустршимый сміливий, небоязкий,
 відважний, безстрашний.
неуступчивый неуступливий; (упря-
 мый) упертый, завзятий.
неусыпность невисипущість, -щості;
 (неутомимость) невтомність, -ності.
неуязвимый невразливий; (недоступ-
 ный для нападения) неприступ-
 ний;
 ~мая высота неприступна висота.
нефесодержащий нафтомісткий.
нефть нафта.
нефтяной нафтовий.
нецелесообразно недоцільно.
нечаянно 1. несподівано; (случайно)
 випадково; 2. (неумышленно) не-
 навімно, ненавімне, ненаро-
 ком.
нечаянный 1. (неожиданный) не-
 сподіваний; 2. (совершённый не-
 умышленно) ненавімний, неумис-
 ний; (случайный) випадковий;
 ~ный выстрел ненавімний (неу-
 мисний, випадковий) постріл.
нечётный непарний, непаристий.
нечто щось, дещо.
нешадно нешадно, люто, немилосер-
 дно.

нешелонірований нешелоніваний.
ний.

неявка неприбуття, нез'ява.

нивелір нівелір.

нивелірованіє, нивелірівка нівелювання.

нижайший найнижчий.

нижеозначений нижчезазначений.

нижеподписавшийся нижчепідписаний.

нижепоіменований нижченазваний.

нижеприведенный нижченаведений, нижчеподаний.

нижесказанный нижческазаний, сказаний нижче.

нижеследующий нижчеподаний, дальший, наступний.

нижеупомнутый нижчезгаданий.

нижний 1. нижній, долішній; 2. (*исподний*) спідній, низовий.

низвергать, низвергнуть валіти, -лю, -лиш, звальювати, -люю, -люєш, зваліти, поваліти, скидати, скіннути, спихати, зіпхнути.

низвержение скіннення, повалення.

низводить, низвести зводити, -джу, -диш, звесті (зведу, зведеш).

низкий низький, невисокий; малий;
~кая мєра наказання малє мїра кєри.

низколетящий якій (що) низько летить, низьколітній, низьколетючий.

низкопоклонный низьковклінний, низькопоклонницький, плазувятий, підлєсливий.

низкопоклонство низьковклінність, -ності, низькопоклонництво, плазування, підлєсливість, -вості.

низменность низина, низовина, поділ, -дєлу.

низменный низовінний, низінний; (*низкий*) низький, припадистий, долішній.

низовье низ, -зу, понїззя, низовина.

низость низькість, -кості, ніцїсть, -цості; (*подлость*) підлєта, підлєсть, -лєстї.

Николаев Микєлаїв, -лєва.

нимало, нисколько нїтрохи; (*усилит.*) анітрохи, анітрошки.

ниппель нїпель, -ля, *твор.* -лем.

нисходящий спадний, нисхідний.

нитроглицерин нїтрогліцерїн, -ну, нїтрогліцерїна.

нить, нїтка 1. нїтка; 2. (*что-л. нанизанное на нить*) нїзка;

н. жїзни нїтка життя;

н. мїслей нїзка думєк;

н. прицєльная мїрникєва нїтка;

ходит по ~ке ходити по струнї.

ничком ниць, нїцьма, долїлиць, долєлу.

ничтожество нїчємність, -ності.

ниша нїша;

н. для боеприпасов нїша для стрїлива (бойовїх [бєйних] припасїв);

н. для одиночного бойца нїша для окрємого (поодїнчого) бїйця.

новобранец новобранець, -ця, *твор.* -нцем, рєкрут.

нововведение нововпровєдження; (*новшество*) новина.

новолюбие новїй мїсяць, молодїк, -кє.

новость новина.

новшество новина, новизнє; (*нововведение*) нововпровєдження.

нога ногє;

н. стропильная кроквїна.

нож нїж (ножє, ножєм);

н. сапєжный гнїп, гнїпєць, -пцє, шєвський нїж.

ножницы нєжицї, -жиць;

н. для резки проволоки дроторїзні нєжицї.

ножны пїхви, -хов.

нок мор. нєк.

номенклатура номенклатура.

номер нємер; (*газеты, журнала — ещє*) числє.

номограмма номєграма.

нониус нєнїй, -нїю.

норма нєрма;

~мы расхєда нєрми витрат;

~мы снабжєния нєрми постачання;

~мы эксплуатация нєрми експлуатация.

нормаль нєрмєля, -лї, *твор.* -лєлю.

нормальный нєрмєльний;

~ный закєн рассєивания нєрмєльний закєн розсїювання.

норматив нєрмєтив.

нормировать нєрмєвати, -мїю, мїєш.

нормировка нєрмєвання.

нос ніс (носа).
 носик носик.
 носілки ноші (нош); (*для умерших*)
 ма́ри (мар).
 носильное бельє білізна.
 носильщик носій, -сія, носильник.
 носитель носій, -сія, *твор.* -сієм;
 н. ядерного ору́жия носій ядерної
 зброї.
 носіть, нести́ носіти (ношу́, ношиш),
 нести́;
 н. ймя, назва́ние зва́тися (зв'юся,
 зв'єшся), ма́ти на́зву;
 н. отве́тственность відповіда́ти.
 носово́й носовий;
 ~во́й плато́к ху́стка до но́са, ху́с-
 точка.
 носо́к¹ І. (*обуви*) перед, -ду, пере-
 до́к, -дка́.
 носо́к² мн. шкарпе́тки, -ток.
 но́тис но́тис.
 ночле́г ночі́вля, нічлі́г, -гу.
 ночо́й нічний;
 ~но́е ви́деніе нічне ба́чення;
 ~но́й пост нічна́ стійка.

но́чью вночі.
 ноше́ние носі́ння, ноше́ння.
 ноябрь листопа́д.
 ноябрьский листопа́довый.
 нра́вственный моральний, ети́чний.
 нра́воуче́ние повча́ння, мораль, -лі,
твор. -ллю.
 ну́жный потрі́бний.
 нулево́й нульовий;
 ~ва́я ви́лка нульовий міжні́к;
 ~ва́я лі́нія прице́ливания нульо-
 ва́ лі́нія наці́лювання;
 ~ва́я устано́вка у́ровня нульове́
 встано́влення рівня́ (позе́мниці).
 нуль нуль, -ля́, *твор.* -лём;
 н. глубі́н нуль глиби́н.
 нумера́тор нумера́тор.
 нумера́ция нумера́ція; *полигр.* пагі-
 на́ція.
 нута́ция нута́ція;
 н. сна́ряда нута́ція гарма́тня
 (стрі́льна).
 ны́не, ны́нче ніні, тепе́р.
 ныря́ние порина́ння, пірна́ння.

О

обагрять, обагри́ть червоніти, по-
 червоніти;
 о. кро́вью кривавити, -влю, -виш,
 скривавити, закривавити.
 обитый оббитий, оку́тий;
 ~тый желе́зом оку́тий залі́зом.
 обва́л зава́л, -лу, обва́л, -лу; (*мес-
 то*) зава́лля, прова́лля, прова́-
 лина.
 обва́ливать, обвалі́ть зава́лювати,
 -люю, -люєш, завалі́ти, обва́люва-
 ти, обвалі́ти; розва́лювати, роз-
 валі́ти.
 обве́с спец. (*занавеска*) обві́с, -су.
 обвехова́ние обти́чкува́ння.
 обветша́лый зістарі́лий, застарі́лий.
 обвине́ние обвинува́чення, звинувá-
 чення.
 обвини́тельный обвинува́льний.
 обво́д (*линий*) обве́дення, обві́д
 (обво́ду);
 ~ды ко́рпуса обво́ди ко́рпусу.

обва́зочный в'язальний, обв'язуваль-
 ний;
 ~ный матери́ал в'язальний (обв'я-
 зувальний) матери́ал.
 обго́н обгін, -го́ну; (*человека челове-
 ком обычно*) випередження.
 обго́нный обгінний;
 ~ный путь ж. д. обгінна ко́лія.
 обгона́ть, обогна́ть випереджа́ти,
 випередити, -джу, -диш, переганя́-
 ти, перегна́ти, -жену́, -жене́ш.
 обде́лка обробо́лювання, обробо́лення;
 (*оправление*) опрavlя́ння, опрavl-
 лення.
 обду́манность обду́маність, -ності,
 обміркова́ність, -ності.
 обду́мывать, обду́мать обмірковува́-
 ти, -вую, -вуєш, обміркува́ти,
 -кую, -куєш, обду́мувати, -мую,
 -муєш, обду́мати, розважа́ти, роз-
 ва́жити.
 об'єденний обідній;

~ная закладка закладини на обід.

обезвѣтривать, обезвѣтрить (*паруса*) зневітрувати, -рюю, -рюєш, зневітрити, -рю, -риш (*вітрила*).

обезвѣрживание знешкоджування; знешкодження;

о. боеприпасов знешкоджування стрілива (боеприпасів).

обезвѣрживать, обезвѣредить знешкоджувати, -джую, -джуєш, знешкодити, -джу, -диш.

обезжиривание знежирювання.

обеззараженный знезаражений.

обезопасить забезпечити, убезпечити.

обезоруживание роззброєння.

обезоруживать, обезоружить роззброювати, -рöюю, -рöюєш, роззбрöти, обеззбрöувати, обеззбрöити.

оберегать, оберечь охороняти, охоронити, берегти, -режy, -режеш; (*стеречь*) стерегти, -режy, -режеш; вартувати, -тyю, -тyєш.

обеспечение забезпечення, забезпéка;

о. аэродромно-техническое аеродромно (летöвищно)-технічне забезпечення;

о. аэронавигационное аеронавігаційне забезпечення;

о. безопасности забезпечення безпеки;

о. военных действий забезпечення воєнних дій;

о. войск забезпечення війська;

о. медицинское медичне забезпечення;

о. метеорологическое метеорологічне забезпечення;

о. обновления забезпечення поновлення;

о. орнитологическое орнітологічне забезпечення;

о. поисково-спасательное пошуково-рятувальне забезпечення;

о. полётов забезпечення лётів:

аэродромно-техническое аеродромно-технічне,

аэронавигационное аеронавігаційне,

медицинское медичне,

метеорологическое метеорологічне,

орнитологическое орнітологічне,

парашютно-спасательное парашутно-рятувальне,

поисково-спасательное пошуково-рятувальне,

радиотехническое радіотехнічне,

штёрманское штёрманське (стерніче);

о. радиотехническое радіотехнічне забезпечення;

о. световое світловé забезпечення,

о. флангов и стёков забезпечення крил і стёків;

о. хозяйственное господарче забезпечення;

о. штёрманское штёрманське (стерніче) забезпечення.

обеспеченность забезпеченість, -ності.

обеспечивать, обеспечить забезпечувати, -чую, -чуєш, забезпечити.

обеспечивающий забезпечувальний; ~щая группа забезпечувальна група.

обеспокóить(-ся) стурбувати(-ся), потурбувати(-ся), -бyю(ся), -бyеш(-ся).

обессилывать, обессилить знесілювати, -люю, -люєш, знесілити, виснажувати, -жую, -жуєш, виснажити.

обещание обіцянка;

дать клятвенное о. заприсягтися, -гнуся, -гнешь.

обжалование оскарження.

обжатие см. обжйм.

обжйм обтиск, -ку, обтискання.

обжимать, обжать обтискати, обтискувати, -кую, -куєш, обтиснути.

обзор огляд, -ду;

о. круговой коловий огляд.

обида кривда, образа.

обитаемый залюднений, заселений; (*жилой*) мешкальний.

обитаемость (*пригодность для жизни, жилищца*) придатність для життя (мешкання);

о. боевых машин придатність для житлá бойових машин;

о. корабля придатність корабля для житлá (мешкання).

обкапывать(-ся), обкопать(-ся) обкопувати(-ся), -пую(-ся), -пуєш(-ся), обкопати(-ся).

обкатка об'їжджання; обкат, -ту;

о. автомобіля об'їждання (об-
кát) автомобіля
обкуривание обкурювання
облава облава, гонїтва.
облагать, обложить 1 облягати,
-гаю, -гаеш, облягті, -ляжу, -ля-
жеш, 2. (*обязывать к уплате*)
обкладати, области, -кладу,
-кладеш, обікласти (обкладу, об-
кладеш).
обладание володіння
обладать володіти (*чим*), посідати
(*що*).
облако хмара,
о. газовое газова хмара.
о. противорадиолокационных от-
ражателей хмара протирадіолока-
ційних відбивачів;
о. ядовитое отруйна хмара.
облакомер хмаромір.
область область, обшир, -ру;
о. боевого воздействия истреби-
телей область (обшир) бойового
впливу винищувачів;
о. возможных пусков ракет область
(обшир) можливих пусків ракет;
о. повышенного давления область
(обшир) підвищеного тїску;
о. пониженного давления область
(обшир) зниженого тїску.
облачность хмарність, -ності.
облегать, облечь 1. облягати, обляг-
ті, -ляжу, -ляжеш, обкладати,
обкласти, -ладу, -ладеш; 2. (*приле-*
гать) облягати, облягті, оточува-
ти, -чую, -чуеш, оточїти; (*охва-*
тывать — ещё) обгортати, обгор-
нути, огортати, огорнути, охоплю-
вати, -люю, -люеш, охопїти, -плю,
-пиш.
облегченный полєгшений.
обледенение обмерзання, замерзан-
ня.
облёт облїт (облєту).
облицеский обхїдний; скїсний;
~кое наблюдєние скїсне стєжен-
ня.
обложение (*осада*) облїга, обляган-
ня.
обложка обгортка, обкладина, об-
кладина.
обломок уламок, -мка, відламок,
-мка.
облучение опромїнення, опромїню-
вання.

обман омана;
о. зрительный зоровá омана;
о. оптический оптична омана.
обманный омáнный, облудний, об-
лудливий;
~ное движение омáнный рух.
обмельёт обмїліти, змїліти
обмѐн обмін, -ну;
о. военнопленными обмін військо-
вополонєними.
обмер обмір, -ру.
обморожение обморóження.
обморóженный обморóжений.
обморок непритомність, -ності.
обмотка обвїтка;
о. размагничивания обвїтка роз-
магнєчування.
обмундирование однострїй, -рїю;
(*действие*) вдягання в однострїй
(умундирування);
о. импрегнированное імпрегнава-
ний однострїй.
**обмундировать(-ся), обмундиро-
вать(-ся)** вдягті (-ся), -гну (-ся),
-гнеш (-ся), вдягнути (-ся), вдягá-
ти (-ся) в однострїй.
обмуровка 1. (*действие*) обмуру-
вання; 2. (*то, чем обмуровано*)
обмурівка, обмуро́к, -рку;
о. котла обмурування (обмуро́к)
казанá.
обмывочно-дезактивационный пункт
обмивально (обмивно)-дезактива-
ційний пункт.
обнажать, обнажить оголювати,
-люю, -люеш, оголяти, оголіти,
-лю, -лиш;
о. оружие виймати (витягати)
збрїю.
обнародование оголошення, опові-
щення; опублікування.
обнародовать оголошувати, -шую,
-шуеш, оголосїти, -лошу́, -лосїш,
оповїщати, -вїщу́, -вїстїш, оповіс-
тїти.
обнаружение виявлення; викриття;
знаходження.
обнаруживать, обнаружит виявля-
ти, виявити, -влю, -виш; (*разобла-*
чать — ещё) викривати, викрити;
(*отыскивать — ещё*) знаходити,
-джу, -диш, знайти́, -йдү́, -йдеш.
обнесение огорóжа, огорóдження.
обновление поновлення, відновлен-
ня.

обно́с обнёсення, обведення, обгородження, обмурування.

обно́сити (*огораживать, окружать*)
обно́сити, -но́шу, -но́сиш, обно́сити;
(*изгородью — ещё*) обгороджува-
ти, -джую, -джуеш, обгородити,
-джу́, -диш, огороджувати, огоро-
дывати; (*каменной стеной*) обмуру-
вати, -вую, -вуеш, обмурува́ти,
-ру́ю, -ру́еш.

обобща́ть, обобща́ть узага́льнюва-
ти, -нюю, -нююеш, узага́льнити.

обобщене́ние узага́льнення;

о. опыта́ войны́ узага́льнення до-
свіду війни́.

обобщённий узага́льнений.

обогре́в огрівання, обігрів, -ву.

обогрева́тельный нагрівний, обігрів-
ний;

~ний пункт пункт огрівання.

обод (*колеса*) обід (ободу);

о. зубча́тый зубча́тий обід (обі-
дець).

ободо́к обідець, -дця́, обідо́к, -дкю́.

ободре́ние підбадьорення, заохоче́н-
ня, заохо́та; (*неоконч. д. — ещё*)
заохочування, підбадьорування.

обо́з ва́лка, обо́з, -зу.

обозна́ться помилітися, -лю́ся, -лиш-
ся, не впізна́ти.

обознача́ть, обозна́чить познача́-
ти, значіти, позначіти; (*отме-
чать*) відзнача́ти, відзнача́ти.

обозначене́ние познача́ння; відзнача́н-
ня;

~о. своїх войск познача́ння сво-
го війська.

обо́зний валковий, -во́го, обо́зний,
-ного.

обойма обіймиця; (*для винтовоч-
ных патронов — ещё*) магази́нок,
-нка;

о. направля́ющая напрямна́ обій-
миця.

оболо́чка оболонка.

обора́чиваться, оберну́ться обер-
та́тися, оберну́тися, -ну́ся, -нешся.

оборо́на оборо́на, дефензіва;

о. активна́я активна оборо́на;

о. госуда́рства оборо́на держа́-
ви;

о. прибре́жная надбере́жна обо-
ро́на;

о. противовозду́шная протипо-
вітряна оборо́на;

о. противота́нковая протита́нкова
оборо́на;

состоя́ние необходи́мой ~ны стан-
ко́нче потрі́бної (ко́нечної) оборо́-
ни.

оборони́тельный оборо́нний;

~ная поло́са оборо́нна смуга;

~ные де́йствия оборо́нні дії;

~ные сооруже́ния оборо́нні сп-
ру́ди;

~ный бой оборо́нний бій.

обороноспо́собе́ность оборонозда́т-
ні́сть, -но́сті;

о. госуда́рства оборонозда́тні́сть
держави.

оборо́т оберт, -ту, обертання.

оборо́тливость спритні́сть, -но́сті,
ме́ткість, -ко́сті, поворо́ткість,
-ко́сті.

оборо́тливый спритний, меткий, по-
вороткий.

обору́дование (*действие*) устатку-
ва́ння, обла́днан́ня; (*аппаратура*)
устатко́вання, обла́днан́ня;

о. для самоока́пыва́ния та́нка
(**боево́й маши́ны**) устатко́вання
для самообко́пува́ння та́нка (бо-
йово́ї маши́ни);

о. ла́зерное ла́зерове (ла́зерне)
устатко́вання;

о. подво́дного во́ждения та́нков
устатко́вання підво́дного во́діння
та́нків;

о. пози́ции обла́днан́ня пози́-
ції;

о. сигна́льное сигна́льне устатко́-
ва́ння.

обору́довать устаткува́ти, -вую,
-вуеш, устаткува́ти, -кю́, -кю́еш,
обла́днува́ти, -ную, -нуеш, обла́д-
на́ти.

обосно́вывать, обоснова́ть обгрунто́-
вува́ти, -вую, -вуеш, обгрунтува́-
ти, -ту́ю, -ту́еш.

обособле́ние відокре́млення.

обочи́на узбіччя.

обо́юдно з двох (обо́х) бо́ків, обо-
пільно.

обо́юдный обопільний; (*взаимный*)
вза́ємний.

обрабо́тка обробка; (*действие*) об-
ро́блення, опрацюва́ння;

о. информа́ция обробка (опрацю-
ва́ння) інформа́ції.

обраба́тывать, обрабо́тывать (*землю*)

обробляти, обробіти; (*статью, текст и т. п.*) опрацювати, -вую, -вувеш, опрацювати, -цюю, -цюєш; (*произведение, материал — ещё*) упорядковувати, -вую, -вувеш, упорядкувати, -кую, -куєш.

образец зразок, -зкі; (*показательный экземпляр, пример чего-л. — ещё*) взір (взору), взірєць, -рця, приклад, -ду;

о. оръжия зразок збробі.

образование¹ утворення, створення, формування, організація.

образование² освіта (середня, висока, шкільна, позашкільна); (*просвещение*) просвіта;

о. военное військова освіта;

о. высшее висока освіта.

образовывать, образовать 1. утворювати, -рюю, -рюєш, утворити, -рю, -риш; (*создавать — ещё*) створювати, створити; (*формировать — ещё*) формувати, -мію, -мієш, сформувати; (*составлять*) складати, скласти (складу, складеш); 2. (*давать образование*) давати (даю, даєш), дати (дам, даєш) освіту.

образумить до розуму довести, навчити розуму, напоумити.

образумиться до розуму прийти, схаменутися.

образцовый зразковий, взірцевий;

~вые войска взірцеве військо.

обрастание обростання; заростання, поростання.

обратный зворотний, задній;

~ная связь зворотний зв'язок;

~ное пламя зворотнє полум'я;

~ный скат возвышенности задній схил височини.

обратно 1. назад; 2. *мат.* обернено.

обращать (-ся), обратить (-ся) звертати (-ся), звернути (-ся);

о. в бегство протівника погнати ворога;

~ся с оружием орудувати зброєю.

обращение (*поведение*) повбдження; (*обхождение*) обходження; (*отношение*) ставлення.

обрёз край (краю); (*о кадке*) переріз; *воен.* обріз, обрізок, -зка, втінок, -нка;

о. дульца гильзы обрізок (обріз, край) дұлка гільзи.

обрёзок зрізок, -зка.

обрушивать, обрушить 1. завалювати, -люю, -люєш, завалити, -лю, -лиш, валити, повалити; 2. *перен.* обрүшувати, -шую, -шуєш, обрүшити; вдарити, -рю, -риш; (*направлять*) спрямовувати, -вую, -вувеш, спрямувати, -мію, -мієш.

обрыв ўрвище, ўрвисько; (*круча*) круча, крутойр, -ру, бєсکید, -ду.

обрывистый урвістий, уривистий; (*отвесный*) стрімкий, стрімчастий; (*крутой*) крутий.

обсадка обсадження, обсаджування.

обсаживать, обсадить обсаджувати, -джую, -джуєш, обсадити, -джу, -диш.

обсерватория обсерваторія;

о. астрономическая астрономічна обсерваторія;

о. геофизическая геофізична обсерваторія.

обсервация обсервація.

обсѣчка 1. (*действие*) обсікання, обтинання, обрүбування; (*предмет*) обсікач, -ча, *твор.* -чєм;

о. стальная сталєвий обсікач.

обследование обстеження.

обслуживание обслуговування.

обслуживать, обслужить обслуговувати, -говую, -говуєш, обслуговувати, -жую, -жуєш, обслужити, -служу, -служиш.

обслуживающий який (що) обслуговує, обслуговувальний.

обстановка обстановка, обстава; (*обстоятельства — ещё*) обставини, -вин.

о. биологическая (*бактериологическая*) біологічна (бактеріологічна) обстановка;

о. боевая бойова обстановка;

о. воздушная повітряна обстановка;

о. гидрометеорологическая (*метеорологическая*) гідрометеорологічна (метеорологічна) обстановка;

о. минная мінна обстановка;

о. морская морська обстановка;

о. навигационная (*аэронавигационная*) навігаційна (аеронавігаційна) обстановка;

о. наземная назємна обстановка;

о. оперативная оперативні обставини;

о. по связи обстановки зі зв'язку;
 о. радиационная радіаційна обстановка;
 о. радиоэлектронная радіоелектронна обстановка;
 о. тактическая тактичні обставини;
 о. тыловая запільні обставини;
 о. химическая хемічна обстановка;
 о. электромагнитная електромагнетна обстановка;
 ориентироваться в ~ке орієнтуватися в обстанові (обставинах).
обстенить застенити;
 о. паруса застенити вітрила.
обстрел обстріл, -лу, обстрілювання;
 взять под о. обстріляти;
 о. длительный тривалий обстріл;
 о. массированный масований обстріл;
 о. ограниченный обмежений обстріл.
обстреливаемый обстрілюваний;
 ~мое пространство обстрілюваний простір.
обстреливать, обстрелять обстрілювати, -люю, -люеш, обстріляти.
обстрижка обстригання.
обступление обступання, обступ.
обсуждение обміркування, (неоконч. д. — ещё) обміркування; (совместно — обычно) обговорення.
обсыпка обсыпання.
обтекаемый обтічний, залізаний.
обтекатель обтічник.
обтекать, обтечь обтікати, обтекти, -течу, -течеш.
обтекающий обтікальний, обтічний.
обтирание обтирання.
обтирочный обтиральний;
 ~ный материал обтиральний матеріал, ганчір'я, стірки.
обтюратор обтюратор.
обтюрация обтюрація.
обтюраторный обтюраторний.
обтюрировать обтюрувати, -рюю, -рюеш.
обувать, обувь взувати, взути.
обутый взутий.
обувь взуття.
обугливать(-ся), обуглить(-ся) обвуглювати(-ся), -люю(-ся), -люеш(-ся), обвуглити(-ся).

обусловленный зумовлений.
обух обух.
обучать, обучить (в)учити (учу, учиш), навчати, навчити.
обучающий який (що) навчає, навчальний;
 ~щие системы навчальні системи.
обучение навчання;
 о. совместное спільне навчання.
обученность навченість, -ності.
обхват охоплення, охоплювання.
обход обхід, -ходу;
 о. участка обхід ділянки (ділянки);
 о. местности обхід місцевості.
обходящий який (що) обходить, обхідний;
 ~щий отряд обхідний загін.
обшаривать, обшарить обшукувати, -кую, -куеш, обшукати; (тщательно вышкивать — ещё) нішпорити, -рю, -риш, віннішпорити.
обшивка 1. обшиття, обшив; 2. (действие) обшивання;
 о. корабля внутрішня внутрішнє обшиття корабля;
 о. корабля наружная зовнішнє обшиття корабля.
обшлаг вилога.
общевойсковой загальновійськовий.
общегосударственный загальнодержавний.
общезитие гуртожиток, -тку, ист. бурса.
общезвестный загальновідомий.
общение спілкування; (сношение) зносини, -син;
 о. личное особисті зносини.
общепризнанный загальновізнаний.
общепринятый загальноприйнятий, узвичаєний.
общественный громадський, суспільний.
общество 1. суспільство; 2. (круг людей, объединение) товариство.
обществовед суспільствознавець, -вця, твор. -вцем.
общепотребительный загально-вживаний.
общий 1. загальний;
 ~щая подготовка экипажа загальна підготова (вішкіл) екіпажу;
 ~щая тактика загальна тактика;
 2. (принадлежащий всем или не-

скольким) спільний;
 ~щая комната спільна кімната;
 ~щее имущество спільне майно
общительность товариськість, -кості.

общительный товариський.
объединение 1. (*действие*) об'єднання, об'єднування; 2. (*результат*) об'єднання, злука;
 о. военное військове об'єднання;
 о. временное тимчасове об'єднання;
 о. оперативное оперативне об'єднання;
 о. оперативно-стратегическое оперативно-стратегічне об'єднання;
 о. оперативно-тактическое оперативно-тактичне об'єднання;
 о. стратегическое стратегічне об'єднання.

объединённый об'єднаний;
 ~ное командование об'єднане командування.

объезд об'їзд, -ду.

объездной об'їзний;

~ной участок дороги об'їзна ділянка шляху.

объезжать, объехать об'їжджати, об'їхати, -їду, -їдеш.

объект об'єкт;

о. главного удара об'єкт головного удару;

о. манёвра об'єкт манёвру;

о. радиозлектронного подавления об'єкт радіоелектронного придуснення;

о. тыла об'єкт заплілля.

объектив об'єктив, -ву.

объективный об'єктивний.

объём 1. *физ., мат.* об'єм, -му;
 2. (*размеры*) обсяг, -гу, розмір, -ру; 3. (*сосуда*) місткість, -кості;
 о. работы обсяг роботи.

объёмистый місткий засадний, укладистий, великий.

объявление оголошення.

объяснение пояснення; (*выяснение*) з'ясування.

объяснительный пояснювальний;

~ная записка пояснювальна записка.

обыкновенный звичайний;

~ный шаг звичайний крок.

обыск обшук, -ку, обшуквання, трус, -су.

обьскивать, обыскать обшукувати, -кую, -куеш, обшукати, (*производить обыск — ещё*) трусити (трушу, трусиш), потрусити.

обычай звичай, -чаю.

обычный звичайний;

~ное оружие звичайна зброя;

~ные виды оружия звичайні види зброї, звичайне озброєння.

обязанность обов'язок, -зку, повинність, -ності;

о служебная службовий обов'язок;

относиться добросовестно к своим ~тям ставитися сумлінно до своїх обов'язків.

обязанный зобов'язаний; (*должен — обычно*) повинен.

обязательность обов'язковість, -вості

обязательный обов'язковий;

~ное постановление порта обов'язкова ухвала (постанова) порту.

обязательство зобов'язання

обязывать, обязать зобов'язувати, -зую, -зуеш, зобов'язати, -в'яжу, -в'яжеш, покладати обов'язок на кого.

овал овал, -лу.

овальный овальний.

Овен (*зодиак*) Баран, -на, Овен (Овна).

овладевать, овладеть (*захватывать*) опанувати, -вую, -вуеш, опанувати, -ную, -нуеш; оволодівати, оволодіти; (*брать — ещё*) здобувати, здобути, -буду, -будеш.

овладение оволодіння, опанування; здобуття.

овраг яр (яру); (*глубокий*) крутояр, -ру; (*поросший лесом*) байрак, -ку.

огинать, обогнуть 1. огинати, обігнути; 2. (*обходить стороной*) обгинати, огинати, обігнути, обходити, -джу, -диш, обійти (обійду, обійдеш).

огигающий який (що) обгинає (огинає), обгинальний.

оглавление зміст, -ту.

оглашать, огласить оголошувати, -шую, -шуеш, оголосити, -лошу, -лосиш, проголошувати, проголосити.

оглохнуть оглухнуть, стáти (ста́ну, ста́неш) глухім.

огнево́д вогнегін, -гону.

огнево́й вогневій;

~ва́я мо́шь вогне́ва ми́ць;

~ва́я подго́товка вогне́ва підго́това;

~ва́я подго́товка ви́садки вогне́ва підго́това ви́садження;

~ва́я подде́ржка вогне́ва підтрімка;

~ва́я пози́ція вогне́ва пози́ція;

~ва́я то́чка вогне́ва то́чка;

~во́е взаимоде́йствиє вогне́ва взаємодія́;

~во́е прево́сходство вогне́ва перева́га;

~во́е сопро́вожде́ние вогне́вий су́провід;

~во́й ва́л вогне́вий ва́л;

~во́й за́слон вогне́вий за́слін;

~во́й мешо́к вогне́вий мішо́к;

~во́й на́лёт вогне́вий на́літ;

~вы́е сре́дства вогне́ві за́соби.

огнемёт вогнемёт;

о. ра́нцевый ра́нцевий вогнемёт.

огнемета́ние вогнемета́ння

Огненная Земля́ Вогняна́ Земля́.

огнеприпа́сы вогнеприпа́си, -сів;

расхо́д ~сов ви́трата вогнеприпа́сів.

огнестойкий см. огнеупо́рный.

огнестре́льный (преиму́щ. об ору́жии)

вогнепа́льний, вогнестрі́льний;

~ное ору́жие вогнепа́льна збро́я;

~ная ра́на вогнестрі́льна ра́на.

огнетуши́тель вогнега́сник.

огнеупо́рный вогнетривкі́й.

огова́ривать 1. (клеветать) обмов-

ля́ти, обмови́ти, -влю, -виш, ославл-

ля́ти, осла́вити, -влю, -виш;

2. (обусловливать) застеріга́ти,

застереги́ти, -режу́, -режеш; (зара-

нее договариваться) домовля́ти-

ся, домо́вится, -влюся, -вишся;

3. (делать оговорку) робі́ти,

-блю́, -биш, зробі́ти застере́ження,

застереги́ти, застереги́ти.

огово́рка 1. (разъяснительное заме-

чанье) застере́ження; 2. (обмолв-

ка) помійлка на сло́ві, обмо́вка.

оголя́ть, оголи́ть оголюва́ти, -люю,

-люеш, оголя́ти, оголи́ти, -лю́, -лиш;

о. фла́нг оголи́ти крило́.

ого́н мор. огі́н (ого́ну).

ого́нь вого́нь, -гно́; мн. огні́ вогні́;

(костёр) бага́ття;

~ні́ и зна́ки судо́в вогні́ та зна́ки суден;

~ні́ «свято́го Э́льма» вогні́ «свято́го Э́льма»;

~ні́ сре́дств навигаціо́нного обо́рудо́вания вогні́ за́собо́в навігаціо́нного о́бла́днання;

о. бе́глый швидкі́й вого́нь;

о. беспокоря́щий вого́нь, які́й (що́) турбу́е (допіка́є);

о. ве́сти стріля́ти;

о. действительный дійсний вого́нь;

о. загради́тельный за́слінний вого́нь;

о. кинжа́льный го́стрий (кинджа́льный) вого́нь;

о. масси́рованный масо́ваний вого́нь;

о. ме́ткий влúчний вого́нь;

о. методиче́ский методичний вого́нь;

о. навесно́й звисли́й вого́нь;

о. на подавле́ние вого́нь на приду́шення;

о. непрерывный безупі́нний вого́нь;

о. перекрё́стный перехре́сний вого́нь;

о. прямо́й наво́дкой вого́нь прóс-тим націлюва́нням;

о. разві́ть зміцни́ти вого́нь;

о. скачка́ми впе́ред вого́нь стрибка́ми (ско́ками) напе́ред;

о. сосредото́ченный зосере́джений вого́нь;

о. фла́нговый крило́вій вого́нь;

веде́ние ~ні́ прова́дження вогню́;

вид ~ні́ рід вогню́;

перенос ~ні́ перене́сення вогню́;

перерыв ~ні́ перерива́ння вогню́;

сосредото́чение ~ні́ зосере́дження вогню́;

управле́ние ~не́м керува́ння вогне́м.

огора́живать, огоро́дить обгоро́джу-

вати, -джую, -джуеш, обгоро́дити,

-джу́, -диш.

огоро́д горо́д, -ду.

огоро́женный обгоро́джений.

огорче́ние при́крість, -рості, смúток, -тку.

огра́бить пограбува́ти, -бу́ю, -бу́еш.

огра́да огоро́жа.

ограждáть, оградíть 1. обгорóджувати, -джую, -джуеш, обгородíти, -джú, -диш; 2. (*обеспечивать без-опасность*) забезпéчувати, -чую, -чуеш, забезпéчити.

ограждáющий межовíй;
~ще **рассто́яние** межова́ від-стань;

~щíй **пéленг** межовíй пéленг;

~щíй **створ** межовíй стúлок.

ограждéние 1. (*действие*) обгорóджування; (*отгораживание*) від-горóджування; (*защита*) захíщення, зáхист, -ту; 2. (*ограда*) огорóжа, огорóда;

о. из колю́чей прóволоки огорóжа з колю́чого дрóту.

ограждéния техн. захисні зáходи;

о. гребн́х винтóв зáхист гребн́х гвинтíв.

ограничéние обме́ження;

о. в́ыхода (*из казармы, лагеря*) обме́ження вихóдити (*з казарми, табору*).

огранич́вать, огранич́ть обме́жувати, -жую, -жуеш, обме́жовувати, -жóвую, -жóвуеш, обме́жити.

огранич́тель обме́жник, обме́жувач, -ча, *твор.* -чем.

огрóмный величезний; здоровéнный. **огу́льно** назагáл.

одева́ть, одéть вдяга́ти, вдягт́и, -гнú, -гнеш, одяга́ти, одягт́и.

оде́жда óдяг, -гу;

о. заш́итная захисний óдяг;

о. компенс́рующая компенсацій-ний óдяг;

о. постова́я стійковíй óдяг;

фóрма ~ды фóрма óдягу.

одерж́имый 1. одерж́имий; 2. боже-вíльний.

Одéсса Одéса.

одéтый вдягнений, одягнений, зодягнений;

~тýй не по фóрме одягнений не за фóрмою;

~тýй неря́шливо неохáйно вдягнений.

оде́йло кóвдра.

одíн одíн, сам.

одина́ковый одна́ковий, одна́кий, та-кий самíй.

одíннадцáть одина́дцáть, -тúх, -тí.

одино́чка одинéць, -нц́я, одна́к, -кá.

одино́чный поодíнчий, поодино́кий,

одина́рний;

~ная **кáмера** одноособóва кáмера;

~ная **цель** поодíнча ціль;

~ное **испóльзование** подвóдных лóдок одина́рне використáння під-вóдних човнív;

~ное **учéние** впра́ви одинце́м;

~ный **огóнь** поодíнчий вогóнь;

~ный **пост** поодíнча стíйка;

~ный **удáр** поодíнчий удáр.

одна́жды 1. (*один раз*) раз, одíн раз; 2. (*как-то раз*) одногó разу, якóсь.

одноврéменный рíвночáсний, одно-чáсний;

~ный **захвáт** рíвночáсне захóплен-ня.

однокомпо́нентный однокомпо́ненто-вий, однокомпо́нентний.

однокрáтный одноразóвий.

одномáчтовый однощóгловий, одно-щóглий.

одномéстный одноособóвий, на одне́ мiсце, на одну́ особóу.

однообра́зие одноманíтність, -ності;

о. наводки одноманíтність нац́лю-вання.

однополчáнин однополчáнин.

однопровóдный однопровíдний.

односкáтный односкíлий.

односторóнный однобiчний;

~нее **расслéдование** пограни́чно-го инцидэнта однобiчне розслiду-вання прикордóнного инцидэнту;

~ний **пóиск** однобiчний пóшук.

однотíпный однотíпний.

однотóнный однотóновий, однотóн-ний.

однотóчный однотóчковий.

одноцвéтный однобáрвний, однокó-лiрний.

однофамíлец однопрíзвищник, одно-прíзвищний (*з ким*), однофамí-лец, -льця, *твор.* -льцем.

одношерéновый (**одношерéножный**) строй лáва.

одношелóнный одношелóновий.

одобréние схвáлення.

одолева́ть, одолéть перемага́ти, пе-ремогт́и, -мóжу, -мóжеш, поборó-ти, -рú, -реш, долáти, подолáти, подúжати.

одол́жение 1. позичáння, пóзичка;

2. (*услуга*) пóслуга:

сдéлай, сдéлайте о. зроби́, зроби́ть

(вчинить) ласку (послугу), будь ласка, будьте ласкаві.
одорологіческий одорологічний.
одорологія одорологія.
одуматься схаменітися, одуматися.
одушевление (воодушевление) натхнення, запал, -лу; (подъем) піднесення; (возбуждение) збудження.
одышка ядуха, дихавиця, задих, -ху.
ожевальный, оживальный ожевальний;
 ~ная форма ожевальна форма;
 ~ная часть снаряда ожевальна частина гарматня.
ожесточать, ожесточить 1. робити, зробити жорстоким; ставати (стаю, стаєш), стати (стану, станеш) жорстоким; (озлоблять) озлоблювати, -люю, -люєш, озлобити, -блю, -биш; (разъярять) розлючувати, -чую, -чуєш, розлютити, -лючу, -лютиш; 2. (обострять) загострювати, -рюю, -рюєш, загострити, -рю, -риш; (усиливать) посилювати, -люю, -люєш, посилити.
ожесточаться, ожесточиться розлючуватися, -чуюся, -чуєшся, розлютитися, -чуюся, -чуєшся.
оживить оживити, -влю, -виш, віджити.
оживлённый 1. (возвращенный к жизни) оживлений; (о работе, торговле, движении) поживалений; (о ткани) відновлений; 2. (исполненный жизни) жвавий; (живой) живий; (бодрый) бадьорий; (напряжённый) напружений; (возбуждённый) збуджений.
ожидание чекання, очікування.
ожидать чекати, ждати (жду, ждеш).
ожог опік, -ку; (водой) опар, -ру, опарення.
озабоченный заклопотаний; (обеспокоенный) стурбований.
озеро озеро.
озлобление 1. (действие) озлоблення, розлючення; 2. (состояние) озлоблення, розлучення; (злоба) злоба, злість (злості, злістю).
ознакомлять, ознакомить ознайомлювати, -люю, -люєш, ознайомити, -млю, -миш.
ознаменованние відзначення, відзна-

ка, знак, -ку;
в о. на відзначення (відзнаку, знак), на пам'ять.
означать, означить 1. значити; 2. (обозначать) позначати, позначити, зазначати, зазначити.
озноб остуда, дрижакі, -ків;
у больного о. хворого морозить.
оказывать, оказатъ (проявлять) виявляти, виявити, -влю, -виш; (совершать) чинити, -ню, -ниш, учинити; (делать) робити, -блю, -биш, зробити;
о. внимание виявляти увагу;
о. помощь допомагати;
о. предпочтение надавати перевагу.
окалечить см. искалечивать.
окантовка окантування, окантовування, обкантовування; окантовання.
окапывание окопування.
окапывать, окопать обкопувати -пую, -пуєш, обкопати, ошанцювати, -вую, -вуєш, ошанцювати, -цюю, -цюєш.
океан океан, -ну.
океанический океанічний;
 ~кая циркуляция водных масс океанічна циркуляція водних мас;
 ~кий климат океанічний клімат.
океанографический океанографічний;
 ~кая съёмка океанографічне знімання;
 ~кие работы океанографічні роботи;
 ~кое исследовательское судно океанографічне дослідне судно.
океанография океанографія.
океанология океанологія.
океанский океанський;
 ~кие стационарные сооружения океанські стаціонарні споруди.
окисление окислення.
окислитель окислювач, -ча, твор. -чем.
окись окис, -су, закис, -су, оксид, -ду.
окупация окупация, займанщина, уст. інвазія.
окупировать окупувати, -пую, -пуєш.
оклад платня, утримання.
окно вікно;
о. продолговатое довгасте вікно;

о. слухово́е даховé вiкно́.
окóванный оку́тий;
 ~ный **железо́м оку́тий залiзо́м.**
окóвка (*приклада, рукоятки флага*)
 окуттi, закуттi, заки́вець, -вця,
твор. -вцем.
окóдка (*судна*) обкóлювання.
окóльный обхiдний, об'iзний, круж-
ний; (*не по проложенной дороге,*
а минуя её) манiвци́, -ци́в, ма-
 нiве́ць, -вця́, *твор.* -вце́м;
 ~ная **дорóга, ~ный путь** кружна́
 (обхiдна́) дорóга, кружний (обхiд-
 ний), об'iзний шлях.
оконéчность край (кра́ю), кiне́ць,
 -нця́, кiнце́ва части́на.
окóнный вiконний;
 ~ная **фо́рточка** кватiрка;
 ~ное **сте́кло** ши́бка;
 ~ный **кося́к** лутка.
оконча́ние за́кінчення;
 о. **служ́бы за́кінчення** (кiне́ць)
 служ́би.
оконча́тельный оста́точний, кiнце́вий;
 ~но **снаряже́нный снаря́д оста-**
точно споря́дженний гарма́тень.
окóп ша́нець, -нцю; окíп (окóпу);
начертáние ~па начерк ша́нцю;
 о. **безбру́стверный безбру́стверо-**
вий ша́нець;
 о. **в пла́не зме́йкой ша́нець у пла́-**
ни зме́йкою;
 о. **для стрельбы́ лёжа ша́нець для**
стриля́ння (стрильби́) навле́жач-
ки;
 о. **для стрельбы́ сто́я ша́нець**
для стрiля́ння (стрильби́) навсто́я-
чки;
 о. **ложный фальши́вий ша́нець**;
 о. **отде́льный окре́мий ша́нець**;
 о. **яче́чный гнiздовий ша́нець.**
окочене́ть задубiти, за́клякнути.
окóшко вiконце́.
окра́ина 1. край (кра́ю), кiне́ць,
 -нця́, *твор.* -нце́м;
 о. **селéния кiне́ць села́; (города,**
деревни) окóлиця;
 2. (*страны, области*) **окра́ина,**
 край.
окра́инный окóличный,okráинный;
 ~ное **мо́ре окóличне** (окра́инне)
 мо́ре.
окра́ска 1. (*действие*) фарбува́ння,
 пофарбува́ння; 2. (*цвет*) забáрв-
 лення, ко́лир, -льо́ру.

окра́шивание фарбува́ння, забáрв-
лювання.
окре́пнуть змицни́ти; (стать сильнее,
поздороветь — ещё) подíжчати;
(после болезни — ещё) поздорóв-
шати.
окре́стность окóлиця, óкiл (окóлу).
окрoва́вить закривáвити, -влю, -виш,
 скривáвити.
óкруг окрúга.
окрúглый крúглий; (*кругловатый*)
 кругля́стий.
окружа́ть, окружи́ть отóчувати,
 -чую, -чуеш, оточи́ти;
 о. **кольцо́м взяти в кильце́.**
окружа́ющая сре́да довкiлля, навкó-
 ли́шне середви́ще.
окруже́ние отóчення.
окружнóй обвiдний;
 ~ная **желе́зная дорóга** обвiдна́
 залiзничя́.
окрúжность ко́ло.
октя́брь жо́втень, -тня, твор. -тнем.
октя́брьский жо́втне́вий.
окуля́р окуля́р.
окуна́ть, окуну́ть зану́рювати, -рюю,
зану́рити, -рю, -риш.
оку́рок недоку́рок, -рка, недо́палок,
 -лка.
окуты́вание обгортáння, оповивáн-
ня.
оледене́ние заледене́ння, зледене́ння.
óлово цiна.
оме́рзительный 1. (*противный*)
 оги́дний, оги́дливий; 2. (*сквер-*
ный) мерзéнный, мерзóтний.
оме́ртвeлый зме́ртвiлий.
óмут 1. (*яма на дне реки, озера*)
 ковба́ня, я́ма, ви́рва, ви́р, -ру;
 2. (*водоворот*) ви́р, -ру, чорто́рий,
 -ри́ю;
в ти́хом óмуте че́рти во́дятся ти́ха
во́да грéблi рвé, в ти́хому болóти
чорты́ во́дяться (плóдятся).
о́немeть за́нимiти.
опáздывать, опoздáть за́пiзнюва-
тися, -нююся, -нюю́сь, за́пiзни́ти-
ся, -ню́сь, -ни́сь, спи́знювати́ся,
 спи́зни́тися.
опáла нелáска, немíлисть, -лoсти́,
 гнiв, -ву; **попа́сть в опáлу** потра́пи-
 ти в нелáску.
опа́сность небезпе́ка;
 о. **внеза́пного нападе́ния** небезпе́-
 ка рапто́вого (на́глого) на́паду;

о. зара́ження небезпе́ка зара́жен-
ня;
о. подслýшивання небезпе́ка під-
слухо́вування;
о. хи́міческая хемічна небезпе́ка.
опа́сный небезпéчний.
о́пекать (-ся) піклува́тися, -лю́юся,
-лю́ешся, о́пикува́ти (-ся), -ку́ю-
(-ся), -ку́еш (-ся).
опера́тивно-боево́й опера́тивно-бо-
йови́й;
~вые докуме́нты опера́тивно-бо-
йові докуме́нти.
опера́тивно-разведывательный опера́тивно-розвідчий (розвідуваль-
ний);
~ная свóдка опера́тивно-розвідче
(розвідувальне) зведе́ння.
опера́тивно-розыскно́й опера́тивно-
розшукóвий;
~ные ме́ры опера́тивно-розшукó-
ві за́ходи.
опера́тивно-служе́бный опера́тивно-
службо́вий.
опера́тивно-стратегі́ческий опера́тивно-стратегі́чний;
~кая моде́ль опера́тивно-страте-
гічна моде́ль.
опера́тивно-такти́ческий опера́тив-
но-такти́чний;
~кая моде́ль опера́тивно-такти́ч-
на моде́ль;
~кая подгото́вка опера́тивно-так-
ти́чна підгото́ва;
~кие но́рмы опера́тивно-такти́чні
но́рми;
~кие расче́ты опера́тивно-так-
ти́чні розраху́нки;
~кие тре́бования опера́тивно-
такти́чні вимо́ги;
~кое за́дання опера́тивно-такти́ч-
не за́дання.
опера́тивность опера́тивність, -ності.
опера́тивный опера́тивний;
~ная брига́да опера́тивна брига́-
да;
~ная гото́вность опера́тивна го-
то́вість;
~ная гру́ппа опера́тивна гру́па;
~ная группиро́вка опера́тивне
угрупóвання;
~ная обстано́вка опера́тивні
обста́вини;
~ная па́уза опера́тивна па́вза;
~ная подгото́вка опера́тивна під-

гото́ва, опера́тивний ви́шкіл;
~ная свóдка опера́тивне зведе́-
ння;
~ная эска́дра опера́тивна еска́д-
ра;
~ное вре́мя опера́тивний час;
~ное за́дание опера́тивне за́вда́н-
ня;
~ное иску́ство пограни́чных
во́йск опера́тивна майсте́рність
прикордо́нного ви́йска;
~ное напряже́ние сил опера́тивне
напру́ження сил, опера́тивна
напру́га сил;
~ное подчи́нение опера́тивне
підпорядкува́ння, опера́тивна
підле́гість;
~ное постро́ение сил опера́тивне
шикува́ння сил;
~ное прикрьі́тие опера́тивне прик-
риття́;
~ное соедине́ние опера́тивне з'єд-
нання;
~ные возмо́жности опера́тивні
возмо́жості;
~ный дежу́рный опера́тивний чер-
гови́й;
~ный масша́б опера́тивний мас-
шта́б (ро́змах);
~ный о́рган шта́ба опера́тивний
о́рган шта́бу;
~ный режи́м опера́тивний режи́м;
~ный резерв опера́тивна резер-
ва;
~ный скачо́к опера́тивний стри-
бо́к;
~ный ты́л опера́тивне за́пілля;
~ный эшело́н опера́тивний еше-
ло́н.
опера́тор опера́тор.
опера́ционный опера́ційний;
~ная зо́на опера́ційна зо́на;
~ное напра́вление опера́ційний
на́пря́м (на́пря́мок).
опера́ция опера́ція;
о. армі́йская армі́йска опера́ція;
о. возду́шная повітря́на опера́ція;
о. морская́ морська́ опера́ція;
о. наступате́льная наступальна
опера́ція;
о. оборо́нительная оборо́нна опе-
ра́ція;
о. общево́йсковая́ (общефло́т-
ская́) загальново́йсько́ва (за-
гальнофло́тська́) опера́ція;

о. противовоздушная протиповітряна операція;
о. самостоятельная самостійна операція;
о. совместная спільна операція;
о. стратегическая стратегічна операція;
о. стратегических ядерных сил операція стратегічних ядерних сил;
о. флота операція флоту;
о. флотилии операція флотилії;
о. фронтовая фронтова операція.
опережа́ть випереджувати, -джу, -джуєш, випередити, -джу, -диш.
опере́ние опірення, опірення;
о. самолёта опірення літака.
опеча́тка друкарська помилка.
опеча́тывать, печа́тать запечатувати, -тую, -туєш, запечатати, накласти печатки.
опі́лки (*металлические*) ошурки, -ків; (*древесные*) тірса, трачіння.
опира́ться, опере́ться 1. обпира́тися, обпер́тися (обіпру́ся, обіпреш-ся); 2. (*перен. иметь поддержку*) спи́ра́тися, спе́ртися, опи́ра́тися, опе́ртися.
описа́ние опис, -су;
о. боя опис бою.
опі́ска помилка на письмі.
опись (*перечень чего-л.*) опис, -су, реєстр, -ру;
о. о́ружия реєстр зброї.
опле́тка облплетення.
опло́т (*защита*) оборона, захист, -ту.
опло́шность необачність, -ності; (*не-досмотр*) недбгляд, -ду.
оповеща́ть, оповестить сповіща́ти, сповісти́ти, -віщу́, -вісти́ш; (*уведомлять*) повідомля́ти, повідоми́ти, -млю, -миш.
оповеще́ние сповіщення, повідомлення.
опозда́ние запізнення, спізнення.
опознава́ние пізнавання, розпізнавання.
опознава́тельный розпізнава́льний;
~ный знак розпізнава́льний знак.
опознава́ть, опозна́ть розпізнава́ти, -наю, -наєш, розпізна́ти.
опозна́ние пізна́ння, упізна́ння; (*распознание*) розпізна́ння.

ополза́ние осування.
ополча́ться, ополчи́ться озброювати-ся, -ююся, -юєшся, озбро́їтися, -рбоюся, -рбо́їся.
ополче́ние ополчення, рúшення.
опо́ра підпора, опора, опертя́;
о. мостовая мостова підпора;
то́чка ~ры точка опертя́.
опо́рный опірний;
~ная сеть зв'язи опірна мережа зв'язку;
~ный пункт (ОП) опірний пункт (ОП);
~ный райо́н опірний райо́н.
опоро́чивать, опоро́чить ганьбіти, -блю, -біш, зганьбіти; (*осла-влять*) ославити́, ославлюва́ти, -люю, -люєш, осла́вити, -влю, -виш, знесла́влюва́ти, знесла́вити; (*пятнать*) плямува́ти, -му́ю, -му́єш, заплямува́ти, заплями́ти, -млю, -миш.
опра́ва оправа.
оправда́ние віправдання.
оправля́ть(-ся), опра́вить(-ся) 1. по-правля́ти(-ся), пра́вити(-ся), пра́вити(-ся), -влю(-ся), -виш(-ся); (*приводить в порядок свой туалет*) опоря́джа́-тися, опоря́дитися, -джу́ся, -ди́ш-ся; 2. (*выздоровливать*) оду́жува-ти, -жую, -жуєш, оду́жати, попра-вля́тися, попра́витися.
опра́шивать, опроси́ть опітувати, -тую, -туєш, опита́ти; (*допраши-вать*) допітува́тися, допита́ти.
определе́ние визначення;
о. деви́ации визначення девіації;
о. расто́яния визначення відстані;
о. устано́вок для стрельбы́ визна-чення настанов для стріляння (стрільби́).
опреде́ленный (*твёрдо установлен-ный*) визначений; (*неоставляю-щий места сомнениям*) певний.
определя́ть(-ся), определи́ть(-ся) визнача́ти(-ся), визначити(-ся).
опресни́тель опрісновач, -ча, -чем.
опроверга́ть, опровергну́ть спросто́-вувати, -вую, -вуєш, спростува́-ти, -тую, -туєш; (*оспаривать, от-рицать*) заперечува́ти, -чую, -чуєш, заперечи́ти.
опроки́дывание перекида́ння, пере-верта́ння.
опромётчивость необачність, -ності,

нерозва́жність, -ності, нерозсу́дливість, -вості.

опрометью прожо́гом.

опро́с о́пит, -ту, о́питування.

опря́тність оха́йність, -ності, че́пурність, -ності

оптико-телевизио́нный опти́чно-телеві́зійний.

оптико-електро́нный опти́чно-електро́нный;

~ная **лока́ция** опти́чно-електро́н на лока́ция;

~ное **подавле́ние** опти́чно-електро́нне заглу́шення;

~ные **сре́дства** опти́чно-електро́нні за́соби.

опти́ческий опти́чний;

~кий **взрыва́тель** опти́чний за-па́льник (детона́тор);

~кий **кванто́вый генера́тор (ла́зер)** опти́чний кванто́вий генера́тор (ла́зер).

опто́вый гурто́вий:

~вая **ба́за** гурти́вня;

~вая **прода́жа** гурто́вий про́даж.

оптоелектро́нный оптоелектро́нный;

~ная **связа́ь** оптоелектро́нный зв'язо́к.

опуска́ние спуска́ння.

опуска́ю́й спуска́ний.

опустоша́ть, опустоши́ть пу́стошити, спу́стошувати, -шую, -шуеш, спу́стошити, ни́щити, зни́щити; (*разо́рять — ещѐ*) плю́ндрова́ти, -ру́ю, -ру́еш, сплю́ндрова́ти.

опухоль пу́хлина, о́пух, -ху.

опу́шка (оде́жды) обя́мівка; (*ле-са*) узлі́сся, узлі́сок, -ску;

о. **шхер мор.** око́лиця (око́личність), шхер.

опы́т 1. до́свід, -ду; 2. (*иссле́дова-ние*) до́слід, -ду.

опы́тный 1. (*облада́ющий опы́том*) до́свідчений; 2. (*относ. к опы́ту*) до́слідний; (*пробный*) спробо́ний; ~ный **кора́бль** до́слідний кора-бе́ль;

~ный **образа́ец ору́жия** спробо́ний зразо́к збро́ї.

ора́нжевый жо́втога́рчаний, червоно-жо́втий, ора́нжевий.

ора́ть горла́нити, горла́ти, репетува́ти, -тую, -ту́еш, галасува́ти, -сую, -су́еш.

орби́та орби́та;

о. **космі́ческих корабе́й** орби́та космо́чних корабе́ль;

о. **луны́** орби́та ми́сяця.

орган о́рган, -ну

организа́ционный организа́ційний;

~ный **перио́д корабе́я** организа-ці́йний періо́д корабе́я;

~ный **прика́з** организа́ційний нака́з.

организа́ция организа́ция;

о. **боевы́х де́йствий** организа́ция бойови́х дій;

о **взаимоде́йствия** организа́ция взаемо́дії;

о. **морско́го конво́я** организа́ция морско́го конво́ю;

о. **огня́** организа́ция во́гню;

о. **управле́ния** организа́ция керу-ва́ння;

о. **уче́ния** организа́ция навча́ння.

организа́ционно-распреде́лительный **отде́л** организа́ційно-розда́льчий відді́л.

организо́ванность организо́ваність, -ності.

орден о́рден.

орденоно́сец орденосі́й, -сі́я, *твор.* -сі́ем.

орденоно́сный орденосі́йний, орде-ноно́сний.

ордер мор. о́рдер.

ордина́р мор. ордина́р.

ордина́рец вістови́й, -во́го.

ордина́рный ордина́рний, зви́чайний.

ордина́та ордина́та.

ордона́нс мор. ордона́нс.

ориенти́р ориенти́р.

ориенти́рование ориентува́ння;

о. **прибо́ров** наблюде́ния ориенту-ва́ння прила́дів сте́ження;

о. **пристре́лочное** пристрі́льне ориентува́ння.

ориенти́роваться ориентува́тися, -ту́юся, -ту́ешся.

ориенти́ровка ориентова́ння.

ориенти́ровочный ориента́ційний, ориентува́льний;

~ное **направле́ние** ориента́цій-ний на́пря́м.

оркест́р оркест́ра, оркест́р, -ру,

о. **горни́стов** оркест́ра сурма́чів.

ороше́ние зро́шення;

о. **погребо́в** зро́шення льохі́в.

оруди́е 1. гарма́та;

о. **далекобóйное** далекобóйна гар-мата;

о. кочующее гармата, що кочує, кочивна гармата;

о. піддёржки танков гармата підтримки танків;

о. с затвором гармата з замком;

о. супроводження супровідна гармата;

2. (инструмент) знаряддя.

орудійний гарматний;

~ное учєние гарматне навчання;

~ный затвор (клиновый, поршне-вой) гарматний замок (клиновий, толоковий);

~ный расчёт обслуга гармати;

~ный станок гарматний станок (лафет).

оружейник зброяр, -ра, твор. -рем.

оружейный збройовий;

~ный каптенармус збройовий комирник;

~ный склад склад зброї.

оружие зброя;

о. автоматическое автоматична зброя;

о. бесшумное безшумова зброя;

о. высокоточное високоточна зброя;

о. гладкоствольная гладкоцівкова зброя;

о. заряженное заряджена зброя;

о. инфразвуковое инфразвокова зброя;

о. кинетическое кинетична зброя;

о. колющее колольна зброя;

о. личное особиста зброя;

о. магазинное магазинова зброя;

о. массового поражения (ОМП) зброя масового ураження (знищення) (ЗМУ);

о. на новых физических принципах зброя за новими фізичними принципами;

о. нарезное нарізна зброя;

о. обычное звичайна зброя;

о. радиологическое радіологічна зброя;

о. рубящее рубна (рубальна) зброя;

о. устрашения зброя залякування;

о. химическое хемічна зброя;

о. холодное сична (холодна) зброя;

о. ядерное ядерна (нуклеарна) зброя;

с ~ем в руках збройно, зі зброєю

в руках.

осада облога.

осадка 1. (действие) осідання, осід, -ду; 2. (корабля) осад.

осадки (атмосферные) опади, -дів.

осадкомер опадомір, дощомір.

осадный облоговий, обложений;

на ~ном положении в стани облоги;

~ное положение стан облоги.

осажда́ть, осадить облягати, обложити, -жу, -жиш, облягті, -ляжу, -ляжеш.

осаждённый обложений.

осведомление інформування, поінформування, повідомлення, повідомляння.

осведомлённость поінформованість, -ності.

осветительный освітлювальний;

~ная ракета освітлювальна ракета;

~ные средства освітлювальні засоби;

~ный прибор освітлювальний прилад.

освещать, осветить 1. освітлювати, -люю, -люєш, освітляти; 2. (перен.: разъяснять) висвітлювати, висвітлити.

освещение 1. (действие) освітлення; 2. (свет) освітлення, світло; 3. (осветительное оборудование) освітлення; 4. (перен.: объяснение, истолкование) висвітлення;

о. обстановки висвітлення обставин.

освидетельствование огляд, -ду, освід(к)ування.

освидетельствованный оглянутий.

освобождать, освободить звільняти, звільнити, -ню, -ниш; (от обязанностей, должности — ещё) увільнити; (избавлять — ещё) визволяти, визволити, -лю, -лиш.

освобождение звільнення; увільнення; визволення;

о. досрочное дотермінове (дострокове) звільнення.

освоение освоєння, освоювання; опанування, опановування.

осевой осьовий;

~вой подшипник осьова вальніця.

оседающий техн. осідний;

~щее приспособление осідний пристрій.

осечка зятинка, схібка.

осквернение опоганення, споганення, спалювання, спаскудження.

осколок скалка; (обломок) уламок, -мка, відламок, -мка.

осколочный скалковий, уламковий, відламковий;

~ное действие снаряда скалкова дія гарматня.

оскорбитель кривдник, образник.

ослабевать слабіти, слабнути.

ослаблять, ослабить ослабляти, ослаблювати, -люю, -люеш, ослабити; (уменьшать) зменшувати, -шую, -шуеш, зменшити;

о. влияние зменшити вплив.

ослепительный сліпучий.

ослепление засліпнення.

ослеплять, ослепить 1. осліплювати, -люю, -люеш, осліпліяти, осліпити;

2. перен. засліплювати, засліпити.

осложнение ускладнення.

ослушание непослух, -ху, неслухнянство.

осматривать, осмотреть оглядати, оглянути.

осмолка обсмолювання, обсмолення.

осмотр огляд, -ду;

о. инспекторский інспекторський огляд;

о. медицинский медичний огляд;

о. местности по маршруту движения нарушителей государств границы огляд місцевості за маршрутом порушників державного кордону;

о. персональный особистий огляд.

о. планово-предупредительный планово-попереджувальний огляд;

о. поверхностный побіжний огляд.

осмотрительный обачний.

осмотровый оглядовий.

осмотрщик оглядач, -ча, твор. -чём.

оснастка оснащення; (неоконч. д. — ещё) оснащування.

оснащать, оснастить оснащувати, -щую, -щуеш, оснащати, оснастити (оснащу, оснастиш).

оснащение оснащення.

оснащённость оснащенність, -ности.

основа основа;

о. сётчатая сітчаста основа;

о. сплошная суцільна основа.

основание 1. основа, 2. (причина, повод) підстава;

о. масштаба основа масштабу (мірила);

о. прицела основа мірника;

о. ската спід схілу.

основательность ґрунтовність, -ности.

основательный ґрунтовний.

основной основний, головний;

~ная зона тылового обеспечения мор. основна зона запільного забезпечення;

~ной маршрут основний маршрут.

особенный 1. особливий; 2. (отдельный) окремий.

особый 1. особливий;

~ные объекты особливі об'єкти;

2. (отдельный) окремий;

~ные случаи в полёте окремі випадки під час (в часі) літу.

оспа віспа.

оспариваемый заперечуваний, спірний;

~мый участок спірна ділянка.

оспаривать, оспорить 1. заперечувати, -чую, -чуеш, заперечити; 2. (у кого что — спорить) сперечатися

(з ким за що).

оставление (корабля) залишання, залишення, покидання, покинення.

оставлять, оставить лишати, лишити, залишати, залишити; (бросать — обычно) кидати, кинути, покинути.

остальной 1. (оставшийся, прочий — ещё) решта, весь інший;

~ное имущество решта майна;

~ные деньги решта грошей;

2. (последний) останній.

останавливать(-ся), остановить(-ся) зупиняти(-ся), зупинити(-ся), -ню(-ся), -ниш(-ся), спиняти(-ся), спинити(-ся).

останавливающий зупинний;

~щий удар зупинний удар.

остановка зупінка.

остановочный зупинний;

~ный пункт ж. д. пристанок, -нка.

остáток 1. зáлишок, -шку; 2. (*осталь-ная часть*) рéшта.

остáточный зáлишковий;

~ная **плавучесть** **подводной лóдки** зáлишкова плавучість підводного човна́;

~ная **радиация** зáлишкова ра-діація.

остеклѐние зáсклення.

остерега́ть, остере́чь застерігáти, застерегті, -режу́, -режеш.

óстов кістяк, -ка, снасть, -ті;

о. стóйчатый сторчо́ва снасть;

о. тренóги снасть-триніжка.

остóйчивость остійність, -ності.

осторо́жность оберéжність, -ності, обачність, -ності.

остри́е вістря; (*иглы*) жа́ло; (*ножа*) лéзо; (*прерывателя*) шпéник.

óстров óстрів, -рова;

~ва́ **океанические** океанічні ост-ровы́.

острогубцы гострогубці, -ців.

остроконечный гострякува́тий, гóстрий; (*о горе*) стрімча́стий;

~ная **пу́ля** гóстра ку́ля.

остропи́ть мор. застропіти, -плю, -піш.

остротá гостротá;

о. максима гостротá максима-му.

остроумный дотéпний, гóстрий на язýк.

остря́к гостря́к, -ка́.

оступáться, оступи́ться спотика́тися, спіткну́тися.

остывáть, осты́ть холóнути, охолóнути, прохолóнути; (*выстывать*) вис-тигáти, вистигнути.

осуждѐние 1. (*судебное*) засúджен-ня; 2. (*порицание*) зáсуд, -ду, óсуд, -ду.

осуждѐнный засúджений.

осушительный осушний, осушуваль-ний;

~ная **систѐма** осушна́ (осушувальна) систѐма.

осушка осушення;

о. опти́ческих приборóв осушення опти́чних приладів.

осушнóй осушний;

~ная **мель** омілина.

осуществля́ть, осуществи́ть здійсню-вати, -нюю, -нююш, здійснити, -ню, -ніш.

осуществляющий якій (що) здійс-нює, здійснювальний; якій (що) викóнує, викóнний.

осцилло́граф осцило́граф.

осязáние дóтик, -ку, дóторк, -ку.

óсыпь óсип, -пу.

ось вись (óсі);

о. боева́я бойова́ вись;

о. ведúщая тягoва́ вись;

о. вращѐния рычага́ вись обер-танння ва́желя;

о. выбрасывателя вись викидача́;

о. доро́ги вись шля́ху;

о. канáла ствола́ вись канáлу ців-ки;

о. несъѐмная незнімна́ вись;

о. мира́ вись світу;

о. приѐмника вись приймача́;

о. рассѐвания вись рóзсіву;

о. рукоятки вись рúчки.

отáпливать, отопи́ть опáлювати, -люю, -люєш, опаліти, -лю, -лиш, огривáти, огрíti.

отбív відбивáння;

о. кругoвóй коловé відбивáння;

о. уступáющий відступнѐ відбивá-ння.

отбивáть, отбítiь відбивáти, відбíti-ти, -діб'ю́, -діб'єш;

о. силами́ відбивáти силами́;

о. скля́нки мор. відбивáти скля́н-ки.

отбитие відбиття́;

о. ата́ки відбиття́ ата́ки.

óтблеск відблиск, -ку.

отбóй відбій, -бóю, *твор.* -бóєм.

отбóйный відбійний;

~ное мѐсто **реки́** відбійнѐ місце річки;

~ное **течѐние** відбійна́ течія́.

отбóрный добірний.

отбрасывáть, отброси́ть відкидáти, відкінути; відбивáти, відбíti, -діб'ю́, -діб'єш.

отбрóсы пóкидьки, -ків, відхóди, -дів.

отбуксирование відгалюва́ння, від-тягнення.

отбивáть, отбítiь (*повинность, обязанность*) відбува́ти, відбúти, -бúду, -бúдеш;

о. наказáние відбува́ти (відбúти) кáру.

отбítiе відбуття́.

отва́га відва́га.

отва́живать, **отва́дить** відна́джува-ти, -джу́ю, -джу́єш, відна́дити, -джу́, -диш; (*оту́чивать*) віду́чува-ти, -чую́, -чу́єш, відучи́ти, -чу́, -чиш.

отва́л 1. *мор.* відча́л, -лу; (*отплы́тие*) відпли́ття́; 2. (*в грейде́ре*) відва́л, -лу.

отва́ливать, **отва́лить** 1. відва́люва-ти, -люю́, -лю́єш, відва́лити, -лю́, -лиш; 2. *мор.* відча́лювати, -люю́, -лю́єш, відча́лити, відплива́ти, відплисти́, -ливу́, -ливеш́.

отверга́ть, **отвергну́ть** відкида́ти, відкину́ти, не прийма́ти, не прийня́ти, -йма́у, -йма́єш.

отве́рстие отві́р, -вору́;

о. воронкообра́зное лі́йкува́тий отві́р;

о. входя́щее пу́ли вхі́дний отві́р ку́лі;

о. газоотво́дящее газова́відний отві́р.

отве́ртка вікру́тка, розшру́бник.

отве́ртывать, **отверну́ть** відкру́чува-ти, -чую́, -чу́єш, відкру́тити, -ручу́, -ру́тиш.

отве́с (*о прибо́ре*) висо́к, -ска́.

отве́сно прямо́висно́; (*круто*) стрі́м-ко; (*стоя отве́сно*) сторч́.

отве́сный прямо́висний; (*крутой*) стрі́мкий, стрі́мча́стий; (*отве́сно сто́ящий*) сторчови́й;

~ное по́ложє́ние прибо́ра сторчовé по́ложє́ння прила́ду;

~ный бе́рег стрі́мкий бе́рег.

отве́т відпові́дь, -ді́, *твор.* -ддо́ю;

о. неопреде́ленийний невизначена відпові́дь;

о. отрица́тельный заперече́на відпові́дь.

отве́тный зворо́тний, у (на) відпо-ві́дь;

~ная ата́ка зворо́тна ата́ка;

~ный вы́стрел по́стріл у відпо-ві́дь.

отве́тственность відповіда́льність, -ності́.

отве́тственный відповіда́льний.

отве́тчик відпові́дач, -ча́, *твор.* -чє́м.

отвеча́ть, **ответи́ть** відпові́дати, відпові́сти, -ві́м, -ві́си *и* відпові́сти.

отви́ливать, **отви́льну́ть** (*от че́го*) ухи́лятися, ухи́літися, -лю́ся, -ли́шся, (*че́го*) уникати́, уникну́ти; (*выкру́чиваться*) викру́чува-

тися, -чую́ся, -чу́єшся, вікру́ти-тися, -ручу́ся, -ру́тишся.

отви́нчивать, **отвинти́ть** відкру́чува-ти, -чую́, -чу́єш, відкру́тити, -ручу́, -ру́тиш, відгві́нчувати, -чую́, -чу́єш, відгві́нтити, -нчу́, -нті́ш.

отвле́кать, **отвлéчь** відверта́ти, відверну́ти; (*отво́дить, отвлекать в сторону*) відтяга́ти, відтягті́, -гну́, -гне́ш.

отвлека́ющий 1. який (що) відвер-та́є; 2. *мед.* відтяжний́;

~щие де́йстви́я відтяжні́ ді́ї.

отвлече́нный абстра́ктний.

отво́д відведе́ння, відві́д, -во́ду.

отво́дятель *мор.* відві́дник, -ка́.

отво́дить, **отвести́** відводи́ти, -джу́, -диш, відвести́, -веду́, -ведеш́, відверта́ти, відверну́ти.

отво́дка (*действи́е*) відведе́ння; *спец.* відві́дник.

отворя́ть, **отвори́ть** відчиня́ти, відчи-ніти, -ню́, -ни́ш.

отврати́тельный оги́дний, гидкий́, бри́дкий.

отвра́щение 1. (*действи́е*) відверта́н-ня, відверне́ння; 2. (*о чувстве*) оги́да, відрáза, оги́дливі́сть, -вості́, бри́дливі́сть, -вості́.

отворо́т вило́га.

отвы́чка відвикан́ня.

отгиба́ть, **отогну́ть** відгни́ати, відіг-ну́ти.

отгово́рка відмо́вка.

отголо́сок відго́мін, -мону́; (*эхо*) луна́.

отдава́ть, **отда́ть** віддава́ти, -даю́, -даеш́, відда́ти, -да́м, -дасі́;

о. прика́зание да́ти нака́з, нака-за́ти.

отда́ление 1. (*действи́е*) відда́лення; 2. (*да́ль, да́льное рассто́яние*) від-да́ль, -лі́, *твор.* -ллю́, дали́на.

отда́ние віддава́ння, віддан́ня;

о. че́сти віддава́ння (віддан́ня) по́чєсті́.

отда́ча 1. (*действи́е*) віддан́ня; (*не-оконч. д.—обычно*) віддава́ння; 2. (*орудия*) відбі́й, -бо́ю.

отде́л відді́л, -лу́.

отделе́ние (*войсковое подразде-ление*) рій (ро́ю), відді́л, -лу́; (*действи́е*) відді́лення.

~ния кома́ндир кома́ндир ро́ю, ро́йови́й, -во́го.

отделённый 1. відокремлений, відмежований; 2. *в знач. суц.* роювій, -вого.

отдельный окремий;

~ное плавание окреме плавання;

~ный батальон окремий курінь,

~ный караул окрема варта.

отделять, отделить відокремлювати, -люю, -люєш, відокремити, -млю, -миш, відділяти, відділити, -лю, -лиш.

отдрасенный віддрасений

отдушина продох, -ху.

отдых відпочінок, -нку

отдыхающий 1 *прич.* який (шо) відпочиває;

~щая часть частина, що відпочиває; частина на відпочинку; 2. *в знач. суц.* відпочивальник.

отёк пухліна; (*ноги*) набряк, -ку.

отечественный ріднокраєвий, рідного краю, вітчизняний, вітчизний.

отечество батьківщина, рідний край, рідна країна, вітчизна.

отжимать, отжать (*оттеснять*) відтискати, відтіскувати, -кую, -куєш, відтиснути.

отзыв 1. *воен.* відклик, -ку; 2. (*мнение, суждение с оценкой*) думка, відгук, -ку.

отзывчивый чуйний чутливий.

отказ відмова, відмовлення, зречення; без ~за безвідмовно;

до ~за до відпору.

отказывать, отказать відмовляти, відмовити, -влю, -виш.

отказываться, отказаться відмовлятися, відмовитися (*від кого, від чого*), зрікатися, зректися, відцуратися.

откат (*орудия*) відкіт, -кóту; (*неоконч. д. — обычно*) відкочування.

откатный відкóтний.

откачивать, откачать відпомпóувати, -вую, -вуєш, відпомпувати.

откидывание відкидання.

откладывать, отложить відкладати, відкласти, -кладу, -кладеш.

отклонение відхил, -лу, відхилення;

о наземной виртуальной температуры відхилення наземної віртуальної температури;

о падения снаряда відхилення падіння гармáтня;

о пули відхилення кулі.

отклонять, отклонить відхилляти,

відхиліти, -лю, -лиш, відвертати, відвернути.

откомандирование відрядження, відряджання.

откомандированный відряджений.

откомандировывать, откомандировать відряджати, відрядити, -джу, -диш.

откос укіс (укóсу), *уст.* споховина.

откосный скісний.

откровенность 1. відвертість, -тості; (*искренность — ещё*) щірість, -рості; 2. (*нескрываемость*) неприхованість, -ності, (*явность*) явність, -ності.

открошившийся відкрішений;

~шился части відкрішені частини.

откручивать, открутить відкручувати, -чую, -чуєш, відкрутити, -кручу, -крутиш.

открывать, открыть відкривати, відкрити, -рюю, -риєш; (*окно, дверь, ворота — обычно*) відчиняти, відчинити, -ню, -ниш.

открытие¹ відкриття; викриття.

открытие² (*огня*) розпочинання.

открытый відкритий, явний;

~тая местность чіста (відкрита) місцевість;

~тая позиция відкрита позиція;

~тое море відкрите море;

~тый бой відкритий бій;

~тый лист відкритий лист;

~тый наблюдательный пункт відкритий стéжний (спостережний) пункт;

~тый порт відкритий порт.

откупоривать, откупорить (*оттывать*) відтикати, відіткнути; (*пробку — ещё*) відкоркóувати, -вую, -вуєш, відкоркувати, -кую, -куєш.

отлагательство зволікання, відкладання;

нетерпачий ~ва невідкладний, нагальний.

отлив відплив, -ву.

отливка лиття, вилівання, відливання.

отличаться, отличиться 1. відрізнятися, відрізнитися; 2. (*выделяться из среды других*) відзначитися, відзначитися, -чуся, -чишся.

отличие відміна, відзнака.

отличительный відмітний; (*опозна-*

вательный) розпізнава́льний, відзначний; (*различительный*) розрізнява́льний; (*характерный*) характерний;

~ная глибина́ відзначна́ глибина́.

отлічник відмінник.

отлічний відмінний; (*очень хороший*) дуже гарний.

отлогіи пологіи; (*отложистый*) пологіистий; (*покатый*) спадистий;

~гая траєкторія пологіста траєкторія.

отложєніє геол. відклад, -ду.

отлуча́ться, отлучи́ться виходити, -джу, -диш, вийти, -йду, -йдеш; *страд.* відлуча́тися.

отлучи́вшийся який (що) відлучи́вся (вийшовся).

отлۇ́чка відлۇ́ка, (тимчасова) відсутність, -ності;

о. самовольная самовільна відлۇ́ка.

отма́шка 1. (*действие*) відма́хування; 2. (*сигнал*) відма́х, -ху.

отмель обмілина, відміль, -лі, -лю; (*мель — ещё*) мілина́, мілізна.

отме́на скасува́ння, скасо́вання.

отменя́ть, отмени́ть скасо́увати, -вую, -вуеш, скасува́ти, -сую, -суюш.

отме́тка 1. (*действие*) відзна́чення, відмітка; (*обозначение*) позна́чення; 2. (*знак*) по́значка, за́значка, помітка;

о. абсолютная абсолютна по́значка (помітка);

о. относительная відносна по́значка (помітка);

3. (*балл*) оцінка.

отмеча́ть, отме́тить 1. (*отличать*) відзнача́ти, -чаю, -чаєш, відзна́чити, -чу, -чиш; 2. (*наметить*) назна́чити; (*записывать*) нотува́ти, занотува́ти, -тую, -туюш.

отмости́ть (*досками*) ви́мстити, -мощу, -стиш, ви́стелити, -лю, -лиш, (*каменем*) ви́брукувати, -кую, -куєш.

отмо́стка вимощення.

отмще́ніє помста.

отмыка́ть, отомкnúть відмикати, відімкnúти;

о. штык здійма́ти, зняти (зніму́, знімеш) багнєт.

отно́с віднесєння;

о. бомбы віднесєння бoмби;

о. фла́га віднесєння пра́пора.

относительный відно́сний;

~ная вла́жность відно́сна во лoгiсть;

~ная высотá полёта відно́сна висотá лёту;

~ная по́ступь гребно́го винта́ відно́сна хода́ гребно́го гвинта́;

~ное дви́женіє корабля́ відно́сний рух корабля́;

~ное удлинєніє корабля́ відно́сне відовження́ корабля́.

отноше́ніє (к кому-чєму — *касательство, связь*) відно́шення, стосунок, -нку; (*причастность, участие*) причєтність, -ності;

взаимные ~ния взаємовідно́си-ни;

в ~нии чєго́ щодо́ чoго́;

во всех ~ниях з усякого по́гляду, з усіх бoків;

личные ~ния особисті стосу́нки.

отображе́ніє відобра́ження;

о. астрономической обстановки відобра́ження астрономічних обста́вин, відобра́ження астрономічної обстановки.

отовсю́ду звідусі́ль.

ото́гнутий відігну́тий.

отогрева́ніє відігрівання́.

отодвига́ть, отодви́нуть відсува́ти, відсунути.

отождествле́ніє отото́жнення, (*неоконч. д. — ещё*) отото́жнювання; ідентифікува́ння.

отожже́нный відпáлений;

~ная про́волока відпáлений дрiт.

отозва́ніє відклі́кання; (*отзыв*) відклик, -ку.

отомсти́ть (*кому-чєму*) помсти́тися, -мщуся, -мсти́шся (*на кому-чoму, над ким-чим*), відімести́тися.

отопи́ть (рєи) мор. ско́сити (рєи).

отопле́ніє опáлення, огрива́ння;

о. паровоє паровє опáлення (огрива́ння).

оторванность відірваність, -ності.

оторопє́лый сторопі́лий, отетері́лий; (*ошарашенный — ещё*) ошелєше́ний.

оторoчка (*знамени*) облямі́вка, ліштва (*пра́пора*).

отпє́тый (*о человеке*) пропáщий.

отпечатлева́ть (-ся), отпечатлє́ть (-ся) відбива́ти (-ся), відбіти (-ся), -дiб'ю, -дiб'єш

отпечáток відбиток, -тка, відтиск, -ку.
отпечáтывать, отпечáтать 1. (*книгу*) друкувати, -кую, -куєш, віддрукувати, -кую, -куєш; 2. (*знаки*) витіскувати, -кую, -куєш, витиснути.

отпирáться, отперéться (*от чего — не сознаваться*) відмагáтися, відмогáтися, -мóжуся, -мóжешся; відпирáтися, відпéртися, -дiпрóся, -дiпрéсься.

отпiска відписáння, відпис, -су.
отплáта відплáта; (*благодарность*) віддяка; (*возмездие*) розплáта, заплáта.

отползáть, отползти́ відповзáти, відповзти́, відплазòвувати, -вую, -вуєш, відплазувати, -зую, -зуюєш; (*отлезать — ещё*) відлáзити, -лáжу, -лáзиш, відлзти.

отполосовáти (*избить плетью*) відшмагáти, відперiщити.

отпóр відсiч, -чi, *твор.* -ччу;
давáть (дать) о. давáти (дáти) відсiч.

отправiтель відправник, відсилáч, -чá, *твор.* -чём, відрядник.

отправлénие 1. вiрядження, (*неоконч. д. — ещё*) вiряджáння, вiряд, -ду, вiправá;

о. команд вiряджáння команд;
о. пòезда вiряд пòтягу (пòзда);
 2. виконáння;

о. обязанностей виконáння обòв'язкiв;

3. (*отъезд, отход*) вiрушáння, вiдхiд, -хóду;

4. (*почтовое*) вiдсилка, пересилка; (*действие*) вiдсилáння, пересилáння, вiправа.

òтпуск вiдпúстка;

о. бессрòчный безтермiнòва вiдпúстка;

о. краткосрòчный короткотермiнòва вiдпúстка;

о. очереднóй черговá вiдпúстка;
о. продолжителный тривáла вiдпúстка.

отпускáть, отпуститъ 1. вiдпускáти, вiдпустити, -пущú, -пúстиш; 2. (*ослаблять*) попускáти, попустити; 3. (*выпускать*) випускáти, вiпустити, -пущу, -пустиш; 4. (*выдавать*) видавати, -даю, -даєш, вiдати, -дам, -даси;
 ~тiть бóроду вiдпустити (запус-

тiти) бóроду;

~тiть на вòлю пустити (вiпустити) на вòлю;

~тiть пòяс попустити пòяс;

5. (*отгачивать*) вiгòстриувати, -рюю, -рюєш, вiгòстрити, -рю, -риш;

~тiть нож вiгòстрити ножá.

отпускнóй вiдпускнiй;

~нóй билét вiдпускнá пòвiдка.

отработанный вiдпрацьòваний.

отработка вiдпрацювання.

отрава отрута, трутiзна.

отравлénие отруєння.

отравленный отруєний, затруєний.

отравлять, отравитъ отруювати, -юю, -юєш, отруити, -рюю, -руiш, затруювати, затруити.

отравляющий отруiннiй;

~щee вèщество отруiна речовiнá.

отражáтель вiдбивáч, -чá, -чём.

отражáтельный вiдбивáльнiй.

отражáть, отразитъ (*врага*) вiдбивáти, вiдбiти, -дiб'ю, -дiб'еш.

отражáющий вiдбивнiй;

~щáя спòсобность вiдбивнá здáтнiсть.

отражáющийся вiдбитнiй.

отражénие 1. (*действие*) вiдбиттá, (*неоконч. д. — ещё*) вiдбивáння;

о. атак вiдбиттá атак;

о. вооружénного вторжénия вiдбиттá озбрòеного втòргнення;

о. вiсадки морського десáнта вiдбиттá вiсадження морського десáнту;

о. звука вiдбивáння звúку, вiдгук, -ку, вiляск, -ку;

о. радиовòлн вiдбивáння рáдиохвiль;

2. (*отражénное явление*) вiдбиток, -тка; (*отражение*) вiдобрáження, вiдзеркáлення; (*изображение*) зобрáження;

о. свèта вiдбивáння свiтла, вiдсвiт, -ту, вiдблиск, -ку.

отражénный вiдбитий;

~ннiй сигнáл вiдбитий сигнáл.

òтрасль (*науки, производства, промышленности*) гáлузь, -зi, *твор.* -ззю.

отрезáние вiдрiзáння, вiдрiзування, вiдрiз, -зу.

отрезок вiдрiзок, -зка, вiдтiнок, -нка.
отрекогносцирòваний рекогнiцiйò-

ваний, рекогноскований, розвіданий, вивчений.

отрешать, отрешить усувати, усунути, звільняти, звільнити, -ню, -ниш;

о. от должности усувати з посади.

отрицание заперечення, (неоконч. д.—ещё) заперечування.

отрицательный негативний; (заключающий отрицание) заперечний; ~ная рефракция звуковых волн негативна рефракція звукових хвиль.

отрóg (хребта) віднога;

о. подводный підводна віднога.

отровский (детский) дитячий; (юношеский) юнацький, хлоп'ячий.

отрочество (детство) дитинство; (юношество) юнацтво; (юность) юність, -ності; хлоп'ячий (підпарубочий) вік.

отрýв відрів, -ву.

отрýвка копання, відкопування;

о. окопа копання шанця (окопу).

отрýвок урівок, -вка.

отряд загін, -гону, відділ, -лу;

о. авиационный авіаційний (летунський) загін;

о. банно-прачечно-дезинфекционный лазне-прально-дезінфекційний відділ;

о. боевой боївка;

о. заграждения загін загородження;

о. кораблей огнево́й піддёржки загін кораблів вогнево́й підтримки;

о. обходной обхідний загін;

о. поддержки загін підтримки;

о. прикрытия загін прикриття;

о. строевой муштровий загін.

отсвечивать (отражать свет) відсвічувати, -чую, -чуеш, відбивати світло.

отсék відсік, -ку, відруб, -бу;

о. междудонный міждонний відсік (відруб).

отсечение (действие) відсікання, відсічення, відтинання, утинання.

отсеченный відсічений, відтятий, утятий.

отсечка 1. (действие) відсічення, відсікання, відтинання, утинання; 2. (результат действия) спец відсік, -ку;

о. тяги відсік тяги.

отслуживать, отслужить відслужу-

вати, -жую, -жуеш, відслужити, -жу́, -жиш; (выслуживать) вислужувати, -жую, -жуеш, вислужити, -жу, -жиш.

отсоветовать (кому) відрадити, -джу, -диш (кого), розраїяти, відрадити.

отсрочка відстрочення, відстрочування, відклад (терміну).

отставка демісія, відставка.

отставной (находящийся в отставке) вислужений, відставний.

отставший відсталий.

отстёгивать, отстегнуть відсте́гати, відсте́гнути, -сте́гну, -сте́гнеш, відпинати, відп'яти, -пну́, -пнеш.

отстой 1. (действие) відстій, -стою́, (неоконч. д.—ещё) відстоювання; 2. (осадок) відстій, відсто́янка, фус (фýсу); (гу́ща) гúща.

отстояние (трала) віддалення (тралу).

отстраивать, отстроить (строить на-ново) відбудовувати, -вую, -вуеш, відбудувати, -дую́, -дúеш; (выстраивать) вибудовувати, вибудувати, -дую, -дуеш.

отстранять, отстранить (освободить от должности) усувати, усунути;

о. от должности усувати з посади

отступание (берега) відступання.

отступательный відступний;

~ный бой відступний бій,

~ный марш відступний рух (марш).

отступать, отступить відступати, відступити, -ступлю́, -стúпиш, відходити, -джу, -диш, відійти.

отступление відступ, -пу; (нарушение) порушення.

отступничество відступництво.

отступное в знач. суц. відступне, -ного; разг. відчпне, -ного.

отсутствие відсутність, -ності.

отсутствовать бути відсутнім; (не присутствовать — ещё) не бути (не буду, не будеш).

отсутствующий 1. прич. якого немає (нема́); 2. прил. відсутній.

отсчёт відлік, -ку, відлічування, відлічення.

отсылать, отослать відсилати, відіслати, -дішлю́, -дішлеш.

отсылка відіслання, (неоконч. д.—ещё) відсилання; по́клик.

отсырѣлый відволóглий.
отсырѣть відволóжитися, відволóгнути, відволóгти, -гне, звочѣти.
отсюда звідси, звідси́я
отта́ивать, отта́ять розмерза́тися, розмерзнутися, -неться.
отта́лкивание відштовхування; (*отпихивание* — *ещѣ*) відпихання.
отта́лкивать, оттолкну́ть відштовхувати, -што́вхую, -што́вхуеш, відштовхну́ти; (*отпихивать* *разг.* — *ещѣ*) відпиха́ти, відіпхну́ти.
отта́чивать, отточі́ть гостріти, -рю́, -риш, вигóстриувати, -рюю, -рюеш, вигóстрити, -рю, -риш, нагостріти.
оттѣнок відтінок, -нку.
оттепель відліга.
оттиск відбиток, -тка.
отторжѣние відрив, -ву, відірвання, відторгнення; (*неоконч. д.* — *еще*) відривання.
оттуда звідти, звідті́ля.
оттяжка 1. (*действие*) відтягнення; (*неоконч. д.* — *ещѣ*) відтягання, відтягування; (*откладывание на более поздний срок*) зволікання; 2. *воен., спорт.* відтяжка; *с ~кой* з відтяжкою; 3. (*трос, канат*) відтяжка.
отход відхід, -ходу; (*отступление*) відступ, -пу.
отходи́ть, отойти́ відхóдити, -джу, -диш, відійти́, -йду́, -йдеш.
отходы відпади, -дів.
отхо́жее мѣсто відхóдок, -дка, кло́зет, нўжник.
отхо́жий сторóнній, далѣкий; *~жий промысел* сторóнній про́мисел, заробітки, -ків.
отцепля́ть, отцепи́ть відчіплювати, -люю, -люеш, відчепи́ти, -плю́, -пиш.
отча́иваться, отча́яться тра́тити (тра́чу, тра́тиш), втра́тити надію, зневі́рюватися, -рююся, -рюешся, зневі́ритися, -рюся, -ришся.
отча́ливать, отча́лить відча́лювати, -люю, -люеш, відплива́ти.
отча́сти почáсти, часткóво.
отча́яние відчай, -чаю.
отча́янный (*крайне смелый*) відчайду́шний.
отче́ркивать, отчеркину́ть відкрéслювати, -люю, -люеш, відкрéслити, -лю, -лиш.
отче́т звіг, -ту.

отче́тливость вира́зність, -ності; (*че́ткость*) чіткість, -кості.
отче́тно-информациóнный звігво-інформаці́йний.
отче́тность звігність, -ності,
отче́тный звігний;
~ная карточка звітна кáртка.
отчислѣние 1. (*действие*) ви́драхування; (*неоконч. д.* — *еще*) відрахóвування; 2. (*отчисленная сумма*) відрахування, відрахунок, -нку.
отшатну́ться відсахну́тися, відхитну́тися, відцура́тися;
все от него́ *~нулись* всі від ньóго відцура́лись.
отшѣствие відхід, -ходу, відхóдження.
отъѣзд від'їзд, -ду.
отыскáние відшукáння.
отяготі́тельный обтя́жливий, тяжкий;
офи́цер старші́на, офі́цер;
о. авиациóнный св'язи лету́нський старшина́ зв'язку́;
о. артиллѣрийський артилѣрійний старшина́;
о. генѣрального штаба́ старшина́ генѣрального штабу́;
о. ж. д. слўжбы старшина́ залізнічної слўжби,
о. инспекціóнный інспекці́йний старшина́;
о. карау́льный вартовий старшина́;
о. млáдший молóдший старшина́;
о. навигаціóнный навігаці́йний старшина́;
о. резервний резервóвий старшина́;
о. св'язи старшина́ зв'язку́;
о. св'язно́й зв'язковий старшина́;
о. снабжѣния старшина́ постачáння;
о. строевóй дієвий (муштровий, шерегóвий) старшина́;
о. штабóй штабóвий старшина́.
офи́цер-орди́нарец вістовий старшина́.
офи́цер-преподавáтель старшина́-викладач, старшини́-викладача́.
офи́цер-хозяйственник старшина́-господáрник, старшини́-господáрника.
офи́церський старші́нський, офі́церський.

офіцерство старшінство, офіцерство.

охват 1. (действие) охо́плення; (с флангов) окрілення; (неоконч. д.—ещё) охоплювання, окрілювання; (окружение — ещё) от́очення; (неоконч. д.—ещё) от́очування; 2. техн. охват, -ту.

охватывать, охватить обхо́плювати, -люю, -люєш, обхо́пити, -хоплю, -хо́пиш, охо́плювати, -лює, охо́пити; (охватить с флангов) окрілювати, -люю, -люєш, окріліти.

охватывающий охо́плювальний; ~щее дви́жение охо́плювальний рух.

охлаждение 1. (действие) охолóдження; (неоконч. д.—ещё) охолóджування; 2. (перен. к кому) охолóда, байдужість, -жості (до кого);

о. мотора охолóдження (охолóджування) двигуна (мотора);

о. ствола охолóдження (охолóджування) цівки (жерла).

охота¹ полюва́ння; лóви, -вів; 2. (как промысел) мисливство.

охота² (желание) бажа́ння.

охотник мисливець, -вця, твор. -вцем; **о. за подводными лодками** ист. мисливець за підводними човнами.

охотничий мисливський; охотницький; стрілецький;

~чий патрoн мисливський набій.

охрана охорóна;

о. водного района охорóна вóдної дільниці (вóдного району);

о. водного района базы высадки охорóна вóдної дільниці (вóдного району) бази висадження;

о. и оборона тыла охорóна та оборо́на за́пілля;

о. морской среды охорóна морськóго середóвища;

о. рейдов охорóна ре́йдів;

о. человеческой жизни на море охорóна людськóго життя на морі.

охранение 1. (действие) охорóна; пильнува́ння, вартува́ння;

о. ближнее близька́ охорóна;

о. дальнее далéка охорóна;

2. (войсковое подразделение) охорóна;

о. воздушное повітря́на охорóна;

о. наземное назéмна (позéмна) охорóна;

о. подвижное рухо́ма охорóна;

о. походное похідна́ охорóна;

о. фланговое крилова́ охорóна;

о. фронтальное чолова́ (фронтальна) охорóна.

охранитель (корабля) охорóнець (корабля), параван.

охранительный, охранный охорóнний, запобіжний.

охранять, охранить пильнува́ти, -ную, -ну́єш, вартува́ти, -ту́ю, -ту́єш, охороня́ти, хороніти, -ню, -ниш, охороніти, оберіга́ти, берегти, -режу́, -реже́ш, забезпечити.

охраняющий який (що) охороня́є, охорóнний;

о. взвод охорóнна чо́та.

оценивать, оценить оцінюва́ти, -нюю, -нюєш, цінува́ти, -ную, -ну́єш, поцінува́ти, оцініти, -ню, -ниш.

оценка оцінка, поцінува́ння;

о. обстановки оцінка обста́вин;

о. точности счисления оцінка то́чності зчі́слення;

о. целей оцінка цілей.

оцепление очéплення, от́очення; обступле́ння, обступ, -пу.

оцеплять, оцепить от́очувати, -чую, -чуєш, оточіти; обступа́ти, обступіти, -плю́, -пиш.

очаг во́гнище;

о. биологического (бактериологического) поражения во́гнище біологічного (бактеріологічного) ура́ження;

о. поражения комбинированный комбіноване во́гнище ура́ження;

о. поражения химический хемічне во́гнище ура́ження;

о. поражения ядерный я́дерне во́гнище ура́ження;

о. сопротивления во́гнище о́пору

очаговый вогнищевий;

~вый ха́рактер вогнищевий ха́рактер.

очень дуже, сі́льно;

о. высокий разрыв дуже висóкий розрив.

очередной черговий.

очередность черговість, -вості.

очередь че́рга;

о. пулеметная кулемéтна че́рга.

очерк на́рис, -су.

очернять, очернить чорніти, очорніти; (оговаривать разг.—ещё) обмовля́ти, обмовіти, -влю́, -виш;

(осуждать, порицать, клеветать разг.— ещё) гудити, -джу, -диш, огудити, обгуджувати, -джую, -джуєш, обгудити.

очертить окреслити, -лю, -лиш, обрисувати, -сую, -суюєш.

очертя голову набсліп.

очістка чіщення, вічищення.

очищать, очістить очищати, очищувати, -шую, -шуєш, очістити (очищу, очистиш).

очки окуляри, -рив.

очко 1. мор. очко; 2. вічко.

очнуться прийти до пам'яті, очуняти, опам'ятатися отямитися.

очутиться опинитися;

о. в безвиходном положенні опинитися в беспорядному становищі.

ошалеть очманіти, здуріти.

ошейник нашійник.

ошеломлять, ошеломить приголосувати, -шую, -шуєш, приголосити, -шу, -шиш.

ошибка помилка, похибка;

~ка вектора измерений похибка вектора вимірювань;

~ки наблюдений помилки стёжень (спостережень);

~ки стрельбы помилки стрільня (стрільби);

по ~ке помилково.

ошибочный помилковий, хибний.

ощупью помацки, напомацки, навпомацки.

ощутительный відчутний, дошкульний.

ощущение відчуття, почуття.

П

паводок паводок, -дка; (наводнение — обычно) повідь, -воді, твор. повіддо, повівнє, -вені, повенню.

павший полеглий;

~ший в бою полеглий у бою.

пагуба пагуба, погібель, -лі, твор. -ллю, загібель, -лі, твор. -ллю, згуба, втра́та, стра́та.

пагубный пагубний, згубний.

падающий який (що) падає, падний; ~щая мишень метя, що падає.

падение падіння.

падкий (на что) охочий, ласий (до чого), квапний, сквапливий.

падший запропашений, занашащений, пропаший.

пайк пайка;

п. дополнительный додаткова пайка;

п. неприкосновенный непорушна пайка;

п. продуктовый харчова пайка;

п. суточный добова пайка.

паз гара, впуск, паз;

п. вертикальный прямовісна (вертикальна) гара, прямовісний (вертикальний) впуск;

п. верхний верхня (горішня) гара, верхній (горішній) впуск;

п. для выступа бородки трубки ударника гара для виступу борід-

ки трубки ударника, впуск для виступу борідки трубки ударника;

п. для шипа рукоятки гара для чопя ручки, впуск для чопя ручки;

п. кольцевой кільцева гара, кільцевий впуск;

п. скошенный скісна гара, скісний впуск;

п. продольный поздовжня гара, поздовжній впуск;

~зы рамы гари (впусти) рами.

пайол, паёл пайол, -лу.

пакгауз пакгауз, -зу.

пакет пакет;

п. индивидуальный індивідуальний пакет;

п. индивидуальный перевязочный індивідуальний перевязний пакет;

п. индивидуальный противохимический індивідуальний протихемічний пакет.

пакетбот пакетбот, -ту.

пакля клочья.

паковать пакувати, -кюю, -кюєш.

пал пал, -лу, кіл (коля).

палата палата.

палатка намет;

п. разбить розкінути (розпнути) намет.

палаточный наметовий;

~ный лагерь наметовий табір.

пала́ч кат, катю́га.
 пала́ш пала́ш, -ша́, твор. -ше́м.
 палга́д мор. палгед, -ду.
 палгу́н мор. палгун, -на́.
 па́лец па́лець, -льца, твор. -цем;
 п. безымя́нный підмізи́нний па́-
 лець;
 п. большо́й вели́кий па́лець;
 п. указа́тельный вкази́вний па́лець.
 па́лка па́лиця; (с которо́й ходя́т)
 ціпо́к, -пка́, кий (кя́), кийо́к, -йка́,
 ковінька (з одно́го кінця загну́та).
 па́лочка па́личка.
 па́луба па́луба, помі́ст, -мо́сту;
 п. анга́рная анга́рна па́луба;
 п. безопа́сности па́луба безпе́ки;
 п. бронева́я па́нцерава па́луба;
 п. броніро́ванна́я опанце́рована
 па́луба;
 п. ве́рхня́я ве́рхня па́луба;
 п. гале́рєйна́ гале́рєйна па́луба;
 п. жи́лая житло́ва па́луба;
 п. кара́сна́я кара́сна па́луба;
 п. надстро́йки па́луба надбудо́ви;
 п. ни́жня́я ни́жня па́луба;
 п. перебо́рок па́луба переді́лок;
 п. полё́тная лі́тна па́луба;
 п. сре́дня́я сре́дня па́луба;
 п. шлю́почна́я шлю́почна па́луба.
 па́лубный па́лубний;
 ~ная авіа́ція па́лубна авіа́ція
 (па́лубне летунство);
 ~ные гру́зы па́лубні вантажі.
 пальба́ стріля́ння.
 па́мятник па́мятник; па́мятка; (на
 моги́ле) надгробо́к, -бка.
 па́ндус па́ндус, схи́льня.
 па́нель па́неля, -лі́ (пла́нка); тро-
 туа́р, -ру, хідни́к, -ка́.
 па́ника па́ника, слі́пий жа́х, перепо-
 ло́х, -ху.
 пани́ха пана́ха;
 служи́ть ~ду воспреща́ется пра́-
 вить (відправля́ти) пана́ху за-
 боро́нено (заборо́няється).
 пани́ческий пани́чний, жа́хний.
 панора́ма панора́ма;
 п. артилле́рийська гарма́тна пано-
 ра́ма;
 п. ме́стности панора́ма місцевос́ті.
 панора́мный панора́мний;
 ~ное гнездо́ панора́мне гніздо́.
 панто́граф панто́граф.
 па́нцирь па́нцер, па́нцер.
 папи́роса́ цига́рка, папи́роса.

па́пка (для бума́г) те́ка, па́пка.
 пар па́ра, -ри́.
 парабо́ла парабо́ла.
 парабо́лический парабо́личний.
 парава́н парава́н, -ну.
 пара́д пара́да, пара́д, -ду;
 п. во́енный військoва пара́да, вій-
 сько́вий пара́д;
 п. проводи́ть перево́дити пара́ду
 (пара́д).
 пара́дный парадо́вий, пара́дний, по-
 казoвий, пишний, урочи́стий, роз-
 кішний;
 ~ная двeрь ларадо́ві (пара́дні)
 двeри́;
 ~ный трап парадо́вий (пара́д-
 ний) трап.
 парализова́ть парализува́ти, -зую́,
 -зую́ш; ни́щити (вли́в); припи́ня́-
 ти (ді́ло);
 п. огне́м парализува́ти вогне́м.
 парали́ч парали́ч, -чу, твор. -чем.
 паралла́кс парала́кс, -су;
 п. свети́ла парала́кс свети́ла.
 паралла́ктический парала́ктичний;
 ~кий треу́гольник свети́ла пара-
 лакти́чний трику́тник свети́ла.
 параллeль рівнобі́жник, рівноле́ж-
 ник, паралeля́, -лі́, паралeль, -лі́,
 твор. -ллю́.
 параллeльный рівнобі́жний, рівно-
 ле́жний, паралeльний;
 ~ная линeйка паралeльна́ лі́нійка;
 ~ные бру́сья рівноле́жні бру́си;
 ~ный ве́ер рівнобі́жне віяло́.
 пара́метр пара́метр;
 п. навига́ционный навіга́ційний
 пара́метр;
 п. радиоэлектрoнной обстано́вки
 пара́метр радиоэлектрoнной обста́-
 ви (обстано́ви);
 ~ры во́енной те́хники пара́метри
 військoво́ї те́хники;
 ~ры га́зов при вхо́де соплá пара́-
 метри га́зів на вхо́ді соплá;
 ~ры дви́жения це́ли пара́метри
 ру́ху це́лі.
 параметри́ческий параметри́чний.
 парано́ический парано́ичний.
 парасимпатический парасимпатич-
 ний.
 парале́т парале́т, -ту.
 парасо́ль парасо́ля, парасо́лька.
 парафин парафі́на, -ни, парафин, -ну.
 парафини́рование парафинува́ння.

парафинировочный парафінувальний.
парафирование парафування.
парафированный парафований.
пара́ша катерінка, діжка, цебер, -бра и цебер, -бра.
парашют парашут, лепопад.
парашютно-десантный парашутно-десантовий;
 ~ные подразделения парашутно-десантови підрозділи.
парёние¹ ширяння, буйння
парёние² мор. парування;
 п. моря парування моря.
парирование відбивання, відбиття.
парированный відбиваний, відбитий.
парировать відбивати, -ваю, -ваеш, відбити (відіб'ю, відіб'еш).
парить парити, випарити, шпарити, вишпарити.
парить ширяти, високо літати.
парк парк, -ку;
 п. авіаційний авіаційний (легунський) парк;
 п. грузово́й вантажний парк.
парковый парковий.
парламентёр парламентёр.
парная парня, парна, -но́і.
парный парний, паристий;
 ~ные часовые парні стійкові;
 ~ный пост парна стійка.
паровоз паротяг, -гу, паровіз, -во́за.
паровозный паротяговий, паровозний.
паровой паровий;
 ~вая камера парова́ камера;
 ~вое отопление парове опалення, паровий о́грів.
паровыпускной паровипускний.
парогазовый парогазовий;
 ~вая смесь парогазова суміш.
парогазотурбинный парогазотурбінний, парогазотурбіновий.
парогенератор парогенератор.
пароль гасло, клич, -чу, пароль, -лю.
парольный гасловий,
 ~ный сигнал гасловий сигнал.
паром пором, порон.
пароотводной паровидвідний.
паросиловой паросиловий;
паротурбинный паротурбінний, паротурбіновий.
пароход пароплав.
пароходный пароплавний;
 ~ная пристань пристань для пароплавів,

пароходство паропла́вство;
 п. речное річкове паропла́вство
партизан повстанець, -нця, партизан.
партия партія;
 п. разведывательная розвідча партія.
парус вітрило;
 ~са верхние верхні вітрила,
 ~са задние задні вітрила;
 ~са косые скісні вітрила;
 ~са летучие летючі вітрила,
 ~са нижние нижні вітрила,
 ~са передние передні вітрила,
 ~са прямые прямі вітрила;
 ~са штормовые штормові вітрила;
 плыть на всех ~сах всі вітрила розп'явши.
парусина вітрильна тканина, парусина.
парусник вітрильник.
парусность вітриловість, -вості, вітрильність, -ності, парусність, -ності.
парусный вітриловий, вітрильний;
 ~ное судно вітрильник;
 ~ные нитки вітрилові (вітрильні) нитки.
парциальный парціальний;
 ~ное давление парціальний тиск.
парящий який (що) ширяє, ширяк, -ка,
паски паски, -ків.
пасмурный хмарний; (*угрюмый*) хмурний, похмурий, сумовитий (*людина*);
 ~ное небо смутне (хмарне) небо;
 ~ный день хмарний день, похмура днина;
 сегодня ~ный день сьогодні хмарно.
паспорт пашпорт, -ту, паспорт, -ту.
 п. заграничный закордонний пашпорт (паспорт).
паспортный пашпортний, паспортний.
пассажир пасажир, подорожній, -нього.
пассажирский (*поезд*) особовий, пасажирський (*потяг*).
пассажный пасажний;
 ~ный инструмент пасажний інструмент.
пассат пасат -ту.

пассівный пасівный;
 ~ная голóвка самонаведéния пассивна голóвка самонацілювання;
 ~ная систéма самонаведéния пассивна систéма самонацілювання;
 ~ный учáсток самонаведéния пассивна дільниця самонацілювання.
пáсха 1. Вели́кдень, -кодня, твор. -коднем; 2. (печеная) пáска.
патрón 1. набій, -бóю; 2. (покропитель) патрón; ж. р. патронéса; 3. (станка) патрón;
 ~п. боевой гóстрий (бóйний) набій;
 ~п. учебный навчáльный набій;
 ~п. холостой сліпій набій;
 ~ны караульные набóй для вáрти.
патронирование патронувáння.
патрónник набійник.
патрónный набійний;
 ~ная корóбка набійна скрýнка;
 ~ная лéнта набійна стрічка;
 ~ная обóйма набійна обіймиця, набійний магазiнок;
 ~ный магазiн набійний магазiн.
патронтáш набійниця.
пáтрук пáтрук, -бка.
патрулирование патрулювáння.
патрулировать патрулювáти, -люю, -люеш.
патрúль патрúль, -ля, дозiр, -зóру;
 п. дозорный стéжний патрúль;
 п. офицёрский старшинський патрúль;
 ходи́ть ~ём патрулювáти.
патрульный патрúльный.
паўза пáвза.
пáчка пáчка, жмут, -тá, в'язка.
пáчкать, запáчкать брудни́ти, забрудни́ти, мáзати, замáзати.
пáшня нiва, рiлля, -ллі, -ллéю.
пáйльник лютивник, -кá, лютáр, -ря, твор. -рём.
пáйльный лютувáльний;
 ~ная лáмпа лютувáльна лáмпа.
пáять лютувáти, -тýю, -тýеш.
пéленг пéленг.
пеленгáтор пеленгáтор.
пеленгáторный пеленгáційний;
 ~ная стáнция пеленгáційна стáнция.
пеленгировать, пеленговáть пеленгувáти, -гýю, -гýеш.
пеленговáние пеленгувáння.
пелóрус мор. пелóрус.

пенáл арт. пенáл.
пенёк пеньóк, -нькá; тех. шпéник.
пéние спів, -ву; співи, співáння.
пень пень (пня, пнем).
пенькá прядиво.
пеньковый прядивляний, конóпляний.
первёхий найперший.
пёрвенство пёршости.
пёрвенствовать бóти пёршим, вести перёд, мáти гóру над ким.
первенствующий якiй (щó) веде перёд;
 ~щее лицó особá, якá веде перёд; пёрша особá.
первичный первинний.
первобытный пёрвiсний, предковiчний, стародáвний;
 ~ный человек пёрвисна людина.
первоисточник першоджерелó.
первоклáссный першорядний, першоклáсний.
первоначáльный пёрвiсний; початковий.
первосрóчный пёршого тёрмину; першотерминóвий;
 ~ное обмундировáние однострiй пёршого тёрмину.
первостепенный першорядний, найбiльшоi (щонайпёршоi) вагi.
пёрвый пёрший; перёдний, крáщий, найкрáщий; во-пёрвых по-пёрше; в ~вый раз упёрше, пёршим рáзом;
 ~вый бросóк пёрший кидóк (де-сáнту);
 ~вый вертикал пёрший вертикал;
 ~вый эшелóн пёрший эшелóн.
перебазирование перебазувáння.
перебегáть, перебежáть перебiгáти, перебiгти, -бiжý, -бiжи́ш;
 п. сквозь огневóй заслóн перебiгáти чéрез вогневий заслiн.
перебёжка перéбiг, -гу; перебiгáння;
 п. стремительная навáльный перéбiг.
перебёжками перéбiгом.
перебёжчик переки́нчик, перéвертень, -тня, твор. -тнем.
перебóй перебiй, бóю.
перебóрка перéдiлка.
перебрасóпить мор. перебрасóпити, -люю, -люеш.
перебрасывание перекидáння.
перебрасывать, перебрóсить перекидáти, перекинути.

перобрóс перéкид, -ду, перекидáння; перекинення.

перобрóска перéкид, -ду, перекидáння.

перевáл перехід, -ходу; прóсмик, -ку; п. **гóрний** гірський перехід.

перевáлочний переванта́жний.

перевáлочная в знач. сущ. переванта́жна.

перевéс перева́га;

брать п. переважа́ти;

достичь перевéса осягну́ти перева́гу;

п. в **огне** перева́га у вогні;

п. в **во́здухе** перева́га в повітрі;

п. в **срédствах** перева́га в засобах;

п. **количественный** кількісна перева́га;

п. **над протівником** перева́га над супротівником.

перевóд (с должности) переміщен-
ня; (заведения) перенéсення; (дей-
ствие) перекладáння; перевéден-
ня; (с языка на язык) перéклад,
-ду; (*денег*) перéказ, -зу;
п. **направлений** (*румбов*) перевé-
дення на́прямів (*румбів*):

переводить, перевести перевóдити,
-джу, -диш, перевéсти; (*пересылать*
деньги по почте) перекáзувати,
-зую, -зуєш, перекáзати, -кажу́,
-кажеш; (*на другой язык*) перек-
ладáти, переклáсти, -кладу́, -кладéш.

переводной перевідний, перебивний.
перевóдчик перекладáч, -чá, -чём,
тлумáч, -чá, чём.

перевозить, перевезти перевóзити,
-вожу́, -возиш, перевезти́.

перевóзка перевіз, -вóзу, перевéзєння.

перевóзный см. **перевóзочный**.

перевóзочный перевізний; перевóзо-
вий;

~ные докумéнты перевóзові (пе-
ревізні) докумéнти;

~ные срédства перевóзові (пере-
візні) засоби.

первооружать, первооружить пере-
озбро́ювати, -ро́юю, -ро́юєш, пере-
озбро́їти, -ро́ю, -ро́їш.

первооружение переозбро́єння.

переворóт *полит.* переворóт, -ту; пе-
рéверт, -ту, перевертáння;

п. **через крыло** перéверт (перевер-
тáння) через крило.

перевязка перев'язування, перев'язка.

перевязочный перев'язний, перев'я-
зувальний;

~ный материал перев'язний ма-
териál;

~ный пункт перев'язний пункт.

пéревязь черезплічник, перéвись,
-вісі, *твор.* -віссю.

перегиб переги́н, -ну, перегинáння.

переговáриваться перемовля́тися.

переговóрный переговóрний;

~ное устрóйство переговóрний
прістрій.

переговóры переговóри, -рив;

п. о **перемирьи** переговóри про
перемір'я;

п. о **прекращении огня** переговó-
ри про при́пинєння вогню́.

перегóнка дистиля́ція, переганя́ння.

перегоня́ть, перегна́ть переганя́ти,
перегна́ти, випереджа́ти, випере-
дити.

перегорóдка перéділка.

перегружа́ть, перегрузи́ть переван-
та́жувати, -жую́, -жуєш, переван-
та́жувати; (*нагружать чрезмерно*)
переобтя́жувати, -жую́, -жуєш,
переобтя́жити.

перегруженный переванта́жений; пе-
реобтя́жений.

перегру́зка переванта́ження; переоб-
тя́ження (*кого*).

перегру́зочный переванта́жний;

~ный путь переванта́жна ко́лія.

перегруппи́ровка перегрупувáння,
перегруппóвування.

**перегруппи́ровывать, перегруппиро-
вать** перегрупóвувати, -пóвую, -пó-
вуєш, перегрупóвувати, -пóю, -пóєш.

передава́ть, передáть передава́ти,
-даю́, -даєш, передáти, -да́м, -да-
си́, перекáзувати, -зую́, -зуєш, пе-
река́зати.

передáточный передáтний;

~ная связь передáтний зв'язóк;

~ные поезда́ передáтні по́тяги
(поїзди́);

~ный мехáнизм передáтний ме-
ханізм.

передáтчик пересилáч, -чá, -чём, ви-
силáч, -чá, *твор.* -чём;

п. помéх пересилáч перешкóд.

передáча 1. (*действие*) передава́ння,
передáння; 2. (*теле, радио*) пере-
силáння; 3. *техн.* передáча;

п. **кардáнная** кардáнова передáча;

п. ремённая пáсова передача;
 п. рычажная ва́жлива передача;
 п. цепна́я ланцюгова передача.
 передающий якій (що) передає, пере-
 дава́льний, передáтний;
 ~щий механі́зм передáтний (пе-
 редава́льний) механі́зм.
 передвига́ть, передвину́ть пересува́-
 ти, -ва́ю, -ва́еш, пересóвувати,
 -со́вую, -со́уєш, пересу́нути.
 передвига́ться, передвину́ться пере-
 сува́тися, -ва́юся, -ва́єшся, пере-
 со́вуватися, -со́вуюся, -со́уєшся,
 пересу́нутися.
 передви́жение переї́зд; пересува́ння,
 пересу́нення;
 п. войс́к переї́зд війська;
 п. ло́жное уда́ване пересува́ння;
 срéдства ~ния за́соби до переї́з-
 ду, до перевóзу.
 передви́жной пересувний, рухóмий;
 переї́зний;
 ~ная ви́ставка переї́зна ви́став-
 ка;
 ~ной теа́тр переї́зний (мандрів-
 ний) теа́тр.
 передéл передéль, -лу.
 передéлка перерóблення; (*передé-*
ланное) перерóбка.
 передéргивать, передéрнуть 1. пере-
 смі́кувати, -кую, -куєш, пересми́к-
 ну́ти; (*о судорожном движе-*
нии — ещё) сіпати, сіпнути; 2. (*из-*
вращать факты и т. п.) пере-
 кру́чувати, -чую, -чуєш, перекру́ти-
 ти, -кручу́, -кру́тиш.
 передéрживать, передéржать 1. пере-
 трі́мувати, -мую, -муєш, перетрі́-
 мати; 2. экз. перескладáти, пере-
 скла́сти, -складу́, -складéш; 3. *фо-*
то перетрі́мувати, перетрі́мати; 4.
 (*укрывать*) перехóвувати, -хóвую,
 -хóуєш, перехо́вати.
 передéржка 1. перетрі́мування; 2.
 экз. перескладáння; 3. *фото* перетрі́-
 мка, перетрі́мування; 4. (*пря-*
танье кого-л.) перехóвування.
 передислока́ция передислока́ція.
 передний передній;
 ~ний скат - возвы́шенности пе-
 редній схил горбо́вини;
 ~няя ко́мната передпо́кій, -по-
 ко́ю;
 ~няя ли́нейка передня лінійка;
 ~няя ча́сть перéд, -ду, передо́к,

-дка́.
 передник фарту́х, -ха.
 передоверя́ть, передовері́ть передо-
 віря́ти, передові́рити.
 передово́й передовий;
 ~вая ба́за передова́ база;
 ~вая зо́на тылово́го обеспече́ния
 передова́ зо́на запі́льного забез-
 пече́ння (забезпе́ки);
 ~вая лі́ния передова́ лі́нія,
 ~вая ста́тья передови́ця.
 ~вой наблюдáтельный пункт пе-
 редовий стежовий (сте́жний)
 пункт;
 ~вой отря́д передовий за́гін.
 передразни́вать, передразни́ть (ко-
 го) перекривля́ти, перекривлюва́-
 ти, -дюю, -люєш, перекриві́ти,
 -кривлю́, -криви́ш.
 передря́га хале́па, колоті́ча.
 переды́шка перепочи́нок, -нку; пере-
 почи́в, -ву; перепочи́м, -ну.
 переéзд переї́зд, -ду.
 переезжа́ть, переéхать переї́жджа́-
 ти, переї́здити, -ї́жджу́, -ї́зди́ш,
 переї́хати, -ї́ду, -ї́деш; (*изменя́ть*
место жительства) перебирáтися,
 перебрáтися, -беру́ся, -берéшся.
 переживáние переживáння, пережит-
 тя́.
 пережидáть, переждáть перече́кува-
 ти, -кую, -куєш, перечека́ти.
 перезаря́дка перезаряджа́ння
 перезаряжа́ть, перезаряди́ть пере-
 заряджа́ти, перезаряди́ти, -ряд-
 жу́, -ря́диш.
 переизбра́ние переобра́нния, перевы́-
 бори, -рив.
 переименова́ние перейменува́ння.
 перека́пывать, перекопа́ть перекопу́-
 вати, -пую, -пуєш, перекопа́ти.
 перека́т 1. (*действие*) перекочуван-
 ня; 2. (*на реке*) нерекóт, -ту, мі-
 лина́, обмі́ль, -лі, *твор.* -люю;
 дви́жение ~тами посува́ння (рух)
 переко́чуванням
 перека́чивающий перетя́жний;
 ~щая ста́нция перетя́жна ста́н-
 ция, перетя́жний.
 перека́шивать, переко́сить (*делать*
косым) переко́шувати, -шую, -шу-
 єш, переко́сити, -кошу́, -ко́сиш.
 перекидно́й перекидний.
 перекла́дина поперéчина, банті́на,
 шабелё, -бля́, *твор.* -блем.

перекла́дывать, переложи́ть пере-
кладáти, перекла́сти, -кладу́,
-кладеш.

переклі́чка переклика́ння, переклік,
-ку, перегук, -ку;
п. вечі́рняя вечі́рній переклік
переклю́чатель перемика́ч, -ча́, -чём
переклю́чательный перемика́льный.

переклю́чать, переклю́чить эл. пере-
мика́ти, перемкну́ти

переклю́чение перемика́ння, перемк-
нення.

переклю́ченный перемкну́тий, перем-
кну́тий.

перекове́рканний 1 зіпсований; по-
нівечений; перекривлений; 2. пере-
кру́чений; спотворений; покаліче-
ний

перекове́рковать, перекове́ркать
1. (*портить*) псува́ти (псую́, псу-
еш), перепсува́ти, попсува́ти; (*уро-
довать*) нівечити, перенівечити, по-
нівечити; 2. (*извращать*) перекру́-
чувати, -чую, -чуеш, перекру́ти-
ти, -кручу́, -крутиш; (*исказать* —
еще) спотворюва́ти, -рюю, -рюеш,
спотворити.

перекола́чивать, переколо́тить 1. (*на
другое место*) перебива́ти, пере-
бі́ти, -б'ю́, -б'еш; 2. (*разбивать
все, многое*) перебива́ти, перебі́-
ти; 3. (*избивать*) бі́ти, побі́ти.

перекос пере́кис, -ко́су.

перекосина *строит*. косовина, пе-
ре́кладка, розпірка.

перекра́шивать, перекра́сить пере-
фарбо́вувати, -бо́вую, -бо́вуеш, пе-
рефарбува́ти, -бу́ю, -бу́еш, пере-
мальбо́вувати, -льо́вую, льо́вуеш,
перемалюва́ти, -лю́ю, -лю́еш.

перекрё́стный перекрё́сный;
~ный о́гонь перекрё́сный во́гонь.

перекрё́сток перекрё́стий;
п. до́рог роздо́ріжжя.

перекрё́щивание перекрё́щивання.

перекро́й перекрива́ння.

перекрива́ть, перекриві́ть перекрива́-
ти, перекриві́ти, -криві́ю, -криві́ш.

перекриві́тие 1. (*действие*) перекриві́-
тя́, перекрива́ння, перекриві́в, -ву;
2. (*часть сооружения*) перекриві́-
тя́.

перекриві́ш перекриві́ш, -шу.

перелавли́вать, перелови́ть перелов-
люва́ти, -люю́, -люеш, перелови́ти,

-ловлю́, -лови́ш.

перелага́ть, переложи́ть перекладá-
ти, перекла́сти, -кладу́, -кладеш.

перела́мывать, переломи́ть (*разла-
мывать надвое, повреждать, пер-
ен*) перела́мувати, -мую, -муеш,
переломлюва́ти, -люю́, -люеш, пе-
реломі́ти, -ломлю́, -ло́миш;
~ми́ть се́бя переломі́ти (переси́-
лити, перелама́ти) се́бе.

перележа́вший який (що) перелё-
жав; перележа́лий, злёжаний.

перелёт перелі́т, -лёту, -лёту́;
п. да́льний далёкий перелі́т;
п. сна́ряда перелі́т гарма́тня.

перелётный перелі́тний.

перели́стывать, перелиста́ть перегор-
та́ти, перегорну́ти, -горну́, -гор-
неш.

перелом 1. перелом, -му, перелам,
-му;
п. бе́дра перелом (перелам) стег-
на́; 2. (*резкое изменение в разви-
тии чего-л.*) злам, -му, перелом;
п. в бо́лезни перелом у хвороби́;
на ~ме *двух столетий* на зла́ми
двох столі́ть (сторі́ч).

перемáлывать, перемоло́ть перемé-
люва́ти, -люю́, -люеш, перемоло́-
ти, -мелю́, -мелеш.

переме́на змі́на; (*при учёбе*) перер-
ва;
п. на́правле́ния змі́на на́пряму

пере́менный змінний,
~ный за́ряд змінний за́ряд;
~ный *ток* змінний стру́м.

перемещáться, переместі́ться пере-
міща́тися, перемі́щуватися, -щую́-
ся, -щуется, перемі́ститися, -мі-
щу́ся, -місти́тся.

перемеще́ние перемі́щення, перемі́-
щува́ння.

перемі́рние перемі́р'я.

перемы́чка попере́чина; (*свод*) скле-
піння, пере́кладка,
кольцева́я кана́вка с ~чко́й киль-
це́вий ривча́чок із пере́кладкою

перенима́ние переи́мання, займа́ння,
перей́ми, -мі́в.

перенос перене́сення,
п. о́гня перене́сення во́гню,
п. *усилий* перене́сення зу́силь,
п. *фла́га* перене́сення пра́пора,
(*военно-морского*) ма́йви.

переноси́ть, перенести́ 1. переноси́-

ти, -но́шу, -но́сиш; 2. переклада́ти, перекла́сти; 3. зно́сити, терпіти, -плю, -пиш; вітерпіти, -плю, -пиш;
 ~нести́ **болѣзнь** перехворіти, переслабува́ти.
переносица перенісся.
переноска переносування, перенесення.
переносный переносний.
переносчик переносник (*пошесті*).
переоборудование переобладнання.
переоде́вание передяга́ння, перебира́ння.
переохлажде́ние переохолодження; (*неоконч. д. — ещё*) переохолоджування.
пересвидѣтельствовање повто́рний о́гляд.
пересвидѣтельствовать переогляда́ти, переогляну́ти.
перепáд перепáд, -ду;
 п. давлѣния перепáд тиску.
перепіска́ перепісування; листува́ння;
 п. служѣбная службо́ве листува́ння.
перепісчик перепісувач, -ча, *твор.* -чем, пісар, -ря, *твор.* -рем.
пѣрепись перѣпис, -су.
перепла́вка перетоплення, перетоп.
переплавля́ть, перепла́вить перетоплювати, -люю, -люєш, перетопіти, -плю, -пиш.
переплѣт (*окна*) ра́ма; (*книги, тетрадѣ*) опра́ва, паліту́рка, обкла́динка.
переплетáть, переплестѣ́ оправля́ти, опра́вити, -влю, -виш.
переплѣтчик паліту́рник, інтроліга́тор.
переподготáвливать, переподготóвить перепідготовля́ти, перепідготува́ти, -тую, -туєш.
переподготóвка переві́шкіл, перепідгото́ва, перепідготóвлення, перепідготува́ння.
переподчинѣние перепідпорядкува́ння.
переполза́ние переповза́ння; переліза́ння.
переполза́ть, переползті́ переповза́ти, переповзті́; (*перелезатъ — ещё*) перелáзити, -ла́жу, -ла́зиш, перелізти.

перепóнка перетінка, пліва́.
перепоясы́вать, перепоясать переперізувати, -зую, -зуєш, перепереза́ти, -режу́, -рѣжеш; (*подпоясы́вать*) підперізувати, підпереза́ти.
перепра́ва переправля́ння, перепра́ва, переві́з, -вóзу;
 п. вброд перепра́ва вбрі́д;
 п. десáнтная десáнтова перепра́ва;
 п. железнорóбная залізни́чна перепра́ва;
 п. ло́жная фальші́ва перепра́ва;
 п. парóмная порóмова (порóмна) перепра́ва;
 п. по льду перепра́ва крі́гою;
 п. та́нков под водо́й перепра́ва та́нків під водо́ю.
перепра́вочный переправні́й;
 ~ные срдѣства переправні́ за́соби.
перепу́г переля́к, -ку, перестра́х, -ху.
перепуска́ть (*трос*) перепуска́ти.
перепутывание (*проводов*) переплутува́ння.
перепу́тье роздорі́жжя, розпу́ття.
переразвѣртывање перерозгорта́ння.
перераспределе́ние перерозподі́л.
перераспределе́ть, перераспределе́ть перерозподіля́ти, перерозподілі́ти, -ділю́, -ділиш.
перерасход переві́трата, надві́трата.
перерѣз перері́з, -зу;
перерѣза́ть, перерѣзатъ перерізува́ти, -зую, -зуєш, переріза́ти, переріза́ти, -ріжу́, -рѣжеш, перетина́ти, перетя́ти (дорогу); (*перехватитъ*) перейма́ти, перейня́ти ко́го.
перерешáть, перереші́ть 1. (*принимать другое решение*) перерішувати, переріші́ти; 2. (*задачу, вопрос и т. п.*) розв'язувати, -зую, -зуєш по-іншому (іна́кше), розв'язáти, -в'яжу́, -в'яжеш по-іншому (іна́кше).
перерыв перерва́, перерива́ння;
 п. огня́ перерива́ння вогню́.
пересáдка пересі́дка, пересі́д, -ду.
пересекáть, пересѣчь перетина́ти, перетя́ти;
пересекáющий який (шо) пересіка́є; перехрѣсний.

пересечѣние перетинання, пересічен-
ня; перѣтин, -ну;

п. госудáрственной грáницы пере-
тинання держáвного кордону.

пересечѣнный перетя́тий;

~ная мѣстность перетя́та місцѣ-
вѣсть.

пересмо́тр перѣгляд, -ду.

переспра́шивать, переспроси́ть пере-
питувати, -тую, -туєш, перепитати.

перестра́ивать, перестро́ить 1. пере-
шикувати, -кобую, -кобуєш, пе-
решикува́ти, переладна́ти; 2. пе-
ребудовувати, -дóвую, -дóвуєш,
перевудова́ти, -дúю, -дúєш.

перестрѣлка перестрѣл, -лу; (*стрель-
ба*) стрѣлянина.

перестроѣние перешикувáння, пере-
ладна́ння.

перестро́йка 1. перешикувáння; 2. пе-
ребудова, перебудовáння.

пересчи́тывать, пѣресчитáть перера-
ховувати, -вую, -вуєш, перерахува́-
ти (перерахúю, перерахúєш).

пересы́лка пересилáння.

пѣресы́ль перѣсип, -пу.

перетолкóвывать, перетолкóвать

1. перетлумáчувати, -чую, -чуєш,
перетлумáчити; 2. (*извращать*) пе-
рекру́чувати, -чую, -чуєш, пере-
кру́тити, -кручú, -кру́тиш, переина́к-
шувати, -шую, -шуєш, переина́кши-
ти, переверта́ти, -таю, -таѣш, пе-
реверну́ти.

перетя́гивание перетя́гування.

переубежда́ть, переубеди́ть переко-
нувати, -ную, -нуєш (в íншому),
переконáти.

переулок провúлок, -лка, завúлок,
-лка;

п. без вы́хода глухий провúлок.

переустрóйство перебудовáння, пе-
ребудова, переустрѣй, -рою, -роєм.

перету́мление перевтóма.

перехва́т 1. перейма́ння; 2. перехóп-
лення, перѣйми, -мів.

перехва́тчик перехóплювач, -ча, -чем.

перехва́тывать, перехвати́ть перехó-
плювати, -люю, -люєш, перехопи́-
ти, -хоплю, хóпиш, перейма́ти, пе-
рейня́ти (переймú, перѣймеш).

перехóд перехід, -ходу, перемáрш,
-шу, *твор.* -шем;

п. дневнóй дѣнный перемáрш;

п. с кáрты на кáрту перехід з

кáрти (ма́пи) на кáрту (ма́пу).

переходи́ть, перейти́ переходити,
-джу, -диш, перейти́, -рейдú,
-рейдеш;

п. на шаг перейти́ на хід.

пѣречень перѣлік, -ку, реѣстр, -ру,
спис, -су, спѣсок, -ску.

перечѣрчивать, перечертѣть перери-
совувати, -сóвую, -сóвуєш, пери-
рисова́ти, -сúю, -сúєш.

перечѣт перѣлік, -ку;

знать наперечѣт геть чѣсто все
знáти.

перечислѣние перерахува́ння.

перешѣк шѣйка, шѣя; перешѣйка,
перѣсип, -пу, перекóп, -пу.

перешибáть, перешибѣть перебивá-
ти, перебити, -бúю, -бѣш, перети-
на́ти, перетя́ти, -тнú, -тнѣш.

перигѣй перигѣй, -гѣю, *твор.* -гѣєм.

перигѣлий перигѣлій, -лѣю, -лѣєм.

перѣла поручні, -нів, поруччя.

перѣльный поручаний, поручнѣвий.

перѣметр перѣметр.

перѣод перѣод, -ду;

п. врѣмени прóтяг (перѣод) чáсу;

п. исторѣческий исторѣчна добá,
исторѣчний перѣод;

п. кáчки перѣод хита́вѣци;

п. полураспáда перѣод піврóзпаду.

периодѣческий перѣодѣчний;

~кое издáние часóпис, -су.

перискóп перискóп, -пу.

перискóпный перискóпный, перискó-
повий;

~ное положѣние подвóдной лóд-
ки перискóпне полóження пѣдвóд-
ного човна́.

перицѣнтр перицѣнтр.

пѣрлѣнь пѣрлѣнь, -ня, -нем.

перó перó;

п. боевóй пружѣны перó бойóвой
(бойнóй) пружѣны;

п. рулѣ перó стерна́.

перпендикулѣяр перпендикулѣяр, про-
стопáд, -ду.

перпендикулѣярно сторч; перпендику-
лѣярно, простопáдно.

перпендикулѣярный сторчовѣий; пер-
пендикулѣярный.

Персѣдский залив Пѣрська зато́ка.

персона особá, персóна.

персона́л особóвий склад, персона́л,
-лу.

персона́льный особóвий;

~ное діло особова справа.
перспектіва перспектіва.
перспектометр перспектометр.
пёрты мор. пёрти, -тів.
перфоратор перфоратор.
перфорацийний перфорацийний;
 ~ная картка перфорацияна картка;
 ~ная лента перфорацияна стрічка.
перчатка рукавиця, рукавичка.
песок пісок, -ску, *мн* піскі, -ків
песочный пісковий.
пест товчак, -ча, -чём, макогін, -гона.
пестик товчачик, макогінчик, -гончи-
 ка
пестрить рябіти, -блю, -біш, миготи-
 ти, тить.
пестрый строкатий, рябий.
песчаник пісковик, -ку, пісковець,
 -ківцю, *твор.* -ківцём.
песчаный піскуватий, піщаний;
 ~ный грунт піскуватий грунт;
 ~ный слой піщана верства, піщан-
 ний шар.
петарда петарда.
петардный петардовий.
петлевой узел зашморг, -гу.
петлеобразный зашморгуватий, пет-
 лястий.
петлица петлиця.
петлюровец петлюривець, -вця. -вцем.
петля зашморг, -гу, петля; (*дверная*)
 завіса; (*охотничья*) сильце;
 п. мёртвая ав. мёртва петля;
 п. одёжная петелька.
петлять кривуляти, петляти.
петь співати, виспівувати, -співую,
 -співуеш;
 п. славу (*кому, чему*) прославля-
 ти (*кого, що*).
пехота піхота.
пехотинец піхотинець, -нця, -нцем.
пехотный піхотний;
 ~ный устав піхотний статут.
печалить (*кого*) завдавати (-даю,
 -даеш) жалю (*кому*); смутити
 (смучу, смутіш), засмучувати,
 -чую, -чуеш, журити, -рю, -риш.
печаль журба, туга, смуток, -тку,
 скорбота.
печающий друкувальний;
 п. механизм друкувальний меха-
 низм, друкарка, принтер.
печатно у пресі, друком.
печатный друкований.
печатъ¹ печатка;

наложение ~тей запечатування;
 с приложением ~ти з притискан-
 ням (притиском) печатки.
печатъ² друк, -ку.
печень печінка.
печенье печиво.
печник пічник, -ка, муляр
печь¹ пекти (печу, печеш).
печь² груба, грубка, піч (печі);
 п. хлебопечарная пекарська піч.
пешеходный пішохідний, хідний.
пеший піший;
 ~ший порядок піший порядок.
пешком пішки, на піхоту.
пещера печера.
пика піка.
пикет бекет, -ту; *геод.* пікет, -ту.
пикировать пікувати, -кую, -куеш.
пикирование пікування.
пикирующий який (що) пікує, піку-
 вальний.
пикраты пікрати, -тів.
пикриновый пікриновий;
 ~вая кислота пікринова кислота.
пилá пілка; (*большая*) піла.
пилить різати (ріжу, ріжеш); (*дро-
 ва*) пилляти.
пиллерс мор. пілерс; -су.
пилот пілот, летун *и* літун, -на.
пилотаж пілотаж, -жу, -жем;
 п. высший високій пілотаж;
 п. простой простий пілотаж.
пилотажно-навигационный пілотаж-
 но-навігаційний;
 ~ные приборы пілотажно-наві-
 гаційні прилади;
 ~ный комплекс пілотажно-навіга-
 ційний комплекс.
пилотирование пілотування.
пилотировать пілотувати, -тую, -туеш.
пилотка польова шапка, летунка, пі-
 лотка.
пинók стусан, -на;
 ~нка дать дати стусанá.
пир бенкет, -ту, бал, -лу.
пирамида пірамида; (*для оружия*)
 ставниця.
пирамидальный пірамідальний.
пироксилін піроксилін.
пиротехник піротехнік.
пиротехнический піротехнічний;
 ~кая маскировка піротехнічне
 маскування;
 ~кие составы піротехнічні скла-
 ди;

~кий патрoн піротехнічний набій.
 пирс мор. пірс, -су.
 пісарь пісар, -ря, твор. -рем.
 писатель письменник.
 пістолет пістолет, пістоль, -ля;
 п. автоматический автоматичний пістолет;
 п.-пулемет пістолет-кулемет, пістолета-кулемета;
 п.-ракетница пістолет-ракетница, пістолета-ракетниці;
 п. сигнальный сигнальний пістолет.
 пістолетный пістолетний, пістольний.
 пістон пістон.
 пісчий пісальний, для писання.
 письменность 1. (система графических знаков) писемність, -ності;
 2. (совокупность письменных памятникoв) писемність, письменство;
 3. (грамотность) письменність.
 письменный письмовий; писемний; (написанный) писаний;
 ~ное сообщеніе письмове повідомлення.
 письмо письмо; лист;
 п. заказное рекомендований лист;
 п. открытое листівка, поштівка; відкритий лист;
 п. простое звичайний лист;
 п. сопроводительное супровідний лист.
 питаніе 1. (действие) харчування; годування; живлення; 2. постачання;
 п. бесперебойное безперервне постачання;
 п. патронами постачання набойів.
 питательный поживний, сітний;
 ~ные элементы елементи живлення.
 питомец вихованець, -нця, -нцем.
 питомник (для деревьев) шкілька; (для овощей) розсадник.
 пить пити (п'ю, п'еш); (спиртные напитки — ещё) хиліти, -лю, -лиш, кружляти, черкати.
 питьевой питний;
 ~вая вода питна вода.
 пища їжа, страва.
 плавание плавання; (навигация) плавба;
 матрос дальнего плавання матрос далекої плавби.

плавающий який (що) плаває, водоплавний;
 ~щая техника водоплавна техніка.
 плавдок плавдок, -ку.
 плавсредство плавзасіб, -собу.
 плавучесть плавучість, -чості, водоплавність, -ності.
 плавучий водоплавний, плавний, плавучий;
 ~чая база водоплавна (плавна) база;
 ~чая буровая установка плавна бурова устава.
 плаз мор. плаз, -зу.
 пламегаситель пламенегасник.
 пламеотражатель пламеневідбивач, -ча.
 пламя полум'я.
 план план, -ну.
 планёр планёр.
 планиметр планиметр.
 планирование планування.
 планировать¹ планувати, -ную, -нучь; (геод.—ещё) розбивати.
 планировать² ав. планерувати, -рую, -рүеш.
 планировка¹ планування, розбиття, розбивання.
 планировка² ав. планерування, спускання плавом.
 планка планка.
 плановый плановий;
 ~вая огневая задача планове воєнне завдання;
 ~вая таблица полётов планова таблиця лётів.
 планомерность плановість, -вості.
 планомерный планомерний.
 планшет мапник, планшет.
 планшёр планшіра, планшір.
 пласт верста, шар, -ру, ряд, -ду.
 пластина платва, -ві.
 пластинка платівка;
 п.-разобцитель магазіна платівка-роз'єднувач магазіна.
 пластинчатый платівчастий.
 пластичность пластичність, -ності.
 пластырь пластир, -ру.
 плата платня, плата.
 платан платан.
 платёж платіж, -тежү, плата;
 п. наложенный післяплата;
 ~жом наложенным за післяплатаю.

платок хустка, хустина.
 платформа платформа.
 плац плац, -цу;
 п. **учебный** навчальний (вішкільний) плац.
 плацдарм плацдарм, -му.
 плашка плашка.
 плашкоут мор. плашкоут.
 плашмя плазом.
 плащ плащ, -ща, твор. -щём;
 п.-накідка (офицерская) плащ-накідка;
 п.-палатка (солдатская) плащ-намет.
 племянник небіж, -божа и небіж, -божа, твор. -жем.
 племянница племянница, небога.
 плен полон, -ну;
 в п. **брат** брати в полон.
 пленение полонення.
 пленник бранець, -нця, -нцем; полонений, -ого; полоненик.
 пленный 1. прил. полонений; 2. в знач. суц. полонений, -ного.
 плёс плёсо.
 плёсень цвіль, -лі, твор. цвіллю, пліснява.
 плечевой плечовий, раменний;
 ~вая кость плечова (раменная) кістка.
 плечистый кремезний, плечистий.
 плечо плечё, -ча; рамено, рам'я;
 п. **остойчивости** плечё остійності.
 плешивый лісий, плішивий.
 Плейды астр. Волосожар, -ру, Плейди, -яд.
 плінтус плінтус.
 плита́ плита́;
 п. **броневая** панцерова плита́;
 п. **опорная** підпорна плита́.
 плóмба плóмба.
 пломбирование пломбування.
 пломбировать пломбувати, -бую, -буеш.
 плóский плескати́й; плóский, плáский.
 плоскогорье узгір'я, плоскогір'я.
 плоскогрудый пласкогрудий.
 плоскогубцы плоскогубці, -ців.
 плоскодонный плоскодонний.
 плóскость площинність, -ності.
 плóскость площина́;
 п. **боевая** бойова́ (бойна) площина́;
 п. **вертикальная** прямовісна (вертикальна) площина́;

п. **истинного горизонта** площина́ справжнього горизонту;
 п. **истинного меридиана** площина́ справжнього меридіану;
 п. **клинка** площина́ залізка;
 п. **небесного экватора** площина́ небесного екватора;
 п. **рассогласования** площина́ розузгодження;
 п. **секущая** площина́ перетину;
 п. **стрельбы** площина́ стріляння (стрільби́).
 плот пліт (плóту).
 плóтик плóтик.
 плóтина гребля, загата.
 плóтник тесля, тесляр, -ра, -рём.
 плóтничество теслярство.
 плóтность 1. щільність, -ності; 2. густота́, -ті; 3. физ. густина́, -ні;
 п. **бомбового удара** щільність бомбового удару;
 п. **воздушного налета** щільність повітряного налету;
 п. **заражения** густина́ (щільність) зараження;
 п. **мінних заграждений** густина́ мінних перепон;
 п. **морской воды** густина́ морської води́;
 п. **огня** густина́ вогню́;
 п. **постановки радиогидроакустических буев** густина́ встановлення радіогидроакустичних буїв (сучок);
 п. **ракетного залпа** щільність ракетного випалу;
 п. **сил и средств** густина́ сил і засобів.
 плóтный густий, щільний.
 плóхо недобре, погано, зле, кепсько.
 плоховатый поганенький, лихенький, благенький.
 площад́ка платфо́рма, майданчик;
 п. **броневая** панцерова платфо́рма;
 п. **посадочная** сидальний майданчик.
 пло́щадь плóща, майдан, -ну;
 п. **боевая** бойова́ (бойна) плóща;
 п. **вертикальная** прямовісна (вертикальна) плóща;
 п. **воображаемая** уявна плóща;
 п. **действительного поражения** плóща дійсного ураження;
 п. **парусности** плóща вітрильності (парусності);
 п. **попадания** плóща влучень;

п. прицеливания пло́ща націлювання;

п. рассеивания пло́ща розсіву: в **вертика́льной пло́скости** у прямо́вісній (вертика́льній) площині, в **горизонта́льной пло́скости** у горизонта́льній (позёмній) площині;

п. смоченной по́верхности ко́рпуса пло́ща змочено́ї по́верхні ко́рпуса;

п. стрельбы пло́ща стріляння (стрільби).

пльвўн пльвўн, -на́.

Плутон астр. Плутон.

плутоний плутоній, -ню, твор. -нієм. **пльть** плісті (пльвў, пльвеш), пльвті.

плювио́граф плювио́граф.

пляска та́нець, -нцю, -нцем.

пневма́тик пневма́тик.

пневма́тический пневма́тичний.

по по, на, за, че́рез;

по бо́лезни че́рез хворобу;

по при́казу за нака́зом.

побата́льно ку́реня́ми.

побатарейно бата́реями.

побе́г вте́ча, тіка́ння;

п. с во́инской слúжбы вте́ча з во́йска (во́йсько́вої слúжбы).

победі́тель пере́можець, -жця.

победно́ пере́можно.

победный, победоно́сный пере́можний.

побежда́ть, победи́ть пере́мага́ти, пере́могти́, -мо́жу, -мо́жеш.

побере́жье надбере́жжя, прибере́жжя, побере́жжя.

побла́жка потура́ння, по́пуск, -ку, по́пуст, -ту.

побо́н побі́й, -бо́ю, -бо́ем, побиття́, збиття́;

умы́шленное нанесе́ние побо́ев на-вмы́сне побиття́.

побо́ище бойові́ще, бойові́сько.

побуді́тельный спонука́льний;

~ная **причи́на** спону́ка.

побу́дка бу́дження.

побужда́ть, побуди́ть (к че́му) спонука́ти, спонукува́ти, -кую, -куеш, спонука́ти (до чо́го, на чо́).

пова́дка зві́чка, на́хил, -лу.

повальны́й зага́льний, поголо́вний;

~ная **боле́знь** по́шеть.

по́вар ку́хар, -ря, твор. -рем.

поведе́ние пове́дка;

п. неодобри́тельное непохва́льна (несхва́льна) пове́дка.

пове́рка пере́вір, -ру, пере́вка, пере́верення, пере́веря́ння; (*вечерняя*) пере́вір;

п. бо́я пере́вка бо́ю.

пове́рхность пове́рхня;

п. несущая трима́льна (несна́) пове́рхня.

поверя́ть, повери́ть пере́веря́ти, пере́верити; зви́рати, зви́рити.

пове́стка пові́стка; поря́док;

п. дня поря́док де́нний.

повзбóдно чо́тами.

пови́нность пови́нність, -ності;

п. во́инская во́йсько́ва пови́нність. **повинова́ться** корі́тися, скоря́тися, скорі́тися.

повинове́ние по́слух, -ху, слухня́ність, -ності, покóра.

повле́чь потягті́, -тя́гну, -тя́гнеш, виклика́ти, ви́кличе (*що*), спричи́нити (*що*).

по́вод прі́від, -воду.

пово́док (*гаубицы*) арт. зазу́б.

пово́зка візо́к, -зка, по́віз (пово́за);

п. гúсеничная гúсени́чний по́віз.

повора́чивающий поверта́льный;

~щая **при́зма** поверта́льна при́зма.

поворо́т по́верт, -ту;

п. корабле́й по́верт кора́блів.

поворо́тить поверну́ти, оберта́ти, оберну́ти, переверну́ти;

п. ре́и переверну́ти ре́і.

поворо́тливость пове́рткість, -кості.

поворо́тливый поворо́ткій, верткі́й, мото́рний, меткі́й.

поворо́тный поверто́вий;

~ная **изоля́ция** поверто́ва изоля́ция;

~ная **наса́дка** поверто́ва наса́дка;

~ные **пу́нкты маршру́та** поверто́ві пу́нкты маршру́ту;

~ные **устро́йства ба́шен** поверто́ві пристро́ї веж;

~ный **меха́низм** поверто́вий меха́низм.

поврежде́ние ушко́дження, пошко́дження; (*порча*) зі́псуття́; (*вред*) шко́да.

повреждённы́й ушко́джений, пошко́джений; зі́псутий.

повременить подождати, пождати, заждати, зачекати.

повседневный повсякденний, щоденний;

~ная одежда щоденний одяг.

повсеместный повсюдний, усюдний

повторение повторення.

повторительный повторний, повторювальний,

~ный курс повторювальний курс

повторный повторний.

повышение підвищення;

~ние в должности підвищення на посади;

~ние в звании підвищення в ранзі.

повязка опаска;

п. нарукáвная нарукáвна опаска

погашать, погасить 1. гасити (гашу, гасиш), погасити, загашати, загасити; 2. (*документы — вексель и т. п.*) погашати, погасити; (*долг*) сплачувати, -чую, -чуеш, сплатити (сплачу, сплатиш).

погашение гасіння; сплата, повертання, повернення (*боргов тощо*).

погибать, погибнуть згинути, загинути, пропадати, пропасти, -паду, -падеш.

погибель загибель, -лі, *твор.* -ллю, загін, -ну, згуба.

погибель мор. вігин, -ну;

п. пáлубы вігин пáлуби.

поглотитель поглинач, -ча, -чем; вбирач, -ча, -чем.

поглощать, поглотить вбирати, увирати (вберу, вбереш), поглинати, поглинути.

поглощение поглинання;

~ние звука поглинання звука;

~ние радиоволн поглинання радіохвиль.

поворота приказка.

погнутость погнутість, -тості.

погода погода;

п. благоприятная сприятлива погода;

п. ненастная сльота.

погон воен. погон; ~ны *мн.* погони, -нів; (*у ружья*) ремінь, -меня; *мор.* погін, -гону.

погонный поздóвжний; (*о мере*) лінійний.

погона гонітва;

в ~ню навздогін.

пограничник прикордонник.

пограничный прикордонний, пограничний, приграничний;

~ная дозорная тропá прикордонна стежна стежка;

~ная застава прикордонна застава;

~ная зона прикордонна зона,

~ная комендатура прикордонна комендатура;

~ная контрольная тропá прикордонна контрольна стежка;

~ная операция прикордонна операция,

~ная почта прикордонна пошта;

~ная река прикордонна річка;

~ная служба прикордонна служба;

~ная стража прикордонна сторожа;

~ное следопытство прикордонне стéжництво (слідництво);

~ные войска́ прикордонне військо;

~ные малые катера́ прикордонні малі катери;

~ные ритуáлы прикордонні ритуáли;

~ные трóпы прикордонні стежки;

~ный знак прикордонний знак;

~ный ка́мень межовой ка́мень,

~ный конво́й прикордонний конво́й;

~ный контроль прикордонний контроль;

~ный контрольный ветерина́рный пункт прикордонний контрольний ветерина́рный пункт;

~ный конфликт прикордонний конфликт;

~ный наряд прикордонний наряд;

~ный наряд по наблюдению за транспортными средствами при-

кордонний наряд для нагляду за транспортними (транспортними) засобами;

~ный наряд по осмотру транспортных средств и грузов при-

кордонний наряд для огляду транспортних (транспортних) засобів і вантажів;

~ный наряд по проверке документов прикордонний наряд для перевірки документів;

~ный отряд прикордонний загін;

~ний по́иск при́кордо́нний по́шук;
 ~ний райо́н при́кордо́нний райо́н;
 ~ний режі́м при́кордо́нний режі́м;
 ~ний сло́й сумі́жний (пограни́чний) шар;
 ~ний сло́й атмосфе́ры сумі́жний (пограни́чний) шар атмосфе́ри;
 ~ний сторожево́й кора́бль (ка́тер) при́кордо́нний сторожево́й кора́бель (ка́тер);
 ~ний шлагба́ум при́кордо́нний шлагба́ум, при́кордо́нна ра́мпа.

погреб льох, -ху;

п. для боеприпа́сов стрі́ливний льох, льох для бойові́х (бойних) припа́сів;

п. порохово́й порохові́й льох (порохівня).

погребі́ння по́хорон, -ну; (*действие*) поховання́;

п. в мо́ре поховання́ в мо́рі.

погребі́шність по́хибка, о́гріх; -ху;

п. в *определе́нні* ме́ста кора́бля по́хибка у *визначенні* ме́сця кора́бля;

п. *взмере́нний* в *морско́й* навіга́ції по́хибка *вмі́рів* у *морско́й* навіга́ції.

погро́м віни́щення, вигу́ба, погро́м, -му.

погружа́ть, погру́жить 1. зану́рювати, -рюю, -рюєш, зану́рити; 2. (*грузить*) ванта́жити, наванта́жити, наванта́жувати, -жую, -жуєш.

погружа́ться, погру́житься 1. зану́рюватися, -рююся, -рюєшся, зану́ритися; затопля́тися, затопі́тися, -плю́ся, -пи́шся, потопля́тися, потопі́тися; 2. (*принимать, забира́ть груз; производить посадку со своим грузом*) ванта́житися, пованта́житися, наванта́жуватися, -жуюся, -жуєшся, наванта́житися.

погруже́ння зану́рення, зану́рюванн-ня; порина́ння, пірна́ння, упірна́ння;

п. *подо́дної* ло́дки зану́рюванн-ня *підво́дного* чо́вна́.

погру́зка заванта́женн-ня, наванта́женн-ня.

погру́зочний ванта́жний;

~ний лист ванта́жний листо́к.

погуби́ть погуби́ти, -гублю́, -биш, згуби́ти, запанасти́ти, -пашу́, -пасті́ш.

под¹ під; *пóпід*;

под го́ру *еха́ть* і́хати згорі́;

под ве́чер над ве́чір;

под *мы́шкой* під пахво́ю;

под *предло́гом* з *приво́ду*;

под *пья́ною* *ру́ку* напідпи́тку;

под *ружьём* *бы́ть*, *находи́ться* *бу́ти* при збро́ї, *бу́ти* в ла́ді; *служи́ти* у *війську*;

под *у́тро* над *ра́нком*, *удобо́га*.

под² (*лечной*) *чери́нь*, -*реня́* (*м.*) *и* -*ре́ні* (*ж.*); під (по́ду); *обл.* *ва́тра*, *печи́ще*.

подава́тель подава́ч, -ча, *твор.* -*чём*.

подава́ть, пода́ть подава́ти, -даю́, -дає́ш, пода́ти, -да́м, -дасі́; (*подвигать* — *ещё*) *посува́ти*, *посу́нути*;

п. *коне́ц* пода́ти *коне́ц*;

п. *сигна́л* подава́ти (пода́ти) *сигна́л*; (*сигнализировать*) *сигна́лити*, *посигна́лизи́ти*;

п. *телегра́мму* подава́ти, пода́ти (*дава́ти*, *да́ти*) *телегра́му*; (*телеграфировать*) *телеграфува́ти*, *зателеграфува́ти*.

подавле́ння *приду́шення*, *заглу́шенн-ня*.

подавля́ть, подави́ть *приду́шувати*, -шую́, -шує́ш, *приду́шити*, -ду́шу́, -ду́шиш; *заглу́шати*, *заглу́шувати*, *заглу́шити*;

п. *огне́м* *перемага́ти* (*перемогти́*) *вогне́м*.

пода́тливий *пода́тливий*, *згідливий*, *уступливий*.

пода́ча *подава́ння*, *подання́*; *пода́ча*; *доста́ва*;

п. *боеприпа́сов* *доста́ва* *стрі́лива*, *бойові́х* (*бойних*) *припа́сів*;

п. *па́тронов* *ле́нтою* *доста́ва* *набо́їв* *стрі́чкою*;

с ~*чей* *па́тронов* *из* *обо́ймы* *магазі́на* з *доста́вою* *набо́їв* з *обі́миці* *магазі́на*.

подаю́щий *доставни́й*;

~*щий* *механі́зм* *доставни́й* *механі́зм*;

~*щий* *рыча́г* *доставни́й* *ва́жиль*.

побда́дривать *підбадьо́рювати*, -рюю́, -рює́ш.

побда́шенний *підве́жовий*;

п. **междудо́нный** **отсе́к** підве́жова міждо́нна переди́лка.

підби́рати, подобра́ти підби́рати, підбра́ти (підберу́, підбереш); (*собирать — ещё*) зби́рати, збра́ти; (*собирать по одному — ещё*) ви́зби́рувати, -рую, -руеш, ви́зби́рати; (*выбирать подходящее, сходное — ещё*) доби́рати, добра́ти, ди́брати; (*подол, полы и т. п. — ещё*) підсми́кувати, -кую, -куеш, підсми́кати, підсми́кати, -сми́каю, -сми́каеш;

п. **па́рус** підбра́ти вітри́ло.

підбо́р підби́рання, до́бір (добору); на п. до́бірний.

підборо́дний підбори́дний;

~**ний** **реме́нь** підбори́дний реме́нець.

підва́хта підва́хта.

підва́хтенний підва́хтовий;

~**ная** **сме́на** підва́хтова зміна.

підборо́док підбори́ддя.

підве́домственный підле́глий, підпо́рядкований; підво́домчий.

підверга́ть, подве́ргнуть піддава́ти; -даю́, -даєш, підда́ти, -да́м, -даси́ (*кого-що чому*), ви́ставляти, ви́ставити, -влю́, -виш (*під що*), на́ража́ти, на́разіти, -ражу́, -зіш (*на що*);

п. **наказа́нию** покара́ти, скара́ти;

п. **опа́сности** піддава́ти (підда́ти) небезпе́ці; на́ража́ти (на́разіти) на небезпе́ку;

п. **сомне́нию** взя́ти під су́мнів, сумніва́тися;

п. **суду́** ви́ддава́ти до су́ду;

п. **штра́фу** оштрафува́ти.

підве́с підчи́плювання, по́чіпка.

підве́ска 1. *тех.* по́чіпка, підвісо́к; 2. (*украшение*) підвісо́к, -ска, дармо́віс;

п. **жёстка** жо́рстка по́чіпка, підвісо́к;

п. **пла́вающая** пла́вальна по́чіпка, підвісо́к;

п. **рессо́рная** ресо́рний підвісо́к.

підвесно́й підчи́пний, приче́пний, підвіси́ний.

~**но́й** **то́пливный** **бак** підчи́пний бак для пально́го.

підве́тренный підві́тряний; (*наветренный*) наві́тряний.

підве́шивать, подве́сить чи́пляти, -пляю́, -пляєш, -поче́пити, -плю́, -пиш, підви́шувати, -шую́, -шуєш, підві́сити, -вішу́, -вісиш *и мног.* по́пдві́шувати.

підви́г по́дви́г, -гу; ви́датний (ліца́рський) вчи́нок.

підви́га́ть, подви́гнуть по́сува́ти, по́су́нути.

підви́же́ние *мор.* по́сува́ння;

п. **ля́да** по́сува́ння крй́ги.

підви́жно́й рухо́мий, рухли́вий, пере́сувний; переї́зний;

~**ная** **игра́** рухли́ва гра;

~**но́й** **затво́р** рухо́мий замо́к;

~**но́й** **ла́герь** рухо́мий (переї́зний) та́бір;

~**но́й** **пограни́чный** **пост** рухо́мий прико́рдонний по́ст;

~**но́й** **соста́в** рухо́мий скла́д;

~**ные** **сре́дства** **бази́рования** рухо́мі за́соби базува́ння;

~**ные** **сре́дства** **свя́зи** рухо́мі за́соби зв'язку́.

підви́жност рухо́мість, -мо́сті; рухли́вість, -вості;

п. **в надво́дном** **положе́нии** рухо́мість у надво́дному поло́женні;

п. **сверхма́лая** надма́ла рухо́мість.

підводи́ть, подве́сти́ підво́дити, -джу́, -диш, підве́сти́, -веду́, -ведеш, про́водити, про́вести́;

п. **ито́ги** підби́вати підсумки, підсумо́вувати.

підво́дник підво́дник.

підво́дний підво́дний;

~**ная** **война́** підво́дна війна́;

~**ная** **гора́** підво́дна гора́;

~**ная** **доли́на** підво́дна доли́на;

~**ная** **защи́та** **корабля́** підво́дний захи́ст корабля́;

~**ная** **ка́бельная** **ли́ния** підво́дна ка́блева лі́нія;

~**ная** **котло́вная** підво́дна уло́говина́;

~**ная** **ло́дка** підво́дний чо́вен:

а́томная а́томовий (а́томний),

ди́зельная ди́зельний,

многоче́левая ба́гатоцельовий,

раке́тная раке́тний,

стратегиче́ская страте́гичний,

торпе́дная торпе́дний;

~**ная** **ложби́на** підво́дний ви́долино́к;

~ная **опа́сность** підвѳдна небезпѳка;
 ~ная **сва́рка** и **рэзка** підвѳдне зва́рювання і різа́ння;
 ~ная **часть** **корабля́** підвѳдна ча́стина **корабля́**;
 ~ное **положе́ние** **подвѳдной** **ло́дки** підвѳдне **положе́ння** **підвѳдно-**
го **чо́вна́**;
 ~ное **телеві́дение** підвѳдне телеба́чення;
 ~ные **диверси́онные** **си́лы** и **сре́дства** підвѳдні **диверси́йні** **си́лы** і **за́соби**;
 ~ные **рабо́ты** підвѳдні **рабо́ты**;
 ~ные **си́лы** підвѳдні **си́лы**;
 ~ный **аппа́рат** **підвѳдний** **аппа́рат**;
 ~ный **взрыв** підвѳдний **ви́бух**;
 ~ный **водола́зный** **аппа́рат** **під-**
вѳдний **норе́цький** **аппа́рат**;
 ~ный **вулка́н** підвѳдний **вулка́н**;
 ~ный **гребень** підвѳдний **гребінь**;
 ~ный **заграді́тель** підвѳдний **за-**
сли́нник;
 ~ный **звукѳвой** **кана́л** підвѳдний **звукѳ-**
во́вий **кана́л**;
 ~ный **каны́он** підвѳдний **каны́он**;
 ~ный **кряж** підвѳдне **па́смо**;
 ~ный **пуск** **раке́ты** підвѳдний **пуск**
раке́ты;

~ный **хребѳт** підвѳдний **хребѳт**.
подвѳз підвѳзення, підвѳз, -вѳзу.
подволок *мор.* підволо́ка.
подворотничѳк підкоміре́ць, -рця́.
подво́х підступ, -пу, підкіп, -копу;
де́лать п. **копа́ти** на **ко́го**.
подго́нка (*частей*) **припасѳвування**,
припасува́ння, **прила́дження**, **при-**
ла́джування.
подгото́вливать, подгото́вить **готува́-**
ти, -ту́ю, -ту́еш, підготува́ти, під-
готовля́ти, підготѳвити, -влю,
-виш.
подгото́вительный підготѳвчий;
 ~ные **рабо́ты, ме́ры** підготѳвча
рабо́та, підготѳвчі **за́ходи**.
подгото́вка (*действие*) **готува́ння**,
підготува́ння, підгото́ва; ви́шкіл;
п. артилле́рийская **артиле́рийна**
підгото́ва;
п. допризы́вная **допризы́вний** **ви́ш-**
кіл;
п. исхо́дных **да́нных** **готува́ння** **ви-**
хі́дних **да́них;**
п. легководола́зная **легконоре́ць-**

ка **підгото́ва, легконоре́цький** **ви́-**
шкіл;
п. стрельбы́ **підгото́ва** **стріля́ння**
(стрільби́);
п. теа́тра **воѳнных** **де́йствий** **готу-**
ва́ння **теа́тру** **воѳнных** **де́й**;
п. шта́ба **підгото́ва** **шта́бу**.
подгото́вленность підготѳваність,
-ності.
поддержа́ние підтримува́ння, під-
тримка;
п. конта́кта **с** **подвѳдной** **ло́дкой**
підтримува́ння **конта́кту** **з** **підвѳд-**
ним **чо́вно́м**.
подде́рживающий **який** (**що**) **підтрі-**
мує, підтримувальний, підтримчий.
подде́ржка підмо́га, підтримка;
п. дозо́ра **підтримка** **сте́жі**.
поддифферентова́ние **піддиференту-**
ва́ння.
поде́йствовать **подіяти, -впли́нути,**
ма́ти **вплив**.
поде́ржанный *прич.* **потриманий;**
прил. **де́ржаний**; (*бывший в упот-*
реблении — ещё) **уживаний**; (*по-*
ношенный — обычно) **но́шений**.
поджигáтель **палій, -лія, твор.** -лієм.
поджигáть, поджечь **підпáлювати,**
-люю, -люєш, підпáлити, -пáлю,
-пáлиш.
поджи́м **прітиск, -ку; притиска́ння**.
поджимно́й **притискний;**
 ~но́й **болт** **притискний** **прого́нич**.
поджо́г **підпáл, -лу, підпáлювання**.
подзадо́ривать, подзадо́рить **підхо́-**
чувати, -чую, -чуєш, підхо́тити,
-хо́чу, -хо́тиш, піддрѳчувати, -чую,
-чуєш, піддрѳчити, -дрѳчу́, -дрѳ-
чиш, під'ю́дзувати, -джу́ю, -джу-
єш, під'ю́дити, -джу, -диш.
подзе́мный **підзе́мний;**
 ~ные **вы́работки** **підзе́мні** **ви́роб-**
ки.
подзы́вать, подо́звать **підкли́кати,**
підкли́кати, -клі́чу, -клі́чеш, при-
кли́кати, прикли́кати, підзиви́ати,
підзиви́ати, -зв́у, -звѳеш.
подкали́берный **підкали́бровий**.
подка́пывать, подкопа́ть **підко́пува-**
ти, -пу́ю, -пуєш, підкопа́ти.
подкараўливать, подкараўлитъ **під-**
стеріга́ти, підстерегти́, -режу́, -ре-
жѳш (*кого-що*), **чы́гати** (*на* *кого-*
що), **пантрува́ти, -ру́ю, -ру́єш,**
припантрува́ти (*кого-що*).

подкільний підкільний;
 ~ные конці підкільні кінці.
 подкладка підкладень, -дня; підкладання.
 подклас (корабля) підклас, -су.
 подклінивать підклінювати, -нюю, -нюєш.
 подкп підкп, -кп.
 подкп косяк, -ка.
 подкравывание підкравання.
 подкравивать, подкрасить підфарбувати, -бвую, -бвуєш; підфарбувати, -бую, -буєш, підмалювати, -льбую, -льбуєш, підмалювати, -люю, -люєш.
 подкрепление підмога, підкріплення.
 подкреплять, подкрепить підсилювати, -люю, -люєш, підсилити, підкріплювати, -люю, -люєш, підкріпляти, підкріпити, -кріплю, -кріпиш.
 подкрепляющий який (що) підсилює, підсилювальний;
 ~щая планка підсилювальна планка.
 подлегар мор. підлегар.
 подледный підкриговий, підльодвий; підлідний;
 ~ное плавання підкригове плавання.
 подлежащий який (що) підлягає; підлеглий;
 ~щий захвату який (що) підлягає захопленню.
 подлётный підлётний, підлітний;
 ~ное время час підлёту.
 подлинник першотвір, -твіору, оригінал, -лу.
 подлинный справжній, правдивий, автентичний, дійсний, істинний.
 подложный фальшивий, підроблений.
 подметка підметок, -тка.
 подмога підмога, запомога.
 подмости підмостка.
 поднимание підймання, піднесення.
 поднимают, подымят підймати, підійняти (підйму, підймеш), підносити, -ношу, -носиш, піднести.
 подоготная таємниці, -ниці, підспідок, -дку;
 знать всю ~ную знати всі таємниці (весь підспідок).
 подожка підніжка, підніжок, -жка, ступійка.

подоска підношування;
 п. патронов підношування набобів.
 подосчик підношувач, підносець; -ся, твор. -сцем;
 п. патронов підношувач набобів, ист. бойний шрубак.
 подыривание мор. підірнання;
 п. под корабль підірнання під корабель.
 подыривать, подыриуть разг. підірнати, підірнути.
 поднятие підняття, піднесення;
 п. судна підняття судна.
 подытый позначений;
 ~тая карта позначена карта (мапа).
 подогреватель підігрівач, -ча, -чём;
 п. танков підігрівач танків.
 подозреваемый підозрюваний.
 подозрение підозра, підозріння;
 п. навлекать накликає на себе підозру (підозріння).
 подходящий відприбутковий, від (з) прибутку.
 подосва¹ підосва.
 подосва² (горы) підніжжя, обвіжжя, низ (нізу), підгір'я.
 подоска 1. підписування, підписка; 2. передплата;
 п. о невыезде підписка про невідід;
 п. на газеты передплата газет.
 подпись підпис, -су;
 п. свою дату підписатися;
 п. подделат підробити підпис;
 п. собственноручная власноручний підпис, ист. рука власна.
 подползат, подползти підповзати, підповзти; (подлезать — ещё) підлазити, -лажу, -лазиш, підлазати.
 подполковник підполковник.
 подполье підземелля, підпілля; криївка.
 подбора підбора, дономога, поміч, -мочі, твор. -міччу.
 подпятник підп'ятник.
 подражатель наслідувач, -ча, твор. -чём.
 подражательность наслідувальність, -ності.
 подражательный наслідувальний.
 подразделение підрозділ, -лу;
 п. боевых машин (танков) підрозділ бойових машин (танків);

п. охрانیющее охоронний підрозділ;
 п. підбирающее ранених підрозділ, який підбирає поранених;
 п. прикриття підрозділ прикриття;
 п. сапѣрное сапѣрний підрозділ;
 п. тактическое тактичний підрозділ,
 п. усилѣнія підрозділ посилення

подроздѣлять, подраздѣлить поділяти, поділити, -ділю, -ділиш.

подробность докладність, -ності; подробности, деталь, -лі, твор. -лю.

подробный докладний, детальний.

подросток підліток, -тка.

подруливающий підкермовувальний, кермовчий;
 ~щее устройство підкермовувальний пристрій.

подручный підручний.

подрыв висад, -ду; підкіп, -копу.

подрывание¹ висадження, висаджування (в повітря).

подрывание² підкопування, підривання

подрывать¹, подорвать висаджувати, -джую, -джуєш, висадити, -джу, -диш; підривати, підірвати (підірву, підірвеш).

подрывать², подрыть (землю и т. п.) підкопувати, -пую, -пуєш, підкопати, підривати, підірити, -рию, -риєш.

подрывник висадник.

подрывной висадний, підривний;
 ~ная команда висадна команда;
 ~ная машинка висадна машинка;
 ~ная шашка висадна шашка;
 ~ное дело висадна справа;
 ~ной патрон висадний набій;
 ~ные работы висадні роботи;
 ~ные средства висадні засоби.

подсаживание підсаджування.

подследственный який (шо) перебуває під слідством, підслідний.

подслушивание підслух, -ху, підслухування.

подслушиватель підслухач, -ча, -чем, підслуховувач, -ча, -чем.

подставный допоміжний.

подставка¹ підставка; (подпорка) підпірка;
 подставка² муз. кобилка.

подстергать чатувати, -тую, -тúєш, підстерігати.

подстрекать, подстрекнуть підбурювати, -рюю, -рюєш, підбурити.

подступ підступ, -пу, приступ, -пу.

подступать, подступить підступати, підступити, -стúплю, -стúпиш, наближуватися, -жуся, -жуєшся, наблизитися, -жуся, -зишся.

подсудный підсудний.

подсумок набійниця.

подтверждать, подтвердить підтверджувати, -джую, -джуєш, підтвердити, -джу, -диш, стверджувати, ствердити.

подтверждение підтвердження, підтверджування, ствердження, стверджування.

подтрапник підтрапник, підпохідня

подтягивание підтягання.

подушечная наволочка пошивка на подушку.

подушка подушка

подхват підхопєнь, -пня; підхоплювання;
 п. для нижнього щита підхопєнь для нижнього щита.

подход підхід, -ходу, підходження.

подходящий відповідний, підхожий, слухний,
 ~щий случай нагода.

подчал мор. підчалювання.

подчаливать, подчалить мор. підчалювати, -люю, -люєш, підчалити.

подчалок (судно) підчалок, -лка.

подчеркивание підкреслення, підкреслювання.

подчинение (о людях обычно) підлягання, підпорядковування, підпорядкування.

подчиненность підлеглість, -лості.

подчиненный підлеглий.

подшипник вальніця, підчіпник;
 п. роликосый вальцевá (ролькова) вальніця;
 п. шариковый кульковá вальніця.

подъезд під'їзд, -ду; під'їждання.

подъездной під'їзний; підвізний;
 ~ной путь підвізний (під'їзний) шлях, підвізна (під'їзна) колія.

подъём 1. (действие) підіймання, піднімання, піднесення (дúху);
 2. узвіз, -вóзу;
 п. затонувших судов підіймання

(піднімання) затоплених суден;
п. карты піднімання карти (мапи);
п. по боевой тревоге підіймання за бойовою тривоги;
п. склёпкой підіймання дужкою;
п. флага підіймання прапора.
подъёмник підіймач, -ча, *твор.* -чём.
подъёмно-транспортный підіймально-транспортний (транспортний);
~ные машины підіймально-транспортні машини.
подъёмный підіймальний; звідний;
~ная масса корабля підіймальна маса корабля;
~ная сила підіймальна сила;
~ное пособие допомога на переїзд;
~ные деньги подорожні гроші, гроші (кошти) на переїзд;
~ный винт підіймальний гвинт;
~ный мост звідний міст;
~ный рычаг підіймальний важіль.
подыскивать, подыскать підшукувати, -кую, -куеш, підшукати.
поезд поїзд, -гу, поїзд, -ду;
п. военно-санитарный військово-санітарний поїзд (поїзд);
п. воинский військовий поїзд (поїзд);
п. тыловой снабжения запільний поїзд (поїзд) постачання.
поездка поїздка; їзда, подорож, -жі, *твор.* -жжю.
поездной поїзтовий, поїздовий.
пожар пожежа.
пожарище пожежище, погорілище.
пожарный 1. *прил.* пожежний; 2. *в знач. сущ.* пожежник.
~ная команда пожежна команда;
~ное дело пожежня, пожежне дело.
пожаробезопасность пожежна безпека.
пожертвовать пожертвувати, -твую, -твуеш, офірувати, -рюю, -рюеш;
п. жизнью віддати (пожертвувати) своє життя; накласти голову.
пожизненный довічний, досмертний.
пожилой літній, в літах, підстаркуватий.
поза позава, поза.
позади позаду, ззаду.

позаймствование запозичення.
позаймствовать позичити, запозичити; (*перенять*) перейняти, -реїму, -реїмеш.
позапрошлый позаторішний.
позапрощлый позаминулий, передостанній;
в ~лом году позаторік.
позволение дозвіл, -волу;
~ния спрашивать питати дозволу;
с ~ния за дозволом.
позволят, позволить дозволяти, дозволяти; (*попускать* — *ещё*) попускати, попустити, -пущу, -пустити;
~вольте дозвольте;
я этого не ~волю я цього не дозволю (не попущу).
позвонок хребець, -бця, *твор.* -бцём.
позвоночник хребет, -бта.
поздороваться (*с кем*) привітатися, поздоровкатися.
поздравлять, поздравить (кого *с чем*) поздоровляти, поздоровити, -влю, -виш (кого *з чим*); (*приветствовать*) вітати, привітати (кого *з чим*).
позиционный позиційний;
~ная война позиційна війна;
~ная оборона позиційна оборона;
~ное минное заграждение позиційна мінна перепона;
~ное положение подводної лодки позиційне положення підводного човна;
~ный район позиційний район.
позиция позиція;
п. артиллерийская артилерійна позиція;
п. боевая бойова позиція;
п. боевого охранения позиція бойової охорони;
п. выжидательная очікувальна позиція;
п. закрытая закрита позиція;
п. залпа позиція вилалу;
п. запасная запасна позиція;
п. исходная вихідна позиція;
п. оборонительная оборонна позиція;
п. огневая вогнева позиція;
п. открытая відкрита позиція;
п. отсечная відсічна позиція;

п. передмостная передмостова позиція;
п. передовая передова позиція;
п. полузакрытая напівзакрита позиція;
п. поста технического наблюдения позиція поста (стійки) технічного стёження;
п. промежуточная проміжна позиція;
п. слежения позиція стёження;
п. стартовая стартова позиція;
п. стратегическая стратегічна позиція;
п. техническая технічна позиція;
п. тыловая запільна позиція;
усиление ~цій зміцнення позицій.

познание пізнання; спізнання; знання;
 ~ния **специальные** фахові знання.

позор ганьба, неслава, стидовище, зневага;
 ~ру **предать** віддати на ганьбу, зганьбити, в неславу дати, знеславити.

позорить ганьбити, -блю, -біш, безчестити, -чёшу, -чёстиш; неславити, -влю, -виш, у неславу (славу) вводити, обмовляти, публіцити.

позорящий 1. який (що) ганьбить;
 2. гідний ганьби, ганібний;
 ~щие **слухи** ганібні чуткі.

позумент позумент, -ту, карунка.

позывной закличні;
 ~ные **сигналы** закличні сигнали.

поименованный названий, поименований.

поиск шукання, пошук, -ку; (*розыск*) розшук, -ку;
п. подводных лодок пошук підводних човнів;
п. в районе пошук у районі;
п. на рубеже пошук на границі (на межі);
п. по вызову пошук за викликом.

поисковый пошуківий;
 ~вая **производительность** пошуків продуктивність;
 ~вая **противолодочная операция** пошуків протичовнова операція;
 ~вые **возможности** пошуківі можливості;

~вый **потенциал** пошуківий потенціал.

поисково-прицельный пошуківо-націльний;
 ~вая **система** пошуківо-націльна система.

поисково-спасательный пошуківо-рятувальний;
 ~ная **группа, служба** пошуківо-рятувальна група, служба;
 ~ное **обеспечение** пошуківо-рятувальне забезпечення;
 ~ный **комплекс** пошуківо-рятувальний комплекс.

поисково-ударный пошуківо-ударний;
 ~ная **группа** пошуківо-ударна група.

пойма заплава.

показ показ, -зу, показування.

показание зізнання, свідчення;
 ~ния **ложные** дають фальшиво свідчити.

показатель показник;
п. эффективности показник ефективності.

показательный показівий, взірцевий, зразковий.

показной показний;
 ~ное **учение** показове навчання.

показчик показувач, -ча, показник.

показывать, показать 1. показувати, -зую, -зуеш, показати, -кажу, -кажеш; 2. *юр.* свідчити, посвідчити.

покатость похилість, -лості, спадистість, -тості.

покатый похилий, спадистий.

покладка кладення;
п. на грунт (ПЛ) кладення на грунт (ПЧ).

поклажа клажа.

покой¹ спокій (спокію), супокій, -кою.

покой² (*комната*) покій, -кою;
п. приёмный приймальня.

покойник небіжчик, покійник.

покраска пофарбування.

покров покрив, -ву, вкриття;
п. снеговой снігове вкриття, снігове покривало.

покрывало покривало, укривало.

покрывать, покрыть покривати, покріяти, -крію, -крієш; (*застилать*) застилати, заслати, -стелю, -стелеш.

покрѣтне покрѣттѣ;

~тѣя акустѣческіе акустѣчні покрѣттѣ.

покрѣшка 1. (*дѣйствиє*) покрѣттѣ, накрѣвѣннѣя; 2. (*крышка*) покрѣшка; (*длѣ посуды, утвари и т. п.* — *ещѣ*) накрѣвка; 3. (*автомашинѣ и т. п.*) покрѣттѣ (шѣни), покрѣшка.

покупка купѣвля, купувѣннѣя, покуп, -пу

покушѣнне зѣмах, -ху, спрѣба.

пол¹ пѣдлѣга; (*земляной*) долѣвкапол² стать, -тѣ, твор. -ттѣю.полѣ (*палатки*) полѣа, -лѣ.

полагѣть припускѣти, гадѣти, ввѣжѣти.

полѣдѣть погѣдитѣся, помирѣтѣся, уладнѣти спрѣву;

онѣ ~или мѣжду собѣй — онѣ приишли до згѣди.

полювѣтра мор. упѣвѣтѣру.

полдѣнь полудѣнь, -днѣя, -днем, пѣвдѣнь, -днѣя, твор. -днем.

в ~нѣ опѣвднѣ.

пѣле полѣ;

п. антѣнное антѣнове (антѣнне) пѣле;

п. бѣя вобѣйовѣще, пѣле бѣю;

п. вѣдѣмѣсти пѣле вѣднѣстѣ;

п. зрѣннѣя пѣле зѣру;

п. мѣннѣе мѣнне пѣле;

п. невѣдѣмѣсти пѣле невѣднѣстѣ;

п. обстрѣла пѣле обстрѣлу;

п. радиогидроакустѣческіе радио-гидроакустѣчне пѣле;

п. срѣжѣннѣя бѣйовѣще.

полевѣй польѣвѣй;

~вѣя артиллѣрѣя польѣвѣ артиллѣрѣя;

~вѣя вѣучка польѣвѣ вѣннѣя (польѣвѣй вѣшкѣл);

~вѣя поѣздка польѣвѣ поѣздка;

~вѣя пѣчта польѣвѣ пѣшта;

~вѣя фортификаціѣнная пострѣйка польѣвѣ фортификаціѣна спорѣда;

~вѣе укрѣплѣнне польѣвѣ укрѣплѣннѣя;

~вѣе управлѣнне польѣвѣ керувѣннѣя;

~вѣй бѣноклѣ польѣвѣй бѣноклѣ;

~вѣй гѣспитѣль польѣвѣй шпѣтѣль;

~вѣй караул польѣвѣ вѣрта;

~вѣй устѣв польѣвѣй статѣт;

~вѣй цѣркѣль польѣвѣй цѣркѣль. польѣзнѣй корѣснѣй; разг. пожитѣчний;

~нѣе дѣйствиѣ корѣсна (пожитѣчна) дѣя; корѣснѣй (пожитѣчний) чѣн;

~нѣй груз корѣснѣй вантѣж.

полѣно полѣно.

полѣт лѣт (летѣ), лет (лѣту);

п. брѣющѣй призѣмнѣй лѣт (лет);

в. дозорнѣй стѣжнѣй лѣт (лет);

п. на предѣльнѣо малѣй висѣтѣ

лѣт (лет) на гранѣчно малѣй висѣтѣ,

попризѣмнѣй лѣт (лет);

п. ночѣй нѣчнѣй лѣт (лет);

п. осѣбѣй особлѣвѣй лѣт (лет);

п. показѣтельнѣй показѣвѣй лѣт (лет);

п. по прибѣрам лѣт (лет) за приладами;

п. по програмѣе лѣт (лет) за програмою;

п. пѣли лѣт (лет) кѣлѣ;

п. развѣдѣвательнѣй развѣдѣчѣй лѣт (лет);

п. свѣбѣдѣнѣй вѣльнѣй лѣт (лет);

п. скользящѣй ковзнѣй лѣт (лет);

в. снарѣда лѣт (лет) гармѣтнѣя;

п. тренѣровѣчнѣй тренувѣльнѣй лѣт (лет);

п. фигурнѣй фигурѣвѣй (фигурнѣй) лѣт (лет).

полѣтнѣй лѣтнѣй;

~нѣя кѣрта лѣтнѣ кѣрта (мѣпа);

~нѣя мѣсса лѣтнѣ мѣса;

~нѣя пѣлубѣ лѣтнѣ пѣлубѣ,

~нѣе задѣнне ракѣты лѣтнѣ завдѣннѣя ракѣты;

~нѣй лѣст лѣтнѣй лѣсток

полѣзѣть полѣзѣти; (*лазить*) лѣзѣти (лѣжу, лѣзиш);

п. на четвѣрѣнѣках рѣчѣувѣти;

п. пѣред кем-л. плазувѣти

ползѣком полѣвзѣком.

ползѣтѣ полѣзѣтѣ; (*лѣзѣть*) лѣзѣти

ползѣун полѣзѣун, -нѣа.

ползѣучѣй полѣзнѣй, полѣзѣкѣй;

~чѣя мѣна полѣзнѣ мѣна.

полѣвка поливѣннѣя, полѣв;

п. отравляющѣими вѣществѣами поливѣннѣя отруѣннѣими рѣчѣвѣнами.

полѣгѣн полѣгѣн, -ну;

п. авѣаціѣоннѣй авѣаціѣннѣй (лѣтѣунскѣй) полѣгѣн;

п. артиллерійський артилерійний полігон;

п. винт́очный крісовий (гвинтівковий, рушнічний) полігон;

п. заводско́й заводський полігон,

п. морско́й морський полігон;

п. нау́чно-иссле́довательский науково-дослідний полігон;

п. ракетный ракетний полігон;

п. учебный навчальний полігон

поліро́ваний поліро́ваний

полиспа́ст поліспа́ст.

политический політичний.

политобстано́вка політобста́вини

политу́ра політу́ра

поли́ция полі́ція

полк полк, -ку;

п. авиацио́нный авіаційний (летунський) полк;

п. артиллерійський артилерійний (гарматний) полк;

п. бомбардиро́чный бомбардувальний полк,

п. железнодо́рожный залізничний полк;

п. инженерный інженерний полк;

п. морско́й пехо́ты полк морської піхоти;

п. связи полк зв'язку;

п. специа́льных войск полк спеціального війська;

п. транспо́ртный транспортний (транспортний) полк.

полка полі́ца, полі́чка.

полко́вник полко́вник.

полково́дец полково́дець, -дця, твор. -дцем.

полково́й полко́вій:

~ва́я дежу́рная ча́сть полко́ва чергова́ части́на.

Поллу́к астр. Поллу́к (зірка).

полнокро́вный кровістий, повнокро́вний.

полнолу́ние повня, місяць у повні.

полномо́чие уповнова́ження, повновла́сть, -ті.

полнонабо́рный повнонабі́рний;

~ное судно́ повнонабі́рне судно́

полнота́ повність, -ності;

п. пла́на повність пла́ну.

полноце́нный повноці́нний, повновартий

полночь північ, -ночі; **в полночь** опівночі.

пьяный повний, цілковитий; (о че-

ловеке) гл́адкий, опа́сний;

~ная вода́ повна вода́;

~ная дли́на повна довжи́на;

~ная подгото́вка повна підгото́ва (повний ви́шкіл);

~ная разрабо́рка цілкови́тий ро́збір;

~ное вре́мя полёта́ повний час ле́ту

~ный вес повна вага́;

~ный у́гол вертика́льного наведе́ния повний кут вертика́льного (прямовісного) наведе́ння,

~ный у́гол горизонта́льного наведе́ния повний кут горизонта́льного (поземного) наведе́ння;

~ный шаг повний крок.

полово́дье повінь, -вені, твор. -вінню, повідь, -воді, твор. -віддю.

поло́гий по́ложистий, по́логий;

~гий вира́ж по́ложистий вира́ж.

поло́женіе 1. (*располо́жение в пространстве*) по́ложення; (*местонахождение*) місцезнахо́дження; (*позиция*) пози́ція; 2. (*состояние*) стано́вище, стан, -ну; 3. (*свод правил, законов*) по́ложення, уста́ва,

п. боево́е бойове́ стано́вище (бойовий стан);

п. во́енное військóвий стан;

п. выжи́дательное ви́чікувальне стано́вище;

п. изменя́ющееся стано́вище, що міня́ється, мінли́ве стано́вище;

п. иму́щественное майновий стан;

п. исклю́чительное винятко́вий стан;

п. исхо́дное вихідне по́ложення;

п. ле́жа по́ложення навле́жачки;

п. наблюда́тельное сте́жне по́ложення;

П. об охр́ане госуда́рственно́й гра́ницы По́ложення про охорóну держа́вного кордо́ну;

п. обы́чное звичайний стан;

П. о прохо́ждении́ воинско́й службы́ По́ложення про відбу́вання військóвої служби́;

п. оса́дное стан обло́ги;

п. особе́е особли́вий стан;

п. отве́сное прибо́ра сторчове́ по́ложення прила́ду;

п. отно́сительно́ це́ли по́ложення шо́до ці́лі;

п. продо́льное по́здовжне по́ложення;

п. пулемётное кулемётне станó-вище;

п. сидя положення навсідячки;

п. стоя положення навстоячки;

п. фланговое криловé положення;

~ния общие (документа) основні (загальні) засади.

положительный позитивний;

~ная рефракция позитивна рефракція.

пóлоз пóлоз; **~лózья** *мн.* пóлозй, -зів.

полóмка полóm, -му; (*действие*) поламання.

полосá 1. смúга; 2. штаба; 3. перióд, -ду, порá, -рй;

п. безопасности смúга безпéки;

п. ввода в прорыв смúга ввóду в прорыв;

п. вероятного движения противника смúга ймовірного рúху супротивника;

п. взлётно-посадочная злітно-сі-дальна смúга;

п. главного сопротивления смúга головнóго óпору;

п. заградительная заслінна смú-га;

п. заграждённый смúга перепón;

п. крепления смúга кріплення;

п. наблюдения смúга стéження;

п. наступления смúга нáступу;

п. оборонительная оборóнна смú-га;

п. обороны смúга оборóни;

п. огня смúга вогню;

п. осушки смúга осúшування;

п. отступления смúга відступу;

п. охранения смúга охорóни;

п. очистки смúга очйщення;

п. препятствий смúга перешкóд;

п. приёма (передáчи) цéли смúга приймáння (передáвання) цéлі;

п. пролёта авиации смúга пролі-тáння авіації (летúnства);

п. разведки смúга рóзвідки;

п. сопротивления смúга óпору;

п. укрепления укріплена смúга;

п. уничтожения смúга зніщення.

пóлость порожніна.

полотёнце рушнік, -ка.

полóтнице полóтнице; пílка, полá.

полóтно полóтно;

п. дороги тор, -ру;

п. железнодорожное залізничний

тор.

полуавтоматический напівавтoма-тйчний;

~кое орудие напівавтоматйчна збрóя.

полубáк півбáк.

полувáл піввáл, -лу.

полувýпад піввýпад, -ду.

полугóдие піврйк, -року, піврйччя.

полýда *техн.* полýда.

полудйáметр півдйáметр.

полудить поцинувáти, -нýю, -нýєш, полýдити, -луджý, -лýдиш; (*покрыть полудой* — ещё) побíлити, -бílю, -бíлиш.

полузаглубленный напівзаглибле-ний;

~ные окопы и сооружения на-півзаглибленй шáнци (окóпи) та спорýди.

полузакрытый напівзакрйтий;

~тая позиция напівзакрйта по-зйция.

полузаряд напівзаряд, -ду.

полукáпонйр півкáпонйр.

полуклюз *мор.* півкльóз, -зу.

полукольцó півкльцё, -цйá, *твор.* -цём.

полукруг півкóло.

полукруговóй півкóловйй;

~вая защита півкóловá оборóна.

полулймб півлймб, -бу.

полумушкель *мор.* півмúшкеля, -лй.

полýндра *мор.* полýндра, стережись.

полуночный північний;

~ная часть меридиáна наблюдá-теля північна чáстина меридйáну спостерйгáчá.

полуоборóт півóберт, -ту.

полуобратный напівзворóтний;

~ная засéчка напівзворóтний зá-черк.

полуóстров півóстрйв, -рова.

полуперехóд півперехйд, -хóду.

полупётля напівпетля.

полуповорóт півпóверт, -ту.

полупогружённый 1. напівнавántá-жений; 2. напівзатóпленный, напів-занýренный.

полуприцёп напівпрйчйп, -чепа.

полупроводник напівпровйдник, -ка.

полустáнок полустáнок, -нка.

полусфёра напівсфёра.

полýторный півторáчний.

полутьмá прйсмерк, -ку, півтёмрява.

полуфѳн півфѳн, -ну.

получатель одѳржувач, -ча, -чем, від-
бирач, -ча, -чѳм.

получать, получить одѳржувати,
-жую, -жуеш, одѳржати, отримувати,
-мую, -муеш, отримати.

полученный одѳржаний, отриманий;

~ная задача одѳржане завдання.
получка одѳржування, одѳржання,
отримання; (заработная плата)
виплата.

полуширотá півширотá.

полушубок кожух, кожущок, -шка.

полуют мор. пів'ют.

полюй порожнійстий.

полянá ополонка, продуховина,
вікніна.

пользование користування;

п. чужим флáгом користування чужим
прапором (ВМС — майвою).

пользоваться користувáтися, -т'ую-
ся, -т'уєшся, користáтися.

полюститься спокуситися, -куш'уся,
-к'усишся, поласитися, -лас'уся,
-ласишся; повáбитися, -блюся,
-бишся.

Польша Польша.

полюс полюс, біг'ун, -на;

~сы географические географічні
полюсі;

~сы геомагнитные геомагнѳтні
(геомагнѳтові) полюсі;

~сы магнитные Земли магнѳтні
(магнѳтові) полюсі Землі;

~сы міра полюсі свѳту;

~сы освещѳния полюсі освѳт-
лення;

~сы хѳлода полюсі хѳлоду;

~сы эклиптики полюсі екліптики.

Полярная звезда астр. Полярна зір-
ка.

полярный полярний;

~ная ночь полярна ніч;

~ное расстояние полярна від-
стань;

~ное сияние полярне с'яво;

~ные стáнции полярні стáнції;

~ный день полярний день;

~ный круг полярне коло.

помазок пѳнзель, -зля, твор. -злем.

помѳтка зáзначка, пѳзначка.

помѳха перепѳна, перешкѳда, завáда;

~хи естѳственные природні пере-
пѳни (перешкѳди);

~хи искусственные шт'учні пере-

пѳни (перешкѳди);

~хи системáм наведѳния ракет
перешкѳди системáм наведѳния
ракет.

помехозащищѳнность перепѳно (пе-
решкѳдо) захищѳненість, -ності.

помехоустѳйчивость перепѳно (пе-
решкѳдо) ст'ійкість, -кості.

помѳшать перешкѳдити, -джу, -диш,
стáти (стáну, стáнеш) на пе-
решкѳді; перебити, -б'ю, -б'ѳш,
завáдити, -джу, -диш.

помѳщать, помѳстить 1. (представ-
лять место чему-л.) примѳщати,
примѳстити, -миш'у, -містиш, помѳ-
щати, помѳстити; (размѳщать —
ещѳ) розташѳвувати, -шѳвую, -шѳ-
вуеш, розташѳв'ати, -ш'ую, -ш'уеш,
розміщати, розміщувати, -ш'ую,
-ш'уеш, розмістити; 2. (публико-
вать) умѳщати, умѳщувати, умѳ-
стити.

помѳщение примѳщення;

п. жилѳе житлѳ;

п. караульное вартівня;

п. спáльное спáльня.

помѳмо крім, опрѳч; (минуя) без;
(вне) пѳза; (вопреки) вс'упереч.

помѳниться пам'ятáтися;

мне ~нится я пам'ятáю, я пригá-
дую.

помѳгать, помѳчь допомагáти, допо-
мог'ти, -мож'у, -мѳжеш, помагáти,
помог'ти, запомагáти, запомог'ти;
пособляти, пособити, -соблю, -сѳ-
биш, ставáти (стáти) в пригѳді.

помѳйный помѳйний;

~ная яма помѳйна яма.

помѳл 1. (действие) мѳлення;
2. м'ліво.

помѳст помѳст, -мѳсту.

помѳщник помѳщник, -кá.

п. дежурного помѳщник черговѳго;

п. дежурного по соединѳнию по
жив'учѳсти помѳщник черговѳго у
з'ѳднанні з жив'учѳсті;

п. начальника караула помѳщник
начальника вáрти;

п. командѳра взвѳда помѳщник ко-
мандѳра чѳтѳ (чѳтовѳго);

п. командѳра полкá по хозяйст-
венной чáсти помѳщник командѳра
пѳлку в господáрчих справах;

п. навѳдчика пулемѳта помѳщник
нацѳлювача кулемѳта (скорострѳла).

пóмощь допомóга, підмóга;
 п. **воєнная** військóва допомóга;
 п. **оказывать** допомагáти;
 п. **скóрая** невідклáдна допомóга.

пóмпа помпа, смок, -ку.

помпáж помпáж, -жу, *твор.*-жем;
 п. **двигателя** помпáж двигунá;
 п. **компрéссора** помпáж компрéсора.

помрачéние потьмарення, затьмáрення.

пóмысел помисл, -лу, думка, гáдка.

помятóсть погну́тість, -тості.

понедéльник понеділок, -лка.

понесѝти понéсти; зазнáти;
 п. **наказáние** б́ути покарáним;
 п. **убытки** зазнáти збитків, потерпѝти втрату.

понижéние спад, -ду, поні́ження, зні́женця.

понимáние розуміння, т́яма.

понимáть, понять розуміти, зрозуміти; т́ямити, -млю, -миш, ут́ямити, збагну́ти, уз́яти до т́ями;
он всё пóнял він усé зрозумів (збагну́в);
 дaть ~нять дáти зрозуміти.

понтóн понтóн, -ну;
 п.-поплаво́к понтóн-поплаве́ць;
 ~ны **судоподъёмные** суднопідіймáльні понтóни.

понтонѝр понтонѝр.

понтóнный понтóновый, понтóнный;
 ~ный **батальóн** понтóновый (понтóнный) курі́н.

пону́ждение спону́ка.

понýне дотепѝр, дóсі.

поня́тливость т́ямучість, -чості, т́ямові́тість, -вості.

поня́тный зрозумі́лий, ясний, віпрозумі́лий;
 поня́тно ли вам? чи зрозумі́ло вам? розумі́єте?

понято́й свідок, -дка.

поочерѝдно почергóво, чергую́чись.

поощрéние заохóта, заохóчення, заохóчування;
 ~ния **вѝды** ві́ди заохóчення.

поощр́ять, поощр́ить заохóчувати, -чую, -чуеш, заохóтити, -хóчу, -хóтиш.

попа́дание влучáння, влúчення;
 п. **прямóе** прóсте (прямé) влúчення;
 ~ния **верóятность** ймові́рність

влúчення (влучáння);
расположéние ~ний розташувáння влúчень

попа́дaть, попа́сть 1. влучáти, влучі́ти; 2. потраплáяти, потра́пити, -плю, -лиш,
 п. **в плен** потра́пити в полóн, попада́тися.

поперѝк упóперек.

попере́мный навперемінний, попере́мінний.

поперѝчина поперѝчка.

поперѝчник поперѝчник.

поперѝчный поперѝчний;
 ~ная **нагру́зка** поперѝчне наванта́ження;
 ~ная **перегородка** поперѝчна переді́лка;
 ~ная **пила́** поперѝчна пі́лка;
 ~ная **связь** поперѝчна в'язь (пóв'язь);
 ~ное **положéние** поперѝчне полóження;
 ~ный **винт** поперѝчний ѓвинт;
 ~ный **масшта́б** поперѝчне мі́рїло (поперѝчний масшта́б);
 ~ный **паз** поперѝчна гáра (поперѝчний паз);
 ~ный **уровень** поперѝчний рівень, поперѝчна поземні́ця.

попечéние піклува́ння, опі́ка, дба́ння про ко́го.

попечі́тельство *см.* попечéние.

попирáть, попра́ть 1. топтáти, -пчу́, -пчеш, потоптáти; 2. зневажáти, знева́жити.

поплаво́к поплаве́ць, -вця́, *твор.*-вцѝм;
 п. **нейтрáльной** плавучести поплаве́ць нейтрáльної плавучості.

пополнэ́ние доповнення, поповнення;
 п. **карт** доповнення карт (мап);
 п. **боеприпáсов** поповнення стрі́лива (бойові́х [бóйних] припáсів)

пополня́ть, пополни́ть доповнювати, -нюю, -нюеш, поповнювати, -нюю, -нюеш, поповня́ти.

попράвка 1. (*действие*) попра́влен-ня, поправл́яння; ла́годження, полáгодження; виправлення, виправл́яння; видужання, одужання, видужування; 2. (*изменение*) попра́ва, попра́вка;
 п. **отсчѝтов** попра́вка відлі́ків;
высоты́ свети́ла висоті́ світíла,
глуби́н óбщая́ гли́бин загáльна;

гирокóмпаса гiрокóмпасу,
 ла́га ла́га,
 магнітного кóмпаса магнétово-
 го (магнétного) кóмпасу,
 направлénня в проéкції Га́усса
 (поправка на кривизну) на́пря-
 му в проéкції Га́усса (поправка
 на кривизну),
 ортодрóмическая ортодрóмична,
 прикладнóго чáса прикладнóй
 годíни,
 при определéнии солёности при
 визначенні солóности,
 секста́нта секста́нта,
 у́ровня воды́ рівня́ води́,
 хроно́метра хроно́метра (го-
 динника),
 эхолóта лунолóта;

п. прицéла поправка́ мiрника́.

поправлять, поправитъ поправляти,
 поправити, -влю, -виш; (чинить)
 ла́годити, -джу, -диш, полáгодити.

поправочник поправник.

поправочный поправковий;

~ный коэффициент поправковий
 коефіцієнт.

попанный потоптаний;

~ные права́ потоптанi (знéхтува-
 ни) права́.

попустительство потурáння, полú-
 щення, попуст, -ту;

п. преступное злочинний попуст.

попутный (ветер) ходовий (вiтер).

попытка спроба.

пора́ час, -су; порá, годíна, добá;

с давних пор здавна;

с каких пор відко́ли, з яко́го чáсу;
 до сих пор до́си;

до тех пор пока́ до́ти, пóки.

порабощéние. понево́лення, при-
 гно́блення.

поража́емость ура́жувани́сть, -ности́.

поража́емый ура́зний;

~мое пространство ура́зний прó-
 стiр.

поража́ть, порази́ть ура́жати, ура́-
 жувати, -жую, -жуе́ш; (ударя́ть)

ударя́ти, уда́рити; (попа́дать)
 влучáти, влучи́ти.

поража́ющий я́кий (що) ура́жае,
 уража́льный;

~щее дéйствиe фугáсных (я́дер-
 ных) бомб уража́льна дiя фугáс-
 ных (я́дерных) бомб;

~щие фáкторы я́дерного ору́жия

уража́льные фáкторы я́дерной (ну-
 клеáрной) збрóи.

поражéние 1. порáзка; 2. ура́жения,
 уража́ния, влúчения;

~ние массовое масове ура́жения;

~ние мишени́ влúчения в метú;

~ние нанести́ побити, подола́ти;

~ние объеќтов ура́жения об'ектiв;

~ние протiвника порáзка во́рога;

~ния глубина́ глибини́ ура́жения;

~ния це́ли закóн закóн ура́жения
 ци́ли.

поражéнный ура́жений.

поражéнский порáзничький

порéз порiз, -зу, ура́зка, ура́за.

порéчьe надри́ччя.

пористый порувáтий, пористый.

порица́ние óсуд, -ду, догáна.

поро́г порiг, -ро́га;

п. слышимости́ порiг чу́тности́;

п. чувствительности́ акустической

- антéнны порiг чу́тливостi акустич-
 ной антéни.

поро́да поро́да.

порожня́ком поро́жнем, упоро́жнi.

поро́к ва́да, гандж, -джу, -джем.

поро́тно со́тнями.

пóрох поро́х, -ху;

п. балли́стный балiститовий пó-
 ро́х;

п. безды́мный бездимовий (без-
 дымный) поро́х;

п. беспла́менный безполуменéвий
 поро́х;

п. быстрогоря́щий поро́х швидко́-
 го горiння;

п. высокоэне́ргетический висо́ко-
 энергетичный поро́х;

п. двухосно́вный двоосно́вный пó-
 ро́х;

п. дегрессивного́ горéния поро́х
 дегрессивного́ горiння;

п. для холо́стых за́рядов поро́х
 для слiпих за́рядiв;

п. для широ́кого диапáзона тем-
 ператúр поро́х для широ́кого
 диапáзону температúр;

п. ды́мный димовий (ды́мный) пó-
 ро́х;

п. колло́идный колóидный поро́х;

п. корди́тный корди́товый поро́х;

п. крупнозерни́стый грубозерни́ст-
 тий поро́х;

п. медленнóгорящий поро́х повиль-
 ного горiння;

п. мелкозерни́стый дрібнозерни́стий поро́х;
 п. металлизі́рованный металізо́ваний поро́х;
 п. на бутадіе́нковой осно́ве поро́х на бутадіе́нво́й осно́ві;
 п. нитроцеллюло́зный нітроцелю́лозовий поро́х;
 п. одноосно́вний одноосно́вний поро́х;
 п. пирокси́ліновый пірокси́ліновий поро́х;
 п. пласти́ночный платі́вчастий поро́х;
 п. прогресі́вного горі́ння поро́х прогресі́вного горі́ння;
 п. радіа́льного горі́ння поро́х радіа́льного горі́ння;
 раке́тний раке́тний, сгорі́вший згорі́лий, смесево́й су́мішевий, с обы́чными пара́метрами горі́ння зі звича́йними пара́метрами горі́ння, с постоя́нної ско́ростью горі́ння з пості́йною швидкі́стю горі́ння;
 п. смесево́й су́мішевий поро́х;
 п. торцево́го горі́ння поро́х торцево́го горі́ння;
 тру́бчатый тру́бчастий, чёрный чо́рний.

порохово́й порохово́й;
 ~ва́я ка́мера порохова́ ка́мера;
 ~ва́я ле́нта порохова́ стрі́чка;
 ~ва́я лепёшка порохово́й ко́ржик;
 ~ва́я мя́коть порохово́й м'я́куш;
 ~ва́я петарда порохова́ петарда.
 ~во́й огнево́д порохово́й вогнегі́н;
 ~во́й по́греб порохи́вня, порохово́й льох;
 ~во́й соста́в порохово́й склад.

порочи́ть несла́вити, -влю, -виш, ганьби́ти, -блю, -биш.

порошкообра́зный порошкува́тий.

порошо́к порошо́к, -шку́.

порт порт, -ту, при́стань, -ні, твор. -нню;
 п. во́енный во́йськово́й порт;
 п. при́писки порт при́писки.

портáльный портáльный.

портить псува́ти (псую́, псуе́ш); пошко́джувати, -джую́, -джуе́ш; нівечи́ти.

портни́ха кравчи́ня.

портно́й краве́ць, -вця́, твор. -вце́м

портво́вый портво́й;
 ~вы́е пра́вила портво́ві пра́вила,
 ~вы́е сбо́ры портво́ві збо́ри;
 ~вы́е соору́жения портво́ві спору́ди;
 ~вы́й надзо́р портво́й на́гляд.

порубе́жный примежо́вий, пограни́чний.

порубе́жье приме́жжя, пограни́ччя

поруче́ние дору́чення.

портупе́я переви́сь, -о́сі, портупе́я.

портфе́ль те́ка, те́чка, портфе́ль, -ля.

портя́нка ону́ча.

поруча́ть, поручи́ть дору́чати, дору́чити, -ручу́, -ручи́ш; (доверя́ть) дови́ряти, дови́рити.

поруче́ние дору́чення.

пору́чень пору́ччя.

порцио́нный пайко́вий, порці́йний.

порция па́йка, порці́я.

пору́ча (дейст́вие) псува́ння, зіпсува́ння; (приве́дение в негодно́сть) нівечення.

порше́нь то́лок, -ку, порше́нь, -шня.

поршнево́й то́локовий, поршне́вий.
 ~во́й затво́р то́локовий (поршне́вий) замо́к.

порыв ¹ пори́в, -ву, порива́ння, за́пал, -лу.

порыв ² (ветра) по́дмух, -ху.

порыви́стый рвучки́й;
 ~тый ве́тер нава́льний (пори́вчастий) ві́тер.

поря́док поря́док, -дку, лад, -ду;
 п. боево́й бойово́й поря́док;
 п. веде́ния огня́ поря́док ве́дення во́гню;
 п. вну́тренний вну́трішній поря́док;
 п. во́инский во́яцький поря́док;
 п. для бо́я поря́док для бо́ю;
 п. нару́жный зо́внішній поря́док;
 п. о́бщий за́гальний поря́док;
 п. содер́жания́ арестова́нных в ме́стах за́ключе́ния поря́док утри́мання заарешто́ваних у ме́сцях ув'язне́ння;
 п. устано́вить заве́сти лад;
 п. целеуказа́ния поря́док указа́ння ці́лей;
 приводи́ть, приве́сти в п. впорядко́вувати (впорядкува́ти), доводи́ти (дове́сти) до ла́ду;

п. шахматный шаховий порядок.
посадка (активное действие) сидання; (людей в автомобиль, самолёт, поезд и т. п.) посад; (пассивное действие) саджання, посадження;
 п. вертикальная вертикальне (сторчове) сидання;
 п. в пределах ограничителей сидання в зоні обмежувачів;
 п. вынужденная вимушене сидання;
 п. гидросамолёта сидання гідролітака (водолітака);
 п. горизонтальная горизонтальне сидання;
 п. корабля сидання корабля;
 п. корабля на грунт сидання корабля на грунт;
 п. на ограниченную площадку сидання на обмежений майданчик;
 п. по приборам саджання за приладами;
 п. самолёта (вертолёта) на корабль сидання літака (вертолёта) на корабель;
 п. с неработающим двигателем сидання з двигуном, що відмовив.
посадочный сидальний, посадний;
 ~ная дистанция сидальна дистанція;
 ~ная площадка сидальний (посадний) майданчик;
 ~ные знаки посадні знаки;
 ~ный курс посадний курс.
посвящение 1. (действие) посвячення, (неоконч. д. — ещё) посвячання; присвячення; 2. (посвятительная надпись) присвята, посвята.
посев засів, -ву.
посёлок селище.
посетитель відвідувач, -ча, -чем.
посещаемость см. посещение.
посещение, **посещаемость** відвідування, відвідання, відвідини.
посланец посланець, -нця, -нцем.
посильный можливий, під силу.
последний останній.
последователь наступник, послідовник.
последовательность послідовність, -ності.
последовательный послідовний;
 ~ное сосредоточение огня послідовне зосередження вогню;

~ное сосредоточение операции послідовне зосередження операції.
последствие наслідок, -дку.
последующий дальший, наступний;
 ~щая задача наступне завдання;
 ~щая операция наступна операція;
 ~щие движения подальший рух.
последующий післяпохідний;
 ~вый отдых післяпохідний відпочинок.
последствие післямова, післяслово, прикінцеве слово.
пословица прислів'я, приповідка.
послужной службовий;
 ~ной список службовий список.
послушание слухняність, -ності, послух, -ху.
пособие 1. підмога, допомога, запомога; 2. приладдя; посібник;
 п. денежное грошова допомога;
 п. наглядное набірне приладдя.
посоветовать порадити.
посодетьствовать посприяти, допомогти.
посольство посольство, амбасада.
посотенно сотнями.
поспешность поспіх, -ху, поспішність, -ності; спішність, -ності; (торопливость) квапливість, -вості, поквапливість, -вості.
поспешный поспішний; спішний, квапливий, поквапливий;
 ~ный отход спішний відхід.
посредник посередник.
посредством через.
пост¹ стійка; (технически оборудованный — обычно) пост (пункт);
 п. боевой информационный бойовий інформаційний пост;
 п. внутренний внутрішня стійка;
 п. временный тимчасова стійка;
 п. главный связи головний пост зв'язку;
 п. дистанционного управления пост дистанційного керування;
 п. караульный вартова стійка;
 п. контрольный контрольний пост;
 п. корректировки огня пост коригування вогню;
 п. наведение авиации пост наведення авіації (летунства);
 п. наружный надвірна стійка;

п. **одино́чный** пооди́нча стійка;
 п. **пограни́чной охр́аны** пост при-
 кордо́нної охорони;
 п. **пограни́чной охр́аны сопре-
 дельного госуда́рства** пост прикор-
 до́нної охорони приле́глої держа-
 ви;
 п. **постоя́нный** пості́йна стійка;
 п. **промежу́точный** проміжна́ стійка.
 п. **пропуско́ной** перепускни́й пост,
 перепускна́ стійка;
 п. **прослу́шивания** пост прослу-
 ховува́ння;
 п. **радиоперехва́та** пост радіопере-
 хо́плення;
 п. **радиотехни́ческой развѣдки**
 пост радіотехнічної розвідки;
 п. **регулюва́ння** дви́ження стій-
 ка регулюва́ння ру́ху;
 п. **сержантский** підстарши́нська
 стійка;
 п. **сторожево́й** сторожева́ стійка;
 та́бель ~тов та́бель стійок.
 пост² піст (пóсту).
 поста́вка поста́ча, постача́ння;
 догово́р о ~ках умо́ва (дóговір)
 про постача́ння.
 поста́вщик постача́льник.
 поста́вщица постача́льниця.
 постано́вка 1. (*действие*) ста́влення,
 поста́влення, постано́ва; 2. (*поло-
 жение, манера держать какую-л.
 часть тела*) поста́ва; 3. (*вопроса,
 дела*) на́лад, -ду, поста́влення
 (спра́ви); 4. (*спектакль*) виста́ва;
 п. **боево́й** зада́чи ста́влення бойо-
 во́го завда́ння;
 п. **миг** ста́влення ми́г, мінува́ння;
 п. **на бо́чку** ста́влення на бо́чку;
 п. **на два я́коря** ста́влення на дві
 кітви (на два я́корі);
 п. **на шварто́вы** ста́влення на
 шварто́ві;
 п. **на шпри́нг** ста́влення на шпри́нг;
 п. **на я́корь** ста́влення на кітву
 (на я́кір);
 п. **огнево́й** зада́чи ста́влення вог-
 нево́го завда́ння;
 п. **сла́бая** пога́ний (ке́пський) на-
 лад;
 п. **часовы́х** ста́влення стійкови́х.
 постано́вление ухва́ла, постано́ва.
 постѣль по́стіль, -те́лі, твор. -ті́лю.
 постѣльный пості́льни́й;
 ~ные принадле́жности пості́льни

рѣчі, постѣля.
 постепенно́ поступо́во.
 постепенно́сть поступо́вість, -вості,
 ступне́вість, -вості.
 постига́ть, пости́чь (*умом*) осяга́ти,
 осягну́ти, осягті́, -гну́, -гне́ш [ро-
 зумо́м], збагну́ти; (*понимать*) ро-
 зумі́ти, зрозу́міти.
 постово́й 1. *прил.* стійкови́й, постови́й,
 2. *в знач. суц.* стійкови́й, -во́го;
 ~ва́я бѣдка (*гриб*) стійкови́а бѣд-
 ка (*гриб*);
 ~ва́я ве́домость стійкови́а відо-
 мість;
 ~ва́я оде́жда стійкови́й одяг.
 посто́й військови́й пості́й, -то́ю.
 посторо́нный сторо́нний, чужи́й;
 ~ним вход *воспрещѣн* сторо́нним
 захо́дити забороня́ється.
 постоя́нный пості́йний, ста́лий;
 ~ная крути́зна наре́зов ста́ла
 крутість наре́зів;
 ~ный прице́л ста́лий ми́рник;
 ~ный соста́в пості́йний скла́д.
 постро́ение шикова́ння, побудо́ва,
 ладна́ння;
 п. **боево́го** поря́дка гру́пы шикова́-
 ва́ння бойово́го поря́дку гру́пи;
 п. **ты́ла** побудо́ва запі́лля.
 постро́иться (*в ряды*) вишикувати-
 ся, -кується, виладнатися (ви-
 ладнаю́сь, виладнає́шься).
 постро́йка (*корабля*) будува́ння, по-
 будо́ва.
 поступи́тельный поступи́ний, поступи́-
 вий.
 поступи́ление (*действие*) вступ, -пу;
мор. надхо́дження (*води*).
 посту́пок (*у*)вчи́нок, -нку.
 посу́да посуд, -ду, начиння.
 посули́ть пообі́цяти, наобі́цяти.
 посчастли́виться потала́ніти, по-
 щасті́ти, пофорту́нити.
 посыла́ть, посла́ть посилати́, посла́-
 ти (пошлю́, пошлѣ́ш) (*кого*);
 надсила́ти, наді́слати, -ді́шлю, -ді́-
 шлѣ́ш (*листа, паку́нок*).
 посы́лка паку́нок, -нка (*пошто́вий*).
 посы́льный 1. *прил.* поси́льни́й; *в
 знач. суц.* послане́ць, -нца, -нцѣ́м.
 посыпа́ть, посы́пать посипати́, посип-
 пати, -плю, -плѣ́ш.
 посяга́ть, посягну́ть ва́житися, по-
 ва́житися, посяга́ти, посягну́ти.
 потаё́нный потайни́й.

потенціал потенціал, -лу;
 п. **боевой** бойовий потенціал;
 п. **военный** військовий потенціал;
 п. **моральный** моральний потенціал;
 п. **научный** науковий потенціал;
 п. **оборонный** оборонний потенціал;
 п. **социальный** соціальний потенціал;
 п. **экономический** економічний потенціал.
потенциальный потенціальний; (*возможный*) потенційний.
потеря втрата, страта; згуба;
 п. **дневная** денна втрата;
 п. **ориентировки** втрата орієнтування;
 п. **остойчивости** втрата остійності;
 п. **плавучести** втрата плавучості (*корабля, подводного човна*).
поток потік, -току.
потолок (*самолёта*) стеля;
 п. **самолёта** (*вертолёта*) стеля літакá (*вертолёта*):
 динамічний динамічна,
 практичний практична,
 статичний статична.
потомок нащадок, -дка.
потопление потоплення, затоплення.
потребитель споживач, -ча, -чём.
потребление споживання;
 п. **военное** військове споживання.
потребность потреба.
потрёпанный пошарпаний.
потрясение струс, -су, потрясіння.
потушить погасити, -гашу́, -гасиш, загасити.
поучительный повчальний.
похвала похвала, хвала, похвальба, хвальба.
похищать, **похитить** викрадати, вкрасти, -краду, -крадеш, кра́сти (кра́ду, кра́деш), укра́сти.
поход похід, -ходу, марш, -шу; *идти* в п. виступати в похід;
 п. **зимний** зимовий похід.
походный похідний;
 ~ная заста́ва похідна заста́ва;
 ~ная коло́нна похідна коло́на (ва́лка).-
 ~ная кúхня похідна кúхня;
 ~ная палáтка похідний намет;
 ~ное дви́жение похідний рух;
 ~ное охра́нение похідна охорона;

~ное **положение** похідне положення;
 ~ный **порядок** похідний порядок;
 ~ный **шаг** похідний крок.
походя ходячи, нахóді.
похороны похорон, -ну.
почва ґрунт, -ту.
почвенный ґрунтовий.
почерк письмóв, рука́.
почесть пошана, ша́на, пова́га;
 ~сти **военные** військова пошана;
 ~сти **воздавать** (*оказывать, оказывать кому*) віддавати, віддати ша́ну (*кому*), вшанóвувати, вшанува́ти (*кого*).
почёт ша́на, пошана; пошанува́ння, честь, -ті, пова́га.
почётный почесний;
 ~ный **караул** почесна ва́рта.
почин почин, -ну.
починка ла́годження, пола́годження, напра́ва, лата́ння.
починочный пола́годний;
 ~ный **материал** пола́годний ма́теріал.
почка нирка.
почта пошта.
почтальон листно́ша, поштáр, -ря́.
почтамт головна́ я́шта, поштáмт, -ту.
почтение вшанува́ння, ша́на.
почтовый пошто́вий;
 ~вая **карточка** листівка, поштíвка;
 ~вая **посылка** пошто́вий пакуно́к;
 ~вый **перевод** пошто́вий пере́каз;
 ~вый **ящик** пошто́ва скрінька.
пощада поми́лування, милосе́рдя, ми́лість, -лості.
пошадить пошадіти, -джú, -ди́ш, пожа́літи, поми́лувати, -люю, -люеш;
 п. **жизнь** подарува́ти життя́.
появление по́ява, з'я́ва, з'явле́ння.
появляться, **появиться** з'явля́тися, з'яв'я́тися, -влю́ся, -ви́шся; (*возникать*) виника́ти, ви́никнути, поста́вати, -стае́, поста́ти, -ста́не.
появляющийся якій (шо) з'являе́тся, появи́ий;
 п. **мишень** мета́, що з'являе́тся, мета́-з'я́ва.
пояс 1. **пояс**; (*мужской — ещё*) па́сок, -ска, пас; 2. (*талия*) **пояс**, та́лія; 3. *спец.* пас, -су;
 п. **жаркий геогр.** жаркий **пояс**;

п. **спасательный** рятивний пояс.
поясѡк поясѡк, -ска;
 п. **ведущий** напрямний (тяговий) поясѡк;
 п. **кольцевой** кільцевий поясѡк.
пояснение з'ясування, пояснення.
пояснительный пояснювальний;
 ~ная **записка** пояснювальна записка.
правдивость правдивість, -вості.
правило правило;
 ~ла **стрельбы** правила стрілян-ня (стрільби).
правило арт. правило.
правильный правильний.
правительственный урядовий.
правительство уряд, -ду.
право право;
 п. **на доступ к морю** право на доступ до моря;
 п. **преследования** право переслідування;
 п. **убежища** право притулку.
правобережный правобічний, правобережний.
правомочие правоспроможність, -ності, правосильність, -ності.
правописание правопис, -су.
правота правота, правість, -вості.
правофланговый правокриловий.
правый правий;
 ~вый **фланг** праве крило.
праздник свято;
 п. **части (корабля)** свято частини (корабля).
праздничный святковий, празничковий.
практический практичний;
 ~кая **астрономия** практична астрономія.
пралорщик підхорунжий, -жого.
прачечная пральня.
пребывание перебування.
превозмогать, превозмочь перемагати, перемогти, -мѡжу, -мѡжеш, переборювати, -рюю, -рюєш, перебороти, -бору, -борєш, подужувати, -жую, -жуєш, подужати.
превосходить, превзойти 1. перевіршувати, -шую, -шуєш, перевіршити; 2. (*превышать*) перевищувати, -щую, -щуєш, перевищити;
 ~ти **всех мужеством** перевіршити всіх мужністю;
 ~ти **в скорости хода мор.** пере-

вєршити у швидкості ходу.
превосходство вищість, -щості; звєрхність, -ності; перевага;
 п. **в воздухе** перевага в повітрі;
 п. **над противником** перевага над супротивником (ворогом).
превосходящий який (що) переважає, переважний, переважальний;
 ~щие **силы** сили, що переважають, переважальні сили.
превращать, превратить перетворювати, -рюю, -рюєш, перетворити, -творю, -твориш, переробляти, переробити, -роблю, -робиш.
превышать, превысить перевищувати, -щую, -щуєш, перевищити;
 п. **власть** перевищувати владу; (*злоупотреблять*) надуживати, надужити владу.
превышение перевищення;
 п. **линии огня** перевищення лінії вогню.
преграда перешкода, перепона;
 п. **искусственная** штучна перепона (перешкода);
 п. **огневая** вогнева перепона;
 п. **проволочная** дротянá перепона.
преграждать, преградить перепиняти, перепинити, -пиню, -пиниш; (*путь, проход — обычно*) заступати, заступити, -плю, -пиш, загороджувати, загородити, перекривати, перекрити, -крію, -крієш; (*пересекать*) перетинати, перетяти, -тнѡ, -тнєш.
преграждение (*действие*) перепинення; (*неоконч. д. — ещё*) перепинення, перегорджування; перекриття.
предавать, предать (*суду*) віддавати, -даю, -даєш, віддати, -дам, -дасі; (*противнику*) зраджувати, -джую, -джуєш, зрадити, -джу, -диш.
предатель зрадник, запроданець, -нця, твор. -нцем.
предбоевой передбойовий;
 ~вой **порядок** передбойовий порядок.
предварительный попередній;
 ~ная **команда** попередня команда;
 ~ные **испытания опытных образцов** попередні випробування дослідних зразків;

~ные мѣры запобіжні заходи;
 ~ные условия передумови;
 ~ный расчёт попередній розрахунок.
предварять, предварить (что — делать что-л. раньше чего-л.; опережать) випереджати, випередити, -джу, -диш; попереджати, попереджувати, -джую, -джуєш, попередити (що).
предвзятость упередження.
предвидение передбачення.
предвидеть передбачати, передбачити, завбачати, завбачити.
предвоенный передвоєнний.
предел 1. (рубеж, межа) межá; (граница) границя; 2. мат. границя;
 п. вилки большой велика границя міжника;
 п. вилки малый малá границя міжника;
 п. возможной точности масштаба границя можливої точності масштабу (мірйла);
 п. упругости ствола межа пружності цівки (жерлá).
предельно гранично, крайньо, найбільше.
предельный граничний, крайній, найбільший;
 ~ная дальность стрельбы гранична далекість стрільня (стрільби);
 ~ная осадка граничний осад;
 ~ная скорость найбільша швидкість;
 ~ная точность масштаба гранична точність масштабу (мірйла).
предисловие передмова, передне слово.
предлагать пропонувати, -ную, -нуєш.
предлог привід, -воду, приключка, зачіпка;
 под ~гом під приводом.
предложение пропозиція, внесення, пропонування.
предместье передмістя.
предмет річ (речі, річю); предмет;
 п. военного обихода військова річ;
 п. ориентировочный орієнтаційний предмет;
 ~ты ценные цінні речі.
предмостный передмостовий;

~ное укрепление передмостовѣ укріплення.
преднамеренно навмісне.
преднамеренный навмісний;
 ~ные помехи навмісні перешкоди.
предназначать, предназначить призначати, призначувати, -чую, -чуєш, призначити, -начу, -начиш и призначити, -начу, -начиш.
предназначение призначення, призначання.
предначертание накреслення, намір, -ру, заходи, -дів.
предоставление надавання, надання, дозвіл, -волу.
предостерегающий мор. застерезений.
предостережение пересторога.
предосторожность обережність, -ності;
 ~ти мѣры застерезні (запобіжні) заходи.
предотвращать, предотвратит запобігати, запобігти, -біжу, -біжиш (чому), відвертати, відвернути, -верну, -вернеш.
предотвращение запобігання, запобіг, -гу, відвертання, відвернення (чого).
предохранитель запобіжник;
 п. от двойного заряжания запобіжник від подвійного заряджання;
 п. снимать відбезпечувати;
 п. ставить забезпечувати.
предохранительный запобіжний; (охранительный) захисний;
 ~ная прививка захисне щеплення;
 ~ная чѣка запобіжний загвіздок;
 ~ный взвод запобіжний звід;
 ~ный колпачок арт. запобіжний ковпачок.
предписание наказ, -зу, припис, -су.
предписывать, предписать приписувати, -сую, -суєш, приписати, -шу, -шеш; наказувати, -зую, -зуєш, наказати, -кажу, -кажеш.
предполагаемый передбачуваний, гаданий.
предполётный передлётний;
 ~ная подготовка готування (підготова) до лѣтів.

предположение припущення, здогад, -ду.

предпóлье передпілля.

предпосылка передумова, засновок, -вку; думка, гадка.

предпоходовый передпохідний;

~**вый отдых** передпохідний відпочинок.

предпочтёние перевага.

предпочтительный переважний, кращий, найкращий.

предпраздничный передсвятковий, передпразничковий.

предприимчивость заповзятливість, -вості, підприємливість, -вості.

предприимчивый заповзятливий, енергійний, практичний.

предпринимать, предпринять починати, почати -чну, -чнєш, розпочинати, розпочати, заходжуватися, -джуся, -джуєшся, заходитися, -ходжуся, -ходишся, братися (беруся, берєшся), взятися (візьмуся, візьмешся) до чого;

п. наступление розпочати наступ.

предприятие підприємство;

~**тия военные** військові підприємства.

предрасположение нахил, -лу, схильність, -ності.

предрасветный досвітній, переддосвітній, передсвітанковий, удосвітній.

предрешать, предрешить (*решать наперёд*) вирішувати, -шую, -шуєш, вирішити наперед.

председатель голова.

предсмертный передсмертний;

~**ная агония** конання, скін (скону), агонія.

представитель представник, -ка.

представительство представництво; ~**ва военные** військові представництва.

представление з'явлення, подавання, подання, надсилання;

п. на разрешение подання на дозвіл;

п. по команде з'явлення за командою;

п. сведений подання відомостей;

п. ходатайства подання клопотання.

представлять, представить 1. (*пода-*

вать) подавати, -даю, -даєш, -да́ти, -да́м, -дасі; 2. (*кого, кому — знакомить*) знайомити, -млю, -миш, познайомити (*кого з ким*); (*рекомендовать*) рекомендувати, -дую, -дую́ш (*сов. и несов.*), відрекомендовувати, -дбовую, -дбовуєш, відрекомендувати; 3. (*понимать, осознавать, воображать*) уявляти [собі], уявити (уявлю, уяви́ш) [собі].

представляться, представиться рекомендуватися, -дуюся, -дую́сь, відрекомендовуватися, -дбовуюся, -дбовуєшся, відрекомендуватися; представлятися, предста́виться, -влюся, -ви́шся.

предстартовый передстартовий; ~**вая подготовка** передстартове готування (передстартова підготовка).

предстоящий майбутній, прийдешній; наступний;

~**щая встреча** майбутня (наступна) зустріч.

предубеждение упередження (*против кого*).

предупредительный 1. попереджувальний; попереджальний; запобіжний; 2. (*человек*) запобігливий, люб'язний;

~**ные меры** запобіжні заходи;

~**ный выстрел** попереджувальний постріл.

предупреждать, предупредить 1. (*заранее извещать*) попереджати, попереджувати, -джую, -джуєш, попередити, -джу, -диш; (*предостерегать*) остерігати, остерегти, -режу́, -реже́ш; 2. (*что — предотвращать*) запобігати, запобігти, -біжу́, -біжи́ш.

предупреждающий який (що) попереджає, попереджує, попереджувальний; застерєжливий, остерєжний.

предупреждение 1. (*действие*) попередження, попереджування, застерєження, запобігання; випередження; 2. (*предупреждающее замечание*) попередження;

п. столкновения судов в море запобігання зіткненню суден у морі; **выговор с ~нием** догана з попередженням.

предусмáтривать, **предусмотрѣть** передбáчувати, -бáчу, -бáчиш, передбáчити.

предусмотрѣние передбáчення

предчúвствие передчуття.

предшествующий який (щó) идѣ попереду, попередний, передúщий.

предъявитель пред'явник, -кá.

предыдúщий попередний.

преёмник настúпник.

преждевременный передчáсний.

прежний колишній, давнійший; (*давний*) давний, (*предыдущий*) попередний; (*прошлый*) минулий.

президиум президія.

презирáть зневажáти, зневажити, гордувáти, -дúю, -дúеш.

презрѣние презирство, зневага, погóрда.

преимущественно переважно, здебільшого; (*главным образом*) гóловно.

преимúщество перевага, першѣнство - во.

прекослóвить перѣчити, суперѣчити.

прекращáть, **прекратить** припиняти, припинити, -пиню, -пиниш (*щó*); (*переставать*) переставáти, -стаю, -стаѣш, перестáти, -стáну, -стáнеш.

прекращѣние припинення;

п. **военных дѣйствий** припинення воєнних дѣй;

п. **огня** припинення вогню

преломлѣние залóмлення, залóмлювання.

пренебрегáть, **пренебрѣчь** нѣхтувати, -тую, -туѣш, знѣхтувати.

прѣния дискусія, суперѣчка, сперечáння, дебáти, -тív.

преобладáние перевага.

преобладáть переважáти, мáти перевагу.

преобразовáние перетвóрення.

преобразовáтель перетвóрювач, -ча; *твор.* -чем;

п. **магнитостринциóнный** магнетостринциýний перетвóрювач.

преодолевáние переборювання, перемагáння, здолáння.

преодолевáть, **преодолѣть** переборювати, -рюю, -рюѣш, переборóти, -борю, -борѣш, *сов.* подолáти, подúжати; (*побеждать*) перемагáти, перемогтí, -мóжу, -мóжеш.

преодоление переборення, подолáння;

п. **заграждѣний и препятствий** подолáння перепóн i перешкóд;

п. **зон заражѣния** подолáння зон заражѣния;

п. **ПВО** подолáння ППО;

п. **полосы обеспечѣния** подолáння смúги забезпѣчення;

п. **противодесáнтных заграждѣний** подолáння протидесáнтових перепóн;

п. **райóнов разрушѣний** подолáння райóнів (дільниць) руйнувáнь.

преодолимый переборний.

преподавáтель викладáч, -чá, *твор.* -чѣм.

препроводительный супровідний; ~ная бумáга супровідний лист.

препятствие перешкóда, перепóна;

п. **искусственное** штúчна перешкóда;

п. **противопехóтное** протипíхотна перепóна;

преодолевáть ~вня долáти перепóни (перешкóди); ~вий **полосá** смúга перешкóд (перепóн).

препятствовать перешкоджáти; (*мешать*) заважáти.

сперечáние суперѣчка, сперечáння.

прерывáтель эл. и пр. перерívник; переривáч, -чá, -чѣм;

п. **тока** (*зуммер*) переривáч струму (*пищик*).

прерывáть, **прервáть** переривáти, перервáти; перетинáти, перетяти, -тнú, -тнѣш;

п. **пути сообщѣния** перетяти шляхí.

прерывистый 1. перерívчастий, перерívистий, уривчастий; (*прерывающийся*) уриваний, перерívаний; 2. эл. перерívчастий.

прерывчатость перерívчастість, -тостí, перерívистість, -тостí.

пресекáть, **пресѣчь** 1. клáсти (кладú, кладѣш) край, поклáсти край (кíнѣць); (*прекращать*) припиняти, припинити, -пиню, -пинѣш; (*уничтожать*) нищити, знищити, винищувати, -щую, -щуѣш, винищити; 2. (*прерывать связь*) перетинáти, перетяти, -тнú, -тнѣш, переривáти, перервáти.

пресеченіе припинення.
преслѣдование переслѣдуваннѣ;
 п. параллельное рівнобіжне (паралельне) переслѣдуваннѣ;
 п. фронтальное переслѣдуваннѣ чоловою лінією, фронтальне переслѣдуваннѣ.
преслѣдователь переслѣдувач.
преслѣдовать (кого-что) переслѣдувати, -дую, -дуєш (кого-що); (знать, подвергать гонениям) гнати (жену, женеш); (притеснять) гнобити, -блю, -биш (кого-що).
прѣсный прісний;
 ~ная вода прісна вода.
пресс (о механизме) прес; (гнѣт) гніт, -ту.
престарелый (о человеке) похилого віку, дуже старій, старезний; перестарілий.
преступленіе злочин, -ну; (злодеяние) злочинство.
преступник злочинець, -нца, твор. -нцем;
 п. воєнний воєнний злочинець.
преступный злочинний.
претерпевать, претерпеть (что) перетерплювати, -плюю, -плюєш, перетерпіти, -плю, -пиш, витерплювати, витерпіти (що); (изведывать, испытывать) зазнавати, -знаю, -знаєш, зазнати (чого).
преувеличеніе перебільшення.
прецессия прецесія;
 п. земной оси прецесія земної осі;
 п. гироскопа прецесія гіроскопу.
прибавлять, прибавить 1. додавати, -даю, -даєш, додати, -дам, -дасі;
 2. збільшувати, -шую, -шуєш, збільшити.
прибавочный додатковий;
 ~ная стоимость додаткова вартість.
прибежище притулок, -лку, пристановище.
прибрегать, приберечь приховувати, -ховую, -ховуєш, приховати, приощаджувати, -джую, -джуєш, приощадити, -джу, -диш.
приближать, приблизить наближати, наближувати, -жую, -жуєш, наближити, -бліжу, -блізиш.
приближаться, приблизиться наближатися и реже наближуватися, -жуюся, -жуєся, наближити-

ся, -бліжуся, -блізишся.
приближеніе наближення;
 п. к цели наближення до цілі;
 ~нием пристрелка пристрѣлюваннѣ наближенням.
приближенный наближений;
 ~ная точность наближена точність.
приблизительный приблизний.
прибой прибій, -бюю.
прибойник прибієник, забивач, -ча.
прибойный прибієний.
прибор прилад, -ду;
 п. кратности прилад кратності;
 п. плаванія міны прилад плавання міни;
 п. потоплення прилад затоплення;
 п. срочности прилад терміновості;
 п. управления артиллерийским зенитным огнём (ПУАЗО) прилад керування артилерійним зенітним вогнём (ПКАЗВ);
 ~ры биологической разведки прилади біологічної розвідки;
 ~ры зажигания прилади запалювання;
 ~ры радиационной и химической разведки прилади радіаційної і хемічної розвідки;
 ~ры управления артиллерийским огнём прилади керування артилерійним вогнём;
 ~ры управления стрельбой прилади керування стріляннѣм (стрільбою);
 ~ры управления торпедной стрельбой прилади керування торпедним стріляннѣм (торпедною стрільбою).
приборка мор. прибираннѣ, прятаннѣ (на кораблі).
приборный приладовий;
 ~ная доска панель з приладами, приладова панель.
прибрежный надберезний, прибережний.
прибрежье надберезжѣ, побережжѣ, прибережжѣ, узбережжѣ.
прибывать, прибыть прибувати, прибути, -буду, -будеш; (о воде — ещё) підніматися, підійматися, піднятися, -німеться.
прибывающий який (що) прибуває.
прибыль прибуток, -тку;
 п. военная військовий прибуток.
прибытие прибуттѣ.

прива́л зупинка, постійка; (*отдых — ещё*) відпочинок, -нку;
п. большо́й довга постійка;
п. ма́лый коротка постійка.

прива́рок прива́рок, -рку.

прива́рочный прива́рковий.

приве́дение приве́дення;
п. в боеву́ю гото́вность приве́дення до бойово́ї гото́вості (погото́влі);
п. ору́жия к норма́льному бо́ю приве́дення збро́ї до норма́льного бо́ю.

приве́денный приве́дений;
~ная зо́на пораже́ния приве́дена зо́на ура́ження.

приве́рженец прихі́льник.

приве́ртывать, приве́рнуть прикру́чувати, -чую, -чуеш, прикру́тити, -кручу́, -кру́тиш.

приве́с доважок, -жка, дова́га.

приве́тствие привіта́ння.

приве́шенный привіше́ний; поче́пленний, приче́плений; наче́плений;
~ная печа́ть поче́плена печа́тка.

приве́шивать, приве́сить навішувати, -шую, -шуеш, навісити, -вішу, -вісиш; причі́пляти, причі́плювати, -люю, -люеш, приче́пити, -чеплю́, -чепи́ш.

привива́ть, приви́ть щепи́ти, -плю́, -пиш, прище́плювати, -люю, -люеш, прище́пити, наще́пити.

приви́вка прище́плювання; ще́плення, прище́плення.

приви́тие прище́плювання, прище́плення.

приви́нчивать, привинти́ть пригві́нчувати, -чую, -чуеш, пригві́нтити, -нчу́, -нти́ш.

привлека́ть, привле́чь притяга́ти, притя́гувати, -гую, -гуеш, притя́гті, -тягну́, -тягне́ш; (*к участию в чем-л.*) залуча́ти, залучи́ти, -лучу́, -лучи́ш;
п. к отве́тственности притяга́ти до відповіда́льності;
п. на сво́ю сто́рону перетяга́ти (прихи́ляти, залуча́ти) на сві́й бік.

приво́д ¹ *юр. и пр.* припровáдження, приве́дення, приві́д, -во́ду.

приво́д ² *мех.* прі́від, -вода, передáча, трансмі́сія.

приво́дить, приве́стї 1. приводи́ти,

-джу, -диш, приве́стї, -веду́, -ведеш;

п. к прися́ге приве́дити до прися́ги;

2. (*пример, чужие слова*) наво́дити, наве́сти.

приво́дной приводни́й.

~ной ва́лик приводни́й вале́ць.

привы́чка звичка, на́вичка,

привя́занность прихі́льність, -ності, відданість, -ності.

привя́зка прив'язування;
п. аэрофото́снимков прив'язування аерофото́знімків;
п. пози́ции прив'язування пози́ції.

привязно́й прив'язни́й;
~ные ре́мни прив'язні па́си.

пригиба́ть, пригну́ть пригинáти, пригну́ти.

приглаша́ть, пригласи́ть запро́шувати, -шую, -шуеш, запро́сити, -прошу́, -про́сиш.

приглаше́ние запро́шення.

пригнанний припасова́ний.

пригну́вшись хильце́м.

приговóр вірок, -ку, прі́суд, -ду.

приго́дность прида́тність, -ності, зда́тність, -ності.

приго́нка (*одежды*) до́бір, -бо́ру; (*оружия и т. п.*) припасо́вування, припасува́ння; припасо́вання.

пригоня́ть, пригна́ть припасо́вувати, -со́вую, -со́уеш, припасува́ти, -су́ю, -су́еш, добира́ти, добра́ти, -беру́, -береш;

п. оде́жду добира́ти одя́г;
п. снаряже́ние припасо́вувати лашту́нок.

приго́рок па́горок, -рка, горбо́к, -бка́, па́горбок, -бка.

приготови́тельный підгото́вчий.

приготовле́ние готува́ння, приготува́ння, пригото́ва, пригото́вля;
п. корабля́ к бо́ю ь походу́ приготува́ння корабля́ до бо́ю і походу́;
п. подво́дной ло́дки к погруже́нию пригото́ва підво́дного чо́вна до зану́рення.

приготовля́ть, пригото́вить готува́ти, -ту́ю, -ту́еш, пригото́вати, ла́годити, -джу, -диш, нала́годити.

приграни́чный прикордо́нний, приграни́чний;
~ная морска́я зо́на прикордо́нна морска́я зо́на.

придава́ть, прида́ть 1. (*прибавлять*) додавати, -даю, -даєш, додати, -дам, -дасі; 2. (*сообщать*) надава́ти, надати;
не п. чому́ серье́зного значе́ния легковажити;
п. уго́л возвыше́ния нада́ти кут піднесення.

приданий 1. доданий· 2. наданий;
~ная артиллерия додана артиле́рія;
~ные подразделения додані підрозділи;
~ные силы и средства додані сили і засоби.

прида́ток дода́ток, -тку, дода́ча.

прида́ча (*действие*) додання́, додавання; надання́.

приде́лывать, приде́лать приправля́ти приправити, -влю, -виш, доробляти, доробіти, -блю, -биш.

приде́рживать, приде́ржать притри́мувати, -мую, -муєш, притри́мати -маю, -маєш.

придира́ться, придра́ться чи́плятися, приче́питься, -чеплю́ся, че́пишся, сікаться, присікаться, напада́тися, напа́стися, -паду́ся, -па́дешся, налазити, -жу, -зиш, налі́зти (*на кого*).

придоро́жный придоро́жній, при-шляхово́й.

прие́м 1. (*с оружием*) хват, -ту, спо́сіб, -собу; 2. прийма́ння;
п. амбула́торный амбулато́рне прийма́ння;
п. маскиро́вочный маскува́льний спо́сіб;
п. радио́передачи прийма́ння радіопере́силу;
п. ружейный крісовий хват;
п. тра́па вертолётного прийма́ння вертолётного тра́пу (похідні).

прие́мистость тя́глість, -тості.

прие́мистый тя́глий.

прие́млемый прийня́тний.

прие́мная прийма́льна.

прие́мник прийма́ч, -ча́, *твор.* -чём.

прие́мный прийма́льний;
~ная ве́домость прийма́льна відомість;
~ная ста́нция прийма́льна ста́нція;
~ный акт корабля́ прийма́льний акт корабля́;
~ный меха́низм прийма́льний ме-

ханізм;

~ный поко́й прийма́льний поко́й.**прие́мщик** прийма́льник.**прижи́м** (*действие*) 1. прити́ск, -ку; 2. (*деталь*) прити́ска́ч, -ча́, -чём.**прижи́мать, прижа́ть** прити́ска́ти, прити́скувати, -кую, -куєш, прити́снути; (*придавлять*) приду́шувати, -шую, -шуєш, приду́шити, -душу, -ду́шиш.**прижи́мной** прити́скний;**~ной винтик** прити́скний гві́нтик.**призва́ние** покли́кання.**призе́мистый** приса́дкува́тий.**призе́мление** призе́млення;**п. космона́втов** призе́млення космона́втів.**призе́мный** призе́мний;**~ный слой** во́здуха призе́мний шар пові́тря.**при́зма** при́зма;**п. поворо́тная** поверто́ва при́зма.**призма́тический** призма́тичний.**признава́ть, призна́ть** визнава́ти, -наю, -наєш, визна́ти.**признак** озна́ка.**призово́й** призово́й;**~вое пра́во** призове́ пра́во.**призы́в**¹ при́зов, -ву, при́зва, рекрутува́ння, *уст.* бра́нка.**призы́в**² за́клик, -ку.**призыва́ть, призва́ть** призивати, призва́ти, -зв́у, -зв́єш, рекрутува́ти, -т́ую, -т́уєш.**призывник** призо́вник, -ка́.**призывно́й** призово́й;**~ная комис́сия** призовна́ комі́сія;**~ной во́зраст** призо́вний ві́к;**~ной пункт** призо́вний пункт;**~ной уча́сток** призо́вна ді́льнийця.**прика́з** нака́з, -зу;**п. боево́й** бойовий нака́з;**п. к наступле́нию** нака́з до наступу;**п. о́бщий** зага́льний нака́з;**п. о́собый** окре́мий нака́з;**п. пи́сьменный** пи́сьмовий (пи́санный) нака́з;**п. по гарнизо́ну** нака́з зало́зі, за́логівий нака́з;**п. по полку́** нака́з полко́ві;**п. по ча́сти** нака́з ча́стині;**п. предва́рительный** попере́дній

наказ;

п. секретный таємний наказ;

п. частичный частковий наказ;

в ~зе в наказі;

в соответствии с ~зом згідно з наказом;

по ~зу за наказом.

приказание розказ, -зу; наказ, -зу; (*распоряжение* — ещё) розпорядження; (*предписание* — ещё) припис, -су.

приказывать, приказать наказувати, -зую, -зуеш, наказати, -кажу, -кажеш.

прикасаться, прикоснуться доторкатися, доторкуватися, -куюся, -куешся, доторкнутися, приторкнутися, приторкуватися, приторкнутися

приклад приклад, кольба.

прикладка прикладання.

прикладной прикладний, застосовний, практичний;

~ной час порта прикладна година порту.

прикладывать, приложить прикладати, прикласти, -кладу, -кладеш; (*прижимать*) притуляти, -туляти, -лю, -лиш

приклепанный принютований, приклепаний.

приключёние пригода, оказія

прикол ¹ заріз, -зу; ² (*кол, свая*)

прикілок, -лка, приколень, -льня.

прикол ² мор причал, -лу;

на ~ле стоять стояти на причалі.

прикомандирование присилання, додання (*до кого*), прирядження.

прикомандированный присланий, доданий, приряджений.

прикомандировывать, прикомандировать присилати, прислати, -шлю, -шлеш, додавати, додати, -дам, -дасі, приряджувати, -джу, -диш, прирядити.

прикосновение дотик, -ку.

прикрепленный прикріплений.

прикреплять, закрепить прикріплювати, -люю, -люеш, прикріпляти, прикріпити, -плю, -пйш.

прикрывать, прикрыть прикривати, прикріти, -крію, -кріеш.

прикрывающий прикривний, захисний; **~щая часть** прикривна (захисна) частина

прикрытие 1. (*действие*) прикриття; приховання; 2. (*охрана*) прикриття; (*защита*) захист, -ту; 3. (*укрытие*) прикриття; (*убежище*) схованка, захист, -ту, захисток, -тку, **п. выхода из боя** прикриття виходу з бою;

п. государственной границы прикриття державного кордону;

п. истребителями прикриття винищувачами.

прилагать додавати, -даю, -даеш, додати, -дам, -дасі, долучати, долучити.

прилагать 1. межувати, -жүе (*з чим*); 2. дотулятися (*до чого*), прилягати (*до кого*).

прилегающий 1. прич. який (що) прилягає, який (що) межүе; 2. *в знач. прил.* прилеглий, прилежний, суміжний.

прилежащий прилеглий.

прилив приплив, -ву;

п. квадратурный квадратурний приплив;

~вы неправильные полусүточные неправильні півдобові припливи;

~вы неправильные сүточные неправильні добові припливи;

~вы полусүточные півдобові припливи;

~вы сизигийные сизигійні припливи;

~вы смешанные змішані припливи;

~вы сүточные добові припливи.

прилиचे пристойність, -ності, гречність, -ності.

приложение додаток, -тку, прикладання.

применение застосування, застосовування, пристосування, пристосовування; (*употребление*) вживання, вжиття;

п. боевое авиационных крылатых ракет бойове застосування авіаційних крилатих ракет;

п. вооружённой силы вжиття збройної сили;

п. к местности пристосування до місцевості;

п. оружия вживання (вжиття) зброї.

применительно (*к чему*) відповідно (*до чого*), стосовно (*до чого*), пристосовуючись (*до чого*).

применять, применитъ 1. (что) за-стосѡвувати, -сѡвую, -сѡвуеш, за-стосувати, -сѡю, -сѡуеш; (*употреб-лять*) вживати, вжити (вживу, вживеш) (чего); 2. (*приспосаб-ливать*) пристосѡвувати, присто-сувати.

примѣр приклад, -ду; (*образец*) зра-зѡк, -зка, взирецъ, -рцѣя, -рцѣм, взір (взѣру);

п. личный особистий приклад;

п. подавать бѣти за приклад.

примѣрный 1. (*образцовый*) зразкѡ-вий, взирцѣвий; 2. (*приблизительный*) приблизний;

~ное размещение взирцѣве розта-шування.

примесь дѡмѣшка.

примѣта прикѣта, ознака.

примечание примѣтка, увага.

примирение замѣрненнѣ.

примкнутый 1. примкнений, примк-нутий; 2. приѣднаний;

~тый штык настрѡмлений багнет.

примыкание (*действие*) примикан-ня; приѣднування, прилягання; межування, прилучання.

примыкать, примкнуть 1. примика-ти, примкнути; 2. (*присоединять*) приѣднувати, -ную, -нуеш, приѣд-нати; (*прилегать*) прилягати (*до чего*); 3. (*присоединяться*) приѣд-нуватися, приѣднатися; (*приобща-ться*) прилучатися, прилучитися, -лучуся, -лучишся.

принадлежность приладдя; належ-ность, -ности, приналежність, -нос-ти;

п. караульная майно варты;

~ти канцелярские канцелярські приладдя.

принайтѡвливать, принайтѡвить мор. принайтѡвлювати, -люю, -люеш, принайтѡвити, -влю, -виш.

принимать, принять 1. прийма-ти, прийняти, -йму, -ймеш, 2. (*брать*) брати (беру, береш), взяти (визь-му, визьмеш); 3. (*встречать*) зу-стрічати, зустріти, -рѣну, -рѣнеш, зустрінути;

п. меры вживати (вжити) заходів.

принимающий якій (що) приймає; **~щий парад** якій приймає пара-ду (парад).

принуждать, принудить примушувати, -шую, -шуеш, примусити, -му-шу, -мусиш, силувати, -люю, -луеш, присилувати.

принуждение примус, -су.

принцип засада, принцип, -пу;

п. аэродинамический аеродинаміч-ний принцип;

п. аэростатический аеростатичний принцип;

п. баллистический балістичний принцип;

п. равной безопасности засада рівної безпеки;

п. реактивный реактивний прин-цип;

~пы военного искусства засади військового мистецтва.

принципальный засадничий, прин-циповий.

принятие 1. прийняття, приймання; 2. взяття; 3. (*мер*) в (у)життя;

п. на вооружение прийняття (приймання) на озброєння.

приобретение набування, набуття, на-бѣток, -тку.

приобщать, приобщить прилучати, прилучити, -лучу, -лучиш.

приоритет першість, -шості, першен-ство, пріоритет, -ту.

приостанавливать, приостановить припиняти, припинити, -пиню, -пѣниш; (*останавливать*) зупиня-ти, зупинити, спиняти, спинити.

приостановка припинення;

п. огня припинення вогню.

припадок напад, -ду.

припас припає, -су;

~сы боевые бойові (бѡйні) при-паси, боеприпаси;

~сы огнестрельные вогнепальні припаси;

~сы съестные харчі.

приподымать, приподнять [трѡхи] підіймати, [трѡхи] підняти, -німү, -німеш, [трѡхи] підносити, -ношу, -носиш, [трѡхи] піднести.

припой люта.

приращение пріріст, -росту.

приращивать, прирастить дотѡчува-ти, -чую, -чуеш, доточити.

природный природний

прирѡст пріріст, -росту, збѣльшен-ня.

присасывание присмо́ктування;
п. кораблѣй присмо́ктування ко-
 раблѣв.

присва́ивать, присво́ить 1. (*завла-
 дывать*) привла́снювати, -нюю,
 -нюєш, привла́снити, присво́юва-
 ти, -сво́юю, -сво́юєш, присво́йти;
 2. (*предоставлять*) надава́ти,
 -даю́, -дае́ш, надáти, -да́м, -дасѣ.

присво́ение присво́єння;
п. зва́ния присво́єння ра́нги.

приседа́ние присѣда́ння.

присезні́ть мор. присезніти.

присма́тривать, присмотрѣ́ть до-
 гляда́ти, догля́нути, пильнува́ти,
 -ню́ю, -ню́єш, допильнува́ти, сте-
 регті́, -режу́, -реже́ш, достерегті́.

присоединѣ́нный приєднаній;
 ~ная ма́сса корабля́ приєднана
 ма́са корабля́.

присоединя́ть, присоедини́ть прилу-
 ча́ти, прилучи́ти, -лучу́, -лучи́ш,
 приєднува́ти, -ную, -нуєш, приєд-
 на́ти.

приспособле́ние 1. (*устройство*) при-
 стрѣ́й, -рою; 2. (*действие*) присто-
 сува́ння, присто́совування;
п. визи́рное зѣрний при́стрѣй;
п. вызывно́е (*зуммер*) виклічний
 при́стрѣй (*пищик*);
п. для открыва́ния и закрыва́ния
 затво́ра *арт.* при́стрѣй для від-
 крива́ння і закрива́ння замка́;
п. к ме́стности присто́сува́ння до
 місце́вості;
п. поса́дочное ав. саджа́льний
 при́стрѣй;
п. прице́льное наці́льний при́стрѣй;
п. противотка́тное арт. противід-
 ко́тний при́стрѣй;
п. стреля́ющее стрѣ́льний при́стрѣй.

приспоса́блять, приспособи́ть при-
 стосо́вувати, -со́вую, -со́вуєш, при-
 стосува́ти, -сѣю́, -сѣє́ш; (*прига-
 нять, прилаживать* — *ещѣ*) припа-
 со́вувати, -со́вую, -со́вуєш, при-
 пасува́ти, -сѣю́, -сѣє́ш.

приспуска́ться, приспусти́ться [трѣ-
 хи] спуска́тися, [трѣхи] спустѣ́-
 тися, *разг.* приспуска́тися, при-
 спустѣ́тися.

приставáть, пристáть 1. (*к кому-че-
 му*) пристава́ти, -стаю́, -стае́ш,
 приста́ти, -ста́ну, -ста́неш; (*при-
 липать*) прилипа́ти, прили́пнути;

(*о липких и красящих веществ-
 вах — еще*) брáтися (берѣ́ться),
 узя́тися (вѣзьме́ться) (*чого*); (*о
 болезнях*) чѣпля́тися, вчепи́тися,
 -питы́ся, причепи́тися (*до кого*);
 2. (*назойливо преследовать, обра-
 щаться*) пристава́ти, приста́ти;
 3. (*присоединяться*) пристава́ти,
 приста́ти; 4. (*о судах*) пристава́-
 ти, приста́ти; (*причаливать*) при-
 ча́лювати, -люю́, -лює́ш, прича́лити.

приставля́ть, приста́вить 1. приста-
 вя́ти, приста́вити, -влю́, -ви́ш;
 2. *портн., сапожн.* доточува́ти,
 -чую́, -чує́ш, доточи́ти, -точу́, -то́-
 чи́ш;
п. линѣ́йку пристава́ляти лі́нійку;
п. но́гу приста́вити но́гу.

приставно́й приставні́й;
 ~ная ле́стница дра́бина.

приста́нище приту́лок, -лку, приста-
 но́вище.

при́стань при́стань, -ні́, *твор.* -нню;
 (*плавучая — еще*) при́плив, -ву́.

присте́гивать, пристегну́ть пристѣба́-
 ти, пристебну́ти.

пристрѣ́ливать, пристреля́ть пристрѣ́-
 люва́ти, -люю́, -лює́ш, пристрѣ́ля-
 ти.

пристрѣ́лка пристрѣ́лювання, при-
 стрѣ́л, -лу;
п. высо́кими разрыва́ми пристрѣ́-
 лювання висо́кими розрыва́ми;
п. захва́том це́ли в ви́лку при-
 стрѣ́л захо́пленням ці́лі в між-
 ні́к;
п. по да́льности пристрѣ́л за від-
 да́ленням;
п. по напра́вленію пристрѣ́люван-
 ня за на́прямом;
п. прибли́женіем к це́ли пристрѣ́л
 набли́женням до ці́лі.

пристрѣ́лочный пристрѣ́льный, при-
 стрѣ́люваний;
 ~ное ору́дие пристрѣ́льна гарма́-
 та.

пристро́йка прибудова́, причѣпа.

при́ступ при́ступ, -пу́.

приступа́ть, приступи́ть підступа́ти,
 підступи́ти, -ступлю́, -ступи́ш (*до
 чего*), брáтися (беру́ся, берѣ́шся),
 узя́тися (вѣзьму́ся, вѣзьме́шся) (*до
 чего*), захо́джуватися, -джу́юся,
 -джує́шся, захо́дитися, -джу́ся,
 -ди́шся (*коло чего*), розпочина́ти,

розпочати, -чнү, чнеш.
приступок приступка, приступець, -пця, *твор.* -пцем.
присуджати, присудити присуджувати, -джую, -джуеш, присудити, -суджү, -сүдиш.
присутствие присутність, -ності, буття.
присущий властивий (*кому, чому*).
присылка присилання, надсилання, надіслання.
присяга присяга;
 п. **военная** військова присяга.
присягати, присягнуть присягати, присягнути, присягті, -гнү, -гнэш, заприсягати, заприсягнути, складати (скласти) присягу.
притемненный притемнений.
притеснение 1. **утиск**, -ку; *~ния мн.* утиски, -ків; 2. (*действие*) утискування, утискання.
приток доплив, -ву, притока, приплив, -ву.
притолока одвірок, -рка.
притягивание притягання.
притяжение притягання; (*тяготение*) тяжіння.
притяжной притяжной;
~ной ремень притяжний ремень (пас).
притязание (*на что*) домагання (*чего*); претензія (*на что*).
приурочивать, приурочить 1. пристосовувати, -сбовую, -сбовуеш, присвоявати, -свюю, -свюеш; (*посвящать* — *ещё*) присвячувати, -чую, -чуеш, присвятити, -свячү, -святиш (*чому*); 2. (*связывать*) пов'язувати, -зую, -зуеш, пов'язати, -в'яжү, -в'яжеш (*з чим*); (*приобщать*) прилучати, прилучити, -лучү, -лучиш (*до чего*).
приучать, приучить привчати, привчїти, привчаювати, -чаюю, -чаюеш, привчаїти.
приучение привчання, привчаювання.
прифронтовой прифронтовой;
~вая полоса прифронтова смуга.
приход 1. **прихід**, -ходу; **прибуття**; 2. (*о деньгах*) **прибуток**, -тку.
приходить, прийти приходити, -джу, -диш, **прийти**, -йдү, -йдэш; надходити, надїти; **прибувати**, -ваю, -ваеш; **прибути**, -бүду, -бүдеш;

п. **в сознание** прийти до тями, опритомніти;
 п. **в упадок** прийти до занепаду (*зубожити, занепасти, підупасти*),
 п. **к соглашению** приходити (*дїти*) до згоди, порозумітися;
 п. **на ум, в голову** спасти на думку, на чело́века **пришлось по рублю** ко́жному **припало по карбованцю** (грівні).
прихожая передпо́кій, -кою, -ко́ем.
прихоть при́мха, **забаганка**.
прицел мірні́к, -ка;
 п. **авиационный авиаци́нный** (лету́нський) мірні́к;
 п. **артиллерийский артилері́йний** мірні́к;
 п. **вспомогательный** до́помі́жний мірні́к;
 п. **выдвижной** висувні́й мірні́к;
 п. **выставить** устано́вити мірні́к;
 п. **диоптрический** діоптрі́чний мірні́к;
 п. **качающийся** хитні́й мірні́к;
 п. **лазерный** ла́зерови́й (ла́зерний) мірні́к;
 п. **ночной** ні́чний мірні́к;
 п. **оптический** опти́чний мірні́к;
 п. **откидной** відки́дний мірні́к;
 п. **постоянный** пості́йний мірні́к;
 п. **радиолокационный** радіолокаці́йний мірні́к;
 п. **стрелковый** стріле́цький мірні́к;
 п. **танковый** та́нкови́й мірні́к;
 п. **торпедный** (аппара́тный) **торпедный** (апара́тний) мірні́к;
~ла стёбель стебло́ мірні́ка;
установка *~ла* встано́влення мірні́ка.
прицеливание наці́лювання;
 п. **ракеты** наці́лювання раке́ти.
прицеливаться наці́люватися.
прицельно-навигационный наці́льно-навігаці́йний;
~ная система наці́льно-навігаці́йна систе́ма.
~ный комплекс наці́льно-навігаці́йний ко́мплекс.
~ный угол наці́льний ку́т.
прицельный мірні́ковий, наці́льний,
~ная дальность мірні́кова **дале́кість**;
~ная наводка наці́льне наведе́ння;

~ная лінія націльна лінія;
 ~ная плáнка плáнка мірникá;
 ~ная рáмка рáмка мірникá;
 ~ная трúbка трúbка мірникá;
 ~ное поражаемое прострáнство націльний ура́зний прóстир;
 ~ное приспособлѣние націльний прі́стрій;
 ~ные помѣхи націльні перешкó-ди,
 ~ные систѣмы націльні системи;
 ~ный станóк націльний станóк;
 ~ный ýгол мірниковии кут.

прицѣп прі́чп, -чепа.

прицѣпка прі́чпка; (*действие*) прі́чплювання

прицѣплѣть, прицѣпліть причіплѣти, причіплювати, -люю, -люєш, причепіти, -чеплю, -чѣпиш.

прицѣпно́й причіпний.

причáл причáл, -лу, причáлюван-

ня; (*стоянка для судов*) приті́ка причáливать, причáлить причáлювати, -люю, -люєш, причáлити, приставáти, -стаю, -стаєш, пристáти, -ста́ну -ста́неш.

причáльный причáловий;

~ная тумба причáловий стовпѣць.

причáстность причѣтність, -ності.

причáстный причѣтний.

прич́на причина;

п. уважительная поважна прич́на.

причислѣть, прич́слить зарахóувати, -хóвую, -хóвуєш, зарахóувати, -рахóю, -рахóєш.

причитáющийся належний.

прі́шлый в знач. суц. захóжий, -жого.

прі́ют притýлок, -лку, зáхист, -ту.

прóба 1. спрóба, прóба; 2. (*репетиция хора*) прóба;

п. воды прóба воді́,

п. гру́нта спрóба (прóба) гру́нту,

п. пїщи спрóба (прóба) ї́жи.

пробáнивать, пробáнить (*орудие*) протирáти, протѣрти, -трú, -трѣш.

пробѣг пробі́г, -гу; пробі́гання;

п. самолѣта пробі́г літакá.

пробѣл прогáлина, недóгляд, -ду, прóпуск, -ку.

пробивáемость пробивність, -ності.

пробивáние пробивáння.

пробивáть, пробі́ть мор. пробивáти, пробі́ти, -б'ю, -б'єш; (*проклады-*

вать дорогу и пр.) прокладáти, проклáсти, -кладú, -кладѣш, торувáти, -рúю, -рúєш, проторувáти.

пробивно́й пробивний;

~ная способность снарядá пробивнá здáтність гармáтня.

пробирáть, пробрáть 1. пріймáти, прійня́ти, -йімѣ; 2. вичі́тувати, -тую, -туєш, вичитати (*кому*), шпетіти (*шпечу*, шпетіш).

пробирáться, пробрáться пробирáтися, пробрáтися, -берúся, -берѣ́ся; продирáтися, продѣ́ртися, -рúся, -рѣ́ся.

прóбка зáтичка; кóрок, -рка;

п. желѣзная залі́зна зáтичка;

п. предохранительная запобі́жний кóрок.

прóбковый кóркóвий;

~вая крýшка кóркóва пóкришка.

проблѣма питáння, проблѣма.

проблематичный непѣвний, нез'ясований, проблематичний.

прóблеск прóблиск, -ку, прóсвіток, -тку.

прóбный 1. прóбний; 2. прóбний, спрóбний; (*о товаре*) зразкóвий;

~ный кáмень прóбний (спрóбний) кáмїнь;

~ный прибор спрóбний прі́лад;

~ный шар прóбна (спрóбна) кúля.

прóбина дírка, пролóмина, пробі́й, -бóю.

пробóй пробі́й, -бóю; пробивáння.

пробóйник пробивáч, -чá, -чѣм.

прóведѣние перевѣ́дення, прóведѣння;

п. в жизнь перевѣ́дення в житт́я.

прóвѣрка переві́рка, перѣ́вїр, -ру.

прóвѣрочно-пусковóй переві́рно-пусковóй;

~воѣ оборудóвание переві́рно-пусковѣ устаткувáння.

прóверя́ть, прóвѣ́рити переві́ряти, перѣ́вїрити, виві́ряти, виві́рити.

прóвесень прóвесна.

прóвѣтривание прóвї́трювання.

прóвѣтривать, прóвѣ́рити прóвї́трювати, -рюю, -рюєш, прóвї́трити.

прóвѣшивание тичкувáння, виві́шувáння, прóвшування; тичкóвання.

прóвѣшивать, прóвѣ́сити тичкувáти, -кúю, -кúєш, вї́тичкувати, -кую,

-куеш, вивішувати, -шую, -шуеш, провішувати, провісити;

п. лі́нню тичкува́ти лі́ню.

провіант харчі, -чів, провіант, -ту.

провизі́ровать прозорити, -зору, -зориш.

провиса́ние обвиса́ння, прогина́ння.

провіса́ти, **провісну́ть** прогина́тися.

прогну́тися, провिसа́ти, провісну́ти.

прóвoд провід, -воду; (*провода*) дріт (дрóту);

п. **бронированный** панцеро́ваний провід;

п. **временный** тимчасо́вий провід.

прово́дка 1. (*система проводов*) провідня́, -ні; 2. (*действие*) проведє́ння, провóдження;

п. **возду́шной це́ли** проведє́ння повітряно́ї цілі;

п. **кораблѐй за тра́лами** проведє́ння кораблів за тра́лами.

проводник провідник, -ка;

п. **соединительный** злучний провідник.

проводно́й провідний, дровий;

~на́я **связь** провідний (дротовий) зв'язо́к.

прóвoды провід, -воду, проводи, -дів.

прóвозглаша́ть, **прóвозгласи́ть**

1. (*что*) проголо́шувати, -шую

-шуеш, проголоси́ти, -лошу́, -лосиш (*що*); (*объявлять, заявлять*)

оголо́шувати, оголоси́ти (*що*);

2. (*кого кем, кого-что каким, чем*)

оголо́шувати, оголоси́ти, проголо́шувати, проголоси́ти (*кого кем, кого-що яким, чим*).

прóвозглаше́ние 1. проголо́шення, проголо́шування; оголо́шення, оголо́шування; 2. оголо́шення, оголо́шування, проголо́шення, проголо́шування.

прóвозка провіз, -вóзу, провє́зєння.

прóвозоспóсобность провозоспро́можність, -ності.

провока́ция провока́ція;

п. **вооружѐнная** збро́йна провока́ція.

прóволока дріт (дрóту);

п. **вязальная** в'язальний дріт;

п. **железная** залі́зний дріт;

п. **колючая** колю́чий дріт;

п. **стальная** сталевий дріт.

прóволочный дровий; дротяній;

~на́я **сеть** дротяна́ мережа;

~но́е **загражде́ние** дротяна́ перепо́на;

малозамѐтное малопо́мітна,

спираль Бру́но спіра́ль Бру́но,

электризуемое електризо́вана;

~ну́й **ѐж** дротяній іжа́к.

прóворачива́ние прокру́чування.

прóворный мото́рний, меткий; (*ловкий*) спрі́тний; (*торопливый*) швидкий.

провоци́ровать провокува́ти, -кую, -куєш, спровокува́ти.

прога́лина 1. (*поляна*) галя́ва, галя́вина; 2. (*промежуток между чем-л.*) прога́лина.

прога́р прога́р, -ру.

проги́б (*действие*) прогина́ння; проги́н, -ну.

прогно́з прогно́з, -зу.

прогнози́рование прогнозува́ння;

п. **последствий применения ОМП** прогнозува́ння наслідків застосува́ння ЗМЗ.

прого́н¹ (*действие*) проги́н, -го́ну, прогана́ння.

прого́н² *строит.* проги́н, -го́ну.

програ́мма програ́ма.

программи́рование програмува́ння.

программи́рованный програмо́ваний;

~но́е **обуче́ние** програмо́ване навча́ння.

программи́рующий програмува́льний.

~ще́ **устройств** програмува́льний (апаратний) пристрій.

программи́рующийся програми́вний.

программи́ст програміст.

програ́мно-целево́й програ́мно-цільовий;

~во́е **плани́рование** програ́мно-цільове планува́ння.

програ́мный програ́мовий, програ́мний;

~но́е **обеспе́чение** програ́мне забезпе́чення.

прогрѐв прогріва́ння.

прогрѐсс по́ступ, -пу, прогрѐс, -су.

прогресси́вный по́ступовий, прогреси́вний.

прогу́лка прогу́лянка, про́хід, -ходу.

продвигáть, **продви́нуть** просува́ти, просунути.

продвигáться, **продви́нуться** просува́тися, просуну́тися;

~нуться впе́ред просу́нутися впе-
 ред.
продви́женіе просува́ння.
продёлывање проробле́ння, про-
 роблюва́ння; пробива́ння;
 п. **проходи́в** пробива́ння проходи́в.
продёргива́ть, продёрнуть протяга́-
 ти, протягува́ти, -гую, -гуеш, про-
 тягáти, -тягnú, -тягнеш, протягnú-
 ти;
 п. **снасть** протягnúти снасть.
продлева́ть, продлѣть продóвжува-
 ти, -жую, -жуеш, продóвжити, по-
 дóвжувати, подóвжити; протяга́-
 ти, протягува́ти, -гую, -гуеш,
 протягáти, -тягnú, -тягнеш.
продле́ние продóвження; протя́гнен-
 ня (стро́ку); (*промедле́ние*) зво-
 ліка́ння, проволіка́ння.
продово́льственный харчовѣй;
 ~ная ба́за харчова́ ба́за;
 ~ная слѹ́жба харчова́ слѹ́жба;
 ~ный пункт харчовѣй пункт;
 ~ный тра́нспорт харчовѣй тра́н-
 спорт.
продово́льствие харчі, -чів; про-
 віа́нт, -ту.
продолгова́тый довга́стий;
 ~тое окно́ довга́сте вікно́.
продолже́ние продóвження;
 п. **оси кана́ла ствола́** продóвжен-
 ня осі кана́лу цівки (жерла́).
продолжі́тельность трива́лість, -лос-
 ті;
 п. **ма́рша** трива́лість рѹху (ма́ршу).
продолжі́тельный трива́лий, довго-
 ча́сний;
 ~ное вре́мя трива́лий час.
продо́льно поздо́вжньо, подóвжньо.
продо́льный поздо́вжній, подóвжній;
 ~ный **кольцево́й паз** поздо́вжня
 кільце́ва га́ра, поздо́вжній кіль-
 цевѣй паз;
 ~ный **тавр** поздо́вжній тет.
продување продува́ння;
 п. **цисте́рн гла́вного балла́ста** про-
 дува́ння цисте́рн головно́го балас-
 ту.
проду́кт проду́кт, -ту, харч, -чу;
 п. **консервированны́й** консерво́ва-
 ний проду́кт;
 п. **концентри́рованный** концентро́-
 ваный проду́кт;
 ~ты **разложе́ния** проду́кти рѹз-
 кладу.

продукти́вность продукти́вність,
 -ності.
проѣзд проїзд, -ду, переїзд, -ду.
проѣздка проїжджа́ння, поїздка.
проѣздо́й проїзний;
 п. **докуме́нт** докуме́нт на проїзд,
 проїзний докуме́нт.
проѣздом проїздом, переїздом.
проѣзжий проїзний, проїжджий.
проѣкт проѣкт, -ту.
проѣкти́рование проєктува́ння;
 п. **балли́стическое** балістічне
 проєктува́ння.
проѣкти́ровать проєктува́ти, -ту́ю,
 -ту́еш.
проѣкция проєкція;
 п. **горизонта́льная** позе́мна (гори-
 зонта́льна) проєкція;
 п. **картографі́ческая** картографі́ч-
 на (мапографі́чна) проєкція.
проѣкцио́нный проєкційний;
 ~ная **приста́вка** проєкці́йна при-
 ста́вка.
прожекти́рование прожектува́ння.
проже́ктор проже́ктор, світломѣт;
 п. **зени́тный** зенітний (протиле-
 ту́нський) проже́ктор.
проже́кторѣст проже́кторник, світ-
 ломѣтник.
проже́кторный проже́кторний, світ-
 ломѣтний;
 ~ная **защѣта** проже́кторний (світ-
 ломѣтний) за́хист;
 ~ное **воору́жение** проже́кторне
 (світломѣтне) осна́щення;
 ~ные **воѣска́** проже́кторне (світ-
 ломѣтне) во́йсько.
прозрачно́мер прозоромѣр.
прозра́чность прозо́рість, -рості;
 п. **атмосфе́ры** прозо́рість атмосфе́-
 ри.
прозра́чный прозо́рий.
произведе́ние твір (твѹру), вітвір,
 -твору, віріб, -робу.
производи́ть, произвестѣ́ 1. робіти,
 -блю, -биш, зробіти; прова́дити,
 -джу, -диш, прова́дити, провестѣ́,
 -веду́, -ведѣш; 2. віробити, -блю,
 -биш;
 п. **вы́стрел** стріляти;
 п. **обхо́д, охо́ват** (*позиций против-
 ника*) обѣйти, охопіти;
 п. **побе́г** втіка́ти, втека́ти;
 п. **осмо́тр** робіти (зробіти) о́гляд;
 п. **уче́ния** провестѣ́ навча́ння.

производство виробництво; *юр.* проведення;

п. воєнне військове виробництво.

произвёл сваволя, самоційство; (*своеволие*) самоволя.

произвольно 1. довільно; 2. свавільно, самовільно.

произвольный 1. довільний; 2. самовільний, свавільний.

произнесёние віголошення (*промови*); (*объявление*) оголошення.

произносить, произнести вимовляти, вимовити, -влю, -виш (*якесь слово, звук*), виголошувати, -шую, -шуеш, виголосити, -лошу, -лосиш (*промову*), говорити, сказати, -жу, -жеш (*промову*).

произношение вимова; (*действие — ещё*) вимовляння.

происходить, произошёл 1. (*совершаться*) діятися, вдіятися, відбуватися, відбутися, -будеться; ставати (*стаё*), стати (*стане*), чинитися, зчинитися; (*иметь происхождение*) походити; 2. (*возникать*) поставати, постати, виникати, виникнути.

происхождение походження.

происшествие (*приключение*) пригода; (*случай*) випадок, -дку; *п.* авіаційне авіаційна (летунська) пригода:

аварія аварія,

поломка полóm, -му, злом, -му,

катастрофа катастрофа.

происшествий який (що) відбувся; який (що) трапився.

прокат¹ винайм, -му;

отдавати, взяти вещь на *п.* віддавати, взяти річ у винайм, винайняти.

прокат² (*железа, действие*) вальцювання; (*изделие*) вальцівка.

прокатка вальцювання.

прокачка пропомпвання.

прокладка 1. (*действие*) прокладання; 2. (*промежуточный слой, предмет*) перекладка, перемижка.

прокладочный перекладний;

~ная резина перекладна гума;

~ный инструмент перекладний інструмент.

прокладывание 1. (*курса*) прокладання; 2. (*клясть промежуточный слой*) перекладання.

прокол проколення, прокіл, -колу, протик, -ку.

проколка проколювання.

прокормить прогодувати, -дую, -дуюш, прохарчувати, -чую, -чуюш

проламывать, проломить проломлювати, -люю, -люєш, проломити, -ломлю, -ломіш, провалювати -люю, -люєш, провалити (*голову комуся*).

пролёт 1. (*между станциями*) перегін, -гону; 2. (*моста, арки*) прогін, -гону.

пролив протóка.

пролитие пролиття, пролів, -ву; *п.* крові пролів (пролиття) крові.

пролом пролом, -лому; вілом, -лому; *ідти на п.* іти пробóем, іти на пробій.

промасливать, промаслить промасшувати, -шую, -шуєш, промастити, -мащу, -мастиш.

промах прогріх, -ху; помілка;

п. сделать схібити.

промахиваться, промахнуться хібити, -блю, -биш, схібити, схибнути, промахуватися, -махуюся, -махуєшся, промахнутися

промедление гаїяння часу, прогаїяння, загаїяння; (*затяжка*) зволікання.

промежуток проміжок, -жку.

промежуточный проміжний;

~ная вода проміжна вода;

~ная полоса проміжна смуга;

~ный пограничный знак проміжний прикордонний знак;

~ный рубеж проміжна межа.

промер вимір, -ру, обмір, -ру.

промилле *нескл., мат.* проміль.

промбиа промів, -ву.

промокать, промокнуть промокати, промокнути; (*измокать — ещё*) змокати, змокнути, змокти, -кну, -кнеш, перемокати, перемокнути, перемокти.

промывка промивання; промівання.

промысловый промисловий.

промышленность промисловість, -вості;

п. артиллерийская артилерійна промисловість;

п. военная військова промисловість;

п. стрелкового орудія промис-

лóвість стрілецької збрóї;
п. тáнкoвая тáнкoва промислó-
 вiсть.
промiшленний промислóвий.
пронзáть, пронзiть прострóмлюва-
 ти, -люю, -люєш, простромiти,
 -стромлю, -стрóмиш; протинáти,
 протнути, протяти, -тну, -тнэш;
 проткнóти; пропорóти, -порю, -пó-
 реш (*ножем руку*).
пронзiтельный пронiзливий, гóст-
 рий, дошкóльний
проникáть, пронiкнуть проникáти,
 пронiкнути, проходити, -джу,
 -диш, протiти, -йдó, -йдэш; (*жид-
 кому в сухое*) просякáти, просякну-
 ти; (*почти смысл чего*) збагну-
 ти (*що*).
проникáться, пронiкнуться переi-
 мáтися, переiнiтися (переiмóся,
 переiмешся).
проникающий пронiкний;
 ~щaя рaдиáция пронiкна рaдиá-
 цiя.
проникновéние проникáння, пронiк-
 нення; просякáння, просякнення.
проницаемость пронiкнiсть, -ностi;
 прозiрнiсть, -ностi.
проницáтельность пронiкливiсть,
 -востi; прозiрливiсть, -востi.
пропáвший якiй (*що*) пропáв, про-
 пáлий;
п. без вéсти бéзвiстi пропáлий.
пропагáнда пропагáнда.
пропадáть, пропасть пропадáти, про-
 пасти, -падó, -падэш, гiнути,
 згiнути, загiнути; (*совсем*) вiги-
 нути; (*исчезать*) зникáти, зникну-
 ти;
п. без вести пропáсти в бéзвiсть,
 запропáстiтися.
пропáсть провáлля, бeзóдня, прiрва.
пропéллер пропéлер.
прописывáть, прописáть прописува-
 ти, -сую, -суєш, прописáти, -пишó,
 -пишеш (*кого в будинковi*); запи-
 сувати, -сую, -суєш, записáти,
 -пишó, -пишеш (*в книзi*).
пропитáние прогoдувáння, прохарчу-
 вáння; (*прожитие*) прожиток,
 -тку; (*еда*) харч, -чу.
пропитанный просóчений, просяк-
 нутий, просяклий; промóчений, на-
 сiчений.
пропитка (*действие*) просóчення,

просóчування, насiчення, насiчу-
 вáння; (*вещество*) просóчувач;
 ~тки вóдо-, маслоттáлкиваю-
 щие вóдо-, оливовiдштóвхуваль-
 нi просóчувачi;
 ~тки зашiтные захиснi просóчу-
 вачi;
 ~тки огнезашiтные вогнезахиснi
 просóчувачi.
пропитывáть, пропитáть просóчува-
 ти, -чую, -чуєш, просочiти, -сочó,
 -сóчиш; (*промачивать*) промóчува-
 ти, -чую, -чуєш, промочiти, -мо-
 чó, -мóчиш; (*напитывать*) насiчу-
 вати, -чую, -чуєш, наситiти, -сичó,
 -ситiш; (*перен.—обычно*) проймá-
 ти, проiнiяти, -ймó, -мэш.
пропитываться, пропитáться (*чем*)
 просякáти, просякнути, просякти,
 -кну, -кнеш, насiчуватися, -чую-
 ся, -чуєшся, наситiтися, -сичóся,
 -ситiшся (*чим*); (*перен.—обыч-
 но*) проймáтися, проiнiятися,
 -ймóся, -ймэшся (*чим*).
рóповедь рóповiдь, -дi, твор. -ддю,
 кáзання.
пропорциональность пропорциiнiсть,
 -ностi.
пропульсивный пропульсивний;
 ~ный коэффициент пропульсив-
 ний коефiциéнт.
рóпуск перéпустка; перепускáння;
п. и óтзыв перéпуск i вiдгук.
пропускáтель перепускáч, -чá, -чэм;
п. мiнний мiнний перепускáч.
пропускной перепускний;
 ~ная способность перепускнá
 спромóжнiсть;
 ~ная способность пóрта пере-
 пускнá спромóжнiсть пóрту;
 ~ная способность путéй сообщé-
 ния перепускнá спромóжнiсть
 шляхiв;
 ~ная способность систéмы свiязи
 перепускнá спромóжнiсть систéми
 зв'язкóу;
 ~ной режим перепускний режим.
прорабóтка (*действие*) розрóблен-
 ня, розрóблювання, опрацювáння,
 опрацьóвувáння;
 ~ка следá нарушiтеля опрацьó-
 вувáння слiду порóшника.
прорáн гидротехн. прорáн.
прорезáние прорiзáння;
п. стрóя прорiзáння лáду.

прорезіннений прогумований.
прорезь проріз, -зу;
 п. **прицела** мірниковий проріз.
прорубь ополонка, проруб, -бу, вікно (на рібу).
прорыв 1. (*действие*) проривання;
 2. (*прорванное место*) прорване місце; прорыв, -ву; 3. *воен.* пробій, -бюу, прорыв, -ву;
 п. **мінних заграждень** прорив мінних перепон;
 п. **морської блокади** пробій морської блокади (облоги);
 п. **ПВО** пробій ППО;
 п. **противолодочного рубежа** пробій протичовнової межі;
 п. **укрепленного района** пробій укріпленої ділянки (укріпленого району);
 п. **фронта** пробій фронту.
прорыватель проривач, -ча, -чём;
 п. **мінних заграждень** проривач мінних перепон.
прорываться¹, **прорваться** прориватися, прорватися; (*лопаться, о нарыве и т. п. — ещё*) проривати, прорвати.
прорываться², **прорываться** 1. прориватися, проритися, -рйюся, -рйешся; 2. (*рыться в течение определённого времени*) рйтися, проритися; 3. *страд.* прориватися, прокопуватися, -пується.
просачивание просочення, просмктування,
просачиваться, **просочиться** просочуватися, -чується, просочитися, -сочиться.
просветитель просвітник; *уст.* просвітитель.
просвещение освіта.
пробсека пробсік, -ку, проруб, -бу.
просёлок путівець, -вця, *твор.* -вцём, польова (степова) дорога.
просёлочный сільський, польовий;
 ~ная **дорога** путівець, польова (степова) дорога.
просечка просікання.
проследить (*аргументацию*) простежити; (*выследить*) віслідити, -джу, -диш, вістежити (злодія).
проследовать пройти, -йдү, -йдэш;
 (*проехать*) проїхати, -іду, -ідеш.
прослойка пробшарок, -рку.
просмотр перегляд, -ду; (*недосмотр*)

недогляд, -ду.
просовывать, **просунуть** просовувати, -совую, -совуеш, просувати, просунути.
просрочивать, **просрочить** прострочувати, -чую, -чуеш, прострочити.
просрочка прострочення.
простейший найпростіший.
простой¹ *прил.* протій;
 ~тая **бухгалтерия** проста бухгалтерія; (*обыкновенный*) протій, звичайний.
простой² *сущ.* (*вагона*) перестій, -стою; протій, -стою.
простота простота, протість, -тості.
пространство протістр, -тору, просторінь, -ні, *твор.* -рінню; обшир, -ру, територія; (*объём*) обсяг, -гу;
 п. **беспредельное** безмежна (безмірна) просторінь, безмір;
 п. **воздушное** повітряний протістр;
 п. **заснарядное** позагарматневий протістр;
 п. **космическое межпланетное** міжпланетний космічний протістр;
 п. **космическое околоземное** колоземний космічний протістр;
 п. **космическое приземное** приземний космічний протістр;
 п. **мёртвое** мёртвий протістр;
 п. **обстреливаемое** обстрілюваний протістр;
 п. **поражаемое** уразний протістр;
 п. **целей** протістр цілей.
прострёл простріл, -лу.
простреливать¹, **прострелить** прострілювати, -люю, -люеш, прострелити.
простреливать², **прострелять** (*проверить ружьё и т. п.*) прострілювати, -люю, -люеш, простріляти.
простуда застуда, перестуда.
проступок провіна.
простыня простирадло, простира́ло.
просчитывать, **просчитать** 1. (*производить подсчёт*) перелічувати, -чую, -чуеш, перелічити, -лічу, -лічиш, перераховувати, -ховую, -ховуеш, перерахувати, -рахую, -рахуеш; 2. (*ошибаться при счёте*) прораховувати, прорахувати, помилятися в раху́нку, помилитися (-милюся, -мілишся) в раху́нку.
просчитываться, **просчитаться** про-

раховуватися, -хóвуюся, -хóвует-ся, прорахóуватися, -рахóуюся, -рахóуеться, помилятися в рахóунку, помилятися (-милюся, -милишся) в рахóунку.

просьпаться, просnúться прокида-тися, прокинутися.

прóсьба прохання, прóсьба.

протáлкивать, протолкnúть, протол-кáть протóвхувати, -штóвхую, -штóвхуеш, протóвхnúти, протóвхáти; (*пропихивать*) пропи-хáти, пропхáти, пропхnúти.

протáскивать, протáщить протягá-ти, протягувати, -гую, -гуеш, протягáти, -тягnú, -тягнеш, протяг-núти.

протектíрование протектування, про-тэкта; протектóвання;

п. тóпливых бáков протектуван-ня пáливних бáків.

протéст протэст, -ту.

протéчка 1. (*действие*) протікання; (*кровли — ещё*) протéча; 2. (*мес-то*) протік.

протівник супротівник, вóрог;

зближáться с ~ком зближáтися з супротівником.

противоáтомный протиатомóвий, про-тиáтомний.

противобиологíческий протибіоло-гíчний;

~кая зáщита протибіологíчний зáхист.

противобóрствующий який (щó) протистоить, суротівний.

противоброневóй протипáнцеровий, протипáнцерний.

противовéс противáга.

противовоздúшный протиповітря-ний;

~ная оборóна (ПВО) протипо-вітряна оборóна (ППО):

зональная зональна,

зонально-об'єктовая зональ-но-об'єктова,

об'єктовая об'єктова;

~ная оборóна войск протипові-тряна оборóна війська;

~ная оборóна корабля протипо-вітряна оборóна корабля;

~ная оборóна района базíрова-ния протиповітряна оборóна ра-йону базування;

~ная оборóна соединéний кораб-

лэй протиповітряна оборóна з'ед-нання кораблів;

~ный бой протиповітряний бій.

противогáз протигáз:

п. общевоисковóй загальновійсько-вий протигáз;

п. с микрофонной мембраной про-тигáз з мікрофóнною мембраною.

противогáзовый протигáзовий;

~вые срдства протигáзові засо-би.

противогидроакустический проти-гидроакустíчний.

противогидролокациóнный проти-гидролокаційний;

~ное покpытие протигидролокацій-не покриття.

противодавление протитіск, -ку.

противодействие протидіяння, про-тидія; (*сопротивление*) óпір (óпо-ру); (*препятствие*) перепóна, завáда.

противодействовать чинити (чиню, чиниш) óпір, ставити, -влю, -виш óпір, завжáти, на завáді ставáти (стаю, стаеш), перéчити, пере-шкоджáти.

противодесáнтный протидесáнто-вий;

~ная мiна протидесáнтова мiна;

~ная оборóна протидесáнтова оборóна;

~ная оперáция протидесáнтова оперáция;

~ные заграждéния протидесáн-тові перепóни;

~ный резерв протидесáнтова ре-зерва; протидесáнтовий резерв.

противодымный протидимóвий, про-тидймний.

противозенитный протизенітний, протилетúнський;

~ный манёвр протизенітний (про-тилетúнський) манёвр.

противоистрeбительный противини-щувальний;

~ный манёвр противинищуваль-ний манёвр.

противокатерный протикатерóвий;

~ная оборóна протикатерóва оборóна;

~ное обеспéчение протикатерóве забезпéчення;

~ный манёвр протикатеровый манёвр.
противокорабельный протикорабелъвий.
противокосмический протикосмичний;
 ~ная оборона (ПКО) протикосмична оборона (ПКО).
противолодочный протичовновий;
 ~вая авиация протичовновá авиация, протичовновé летунство;
 ~ная оборона протичовновá оборона;
 ~ная самонаводящаяся мина-торпéда протичовновá самонавiднá мина-торпéда;
 ~ное вооружение протичовновé озбрóення;
 ~ное мiнное заграждение протичовновá мiнна перепóна;
 ~ное обеспечение протичовновá забезпéка;
 ~ное охранение протичовновá охорóна;
 ~ные войска протичовновé вiйсько;
 ~ные силы и средства протичовновi сили i засоби;
 ~ный корабль протичовновий корабель;
 ~ный летательный аппарат протичовновий лiтний апарат;
 ~ный научный центр протичовновий наукóвий центр;
 ~ный оперативный центр протичовновий оперативний центр;
 ~ный рубеж протичовновá межа;
 ~ный самолёт протичовновий лiтак.
противометеорный протиметеóрний;
 ~ная защита протиметеóрний захист.
противоминный протимiнний;
 ~ная артиллерия протимiнна артилерiя;
 ~ная защита корабля протимiнний захист корабля;
 ~ная надёлка протимiнний прирiб;
 ~ная оборона протимiнна оборона;
 ~ное наблюдение протимiнне стéження;
 ~ное обеспечение протимiнне за-

безпéчення, протимiнна забезпéка;
 ~ное охранение судов протимiнна охорóна суден;
 ~ные силы и средства протимiнни сили i засоби.
противообледенитель протиобмерзач, -ча, твор. -чём.
противообледенительный протизаморóзний;
 ~ная система ЛА протизаморóзна система ЛА.
противоосколочный протискáлковий, протинулáмковий, противiдламковий.
противооткатный противiдкóтний;
 ~ное устройство противiдкóтний пристрiй.
противопехотный протипiхóтний;
 ~ные заграждения протипiхóтнi перепóни.
противоповстанческий протиповстáнський;
 ~кие действия протиповстáнськi дiї.
противоподводно-диверсионный протипiдводно-диверсiйний;
 ~ное обеспечение протипiдводно-диверсiйне забезпéчення.
противоподкóпный протипiдкóпний;
 ~ное устройство протипiдкóпний пристрiй.
противопожарный протипожежний;
 ~ная защита протипожежний захист;
 ~ная охрана протипожежна охорóна;
 ~ное оборудование протипожежне устаткóвання (облáднання).
противоположность протилéжність, -ности, супрótивність, -ности, протiвнiсть, -ности.
противоположный протилéжний, супрótивний.
противопоставлять, противопоставить протистáвити, -влю, -виш, протиставляти.
противорадиационный протирадиацияний;
 ~ная система протирадиацияна система;
 ~ные препараты протирадиацияни препараты.
противорадиолокационный протирадиолокацияний;
 ~ная ракета протирадиолокация-

на ракета; ~ные средства протирадіолокаційні засоби.
противоракета протиракета.
противоракетный протиракетний; ~ная оборона протиракетна оборона; ~ный комплекс протиракетный комплекс; ~ный манёвр протиракетный манёвр.
противоречие суперечність, -ности, (расхождение) розбіжність, -ности (інтересів, свідчень).
противосамолётный протилітаківий; ~ная оборона протилітаків оборона.
противословой протисловий; ~вой удар протисловий удар.
противоспутниковый протисупутниковый, антисателітний; ~вое оружие протисупутникова зброя.
противостояние протистояння; п. планеты протистояння планети.
противостоять стояти напроти, опираться проти чого.
противостоящий супротивний, який (що) протистоїть.
противотанковый протитанковий; ~вая артиллерия протитанкова артилерія; ~вая защита протитанковий захист; ~вая защита минных заграждений протитанковий захист мінних перепон; ~вая оборона протитанкова оборона; ~вое вооружение протитанкове озброєння; ~вое ружье протитанковий кріс, протитанкова рушниця; ~вые заграждения протитанкові перепони; ~вые препятствия протитанкові перешкоди; ~вый район протитанкова дільниця, протитанковий район; ~вый ракетный комплекс протитанковий ракетный комплекс; ~вый резерв протитанкова резерва, протитанковий резерв; ~вый узел протитанковий вузол
противотечение протитечія.

противоторпедный протиторпедний; ~ная защита протиторпедний захист.
противотральный протитральной; ~ная защита мінных заграждений протитральной захист мінних перепон; ~ная стойкость мін протитральной стійкість мін; ~ное приспособление протитральной пристрій.
противотранспортный протитранспортный, протитранспортний; ~ные заграждения протитранспортів перепони.
противохимический протихемічний; ~ная защита протихемічний захист.
противоштурмовой протиштурмовий; ~вая артиллерия протиштурмовая артилерія.
противошумный протишумовой; ~ное устройство протишумовой пристрій.
противозидемический протипошесный, протиепідемічний; ~кое мероприятие протипошесный (протиепідемічний) захід.
противоядие протиотрута.
протирасть, протереть протирати, протерти, -тру, -треш.
протирачка протирачка, (действие) протирання
проток протока.
протокол протокол, -лу.
прототип прототип.
проточка (о предмете) проточина, (действие) проточування.
проточный проточный, плінний, пливний, пливкий; ~ная вода проточна вода.
протрактор мор. протрактор.
протральный протральный; ~ная полоса протральный смуга.
протральный протральный.
протягивать, протянуть протягати, протягивати, -гую, -гуеш, протягати, -тягну, -тягнеш, протягнути; (руку, ногу — обычно) протягати, протягати, протягнути.
протяжение протяг, -гу; (пространство) протіг, -стору и -стору; (расстояние) відстань, -ні, твор. -нню.
протяжённость 1. довжина; 2. про-

тяжність, -ності; тяглість, -лості.
протяжка протягування.
проулок завулок, -лка, перевулок, -лка.
проушина вушко.
профілактический профілактичний.
профіліруючий який (що) профілює, профілювальний.
профіль профіль, -лю, вігляд збоку, обличчя збоку; **в профіль** збоку, профілем;
п. батиметрический батиметричний профіль;
п. местности профіль місцевості;
п. полёта профіль літу.
профильный профільний.
прохладный прохолодний, холоднуватий.
проход прохід, -ходу; проходження;
~ды в заградженнях проходи в перепонах.
проходимость прохідність, -ності;
п. машины прохідність машини;
п. местности прохідність місцевості.
проходимый прохідний;
~ное болото прохідне болото.
проходить, пройти 1. проходити, -джу, -диш, пройти, -йду, -йдеш; переходити, перейти; 2. (время) минати, минути, упливати, упливати; 3. (безнаказанно) минатися, минутися.
проходная подорожня, подорожня посвідка.
проходной прохідний, скрізний;
~ной двор скрізне подвір'я.
прохождение (службы) відбування; (движение) проходження.
прохожий 1. прил. перехожий; **~жая часть дороги** ступа, -пі; 2. в знач. суц. перехожий, -жого; (путник — ещё) подорожній, -нього.
процент відсоток, -тка.
процентный відсотковий.
процесс процес, -су.
процессия процесія, похід, -ходу;
п. похоронная похоронний похід, похорон, -ну.
прочёсывание прочісування.
протищать, прочистить протищати, прочистити, -чйшу, -чйстиш, попротищати.
прочность міцність, -ності, трив-

кість, -кості;
п. корабля міцність корабля;
п. льда тривкість криги;
п. самолёта міцність літака.
прочный міцний; (устойчивый) тривкий;
~ная защита міцний (тривкий) захист;
~ный корпус підводної лодки тривкий корпус підводного човна.
прочь геть.
прошение прохання, прошення.
прошивка 1. (действие) прошивання; 2. (прошва) прошивень, -вня.
прошлый год торішній.
прошлый минулий;
~лое минуле;
в ~лом году торік, минулого року.
проявлять, проявить 1. виявляти, виявити, -влю, -виш, показувати, показати, -жу, -жеш; 2. (фото) проявляти, проявити, викликати, викликати, -личу, -личеш.
пруд став, -ву; (место бывшего пруда) ставище.
пружина пружина;
п. боевая бойова (бойна) пружина;
п. возвратная зворотна пружина;
п. на дне короба (в пулемёте) пружина на дні коробки;
п. накатника пружина накатувача;
п. подавателя пружина доставника;
п. предохранителя пружина запобіжника;
п. прицельная мірнікова пружина;
п. проволочная дротяна пружина;
п. со стержнем пружина зі стрижнем;
п. спиральная спіральна пружина;
п. ствольная цівкова пружина;
п. тарелочная тарілкувата пружина.
пружинистый пружистий, пружнястий.
пружинный пружинний, пружинний;
~ная крышка пружинна покритка;
~ная часть пружинна частина;
~ные веса пружинна вага, кантар;

~ний нажим пружинний натискáč;
 ~ний предохранитель пружинний запобіжник.
прут прут, -та.
прыганье стрибання, плигання.
прыгать, **прыгнуть** стрибати, стрибнути.
прыгун стрибун, -на, плигун, -на
прыжок стрибок, -бка, скік (скоку);
 п. с парашютом стрибок з парашютом.
прядь пасмо.
пряжка пряжка;
 п. тесёмки пряжка тасьмі (шворки).
прямой простиий, прямиий; (*непосредственный*) безпосередній (*выбори*); (*подлинный*) правдивий, справжній;
 ~мая наводка прямиє націлювання, прямиє (просто) наведення;
 ~мая лінія проста (прямá) лінія;
 ~моє **восхождение** світл прямиє сходження світл;
 ~моє **подчинение** прямиá підлеглість;
 ~моє **попадание** прямиє влучання;
 ~мой **выстрел** прямиий постріл;
 ~мой **угол** прямиий кут;
 ~мой **удар** прямиий удар;
 ~мые **засечки** прямиі засічки.
прямолинейный простолінійний, прямиолінійний.
прямоточный прямиотічний;
 ~ный котёл прямиотічний казан.
прямоугольник прямиокутник.
прямоугольный прямиокутний.
психологический психологічний;
 ~кая **подготовка** психологічна підготова;
 ~кие **теории войны** психологічні теорії війни;
 ~кий **отбор** **военнослужащих** психологічний відбір військовиків.
психология психологія;
 п. **военная** військова психологія.
психрометр психрометр.
публика публіка, людність, -ності.
публичный публічний, прилюдний, привселюдний.
пугать лякати; страхати, страшити.
пугаться лякатися; (*трусить*) полóхатися.

пугливый полохливий, лякливий.
пуговица гудзик.
пуговка голівка;
 п. **курка** голівка курка;
 п. **разрядника** голівка розрядника.
пулевой кульовий;
 ~вая рана кульовá рана.
пулемет кулемет, скоростріл;
авиационный авіаційний (летунський),
зенитный зенітний (протилетунський),
крупнокалиберный великокалібровий,
лёгкий легкйй,
ручной ручний,
станковый станковий;
 п. **единный** єдиний кулемет (скоростріл).
пулеметный кулеметний;
 ~ная **карточка** кулеметна картка;
 ~ная **лента** кулеметна стрічка;
 ~ная **огневая точка** кулеметне гніздо;
 ~ная **очередь** кулеметна черга;
 ~ный **окоп** кулеметний шанець.
пулеметчик кулеметник.
пуленепроницаемый куленепронічний, куленепронікливий.
пульверизатор пульверизатор, прискавка.
пульный кульовий;
 ~ный **вход** кульовий вхід.
пульсация пульсація;
 ~ции **электромагнитные** в океане електромагнетні пульсації в океані.
пульта пульт;
 п. **управления** пульт керування.
пуля куля, стріливо;
 п. **боевая** бойовá (гостра) куля;
 п. **бронбойная** панцеробійна куля;
 п. **бронбойно-зажигательная** панцеробійно-запальна куля;
 п. **обтекаемая** обтічна куля;
 п. **обыкновенная** звичайна куля;
 п. **остроконечная** загострена куля;
 п. **со смещенным центром тяжести** куля зі зміщеним центром ваги;
 п. **трассирующая** трасерна куля;

п. тупоконечная тупа кúля.
пункт пункт, -ту;
п. базирования маневренный маневровий пункт базування;
п. базирования основной основний пункт базування,
п. батальонный медпомощи курінний (батальйонний) пункт меддопомóги;
п. боевого питания пункт бойовóго (бóйного) постачання;
п. боевого расхождения пункт бойовóго розхóдження;
п. водоснабжения пункт водопостачання;
п. военнопленных пункт вiйськово-полонéних;
п. высадки морского десанта пункт вiсадження морськóго десанту;
п. исходный вихiдний пункт;
п. конечный кiнцéвий пункт;
п. контроля безопасности связи пункт контролю безпеки зв'язку;
п. маневренного базирования пункт маневрóвного базування;
п. медицинский медiчний пункт;
п. наблюдательный стéжний пункт;
п. наведения и целеуказания пункт наведення i цiлевказу;
п. назначения пункт призначення;
п. обогрева пункт обiгрiвання;
п. обработки радиолокационной информации пункт обрiбки радiо-локацiйної iнформацiї;
п. отшествия (пришествия) пункт вiдхóду (прихóду);
п. перевязочный перев'язний пункт;
п. погрузки (выгрузки) пункт вантáження (розвантáження);
п. погрузочно-разгрузочный вантáжна;
п. посадки морского десанта пункт посаду морськóго десанту;
п. приема и отображения информации пункт приймання i вiдображення iнформацiї;
п. продуктовый харчовий пункт;
п. промежуточный промiжний пункт;
п. радиоконтроля пункт радiоконтролю;
п. распределительный розподiльчий пункт;
п. рассредоточенного базирова-

ния пункт розосерéдженого базування;
п. рассредоточенного судоремонта пункт розосерéдженого ремонту сúден;
п. регулирования движения пункт регулювання руху,
п. сбора выдворяющих пункт збору вивдорóвцiв;
п. сбора донесений пункт збору донéсень;
п. сбора по боевой тревоге пункт збору за бойовóю тривóгою;
п. сборный збiрний пункт;
п. снабжения специальными видами боеприпасов пункт постачання спецiальними видами стрiлва (бойовiх [бóйних] припасiв);
п. специальной обработки пункт спецiальної обрiбки;
п. тактически важный тактично важливий пункт;
п. технического наблюдения пункт технiчного стéження;
п. технического обслуживания и ремонта пункт технiчного обслóгування i ремонту;
п. треугольный триангуляцiйний пункт;
п. управления вспомогательный допомiжний пункт керування,
п. управления головного доржжно-комендантского района пункт керування головнóї шляхово-комендантськóї дiльниці;
п. управления запасной запасний пункт керування;
п. управления огнём пункт керування вогнем;
п. управления передовой передовий пункт керування;
п. управления пуском ракет пункт керування пуском ракет;
п. управления тыловой запiльний пункт керування;
п. хозяйственного довольствия пункт господарськóго постачання;
п. эвакуационный евакуацiйний пункт.

пунктир пунктiр, -ру.

пунктирный пунктирований, пунктирний, крапкóваний.

пунктировать пунктувати, крапкувати.

пуск пускання, пуск, -ку;

п. ракеты пуск ракети;

п. ракеты подводный підводний
пуск ракети.

пускать, пустить пускати, пустити
(пушú, пустиш); впускати, впус-
тити (*до хати*);

пусковой пусковий,
~**вая установка** пускова устава:
подвижная рухома,
стационарная стаціонарна,
шахтная шахтова.

пустеть порожніти, пустити, безлюд-
ніти.

пустовать пустувати, -туе, порожнем
стояти (хата); порожнювати, -нюе.

пустой порожній; (*человек*) пустий;
~**стой дом** порожній будинок;
пуста.

пустота порожнеча.

пустотелый порожністий, порожня-
вий.

пустыня пустеля.

пустырь пустирище, пустыр, -ря,
твор. -рем, пустка, пустыня.

путаница плутанина.

путать плутати, сплутувати, -тую,
-туеш.

путаться плутатися, сплутуватися,
-туюся, -туешся.

путевка (*на транспортное средство*)
віряд, -ду

путеводный провідний.

путевой шляховий, дорожній, подоро-
жний, *мор.* ходовой;
~**вая карта** *мор.* ходова карта,
~**вое довольствие** подорожні ви-
датки;
~**вой лист** (**путевка**) віряд.

путеисчисление обчислення шляху.

путейский шляховий;
~**кий инженер** шляховий інженер.

путём до пуття, путньо, як слід.

путепровод шляховід, -воду, шляхо-
провод, -воду.

путепрокладчик шляхопрокладач, -ча.

путеразрушитель шляхоруйнувач, -ча.

путеукладчик шляхоукладач, -ча.

путь дорога, шлях, -ху;
п. водный водний шлях;
п. движения радиоактивного об-
лака шлях руху радіоактивної
хмари;
п. дозора дорога стєжі;
п. железнодорожный колія;
п. корабля шлях корабля;
п. наступления шлях наступу;

п. объездной об'їзна дорога;
п. перегрузочный перевантажна ко-
лія;
п. подвоза шлях підвозу;
п. прокладывать торувати шлях;
п. следования шлях прямування
(руху);
~**ти сообщения** шляхи сполучення

пухлый (*опухший*) опухлий, розпух-
лий.

пучковый пучковий;
~**вое оружие** пучкова зброя.

пучность видуга;
пучок пучок, -чка, жмутик.

пушечный пушковий; (*орудийный*)
гарматний;
~**ная батарея** пушкова батарея;
~**ное мясо** гарматне м'ясо;
~**ный станок** гарматний станок.

пушка пушка; (*орудие*) гармата;
п. автоматическая автоматична
гармата (пушка);
п. зенитная зенітна (протилетунська)
гармата (пушка);
п. морская морська гармата;
п. противотанковая протитанкова
гармата (пушка);
п. сигнальная сигнальна гармата
(пушка);
п. скорострельная швидкострільна
гармата (пушка);
п. среднего калибра гармата (пуш-
ка) середнього калібру.

пушка-гаубица пушка-гаубица
пуща пуща, нєтрі, -рів, гущавина
пчеловодство пасічництво, бджиль-
ництво, бджолярство.

Пшёмьсь Перемисьль, -ля, -лем.

пыж клєйтух, клінтух.

пыл запал, -лу.

пылкий палкій, гарячий.

пыль порошок, -ху, курява;
~**покрыться пылью** укрїтиса поро-
хом.

пытать брати на мўки (*на тортури*),
катувати, -тўю, -тўеш, мордува-
ти, -дўю, -дўеш, допїтувати (-тую,
-туеш) на мўках.

пытаться намагатиса; (*пробовать*)
пробувати, -бую, -буеш.

пытка 1. катування, тортури, -тўр,
тортўра; 2. (*нравственное страда-*
ние) тортури, мўка.

пытливость допїтливість, -вості; ці-
кавість, -вості.

пъезометр п'езометр.

пъезометрический п'езометричний.

пъезоэлектрический п'езоелектричний;
~кие материалы п'езоелектричні
матеріали;

~кие приборы п'езоелектричні
прилади;

~кий вибраціонный щуп п'езо-
електричний вібраційний щуп;

~кий преобразователь п'езоелект-
ричний перетворювач;

~кий эффект п'езоелектричний
ефект.

пъезоэлектричество п'езоелектрика.

пятиборец п'ятиборець, -рця, -рцем.

пятиборье п'ятиборство.

пятидесятилетие п'ятдесятир'яччя,
п'ятдесятиліття.

пятикратно п'ятиразово.

пятикратный п'ятиразовий.

пятиться подаватися (даюся,

-даєшся) назад, посувати назад,
точітися (-точуюся, -точишся) на-
зад; задкувати, -кую, -куєш.

пятиугольник п'ятикутник.

пятиугольный п'ятикутний.

пятка п'ята́;

п. колёчатого рычага приёмни-
ка п'ята́ колінчастого вáжеля
приймача́;

п. шаровая куляста п'ята́.

пятнать плямувати, -мую, -муєш,
пляміти, -млю, -міш.

пятнистый плямістий.

пятница п'ятниця.

пятно пляма́;

~п. жёлтое анат. жовта пляма́;

~п. слепое анат. сліпа́ пляма́;

~на солнечные астр. сонячні пля-
ми.

пятью п'ять разів (раз) по.

Р

работа праця, робота; *мн.* работы
роботи;

~ты буровзрывные буропідривні
роботи;

~ты конгринные протимінні ро-
боти;

~ты землеройные землекопні ро-
боти;

~ты спасательно-восстановитель-
ные рятувально-відновні роботи.

работать працювати, -цюю, -цюєш;
робіти, -блю, -биш; (*трудится —*
ещё) трудітися, -джуюся, -дишся.

рабочий робітний;

~ное время комплекса робітний
час комплексу.

работоспособность (о человеке)
працездатність, -ності; (о маши-
не) роботоспроможність, -ності.

работоспособный працездатний; ро-
ботоспроможний.

рабочий¹ прил. 1. (относящийся к
рабочему) робітничий; 2. (относя-
щийся к работе) робічий; 3. (усер-
дный, трудолюбивый) працювіт-
тий, роботящий;

~чая карта командира робіча
карта (мапа) командіра;

~чая команда робіча команда;

~чая одежда робічий одяг;

~чая частота робіча частота́;

~чье тело робіче тіло.

рабочий² *сущ.* робітник, -ка́;

~чий по кухне робітник кúхні.

равелин равелін, -ну.

равенство рівність, -ності.

равнение рівняння;

~ние (на кого-что) рівняння
(на кого-що).

равнина рівнина.

равнинный рівнинний;

~ная местность рівнинна місце-
вість.

равновесие рівновага;

р. сил рівновага сил.

равнодействующая в знач. *сущ.* ви-
слідна, рівнодійна, -ної.

равнодействующий рівнодійний.

равноденствие рівнодення.

равнодушно байдуже, байдужно,
байдужливо.

равнодушный байдужий, байдуж-
ний, байдужливий.

равнозначный рівнозначний.

равномерность рівномірність, -ності.

равномерный рівномірний.

рівнопрóчний рівномі́чний
рівносигна́льний рівносигна́льний;
 ~ная зóна рівносигна́льна зóна.
рівносíльний рівносíльний, рівно-
 значний.
рівний рівний, однаковий.
рівня́ть рівня́ти, вирівнювати, -ною,
 -нююш.
рада́р рада́р.
ради́ за́для, для;
 р. споко́йствия для свято́го споко́ю.
радиáтор радиáтор, холо́дник, -ка;
 р. ма́сляний оли́вовий радиáтор;
 р. мото́рний радиáтор двигуна́;
 р. пла́стинчатый платівча́стий ра-
 диáтор.
радіаціо́нний радіаці́йний;
 ~ная безопа́сность радіаці́йна
 безопа́ка;
 ~ная за́щита радіаці́йний за́хист;
 ~ная и химиче́ская развѣдка
 радіаці́йна і хемічна рóзвідка;
 ~ная ліне́йка радіаці́йна лі́нійка;
 ~ная маскиро́вка радіаці́йне мас-
 кува́ння;
 ~ное обстано́вка радіаці́йна об-
 ста́ва;
 ~ное облуче́ние радіаці́йне опро-
 мінення;
 ~ные пояса́ Землі́ радіаці́йні
 пояси́ Землі́.
радіа́ция радіа́ція;
 р. наведе́нная наведе́на радіа́ція;
 р. проника́ющая проникна́ радіа́-
 ція;
 р. со́лнечная со́нячна радіа́ція.
ра́дио нескл. ра́дио.
радиоакти́вность радиоакти́вність,
 -ності;
 р. наведе́нная наведе́на радио-
 акти́вність.
радиоакти́вный радиоакти́вний;
 ~ное веще́ство радиоакти́вна ре-
 човина́;
 ~ное зара́жение радиоакти́вне
 зара́ження;
 ~ное о́блако радиоакти́вна хма́ра;
 ~ное облуче́ние радиоакти́вне
 опромінення;
 ~ные осáдки радиоакти́вні о́пади;
 ~ные отхо́ды радиоакти́вні від-
 па́дки;
 ~ный изото́п радиоакти́вний изото́п.
радиоаппа́ратура радиоаппа́ратура.
радиоастро́номия радиоастро́номія.

радиоблока́да радиоблока́да, радио-
 облóга.
радиова́хта радиова́хта.
радиовещáние радіомóвлення.
радиовзрыва́тель радіодетона́тор,
 радіопідривник, радіовиса́дник.
радиоволново́д радіохвильові́д, -во-
 да.
радиово́лны радіохвілі́, -хвілі́.
радиовысо́томёр радіовисотомі́р.
радиогидроаку́стический радіогідро-
 акусти́чний;
 ~кая связа́ радиогідроакусти́чний
 зв'язо́к;
 ~кий бу́й радіогідроакусти́чний
 бу́й, радіогідроакусти́чна су́чка.
радиого́ризонт радіообри́й, -рю,
 радіого́ризонт, -ту.
радиогра́мма радиогра́ма.
радиодальноме́р радіодалекомі́р, ра-
 діові́ддалемі́р, -ру.
радиодальноме́рный радіодалекомі́р-
 ний, радіові́ддалемі́рний;
 ~ное у́чение радіові́ддалемі́рне
 навча́ння.
радиодеви́ация радіодевіа́ція.
радиодезинформáция радіодезинфор-
 ма́ція.
радиодѣло радіоспра́ва.
радиодро́бия радіодро́мія.
радиозо́нд радіозо́нд.
радиоизлуче́ние радіовипромінюван-
 ня.
радиокана́л радіокана́л, -лу.
радиокóмпас радіокóмпас.
радиокорреспонде́нция радіокорес-
 понде́нція, радіолистува́ння.
радиологі́ческий радіологі́чний;
 ~кая за́щита радіологі́чний
 за́хист;
 ~кое ору́жие радіологі́чна збрóя.
радиолока́тор радіолока́тор.
радиолокаціо́нный радіолокаці́йний;
 ~ная маскиро́вка радіолокаці́йне
 маскува́ння;
 ~ная прокла́дка радіолокаці́йне
 прокладáння;
 ~ная развѣдка радіолокаці́йна
 рóзвідка;
 ~ная систе́ма бомбомета́ния ра-
 діолокаці́йна систе́ма бомбомета́н-
 ня;
 ~ная ста́нция (РЛС) радіолока-
 ці́йна ста́нція (РЛС);
 авиаціо́нная авиаци́йна (лету́н-

ська),
 артиллерійська артилерійна,
 дальнього обнаруження далёко-
 го виявлення,
 корабельная кораблёва,
 метеорологіческая метеоро-
 логічна,
 наведення наведення,
 навигационная навігаційна,
 наземная наземна,
 непрерывного излучения непер-
 рывного випромінювання,
 обзора бокового бокового
 огляду,
 обзора кругового кругового
 огляду,
 обнаружения воздушных целей
 и целеуказания виявлення та
 показу повітряних цілей,
 обнаружения надводных целей
 виявлення надводних цілей,
 поисковая пошукова;

~ное обеспечение радіолокаційне
 забезпечення;

~ное оборудование радіолока-
 ційне устаткування;

аппаратура радиоподавления
 апаратура радіозаглушення,
 доплеровский измеритель ско-
 рости и угла сноса доплеровий
 вимірник швидкості і кута
 знесення,
 станция предупреждения об об-
 лучении станція попередження
 про опромінення,
 радиодальномер радиодалекомір,
 самолётные ответчики літакові
 відповідачі;

~ное поле радіолокаційне поле;

~ное целеуказание радіолока-
 ційне вказання цілей, радіолока-
 ційне цілевказання;

~ные характеристики целей радио-
 локаций характеристики цілей;

~ный взрыватель радиолокаций-
 ний детонатор;

~ный комплекс радиолокацийный
 комплекс;

~ный контакт радиолокацийный
 контакт.

радиолока́ция радіолока́ция:

активная активна,
 пассивная пасивна.

радиолу́ч радіопро́мінь, -меня;

р. ведущий провідний (директив-

ний) радіопро́мінь;

р. глissадный глісáдний радіо-
 про́мінь;

р. посадочный саджáльний радіо-
 про́мінь;

р. управления по азимуту радио-
 про́мінь керування за азимутом.

радиомаскрóвка радіомаскування
 радиомáчта радіощóгла.

радиомая́к радіомая́к, -ка;

р. глissадный глісáдний радіо-
 мая́к;

р. кругового излучения радиомая́к
 кругового випромінювання;

в. маркерный маркерний радіо-
 мая́к;

р. секторный секторний радіомая́к;

р. створный створовий радіомая́к.

радиометеороло́гия радіометеороло́-
 гія.

радиометр радіометр.

радиомолча́ние радіомовча́ння.

радионавигацио́нный радіонавіга́цій-
 ний;

~ная система радіонавігаційна
 система;

~ная точка радіонавігаційна
 то́чка.

радионавигáция радіонавіга́ція.

радионаправлени́е радіона́пря́м, -му
 радиообме́н радіообмін, -ну

радиооборудовани́е радіообладна́н-
 ня.

радиопаро́ль радиогáсло.

радиопеленгáтор радиопеленгáтор.

радиопеленгáторный радиопеленгá-
 торний;

~ная станция радиопеленгáторна
 станція.

радиопеленговáние радиопеленгува́н-
 ня.

радиопереговóры радиопереговóри.

радиопередáтчик радиопересилáч,
 -ча, твор. -чём.

радиопередáча радиопересилáння.

радиоперехвáт радиоперехóплення.

радиопоглоща́ющий радиопоглина́ль-
 ний;

~щие материалы радиопоглина́ль-
 ні матеріáли.

радиоподавлени́е радіозаглушення.

радиоподслу́шивание радиопідслухó-
 вування.

радиопои́ск радіопо́шук, -ку,

радиопоме́хи радиоперешко́ди, -код;

р. атмосферные атмосферні радіо-перешкоди;
р. имитирующие імітивні радіо-перешкоди;
р. модулированные модульовані радіоперешкоди.
радиоприйём радіоприймання.
радиоприйёмник радіоприймач, -ча, твор. -чём.
радиопрожектор *астр* радіопрожек-тор.
радиопрозрачность радіопрозорість, -рості,
р. среды радіопрозорість середо-вища.
радиопрозрачный радіопрозорий.
радиопрослушивание радіопрослущо-вування.
радиопротиводействие радіопроти-дія.
радиоразведка радіорозвідка.
радиорелейный радіорелейний;
~ная связь радіорелейний зв'я-зок.
радиорубка радіорубка.
радиосветотехнический радіосвітло-технічний;
~ное обеспечение радіосвітлотех-нічне забезпечення.
радиосвязь радіозв'язок, -зку:
длинноволновая (ДВ) довго-хвильовий (ДХ),
двухсторонняя двобічний;
коротковолновая (КВ) коротко-хвильовий (КХ),
космическая космічний,
сверхвысокочастотная надви-сокочастотний,
сверхдлинноволновая (СДВ) наддовгохвильовий (НДХ),
средневолновая (СВ) середньо-хвильовий (СХ),
ультракоротковолновая (УКВ)
ультракороткохвильовий (УКХ).
радиосекстант радіосекстант.
радиосеть радіомережа.
радиосигнал радіосигнал, -лу.
радиослежение радіослідкування.
радиослужба радіослужба;
р. авиационная авіаційна (летун-ська) радіослужба.
радиослушатель радіослухач, -ча, твор. -чём.
радиосовместимость радіосумісність, -ності.

радиосопровождение радіосупровід, -воду.
радиостанция радіостанція, радіо-висільня;
р. автомобильная автомобільна радіостанція;
р. большая велика радіостанція;
р. двухсторонней связи радіостан-ція двобічного зв'язку;
р. коротковолновая короткохви-льова радіостанція;
р. пеленгационная пеленгаційна радіостанція;
р. передаточная (приёмная) пе-ресильна (приймальна) радіо-станція;
р. передвижная рухома (переїз-на) радіостанція.
радиотелеграмма радіотелеграма;
~ммы перехватывать перехоплю-вати радіотелеграми.
радиотелеграф радіотелеграф, -фу.
радиотелеграфирование радіотеле-графування.
радиотелеграфист радіотелеграфіст.
радиотелетайп радіотелетайп.
радиотелеуправление радіотелекеру-вання.
радиотелефон радіотелефон, -ну.
радиотепловой радіотепловий;
~вая разведка радіотеплова розвідка.
радиотеплолокатор радіотеплолокá-тор.
радиотеплолокация радіотеплолокá-ція.
радиотехник радіотехнік.
радиотехнический радіотехнічний;
~кая маскировка радіотехнічне маскування;
~кая разведка радіотехнічна роз-відка;
~кая система посадки радіотех-нічна система сідання;
~кие войска радіотехнічне вій-сько;
~кие средства радіотехнічні за-соби;
~кие средства навигационного
оборудования морей радіотех-нічні засоби навігаційного облáд-нання морів;
~кий узел радіотехнічний вузол;
~кое обеспечение радіотехнічне забезпечення.

радіотрансляція радіотрансляція.
радіоузел радіоузол, -зла.
радіоуправління радіокерування.
радіоустановка радіоустава;
р. борто́вая бортова́ радіоустава.
радіофототелеграф радіофототелеграф, -фу.
радіоцентр радіоцентр:
передаючий (ПДРЦ) пересільний,
 висільний (ПСРЦ),
приёмный (ПРЦ) приймачний
 (ПРЦ).
радіочастоты радіочастоти, -тот.
радіоелектроніка радіоелектроніка.
радіоелектронний радіоелектронний;
 ~ная **борьба́** радіоелектронна
 боротьба́;
 ~ная **война́** радіоелектронна
 війна́;
 ~ная **защита́** радіоелектронний
 захист;
 ~ная **маскировка́** радіоелектронне
 маскуваннн;~ная **обстановка́** радіоелектронна
 обстава (обста́но́ва);
 ~ное **подавление́** радіоелектронне
 заглушення;
 ~ные **помехи́** радіоелектронні
 перешко́ди:
активные́ активні,
акустические́ акустичні,
заградительные́ заслінні,
имитирующие́ імітивні,
маскирующие́ маскувальні,
направленные́ скеровані,
непреднамеренные́ ненавмісні,
ответные́ у відповідь,
пассивные́ пасивні,
преднамеренные́ навмісні,
прицельные́ націльні;
 ~ные **средства́** радіоелектронні
 засоби.
радиоэхо́ радіолуна́.
ради́ст радїст.
ради́ус радіус;
р. безопасного́ ме́ста **якорной**
 стоянки́ радіус безпечного місця
 кітво́вої (якірної) стоянки;
р. действия́ радіус дії:
оперативный́ оперативний,
тактический́ тактичний;
р. действия́ **самолёта́** радіус дії
 літака́;
р. действия́ **торпеды́** радіус тор-

педно́ї дії;
р. поражения́ радіус ураження́;
р. циркуля́ции **корабля́** радіус циркуля́ції **корабля́**.
ра́дуга веселка.
разбавле́ние розбавлювання, розбавлення́, розпускання́.
разбег розгін, -гону, розбіг, -гу;
р. самолёта́ розгін літака́;
с разбе́гу з розго́ну.
разбива́ть, разби́ть розбива́ти, разби́ти (розбі'ю, розбі'еш); розміча́ти, розмітити, -мічу, -мітиш;
р. ла́герь става́ти (ста́ти) та́бором, розтабори́тися, отабори́тися;
р. пала́тку напинати́ (напну́ти) наме́т;
р. пози́цию розмітити́ пози́цію.
разбивка́ розбивання́, розмічення́, поділ, -лу;
р. на пла́зе розбивання́ на плазу́.
разбира́тельство розгляд, -ду.
разбира́ть, разобрать́ 1. (*дело́*) розглядати́, розглянути́; 2. (*на части́*) розбира́ти, розібра́ти (розберу́, розбереш́).
разбо́р, разборка́ розбір, -бору, розби́рання.
разбо́рный розбірний.
разбо́рчивость (*сигнала́*) розбірливість, -вості, чіткість, -кості.
разбрасо́пить розбрасо́пити, -плю, -пиш;
р. ре́и розбрасо́пити ре́ї.
разбрасыва́ть, разброса́ть розкида́ти, розкида́ти.
разбро́д розтіч, -течі, *твор.* -тіччю, розсіп, -пу.
разбро́с розкид, -ду;
р. за́лла розкид ви́палу.
разбро́санность розкиданість, -ності.
разбро́санный розкиданий;
 ~ное **расположе́ние** **частей́** розкидане розташування́ частин.
разбри́згивание розбри́зкування.
разбри́згива́ть, разбри́згива́ть розбри́зкувати, -кую, -куеш, розбри́зкати.
разбуды́ть розбуды́ти, -буджу́, -бу́диш, збуды́ти, пробуды́ти.
разбуха́ть, разбу́хнуть розбуха́ти, розбу́хнути; бубня́вити, набубня́вити; набряка́ти, набрякнути.
разва́л (*шпангоутов*) розва́л, -лу.

разва́лина ру́на.

разведе́ние розведе́нния.

развѣдка розвѣдка, розвѣдування;

р. агенту́рная агенту́рна розвѣдка;

р. артилле́рийская артиле́рийна розвѣдка;

р. биологи́ческая (бактериологи́ческая) біологічна (бактеріологічна) розвѣдка;

р. бліжня́ близька́ розвѣдка;

р. бѣм розвѣдка бѣм;

р. в непосредственном соприкоснове́нии с проти́вником розвѣдка в безпосередньому зіткненні з вѣрогом;

р. вѣдной прегра́ды розвѣдування вѣдної перепѣни;

р. возду́шная повітря́на розвѣдка;

р. войскова́я вѣйськова́ розвѣдка;

р. гидроакусти́ческая гідроакусти́чна розвѣдка;

р. гидрографи́ческая гідрографи́чна розвѣдка;

р. глубо́кая глибо́ка розвѣдка;

р. да́льная дале́ка розвѣдка;

р. дозиметри́ческая дозиметри́чна розвѣдка;

р. звукова́я звукова́ розвѣдка;

р. инже́нерная инже́нерна розвѣдка;

р. инструме́нтальная арт. инструме́нтальна розвѣдка;

р. командирская (рекогносциро́вка) командирська розвѣдка (розвѣдування командіром) (рекогно́ція, рекогно́ска);

р. косми́ческая космо́чна розвѣдка;

р. магнитомери́ческая магнетометри́чне розвѣдування;

р. медици́нская медична́ розвѣдка;

р. ме́стности розвѣдування ме́сце-вѣности;

р. ми́нная ми́нна розвѣдка;

р. морская́ морська́ розвѣдка;

р. назѣмная назѣмна́ розвѣдка;

р. опера́тивная опера́тивна́ розвѣдка, опера́тивне розвѣдування;

р. опти́ческая опти́чне розвѣдування;

р. пого́ды розвѣдування пого́ди;

р. по́ля бо́я розвѣдування побойо́вища;

р. постоянно́ действующая́ по-
стійнодіва́ розвѣдка, розвѣдка
постійної дії;

р. проти́вника розвѣдка (чьа) вѣрѣжа, (кого) вѣрога;

р. радиа́ционная и хими́ческая
радіаційна і хемічна́ розвѣдка;

р. радио́локационная́ радіолока-
ці́йне розвѣдування;

р. радиотепло́вая́ радіотепло́ва́
розвѣдка;

р. радиотехни́ческая радіотехні́чне
розвѣдування;

р. радиоэлектрѣнная́ радиоелек-
трѣнна́ розвѣдка;

р. специа́льная специа́льна́ розвѣдка;

р. стратеги́ческая стратеги́чне роз-
вѣдування;

р. такти́ческая (войскова́я) так-
ти́чна (вѣйськова́) розвѣдка;

р. тепло́вая́ тепло́ве розвѣдування;

р. я́дерно-ми́нных загражде́ний
розвѣдування я́дерно-ми́нных пере-
пѣн.

разведсѣдка звѣдення розвѣдки.

развѣдчик розвѣдник.

развѣдыватель розвѣдувач, -ча, -чем.

развѣдывательный розвѣдчий, розвѣ-
дувальний;

~ная ави́ация розвѣдча авіа́ція,
розвѣдче лету́нство;

~ная гру́ппа розвѣдча гру́па;

~ная гру́ппа артилле́рийская роз-
вѣдча артиле́рийна гру́па;

~ная гру́ппа инже́нерная розвѣд-
ча инже́нерна гру́па;

~ная подгото́вка розвѣдча підго-
то́ва;

~ная свѣдка розвѣдче звѣдення;

~ное донесе́ние розвѣдче доне́-
сення;

~ное отде́ление розвѣдчий рѣй;

~ные све́дения розвѣдчи́ відомості;

~ный взвод розвѣдча чо́та;

~ный дозо́р розвѣдча сте́жа:

боево́й бойова́,

инже́нерный инже́нерна,

офице́рский старші́нська,

хими́ческий хемічна́;

~ный иску́ственный спу́тник Зем-
ли́ розвѣдчий шту́чний супу́тник
Землі́;

~ный кора́бль розвѣдчий ко-
рабе́ль;

~ный лета́тельный аппара́т роз-
вѣдчий літній апарáт;

~ный орга́н шта́ба розвѣдчий
орган шта́бу;

~ний отряд розвідчий загін;
 ~ний по́иск розвідчий по́шук.
розвѣдывать, розвѣдать розвідувати, -дую, -дуєш, розвідати.
розвѣрнутый розгóрнений;
 р. стрóй розгóрнений лад.
розвѣрстка рóзклад, розклáдка;
 р. нев'язки рóзклад (розклáдка) нев'язки.
розвѣртка розгóртка.
розвѣртывание розгортáння;
 р. в боевóй пор'ядок розгортáння в бойовий пор'ядок;
 р. в предбоевóй пор'ядок розгортáння в передбойовий пор'ядок;
 р. т'яла розгортáння запілля.
розвѣртывать, развернуть розгортáти, розгорну́ти, -горну́, -гóрнеш; розставля́ти, розста́вити, -влю, -виш;
 р. носкі розста́вити передкі.
развѣс розва́жування, звáжування; на р. на вагу́.
разветвление розгалу́ження;
 р. око́пов розгалу́ження ша́нців.
развивать, развить розвивáти, розв'и́ти (розв'ію́, розв'і́еш); розгóртáти, розгорну́ти, -горну́, -гóрнеш; зми́цняти, зми́цнювати, -нюю, -нюєш, зми́цніти;
 р. о́гонь зми́цняти (зми́цніти) вогóнь.
развилка розв'ілка; (*место разветвления дороги*) розгалу́ження, роздорі́жжя, рóзстань, -ні, твор. -ню.
развитие рóзвиток, -тку, розв'и́, -вóю, твор. -вóем, розбудóва;
 р. успѣха в оперáци рóзвиток успі́ху в оперáціі.
развóд рóзв'ід, -вóду, розвѣдення;
 р. карау́лов рóзв'ід вáрти.
разводной розв'ідний;
 ~но́й ключ розв'ідний ключ;
 ~но́й мост розв'ідний міст.
разводящий в знач. суц. розв'ідний, -но́го.
разворачивание розгортáння.
разворачивать, развернуть розгортáти, розгорну́ти.
разворачиваться, развернуться розгортáтися, розгорну́тися.
разворот рóзверт, -ту, розвертáння;
 р. боевóй бойовий рóзверт;
 р. стандáртный стандáртний рóз-

верт.
разврат розпуста.
развязка кіне́ць, -нця́; розв'язка, розв'язування, розв'язáння.
разгáр рóзпал, -лу, розгáр, -ру,
 р. артиллерійских стволóв рóзпал артилерійних жерл.
разгибание розгинáння.
разгибатель розгинáч, -чá, твор. -чѐм.
разгибать, разогнуть розгинáти, розигну́ти; (*распрямлять — ещё*) розпрóстувати, -стую, -стуєш, розпрóстáти.
разглашение розголо́шування, розго́лошення, рóзголос, -су.
разговор розмóва.
разговаривать розмовля́ти.
разговорный розмóвний.
разговорчивый гові́ркий, балаку́чий.
разгорячат, разгорячить розпáлювати, -люю, -люєш, розпáлити, -пáлю, -пáлиш.
разграбят, разграбят розграбóувати, -бóвую, -бóвуєш, розграбувáти, -бóю, -бóєш, грабувáти, пограбувáти.
разграждение розгорóдження, розгорóджування.
разграничение розмежувáння.
разграничивать, разграничить розмежóувати, -жóвую, -жóвуєш, розмежувáти, -жóю, -жóєш.
разграничительный розмежувáльний;
 ~ная лі́ния розмежувáльна лі́нія;
 ~ная полóса розмежувáльна смуга.
разграфка розлі́нення;
 р. карт розлі́нення карт (map).
разграфлённый розлі́нений.
разгром розгрóмлення, погрóмлення, розгрóм, -му.
разгромить розгрóміти, -грóмлю, -грóмиш.
разгруженный, разгружённый розванта́жений; виванта́жений.
разгрузка розванта́ження, розванта́жування; виванта́ження, виванта́жування.
раздаточный роздаткóвий.
раздатчик роздавáч, -чá, твор. -чѐм; роздавѣць, -вця́, твор. -вцѐм.
раздача роздавáння, роздáча
раздвигание розсувáння.
раздвигать, раздвинуть розсóбу-

вати, -своюю, -своюеш, розсувати, розсунути.
раздвижной розсувний.
раздеваться, раздеться роздягатися, роздягтися, -дягнуся, -дягнешся, роздягнутися.
разделение розподіл, -лу;
р. огня розподіл вогню.
раздельный роздільний;
 ~ная наводка роздільне націлювання.
разделять, разделить розділяти, розділити, -ділю, -ділиш.
разделяющийся якій (що) розділяється, відокремлюваний, роздільний;
 ~щаяся боевая часть ракеты роздільна бойова частина ракети.
раздвигать розсмікувати, -кую, -куєш, розсмікати (снасті).
раздражитель подразник.
раздробление роздроблення.
раздумье роздума, роздум, -му; (*колебание*) вагання.
раздуться роздуться, -тості.
разжаловать позбавити військрової ранги.
разжимать, разжать 1. розтискати, розтискувати, -кую, -куєш, розтиснути; 2. (*раскрывать руку, кулак*) розтуляти, розтулювати, -люю, -люєш, розтулити, -тулю, -тулиш; розціплювати, -люю, -люєш, розціпляти, розціпити, -плю, -пиш;
 ~жать зубы розціпити зуби.
разлагать, разложить розкладати, розкласти, -кладу, -кладеш, розікласти.
разлад розлад, -ду, розбрат, -ту.
разлёт розліт, -лєту, *твор.* -лєтом;
р. пуль розліт куль.
разлив 1. (*наводок*) повідь, -воді, повінь, -вені; 2. розлив, -ву, розливання.
различные різниця, відміна.
разложение розклад, -ду, розкладання, розкладення;
р. продуктов розклад продуктів.
разлом розлом, -му, розлам, -му; (*действие — ещё*) розламування, розламання;
 ~ма линия лінія розлому.
размагничивание розмагнєчування, розмагнєчення;
р. кораблей розмагнєчування ко-

раблів.
размагничивающий якій (що) розмагнєчує, розмагнєчувальний.
размах розмах, -ху;
р. операции розмах операції;
р. ракетного зэлла розмах ракетного випалу.
размахивание розмахування.
размеднитель розміднювач, -ча, -чем.
размер розмір, -ру, вимір, -ру, обсяг, -гу;
в больших ~рах на велику міру.
разметка розмічання, розмічування.
размечать, разметить розмічати, розмічувати, -чую, -чуєш, розмітити, -мічу, -мітиш.
размещать, разместить розміщати, розміщувати, -щую, -щуєш, розмістити, -міщу, -містиш; (*располагать*) розташовувати, -шовую, -шовуєш, розташувати, -шую, -шуеть.
размещение розташування, розміщення, розмішування;
р. ожидательное вичікувальне розташування.
разминать, размять розминати, розім'яти (розімну, розімнєш).
разминирование розмінування.
разминированный розмінований.
разминировать розміновувати, -нóвую, -нóвуєш, розмінувати, -нóю, -нóєш.
размоложение (троса) розпрóст, -ту (*линви*).
размочаливать, размочалить (дерево) розволóкнювати, -ною, -нюєш, розволóкнити; (*верёвку*) розклóчувати, -чую, -чуєш, розклóчити, -клочу, -кlochиш.
размыв розмив, -ву; (*действие*) розмивання.
размыкание розмикання.
размышление роздумування; розмірковування, розміркування, роздум, -му.
разнайтовить мор. рознайтувати, -тúю, -тúєш.
разнарядка рознарядження, рознаряд, -ду.
разнашивать, разносить розношувати, -шую, -шуєш, розносити, -ношу, -носиш.
разнимать, разнять (дерущихся) розбороняти, розбороніти, розво-

дити, -джу, -диш, розвести́, -веду́, -ведеш; розтуляти, розтулити.

разнобо́й розбіжність, -ності, різнобо́й, -бо́ю;

р. ору́дій різнобо́й гарма́т.

разновидно́сть видозміна, відміна.

разновидни́й різноманітний.

разногла́сје незго́да, суперечка; (*расхожде́ние*) розбіжність, -ності (думо́к, інтересів).

разнообра́зне різноманітність, -ності; (*отличие*) відміна, відмінність, -ності.

разнообра́зний різноманітний, відмінний.

разноречі́вость, разнорече́ние суперечливості, -вості, суперечність, -ності; незго́да, незгідність, -ності.

разно́с рознесення;

р. снасте́й рознесення снасте́й.

разно́сїть, разно́сїть розносити, -но́шу, -но́сиш, рознесі́ть.

разно́ска рознесення, розно́шення.

разно́сный розносний;

~ная кни́га розно́сна кни́жка (кни́га).

разносторо́нний різнобо́чний, на всі бо́ки (зда́тний), всебо́чний.

разносторо́нность різнобо́чність, -ності.

ра́зность різни́ця;

р. долго́т різни́ця довго́т;

р. широто́т різни́ця широто́т.

разну́зданный розгну́зданий; розбе́щений; сваві́льний; розпу́щений.

разобла́ченіе розкриття́; викриття́; виявлення́ (*кого*), зірва́ння запо́ни (*з кого*), здемаскува́ння (*кого*).

разобща́ть, разо́бщїть відокре́млювати, -люю, -люєш, відокре́мити, -млю, -миш, відлуча́ти, відлучи́ти, роз'є́днувати, -ную, -нуєш, роз'є́днати.

ра́зовий ра́зовий;

~вая бо́мбовая кассе́та ра́зова бо́мбова касе́та.

разогрева́ть, разо́греть розігріва́ти, розігрі́ти.

разомкну́тый розі́мкнений;

~тый стро́й розі́мкнений ла́д.

разору́же́ніе роззброє́ння, роззбро́ювання;

р. міны́ роззброє́ння міны́.

разоря́ть, разо́рїть руйнува́ти, -ную, -нуєш, зруйнува́ти; ни́щити,

зни́щити.

разочаро́вывать, разо́чарова́ть разочаро́вувати, -рочую, -рочуєш, разочарува́ти, -рюю, -руєш.

разрабо́тка розро́блення, розро́бка, (*неоконч. д.—еще́*) розро́блювання; **р. зры́вом** розро́блювання вибу́хом.

разреже́нный розрі́джений.

разре́з ро́зрі́з, -різу; розрі́зування.

разре́зка розрі́зування.

разре́зної розрі́зний;

~ная обо́йма розрі́зна обо́ймиця;

~ное кольцо́ розрі́зне кільце́.

разреша́ть, разреші́ть 1. дозволя́ти, дозво́лити; 2. (*вопрос, задачу́*) розв'язува́ти, -зую, -зуєш, розв'язува́ти, -шую, -шуєш, ві́ршити.

разреша́ющий який (що) дозво́ляє; розді́льний, який (що) розді́ляє;

~шая спосо́бность розді́льна зда́тність.

разреше́ніе 1. до́звіл, -волу; 2. розв'язан́ня, розв'язува́ння (*пита́ня*); ві́ршення, ві́ршува́ння (*справи*).

разреші́тельный дозво́льний;

~ная по́дпись дозво́льний підпис, пи́саний до́звіл;

~ный докуме́нт дозво́льний докуме́нт;

~ный поря́док дозво́льний поря́док.

разруша́ть, разо́рушїть руйнува́ти, -ную, -нуєш, зруйнува́ти.

разруше́ніе зруйнува́ння, руйнува́ння, руйна́ція, розбиття́;

р. сла́бое незначне́ руйнува́ння;

р. спло́шное суцільне́ руйнува́ння.

разруше́нный зруйно́ваний.

разруші́тель руї́нник, руї́нник, -ка́.

разруші́тельность руї́нність, -ності.

разруші́тельный руї́нний;

~ное де́йствие сна́ряда руї́нна́ дія гарма́тна.

разры́в розры́в, -ву; розры́вання (*связей*); зирва́ння (*условия*);

~ва вы́сота висото́та розры́ву;

р. ни́же це́ли розры́в ни́жче від цілі́;

р. пре́ждевре́менный передча́сний розры́в;

р. снаряда розрив гарматня.
разрывной розривний, вибуховий;
 ~ной снаряд вибуховий гарматень.
разрыхлять, разрыхлить розпушувати, -шую, -шуеш, розпушити.
разряд розряд, -ду; категорія, ступінь, -пеня, твор. -пенем.
разрядка 1. виснаження (аккумулятора); 2. тип. розбивка.
разрядник¹ эл. виснажник, розрядник.
разрядник² спорт. розрядник.
разрядный виснажний;
 ~ный ток виснажний струм.
разряжать, разрядить 1. воен. розряджати, розрядити, -ряджу, -рядиш; 2. эл. виснажувати, -жую, -жуеш, виснажити; 3. тип. розбивати, розбити (розбію, розбієш).
разряжение 1. воен. розрядження, розряджання; 2. эл. виснаження, виснажування.
разукрашенный цяцькований.
разъедание роз'їдання.
разъедать, разъесть роз'їдати, роз'їсти (роз'їсть).
разъединять, разъединить роз'єднувати, -ную, -нуеш, роз'єднати.
разъезд стѣжа; ж.-д. роз'їзд, -ду, різминка.
разъём роз'єм.
разъёмный роз'ємний;
 ~ное соединѣние роз'ємне з'єднання.
разъяснить, разъяснить з'ясовувати, -вую, -вуеш, з'ясувати, -сую, -суюш; роз'ясняти, роз'яснювати, -нюю, -нюеш, роз'яснити (роз'ясню, роз'ясниш).
разыскание розшукання, відшукання, рózшук, -ку, пошуки, -ків.
район дільниця, район, -ну, обшир, -ру;
р. армейский армійська дільниця, армійський район;
р. армейского тыла дільниця (обшир, район) армійського запллля;
р. базирования дільниця (район) базування;
р. блокирования дільниця (район) блокування;
р. боевого патрулирования дільниця (район) бойового патрулю-

вання;
р. боевого предназначения дільниця (район) бойового призначення;
р. боевой бойова дільниця, бойовий район;
р. боевых действий дільниця (район) бойових дій;
р. военный військова дільниця, військовий район;
р. выгрузки дільниця (район) вивантаження;
р. выжидательный вичікувальна дільниця, вичікувальний район;
р. высадки морского десанта дільниця (район) висадження морського десанту;
р. герметизации танков дільниця (район) герметизації танків;
р. десантирования дільниця (район) десантування;
р. действия истребителей обшир (район) дії винишувачів;
р. доснабжения дільниця (район) допостачання;
р. заградительного огня дільниця (район) заслінного вогню;
р. зарядки дільниця (район) зарядження;
р. исходный вихідна дільниця, вихідний район;
р. ожидания дільниця (район) чекання;
р. ожидания для подводных лодок дільниця (район) чекання для підводних човнів;
р. операционный операційна дільниця, операційний район;
р. отдыха дільниця (район) відпочінку;
р. ПВО дільниця (район) ППО;
р. перегрузки дільниця (район) перевантаження;
р. передовой передова дільниця, передовий район;
р. погружки дільниця (район) вантаження;
р. поиска дільниця (район) пошуку;
р. поражения артиллерийским огнём район (дільниця) ураження артилерійним вогнем;
р. посадки морского десанта дільниця (район) посаду морського десанту;
р. развертывания дільниця (район)

розгортання;

р. размещения дільниця (район) розміщення;**р. расположения** дільниця (район) розташування;**р. рассредоточения** дільниця (район) розосередження;**р. регистрационный** реєстраційна дільниця, реєстраційний район;**р. сбора** дільниця (район) збору;**р. свалки** ґрунта дільниця (район) звалювання ґрунту;**р. слежения** дільниця (район) стеження;**р. сосредоточения** дільниця (район) зосередження;**р. специальной обработки** дільниці (район) спеціальної обробки;**р. угрожаемый** загрожена дільниці, загрожений район;**р. течений** пасатних обшир (район) пасатових течій;**р. тыловой** запільна дільниці, запільний район;**р. формирования** морського десанта дільниці (район) формування морського десанту;**~ны экваториальных противотечений** обшири (райони) екваторіальних протитечій.**районный** 1. прил. районний;

2. в знач. суц. районівий, -вого.

Рак (зодиак) Рак.**ракета** ракета:**авиационная** авіаційна (летунська),**баллистическая** балістична,**зенитная** зенітна (протилетунська),**крылатая** крилата,**оперативно-тактическая** оперативно-тактична,**противокорабельная** протикораблева,**противорадиолокационная** протирадіо. окашина,**стратегическая** стратегічна,**тактическая** тактична,**универсальная** універсальна.**ракета-носитель** ракета-носії (ракеті-носія).**ракета перехватчик** ракета-перехоплювач (ракети-перехоплювача).**ракета-торпеда** ракета-торпеда.**ракетно-артиллерийский** ракетно-артилерійний;**~кие корабли** ракетно-артилерійні кораблі.**ракетно-технический** ракетно-технічний;**~кое обеспечение** ракетно-технічне забезпечення;**~кие части** ракетно-технічні частини.**ракетно-транспортный** ракетно-транспортівий (-транспортний);**~ная космическая система** ракетно-транспортіва (-транспортна) космічна система.**ракетно-ядерный** ракетно-ядерний;**~ное оружие** ракетно-ядерна зброя;**~ный удар** ракетно-ядерний удар.**ракетный** ракетний;**~ная атака** ракетна атака;**~ное оружие** ракетна зброя;**~ное топливо** ракетне паливо:

гетерогенное твердое гетерогенне тверде,

гибридное гибридне,

гомогенное твердое гомогенне тверде,

жидкое рідке,

твердое тверде,

ядерное ядерне;

~ные войска ракетне військо;**~ные войска и артиллерия** ракетне військо та артилерія;**~ные войска стратегического назначения** ракетне військо стратегічного призначення;**~ный двигатель (РД)** ракетний двигун (РД):**газоаккумуляторный** газоаккумуляторний,**гибридный** гібридний,**жидкостный** рідинний,**комбинированный** комбінований,**коррекционный** корекційний,**маршевый** ходовий (маршовий),**микроракетный** мікроракетний,**переховый** пороховий,**радиоизотопный** радіоізоот'повни,**рулевой** стерновий,**стартовый** стартовий,

сублимационный сублимаційний,
 твёрдотопливный твердопаливний,
 фотонный фотонний,
 тормозной гальмовий,
 химический хемічний,
 электрический електричний,
 электромагнитный (плазменный) електромагнетний (плазмовий),
 электростатический електростатичний,
 электротермический електро-термічний,
 ядерный ядерний;
 ~ный противолодочный комплекс
 ракетный протичовновий комплекс.
 ракетносец ракетносії, -сія, -сієм.
 ракетносный ракетносійний;
 ~ная авиация ракетносійна
 авіація, ракетносійне летунство.
 ракетостроение ракетобудування.
 ракетчик ракетник.
 раковина¹ (в металле) віїд, -ду;
 (в литье) сказ, -зу.
 раковина² (у моллюсков) черепашка,
 скійка, мушля.
 раковина³ (для умывания) мийниця;
 мор. мушля.
 ракс-бугель мор. ракс-бугель, -ля.
 ракурс мор. ракси, -сів.
 ракурс ракурс, -су;
 р. цели ракурс цілі.
 рама рама;
 р. затвора рама замка.
 рамка рамка;
 р. карданного подвеса рамка карданного підвісу.
 рамный рамовий;
 ~ный рельс рамова рейка;
 ~ный устой рамовий стоян.
 рамба рамба;
 р. боковая бічна рамба;
 р. временная тимчасова рамба;
 р. головная чолова рамба.
 ра́на ра́на.
 ранг ранга, ранг, -гу;
 р. корабля ранга корабля.
 рангоус мор. рангоус.
 рангоут рангоут, -ту.
 рандеву нескл., ср. рандеву.
 ранение ра́на, поранення;
 р. огнестрельное стрільна (вогнепальна) ра́на;

р. сквозное наскрізна ра́на;
 р. штыковое ра́на від багнета.
 раненый поранений;
 р. легко легкопоранений;
 р. тяжело важкопоранений;
 р. ходячий ходячий поранений.
 ра́нец ра́нец, -нца, твор. -нцем;
 р. парашютный парашутний
 ра́нец;
 р. с системой жизнеобеспечения
 ра́нец із системою життєдіяльності.
 ра́нить ра́нити, поранити, зранити.
 ра́нцевый ра́нцевий.
 ра́порт ра́порт, -ту;
 р. боевой бойовий ра́порт;
 р. утренний ранковий ра́порт.
 рапортовать рапортувати, -тую,
 -туєш, доносити, -ношу, -носиш.
 раскалённый розжарений, розпечений.
 раскатынный (о шинели) розгорнений.
 раскачка розгойдування.
 расквартирование розквартирування;
 р. войск розквартирування війська.
 расквартирывать, расквартировать розквартирувати, -рбовую,
 -рбовуєш, розквартирувати, -рую,
 -руєш.
 раскладка ав. розкладання, розкладка.
 раскладчик розкладач, -ча, твор. -чём.
 расклепывать, расклепать розклепувати,
 -пую, -пуєш, розклепати.
 раскодирование розкодування.
 раскодировать розкодувати, -дую,
 -дуюєш.
 расконсервация розконсервування.
 раскос розкіс, -косу.
 раскреплять, раскрепить розкріплювати,
 -люю, -люєш, розкріпити, -кріплю,
 -кріпиш.
 раскрывать, раскрыть розкривати,
 розкрити, -крию, -криєш; (разоблачать)
 викривати, викрити, -крию, -криєш.
 распад рзпад, -ду.
 распатронирование рознабнення,
 рознабювання.
 распечатание розпечатання, зняття
 печатки.

распечатывать, распечатать розпечатувати, -тую, -туєш, розпечатати, відпечатувати, відпечатати, знімати, -маю, -маєш, зняти (знімю, знімеш) печатку.

расписание розклад, -ду; розпис, -су;
р. движения розклад руху;
р. занятий розклад навчання;
р. караулов розклад варт;
р. пожарное пожежний розклад;
р. полётов розклад літів;
р. постов розклад стійок;
~ния корабельные кораблеві різниці.

расписка розписка.

расписывать, расписать розписувати, -сую, -суєш, розписати, -пишу, -пишеш.

расплавлять, расплавить розтоплювати, -люю, -люєш, розтопити, -топлю, -топиш.

распознавание розпізнавання.

распознаватель розпізнавач, -ча, твор. -чём.

располагать¹, расположить розташовувати, -шовую, -шовуєш, розташувати, -шую, -шуєш; розміщати, розміщувати, -щую, -щуєш, розмістити, -міщу, -містиш.

располагать², расположить мати (в своєму розпорядженні) що.

расположение розташування;

р. войск розташування війська;

р. лагерное таборове (табірне) розташування;

р. на отдых розташування на відпочинок;

р. частей розташування частин.

расположенный розташований.

распорка розпинка, розпірка.

распорядительный розпорядчий;

~ная станция розпорядча станція;

~ный порт розпорядчий порт.

распорядок розпорядок, -дку; порядок, -дку; лад, -ду;

р. дня порядок дённый;

р. корабельный кораблеві розпорядок.

распоряжение розпорядження;

р. отдавать робити розпорядження, давати наказ.

расправление розправлення, розправління, розпрóстування.

распределение розподіл, -лу;

р. нарядов розподіл нарядів;

р. продовольствия розподіл харчів;

р. сил и средств розподіл сил і засобів.

распределитель розподільник.

распределительный розподільчий, розподільний;

~ная ведомость відомість розподілу;

~ный щит розподільчий щит.

распределять, распределить розподіляти, розподілити, -ділю, -ділиш; розкладати, розкласти, -кладу, -кладеш, розікласти (розкладу, розкладеш).

распространение поширення, поширювання; розповсюдження, розповсюджування;

р. электромагнитных волн поширення електромагнетних хвиль.

распространитель розповсюджувач.

распространять, распространить

1. поширювати, -рюю, -рюєш, поширити; 2. розповсюджувати, -джую, -джуєш, розповсюдити, -джу, -диш.

распускать, распусти́ть розпускати, розпустити, -пушу, -пустиш.

распу́тица бездоріжжя, розкаль, -лі, твор. -ллю, розквась, -сі, твор. -ссю.

распу́тывать, распутать 1. розплітувати, -тую, -туєш, розплітати; 2. (*освободить от пут*) розп'ятувати, розп'ятати.

распу́тье роздоріжжя, перехрестя.

распу́щенный розпусний, розбещений.

распы́ление розпорóшення, розпорóшування, розпилення, розпилювання.

распы́лять, распы́лить розпорóшувати, -шую, -шуєш, розпорóшити, -рошу, -рошиш, розпиляти, розпилювати, -люю, -люєш, розпиляти, -пилю, -пилиш.

распы́литель розпорóшник, розпорóшувач, -ча, твор. -чем.

рассвёт світанок, -нку;

на ~те удóсвіта, на світанку.

рассеивание розсів, -ву, розсівання; розпорóшування, розпорóшення;

р. вглубь розсів угліб;

р. выстрелов естественное природний розсів стрілів;

р. **искусственное** штучний розсів;
р. **по сторонам** розсів на боки;
 ~**ния** **закон** закон розсіву;
 ~**ния** **шкала** шкала розсіву;
 ~**ния** **эллипс** еліпс розсіву.
рассеиватель розсівач, -ча, *твор.*
 -чем, розпорощувач, -ча, -чем.
рассеивать, рассеять 1. розсівати,
 розсіювати, -сіюю, -сіюєш, розсі-
 яти; 2. (*распылять*) розпорощува-
 ти, -шую, -шуєш, розпорощити,
 -рошу, -рошиш.
рассекать, рассечь розсікати, роз-
 сікти, -січу, -січєш, сікти, роз-
 тинати, розтіяти (розітну́; розіт-
 не́ш), розітну́ти.
рассекающий розсічний;
 ~**щий** **удар** розсічний удар.
рассеяние розпорощення (люднос-
 ті); розсіяння.
рассеянный (*свет*) розсіяний; розпо-
 рощений;
 ~**ный** **огонь** розпорощений
 вогонь.
расследование розслідування, роз-
 сліджування.
рассматривать, рассмотреть 1. роз-
 глядати, розгледіти, -джу, -диш;
 роздивлятися, роздивітися, -див-
 люся, -дівишся; 2. (*изучать*) роз-
 глядати, розглянути (*кого, що*).
расспрашивание розпитування, роз-
 пит, -ту, випитування, випит, -ту.
расспрос розпитування.
рассредоточение розосередження,
 розосереджування;
р. **сил и средств** розосередження
 сил і засобів.
рассредоточенный розосередже-
 ний.
рассредоточивать, рассредоточить
 розосереджувати, -джую, -джуєш,
 розосередити, -джу, -диш.
расстегивать, расстегнуть розстіба-
 ти, розстібувати, -бую, -буєш, роз-
 стєбну́ти, -стєбну́, -стєбнеш.
расстояние віддаль, -лі, *твор.* -ллю,
 віддалення, відлєглість, -лості;
на р. **выстрела** віддаль на постріл;
р. **опасное** небезпєчна віддаль.
расстраи́вать, расстраи́ть розладжу-
 вати, -джую, -джуєш, розладити,
 -джу, -диш.
расстрел розстріл, -лу.

расстреливание розстріл, -лу, роз-
 стрілювання.
расстреливать, расстрелять 1. роз-
 стрілювати, -люю, -люєш, розстрі-
 ля́ти; 2. (*пули*) вистрілювати,
 вистріля́ти.
рассудительно розсудливо, розва́ж-
 но, розважливо.
рассудительный розсудливий, роз-
 судний, розважливий, розважний.
рассуждать, рассудить 1. міркувати,
 -кую, -куєш, поміркувати; 2. (*му-
 дрить*) розумувати, -мюю, -мюєш,
 мудрувати, -рюю, -рюєш; 3. (*вни-
 мательно обдумать*) розміркову-
 вати, -куюю, -куюєш, розмірку-
 вати, -кую, -куєш (*що і над чим*);
 (*обсудить*) обміркувати.
рассчитывать, рассчитать розрахо-
 вувати, -ховую, -ховуєш, розрахува-
 ти, -рахую, -рахуєш.
рассыльной, рассыльный посланець,
 -нця, *твор.* -нцем, розсільний,
 -ного.
рассыпной розсіпний;
 ~**ной** **строй** розсіпний лад.
раставать, растаять розтавати,
 -таю, -таєш, розтанути, -тану,
 -танєш.
расталкивать, растолкать розштовху-
 вати, -штовхую, -штовхуєш, роз-
 штовха́ти.
растопливание розпалювання.
растопливать, растопить розпалю-
 вати, -люю, -люєш, розпалити,
 -палю, -палнш.
растаскивать, растащить розтягати,
 розтягувати, -гую, -гуєш, розтяг-
 ті, -тягну́, -тягнеш, розтягну́ти.
раствор¹ розхил, -лу;
р. **циркуля** розхил циркуля.
раствор² розчин, -ну.
р. **жидкий** рідкий розчин.
растворимый розчинний.
растение рослина.
растительность рослинність, -ності.
растительный рослинний;
 ~**ный** **покров** рослинний покрив.
расторгать, расторгнуть розв'язува-
 ти, -зую, -зуєш, розв'язати, -вяжу́,
 -в'яжєш; роз'єднувати, -ную, -ну-
 єш, роз'єднати; (*порвать*) зрива-
 ти, зірвати (*умову, відносини*) (*з
 ким*); розривати, розірвати (*умо-
 ву, шлюб*).

расторóпность моторність, -ності, спритність, -ності, мёткість, -кості.
расторóпный моторний; (*ловкий, проворный — ещё*) спритний, меткий.
расточительный марногрáтний, розтрáтливий.
расточительство марногрáтство; розтринькування, тринькання.
растушёвка розтушóбування, розтушувáння.
растягивание розтягáння, розтягування, рóзтяг, -гу;
 р. **флáнгов рóзтяг** (розтягування) крил.
растяжимый розтяжний, розтягливий.
растянутость розтяглість, -лості, розтяжність, -ності, розтягненість, -ності.
растянутый розтягнений.
расформирование розформування;
 р. **частей** розформування частин.
расформированный розформований.
расформировывать, расформировать розформóувати, -мóвую, -мóвуеш, розформува́ти, -мóю, -мóуеш.
расхищать, расхитить розкрада́ти, розкра́сти, -кра́ду, -кра́деш, розікра́сти (розкра́ду, розкра́деш).
расхищение розкрада́ння, розкра́дення, рóзкрад, -ду.
расход 1. (*действие*) розхі́д, -хóду; 2. *бухг.* видáток, -тку; 3. (*затрата*) ві́тратa, витрача́ння;
 р. **боеприпасов** ві́тратa бойові́х (бóйних) припа́сів, ві́тратa стрілива;
 р. **огнеприпасов** витрача́ння (ві́тратa) вогнеприпа́сів.
расходиться¹ *сов.* розході́тися, -ходжу́ся, -ходи́шся.
расходиться² *несов.* **разойтись** 1. розході́тися, -джу́ся, -ди́шся *и редко* розі́ходитися, розі́йтися (розі́йду́ся, розі́йдешся); 2. (*не встречаться, разминуться*) розминáтися, розминúтися.
расходные мн., мор. розі́йшли, -лих, моря́кі, які порозхóдилися з корабля́.
расходный видатко́вий; призначений для ві́трат;
 ~ная **кни́га** кни́га видáтків;
 ~ная **часть** запáсов витра́тна (видатко́ва) части́на запáсів;

~ный **óрдер** видатко́вий óрдер.
расходовать витрача́ти, тра́тити.
расходомер витратомі́р.
расходящийся розбіжний;
 ~щийся **вээр** розбіжне віяло.
расхождение розхóдження.
расхоложивание розхоло́джування.
расцветка забáрвлення;
 р. **красками** забáрвлення фáрбами;
 р. **цветными карандашами** забáрвлення кольоро́вими олі́вцями.
расцветчивание (*флагами*) розцві́чення (*прапорами*).
расцветчивать, расцветить розцві́чувати, -чую, -чуеш, розцві́тити, -цвічу́, -цві́тиш, розкві́тчувати, -чую, -чуеш, розкві́чати.
расцепка, расцепление розчéплення, розчіплювання, рóзчіп, -чепу.
расцеплять, расцепить розчіплювати, -люю, -люеш, розчі́пляти, розчепі́ти, -чеплю́, -чéпиш.
расцепной розчі́пний;
 ~ная **рукоятка** розчі́пна́ рúчка.
расчáление розчáлення, рóзчал, -лу.
расчáленный розчáлений.
расчáливание розчáлювання.
расчáливать, расчáлить розчáлювати, -люю, -люеш, розчáлити.
расчáлка 1. (*действие*) розчáлювання, розчáлення, рóзчал, -лу.
 2. (*предмет*) розчáлка; (*растяжка*) розтя́жка.
расчёсывать, расчесать розчі́сувати, -сую, -суеш, розчесáти, -чешу́, -чéшеш.
расчёт 1. розраху́нок, -нку; 2. обслúга;
 р. **боевой** бойовий розраху́нок; бойовá обслúга;
 р. **движения** розраху́нок рúху;
 р. **исчисленных боеприпасов** розраху́нок обчísленого стрілива, розраху́нок обчísлених бойові́х (бóйних) припа́сів;
 р. **караула** розраху́нок вáрти;
 р. **орудийный** обслúга гармати; гармáтна обслúга;
 р. **предварительный** попередній розраху́нок;
 р. **пулемётный** кулемéтна (скорострéльна) обслúга;
 р. **строевой** муштровий розраху́нок;

р. штатный штатний розрахунок.
расчётно-аналитический розрахунково-аналітичний;
 ~ная станция розрахунково-аналітична станція.
расчётно-снабженческий розрахунково-постачальницький;
 ~кая единица розрахунково-постачальницька одиниця.
расчётный розрахунковий;
 ~ная дальность действия розрахункова далекість дії;
 ~ная единица розрахункова одиниця;
 ~ная книга розрахункова книга;
 ~ная траектория розрахункова траєкторія;
 ~ный способ розрахунковий спосіб.
расчислять, расчислить розчислити, розчислювати, -люю, -люеш, розчислити; розраховувати, -ховую, -ховуєш, розрахувати, -рахую, -рахуєш; обчислювати, обчислити, обчислити.
расчётка розчищення; (*леса*) корчування, викорчування.
расчищать, расчистить розчищати, розчистити, -чищу, -чиштиш.
расчленение розчленування, розчленування; роздроблення, роздроблювання.
расчленять, расчленить розчленувати, -новую, -новуєш, розчленувати, -нью, -нүєш; (*раздроблять*) роздробляти, роздроблювати, -люю, -люєш, роздробити, -дроблю, -дробиш.
расшатывание розхитування.
расшатывать, расшатать розхитувати, -тую, -туєш, розхитати.
расширение розширення, розширювання.
расширять, расширить розширювати, -рюю, -рюєш, розширяти, розширити; (*распространять, усиливать, увеличивать — ещё*) поширювати *и* ширити, поширити; (*об одежде*) розточувати, -чую, -чуєш, розточити, -точу, -точиш.
расшифровка розшифрування.
расшифровывать, расшифровать розшифровувати, -рвую, -рвуєш, розшифрувати, -рюю, -рюєш.
ратифицировать ратифікувати, -кую,

-кую, зратифікувати, стверджувати, ствердити, -джу, -диш.
рацион (*фуража*) пайка.
рачительность пильність, -ності; старанність, -ності; дбальість, -лості, дбайливість, -вості.
рвать, разорвать рвати, порвати; дерти, -ру, -реш, подерти; (*на куски*) шматувати, -тую, -туєш, пошматувати.
рвение запопадливість, -вості; (*старательность*) старанність, -ності, старання, щирість, -рості, пильність, -ності; (*усердие*) ретельність, -ності, ревність, -ності; (*запор, предприимчивость*) завзяття, завзятість, -тості, заповзяття.
рвота блювання; блювотина.
рвущка (*для морской мины*) рвачка.
реактивный реактивний;
 ~ная артиллерия реактивна артилерія;
 ~ная бомбомётная установка реактивна бомбомётна устава;
 ~ная противолодочная система реактивна протичовнова система;
 ~ная система залпового огня реактивна система вогню випалом;
 ~ная тяга реактивна тяга;
 ~ное оружие реактивна зброя;
 ~ный двигатель реактивный двигатель:
воздушно-реактивный повітряно-реактивний,
двухконтурный турбореактивный двоконтуровий (двоконтурний) турбореактивний,
прямоточный воздушно-реактивный прямотічний повітряно-реактивний,
пульсирующий воздушно-реактивный пульсівний повітряно-реактивний,
турбовентильторный турбовентильторний,
турбокомпрессорный турбокомпресорний,
турбореактивный турбореактивний;
 ~ный снаряд реактивный гарматень, реактивне стрільно:
оперенный оперений,
турбореактивный турбореактивний.

реагіровать реагувати, -гую, -гуєш.

реактор реактор;

р. ядерный ядерний реактор;
газофазный газофазовий,
гетерогенный гетерогенний,
гомогенный гомогенний.

реакция реакція;

р. мгновенная миттєва реакція.

реальность реальність, -ності.

ребристый ребруватий, ребристий.

ребро ребро, -ра;

р. направляющее напрямне ребро.

реванты мор. реванти, -тів.

реверберация реверберация, відби-
вання:

р. донная донна реверберация;

р. объёмная об'ємна реверберация;

р. поверхностная поверхнева ре-
верберация.

ревизор мор. ревізор.

рѣвностный рѣвний, заподадливий.

револьвер револьвер.

револьверный револьверний.

ревун реун, -на.

регата регата.

регенеративный регенеративний;

~ный патрон регенеративний
набій.

регенератор регенератор.

регенерация регенерация, віднов-
лення;

р. воздуха регенерация (відновлен-
ня) повітря.

регистр 1. реєстр, -ру; 2. (о голосе,
звуке) муз. реістр; 3. (учрежде-
ние) реістр;

р. арматурный ристунковий
реєстр;

р. оружия реєстр зброї;

исключать из ~ра виключати з
реєстру.

регистрация реєстрування, реєстра-
ція.

регистра́ровать реєструвати, -рюю,
-рúєш.

регистровый 1. реєстровий; 2. реі-
стровий; 3. реістровий.

регламентный регламентний.

регулирование регулювання;

р. высоты разрыва регулювання
висоті розриву;

р. движения регулювання рúху;

р. зажигания регулювання запá-
лення;

р. притока воздуха регулювання

припливу повітря;

~ния пункты пункти регулю-
вання.

регулировать регулювати, -люю,
-любєш.

регулировка регулювання.

регулируемый регулюваний.

регулирующий регулювальний.

~щая планка прицѐла регулю-
вальна планка мірника;

~щий винт регулювальний гвинт.

регулярный регулярний.

регулятор регулятор;

р. автоматический автоматичний
регулятор;

р. барометрический барометрич-
ний регулятор;

р. баростатический баростатичний
регулятор;

р. вибрационный вібраційний ре-
гулятор;

р. всережимный всережимовий ре-
гулятор;

р. гидравлический гідравлічний ре-
гулятор;

р. гидромеханический гідро-
механічний регулятор;

р. изодромный изодромний регу-
лятор;

р. программный програмівий ре-
гулятор;

р. пропорциональный пропорцій-
ний регулятор;

р. термостатический термоста-
тичний регулятор;

р. топливный паливний регулятор;

р. феррорезонансный феррорезо-
нансовий регулятор;

р. форсажный форсажний регуля-
тор;

р. центробежный відцентровий
регулятор;

р. частоты вращения регулятор
частоті обертання;

р. электромеханический електро-
механічний регулятор.

редан редан.

редемаркация редемаркація;

р. границы редемаркация кор-
дону.

редкий рідкий;

~кий огонь рідкий вогонь.

редуктор редуктор.

редукционный редуційний.

редукция редуція, скорочення.

реду́т реду́т, -ту.

реёк ла́та, брусо́к, -ска́, ре́йка.

режи́м режи́м, -му;

р. висе́ния режи́м зависа́ння;

р. вихрево́го ко́льця режи́м вихро-
во́го ко́льця;

р. госуда́рственной гра́нцы режи́м
державно́го кордо́ну;

р. континента́льного ше́льфа режи́м
континента́льного (континента́-
льного) ше́льфу;

**р. движе́ния кора́бле́й с дина́ми-
ческими принци́пами подде́ржа-
ния** режи́м ру́ху кора́блів з дина-
мічними принци́пами підтрима́н-
ня;

**р. движе́ния лета́ющей ло́дки
(гидросамолёта)** режи́м ру́ху літ-
но́го чо́вна (гідролітака́);

р. набо́ра вы́со́ты режи́м набира́н-
ня (набо́ру) висоти́;

**р. наибо́льшого благоприя́тство-
вания** режи́м наибо́льшого спри-
я́ння;

р. неконта́ктного тра́лення режи́м
неконтакто́вого тра́лення;

р. огня́ режи́м вогню́;

р. откры́того мо́ря режи́м відкри́-
того мо́ря;

р. полёта (полётов) режи́м ле́ту
(ле́тів);

р. ре́ки режи́м річки́;

р. террито́риальных вод режи́м
терито́рійних (терито́ріальних)
вод;

р. хо́да кора́бля режи́м хо́ду
кора́бля;

р. эконо́мической зо́ны режи́м
еконо́мічної зо́ни.

реза́к риза́к, -ка́.

резе́рв резе́рва, резе́рв, -ву;

р. артилле́рийский артиле́рійна
резе́рва;

р. боево́го отрезка́ резе́рва бойово́-
го відтинку́;

р. боеприпа́сов резе́рва стрілива
(бойови́х [бойних] припа́сів);

р. гла́вный голо́вна́ резе́рва;

р. гото́вности резе́рва гото́вості
(погото́влі);

р. мобилиза́ционный мобіліза́цій-
на резе́рва;

р. о́бщий загална́ резе́рва;

р. опера́тивный опера́тивна́ резе́р-
ва;

р. стратеги́ческий стратеги́чна
резе́рва;

р. подви́жной рухо́ма резе́рва;

р. такти́ческий такти́чна резе́рва;

р. ты́ла резе́рва за́плля;

р. специа́льных войск резе́рва
специа́льного ви́ська;

оста́влять в ~ве залиша́ти в ре-
зе́рві.

резе́рвный резе́рво́вий, резе́рвний;

~ная ро́та резе́рво́ва со́тня;

~ные войска́ резе́рво́ве ви́сько;

~ный автома́т стрельбы́ резе́рво́-
вий автома́т стріля́ння-(стрі́льбі);

~ный спо́соб стрельбы́ резе́рво́-
вий спо́сіб стріля́ння (стрі́льбі);

~ный фло́т резе́рво́вий фло́т;

~ный фронт резе́рво́вий фронт.

резервуа́р резервуа́р, -ру.

рези́на гу́ма.

рези́новый гумо́вий.

ре́зкий го́стрый, різкий.

резкопересе́ченный різкоперета́-
тий.

рези́я риза́нина.

резона́нский резона́нсовий.

результáт на́слідок, -дку;

р. стрельбы́ на́слідок стріля́ння
(стрі́льбі).

результу́рующий вислі́дний;

~щий возду́шный пото́к вислі́д-
ний повітря́ний пото́к.

реза́ ризь, -зі, *твор.* ризю́.

рей ре́я.

ре́йд ре́йд, -ду.

ре́йдер ре́йдер;

р. надво́дный надво́дний ре́йдер.

ре́йдовый ре́йдовый;

~вые де́йствия ре́йдові дії;

~вый сбор ре́йдовый збі́р.

ре́йка ла́та, брусо́к, -ска́; ре́йка;

р. дальномё́рная дале́комірна (від-
дале́мірна) ре́йка.

Ре́йкьявик Ре́йк'явік.

рейс пере́їзд, -ду, по́дорож, -жі,
твор. -жжю́, рейс, -су;

р. ча́ртерный ра́зовий (ча́ртеро-
вий) рейс;

р. челно́чный човнико́вий рейс.

рейсфе́дер райсфе́дер, рисні́к, -ка́.

рейту́зы райту́зи, -зів.

река́ річка;

р. больша́я вели́ка річка;

р. изви́стая колінкува́та річка;

р. пограни́чная межова́ річка;

р. судоходная судноплавна річка.
реквізувати рекувати, -рюю, -рюєш, рекувати, -зую, -зуюєш.
реквізіція рекузіція.
рекоме́ндательный рекомендаційний.
ректифіка́ция рекуфікація;
р. государственной границы рекуфікація державного кордону.
рекогно́сцировать рекуфікувати, -ціюю, -ціюєш, рекугноскувати.
рекогно́сцировка рекуфіція, рекугно́ска, розвідування;
р. местности рекуфіція (розвідування) місцевості.
рекогно́сцировочный рекуфіційний, рекугно́сковий, розвідчий;
~ная группа рекуфіційна (рекугно́ска, розвідча) група.
рекоме́ндований рекомендований.
ре́крут рекрут, новобранець, -нця, *твор.* -нцем.
реле́ *нескл.* реле́;
р. времени реле́ часу.
ре́линг ре́линг, -гів.
релье́ф релье́ф, -фу.
релье́фность релье́фність, -ності.
рельс ре́йка;
на~ах на ко́лії.
ре́льсовый ре́йковий;
~вая война́ ре́йкова війна́.
реля́ция ре́ляція.
реме́нь ре́мь, -меня; *твор.* -менем; (*пояс — ещё*) пас, па́сок, -ска;
р. ружейный крісовий (рушнічний) ре́мь.
ремесленник ремісник, -ка́.
ремесло́ ремесло́;
р. военное військове ремесло́.
ремо́нт ремо́нт, -ту, попра́ва, напра́ва;
р. капитальный капітальний ремо́нт, капітальна попра́ва (напра́ва);
р. межпоходовой мор. міжпохідний (міжпоходовий) ремо́нт, міжпохідна (міжпоходова) попра́ва (напра́ва);
р. навигационный мор. навігаційний ремо́нт, навігаційна попра́ва, (напра́ва);
р. плано-предупредительный плано-запобіжний ремо́нт, плано-запобіжна попра́ва (напра́ва);
р. средний середній ремо́нт, серед-

ня попра́ва (напра́ва);
р. текущий поточний ремо́нт, по́точно попра́ва (напра́ва).
ремонті́рование ремонтува́ння, ремо́нт, -ту, попра́влення, попра́ва.
ремонті́ровать ремонтува́ти, -тую, -туєш, поремонтува́ти, попра́вляти, попра́вити, -влю, -виш.
ремонтно-эвакуационный ремо́нтно-евакуаційний;
~ная группа ремо́нтно-евакуаційна група.
ремонтный ремо́нтний, попра́вний;
~ные средства ремо́нтні (попра́вні) засоби.
ремонтприго́дность ремонтозда́тність, -ності, поправозда́тність, -ності.
ренега́т ренега́т, перекинчик, перевертень, -тня, *твор.* -тнем.
 рентге́н 1. (*аппарат*) рентге́н, -на; 2. *физ., мед.* рентге́н, -ну.
 рентге́новский рентге́нівський;
~кое излуче́ние рентге́нівське випромінювання.
рентгеноме́тр рентге́нометр.
реорганиза́ция реорганиза́ція.
репара́ция репара́ція.
репе́р репе́р;
р. действительный дійсний репе́р;
р. фиктивный фіктивний репе́р.
репетова́ть мор. повто́рювати, -рюю, -рюєш, повто́рити, -торю́, -ториш.
репетова́ние (*сигналов*) повто́рення (*сигналів*).
репи́тер репи́тер;
р. для курсоуказания репи́тер для курсопо́казу;
р. для пеленгования репи́тер для пеленгува́ння.
ре́пка (*узел*) ріпка, хрест, -та́.
репра́кс мор. репра́кс.
репрезента́нт представник, -ка́, репрезента́нт.
репреса́лии репреса́лії, -ліїв.
репута́ция репута́ція, сла́ва;
р. дурная недобра́ (лиха́) сла́ва, несла́ва.
ресі́вер ресі́вер.
республіка республіка.
рессо́ра рессо́ра.
рессо́рный рессо́рний;
~ный бу́фер рессо́рний бу́фер (відпру́жник).

реставра́ция реставра́ція, реставру-
ва́ння, відно́влення, поно́влення,
оно́влення.

ресу́рс ресу́рс, -су;
р. гаранті́йний гарантований
(гаранті́йний) ресу́рс;
р. техні́ческий техні́чний ресу́рс;
гаранті́йний гарантований (га-
ранті́йний),
межремóнтний міжремóнтний,
назначе́нный призначений.

ретрансляціо́нный ретрансляці́йний;
~ний **спу́тник** ретрансляці́йний
супу́тник.

ретрансля́ция ретрансля́ція.

рефере́нц-эллипсо́ид рефере́нц-еліп-
со́їд.

рефлекти́рующий який (що) реф-
лекту́є, рефлектува́льний, відбив-
ний.

рефлекто́р рефлекто́р, відбива́ч, -ча́.

рефра́кция рефра́кція;
р. астроно́мическая астроно́мична
рефра́кція;
р. ветровых волн рефра́кція вітро-
вих хвиль;
р. зву́ка в воде́ рефра́кція зву́ка
у воді;
р. земна́я земна́ рефра́кція.

рефрижерато́рный рефрижерато́рний;
~ное **су́дно** рефрижерато́рне суд-
но́.

рефуле́р рефуле́р.

реце́сс мор. реце́с.

речной річковий;
~на́я заста́ва річкова́ заста́ва;
~но́й фло́т річковий фло́т.

речь 1. мо́ва; (*о процессе гово́рения*)
мо́влення; 2. (*разгово́р*) розмо́ва,
мо́ва (*ед.*); 3. (*публи́чное выступ-
ле́ние*) про́мова;
р. не о том не про те мо́ва;
р. произне́сти сказа́ти (ві́голоси-
ти) про́мову.

реша́ть, реші́ть вирішувати, -шую,
-шуеш, ві́рішити; (*выно́сить ре-
ше́ние — е́ще*) ухва́лювати, -люю,
-люєш, ухва́лити (ухва́лю, ухва́-
лиш); (*постановля́ть — е́ще*) по-
становляти, постано́вити, -новлю́,
-но́виш.

реша́ющий виріша́льний; який (що)
вирішує, який (що) розв'я́зує,
~щий **го́лос** виріша́льний (ухва́-
льний) го́лос;

~щий **уда́р** уда́р, що вирішує
(*долю, справу і т. ін.*), виріша́ль-
ний уда́р.

реше́ние ві́рішення, ухва́ла.

решётка гра́тка; (*ограда*) огоро́жа;
гра́ти, -тів.

решётчатый гра́тчастий.

реші́мость рішучі́сть, -чості́.

реші́тельность рішучі́сть, -чості́,
зва́жливість, -вості́, відва́га.

реші́тельный рішучий, відва́жний;
оста́точний, оста́нній.

ржаве́ть іржавіти, -віє, ржавіти.

ржавчи́на іржа́, ржа́.

ржавый іржавий, ржавий

ржаной житній.

ри́асы мор. рі́аси, -сів.

Ри́гель (*звезда*) Ри́гель, -ля́.

ри́гель ба́нта, ри́гель, -ля́.

ри́дерсы ри́дерси, -сів.

Ри́жский за́лив Ри́зька за́то́ка.

рикоше́т рикоше́т, -ту, відбі́й, -бо́ю.

рикошетиро́вание рикошетува́ння,
відбива́ння, відбі́в, -ву́.

рикошетиро́вать, рикоше́тить рико-
шетува́ти, рикоше́тити, відбива́ти,
відбі́ти.

риск рі́зик, -ку, **риск**, -ку; (*опас-
ность*) небезпе́ка; (*сомнитель-
ность*) непев́ність, -ності́.

рискóванный ризикований, **рискóва-**
ний; (*опасный*) небезпéчний;
(*сомнительный*) непев́ний;
~ный **шаг** небезпéчний кро́к
(учі́нок).

рискóвать, рискну́ть ризикува́ти,
-кю́ю, -кю́еш, ризикну́ти, ризикува́-
ти, ризикну́ти, ва́житися, зва́жува-
тися, зва́житися (*на що*);
р. своёй голо́вой ва́жити своєю́
голо́вою́.

рису́нок рису́нок, -нка, **малю́нок**,
-нка.

ритмі́чность ритмі́чність, -ності́.

ритуа́л ритуа́л, -лу́;
~лы **во́инские** військові ритуа́ли.

риф риф.

ри́фить мор. ри́фити, -флю́, -фиш,
рифувати, -фю́ю, -фю́еш.

ро́бость боязкі́сть, -кості́, несмі́лість,
-лості́, полохлі́вість, -вості́.

ров рі́в (ро́ву); (*канава*) рі́вча́к, -ка́́.

р. противота́нковый протита́нко-
вий рі́в.

ро́вик рі́вча́к, -ка́́;

~ки для номерів шанці для номерів.

Рівно Рівне.

рівний рівний;

~ная мўшка рівна мўшка.

рог рїг (рõгу).

рогáтка *воен.* рога́чка, рога́тка.

рогõжа рогõжа; (*соломенная*) мáта.

рогõлька *спец.* рогõля, рогõлька.

род рїд (рõду);

р. войск рїд вїська;

р. войск **вспомогáтельный** допомїжний рїд вїська;

р. **выстрела** рїд по́стрілу (стрілу);

р. **огня** рїд вогню;

р. **орўжия** рїд збрõї;

р. **освещенїя** рїд освїтлення;

р. **судна** рїд судна́.

роднїк джерелõ; криниця, стўдня.

рождõвый рїждкáтий;

~вый **ключ** рїждкáтий **ключ**.

рождõк сурмá; рїждõк, -ждкá;

р. **сигнальный** сурмá.

рõза (*цветок*) троянда; *геогр.* рõжа;

р. **ветрõв** рõжа вїтрїв;

р. **волненїй** рõжа хвилювань.

розётка розётка, розётка.

рõзыгрыш рõзигри, -рїв.

рõзыск рõзшук, -ку.

рока́да рока́да;

р. **связи** рока́да зв'язкў.

рока́дний рока́довий;

~ная **дорõга** рока́дова дорõга.

ро́лик ро́лька, валець, -льця, *твор.* -льцем.

ро́лкер ро́лкер.

ро́ль роль, -лї, *твор.* -ллю, ро́ля.

роня́ть¹ упускáти, пускáти; губїти, -блю, -биш.

роня́ть² принїжувати, -жую, -жуеш;

р. **своє** достõинство принїжувати (втрачáти) свою гїднїсть.

ропáк *мор.* лїд-сторчáк (льõду-сторчáкá), ропáк, -кá.

роптáть рёмствувати, -вую, -вуеш, нарикáти.

рõспїсь 1. рõспїс, -су, реєстр, -ру, спїсок, -ску; 2. (*подпись*) пїдпїс, -су, *твор.* -сом.

рõссып рõссп, -пу, розспáння; *геол.* розспїще, рõссп;

р. **камней** розспїще камїння.

рост зрїст (зрõсту).

ростерный рõстеровий;

~ный **чехõл** рõстеровий покрївець

(чохõл).

ростр *мор.* ро́стр.

рõта сõтня; (*в танковых частях*)

рõта;

р. **автотранспортная** автотранспортõва (автотранспортна) сõтня;

р. **запасная** запасõва сõтня;

р. **истребительная** винїщувальна сõтня;

р. **инструментальной разведки** сõтня інструментної (інструментальної) рõзвідки;

р. **обслуживания** сõтня обслõговування;

р. **отдельная** окремá сõтня;

р. **резервная** резерво́ва сõтня;

р. **сапёрная** сапёрна сõтня;

р. **связи** сõтня зв'язкў;

р. **стрелковая** стрїлцькá сõтня;

р. **строевая** муштровá (лáдова) сõтня;

р. **строительная** будівельна сõтня;

р. **топографическая** топографїчна сõтня;

р. **учёбная** навчáльна сõтня;

р. **хозяйственная** господáрча сõтня;

р. **штабная** штабовá сõтня.

рõтный 1. *прил.* сõтенний; 2. *в знач. суц.* сõтенний, -ного;

~ная **лїния** сõтенна лїнїя;

~ный **медцинский пост** сõтенний медїчний пост;

~ный **опõрный пункт** сõтенний опõрний пункт.

рõтор рõтор.

роульс ро́лька.

рõща гай (гаю, гаём).

ртуть ртуть, -тї, *твор.* -ттў, живє срїбло.

рубáха, рубáшка сорõчка; *техн.* обгõртка, оболõнка, кожõх;

р. **вёрхняя** вёрхня сорõчка;

р. **водяная** (*пулемёта*) водяна́ оболõнка, водяний кожõх;

р. **нательная** натїльна сорõчка;

р. **фланелевая** фланелева сорõчка; фланелївка.

рубѣж межá, гранїця; (*государственная граница*) кордõн, -ну;

р. **атаки** межá атаки;

р. **безопасного удаления** межá безпечної віддаленостї;

р. **блокирования** межá блокуваннã

(перегородження);

р. бомбометання межа бомбометання;

р. ввѣда в бой межа ввѣду (введення) в бій;

р. встрічі поіскових груп межа зустрічі пошуківих груп;

р. виявлення межа виявлення;

р. донесеній межа донесень;

р. дымопуска межа пускання диму, межа димопуску;

р. заградительного огня межа заслінного вогню;

р. минирования межа мінування;

р. обнаружения и опознавания межа виявлення і розпізнавання;

р. огня межа вогню;

р. оповещения межа сповіщення;

р. основных инженерных сооружений межа основних інженерних споруд;

р. открытого огня межа відкритого вогню;

р. отхода конечный кінцева межа відходу;

р. охраны государственной границы межа охорони державного кордону;

р. перехвата воздушных целей межа перехоплювання повітряних цілей;

р. перехода в атаку межа переходу в атаку;

р. подъема истребителей межа підняття винишувачів;

р. последовательного сосредоточения огня межа послідовного зосередження вогню;

р. прикрытия межа прикриття;

р. пуска ракет межа пускання ракет;

р. радиолокационного обнаружения межа радіолокаційного виявлення;

р. развёртывания межа розгортання;

р. регулирования межа регулювання;

р. спешивания межа спішування;

р. удара межа удару;

р. уничтожения воздушных целей межа знищення повітряних цілей;

р. целеуказания межа вказання цілей, межа цілевказання.

рубѣц шрам, -му, рубѣць, -бця, твор.

-бцѣм.

рубить, разрубить рубати, розрубати; (*дерево — ещё*) стинати;

р. саблей рубати шаблею.

ру́бка¹ мор. рубка;

ру́бка² (*действие*) рубання, поруб, -бу, віруб, -бу; стинання.

рубочный рубковий;

~**ный люк** рубковий люк.

рубящий рубний, рубальний;

~**щее оружие** рубна (рубальна) зброя.

ругательство лайка.

руда руда.

ру́дерпис рудерпіс.

ру́дерпост кермостоян, рудерпост.

рудник рудня, копальня.

ружѣнный крісовий, рушнічний;

~**ный огонь** крісовий вогонь;

~**ный патрон** крісовий набій.

ружьѣ (*ненарезное*) рушніця;

р. дробовѣ дробовик;

р. охотничье мислівська рушніця.

рука рука.

рука́в (*пожарный*) кішка, рукав, -ва; (*реки*) віднога;

р. всаывающий всисна (вбирна) кішка;

р. нагнетающий нагнітна кішка.

рукавица рукавиця.

руководитель керівник, -ка, провідник, -ка, звѣрхник.

руководить керувати, -рюю, -рюеш.

руководство 1. керівництво; (*действие — ещё*) керування; (*водительство — ещё*) провід, -воду;

2. (*пособие*) посібник; (*учебник*) підручник; (*наставление*) порадник;

р. войсками керування військом; керівництво війська;

р. полѣтами керування лѣтами.

руководящий керівний, провідний.

рукопашный рукопашний.

рукоятка рѣчка, держак, -ка, руків'я;

р. затвѣра рѣчка замка.

рулево́й 1. *прил.* стерновий, кермовий; 2. *суц.* стерновий, -ого, стерник, -ка, керманіч, -ча, -чем;

~**вѣе устройство** стерновий (кермовий) пристрій;

~**во́й винт** стерновий гвинт;

~**во́й прѣвод** стерновий прѣвід;

~**во́й-сигнальщик** стерновий-сиг-

на́льник.
рулёжный кермовий;
 ~ная дорожка кермова́ доріжка.
руле́ние кермува́ння, стернува́ння;
 р. по ве́тру кермува́ння за вітром;
 р. скоро́стное швидкісне кермува́ння.
руле́тка руле́тка.
рули́ть кермува́ти, -му́ю, -му́еш, стернува́ти, -ну́ю, -ну́еш.
руль кермо́, стерно́;
 р. автомоби́ля автомоби́леве (автомобі́льне) кермо́;
 р. высо́ты стерно́ висоти́;
 р. поворо́тов стерно́ по́вертів.
ру́мпель ру́мпель, -ля, твор. -лем.
ру́мпельный ру́мпельний;
 ~ное отде́ление ру́мпельне відділення.
Румы́ния Руму́нія.
рунду́к мор. прила́вок, -вка (*палубовий*).
ру́сло річище, корі́то.
ручэ́й струмо́к, -мка́.
ру́чка ру́чка;
 р. затво́ра ру́чка замка́;
 р. рыча́жная ва́жильна ру́чка.
ручно́й ручний;
 ~ная кладь ручна́ покла́жа;
 ~ная наводка ору́дия (ба́шни)
 ручне́ наведе́ння гарма́ти (ве́жі).
рыба́цкий рибальський;
 ~кий спосо́б рибальський спосо́б;
 ~кий у́зел рибальський ву́зол.
ры́бины мн., мор. рибі́ни, -бін.
рыбово́дство рибальство.
Ры́бы (*зодиа́к*) Ри́би (Риб).
рым мор. рим.
ры́нда мор. передзві́н, рінда.

ры́нок ри́нок, -нку, базар, -ру; (*площа́дь*) торг, -гу; (*скотный, зерновой*) торго́виця.
рыно́чный ринковий, базарний.
ры́скание мор., ав. никан́ня, ніпання;
 р. раке́ты никан́ня раке́ти.
ры́скать, ры́скнуть мор., ав. никати́, никну́ти, ніпати́, ніпнути́.
рыскли́вость мор., ав. никли́вість, -вості́, нипли́вість, -вості́.
рыскли́вый мор., ав. никли́вий, нипли́вий.
ры́твина ви́біи (ви́бою, ви́боєм), ви́боїна, ри́тва.
рыть ри́ти (ри́ю, ри́еш); копа́ти.
рытьё риття́; копа́ння.
рыхле́ние розпу́шування, підпу́шування.
рыхлы́й пухкий.
рыча́г ва́жиль, -желя, підойма́;
 р. замочный замковий ва́жиль;
 р. подаю́щий доставний ва́жиль;
 р. подьёмный підійма́льний ва́жиль.
рыча́жный ва́жильний;
 ~ный пресс ва́жильний прес.
рычажо́к ва́жілець, -льця, -льцем.
рюкза́к наплечник.
рюмка ча́рка.
рябь бри́жі, -жив и бриж.
ряд (*два военнослужащих в затылок*) рядо́к, -дка́; нізка; (*слой*) верства́, шар, -ру.
рядово́й рядові́к, -ка́;
 ~вой соста́в склад рядови́ків.
рядо́м по́руч.
ряж строит. зруб, -бу, ка́щиця.
ряжевы́й зру́бовий, каші́чний.

С

с, со предл. з, із, зі.
са́бельный шабле́вий, шабел́ний.
са́бля ша́бля.
сади́ть сади́ти, -джу́, -диш.
сади́ться, сесть сида́ти, си́сти (сяду́, ся́деш); (*опускаться за горизонт, о светилах*) сида́ти, си́сти.
са́линг мор. са́линг.
са́ло са́ло;
 с. говя́жье, бара́нье ли́й;
 с. ору́дийное гарма́тне са́ло;

с. руже́йное рушні́чне са́ло.
са́лон са́лон, -ну.
са́льник защі́льник.
са́льник-уплотни́тель защі́льнювач.
са́льниковый защі́льниковий.
салю́т салю́т, -ту, са́льва, яса́;
 с. лі́чный особі́стий салю́т;
 с. на́ции салю́т на́ції;
 с. торже́ственный урочи́стий са́лю́т;
 с. трау́рный жало́бний (трау́рный)

салют.

салютовать салютувати, -тую, -тúеш, сальвувати, -вую, -вúеш, ясувати (ясую, ясúеш), давати (чинити) ясу.

самовзвóдный самозвiдний.

самовзрывание самовибухання.

самовозгорание самозапáлення, самозагоряння, самозаймання.

самовозгорающийся самозапáлювальний, самозапáльний;

~щеся **вещество** самозапáлювальна речовина.

самовольничать самовóлити, свавóлити.

самовольный самовiльний;

~ная **отлучка** самовiльне вiдлúчення.

самовоспламенение самозаймання.

самовоспламеняющийся самозаймiстий.

самовыгрузатель самовивантáжувач, -ча, *твор.* -чем.

самовысасывание самовисмóктування, самовисисáння.

самовысыхание самовисихання.

самовыжущийся саморúшний;

~щаяся **мина** саморúшна мiна;

~щаяся **пушка** саморúшна гармата.

самодельствующий самочiнний.

самодéтельность самодiяльнiсть, -ности.

самодéтельный самодiяльний.

самодисциплина самодисциплiна.

самодокование самодокування.

самозагружающийся самозавантáжний.

самозажигание самозапáлювання.

самозажигатель самозапáлювач.

самозажигающийся самозапáльний.

самозажимный самозатискний.

самозакáливание самозагартóвування, самозагартування.

самозаписывающий самозаписний, самопiсний.

самозарядный самозарядний;

~ное **оружие** самозарядна збрóя.

самозащита самооборóна, самозахист, -ту.

самоизувечение самопокалiчення, самокалiчення.

самоиндукция самоiндúкцiя

самоистязание самокатування.

самолёт лiтак, -ка;

с. атакóемый атакóваний лiтак;

с. атакóющий лiтак, який (шо) атакóе, атакóвальний лiтак;

с. бáзовый бáзовий лiтак;

с. беспилóтный безпiлóтовий (безлетунóвий) лiтак;

с. бесфюзеляжный безфюзеляжóвий лiтак;

с. бесхвóстый безхвóстий лiтак;

с. боевóй бойóвий лiтак;

с. буксiруемый гальбóваний (тягне-ний) лiтак:

вертикáльного взлёта и посадкi вертикального злёту i сiдання;

с. взлетающий с катапúльты лiтак, що злiтае з катапúльти;

с. винтовóй гвинтовий лiтак;

с. военнó-транспóртный вiськóво-транспóртóвий (-транспóртний) лiтак:

для челнóчных оперáций для човникóвих оперáций,

для эвакуáци раненых для евакуáцiї порánених;

с. военный вiськóвий лiтак;

с. воздушнó-космiческий повiтряно-космiчний лiтак;

с. всепогóдный всепогóдний лiтак: **вспомогáтельного назначения** допомiжного призначення, **вторóго поколiния** дрúгого поколiння;

с. высокоманёврeнный високоманеврóвий лiтак;

с. газотурбiнный газотурбiновий лiтак;

с. гиперзвуковóй гiперзвуковий лiтак;

с. граждáнский цивiльний лiтак;

с. грузовóй военнó-транспóртный вiськóво-транспóртóвий (-транспóртний) вантáжний лiтак:

дáльного обнаружения далéкого вiявлення,

дáльного обнаружения и оповещiния далéкого вiявлення i сповiщення,

дáльного радиолокацiонного обнаружения далéкого радiо-локацiйного вiявлення;

с. дáльный магистральный широкофюзеляжный далeкии магiстральнии широкофюзеляжóвий лiтак;

с. двухдвигательный двомоторóвий лiтак;

с. **двухмѣстный** двоособовий літак;
 с. **двухпáлубный** двопáлубовий (двопáлубний) літак;
 с. **десáнтно-тpáнспортный** десáнто-во-тpáнспортóвий (-тpáнспортний) літак;
 с. **дистанціóнно управляемый** дистанційно керóваний літак:
 для завoєвáння пpевосхóдства в вóздухе для завоювáння пepевáги в повітрі,
 для лётных испытáний для літних випрóбувань,
 для нанесєння ядерного удáра для нанесєння ядерного удáру,
 для обучєния вышєму пилотáжу для навчáння вищого пiлoтáжу,
 для тактических пepевóзок для тактичних пepевєзєнь;
 с. **дозапpавляемый в полёте** дозaпpавлюваний у лєтi літак;
 с. **дозвуковой** дозвукóвий літак;
 с. **корабельный** кораблєвий літак: корóткого взлєта и пoсáдки літак корóткого злєту i сiдáння;
 с. **малозамєтный** малoпoмiтний літак;
 с. **малоскоростной** малoшвидкiсний літак, літак з малoю швидкiстю;
 с. **малoшумящий** малoшумóвий літак;
 с. **маневренный** маневрóвий літак;
 с. **многодвигательный** багатoдвигунóвий літак;
 с. **многофюзеляжный** багатoфюзелýжовий літак;
 с. **неисправный** неспpавний літак;
 с. **необнаруженный РЛС** невiявленний РЛС літак;
 с. **неопознанный** нерoзпiзнаний літак;
 с. **однoдвигательный** oднoдвигунóвий літак;
 с. **oднoмєстный** oднoособóвий літак;
 с. **oкoлoзвукóвой** бiлязвукóвий літак;
 с. **пáлубный** пáлубовий літак;
 с. **патрулирующий** літак-патрúль;
 с. **пилотируемый oдним лётчиком** пiлoтóваний oдним лeтунóм літак;

с. **пилотируемый экипажем из двух человек** пiлoтóваний дво-особóвим екiпáжем літак;
 с. **поршнево́й тóлоковый** (поршневий) літак;
 с. **противокорабельный** прoтикoрaблєвий літак;
 с. **противолóдочный** прoтичoвнoвий літак;
 с. **противотáнковый** прoтитáнкoвий літак;
 с. **реактивный** реактивний літак;
 с. **резервный** резервóвий (резервний) літак;
 с. **санитарный** санiтарний літак;
 с. **сверхзвуковой надзвуковой** літак;
 с. **скоростной** швидкiсний літак:
 с **крылом изменяемой геометрии** з кpи́лом змiнювoнoї гeомєтpії,
 с **крылом изменяемой стреловидности** з кpи́лом змiнювoнoї стрiлувaтoстi;
 с. **служебный** службóвий літак;
 с. **спортивный** спортóвий літак;
 с. **средний транспортный** сepєдний тpáнспортóвий (тpáнспортний) літак;
 с. **стратегический** стратегiчний літак:
 с **треугольным крылом и передним горизонтальным оперением** з тpикóтним кpи́лом i пepєдним пoзємним (горизонтальним) oпєрєнням,
 с **трехкильевым оперением** з тpикiльóвим oпєрєнням,
 с **трёхопóрным шасси** з тpиoпóрним шaci,
 с **убирающимися шасси** зi склáдним шacи,
 с **убранным шасси** зi склáденим шacи,
 с **умєньшеной радиолокационной замєтностью** зi змєншєною рaдиoлoкaцiйною пoмiтнiстю;
 с. **сухопутный** суxодiльний літак;
 с. **тактический** тактичний літак;
 с. **телеуправляемый** телекерóваний літак;
 с. **тpáнсзвукóвой** тpáнсзвукóвий літак;
 с. **тpєхдвигательный** тpидвигунóвий літак;
 с. **турбовинтовой** турбoгвинтовий літак;

с. турбореактивний турбореактивний літак;
с. тяжёлый важкий літак;
с. узкофюзеляжный вузькофюзеляжовий літак;
с. управляемый с земли керований з землі літак;
с. учебно-боевой навчально-бойовий літак;
с. учебно-тренировочный навчально-тренувальний літак;
с. четырёхдвигательный чотири-двигунний літак;
с. широкофюзеляжный широкофюзеляжовий літак;
с. штабной штабовий літак.
самолёт-авианосец літак-авіаносій, літак-авіаносія.
самолёт-амфибия літак-амфібія, літак-амфібія.
самолёт-аэрофотосъёмщик літак-аерофотограф, літак-аерофотограф.
самолёт-бесхвостка літак-безхвістка, літак-безхвістки.
самолёт-биплан літак-біплан, літак-біплана.
самолёт-бомбардировщик літак-бомбардувальник, літак-бомбардувальника, літак-бомбовіз, літак-бомбовіза.
самолёт-буксировщик мишеней літак-метотягач, літак-метотягача, літак-метотягачем.
самолёт-истребитель літак-вінищувач, літак-вінищувача.
самолёт-корректировщик літак-коригувальник, літак-коригувальника.
самолёт-лаборатория літак-лабораторія, літак-лабораторії.
самолёт-мишень літак-мета, літак-мети.
самолёт-моноплан літак-моноплан, літак-моноплана.
самолёт-нарушитель літак-порушник, літак-порушника.
самолёт-носитель літак-носії, літак-носія.
самолёт-разведчик літак-розвідник, літак-розвідника.
самолёт-ракетосец літак-ракетоносії, літак-ракетоносія.
самолёт-ретранслятор літак-ретранслятор, літак-ретранслятора.

самолёт-танкер літак-танкер, літак-танкера.
самолёт-торпедоносец літак-торпедоносії, літак-торпедоносія.
самолёт-фоторазведчик літак-фоторозвідник, літак-фоторозвідника.
самолёт-цель літак-ціль, літак-цілі.
самолёт-штурмовик літак-штурмовик, літак-штурмовика.
самолётный літаківий.
самолётовождение літаківодіння, аеронавігація.
самолётovýлет літаківіліт, -лету.
самолётоподъёмник літакопідіймач, -ча, твор. -чём.
самолётпролёт літакпроліт, -лёту.
самолётостроение літакобудування.
самолётостроительный літакобудівний.
самоликвидатор самоликвідатор.
самоликвидация самоликвідація.
самолюбивый самолюбний, самолюбивий.
самолюбие самолюбство, самолюбівість, -вості.
самомаскировка самомаскування.
самомнение зарозумілість, -лості.
самонаведение самонаведення;
с. активное активне самонаведення;
с. пассивное пасивне самонаведення;
с. полупассивное напівактивне самонаведення;
с. боевых средств самонаведення бойових засобів.
самонаводящийся самонавідний;
~щаяся ракета самонавідна ракета.
самонадеянно самовпевнено.
самонадеянность самовпевненість, -ності.
самонадеянный самовпевнений.
самовладание самовлада, самовладання.
самооборона самооборона.
самообразование самоосвіта.
самообслуживание самообслуговування.
самообучение самонавчання.
самоограничение самообмеження, самообмежування.
самоокапывание самообкопування.
самоопределение самовизначення.

самоопределяться, самоопределіть-
ся самовизначатися, самовизначи-
тися, -чуся, -чишся.

самопрокидывающийся самопере-
кидний.

самоосвобождение самовізволення,
самозвільнення.

самоотвержение самовідданість,
-ності.

самоотверженность самовідданість,
-ності.

самоотверженный самовідданий.

самопередвигающийся самопере-
сувний, саморушний.

самописец (прибор) самопис.

самоплавом самопливом.

самоподаватель самодоставник, -ка.

самоподготовка самопідготівка, са-
мовідшкіл.

самопожертвование самопожертва,
саможертва.

самопомощь самопоміч, -мочі, твор.
-міччю, самодопомога.

самопринуждение самопримус, -су.

самоприспосабливающийся самопри-
стосовний;
~щаяся система самоприсосов-
на система.

самопроверка самоперевірка.

самопроизвольный 1. (непроизволь-
ный) мимовільний, самочинний;
(спонтанный) спонтанний; 2. (про-
изводимый по своей воле) довіль-
ний; 3. (самовольный) самовіль-
ний;
~ное деление ядер самочинний
піділ ядер;
~ное открытие самочинне від-
кривання.

саморазгружающийся саморозван-
тажний;
~щийся вагон вагон-самоскід.

саморазгрузчик саморозвантажувач.

саморазложение саморозклад, -ду.

саморазрушение самозруйнування;
(уничтожение) самознищення, са-
мозніщування.

саморанение самопоранення.

самораспад саморозпад, -ду.

саморегистрирующий якій (шо) сам
реєструє, самореєструвальний,

саморегулирование саморегулюван-
ня.

самосбрасывающий самоскидаль-
ний.

самосвал 1. (действие) самоскід,
-ду, самоскидання; 2. (о машине)
самоскід.

самосветящийся самосвітний.

самосмаз самосмазувач, -ча, -чем.

самосмазка самосмащування.

самоснабжение самопостачання.

самосогревание самозігрівання, са-
мозогрівання.

самосожжение самоспалення.

самосознание самосвідомість, -мос-
ті; свідомість (-мости) себе.

самосохранение самозбереження,
самоохорона.

самостийник самостійник.

самостийность самостійність, -но-
сті.

самостийный самостійний.

самостоятельно самостійно, незалеж-
но.

самостоятельность самостійність,
-ності; (независимость) незалеж-
ність, -ності.

самостоятельный самостійний;
~ный поиск самостійний пошук.

самострел 1. самопоранення; 2. (о че-
ловеке) самостріл.

самотаска самотяг.

самотёк самоплив, -ву.

самотёком самопливом.

самотёчный самопливний.

самоторможение самогальмування.

самоубийственно згубно для [само-
го] себе, самовбивчо.

самоубийство самогубство, само-
вбивство;
~вом покончить жизнь смерть
собі зробити (заподіяти), позба-
вити себе життя, вкоротити собі
віку.

самоубийца самогубець, -губця,
твор. -губцем, самовбивця.

самоуверенность самовпевненість,
-ності.

самоунижение самоприниження, са-
мозневага.

самоуничтожение самознищення, са-
мозніщування.

самоуплотнение самоущільнення.

самоуплотняется, самоуплотниться
самоущільнюватися, -нююся, -ню-
ешся, самоущільнитися (-ущіль-
нююся, -ущільнишся).

самоуправление самоврядування,
самокерування, самоуправа.

самоуправляемый самокерованийий.

самоуправный самоуправный, самовільний.

самоусовершенствование самовдосконалення.

самоуспокаиваться, самоуспокоиться самозаспокоюватися, -коююся, -коюєшся, самозаспокоїтися, -коюся, -коїшся.

самоуспокоение самозаспокоєння.

самоуспокоенность самозаспокоєність, -ності.

самоустранение самоусунення, самоусування.

самоустраняться, самоустраниться самоусуватися, -ваюся, -ваєшся, самоусунутися.

самоутверждение самоствердження.

самоходка саморушна гармата, *разг.* самохідка.

самоходность саморушність, -ності.

самоходный саморушний;

~ная артиллерийская установка саморушна гармата, саморушна артилерійна устава;

~ная артиллерийская установка десантная саморушна десантова артилерійна устава;

~ная артиллерия саморушна артилерія.

самочинность самоуправність, -ності, самочинство, самочинність, -ності.

санаторий санаторія, санаторій, -рію, *твор.* -рієм, оздоровниця.

санаторный санаторійний, санаторний.

санационный санаційний, оздоровчий.

санация санация, оздоровлення.

санбат санкурінь, -реня, -ренем.

сани сани, -ней.

санирование санування, оздоровлення, оздоровлювання.

санированный санований, оздоровлений.

санировать санувати, -нью, -нует; (*оздоравливать*) оздоравливать, оздоравливати, -люю, -люєш, оздоровити, -ровлю, -ровиш.

санитар санитар;

с.-носильщик санитар-носії.

санитарка¹ санитарка.

санитарка² (*санитарная автомашина*) санитарка.

санитарно-гигиенический санитарно-гігієнічний;

~кие мероприятия санитарно-гігієнічні заходи.

санитарно-карантинный санитарно-карантинний.

санитарно-контрольный санитарно-контрольний;

~ный пункт санитарно-контрольный пункт.

санитарно-пропускной санитарно-перепускний.

санитарно-профилактический санитарно-профілактичний;

~кие мероприятия санитарно-профілактичні заходи.

санитарно-тамбовенный санитарно-мітний;

~ные правила санитарно-мітні правила.

санитарно-химический санитарно-хімічний.

санитарно-эпидемиологический санитарно-епідеміологічний;

~кая разведка санитарно-епідеміологічна розвідка;

~кая служба санитарно-епідеміологічна служба.

санитарно-эпидемический санитарно-епідемічний (-пóшесний);

~кое состояние войск санитарно-епідемічний (-пóшесний) стан війська.

санитарный санитарний;

~ная авиация санитарна авіація, санитарне летунство;

~ная машина санитарна машина;

~ная обработка санитарне оброблення;

~ная помощь санитарна допомога;

~ная сумка санитарна торба;

~ная техника санитарна техніка;

~ная часть санитарна частина;

~ное оборудование санитарне устаткування;

~ное обслуживание санитарне обслуговування;

~ные потери санитарні втрати;

~ный батальон санитарний курінь;

~ный врач санитарний лікар;

~ный надзор санитарний нагляд;

~ный отряд санитарний загін;

~ный пропускник санитарний перепускний;

~ный состав санитарний потяг;

~ний **узел** санітарний вузол.
санкціонування санкціонування.
санкціонувати санкціонувати,
 -ную, -нуєш, затверджувати,
 -джую, -джуєш, затвердити,
 -тверджу, -твердиш.
санкція санкція.
санний санний.
сантехнічний сантехнічний.
сантіграм сантіграм.
сантілітр сантілітра, сантілітр.
санчасть санчастина.
санепідемічний санепідемічний,
 пошесний.
сапа сапа.
сапёр сапёр, технічний вояк, піонір.
сапёрный сапёрний, технічний;
 ~ная **армия** сапёрна армія;
 ~ный **батальон** сапёрний курінь;
 ~ный **танк** сапёрний танк.
сапоги чоботи, -біт; *ед.* сапог чобіт,
 -бота;
с. хромовый хромовий (боксовий)
 чобіт;
с. юфтевый юхтовий чобіт.
сапожник швець (шевця, шевцем).
сапожнический шевський.
сапожный шевський; (*обувной*)
 взуттєвий;
 ~ная **щётка** щітка для взуття;
 ~ный **крем** крем для взуття.
сарай повітка, шоба; (*хлев*) хлів,
 -ва; (*дровяной*) дровітня.
сарвень-стропы мор. сарвінь-стропи,
 сарвінь-стропи.
Сатурн (*планета*) Сатурн.
сахар цукор, -кру.
сахариметр цукрометр.
сахарница цукорниця.
сахарный цукровий;
 ~ная **рвущка** цукрова рвачка;
 ~ная **свёкла** цукровий буряк;
 ~ный **завод** цукроварня, цукров-
 ня, цукровий завод.
сбавка (*действие*) зменшення, змін-
 шування; зниження, знижування;
 скидання, скіннення.
сбавлять, сбавить (*уменьшать*)
 зменшувати, -шую, -шуєш, змін-
 шити; (*снижать*) знижувати,
 -жую, -жуєш, знизити (знижу,
 знизити); (*цену — ещё*) спускати,
 спустити (спущу, спустиш); (*что*
с чего) скидати, скіннути.
сбалансирование збалансування

сбалансированный збалансований.
сбалансировать збалансувати, -сую,
 -суюш.
сбег (*сток*) стік (стоку); *пец.* збіг,
 -гу;
с. резьбы збіг різи.
сбегание стікання; утікання; (*бегст-
 во — ещё*) утічка.
сбегать, сбегать збігати, збігти
 (збіжу, збіжиш); (*о воде — обыч-
 но*) стікати, стекти (стече).
сберегательный ошадний; зберіжний;
 ~ная **касса** ошадна каса;
 ~ное **лечение** зберіжне ліку-
 вання.
сберегать, сберечь 1. (*сохранять*)
 ховати, заховувати, -вую, -вуєш;
 (*традицию*) зберігати, зберегти,
 -режу, -режеш; 2. (*копить, откла-
 дывать*) заощаджувати, -джую,
 -джуєш, заощадити, -джу, -диш.
сбережение зберіження, зберігання;
 заощадження, заощаджування.
сбивать, сбить *ав.* збивати, збити
 (зіб'ю, зіб'єш).
сбивчиво плутано; суперечливо.
сбивчивость плутаність, -ності,
 плутаніна, неясність, -ності,
 хиткість, -кості.
сбивчивый плутаний; суперечли-
 вий.
сбитие зістріл, -лу;
с. выстрелами (*самолёта*) зістріл
 (зістрілення).
сближать, сблизить зближати, зблі-
 жувати, -жую, -жуєш, зблизити
 (збліжу, збліжиш); наближати,
 наблизити.
сближение зближення (*з кем*),
 наближення (*до кого*);
с. концов лопастей вертолётa
 зближення кінців лопатей вер-
 толёта;
с. меридианов на плоскости зблі-
 ження меридіанів на площині.
сбой 1. (*сбивание*) збивання; 2. (*пе-
 ребой*) перебіг, -бію; *чаще мн.*
 перебіг, -біг; 3. (*мясной*) с.-х.
 збій (збію); 4. (*соломенный*) с.-х.
 збіїни, -їн; 5. *текст.* відпадок,
 -дка, 6. *спорт., техн.* збій (збію);
с. системы збій системи.
сбоку *нареч.* збоку.
сбор збір (збору), збирання;
с. информации збирання інфор-

мації;

с. лагерьний таборівний збір.

сборка складання, збирання;

с. самолётов складання літаків;

с. секціонная секційне збирання.

сборно-разборний збірно-розбірний;
~ное сооруженіє збірно-розбір-
на споруда.

сборно-щитовой збірно-щитовий.

сборный збірний;

~ная команда збірна команда;

~ный караул збірна варта;

~ный пункт збірний пункт;

~ный пункт повреждённых ма-
шин (СППМ) збірний пункт
пошкоджених машин (ЗППМ).

сборочный складальний;

~ный цех складальний цех.

сбрасывание скидання;

с. листовок с самолёта скидан-
ня летючок з літаків.

сбрасыватель скидач, -ча, твор. -чём;

с. автоматический автоматич-
ний скидач.сбрасывать, сбросить скидати,
скіннути, -ну, -неш;с. бомбы сериями скидати бом-
би серіями.сбрасывающий який (що) скидає;
техн. скидальний.

сбрасывающийся скидний.

сбивание зголювання.

сбивать, сбрызнуть зголювати, -люю,
-люєш, зголіти, -лю, -лиш.сброс 1. (действие) скидання, скін-
нення; 2. геол. скид, -ду; 3. (водо-
сброс) водоскид, -ду.

сброска скидання.

сбруа (конская) збруа, упряж.

сбрызг сприск, -ку.

сбрызгивать, сбрызнуть збриску-
вати, -кую, -куєш, збрискати,
збриснути.

свадебный весільний.

свадьба весілля;

~бу играть справляти (справи-
ти) весілля.сваебвец палебовець, -бійця, твор.
-бійцем.

сваебойный палебійний;

~ное оборудование палебійне
устаткування.

свачный пальовий.

свайка швайка.

свайный пальовий;

~ная бойка забивання (вбиван-
ня) паль.сваливание звальювання, завалью-
вання (літака); повалення; ски-
дання; нахиління, з'єднування.сваливать, свалить 1. звальювати,
-люю, -люєш, зваліти, -лю, -лиш;
(повалить) поваліти; 2. (сбра-
сывать) скидати, скіннути, -ну,
-неш; 3. (делать крен) нахиліти,
нахиліти, -хилю, -хилиш; 4. (сое-
динять) з'єднувати, -ную, -нуєш,
з'єднати.свалка 1. (действие) звалення; по-
валення; скіннення, нахилення;
2. (место для вывоза нечистот)
звалище; 3. (куча, гряда) купа;
4. (скопление людей) стовпище,
стовписько.

сваривание зварювання.

сваривать, сварить зварювати, -рюю,
-рюєш, зваріти, -рю, -риш.

сварка зварювання, зварення.

сварной зварений.

сварочный зварювальний.

сварщик зварник.

свая палья.

сведение 1. (известие) відомість,
-мості; 2. (мн.: знания) знання;
~ния о противнике відомості
про ворога.сведение 1. зведення; (судорога)
корчі, -чів, судьма; 2. переведен-
ня; 3. виведення (плям).

сведущий обізнаний, знаючий;

~щее лицо обізнана особа.

свежевыбритый свіжовіголений,
свіжопоголений.свежевыкрашенный свіжопофарбо-
ваний.свежевымазанный свіжовімащений.
свежевыпавший який (що) недав-
но віпав, щойновіпавий.

свежевырытый свіжовікопаний.

свежевыстиранный свіжовіпраний.

свежеокрашенный свіжопофарбова-
ний.свежеотпечатанный свіжовідруко-
ваний, свіжонадрукований.

свежеотрытый свіжовікопаний.

свежеприбывший новоприбулий.

свежесмазанный свіжозмащений.

свежеть 1. свіжіти, -жію, -жієш;
2. (о погоде) холодніти, свіжі-

ти; (*становиться холоднее*) холоднішати, свіжішати.

свежо́ свіжо; (*о погоде*) холоднува́то.

сверга́ть, свергну́ть скида́ти, скинути; (*низвергать — ещё*) валіти, -лю, -лиш, поваліти.

свёрка 1. (*действие*) звірення, звіряння; 2. *тип.* звірка

сверлі́на просвёрдлина, -ни.

сверле́ние свердління, свердлува́ння, свердлення

сверли́льный свердли́льний, свердлува́льний;

~**ный** **станок** свердли́льний верста́т, свердлярка.

сверля́ть *техн.* свердли́ти, свердлува́ти, -лүю, -лүеш.

сверло́ свёрдло, свёрдел, -дла.

сверло́щик свердлува́льник.

свёрстник 1. (*ровесник*) ровесник, одноліток, -тка; 2. *товариш*, -ша, *твор.* -шем.

свёртка скручування.

свёрток 1. згорток, -тка, пакунок, -нка; (*бумаги, полотна*) сувій, -вою; 2. *мед.* зсідок, -дка

свёртывание 1. згорта́ння; скручування; 2. збо́чення, збо́чування;

с. оборо́ны згорта́ння оборо́ни

свёртывать, сверну́ть 1 згорта́ти, згорну́ти (згорну́, згорнеш), стуля́ти, стулюва́ти, -люю, -лиш, стуліти (*про листья, цветы*); (*скручивать*) скручува́ти, -чую, -чуеш, скрути́ти (скручу́, скрутиш); 2. (*в сторону*) зверта́ти, зверну́ти, -ну́, -неш; (*уклоняться, сходиться с прямого пути*) збо́чувати, -чую, -чуеш, збо́чити; 3. (*снимать, свинчивая*) згвінчува́ти, -чую, чуеш, згвінчува́ти, -нчу́, -нтіш.

сверх *предл. с род. п.* над, по́над, че́рез;

с. си́лы над (по́над, че́рез) си́лу.

сверхвысо́кий надвисо́кий;

~**кой** **частоты́** *техника* надвисо́кої частоты́ *техника*.

сверхдавле́ние надтіснення.

сверхда́льний наддале́кий

сверхдальнобо́йный наддалекобійний;

~**ная** **артилле́рия** наддалекобійна артиле́рія.

сверхзвук надзвук, -ку.

сверхзвуко́вой надзвуко́вий.

сверхкля́сс надкля́с, -су.

сверхкомплéкт надкомплéкт, -ту.

сверхкомплéктный надкомплекто́вий, надкомплéктний.

сверхлёгкий (самолёт) надлегкий (літа́к)

сверхмёткий надвлучний; (*о стрелке*) надцілкий, надвправний.

сверхмо́щный надпотужний.

сверхнапряже́ние наднапру́га.

сверхпроводі́мость надпровідність, -ності.

сверхпроводні́к надпровідні́к, -ка́.

сверхпрогра́мный надпрограмо́вий.

сверхси́льный надпотужний.

сверхскоростно́й надшвидкісний.

сверхсло́жный надскладний.

сверхсро́чник надстроко́вик, -ка́.

сверхсро́чный 1. *воен.* надстроко́вий; 2. (*крайне срочный*) надтерміно́вий;

~**ная** **служба** надстроко́ва служба;

~**ное** **зада́ние** надтермінове зава́ння.

сверхто́к надстру́м, -му.

сверхтяже́лый надважкий.

свёрху звёрху, згорі́

сверхурочный понаднормо́вий, наднормо́вий; (*внеочередной*) позачерго́вий.

сверхчелове́к надлюди́на.

сверхчувствітельный надмірно чу́тливий, надчу́тливий.

свершта́тный позашта́тний.

сверчо́к цвіркун, -на́.

сверша́ть, сверші́ть робіти, -блю́, -биш, зробіти; (*осуществлять*) зді́йснювати, -нюю, -нюеш, зді́йснити (*подвиг*).

сверя́ть, свери́ть звіря́ти, звірити; (*с чем*) вивіря́ти, вивірити.

свес звис, -су; звиса́ння.

свет сві́тло;

с. дневно́й *денне* сві́тло;

с. постоя́нный ста́ле сві́тло.

света́ние світа́ння, світа́нок, -нку.

света́ть світа́ти, розвидня́тися розвиднюва́тися, -нюється; дніти, благословля́тися на сві́т

свети́льный світи́льний.

світло-голубо́й я́сно-блакі́тний.

світло-жёлтый я́сно-жо́втий.

світло-коричневий ясно-брунатний.

світло-сіре́невий ясно-бузковий.

світло́сть ясність, -ності.

светово́д світлогін, -го́ну.

светово́й світловий;

~ва́я **сигналіза́ція** світлова́ сигналіза́ція;

~во́е **излуче́ние** світлове́ випромі́нювання;

~во́е **обеспе́чение** світлове́ за́безпече́ння;

~во́й **год** світловий рік;

~во́й **импульс** світловий імпульс;

~во́й **ориенти́р** світловий оріє́нтир;

~во́й **створ** світловий створ.

светода́льний світлодалеко́мір.

светоза́щитний світлозахисний.

светомаски́ровка світломаскува́ння.

светоме́трия світломе́трія.

светомеха́ника світломеха́ніка.

светопро́вод світлопро́від, -воду.

светосигна́льный світлосигна́льний.

светоси́ла світлоси́ла.

светотехни́ческий світлотехні́чний;

~ко́е **обору́дование** світлотехні́чне устаткува́ння;

~ко́е **обору́дование** аеродро́ма світлотехні́чне обладна́ння аеродро́му (лето́вища).

светофи́льтр світлофи́льтр, світлоци́дло.

светочувстві́тельный світлочу́тливий.

свєтя́щийся світний;

~щи́йся **снаря́д** світний гарма́тень.

свєча́ свічка:

с. **автомобильна́я** автомобілева́ (автомобільна) свічка.

свєче́ние свічення;

с. **мо́ря** свічення мо́ря.

свєчно́й свічковий;

~но́й **фона́рь** свічковий ліхтар.

свєшива́ние звішування; спуска́ння, схиля́ння.

свєшива́ть, свєсити́ звішувати, -шую, -шуєш, звісити (звішу, звісиш); (*обычно: спускать*)

спуска́ти, спусті́ти (спущу́, спу́стиш); (*склоня́ть*) схиля́ти, схилі́ти, -лю́, -лиш.

свида́ние побаче́ння; (*встреча*)

зустрі́ч, -чі, твор. -ччу.

свиде́тель свідо́к, -дка.

свиде́тельство 1. (*показание*) свідо́чення; 2. (*подтверждающий факт*) свідо́чення, посвідо́чення, свідо́цтво; 3. (*документ*) свідо́цтво, посвідо́чення, посві́дка;

с. **бра́чное** свідо́цтво про шлюб;

с. **за́логное** заста́вний лист;

с. **на возвра́щение** посві́дка на поверне́ння;

с. **на пра́во пла́вання под госу́да́рственным фла́гом** посвідо́чення на пра́во пла́вати під держа́вним пра́пором;

с. **о пригла́шении** посвідо́чення про запро́сини.

сви́нец о́ливо.

сви́нцо́вый оли́в'яний;

~ва́я **пробка́** оли́в'яна за́тичка;

~во́й **колпачо́к** оли́в'яний ковпачо́к.

сви́нчива́ние згві́нчува́ння; скру́чува́ння.

сви́ре́лость лю́тість, -тості; жорсто́кість, -кості.

сви́ре́пствова́ть лютува́ти, -ту́ю, -ту́єш; люти́тися (лючу́ся, люти́шся).

сви́ре́пый лю́тий; жорсто́кий.

сви́са́ть, сви́сну́ть звиса́ти, зві́снути; (*склоня́ться — ещё*) схиля́тися, схилі́тися (схилю́ся, схилі́шся); (*обвиса́ть — ещё*) обви́са́ти, обви́снути.

сви́стов мор. сви́стов.

сви́сто́к скюрчо́к, сви́сто́к, -тка́, сви́щик.

сви́тер свєтр.

сви́ток сувій, -во́ю; зго́рто́к, -тка.

свобо́да 1. во́ля, свобо́да; 2. (*вольность*) вільність, -ності.

свободо́рожде́нный вільнонаро́дженний.

свободо́ный вільний;

~на́я га́вань вільна га́вань;

~но́й по́иск вільний по́шук (*службово́й соба́ки*);

~но́й ша́г вільний кро́к.

свод 1. (*действие*) зве́дення, збо́дження; 2. (*кодекс*) збі́рник, ко́декс; (*законов*) зві́д, зво́ду; 3. (*сводка*) зве́дення; 4. *архит.* склепі́ння; (*в печи*) піднебі́ння; (*над дверью*) пере́мічка; с. **воє́нных постано́влений** збі́рник ви́сько́вих постано́в;

- с. морських постановлєний** збірник морських постановів;
с. сигналів збірник сигналів.
- сводить, свєстї** 1. зводити, -джу, -диш, звестї (зведў, зведєш); (о судороге — ещє) корчити, скорчити, судомити, -мить, зсудомити; 2. (заводить, завязывать — знакомство, дружбу) заводити, завєстї.
- свѳдка** звєдення, звїдѳмлення;
с. донєсєний звєдення донєсєнь;
с. оператївная оператївне звєдення.
- сводной** 1. спец. звїдний; 2. (об изображении) перебивний; (сведенный) перебитий.
- свѳдный** звєдений; (сборный) збірний;
 ~ная команда збірна команда;
 ~ное формирование звєденє формиування;
 ~ный полк звєдений полк.
- своеврємєнность** своєчасність, -ності, вчасність, -ності.
- своеврємєнный** своєчасний, вчасний.
- своєнравєнность** норовлївість, -востї, примхлївість, -востї.
- своеобрáзность** своєрїдність, -ності.
- своз** звєзєння, звїз (звѳзу).
- свѳйство** властївість, -востї;
 ~ва боевые бойовї (бѳйні) властївостї;
 ~ва мєстности властївостї мїсцєвостї.
- сволáкивать, сволѳчь** 1. зволїкати, зволоктї, -лѳчў, -лѳчєш, зволокїти, -лѳчў, -лѳчїш; 2. (стаскивать) стягати, стягувати, -гує, -гуєш, стягтї (стягнў, стягнєш), стягнїти.
- сворáчивание** згортання; (с дороги) зертання.
- свѳзанны** вїмушено.
- свѳзанный** 1. зв'язаний; сполўчений; поєднаний; пов'язаний; вїв'язаний; сплєтєний; 2. (несвободный) невїльний, зв'язаний; (неестественный) вїмушений; 3. хим. зв'язаний.
- свѳзїст** зв'язкївець, -вця, твор. -вцем.
- свѳзной** 1. прил. зв'язувальний; 2. в знач. суц. — воен. зв'язковий, -вѳго.

- свѳзывание** 1. зв'язування; сполўчання; єднання; пов'язування; 2. вив'язування, сплїтання.
- свѳзывать, свѳзятї** 1. зв'язувати, -зую, -зуюєш, зв'язати (зв'язжў, зв'язжєш); (соединять — ещє) сполучати, сполучїти, -лѳчў, -лѳчїш; (о чувстве дружбы и т. п. — ещє) єднати, поєднати; (увязывать — обычно) пов'язувати, пов'язати; 2. (изготавливают) вив'язувати, вив'язати; (о сетях и т. п.) сплїтати, сплєстї (сплєтў, сплєтєш).
- свѳзь** зв'язѳк, -зкў;
- с. аварїйная** аварїйний зв'язѳк;
с. автоматїческая автоматїчний зв'язѳк;
с. беспєрєбѳйная безперєбїйний зв'язѳк;
с. вїдеотєлєфѳнная вїдеотєлєфѳний зв'язѳк;
с. внўтренняя внўтрїшний зв'язѳк;
с. волновѳдная хвїлєгїний зв'язѳк;
с. волѳкно-оптїческая волѳкно-оптїчний зв'язѳк;
с. высокочастѳтная высокочастѳтний зв'язѳк;
с. гїдроакустїческая гїдроакустїчний зв'язѳк;
с. дáльная космїческая далєкий космїчний зв'язѳк;
с. двусторѳнная двобїчний зв'язѳк;
с. дуплєксная дуплєксний зв'язѳк;
с. звуковáя звуковїй зв'язѳк;
с. зрїтельная зоровїй зв'язѳк;
с. командования зв'язѳк командування;
с. космїческая космїчний зв'язѳк;
с. лáзерная лáзеровїй (лáзерний) зв'язѳк;
с. многоканáльная багатоканáловий зв'язѳк;
с. мультиплєксная мультиплєксний зв'язѳк;
с. непосредственная безпосєрєдний зв'язѳк;
с. огневáя вогнєвїй зв'язѳк;
с. односторѳнная однобїчний зв'язѳк;
с. оптїческая оптїчний зв'язѳк;
с. оптоэлектрѳнная оптоелектрѳний зв'язѳк;

с. **пиротехническая** піротехнічний зв'язок;
 с. **подвижными средствами** зв'язок рухóмими засóбами;
фельд'егерско-почтовая фельд'егерсько-пошто́вий;
 с. **по фронту** зв'язок вздовж фрóнту;
 с. **проводная** дрóтовий зв'язок;
 с. **радиорелейная** радіорелє́йний зв'язок;
 с. **сверхвысокочастотная** надвисоко́частóтний зв'язок;
 с. **световая** світловий зв'язок;
 с. **сигнальная** сигнàльний зв'язок;
 с. **симплексная** симплексний зв'язок;
 с. **спутниковая** супу́тниковий (сателі́тний) зв'язок;
 с. **телевизионная** телевізійний зв'язок;
 с. **телеграфная** телеграфний зв'язок;
 с. **телекодовая** телеко́довий зв'язок;
 с. **телефонная** телефонний зв'язок;
 с. **тропосферная** тропосфє́рний зв'язок;
 с. **устойчивая** стійкий (ста́лий) зв'язок;
 с. **факсимильная** факсимі́льний зв'язок;
 с. **фельд'егерская** фельд'егерський зв'язок;
 с. **цифровая** цифровий зв'язок;
 с. **электрическая** електри́чний зв'язок;
 ~зи **противопожарной** сеть мере́жа протипоже́жного зв'язку.
святѣйшество святі́сть, -тості.
святѣйший найсвяті́ший.
святость святі́сть, -тості, свято́щі, -щів.
свято́таец святокра́дець, -дця, -дцем; (*осквернитель*) блюзні́р.
свяче́ный свяче́ний;
 ~ная **вода** свяче́на вода́.
свяще́нник свяще́ник; паноте́ць, -тця́, *твор.* -тцє́м.
священнослуже́ние богослужі́ння, слóжба, відпра́ва.
священствовать б́ути свяще́ником.
сгиб згин, -ну.

сгибание згинáння.
сгибатель згинáч, -ча́, *твор.* -чє́м.
сгибательный згинáльний.
сгибать, согнуть згинáти, зігнóти.
сглаживание згладжування; вирівнювання.
сглаживать, сгладить згладжувати, -джую, -джуєш, згладити, -джу, -диш; (*выравнивать — ещё*) вирівнювати, -нюю, -нюєш, вирівняти.
сговор 1. (*помолвка*) зарóччини, -чин; 2. змóва, змовля́ння.
сговорчивость згідли́вість, -вості, згові́рливість, -вості; постóпливість, -вості.
сговорчивый згідли́вий, згові́рливий; (*уступчивый*) постóпливий.
сгораемость спалє́ність, -ності, спалі́мість, -мості.
сгораемый спалє́нний, спалі́мий.
сгорание згоря́ння;
двигатель внутреннего ~ния двигу́н вну́трішнього згоря́ння.
сгорать, сгореть згоря́ти и згорáти, згорі́ти; (*в огне, на жару — ещё*) спáлюватися, -лююся, -люєшся, спалі́тися, -лю́ся, -лишся.
сгоревший який (що) згорів, згорі́лий.
сгоряча́ зóпалу, згáрячу, спрoжóгу.
сгрудить зіб́рати (зберу́, зберє́ш); (*сгрести*) згребті́, згорнóти, -ну́, -неш; (*скупить*) скóпчити, збі́ти (зіб'ю́, зіб'є́ш).
сгрудиться скóпчитися, збі́тися (зіб'є́ться); (*столпиться*) стóвпитися, -питься.
сгружать, сгрузить виванта́жувати, -жую, -жуєш, виванта́жити; (*сбрасывать*) скида́ти, скінути.
сгруженный виванта́жений; скі́нений, скінутий, скіданий.
сгрузка виванта́ження.
сгруппированный згруппований; згуртований.
сгруппировывать, сгруппировать згрупповувати, -повую, -повуєш, згруппува́ти, -пую, -пуєш; (*сплачивать — ещё*) згуртовувати, -то́вую, -то́вуєш, згуртува́ти, -тую, -туєш.
сгруппировываться, сгруппироваться згрупповуватися, -повує́ться, згруппува́тися, -пує́ться; згурто́-

вуватися, -тóвується, згуртува́-
тися, -тúється.

сгуститель згúщувач, -ча, -чем.

сгущёнка згущованка.

сдава́ть, сдать 1. здава́ти (здаю́,
здаёш), зда́ти (здам, здаси́);
2. (*экзамен и т. п.*) склада́ти,
скла́сти (складу́, складёш);

с. ору́жие склада́ти (скла́сти)
збро́ю;

с. экза́мен склада́ти (скла́сти)
іспит.

сдава́ться, сда́ться здава́тися (здаю́-
ся, здаёшся), зда́тися (зда́мся,
здаси́ся); (*поддаваться — ещё*)
піддава́тися, підда́тися; (*под-
винуться кораблём — мор. ещё*)
подава́тися, пода́тися.

сда́вливать, сдавить стиска́ти, стіс-
кувати, -кую, -куеш, стисну́ти;
(*душить*) зду́шувати, -шую,
-шуеш, зду́шити, -шу́, -шиш.

сда́тчик здава́льник, здава́ч, -ча́,
-чём, здаве́ць, -вця́, *твор.* -вцём.

сда́ча 1. здава́ння; підданн́я, капи́-
туля́ція; 2. (*о деньгах*) ре́шта;

с. в плен підданн́я;

с. у́стная у́сне здава́ння;

с. часо́вого здава́ння стійко́вого.

сдва́ивание здво́ювання.

сдвиг зру́шення; *геол.* зсув, -ву.

сдвигáние зру́шування, зру́шен-
ня; зсува́ння, зсо́бування.

сдвигáть, сдвинуть 1. (*с места*)
зру́шувати, -шую, -шуеш, зру́-
шити; 2. (*двигаая, сближать*) зсу-
ва́ти, зсо́бувати (зсо́бую, зсо́-
вуеш), зсу́нути; 3. (*объединять*)
об'єднувати, -ную, -нуеш, об'єд-
на́ти.

сдво́енный здво́ений.

сде́лать зроби́ти, -блю́, -биш.

сде́лка уго́да; (*операция*) опера́-
ція; (*дело*) спра́ва.

сде́ргивать, сде́рнуть зрива́ти, зирва́-
ти (зирву́, зирвёш); (*стаскивать*)
стяга́ти, стягувати, -гу́ю, -гуеш,
стягáти, -гну́, -гнеш, стягну́ти.

сде́ржанность стрі́маність, -ності.

сде́рживание 1. стрі́мування, утри́-
мування; тамува́ння, гамува́н-
ня; 2. дотрі́мування.

сде́рживать, сдержáть 1. стрі́му-
вати, -мую, -муеш, стрі́мати;
2. (*блюсти, соблюдать*) дотрі́-

мувати, дотрі́мати (*чего*).

сде́рживающий якій (що) стрі́мує;

стрі́мувальний;

~щя́я **пози́ция** стрі́мувальна
пози́ція;

~щи́е **де́йствия** стрі́мувальні дії.

сдетони́ровать здетонува́ти, -ную,
-ну́еш.

сдре́йфовáть *мор.* передре́йфува́ти,
-фу́ю, фу́еш.

се́вер північ, -ночі;

Кра́йний Се́вер Далéка Північ;

к ~ру от на північ від.

Се́верная Аме́рика Північна Аме́рика.

се́вернее на північ, б́льше (да́лі)
на північ.

Се́верное мо́ре Північне мо́ре.

се́верный північний;

~ное **сия́ние** північне (поля́рне)
сйáво;

~ные **пасса́тные тече́ния** північні
паса́тові (паса́тні) те́чії;

~ный **полю́с** північний полю́с.

Се́верный Ледови́тый океа́н Пів-
нічний Льодо́вятий о́кеа́н.

се́веро-восто́к північний схід (схо́-
ду).

се́веро-восто́чный північно-східний.

се́веро-запа́д північний за́хід (за́-
ходу).

се́веро-запа́дный північно-за́хідний.

сега́рсы *мор.* сега́рси, -сів.

се́гмент се́гмент;

с. зажига́тельный запáльний се́г-
ме́нт;

с. зубча́тый зубча́стий се́гмент.

се́гментный се́гментовий.

седло́ сідло́;

с. в го́рном хребте́ сідлови́на.

седлова́тость сідлува́тість, -тості.

седлови́на сідлови́на.

седо́й сі́вий, бі́лий; (*поседевший*)
посиві́лий.

се́зень *мор.* кодо́ла.

сезо́нный сезоно́вий, сезо́нный.

се́йнер се́йнер.

сейсмі́ческий сейсмі́чний;

~кая **шка́ла** сейсмі́чна шка́ла;

~кие **во́лны** сейсмі́чні хві́лі.

сейсмо́взрывно́й сейсмо́ввибухо́вий;

~ные **во́лны** сейсмо́ввибухо́ві
хві́лі.

сейсмо́граф сейсмо́граф.

сей-та́ли *мор.* сей-та́лі, сей-та́лів.

сей-шкентель *мор.* сей-шкентель,

сей-шкѐнтеля.
сэйши мор. сэйші, -шів.
секрѐт 1. таємніця; 2. *воен.* секрѐт, -ту.
секретарь секретар, -ря, *твор.* -рѐм.
секрѐтно таємно, секрѐтно.
секрѐтность таємність, -ності; секрѐтність -ності.
секрѐтный таємний; секрѐтний.
секстѐнт секстѐнт.
сѐктор сѐктор;
 с. **атак** сѐктор атак;
 с. **вероятных курсов** сѐктор ймовірних курсів;
 с. **наблюдѐния** сѐктор стѐження;
 с. **обнаружѐния** сѐктор виявлення;
 с. **обстрѐла** сѐктор обстрѐлювання (обстрѐлу);
 с. **поворотного механизма** сѐктор повертѐвого механізму;
 с. **полѐй невидимости** сѐктор полів невидності;
 с. **развѐдки (наблюдѐния)** сѐктор рѐзвідки (стѐження);
 с. **угломѐра** сѐктор кутомѐра;
 с. **укреплѐнного райѐна** сѐктор укрѐпленої дѐльниці (укрѐпленого райѐну).
секторѐльный секторѐльний;
 ~ный **вѐрез** секторѐльний вѐріз.
секунда 1. секунда; (*миг*) мить, -ті, -ттю; 2. (*часть минуты — градуса*) секунда.
секундомѐр секундомѐр.
секущий сѐчний;
 ~щая **плѐщадь** сѐчна площина.
секционный секційний.
сѐлевый сѐлевий;
 ~вый **потѐк** сѐлевий потѐк.
селѐдка оселѐдець, -дця, -дцем.
селективность селективність, -ності; вѐбірність, -ності.
селективный селективний; вѐбірний.
селѐкторный селѐкторний;
 ~ная **связь** селѐкторний зв'язѐк.
селѐние сѐлище.
селѐтра сѐлітра.
селѐкция сѐлѐкція;
 с. **воздушно-космических цѐлей** сѐлѐкція повітряно-космічних цѐлей;
 с. **движущихся цѐлей** сѐлѐкція рухѐмих цѐлей.
сель сель, -лю, *твор.* -лем.
сельдерѐй сѐлѐра.

сѐльдь оселѐдець, -дця, *твор.* -дцем.
семафѐр семафѐр.
семафѐрить семафѐрувати, -рѐю, -рѐеш, семафѐрिति, -рю, -риш.
семафѐрный семафѐровий, семафѐрний.
сѐмга зоол. сеньга, -гі.
семейно по-родинному.
семейный родинний;
 ~ный **челѐвѐк** людина з родиною.
семейственно по-родинному.
семейственность родинність, -ності.
семейство 1 родина; 2. *физ.* ряд, -ду
семѐрка 1 сімка; 2. (*семеро*) сѐмеро (сѐмѐх)
семидесятилетѐие сѐмдесятирѐччя, сѐмдесятиліття.
семидесятилетний сѐмдесятирѐчний, сѐмдесятилітній.
семидесятипятимиллиметровый сѐмдесятип'ятиміліметровий.
семидесятый сѐмдесятий.
семидневка семидѐнка.
семидневный семидѐнний.
семижильный семижѐльний.
семимѐстный семисѐбовий, на сѐм мѐсць.
семинедельный семитижневий.
семислойный семишаровий, із сѐми шарів.
семиугольник семикѐтник.
сѐмью сѐм разів.
сѐно сѐно.
сенсационный сенсацийний.
сенсублизированный сенсѐбілізований.
сенсорный сѐнсовий, сѐнсорний;
 ~ная **депривация** сѐнсорова (сѐнсорна) депривация.
сентябрь вѐресень, -сня, -снем.
сентябрьский вересневий.
сепаратизм сепаратизм, -му.
сепаратист сепаратист.
сепаратный сепаратний;
 ~ный **мир** сепаратний мир
сепаратор сепаратор.
сепарационный сепарацийний.
сепарирование сепарування.
сепарированный сепарований.
сепарироваться сепаруватися, -рѐюся, -рѐшся.
септический септичний.
сѐра сѐрка.
сервированный сервований, облужений, накритий [стѐл].

сервировать сервувати, -вую, -вúеш, обслуговувати, -вую, -вуеш, обслужити.

сервировка сервування.

сервис сервіс, -су, обслуга.

серво серво.

сервомотор сервомотор.

сервопривод сервопривід, -воду.

сердечник осердя;

с. **броневой** протипанцерне (панцеробійне) осердя;

с. **пули** осердя кулі.

сердечно щиро, щиросердо.

сердечность щирість, -рості, щиросердість, -дості.

сердцевина серцевина, стрижень, -жня; осередок, -дку, осердя.

сердцевинный серцевинний, стрижневий, осередковий.

серебрение сріблення.

серебряный сріблений, посріблений.

серебристый сріблястий;

~**тые облака** сріблясті хмари.

серебро срібло.

серебряный срібний.

серединный серединний.

серёжка серёжка; обіймиця.

сержант сержант;

с. **младший** молодший сержант;

с. **старший** старший сержант.

сержантский сержантський.

серийный серійний.

серистый сірчистий.

сернистокислый сірчистокислий.

сернистый сірчистий.

серный сірчаний.

сероводород сірководень, -дню, -днем.

серо-голубой сіро-блакитний.

сероуглерод сірковуглець, -цю, -цём.

серошинельный сірошинелевий.

серьга серга, вухо.

сестра сестра;

с. **медицинская** медична сестра, медсестра;

с. **милосердия** сестра-жалібниця.

сетевой сітковий;

~**вое планирование** сіткове планування;

~**вой график** сітковий графік;

~**вой заградитель** сітковий загороджувач,

~**вые заграждения** сіткові перепони.

сетка мережа; сітка;

с. **дорожная** мережа шляхів;

с. **маскировочная** маскувальна сітка;

с. **ПВО** мережа ППО;

с. **пеленгов** сітка пеленгів;

с. **прицела** сітка мірника;

с. **проволочная** дротяна сітка.

сетчатый сітчастий.

сеть мережа; сітка;

с. **воздушная** повітряна мережа;

с. **железнодорожная** залізнична мережа;

с. **кабельная** каблева мережа;

с. **маскировочная** маскувальна сітка;

с. **масштабная** мірільна (масштабна) сітка;

с. **окопов** мережа шанців;

с. **оповещения боевая трансляционная** бойова трансляційна мережа сповіщення;

с. **опорная геодезическая** опірна геодезична мережа;

с. **проволочных заграждений** мережа дротяних перепон;

с. **противолодочная** протичовнова сітка;

с. **противоторпедная** протиторпедна сітка;

с. **связи** мережа зв'язку;

с. **электрическая** електрична мережа.

сечевик *ист.* січовик, -ка.

сечевой *ист.* січовий;

~**вой стрелёц** січовий стрілець.

сечение 1. (*действие*) січення;

2. (*линий*) перетин, -ну; (*тел, поверхностей и в теории чисел*) переріз, -зу, перекрій, -крою;

~**ния высота** висота перетину.

сечка мор. січка.

Сечь Запорожская Запорозька Січ.

сжатие 1. стиснення, стиск, -ку; затиснення; зціплення; 2. ступення.

сжатость стислість, -лості.

сжатый 1. стиснений, стиснутий, затиснений, затиснутий; зціплений; ступлений, складений; 2. (*о сроках*) стислий.

сжигание спалювання, спалення.

сжигать, сжечь спалювати, -люю, -люеш, спаліти, -лю, -лиш.

сжигать, сжидать зріджувати, -джую, -джуеш, зрідити, -джу, -диш, скраплювати, -люю, -люеш, скраплити.

сжйженный скраплений, зрйдений.
сжим 1. (*действие*) стиск, -ку, стискання, стйскування; 2. (*прибор*) стискач, -ча, *твор.* -чём; 3. (*брусья для обжатия деревянных стен*) лисйці, -сйць.

сжимаемый стйсливість, -вості.
сжимаемый якого (шо йогó) стискае (стйскуе), стйскуваний; стйсливий.

сжимательный стискальний.

сжимать, сжать 1. стискати, стйскувати, -кую, -куеш, стйснути; (*сдавливать — ещё*) затискати, затйскувати, затйснути; (*зубы сильно — обычно*) зціплювати, -люю, -люеш, зціпити; 2. (*что — стеснять — горло, сердце, грудь*) здавлювати, -люю, здавити, -вить; 3. (*соединять вместе*) стуляти, стўлювати, -люю, -люеш, стулїти, -лю, -лиш; складати, склас-ти (складу, складеш) (*пальцы*).

сжимающий 1. якйй (шо) стискае; 2. стйскувальний.

сзadı ззäду, позäду.

сзывать, созвать скликати, склікати (склічу, склічеш).

Сибйрь Сибйр, -ру.

сигара сигара.

сигарета цигарка.

сигарообразный сигаруватий, сигароподібний.

сигнал сйгнал, -лу; (*условный знак — ещё*) гасло;

с. для атаки сйгнал для атаки;
 ~лы бёдствия на море сйгнали бідї на морї;

~лы безопасности сйгнали безпёки;

~лы взаимодействия сйгнали взаємодїї;

~лы маневроуказания и предупреждения сйгнали маневровказання (маневровказу) і попередження;

~лы о ветрах и штóрмах сйгнали про вітри і штóрми;

~лы о высоте воды сйгнали про висоту водї;

~лы оповещения сйгнали оповіщення;

~лы опознавания сйгнали розпізнавання;

~лы отбóя тревоги сйгнали від-

бóю тривоги;

~лы при ограниченной видимости сйгнали при обмеженій видности;

~лы регулирования движения кораблй сйгнали регулювання рўху кораблїв;

~лы срóчности сйгнали термінóвості;

~лы тóчного врёмени сйгнали тóчного часу;

~лы управления сйгнали керування;

~лы условные умóвни сйгнали;

~лы целеуказания сйгнали целевказання (цїлевказу).

сигнализатор сйгнализатор;

с. автоматический автоматичний сйгнализатор;

с. высóтный висóтний сйгнализатор;

с. вйхода на околóкритические углы сйгнализатор вйходу на близькокритичні кути;

с. давления сйгнализатор тйску;

с. двусторóнный одноступенчатый двобічний одноступенівий сйгнализатор;

с. заглохания сйгнализатор заглухання;

с. обледенения сйгнализатор обмерзання;

с. остáтка тóплива (*аварийного*) сйгнализатор зáлишку пáлива;

с. откáза сйгнализатор відмóви;

с. раскрутки сйгнализатор розкручування;

с. свáливания сйгнализатор завáлювання;

с. юза сйгнализатор кóвзання.

сигнализациóнный сйгнализацийний;

~ные кóмплексы сйгнализацийні кóмплекси;

~ные приборы сйгнализацийні прилади;

~ный датчик сйгнализацийний давач.

сигнализация сйгнализация; (*условная — ещё*) гаслування.

сигнализировать сйгнализувати, -зую, -зўеш.

сигнализироваться сйгнализуватися, -зўеться.

сигналіст сйгналист; сурмáч, -ча, -чём;

с. дежурный черговий сурмáч,

сигналіст.

сигналіст-барабанщик сигналіст-барабанник сигналіста-барабанника.

сигналопроизводство сигналопродвадження.

сигнальный сигнальний.

~ная связь сигнальний зв'язок;
 ~ные книги сигнальні книги;
 ~ные огни сигнальні вогні;
 ~ные составы сигнальні склади;
 ~ные средства сигнальні засоби;
 ~ные фигуры сигнальні фігури;
 ~ные флаги сигнальні прапори;
 ~ный вололазный конец сигнальна норецька лінва;
 ~ный пистолет сигнальний пістолет, ракетниця;
 ~ный прожектор сигнальний прожектор (світломет).

сигнальщик сигнальний.

сиделка мед. доглядниця, сестра-жалібниця.

сидение (действие) сидіння, сидження.

сиденье (предмет, на котором сидят) сидіння.

сидерический астр. сидеричний.

сидеть сидіти, -джү, -дійш.

сидя сидячи.

сизаль мор. сизаль, -лю, твор. -лем, сисаль, -лі, твор. -ллю.

сизигия астр. сизигія.

сила сіла; (мощь) потуга, міць;

с. боевая бойова сіла (потуга);

с. бросания сіла кидання;

с. веса корабля сіла вагі корабля;

с. взаимодействия сіла взаємодії;

с. внешняя зовнішня сіла;

с. возмущающая збурювальна сіла;

с. вооруженная временная тимчасова збройна сіла (потуга);

с. гравитационная гравітаційна сіла;

с. движущая рушійна сіла;

с. действия сіла дії;

с. инерционная інерційна сіла;

с. квазиупругая квазіпружна сіла;

с. лошадиная кінська сіла;

с. магнитодвижущая магнеторушійна сіла;

с. направленная спрямована сіла;

с. наступательная наступальна сіла;

с. насыщения сіла насичення;

с. натяжения сіла на́тягу;

с. обобщенная узагальнена сіла;

с. общая подъемная загальна підіймальна сіла;

с. отбойная сіла відбою;

с. отдачи сіла віддачі;

с. отталкивания сіла відштовхування;

с. плавучести сіла пливучості;

с. подъемная підіймальна сіла;

с. потерянная втрачена сіла;

с. привлекаемая залучувана сіла;

с. приливообразующая приливотвірна сіла;

с. присоса корабля сіла присмоктування (присісу) корабля;

с. притяжения сіла притягання;

с. пробойная пробивна сіла;

с. противодействующая протидійна сіла;

с. рабочая то́ка робоча сіла струму;

с. равнодействующая рівнодійна сіла;

с. термоэлектродвижущая термоелектрорушійна сіла;

с. тока сіла струму;

с. торможения сіла гальмування;

с. трения сіла тертя;

с. тяги паруса сіла тягі вітрила;

с. тяжести сіла вагі;

с. убойная убівча сіла;

с. ударная ударна сіла;

с. уравнивающая зрівноважувальна сіла;

с. флотационная флотаційна сіла;

с. центробежная відцентрова сіла;

с. центростремительная доцентрова сіла;

с. четырёхмерная чотиривимірна сіла;

с. электрическая електрична сіла.

силовой силовий;

~вая установка силова устава;

~вые приводы наводки силові приводи наведення.

силуэт силуєт, -ту, обрис, -су.

силы воен. сили (сил);

с. броневые панцерні сили;

с. быстрого развертывания сили

швидкого розгортання;
с. быстрого реагирования сили швидкого реагування;
с. воздушные повітряні сили;
с. высадки сили висадження;
с. главные головні сили;
с. гражданской обороны сили цивільної оборони;
с. морские морські сили;
с. общего назначения сили загального призначення;
с. охранения охоронні сили;
с. поддержки сили підтримки;
с. превосходящие переважні (переважальні) сили;
с. прикрытия сили прикриття;
с. самообороны сили самооборони;
с. сопротивления сили опору;
с. стратегические стратегічні сили;
с. сухопутные вооруженные суходільні збройні сили;
с. тактические тактичні сили.
сильнѐе 1. *прил.* сильніший; дужчий; міцніший; кремезніший; потужніший; 2. *нареч.* сильніше, дужче, міцніше.
сильнодействующий міцнодійний.
сильноточный потужнострумовий, великострумовий.
сильный сильний, міцний;
~ный ветер великий (сильний) вітер.
символизировать символізувати, -зую, -зуюш.
симметрический симетричний.
симулирование симулювання, вдавання.
симулированный симульований, вдаваний.
симулировать симулювати, -люю, -люєш, вдавати (вдаю, вдаєш).
симуляция симуляція, вдавання.
синеродистый калий ціанак калію.
синильная кислота сіня кислота.
синодический *астр.* синодичний;
~кий период обращения планеты синодичний період обертання планети.
синоптик синоптик.
синоптический синоптичний;
~кая карта синоптична карта (мапа);
~кая таблица синоптична таблиця;
~кий код синоптичний код;
~кий период естєственный при-

родний синоптичний період.
синтезированный синтезований.
синтезировать синтезувати, -зую, -зуюш.
синтетический синтетичний.
синусоида синусоїда.
синхронизационный синхронізаційний.
синхронизация синхронізація.
синхронизированный синхронізований.
синхронизировать синхронізувати, -зую, -зуюш.
синхротрон синхротрон.
синхрофазотрон синхрофазотрон.
синхроциклотрон синхроциклотрон.
сінька сінька.
сирѐна сирѐна; *мор.* реву́н, -на.
сирѐновый бузковий.
сирѐнь бузок, -зку́.
Сириус (звезда) Сіріус.
сирокко сирокко.
систѐма систѐма;
с. абсолютно надежная абсолютно надійна систѐма;
с. АВАКС систѐма АВАКС;
с. аварийная аварійна систѐма;
с. аварийного сбрасывания систѐма аварійного скидання;
с. автоматического регулирования систѐма автоматичного регулювання;
с. антиобледенительная протиобмерзальна систѐма;
с. базирования систѐма базування
с. балансировки систѐма балансування;
с. вооружения систѐма озброєння;
с. безотказная безвідмовна систѐма;
с. взрывозащиты (топливных баков) систѐма вибухозахисту;
с. визуальная зирна (візуальна) систѐма;
с. вооружения систѐма озброєння;
с. дальнего радиолокационного обнаружения и управления систѐма далекого радіолокаційного виявлення і керування;
с. делений систѐма поділок;
с. дистанционного управления наведенням систѐма дистанційного керування наведенням;
с. дожигания с умеренной степенью форсирования тяги (ТРРД)

система допалу з помірним ступенем форсування тяги (ПРРД);
 с. **єдиниць** система одиниць;
 с. **єдиного в'ємени** система єдиного часу;
 с. **житнеобеспечєния** система життєзабезпечєння (життєзабезпєки);
 с. **заграждєний** система перепон;
 с. **заправки ракет топливом** система заправлення ракет паливом;
 с. **затоплєния** система затоплювання;
 с. **звєздная зоряна** система;
 с. **катапультирования** система катапультивання;
 с. **комплексная навигационная (КНС)** комплексна навігаційна система (КНС);
 с. **координат** система координат;
 с. **курса вертикали** система курсу вертикалі;
 с. **курсовая** курсова система;
 с. **лазерная лазерова (лазерна)** система;
 с. **наблюденія** система стєження;
 с. **наведенія** система наведення;
 с. **навігації інерціальная** інерційна система навігації;
 с. **навігаційная корреляційно-екстремальная** навігаційна кореляційно-екстремальна система;
 с. **обнаруженія** система виявлення;
 с. **оборонительная** оборонна система;
 с. **обучєния** система навчання;
 с. **огня** система вогню;
 с. **огня зєнітних средств** система вогню зєнітних (протиєтунських) засобів;
 с. **ограждєния** система відгороджування;
 с. **окопов** система шанців;
 с. **оповещєния** система сповіщення;
 с. **опознаванія** система розпізнавання;
 с. **опознаванія государственной принадлежности** система розпізнавання державної приналежності;
 с. **опознаванія самолєтов** система розпізнавання літаків;
 с. **опредєленія дальности** система визначення далєкості;
 с. **орошенія погребов** система

зрошення льохів;
 с. **отсчєта** система відліку;
 с. **ПВО** система ППО:
автоматизированная автоматизована,
на ближних подступах на близьких підступах,
на дальних подступах на далєких підступах,
объектовая об'єктова,
протів низколєтящих цєлєй проті низьколітніх цїлєй;
 с. **перехвата** система перехоплення;
 с. **пилотажно-навигационная** пілотажно-навігаційна система;
 с. **питанія** система живлення;
 с. **погруженія и всплєтия** система занурєння і спливання;
 с. **подогрєва** система підігріву;
 с. **подрыва ракет** система вїсаду ракет;
 с. **посадки самолєта по приборам** система саджання літакá за приладами;
 с. **предупреждєния о ядерно-ракетном ударе** система попередження про ядерно-ракетний удár;
 с. **противооблєдєнительная** система протиобмерзання;
 с. **протипожарного оборудования** система протипожєжного устаткування;
 с. **радионавигационная угломерно-дальномєрная** кутомїрно-далєкомїрна радіонавігаційна система;
 с. **самонаведенія** система самонаведення;
 с. **сбрасывания** система скидання;
 с. **связи** система зв'язку;
 с. **связи стационарная** стаціонарна система зв'язку;
 с. **следящая** стєжна система;
 с. **слива** система зливання;
 с. **смáзки** система змáщування;
 с. **тылового обеспєченія** система забезпечєння запїлля;
 с. **управлєния кораблєм** система керування кораблєм;
 с. **управлєния ракетой** система керування ракєтою;
 с. **управлєния самолєтом** система керування літаком;
 с. **«человєк-мáшина»** система

«людина-машина»;
с. энергопоглощающая система, що поглинає енергію, енергопоглинальна система.
система-потребитель система-споживач, системи-споживача
систематический систематичний;
 ~**кие боевые действия** систематичні бойові дії.
системный системний;
 ~**ный анализ** системний аналіз, системна аналіза;
 ~**ный подход** системний підхід.
системотехника системотехніка.
ситуация ситуація.
сифон сифон.
сифонный сифоновий, сифонний.
сияние 1. (действие) сяєння; зоріння; променіння; 2. (свет, ореол) сяйво;
 с. **северное** північне (полярне) сяйво.
скадрованный скадрований;
 ~**ная часть** скадрована частина.
сказываться, сказаться 1. (обнаруживаться) виявлятися, виявитися, -виться; 2. (отражаться) відбиватися, відбитися (відіб'ється); 3. (давать почувствовать себя) позначатися, позначитися.
скала скеля.
скалистый скелястий;
 ~**тый грунт** скельна порода, скельний ґрунт.
скалка 1. (для раскатывания теста) качалка; 2. (для разглаживания белья) качалка.
скальвание скюлювання; зрубівання, обрубівання.
скальный скельовий, скельний.
скальпировать скальпувати, -пую, -пвеш.
скаляр скаляр.
скамейка лавка, лава.
скамья лава; ослін, -лона.
сканирование сканування.
сканирующий сканувальний.
сканирующийся сканівний.
скапчивание 1. збірання, призбирування; складання, нагромáджування, нагромáдження; 2. скупчування; згромáджування.
скапливать, скопить 1. (сберегая, собирать) збирати, зібрати (зберу, збереш), назбирувати, -рую,

-руеш, назбирати, призбирувати, призбирати; (деньги — ещё) складати, скласти (складу, складеш); (накапывать) нагромáджувати, -джую, -джуеш, нагромáдити, -мáджу, -мáдиш; 2. (складывать, собирать в одно место) скупчувати, -чую, -чуеш, скупчити, згромáджувати, згромáдити.
скапотировать скапотувати, -твє.
скат 1. (действие) скочування; 2. (пологий спуск) схил, -лу; спадистість, -тості;
 с. **бруствера** схил бруствера;
 с. **вогнутый** угнутий схил;
 с. **выпуклый** опуклий схил;
 с. **пологий** положистий схил;
 ~**та заложение** закладання схилу.
скатанный згорнений, згорнутий;
 ~**ная шинель** згорнена шинеля.
скатапультироваться катапультиватися, -туюся, -туєшся.
скатка ¹ 1. (действие) згортання, згорнення; 2. (скатанная шинель) згорток, -тка, твор. -тком.
скатка ² скочування, скочення.
скатывание ¹ скáчування; згортання.
скатывание ² скочування.
скатывать ¹, **скатать** згортати, згорнути, -ну, -неш.
скатывать ², **скатить** 1. (вниз) скочувати, -чую, -чуеш, скотити (скочу, скотиш); 2. (палубу) обливати, обліти.
скафандр скафандр;
 с. **вентиляционный** вентиляційний скафандр;
 с. **водолазный** норецький скафандр;
 с. **высотно-спасательный** висотно-рятувальний скафандр;
 с. **космический** космічний скафандр;
 с. **противопожарный** протипожежний скафандр;
 с. **регенерационный** регенераційний (відновний) скафандр.
скачками скоками, стрибками.
скачкообразно скокувати, стрибкувати.
скачок скік (скоку); стрібок, -бка.
скашивание скрівлювання, скрівлення.

скашивать, скосить (*направлять вкось*) скошувати, -шую, -шуеш, скосити (скошú, скосиш); (*искривлять*) скривлювати, -люю, -люеш, скривляти, скривíти, -влú, -виш;

~йтí глаза́ скосити бчи.

скважина 1. шпа́ра, шпарина; (*щель*) щiлiна; 2. (*пробуренное отверстие в почве*) свердловiна.

скашивание квашення; (*скисание*) скисання.

скашивать, сквасить квасити (квашу, квасиш), поквасити;

с. капу́сту квасити капу́сту.

сквернословить лихословити.

связать (*о ветре*) тягтí, тягну́ти (тягне); протяга́ти, протя́гивати, -гуе; (*продувать*) продува́ти, продима́ти.

сквозной (*проходящий насквозь*) кризний, наскризний; (*проходной*) прохiдний;

~на́я ата́ка кризна́ ата́ка;

~но́й кана́л наскризний кана́л.

сквозняк протяг, -гу.

сквозь кризь;

пробира́ться ~зь толпу́ пробира́ться кризь на́товп.

скелет кiстяк, -ка́, скелет.

скелетообразный кiстякува́тий, скелетува́тий.

скидальщик скида́ч, -ча́, твор. -чём, скидальник.

скипидар терпенти́на, скипида́р, -ру.

скирда сти́рта, ски́рта; (*стог*) сти́г (сто́гу).

склад склад, -ду, комо́ра;

с. армéйский интенда́нтский армiйський інтенда́нтський склад;

с. артилле́рийский артиле́рийний склад;

с. боеприпа́сов склад стрiлива, склад бойовiх (бойних) припа́сiв;

с. вещево́й речовий склад;

с. воeнный вiйськóвий склад;

с. гарнизо́нный залого́вий склад;

с. горю́чего склад пально́го;

с. неприкоснове́нного запаса́ склад непору́шного запаса́;

с. патро́нный склад набоiв;

с. продукто́вый харчовий склад;

с. снаря́дов склад гарма́тнiв;

с. со взрыва́емыми веще́ствами склад вибухо́вих речовiн;

с. трофе́ев и иму́щества склад трофе́iв i майна́.

складировать складува́ти, -дúю, -дúеш, заскладува́ти, примiща́ти (помiща́ти) в скла́дi, примiсти́ти, -мищу́, -мистиш (помiстити) в скла́дi.

складка скла́дина, скла́дка, зго́ртка;

с. ме́стности скла́дина ме́стевóсти.

складной скла́даний.

складывать, сложить 1. склада́ти, скла́сти (складу́, складeш); (*сжимать* — *ещё*) стуля́ти, стулюва́ти, -люю, -люеш, стули́ти (стулю́, сту́лиш); 2. мат. додава́ти, -даю́, -даeш, дода́ти, -дам, -дася́, скла́дати, скла́сти; 3. (*создавать*) скла́дати, скла́сти, ство́ривати, -рюю, -рюеш, створи́ти (створу́ю, ство́риш).

складывающийся який (що) скла́дається, скла́даний;

~щийся прикла́д скла́даний прикла́д.

склеивание склеювання.

склепка знютува́ння, знюто́вування; склепува́ння; гимнаст. дужка.

склиз сковза́ло.

склон (*скат*) схил, -лу, спа́д, -ду;

с. бру́ствера схил бру́ствера, передгру́ддя;

с. вну́тренний вну́трішній схил;

с. во́гнутый угну́тий схил;

с. вы́пуклый опу́клий схил;

с. горы́ узгiр'я;

с. за́дний за́дний схил;

с. круто́й крутосхи́л, -лу;

с. пере́дний пере́дний схил;

с. покáтый спади́стий схил;

с. противополо́жный проти́лежний схил;

с. пу́ти схил шля́ху.

склонение 1. (*действие*) схiлення, похiлення; нахiлення; прихiлення; опу́щення; 2. спец. схiлення; 3. (*отклонение*) відхи́лення;

с. магни́тное магнeтне схiлення;

с. магни́тной стрéлки схiлення магнeтної стрiлки;

с. ору́дия арт. схiлення гарма́ти;

с. свети́ла схiлення свети́ла.

склонность схiльни́сть, -но́сти; на́хил, -лу, о́хота (*до чого*).

склонять, склонить схиля́ти, схили́-

ти, -лю, -лиш; (*наклонять, нагибать — ещё*) нахилѣти, нахиліти; (*к кому-чому — ещё*) прихилѣти, прихиліти, привертѣти, привертіти.

склянка мор. склянка;
 ~ки бьют б'ють склянки.

скоба клѣмра, дужка, скоба;
 с. **буксирная** галівна дужка;
 с. **грузовая** вантѣжна дужка;
 с. **измерительная** вимірювальна клѣмра;
 с. **соединительная** з'єднувальна дужка;
 с. **спусковая** спусковѣ клѣмра;
 с. **такелажная** такелажна дужка;
 с. **фертоинговая** фертоїнгова дужка;
 с. **якоря** дужка кітви (якоря).

скоб-трап скоб-трап (скоб-трапу).

сковывать, сковать скóувати (скóвую, скóвуеш), скувати (скую, скуеш).

сковывающий скóувальний;
 ~щая группа скóувальна група;
 ~щее направление скóувальний напрям.

скок 1. (*действие*) скік (скóку), скакання; 2. (*движение скачка-ми*) скік.

сколачивание 1. збивання, збиття; 2. збирання, призбірування; складання, складення.

сколачивать, сколотить 1. збивати, збити (зіб'ю, зіб'еш); 2. (*скапливая, собирать*) збирати, зібрати (зберу, збереш), призбірувати, -рую, -руеш, призбірати; (*деньги — ещё*) складати, скласти (складу, складеш).

сколка 1. скóлювання, скóлення; зрубівання, зрубання; 2. вискóлювання, вискóлення.

скольжение 1. кóвзання, скóвзання; 2. плав, -ву, плин, -ну;
 с. **на крыло** кóвзання на крило;
 с. **на хвост** кóвзання на хвіст;
 с. **самолёта** плин літака.

скользить, скользнуть 1. кóвзати, кóвзнати, скóвзати, скóвзнати, кóвзатися, кóвзнатися, скóвзатися, скóвзнатися; 2. (*плавно двигаться*) лінути, полінути, пливті, попливті, плісті (плив'у, плив'еш), поплисті.

скóльзкий ковзкий, слизький.

скользкий 1. прич. який (щó) кóвзае; 2. в знач. прил. ковзний; 3. в знач. прил. (*меняющийся*) змінний;
 ~щая шкала змінна шкала;
 ~щие помехи ковзні перешкоди;
 ~щий затвор винтовки ковзний замок кріса (гвинтівки).

скомандовать скомандувати, -дую, -дуеш.

скомбинировать скомбінувати, -ную, -нуеш.

скомпенсированный компенсований.

скомпенсировать компенсувати, -сую, -суеш.

скомплектовать скомплектувати, -тую, -туеш.

скомпрометированный скомпрометований.

скомпрометировать скомпрометувати, -тую, -туеш.

сконденсированный сконденсований.

сконденсировать сконденсувати, -сую, -суеш.

сконструированный сконструйований.

сконструировать сконструювати, -руюю, -руеш.

сконцентрированный сконцентрований.

сконцентрировать сконцентрувати, -рую, -руеш.

сконцентрироваться сконцентруватися, -рується.

скоординированный скоординований.

скоординировать скоординувати, -ную, -нуеш.

скопированный скопійований.

скопировать скопіювати, -піюю, -піюеш.

скоплене (*действие*) збирання, призбірування; складання, складення; нагромадження, нагромадження, скупчення, скупчування, згромадження, згромадження;
 ~ние войск противника скупчення ворожого війська.

скоплять см. скапливать.

скопом гуртом, разом, спільно.

скорбь 1. скорбота, [глибокий] сум, -му; (*о чувстве горечи*) жаль (жально); (*тоска*) туга, журба; 2. (бе-

да) біда́, ліхо; (*несчастье*) неща́стя.

скорёженний скру́чений, покрівле-ний, зжолоблений, пожелоблений.

скорёжить (*изогнуть*) скрути́ти (скручу́, скрути́ш); (*искривить*) покриві́ти, -кривлю́, -криви́ш; (*покоробить*) зжолобити́, -блю́, -би́ш, пожелобити́.

ско́ро 1. (*с большой скоростью*) швидко́; 2. (*в близком времени*) ско́ро, швидко́; (*вскоре*) незаба́ром.

скороговóрка скоромóвка.

скоропалітельний скороспі́шний, хапли́вий; (*поспешный*) поспі́шний, (*с*) квапли́вий, сква́пний

скоропі́сний скоропі́сний.

ско́ропись скоро́пис, -су.

скороподъёмник швидкопідійма́ч, -ча́, *твор.* -чём.

скороподъёмность швидкопідійма́льність, -ності.

скоросте́мер швидкосте́мір.

скоростеуменьші́тель швидкосте-зменшувач, -ча, *твор.* -чем.

скоростно́й швидкі́сний;

~ной напóр швидкі́сний напі́р;

~ной полёт швидкі́сний лет;

~ной треуго́льник трику́тник швидкостей, швидкі́сний трику́тник.

скоростре́льность швидкостре́льність, -ності;

с. ору́жия швидкостре́льність збро́ї:

боева́я бойова́,

техні́ческая техні́чна.

скоростре́льный, скоростреля́ющий швидкостре́льний.

скóрость 1. швидкі́сть, -кості́; 2. (*поспешность*) поспі́шність, -ності; по́спіх, -ху;

с. вéтра швидкі́сть ві́тру;

с. волн́ швидкі́сть хви́лі;

с. вращéния швидкі́сть оберта́ння;

с. дви́жения швидкі́сть ру́ху (хо́ду);

с. конéчная кінцева́ швидкі́сть;

с. корабля́ швидкі́сть корабля́:

абсолю́тная абсолю́тна,

безопа́сная безпе́чна,

боева́я економі́ческая (*крейсерская*) бойова́ економі́чна (*крейсерська*),

генеральна́ генеральна́,

допусті́мая припусті́ма (допущена́),

наибольша́я найбільша́,

наименьша́я найменша́,

относі́тельная відно́сна,

полна́я боева́я повна́ бойова́,

экономі́ческая економі́чна;

с. нача́льная початко́ва швидкі́сть;

с. оконча́тельная кінцева́ швидкі́сть;

с. отрыва́ самолёта́ швидкі́сть відри́ву літака́;

с. переда́чи да́нных швидкі́сть передава́ння (пересила́ння) да́нных;

с. переме́нная змінна́ швидкі́сть;

с. погруже́ния подво́дной лóдки швидкі́сть зану́рення підво́дного чо́вна:

инверсіо́нная інверсі́йна,

критиче́ская критична́,

максима́льная максима́льна,

малошумна́я малешумова́;

с. подлёта́ швидкі́сть підлёту́;

с. полёта́ самолёта́ швидкі́сть лёту́ літака́:

вертика́льная вертика́льна (прямові́сна),

гіперзвукова́я гіперзвукова́,

дозвукова́я дозвукова́,

істинна́я возду́шная справж́ня повітря́на,

крейсерская́ крейсерська́,

минимáльная мініма́льна,

наибольшéй дáльности́ найбільшо́ї далéкості́,

наибольшéй продо́лжительно́сти́ найбільшо́ї тривáлості́,

отрыва́ відрива́ння,

посáдочная́ сіда́льна,

приборна́я (возду́шная) при́ладова́ (повітря́на),

путева́я шляхова́,

сверхзвукова́я надзвукова́,

трансзвукова́я трансзвукова́,

эволю́тивная́ еволю́тивна́;

с. относі́тельная відно́сна швидкі́сть;

с. поступáтельная́ поступна́ (поступа́льна) швидкі́сть;

с. при удáре швидкі́сть при вда́рэнні (удáрі);

с. са́мая больша́я найбільша́ швидкі́сть,

с. **са́мая ма́лая** найме́нша швід-
кість;
с. **сбли́ження** швідкість зблі-
ження;
с. **сни́ження** швідкість зніження;
с. **снаря́да** швідкість гарма́тня;
с. **со́бственная** в́ласна швідкість;
с. **стре́льбы́** швідкість стріля́ння
(стре́льби́);
с. **су́дна** швідкість судна́:
пу́тева́я ходова́,
сда́точная здава́льна,
спецификаціо́нная специфі-
каці́йна;
с. **те́чения** швідкість те́чії;
с. **удвоєнна** подві́йна швідкість;
с. **хо́да** швідкість хо́ду.
скоросшива́тель швидкозшива́ч, -ча́,
твор. -чём.
скороте́чность швидкоплі́нність,
-ності, короткотрива́лість, -лості.
скороте́чный швидкоплі́нний, недо-
вго́часний, короткотрива́лий;
~на́я **во́йна** короткотрива́ла
війна́.
Скорпио́н (*зодіак*) Скорпио́н.
скорректи́ровать скоректу́вати, -ту́ю,
-ту́єш, скоригу́вати, -гу́ю, -гу́єш.
ско́рый швидкий.
скос скіс (ско́су); (*откос*) укіс (уко́-
су).
скот худоба́, това́р, -ру.
скотомо́гильник око́пище.
скоше́нный, ско́шенный скісний,
скошений, скривлений.
скра́дываться скрада́тися; прихо́ву-
ватися, -вуе́ться; приглу́шува-
тися, -шуе́ться.
скребок скребачка.
скрежет скрегі́т, -го́ту.
скреже́тание скреготання́, скрего-
тіння.
скре́па кля́мра, по́в'язь, -зі́, твор.
-ззю, скрі́па.
скре́пер скре́пер.
скре́пка (*для бума́г*) стиска́чка, за-
крі́пка.
скреплё́нный скрі́плений.
скрепля́ть, скрепíть скрі́плювати,
-лю́ю, -лю́єш, скрі́пляти, скрі́пити,
-плі́ю, -пи́ш; (*укрепля́ть — ещѐ*)
зміцнювати, -нюю́, -нюю́єш, зміц-
ніти.
скрепля́ющий скрі́плювальний;
~щи́й **уго́льник** скрі́плювальний

ку́тник.
скре́щение 1. (*действие*) схре́щення,
схре́щування; 2. (*место пересече-
ния*) схре́щення.
скру́тка 1. (*действие*) скру́чування,
зсу́кування, звивання́; 2. само-
кру́тка; скру́тень, -тня, -тнем.
скру́тка-спáйка скру́тень-злю́т, скру́т-
ня-злю́ту.
скру́чивание скру́чування, зсу́ку-
вання, звива́ння.
скру́чивать, скрути́ть скру́чувати,
-чу́ю, -чу́єш, скрути́ти (скручу́,
скрути́ш); (*нить, верёвку и*
т. п. — ещѐ) зсу́кувати, -кую́,
-ку́єш, зсука́ти (зсу́чу́, зсу́чиш),
звива́ти, звíти (зів'ю́, зів'є́ш).
скрыва́ние хова́ння, прихо́вування,
захо́вування; перехо́вування.
скрыва́ть, скры́ть (*что*) хова́ти,
схова́ти, прихо́вувати, -хо́вую,
-хо́уєш, прихова́ти, захо́вувати,
захова́ти (*що*); (*временно пря-
тать*) перехо́вувати, перехова́-
ти (*що*).
скрыва́ющийся якíй (*що*) хова́єть-
ся, приховний;
~ща́йся **мише́нь** ме́та, що хова́-
ється, приховна ме́та.
скры́тие приховання́, захо́вання;
ута́ення, за́таення.
скры́тничать критися́ (крію́ся, крі-
є́шся), та́їтися.
скры́тно по́тай, по́тайки.
скры́тность пота́йність, -ності, скрі́-
тість, -тості;
с. **пла́вания** пота́йність пла́вання;
с. **свя́зи** пота́йність зв'язку́.
скры́тный пота́йний, пота́йливий,
скрі́тний;
~на́я **подгото́вка** пота́йна́ під-
гото́ва.
скры́то прихо́вано, по́тайно.
скры́тый схо́ваний, прихо́ваний,
захо́ваний, пота́йний; перехова́-
ний; за́таений;
~то́е **располо́жение** пограни́чно-
го на́ряда прихо́ване розташува́н-
ня прикоро́нного на́ряду;
~то́е **управле́ние** **войска́ми** прихо́-
ване керува́ння військом.
скула́ (*судна*) щока́.
ску́тер ску́тер.
скуче́нный ску́пчений; згрома́д-
жений; зібрани́й до купи́, згро́не-

ний до кúпи.

скульпивание скульпивання, скульпивення

скульпний нудний, скульпний.

скульпать з'їсти (з'їм, з'їси).

слабина́ техн. слабке місце.

слаблiнь слаблiнь, -ня, твор. -нем.

слабодуше легкодуше, -хості, слабодушесть, -хості.

слабонервний із слабкими нервами.

слабосильний безсилый, квóлий.

слабость слабiсть, -бості, нeмiч, -мочі, твор. нeмiччю, квóлiсть, -лості.

слаботочный слабкострумовий.

слабощелочной малолужний.

слабый 1. слабкий; слабый, млявий; (больной) слабый; 2. (болезненный) слабóвийтий; квóлий; (безсильный) безсилый;

~бый вeтep слабкий вeтep.

славировать злавiрувати, -рую, -руеш.

слагаемое мат. 1. додáнок, -нка; 2. (составная часть) складовá частiна, елемент.

слагать, сложить 1. складáти, склáсти (складу, складеш); 2. (освободить кого-л. от обязанностей и т. п.) знімáти, зняти (знімú, знімеш); (с себя — ещё) складáти, склáсти.

слаженность злáгодженiсть, -ності, налáгодженiсть, -ності.

слаживание злáгодження, налáгодження.

слаживать, слáдить 1. злáгоджувати, -джую, -джуеш, злáгодити, -джу, -диш, злáдити, зладнáти; 2. (устраивать) улаштувати, -тóвую, -тóвуеш, улаштувáти, -тúю, -тúеш; 3. (поладить) порозумiтися.

сламывать, сломить злáмувати, -мую, -муеш, зломiти, -млiю, -миш, поламáти;

с. сопротивление противника зламáти óпiр вóрога (супротивника).

слева лiвóруч, злiва.

слегка 1. злeгка, злeгeнька; трóхи, трóшки; потрóху; 2. побiжно, мимохiдь.

след слiд, -ду;

с. объекта гидродинамический

гiдродинамiчний слiд об'екта;

с. радиоактивного облака слiд радиоактивної хмáри;

с. светящийся светный слiд.

следить¹ (за кем-чем) стeжити (за ким-чим); (наблюдая, выслеживая — ещё) слiдкувáти, -кúю, -кúеш, слiдити, -джú, -диш (за ким-чим).

следить² (оставлять грязные следы) слiдити, -джú, -диш.

следование прохóдження; прямувáння;

с. команд прохóдження команд;

~ння путь шлях рúху.

следователь слiдчий, -чого.

следовать iти (iду, iдеш); (проходить) прохóдити, -джу, -диш; (проезжать) проiжджáти, проiздiти, -iжджú, -iздiш; (двигаться куда-л., непосредственно за кем-чем — ещё) прямувáти, -мúю, -мúеш.

следовой слiдовий;

~вóй режим слiдовий режим;

~вóй фонарь слiдовий лiхтар.

следопыт стeжник, слiдник.

следственный слiдчий;

~ные дeйствия слiдчi дiї;

~ный чемодан слiдча валiза.

следствие¹ наслiдок, -дку, вiсновок, -вку.

следствие² юр. слiдство;

быть (находиться) под ~вием бúти (перебувати) пiд слiдством.

следующий 1. якiй (що) iде; якiй (що) прохóдить; 2. настúпний, дáльший.

следящий стeжний;

~щие системы стeжнi системи.

слежавшийся злeжаний;

~шийся грунт злeжаний грунт.

слежение стeження, слiдкувáння.

слежка стeження, слiдкувáння; за ним началась с. за ним почáли стeжити.

слезать, слезть злáзити (злáжу, злáзиш), злiзáти, злiзти; (отпадать, сходит — ещё) облáзити, -зить, облiзáти, облiзти.

слезить сльозiти, -зить.

слезиться сльозiтися, -зиться.

слезоточивый слiзний;

~вое вещество слiзнá речовiнá;

~вый газ слiзний газ.

слезоточить сльозити, -зить.
 слепнувший який (що) сліпне.
 слёпок відтиск, -ку, зліпок, -пка;
 с. с печáти відтиск печáтки.
 слепящий 1. прич. який (що) слі-
 пить; 2. в знач. прил. сліпучий.
 слесарная слюсарня.
 слесарный слюсарний, слюсарський;
 ~ная мастерская слюсарня.
 слесарь слюсар, -ря, твор. -рем.
 слётанность злітаність, -ності.
 слив 1. (действие) зливання, злив,
 -ву; 2. (устройство для стока
 воды) зливник, -ка, злив.
 сливать, слить зливати, злити (зіл-
 лю, зіллеш), зілляти (зілля, зіллеш).
 сливки 1. вершкі, -ків, сметанка;
 2. (слитые остатки напитков)
 зливки, -ків.
 сливочный вершковий.
 слізы мн. мор. слізи, -зів, ракси,
 -сів.
 слип мор. сліп.
 слиперсы мн., мор. сліперси, -сів.
 сліпинг-док мор. сліпінг-док, -ку.
 слитный (нераздельный) нерозділь-
 ний;
 ~ная наводка нероздільне наці-
 лювання.
 сліток злівок, -вку, зліток, -тку.
 сличать, сличить (кого-что с кем-
 чем) звіряти, звірити (що з чим);
 (сравнивать) порівнювати, -нюю,
 -нюеш, порівняти; (сопоставлять)
 зіставляти, зіставити, -влю, -виш.
 сличение звірення, звірння; пор-
 рівняння, порівнювання; зістав-
 лення, зіставляння.
 сличительный звіряльний; порівню-
 вальний.
 слішком надто; занáдто; забагáто.
 Словакия Слова́чина.
 словарь словник, -ка;
 с. военный військовий словник;
 с. иностранных слов словник чу-
 жомовних (іншомовних) слів.
 словесный словесний;
 ~ная сдача словесне здавання;
 ~ный портрет словесний портрет.
 слоевой шаровий.
 слоение шарування.
 сложившийся який (що) склався,
 складений; який (що) створився,
 створений; який (що) сформував-

ся, сформований.
 сложный складний.
 слойстый шаруватий.
 слой шар, -ру;
 с. глинистый глінистий шар;
 с. дерна шар дернин;
 с. защитный захисний шар;
 с. песчаный пісковий шар;
 с. половинного ослабления шар
 половинного ослаблення;
 с. предохранительный запобіж-
 ний шар;
 с. скачка шар стрибка.
 сломать зламати; (сломить) зломі-
 ти, -млю, -миш; (поломать) по-
 ламати, поломити.
 сломка злам, -му, злом, -му.
 сломленный зломлений, полама-
 ний; зламаний.
 служащий 1. прич. який (що) слү-
 жить; 2. в знач. суц. службó-
 вещь, -вця, твор. -вцем.
 служба 1. служба; служіння;
 2. церк. відправа, служба;
 с. административно-хозяйствен-
 ная адміністративно-господарча
 служба;
 с. артиллерийского снабжения
 служба артилерійного поста-
 чання;
 с. вещевого снабжения служба
 речового постачання;
 с. внутренняя внутрішня служба;
 с. военная військова служба;
 с. военных сообщений служба
 військових сполучень;
 с. войск служба війська;
 с. вооружения служба озброєння;
 с. времени служба часу;
 с. внутренняя внутрішня служба;
 с. гарнизонная залогова служба;
 с. горячего служба пального;
 с. движения служба руху;
 с. действительная дійсна служба;
 с. добрая стєжна служба;
 с. донесенный служба донесень;
 с. караульная вартова служба;
 с. конвойная конвойна служба;
 с. корабельных нарядов служба
 кораблевих нарядів;
 с. лагерная таборова служба;
 с. наблюдения и связи служба
 спостереження і зв'язку;
 с. охранная охоронна служба;
 с. погоды служба погоди:

с. **полевáя** польовá служба;
 с. **продовóльственного снабжéния** служба харчового постачання;
 с. **противовоздушная** протиповітряна служба;
 с. **развѣдывательная** розвідча служба;
 с. **ракетно-артиллерійского вооружения** служба ракетно-артилерійного озброєння;
 с. **сверхсрочная** надстроковá служба;
 с. **связи** служба зв'язку;
 с. **снабжения** служба постачання;
 с. **срочная** строковá служба;
 с. **строевая** муштрова (ладова) служба;
 с. **штабóв** служба штабів;
 ~бы **административно-хозяйственные и снабженческие** адміністративно-господарчі і постачальні служби;
 ~бы **гражданской обороны** служби цивільної оборони;
 ~бы **корабля** служби корабля: **медицинская** медична, **радиотехническая** радіотехнічна, **снабжения** постачання, **химическая** хемічна.

службно-боевóй службóво-боевóй.

службёный службóвий; (*вспомогательный, подсобный — ещё*) допоміжний;
 ~ная **карточка** службóва картка;
 ~ная **нагрузка** службóве навантаження;
 ~ная **обязанность** службóвий обов'язок;
 ~ная **переписка** службóве листування;
 ~ная **собака** службóва собака, службóвий пес;
 ~ная **тайна** службóва таємниця;
 ~ное **поручение** службóве доручення.

служение 1. служіння; 2. служба; 3. *церк.* відправа, правлення, служіння, служба.

служить 1. служити (служу, служиш); 2. (*чем, для чего — выполнять свою роль, назначение*) прáвити, -вить (за що), служити (*чим, для чего*); 3. *церк.* прáвити,

ти, відправляти, служити.

слух 1. слух, -ху; (*весть, известие*) чутка, поголоска, поголос, -су.

слухáч (*работник на звукоулавливателях*) воен. підслухувач.

слухóв слуховий;
 ~вóе **окно** даховé вікно.

случай випадок, -дку; нагода;
 с., **не терпящий отлагательства** випадок, що не терпить зволікання.

случáйно випадкóво.

случáйность 1. випадкóвість, -вості; (*неожиданность — ещё*) несподіваність, -ності, несподіванка; 2. випадок, -дку.

случáйный випадкóвий; несподіваний;
 ~ная **величина** випадкóва величина;
 ~ные **события** випадкóві події.

случившееся те, що трапилось (сталося, скóбилось); (*происшествие*) подія; (*приключение*) пригода.

случившийся який (що) трапився, який (що) стався.

слушатель слухáч, -ча, *твор.* -чём.

слушать 1. слухати;
 ~шай слухай; (*при обращении разг. — ещё*) слухай-но, слухай-бо; 2. (*слушаться, повиноваться*) слухатися, слухати;
 ~шаю (*ответ подчинённого*) слухаю, слухаюсь.

слышать (*слухом*) чути, реже учувати.

слышимость чу́тність, -ності.

слюдá *мин.* слюдá, лосняк, -ка.

слюдяно́й слюдяний, лоснякóвий;
 ~ная **пластинка** слюдяна (лоснякова) плáтівка.

слюна́ сліна.

слякоть 1. болóто; 2. (*сырая погода*) сльотá.

смазанный 1. ма́щений, зма́щений; 2. (*йодом и пр.*) ма́заний, зма́заний.

смазка 1. (*действие*) ма́щення, зма́щування, зма́щення; зма́зування, ма́зання; 2. (*смазочное вещество*) масти́ло;
 ~ки **пластичные** пластичні масти́ла.

смазочный масти́льний;
 ~ное **масло** масти́ло;
 ~ные **материалы** масти́льні ма-

теріали.

сма́зчик масті́льник.**сма́зывание** ма́щення, зма́щуван-
ня, зма́щення; (*йодом и пр.*) зма́-
зування, ма́зання.**сма́зывать, сма́зать** мастіти (мащу́,
мастйш), помастіти, зма́щувати,
-щущу, -щущеш, змастіти; зма́зува-
ти, -зую, -зуеш, зма́зати (зма́жу,
зма́жеш), ма́зати, пома́зати (*йо-
дом*).**сманеврі́ровать** зманеврува́ти,
-рюю, -рюеш.**сма́тывание** 1. змо́тування; 2. роз-
мо́тування.**сма́тывать, смота́ть** 1. змо́тувати,
-тую, -туеш, змота́ти; 2. (*разма-
тывать*) розмо́тувати, розмо-
та́ти.**сма́чиваемость** змо́чуваність, -ності.**сма́чивать, смочі́ть** змо́чувати,
-чую, -чуеш, змочі́ти, -чу́, -чиш.**сма́чивающий** який (шо) змо́чує;
змо́чувальний.**сме́жный** сумі́жний;

~ные углы́ сумі́жні ку́ти;

~ные фла́нги сумі́жні кря́ла.

смека́листый кмітлі́вий, метику-
ва́тий; (*сообразительный*) тя-
му́щий, тямові́тий.**сме́лость** смілі́вість, -вості, смілі́сть,
-лості.**сме́лый** смілі́вий, смі́лий.**сме́на** змі́на; замі́на; пере́міна;с. **войск** змі́на війська;с. **карау́ла** змі́на ва́рти;с. **пограни́чных наря́дов** змі́на
прикордо́нних наря́дів;с. **райо́нов розпо́ложения** змі́на
дільни́ць (райо́нів) розташу-
ва́ння.**сменённый** змі́нений.**сменя́емость** змі́нюваність, -ності,
змі́нність, -ності.**сменя́емый** 1. змі́нюваний; 2. змі́н-
ний.**сменя́ть, смені́ть** 1. (*переменять*)
перемі́няти, перемі́нювати, -нюю,
-нюеш, перемі́нити, -мінію, -мініш;
(*заменять*) замі́няти, замі́нювати,
замі́нити; (*отстранять*) усу́вати,
усу́нути; 2. (*являются на смену,
заступать*) заступа́ти, заступі́ти,
-туплю, -тупиш, замі́няти, замі́-
нювати, замі́нити; 3. (*заменять**одно другим*) змі́нювати, змі́няти,
змі́нити.**смерза́ть, сме́рзнуть** ме́рзнути, ме́рз-
ти, -зну, -знеш, зме́рзнути, зме́рз-
ти, замерза́ти, замерзнути, за-
ме́рзти.**смерка́ться, сме́ркнуться** смерка́ти,
сме́ркнути, смерка́тися, сме́ркну-
тися, сутені́ти, посу́теніти, за-
сутені́ти.**смерте́льно** смерте́льно; (*до смер-
ти — ещё*) до сме́рті;~но **ра́ненный** поране́ний на
смерть, смерте́льно поране́ний;~но **уста́л** смерте́льно вто́мився.**смерте́льный** смерте́льний.**сме́ртный** сме́ртний;~ная ка́знь стра́та, сме́ртна ка́-
ра; *уст.* ка́ра на го́рло.**смертоно́сность** смертоно́сність,
-ності.**смертоно́сный** смертоно́сний, смер-
тя́ний;~ная поло́са смертоно́сна (смер-
тя́на) смю́га.**смертоуби́тельный** смертовби́вчий.**смерч** смерч, -чу, *твор.* -чем.**смесеобро́зование** сумішоутво́рення.**смеси́тель** змішува́ч, -ча, -чем.**смеси́тельный** змішувальний.**смесь** су́міш, -ші, *твор.* -шню, міша-
ні́на;с. **горю́чая** пальна́ су́міш.**сме́та** кошто́рис, -су.**сме́танный**¹ сфастриго́ваний, об-
кида́ний.**сме́танный**² 1. скла́дений; 2. ски́да-
ний, ски́нутий.**сметли́во** кмітлі́во.**сметли́вость** тяму́щість, -щості, тя-
му́чість, -чості, кмітлі́вість, -вості.**сметчи́к** кошто́рисник.**сме́тывание** фастригу́вання, об-
кида́ння.**сме́шанный** 1. змі́шаний; пере́мі-
шаний; переплу́таний, сплу́таний,
поплу́таний; 2. (*образованный пу-
тём смешения*) змі́шаний; 3. (*сос-
тоящий из разнородных элемен-
тов; разнородный по составу*)
змі́шаний, мішаний;~ная **похо́дная коло́нна** змі́шана
похі́дна коло́на;~ная **систе́ма** змі́шана систе́ма;~ный **прінци́п комплектова́ния**

змішаний принцип комплектування.

смѣшувать, смѣшати змішувати, -шую, -шуєш, змішати; (*нарушати порядок — ещё*) перемішувати, перемішати; (*перепутувати*) переплутувати, -тую, -туєш, переплутати.

смѣшати, смѣстити 1. змішати, змішувати, -шую, -шуєш, змістити (зміщати, змістити); (*сдвигать — ещё*) зсобиувати (зсобиую, зсобиуєш), зсувати, зсунути; 2. (*с должности*) усувати, усунути, скидати, скіннути, знімати, зняти (знімати, знімаєш).

смѣщення 1. (*действие*) зміщення, зміщання, зміщування; зсування, зсобиування; усунення, скіннення, зняття, усунання, скидання, знімання; 2. (*состояние*) зміщення; (*сдвиг — ещё*) зсув, -ву, зсунення.

сминати, смяти м'яти (мну, мнеш), зім'яти.

смирно 1. сумірно; супокійно; тихо; лагідно; 2. *воен.* стрілко.

сmodellировать зmodellювати, -люю, -люєш.

смоленіе смоління.

смоленный обсмолений; просмолений.

смолистый смолистий.

смолка (*действие*) смоління.

смолати, смолкнуть змовкати, змовкнути, змовкти, -кну, -кнеш, замовкати, замовкнути, замовкти, умовкати, умовкнути.

смолоду 1. змолоду, з молодих літ; 2. (*в молодости*) замолоду.

смонтированный змонтований.

смонтировать змонтувати, -тую, -туєш.

смотка 1. змотування; 2. розмотування.

смотр перегляд -ду;
с. **войск** перегляд війська;
с. **корабля** перегляд корабля;
с. **строевой муштровый** перегляд;
с. **торжественный** урочистий перегляд.

смотреть дивитися, -вліюся, -вишся, глядіти, -джі, -діш; (*пристально*) зоріти, -рю, -ріш; (*во что, редко на что — ещё*) вдивлятися,

видивлятися; (*время от времени; мигая — ещё*) гліпати.

смотритель наглядач, -ча, -чем.

смотровой оглядовий;
~**вая** щель оглядова щіліна.

смочь змогти (зможу, зможеш); (*оказаться в состоянии — ещё*) спромогтиса, -можуся, -можешся.

смутно неясно; невизначено; непевно, туманно; неспокійно, тривожно.

смывание змивання.

смывати, смыть змивати, змити (змію, змієш).

смывка 1. (*действие*) змивання, змиття; 2. (*жидкость для смывания чего-л.*) рідина для змивання.

смывной змивний.

смывочный змивальний.

смыкание змикання, зімкнення;
с. **невязки** зімкнення невіязки.

смыкати, сомкнуть 1. змикати, зімкнати; 2. (*глаза*) запліщувати, -щую, -щуєш, запліщити; (*сместить*) склепліти, склеїти, -плію, -піш, стуляти, стулювати, -люю, -люєш, стуляти, -лю, -лиш.

смыкаться, сомкнуться 1. змикатися, зімкнутися; 2. запліщуватися, -щується, запліщитися, склеплітися, склеплюватися, -люється, склеїтися, стулятися, стулюватися, стулятися.

смысл 1. (*содержание*) зміст, -ту, сенс, -су; (*значение — обычно*) значення; (*понимание*) розуміння; 2. (*разумное основание*) рація; (*назначение, цель*) сенс.

смыслить розуміти; тямити, -млю, -миш; (*в ком-чем, что — разбираться*) розумітися (*на кому-чому*).

смычка *техн.* змічка; (*действие*) зімкнення, змикання.

смычный (*брус*) злучний.

смягчать, смягчить зм'якшувати, -шую, -шуєш, зм'якшити; (*боль, приговор, вину и т. п. — обычно*) пом'якшувати, пом'якшити.

смягчитель зм'якшувач, -ча, -чем.

смягчительный зм'якшувальний, пом'якшувальний.

смятение 1. (*замешательство*) замішання; (*смущение*) збентеження; 2. (*растерянность*) розгубленість, -ності.

смя́тие зми́нання, зім'яття.
смя́тость зім'ятість, -тості.
смя́тий зім'ятій; зібганий; зіжма́каний; пом'ятій.
снабжа́ть, снабди́ть постачати, поста́чити; (*снаряжа́ть*) споряджа́ти, спорядіти, -джу́, -ди́ш; (*обеспечива́ть*) забезпе́чувати, -чую, -чуєш, забезпе́чити.
снабжа́ющий 1. *прич.* який (що) поста́чає; 2. *в знач. прил.* поста́чальний.
снабже́нец поста́чальник.
снабже́ние поста́чання, поста́ча; дава́ння, надава́ння (*кому чо-го*); забезпе́чення (*кого чим*); спорядже́ння, споряджа́ння;
с. войск поста́чання війська;
с. корабле́й в мо́ре поста́чання кораблі́в на мо́рі.
снабже́нский поста́чальний; (*относящийся к снабженцам*) поста́чальницький.
сна́йпер сна́йпер, потайни́й стрілець.
сна́йперский сна́йперський.
сна́йпинг сна́йпинг', -гу.
сна́йтóвить мор. зна́йтóвити, -влю, -виш.
снару́жи зóвні, ззо́вні, іззо́вні, знадво́ру.
снаря́д гарма́тень, -тня, *твор.* -тнем, стрі́льно; *спорт.* при́лад, -ду;
с. агитаціо́нный а́гітаці́йний гарма́тень;
с. активнó-реактíвный актíвно-реактíвний гарма́тень;
с. актíвный актíвний гарма́тень;
с. бетонобóйный протибетонóвий (бетонобóйний) гарма́тень;
с. бриза́нтный бриза́нтовий гарма́тень;
с. бронобóйно-трассíрующий проти́панцерно- (панцеробóйно-) тра́серний (трассува́льний) гарма́тень;
с. бронобóйно-фугасный проти́панцерно- (панцеробóйно-) фугасний гарма́тень;
с. бронобóйный проти́панцерний (панцеробóйний) гарма́тень;
с. бронобóйный подкалі́берный проти́панцерний (панцеробóйний) підкалі́бровий гарма́тень;
с. в оконча́тельно снаря́женном ві́де гарма́тень в остато́чно спорядже́ному ві́гледі;

с. враща́ющийся обертний гарма́тень;
с. вспомога́тельного значе́ння гарма́тень допо́міжного призна́чення;
с. гимнастиче́ский гімнастичний при́лад;
с. дымо́вой димови́й гарма́тень;
с. зажига́тельный запáльний гарма́тень;
с. кали́берный калі́бровий гарма́тень;
с. кумуля́тивный кумуля́тíвний гарма́тень;
с. неразорва́вшийся гарма́тень, який не ви́бухнув, неви́бухлий гарма́тень;
с. метáтельный метáльний (кі́дальний) гарма́тень;
с. надкали́берный надкалі́бровий гарма́тень;
с. опéренный опéрений гарма́тень;
с. осветі́тельный осві́тлювальний гарма́тень;
с. оско́лочно-фугасный ула́мково-фугасний гарма́тень;
с. оско́лочный ула́мковий гарма́тень;
с. подкалі́берный підкалі́бровий гарма́тень;
с. полубронебóйный напівпроти́панцерний (напівпанцеробóйний) гарма́тень;
с. пристрело́чно-указа́тельный при-стрі́льно-вказі́вний гарма́тень;
с. противорадиолокаціо́нный протирадіолокаці́йний гарма́тень;
с. разрывнóй розривний (висадни́й) гарма́тень;
с. реактíвный реактíвний гарма́тень;
с. свята́щийся сві́тний гарма́тень;
с. с гото́выми поража́ющими эле́ментами гарма́тень із гото́вими ура́зними еле́ментами;
с. стальнóй сталеви́й гарма́тень;
с. трассíрующий тра́серний (трассува́льний) гарма́тень;
с. управя́емый керова́ний гарма́тень;
с. уче́бный навча́льний гарма́тень;
с. фугасный фугасний гарма́тень;
с. химиче́ский хемі́чний гарма́тень.
снаря́дный гарма́тневий.
снаряжа́ть, снаряди́ть 1. споряджа́-

ти, споряди́ти, -джу́, -ди́ш; (*в до-рогу — ещѐ*) виряджа́ти, виряди́ти, -джу, -диш; 2. (*приготов-лять к работе*) лаштува́ти, -ту́ю, -ту́еш, налашту́увати, -то́вую, -то́вуеш, налаштува́ти; 3. (*заря-жать воен. заряджа́ти, заряди́ти, -ряджу́, -ряди́ш*).

снаря́ження 1. (*действие*) споря-джанна, спорядження; виряджан-ня, ви́рядження; лаштува́ння, налашту́овування, налаштува́ння; заряджа́ння; 2. (*совокупность предметов*) спорядження;

с. воєнне військове спорядження;
с. захи́тне захисне спорядження;
с. ине́ртне інертне спорядження;
с. оконча́тельное остаточне лашту-ва́ння.

снаря́жений 1. споряджений; ви-ряджений; 2. налашту́ваний, на-ла́днаний; 3. заряджений.

снасти́ть мор. снасти́ти (снасу́, снасти́ш), осна́шувати, -шую, -шуєш, оснаща́ти.

снасть снасть, -ті.

снача́ла 1. споча́тку; 2. знов, зно́ву.

сна́шивать¹, сноси́ть зно́шувати, -шую, -шуєш, зноси́ти (зносу́, зно́сиш); (*одежду — ещѐ*) вино́шувати, вино́сити, -ношу, -носиш.

сна́шивать², сноси́ть (*приносить в одно место*) зно́сити (зно́шу, зно́сиш), зне́сти.

сніговой 1. сніговій; 2. (*снежный*) сніжний;

~во́й занос сніговій за́мет;

~во́й покрóв сніговій по́крив;

~во́й щит протисніжний щит.

снігозащита снігоза́хист, -ту.

снігозащитный снігозахисний.

снігоочиститель снігоочи́сник.

снігоочистительный снігоочи́сний, снігоочи́шувальний.

снігопогру́зчик снігонаванта́жувач, -ча, *твор.* -чем.

сніготáялка сніготопка.

снігоубо́рка снігоприбира́ння.

снігоубо́рщик снігоприбира́ч, -ча, -чѐм.

сніжница та́ла вода́ [на льоду́].

сніжний сніговій, сніжний;

~ные заносы снігові за́мети;

~ный покрóв сніговій по́крив.

сносе́ние 1. знесе́ння; перене́сення;

2. віднесе́ння.

сносе́нный 1. знесений; перене́сений; 2. віднесе́ний.

снижа́ть, сни́зить 1. зни́жувати, -жую, -жуєш, зні́зити (зни́жу, зні-зиш); (*уменьшать — ещѐ*) зме́н-шувати, -шую, -шуєш, зме́ншити; 2. (*по службе*) понижа́ти, пони́жувати, пони́зити.

снижа́ться, сни́зиться 1. зни́жува-тися, -жуюся, -жуєшся, зні́зити-ся (зни́жуся, знізи́шся); зме́ншу-ватися, -шуюся, -шуєшся, зме́н-шиться; 2. понижа́тися, пони́жу-ватися.

сниже́ние 1. зні́ження, зни́жу-вання; зме́ншення, зме́ншування; 2. пони́ження, пони́жування.

сни́зу 1. *нареч.* знізу; (*исподнизу — ещѐ*) спі́днізу, зісподу, зсподу, спі́дсподу; 2. *предл. с род. пад.* знізу (*чего*).

снима́ние 1. зді́ймання, зніма́ння; 2. зді́ймання, скида́ння, зніма́ння; 3. зніма́ння, скида́ння, усува́ння; 4. зніма́ння.

снима́ть, сня́ть 1. зді́ймáти, зді́йня-ти (зді́йму́, зді́ймеш), зніма́ти, зня́ти (зні́му́, зні́меш); 2. (*одежду, головной убор и т. п.*) зді́ймáти, зді́йняти, скида́ти, ски́нути, зніма́ти, зня́ти; 3. (*увольнять*) зніма́ти, зня́ти; (*отстранять*) усува́ти, усунути; (*свергать*) скида́ти, ски́нути; 4. (*план, ко-пию, мерку и т. п.; фотографиро-вать*) зніма́ти, зня́ти.

снѐмок 1. зні́мок, -мка, зні́мка; 2. (*действие*) зніма́ння.

сноп сні́п (снопа́);

с. пуль при рассе́ивании сні́п куль при ро́зсіві;

с. разле́та оско́лков* сні́п розле́ту ска́лок (ула́мків);

с. траекто́рий сні́п траекто́рій.

снорови́стый впра́вний; (*ловкий*) спрі́тний; умі́лий; кмі́тливий.

сноро́вка впра́вність, -ності; (*уме-ние*) умі́льність, -лості; (*ловкость*) спрі́тність, -ності; (*сметка*) кмі́т-ливі́сть, -вості.

снос 1. (*действие*) знесе́ння; 2. знос, -су;

с. ве́тром знесе́ння ві́тром;

с. корабля́ знесе́ння корабля́;

с. самолѳта знѳсення лїтака.
снѳска (в книге, рукописи) вїноска.
снѳсно 1. терпїмо; 2. непогано, пристойно.
снѳсний 1. терпїмий; 2. (прилич-ний, неплохой) непоганий, пристойний.
снотвѳрний снотдїйний.
 ~ное лѳкарство снотдїйні лїки.
сношенїе знѳсини, -син.
снятие 1. здїямання, знїмання, знят-тя; 2. знїмання, зняття, скидан-ня; 3. знїмання.
собака собака, пес (пса);
с. караульная вартовий (вартова) собака;
с. служѳбная службѳвий (службѳ-ва) собака.
собаковѳд собаковїдник, -ка, псар, -рѳ.
собаковѳдство собаковїдництво, псар-ство.
собачка 1. заскочка, защїпка; 2. (у ружья, револьвера) собачка.
собирать, собрать 1. збирати, збрѳти (зберу, збереш); 2. (оружие) складати, скласти (складу, складеш).
собираться, собраться збиратися, збрѳатися (зберуся, зберешся); (сходиться — ещѳ) сходитися, -джуся, -дишся, зїйтїся (зїйдуся, зїйдешся).
соблюдать, соблюсти (что) дотрїмувати, -мую, -муеш, дотрїмати (чого); (придерживаться) дотрїмуватися, дотрїматися (чого).
соблюдѳние дотрїмання, дотрїмування.
соболезнование спївчуття.
соболезновать спївчувати.
соболезнующе спївчутливѳ.
соболезнующий спївчутливий.
собѳрность собѳрнїсть, -ностї.
собѳрний (объединѳнный) собѳрний.
собранїе 1. збѳри, -рїв; 2. (совокупность предметов) збрѳання;
с. ѳбщее загальні збѳри.
сѳбранность збрѳанїсть, -ностї.
сѳбранный збрѳаний; склїканий.
сѳбрат побратїм; (товарищ) товѳриш, -ша, твор.-шем.
сѳбственник власник
сѳбственнический власницький.
сѳбственно 1. ввѳдн. сл. власне, властїво; 2. в знач. част. у влас-

ному розумїннї цього слова, влас-не; 3. (именно, только) част. саме, власне;
с. говорѳ власне, власне кажуци.
сѳбственнѳлично особїсто.
сѳбственнѳручно власнѳручно, влас-ною рукою.
сѳбственность власнїсть, -ностї.
сѳбственный власний.
сѳбытие подїя.
совершать, совершить робїти, -блю, -биш, зробїти, чинїти, -ню, -ниш, учиняти, учинїти.
совершенно 1. досконало; 2. щїтко-вїто; 3. цїлком; зѳвсїм;
с. секретно зѳвсїм таємно.
совершеннѳлетїе повнолїття.
совершеннолѳтний 1. прил. повнолїт-ний; 2. в знач. суц. повнолїтний, -нього.
совершенный 1. досконалий, довер-шений; 2. (абсолютный, полный) цїлковитий, пѳвний.
совершѳнный 1. зроблений, учїне-ний; провѳдений; вїконаний; 2. складений, укладений.
совершенство досконалїсть, -лостї, довершенїсть, -ностї.
совершенствование 1. (действие) удосконалювання; 2. (состояние) удосконалення.
совершенствовать удосконалювати, -люю, -люеш.
совершенствоваться удосконалюва-тися, -лююся, -люешся.
совершївшийся якїй (щѳ) вїдбув-ся; докѳнаний;
 ~шийся факт докѳнаний факт.
сѳвьсть сумлїння, сѳвьсть, -вїстї.
сѳвет 1. (наставление, указание) порѳда, рѳда; 2. (совещание) нарѳда, рѳда; 3. (орган власти) рѳда; 4. (согласие) зѳгда;
с. вїсшїй воѳнный найвїща вїсь-кова рѳда;
с. оборѳны рѳда оборѳни.
сѳветник 1. (советчик) порѳдник, дѳрѳдник; 2. (должностное лицо) рѳдник.
сѳветовать рѳдити, -джу, -диш; давати (даю, даеш) порѳду, подавати рѳду; рѳяти (кому).
совещание нарѳда;
с. по безѳпасности и сотрѳдничеству в Еврѳпе нарѳда з питань

безпеки та співробітництва в Європі.

совещательный дорадчий.

совещаться радитися, -джуся, -дишся.

совладання подолання, переборення.

совладать (*с кем-чем*) справитися, -влюся, -вишся, упоратися (*з кем-чим*); (*одолеть*) подолати, здолати, подужати, перебороти, -борю, -бореш (*кого-що*).

совладелец співвласник.

совладение співволодіння, спільне володіння.

совместимость сумісність, -ності; сполучність, -ності.

совместимый сумісний; (*о должности, понятиях — ещё*) сполучний.

совместно спільно; (*вместе*) вкупі, разом, сукупно.

совместный (*общий*) спільний; (*совокупный*) сукупний;

~ная операція спільна операція.

совмещать, совместить сполучати, сполучити, -лучу, -лүчиш, суміщати, сумістити, -міщу, -містиш; (*соединять, сочетать*) поєднувати, -ную, -нуеш, поєднати.

совмещение 1. сполучення, сполучання; поєднання, поєднування; 2. суміщення, суміщання.

совокупность сукупність, -ності, цілість, -лості; (*общность*) спільність, -ності.

совокупный сукупний; (*общий*) спільний.

совпадать, совпасть збігатися, збігтися (*збіжиться*).

совпадение збіг, -гу; збіжність, -ності.

совращать, совратить зводити, -джу, -диш, звести (*зведу, звездёшь*); (*соблазнять*) спокушати, спокусити, -кушу, -күсиш; (*развращать*) розбещувати, -щущу, -щущеш, розбестити, -бещу, -бестиш.

совращение зведення; спокушання; розбещування.

современник сучасник.

современный 1. сучасний, сьогочасний; 2. (*того времени, о котором идет речь*) тогочасний, тодішній.

согласие згода; злагода, лад, -ду; - (*единодушие — ещё*) одностайність, -ності; (*соглашение, взаим-*

ная договорённость — ещё) порозуміння.

согласительный погоджувальний, еднальний, поєднавчий.

согласно 1. *нареч.* однаково; одностайно; 2. *нареч.* в згоді; в злагоді; мирно, дружно; 3. *нареч.* злагоджено; 4. (*соответственно*) *предл. с дат. п.* згідно (*з чим*), відповідно (*до чого*).

согласование погодження, погоджування, узгодження;

с. орудия узгодження гармати.

согласованно погоджено, узгоджено.

согласованный погоджений, узгоджений.

согласовывать, согласовать погоджувати, -джую, -джуеш, погодити, -джу, -диш, узгоджувати, узгодити.

согласовываться, согласоваться погоджуватися, -джується, погодитися, -дितься, узгоджуватися, узгодитися.

соглашаться, согласиться згоджуватися, -джуюся, -джуєшся, згодитися, -джуся, -дишся, погоджуватися, погодитися.

соглашение 1. (*действие*) погодження, погоджування; 2. (*согласие*) згода; (*взаимное — ещё*) порозуміння; 3. (*договор*) угода;

с. о спасании космонавтов угода про рятування космонавтів (астронавтів).

согну́тый зігнений, зігну́тий.

согражданин співгромадянин.

согревательный зігривальний, зогривальний;

~ный **выстрел** зігривальний постріл.

содействие сприяння; (*поддержка — ещё*) підтримка, підмога;

с. огнём підмога (підтримка) вогнём.

содействовать сприяти, посприяти; (*помогать — ещё*) допомагати, допомогти, -можу, -можеш.

содержание 1. утримування, утримання; 2. держання; 3. тримання; 4. (*содержимое*) вміст, -ту; (*наличие*) наявність, -ності; (*количество*) кількість, -кості; 5. (*состав*) склад, -ду; 6. (*смысл, сущность*) зміст, -ту;

с. **кни́ги** зміст кни́жки.
содержательно змістовно.
содержательность змістовність, -ності.
содержательный змістовний.
содержать 1. (*обеспечивать средствами*) утримувати, -муу, -муєш; 2. (*кормить*) годувати, -дую, -дуюш, харчувати, -чую, -чуюш; 3. (*в себе что*) містити (містити);
с. в исправности утримувати непошкодженим.
содержимое вміст, -ту;
с. карма́на все, що є в кишєні; вміст кишєні.
содоклад співдоповідь, -ді, *твор.* -ддю.
содокладчик співдоповідач, -ча, -чем.
содранный здертий, здраний.
содрогание здригання; двигіття.
содрогать, содрогнуть примушувати (-шую, -шуюш) здригну́тися, приму́сити (-мушу, -мушиш) здригну́тися.
содрогаться, содрогнуться здрига́тися, здригну́тися; (*согряться — ещё*) двигі́ти, -гтіть, за-двигі́ти *и* продвигі́ти.
содружество 1. (*дружба*) співдру́жність, -ності, співдру́жба; (*согласие*) згода; 2. (*дружеское общество*) товариство.
соединение 1. *хим.* сполу́ка; *мех.* з'єднання, з'єднування; злучення, злу́ка; 2. *воен.* з'єднання;
с. войсковое військове з'єднання;
с. временное тимчасова злу́ка;
с. подчиненное підпорядковане з'єднання.
Соединённые Штаты Америки (США) Сполучені Штати Аме́рики (США).
соединитель з'єднувач, -ча, -чем.
соединительный поєдна́льний, сполу́чний;
~ная гофрированная трубка (*противогаза*) сполу́чна гофра́вана тру́бка (*проти́газу*),
~ный ход сполу́чний хід.
соединять, соединить з'єднувати, -ную, -нуєш, з'єдна́ти; (*устанавливать сообщение — ещё*) сполу́чати, сполу́чити, -лучу́, -лучиш, злуча́ти, лучи́ти, злучи́ти; (*объе-*

динять) об'єднувати, об'єдна́ти.
соединяющий 1. *прич.* який (що) з'єднує, з'єднувальний; який (що) злучає (сполучає); 2. *в знач. прил.* злу́чний, сполу́чний.
сожжение спалення, спаління, спалування.
сожжённый спалений.
созваниваться, созвониться зтелефо́нуватися, -но́вуюся, -но́вуєшся, зтелефонува́тися, -ну́юся, -ну́єшся, сконта́ктовуватися, -то́вуюся, -то́вуєшся, сконта́ктува́тися (-тую́ся, -ту́єшся) телефо́ном.
созвездие сузір'я.
создаваемый 1. ство́рюваний; утво́рюваний, тво́рений; 2. будо́ваний, споруджу́ваний.
создавать, создать 1. ство́рювати, -рюю, -рюєш, створи́ти, -рю, -риш; (*образовывать, творить — ещё*) утво́рювати, твори́ти, утвори́ти; 2. (*строить*) будова́ти, -дую, -дуюш, збудова́ти, побудова́ти; (*сооружать*) споруджу́вати, -джу́ю, -джуєш, споруди́ти, -руджу́, -руди́ш.
создание 1. (*действие*) ство́рення, ство́рювання; ви́творення; утво́рення, утво́рювання, тво́рення; будова́ння, збудова́ння, побудова́ння; спорудже́ння, споруджува́ння; 2. (*произведение*) твір (тво́ру), у́твір, -вору, ви́твір; (*творение*) твори́ння; 3. (*живое существо*) створи́ння, тво́ріння.
созидание тво́рення; ство́рювання, ство́рення; будова́ння; споруджува́ння, спорудже́ння.
созидательный тво́рчий.
созидать твори́ти, -рю, -риш; (*создавать*) ство́рювати, -рюю, -рюєш; (*строить*) будова́ти, -дую, -дуюш; (*сооружать*) споруджу́вати, -джу́ю, -джуєш.
сознавать, сознать 1 (*что*) усвідо́млювати, -люю, -люєш, усвідо́мити, -млю, -миш (*що*); (*признавать — ещё*) визнава́ти, -знаю́, -знає́ш; визна́ти (*що*); 2. (*воспринимать сознательно окружающее*) усвідо́млювати.
сознание 1 свідо́мість, -мості; (*состояние человека, противополож-*

ное беспам'ятству — *ещё*) прито́м-ність, -ності; 2. (*осознание*) ус-відомлення; 3. (*в чём — призна-ние*) зізнання (*в чому*), визнання (*чого*).

созна́тельно свідомо.

созна́тельность свідомість, -ності.

созна́тельный свідомий; (*понимаю-щий*) тямущий.

созре́вание дозрівання; достигання, доспівання, визрівання.

созре́вать, созре́ть дозрівати, дозрі-ти; (*о плодах, хлебах — обычно*) достигати, достигнути, достигти, -гну, -гнеш, доспівати, доспіти, до-ходити, -дити, дійти (дійде); (*вы-зреть*) визрівати, візріти.

созы́в склікання.

созыва́ть, созыва́ть склика́ти, склі-кати (склічу, склічеш).

СОИ («Стратегическая оборо́нтель-ная инициатива») СОІ («Стра-тегічна оборо́нна ініціатива»).

соизме́римость одномірність, -ності, однозірність, -ності.

соизме́римый одномірний, однозір-ний; (*сравнимый, сопоставимый*) порівнянний;

~ные понятия порівнянні по-няття.

соиска́ние, соиска́тельство старання, клопотання (*про що*); (*состязание*) суперництво, ко́нкурс, -су (*на що*).

соиска́тель особа, яка (що) бажак одержати (здобути) (*що*), здобу-ва́ч, -ча́, -чём.

сократи́мость мат. скоротність, -ності.

сократи́мый мат. скоротний.

сокраща́ть, сократи́ть скорочувати, -чую, -чуеш, скоротіти, -рочу́, -ро́тиш, зменшувати, -шую, -шу-еш, зменшити; (*укорачивать — ещё*) укорочувати, укоротити; (*во времени — ещё*) поменшувати, -шую, -шуеш, поменшити;

с. жизнь вкоротіти віку;

с. производствѣ зменшувати ви-робництво;

с. штаты скорочувати штати.

сокраще́ние скорочення, скорочу-вання, вкорочення, вкорочування, зменшення, зменшування; помён-шення, помёншування.

сокраще́нный скорочений, укороче-ний, зменшений; помёншений.

сокрове́нно таёмно, потаёмно, за-ховано.

сокровенный таёмний, потаёмний; (*скрытый*) захований; (*завет-ный*) заповітний.

сокруши́тельница скарбниця.

сокруша́ть, сокруши́ть 1. розтрощу-вати, -шую, -щуеш, тро́щити (тро-щú, трóщиш), розтрощіти, роз-бивати, розбити (розіб'ю, розі-б'єш); 2. (*угнетать*) крушити, скру-шити; журити, -рю, -риш, зажури-ти, смутити (смучу́, смúтиш), за-смучувати, -чую, -чуеш, засмутити.

сокруша́юще нищівно.

сокруша́ющий 1. прич. який (що) розтрощує (тро́щить); 2. в знач. прил. нищівний, розтрощувальний.

сокруше́ние 1. розтрощення, розтрó-щування, тро́шіння; 2. (*печаль, огорчение*) скру́ха, журба́, жаль (жа́лю).

сокруше́нно зажу́рено, засмучено, жу́рно, скру́шно.

сокруше́нный 1. розтрощений, потрó-щений, скру́шений; 2. зажу́рений, засмучений, журний.

сокруши́тельность нищівність, -ності.

сокруши́тельный 1. нищівний, руїн-ницький; 2. (*о чувстве*) глибо́кий, си́льний.

сокрыва́ть, сокры́ть хова́ти, схова́ти, заховувати, -ховую, -ховуеш, захова́ти; (*утаивать*) утаювати (утаюю, утаюеш), утаїти.

сокры́тие приховання, приховуван-ня, утаєння, утаювання, затаїння, затаювання.

солга́ть сказа́ти (скажу́, ска́жеш) неправду; разг. збрехати (збрешу́, збрéшеш).

солда́т солдат, во́як, -ка́;

с. пѣрво́й шерѣнги солдат пѣршої ла́ви.

солда́тский солда́тський, во́яцький.

солѣние соління.

солѣнный солений; (*посоленный*) посолений.

солѣный солоний; (*приготовленный впрок с солью — ещё*) солений.

солида́рность солида́рність, -ності, однаста́йність, -ності (*думки*), спль-ність, -ності (*відповідальності*).

солідний 1. солідний, 2. поважний.

солидóл солидóл, -лу.

со́лнечний со́нячний;

~ная **актíвность** со́нячна актíвність;

~ная **постоянная** со́нячна ста́ла;

~ное **радиоизлучение** со́нячне радіовипромінювання;

~ные **пятна** со́нячні плями;

~ные **су́тки** со́нячна доба́.

солнцезащитный сонцезахисний.

солнцеобразный сонцова́тий, сонцеподі́бний.

солнцестояние сонцестоя́ння.

солóма солóма;

с. **ярова́я** ярова́ солóма.

солóменный солóм'яний.

солóнка сільни́ця, сільни́чка.

соль сіль (со́лі), твор. сі́ллю.

соля́ный соля́ний;

~ная **кислота́** соля́на кислота́.

со́мкнутость зі́мкненість, -ності, зі́мкнутість, -тості.

со́мкну́тый зі́мкнений, зі́мкнутий;

~ту́ый **строй** зі́мкнений лад.

сомнева́ться, усомни́ться ма́ти (маю, ма́еш) сума́нів, бу́ти непев́ним, сумніва́тися; (*колебаться*) вага́тися, завага́тися.

сомне́ние сума́нів, -ву; непев́ність, -ності; вага́ння.

сомни́тельность сумнівність, -ності; непев́ність, -ності.

сомни́тельный сумнівний; непев́ний.

сомно́житель спі́вмно́жник.

сонанима́тель сті́внайма́ч, -ча́, -чём.

сонли́вость сонли́вість, -вості; со́нність, -ності; оспáлість, -лості; (*сонная одурь* — *ещё*) сонно́та.

со́клявы́й со́клявий; со́нний; оспáлий.

сообража́ть, соо́брази́ть 1. (*обдумывать, сопоставлять в уме*) міркува́ти, -кю́ю, -кю́еш, зміркува́ти, розміркува́ти, -кóвую, -кóвуеш, розміркува́ти; 2. (*понимать, смыслить*) розумі́ти, зрозумі́ти, тямі́ти, -млю, -миш, утя́мити; (*догадываться, додумываться* — *ещё*) збагну́ти; (*сметать* — *ещё*) метикува́ти, -кю́ю, -кю́еш, зметикува́ти.

соображе́ние 1. (*почимание, предствление*) розумі́ння, тя́ма;

2. (*мнение, суждение*) міркува́ння.

сообразíteльность кмі́тлівість, -вості; тяму́чість, -щості, тямові́тість, -тості, тямкі́сть, -кості, тямучі́сть, -чості; здога́дливість, -вості, спрі́тність, -ності.

сообразíteльный кмі́тлівий; (*смышлённый* — *ещё*) тяму́чий, тямові́тий, тямкі́й, тямучі́й; (*догадливый*) здога́дливий, спрі́тний.

сообразно 1. *нареч.* згі́дно; відповідно; розу́мно, доці́льно; 2. *предл.* згі́дно (*з чим*), відповідно (*до чого, чому*).

сообразова́ть 1. (*согласовывать*) погóджувати, -джу́ю, -джу́еш, погóдити, -джу́, -диш (*з чим*); 2. (*приводить в соответствие*) приприсосóбувати, -со́вую, -со́вуеш, присосóбува́ти, -сю́ю, -сю́еш (*до чого*).

сообща́ спі́льно, гурто́м, ра́зом.

сообща́ть, сообщи́ть 1. (*кому* — *уведомлять*) повідо́мляти, повідо́мити, -млю, -миш (*кого, кому*); (*извещать* — *ещё*) спові́щати, спові́стити, -ви́щу, -вісти́ш (*кого*), опові́щати, опові́стити (*кого*); (*словесно* — *ещё*) перека́зувати, -зую́, -зу́еш, перека́зати, -кажу́, -ка́жеш (*кому*); (*доводить до сведения* — *ещё*) допові́дати, допові́сти, -ві́м, -ві́си (*кому*); 2. (*передавать*) передава́ти, -даю́, -да́еш, переда́ти, -да́м, -да́си.

сообща́ться, сообщи́ться 1. (*передаться*) передава́тися, -да́ється, переда́тися, -да́сться; 2. (*извещаться*) повідо́мля́тися, -ля́ється; 3. (*быть соединенным*) сполуча́тися; 4. (*общаться*) спі́лкува́тися, -кю́юся, -кю́ешся; 5. повідо́мля́тися; спові́щати́ся, опові́щати́ся; перека́зувати́ся, -зу́ється; передава́тися.

сообще́ние 1. (*действие*) повідо́млення; спові́щення, спові́щання; опові́щення, опові́щання; перека́зування; передава́ння; 2. (*то, что сообщается*) повідо́млення; (*извещение* — *ещё*) спові́щення.

сооружа́ть, сооруди́ть 1. спорóджувати, -джу́ю, -джу́еш, спорóджува́ти, спорóдити, -руджу́, -ру́диш;

(из камня, кирпича — обычно) мурувати, -рюю, -рюеш, змурувати, помурувати; 2. (придумувати) вигадувати, -дую, -дуеш, вигадати.

сооружение 1. (действие) спорудження, споруджування; мурування; 2. (здание, постройка) споруда.

с. военное військова споруда;
с. действительное справжня (дійсна) споруда;

с. долговременное довготривала споруда;

с. дорожное шляхова споруда;

с. оборонное оборонна споруда;

с. плавучее надувное плавна надувна споруда.

собственный співвласний;

~ные гребные винты співвласні гребні гвинти.

соответственность відповідність, -ності (чому, до чого), згідність, -ності (з чим).

соответственный (чему) відповідний (до чого, чому), згідний (з чим).

соответствие (чему, с чем) відповідність, -ності (чому, до чого), згідність, -ності (з чим).

соответствовать відповідати, бути відповідним.

соответствующий 1. прич. який (що) відповідає; 2. (чему) в знач. прил. відповідний (до чого, чому).

соотношение співвідношення, взаємини, -нин;

с. сил и средств співвідношення сил і засобів.

соперник суперник.

соперничать (с кем-чем) бути суперником, чинити суперництво (кому); (сопоставляться) змагатися (з ким-чим).

сопернический суперницький.

соперничество суперництво; змагання.

сопка сопка.

сопло сопло, -ла.

сопловой сопловий;

~вая заглушка соплова заглушка.

сопоставление зіставлення, зіставління; порівняння, порівнювання.

сопоставленный зіставлений; по-

рівняний.

сопоставлять, сопоставить (кого-что с кем-чем) зіставляти, зіставити (кого-що з ким-чим); (сравнивать) порівнювати, -нюю, -нюеш, порівняти (кого-що з ким-чим, до кого-чого).

сопредельность суміжність, -ності; прилеглість, -лості.

сопредельный суміжний; прилеглий; **~ное государство** прилегла держава.

соприкасаться, соприкоснуться (с чем) дотулятися, дотулитися (до чого), доторкатися, доторкнутися, дотикатися, доткнутися (чого); стикатися, зіткнутися (з чим), прилягати, прилягти (до чого), межувати (з чим).

соприкасающийся 1. прич. який (що) стикається; 2. в знач. прил. стічний.

соприкосновение зіткнення, стикування;

входить в с. (с кем-чем) стикатися (з ким, чим);

от ~ния від зіткнення;

точки ~ния точки зіткнення.

сопричастность 1. причётність, -ності; 2. співпричётність, -ності.

сопроводитель супровідник.

сопроводительная в знач. суц. супровідний лист.

сопроводительный супровідний.

сопровождать, сопроводить супроводжувати, -джую, -джуеш, супроводити, -джу, -диш.

сопровожающий 1. прич. який (що) супроводжує; 2. прил. супровідний; 3. в знач. суц. супровідник.

сопровождение супровід, -воду; супроводження; товариство;

с. истребителями супроводження винищувачами, супровід винищувачів;

с. цели супроводження цілі.

сопротивление опір (опору); (сопротивляемость) опірність, -ності;

с. движению корабля опір рухові корабля;

с. локальное місцевий опір;

с. трения опір тертя;

с. упорное завзятий опір.

сопротивляться (кому) чинити опір, опиратися; огинатися (проти

кого).

сопря́женіє 1. сполучення, сполучання; поєднання, поєднування; зв'язування; 2. *техн.* сполучення, сполука, спря́ження.

сопря́жений 1. сполучений, [нерозривно] зв'язаний; 2. *техн.* сполучений, спря́жений;

~ное **наблюде́нне** спря́жене стéження.

сопу́тствовать 1. іти в па́рі (з ким), іти (*поруч* кого); 2. (*кому-чому* — *сопровождати*) супроводжувати, -джую, -джуєш, супроводити, -во́джу, -во́диш (кого-що).

соразме́рность розмірність, -ності, домірність, -ності; пропорційність, -ності, відповідність, -ності; помірність, -ності.

соразме́рный розмірний, домірний, гармонійний; (*пропорциональный*) пропорційний; (*чему, с чем* — *соответственный*) відповідний (*до чого, чому*); (*умеренный*) помірний.

соразме́рять, соразме́рить (*с чем*) розміряти, розмірювати, -рюю, -рюєш, розміряти, пристосовувати, -вую, -вуєш, пристосова́ти, -сую, -суєш.

соревно́ваніє змагання; конкуренція.

соревно́ющийся учасник змагання, змагу́н, -на́; конкуре́нт.

со́рить 1. сміяти (смічу́, смітиш); 2. (*деньгами*) сипати, -плюю, -плеш, розкида́тися, розкида́ти, розтри́нкувати, -кую, -куєш.

со́рлинь мор. сорлінь, -ня, -нем.

со́рный засмічений.

сортиро́вка 1. (*действие*) сортування, перебирання; 2. (*помещение*) сортува́льня;

с. боеприпа́сов сортування стріли-ва, сортування бойових (бойних) припа́сів.

сосе́д сусіда, сусід.

сосе́дний сусідній; (*смежный* — *еще*) суміжний.

соска́бливать, соско́блить зішкрябувати, -бую, -буєш, зішкрябати, -баю, -баєш, зішкрябувати, зішкрябати.

соска́льзывать, соско́льзнуть зісковзувати, -зую, -зуєш, зісковзну́ти, зслиза́ти, зслизну́ти; (*скользя*,

двигаться со своего места, па-дать — еще) зсóвуватися (зсóвуюся, зсóвуєшся), зсува́тися, зсу́нутися.

соско́к зіско́к, -ку.

сослужі́вец товариш зі служби, товариш служби.

сосо́к 1. піпка; (*у дойного животного*) дійка. 2. *техн.* піптик;

с. стёржня піптик стріжня.

сосредото́ченіє зосередження, зосереджування; скупчення, скупчування;

с. войск (сил) зосередження війська (сил);

с. огня́ зосередження вогню;

с. основ́ных усі́лий зосередження основних зусі́ль.

сосредото́ченный зосереджений, скупчений;

~ный **артилле́рийский ого́нь (СО)** зосереджений артилерійний вогонь (ЗО).

сосредото́чивать, сосредото́чить зосереджувати, -джую, -джуєш, зосередити, -джу, -диш; скупчувати, -чую, -чуєш, скупчити.

соста́в склад, -ду; по́тяг, -гу, ешело́н, -ну;

с. боево́й бойовий склад;

с. вре́менный тимчасовий склад;

с. гарнизо́на склад за́логі (гарнізо́ну);

с. железноро́жный по́тяг (ешело́н);

с. карау́ла склад ва́рти;

с. ле́тний літний (летний) склад;

с. лич́ный особовий склад;

с. медици́нский медичний склад;

с. офице́рский старшинський склад;

с. подви́жной рухо́мый склад;

с. преступле́ния склад злочину;

с. це́ли склад цілі;

с. числен́ный чисельний склад;

входи́ть в с. входити до скла́ду.

состави́тель склада́ч, -ча́, *твор.* -чём, уклада́ч, -ча́, *твор.* -чём, упоря́дник;

с. по́езда склада́ч по́тягу;

с. сбо́рника упоря́дник збі́рника.

составле́нне склада́ння, скла́дення; уклада́ння, укла́дення, упоря́дкування; ста́влення;

с. ко́зел ста́влення в ко́зла.

составля́ть, соста́вить склада́ти,

скла́сти (складу́, складеш); (*словарь, сборник и т. п. — обычно*) укладáти, укла́сти (укладу́, укладеш), упорядковува́ти, -кову́ю, -ковуеш, упорядкува́ти, -ку́ю, -ку́еш; 2. (*ставить рядом*) ста́вити, -влю, -виш, поста́вити; (*приставлять*) приста́вляти, приста́вити; (*сдвигать*) зсѡбува́ти (зсѡбую, зсѡбуеш), зсува́ти, зсу́нути; 3. (*изготавливать*) готува́ти, -ту́ю, -ту́еш, ви́готовувати, -тую, -туеш, ви́готовля́ти; ви́готовити, -влю, -виш; 4. (*образовывать, сформировать группу, коллектив*) ство́рювати, -рюю, -рюеш, створи́ти (створу́, створи́ш) склада́ти, скла́сти; 5. (*собирать*) збира́ти, збра́ти (зберу́, збереш).

составно́й 1. (*составленный из нескольких частей*) скла́дений; 2. (*являющийся частью чего-л.*) складо́вий;

~на́я ча́сть складо́ва ча́стина.

состоя́ние стан, -ну; (*положение — еще*) стано́вище;

с. **во́йны** стан во́йны;

с. **морально-полі́тическое** морально-полі́тичний стан;

с. **ору́жия** стан збро́ї.

состоя́ть 1. (*слагаться*) скла́датися; 2. (*заключаться*) поляга́ти, бу́ти; 3. (*быть, находиться*) бу́ти, перебува́ти;

с. **под сле́дствием** бу́ти під слі́дством;

«затво́р состо́ит из...» «замо́к склада́ється з...».

состоя́щий який (шо) перебува́є;

с. **на действі́тельной** слѡ́жбе який є на дійсній слѡ́жбі.

сострада́ние жаль, -лю и -лю́; жа́лість, -лості, (*сочувствие*) мило-се́рдя, співчу́ття.

состре́лка зістрілювання.

состязáние змага́ння, змаг, -гу; су-пе́рництво; боротьба́.

состязáтельный змага́льний, змаго́вий.

сосу́д посу́дина.

сосчи́тывать, сосчи́тать лі́чити, полі́чити, рахува́ти (раху́ю, раху́еш), порахува́ти; облі́чувати, -чую, -чуеш, облі́чити; (*пересчитывать — ещё*) перелі́чити, пере-

рахува́ти.

сотовари́щ то́вариш; (*сообщник, компаньон — еще*) спі́льник; (*со-участник — ещё*) спі́вуча́сник.

сотру́дник спі́вробітник, спі́впра-ці́вник, -ка́.

сотру́дничество спі́вробітництво; (*совместная работа*) спі́впра́ця.

сотряса́ть, сотрясти́ 1. стряса́ти, стрясти́, -су́, -се́ш, стру́шувати, -шую, -шуеш, струсі́ти (струсу́, струсі́ш), струсу́ти; 2. (*колебать*) колива́ти, заколива́ти, колиха́ти (колишу́, коли́шеш), поколиха́ти; хита́ти, захита́ти.

сотрясе́ние 1. (*действие*) трясіння, стряса́ння, стру́шування; колива́ння, колиха́ння; хита́ння; тремті́ння, дрижа́ння; дригті́ння; 2. (*состояние*) струс, -су.

соумы́шленник спі́льник; (*соучастник*) спі́вуча́сник.

соуча́стие спі́вуча́сть.

соуча́стник спі́вуча́сник; спі́льник.

сохране́ние 1. збере́ження, зберіга́ння, схоро́нення, дотри́мання, дотри́мування, доде́ржання, доде́ржування; 2. (*хранение*) схов, -ву, схова́нка;

с. **дисциплі́ны** дотри́мання дисциплі́ни;

с. **сле́дов** збере́ження слі́дів.

сохраня́ть, сохра́нить (*сберегать*) зберіга́ти, зберегти́, -режу́, -режеш, хоро́нити, -роню́, -рони́ш, схоро́няти, схоро́нити; (*удерживать в памяти, уме — ещё*) захо́увати, -хову́ю, -ховуеш, захо́вати, -ва́ю, -ва́еш; 2. (*что — соблюдать*) дотри́мувати, -мую, -муеш, дотри́мати, -маю, -ма́еш, доде́ржувати, -жую, -жуеш, доде́ржати (чого́).

социа́льный соціа́льний;

~ное **положе́ние** соціа́льний стан
сочета́ние 1. (*действие*) сполу́чення, сполуча́ння; поєдна́ння, поєднува́ння; 2. ~**ния** *мн., мат.* сполу́чення, -чень, комбіна́ції, -ці́й.

сочета́ть сполуча́ти, сполу́чувати, -чую, -чуеш, сполучі́ти, -лучу́, -лучи́ш; (*соединять, совмещать — еще*) поє́днувати, -ную, -нуеш, поє́днати́.

сочині́еніе 1. (*действие*) склада́ння,

складення; писання, компонування; вигадування, видумування; 2. (*произведение*) твір (твору).

сочлѣн співчлѣн.

сочленѣние 1. (*действие*) зчленування, зчленовування; з'єднання, з'єднування.

сочувствие 1. співчуття, співчування; 2. (*свойство сочувственно-го*) співчутливість, -вості; сприятливість, -вості; доброзичливість, -вості; прихильність, -ності.

сѡшка підпора; *арт.* сішка;

с. знаменна підпора прапора;

с. пулемѣтна підпора кулемѣта (скоростріла).

сошник *арт.* леміш, -мешá, *твор.* -мешѣм.

союз союз, -зу, спілка.

союзник 1. союзник; 2. (*единомышленник, сообщник*) спільник.

союзнический союзнницький.

спад спад, -ду, спадання;

с. уронеі радиації спадання рівнів радіації.

спадáть, спасть 1. спадáти, спасти (спадѣ); опадáти, опáсти; (*об уровне воды*) убувáти, убúти (убúде); 2. (*уменьшаться в объѣме — об опухоли*) стухáти, стúхнути; (*стихать — о ветре*) ушухáти, ушúхнути.

спáивать, спаять злютѡвувати, -вую, -вуєш, злютувáти, -тúю, -тúєш; з'єднувати, -ную, -нуєш, з'єднáти.

спáйка 1. злютѡване місце, лют, -ту, злюток, -тка; 2. *перен.* згуртованість, -ності, єдність, -ності.

спáльзование зсѡвування, сповзання.

спáльня спáльня.

спарашютіровать спарашутувáти, -тúю, -тúєш, лѣгко впáсти.

спардѣк *мор.* спардѣк.

спардѣчний мор. спардѣковий.

спáренный спáрений; спáрований;

~ная устанѡвка спáрена устáва.

спáрывать, спорѡть спѡрювати, -рюю, -рюєш, спѡрѡти, -рю, -реш.

спасáние рятування.

спасáтель рятувник, -ка, рятувальник.

спасáтельный рятувальний, рятунокѡвий; (*спасительный*) рятувний;

~ная комáнда рятувальна (рятунокѡва) комáнда;

~ное сúдно рятувальне (рятунокѡво) судно;

кѡве) судно;

~ные и неотлѡжные аварійно-восстановітельные работы рятувальні та невідкладні аварійно-відновні роботи;

~ные сréдства рятувальні (рятунокѡві) роботи;

~ный жилѣт рятувальний (рятунокѡвий) жилѣт;

~ный круг рятувальне (рятунокѡво) кѡло;

~ный отря́д рятувальний (рятунокѡвий) загін;

~ный плот рятувальний (рятунокѡвий) пліт;

~ный пояс рятувальний (рятунокѡвий) пѡяс.

спасáть, спасти 1. рятувáти, -тúю, -тúєш, врятуѡвувати, -тѡвую, -тѡвуєш, врятувáти, порятувáти; вирятѡвувати, вірятувати; 2. *рел.* спасáти, спасти.

спасѣние 1. (*действие*) рятування, врятування; вірятування; спасіння; 2. (*избавление от опасности, способ спастись*) порятунок, -нку, рятунок, -нку; 3. *рел.* спасіння, спасѣння.

спасібо дякую, спасібі.

спасітельный рятувний.

спать спáти (сплю, спиш).

спекта́кль вистáва, спектакль, -кю, *твор.* -клем.

спектр спектр;

с. звúка спектр звúку;

с. помѣх спектр перешкод.

спектральный спектральний.

спектроанализáтор спектроаналізатор.

спектрофотѡметр спектрофотѡметр.

спектрофотѡметрический спектрофотѡметричний.

спервá спѣршу, пѣрше, пѣрш; (*прежде — ещё*) поперѣд, поперѣду.

спѣреди спѣреду, поперѣду.

спѣртый 1. спѣртий; зіпхнений, стіснений, здúшений; 2. (*тяжёлый — о воздухе*) важкій; (*удушливый*) задúшливий; (*затхлый*) затхлий.

спесь пихá, -хí, гордовітість, -тѡсті, *твор.* -тістю, чвáнь, -ні, *твор.* -нно, зарозумілість, -лѡсті, *твор.* -лістю, бундѡчність, -ності, *твор.* -ністю.

спех пѡспіх; -ху, квапливість, -вості;

сквапливість, -вості, хапаніна.

спеціаліст фахівець, -вця, твор
-вцем, спеціаліст.

спеціальність фах, -ху, спеціаль-
ність, -ності.

спеціальний спеціальний; (*профес-
сiональний — обычно*) фаховий;
~ная авіація спеціальна авіа-
ція, спеціальне летунство;

~ная міна спеціальна міна;

~ная одяжка спеціальний одяг;

~ная підготовка спеціальна під-
готова, спеціальний вишкіл;

~ная розвідка спеціальна роз-
відка;

~ное пограничне упражнення
спеціальна прикордонна вправа;

~ные війська спеціальне військо;

~ные жидкості спеціальні рідини;

~ные карти спеціальні карти
(мапи);

~ные машини спеціальні машини;

~ные морські зони спеціальні
морські зони;

**~ные профілактические меро-
приятія** спеціальні профілактичні
заходи;

~ные школи спеціальні школи;

~ный боевой полёт спеціальний
бойовий лет;

~ный отряд спеціальний загін.

специфікація специфікація.

специфікований специфіко-
ваний.

специфічески специфічно.

спецобмундирування спецмундиру-
вання, спецоднострій, -рбю.

спецодяжка спецодяг, -гу-

спешенный спішений.

спешивание спішування, висідання.

спешить поспішати, спішити; (*торо-
питься — ещё*) квапитися, -плю-
ся, -пишся, хапатися.

спешка поспіх, -ху, хапаніна, ха-
пання.

спешность 1. спішність, -ності; на-
гальність, -ності, пильність, -ності;
негайність, -ності; 2. поспішність,
-ності.

спешный 1. (*неотложный*) нагаль-
ний; негайний, невідкладний,
пильний; 2. (*быстрый*) поспішний,
швидкий;

~ное задання нагальне завдання.

Спіка (*звезда созвездия Панки*)

Спіка.

спікіровать спікувати, -кую, -куєш
спіливать, спилить спилувати,
-люю, -люєш, спиляти.

спина спіна.

спинномозговій спинномозковій;

~вая жидкость спинномозкова
рідина.

спінтометр спінтометр.

спіраль спіраль, -лі, твор. -ллю, спі-
раля, -лі, звив, -ву.

спіральний спіральний, звивний.

спірометрический спірометричний.

спирт спирт, -ту.

спиртовой спиртовий;

~вое горячее спиртовé пальне.

спісання списання; випис, -су;
с. с корабля списання (випис)
з корабля.

спісок спісок, -ску, спис, -су; ре-
єстр, -ру:

с. **арматурный** ристунковий
реєстр;

с. **именной** іменний спісок
(реєстр);

с. **личного состава** спісок (спис)
особового складу;

с. **послужной** службовий спісок
(спис).

спісочный обліковий;

с. **состав соединения** обліковий
склад з'єднання.

сплав¹ сплавлення, сплавляння,
сплав (водою).

сплав² (*металлов*) стóплення (мета-
лів), стоп, -пу.

сплавлять,¹ **сплавить** (*водой*) сплав-
ляти, сплавити, -влю, -виш, спу-
скати, спустити (спущу, спуст-
тиш).

сплавлять², **сплавить** (*металл*)
стóплювати, топіти (топлю, то-
пиш), стопіти.

сплавной сплавний;

~ная міна сплавна міна.

сплачивать, сплотить [тісно] з'єдну-
вати, -ную, -нуєш, з'єднати; зми-
кати, зімкнути, -ну, -неш; [тіс-
но] злучати, злучити (злучу,
злучиш);

с. **ряды** зімкнути ряди.

сплєсень мор. звивень, -вня, твор.
-внем, зростєць, -тця, -тцем.

сплетать, сплєсті сплітати, сплєсті
(сплету, сплєтєш).

сплочённость¹ згуртованість, -ності, з'єднаність, -ності; одностайність, -ності.

сплочённость² зімкненість, -ності;
с. льда зімкненість криги.

сплошной 1. суцільний; 2. (непрерывный) безперервний; 3. (полнейший, совершенный) цілковитий;
~ной фронт суцільний фронт.

сплюснутый сплющений.

сплющивать, сплющить сплющувати, -щую, -щуеш, сплющити.

спокойный спокійний.

спокойствие спокій (спокією), тиша;
с. нарушить порушити спокій.

спознание зсбювання, сповзання.

сползать, сползти сповзати, сповзти;
(слезать — ещё) злізати (зліажу, злізиш), злізати, злізти; (медленно соскальзывать — ещё) зсбюватися, -вуюся, -вуешся, зсуватися, -ваюся, -ваешся, зсунутися.

спонсон мор. спонсон.

спорный спірний, суперечний.

спорт спорт, -ту;
с. воённо-прикладной військovo-застосовний (прикладний) спорт:
авиационный авіаційний (летунський),
автомобильный (мотоциклетный) автомобілевий (автомобільний) (мотоцикловий),
биатлон біатлон,
вертолётный вертолётовий,
гребно-парусный веслярсько-вітриловий,
дзю-до дзю-до,
парашютный парашутовий (парашутний),
плавание прикладное застосовне (прикладне) плавання,
планерный планеровий,
подводный підводний,
самбо самбо,
самолётный літаковий,
спорттивное ориентирование спортoве орієнтування,
стендовая стрельба стёндoве стріляння, стёндoва стрільба,
стрельба пулевая кульовё стріляння, кульовá стрільба.

спортивный спортoвий, спортівний;
~ная игра спортoва (спортівна) гра;

~ное имущество спортoве (спортівне) майно;
~ный комплекс спортoвий (спортівний) комплекс.

спортсмен спортoвець, -вця, твор. -вцем, спортсмен.

способ спосіб, -собу;
с. боевых действий спосіб бойових дій;
с. ведения войны спосіб ведення війни;
с. влияния спосіб впливу;
с. действия войск в пограничном поїське спосіб дії війська у прикордонному пошуку;
с. корабельного поїска спосіб корабльового пошуку;
с. маскирования спосіб маскуванннн;
с. определения координат спосіб визначенннн координат;
с. пристрелки спосіб пристрільованннн;
с. производства спосіб виробництвннн;
~бы буксировки спосібi тягнення;
~бы военных действий спосібi воєннннх дій;
~бы использования подводной лодки спосібi використанннн підводного човннн;
~бы маневрирования спосібi маневруванннн;
~бы навигационных обсерваций спосібi навігаційнннх обсервуванннн;
~бы определения координат по небесным светилам спосібi визначенннн координат за небеснннми світїлами;
~бы поїска подводных лодок спосібi пошуку підводнннх човннн;
~бы прицеливания при бомбометанннн спосібi націлюванннн під час бомбометанннн (бомбомету).

способность 1. (о человеке) здібність, -ності; 2. (о машине, войске) здатність, -ності, спроможність, -ності;
с. маршевая ходовá (маршова) здатність;
с. пропускная перепускoва здатність (спроможність).

способный 1. здатний, спроможний; 2. (обладающий способностями)

здібний; 3: (*удобный*) зручний.

спосібствовать сприяти, допомагати.

спохв'ятываться, спохватиться кидатися, кінутися; (*одуматься, опомниться*) схаменутися, стямитися, -млюся, -мишся.

справа з правого боку, праворуч, справа.

справка 1. (*действие*) довідування; розшуки; в'яснення; 2. (*сведения, документ*) довідка.

справлять, справить справляти, справити, -влю, -виш; (*снаряжать — ещё*) епоряджати, спорядити, -джу, -диш; (*исправлять, чинить — ещё*) лагодити, -джу, -диш, полагодити, поправляти, поправити, -влю, -виш.

справляться, справиться 1. (*с кем-чем — управляться*) справлятися, справитися, -влюся, -вишся, упоратися (*з ким-чим*); 2. (*о, ком-чём — осведомляться*) довідуватися, -дуюся, -дуешся, довідатися (*про кого-що*); (*спрашивать*) питатися (*про кого-що*); (*распрашивать*) розпитуватися, -туюся, -туешся, розпитатися, розпитувати, розпитати (*про кого-що*).

справочник довідник.

справочно-информационный довідково-інформаційний;

~ний центр довідково-інформаційний центр.

справочный довідковий;

~ное бюро довідкове бюро.

спрашивать, спросить питати, спитати, запитувати, -тую, -туеш, запитати, питатися, спитатися.

спрессованный спресований.

спровоцированный спровокований.

спровоцировать спровокувати, -кую, -куеш.

спрыгивание сплігування; зістрибування, зістриб, -бу, зстрибування; зіскакування, зіскіок, -ку, зскакування.

спрыгивать, прыгнуть сплігувати, -гую, -гуеш, сплигнути, зістрибувати, -бую, -буеш, зістрибнути, зстрибувати, зстрибнути; (*соскакивать*) зіскакувати, -кую, -куеш, зіскочити, зскакувати, зсочити.

спрямление випрямлення, випрямління;

с. повреждённого корабля випрямлення пошкодженого корабля.

спрямлять, спрямить випрямляти, випрямити, -млю, -миш.

спрятать сховати, заховати.

спрятаться сховатися, заховатися.

спуск спускання; спуск, -ку; узвіз, -вóзу, *твор.* -вóзом;

с. плавный курка плавне спускання курка;

с. трóса звивання лінви;

с. штопором спускання спіраллю.

спускаемый який (що) спускається; спускуваний;

~мый аппарат епускуваний апарат.

спусковой спусковий;

~вая скоба спускова клямра;

~вой крючок спусковий кошок (гачок);

~вой механизм спусковий механізм;

~вой рычаг спусковий в'ажіль;

~вые устройства стáпеля спускові пристрої стáпеля.

спуско-подъёмный спуско-підіймальний;

~ный трос спуско-підіймальна лінва.

спускать, спустить спускати, спустити (спущу, спустиш); (*попускать — ещё*) попускати, попустити; *арт.* скидати; *техн.* розчипляти;

не ~скать глаз с когó-чегó не зводити (не спускати) очей (погляду) з когó-чогó;

~тить судно (ло́дку) спустити судно (чóвён).

спуститься мор. спадати;

с. под ветер спадати на вітер.

спутник супутник, сателіт;

с. многоразового использования супутник багаторазового використання;

с. связи супутник зв'язку.

спутниковый супутниковий;

~вая радионавигационная система (СРНС) супутникова радіонавігаційна система (СРНС);

~вая связь супутниковий зв'язок.

спутный який (що) спутує; спутний,

~ная струя спутний струмінь.

спущенный спущений.

сраб'ятыванне спрацьбування.

сраба́тывать, сраба́тывать 1. робіти, -блю, -биш, зробіти; 2. *техн.* спрацьобувати, -цьобує, спрацюва́ти, -цює.

сраба́танность спрацьобаність, -ності.

сравне́ние порівняння, порівнювання.

сра́внивать¹, сра́внить порівнювати, -нюю, -нюєш, порівняти, рівняти (кого-що, з ким-чим, до кого-чого).

сра́внивать², сровня́ть (*делать ровным*) рівняти, зрівнювати, -нюю, -нюєш, зрівняти.

сравни́мость порівнянність, -ності.

сравни́мый порівнянний; *мат.* конгруєнтний;

~*мое* **число́** *мат.* конгруєнтне число́.

сравни́тельно порівнюючи, як порівняти, порівняно.

сража́ться, срази́ться бітися (б'юся, б'єшся); (*схватываться*) стинатися, стятися (зітну́ся, зітне́шся), зітнутися; (*бороться*) змага́тися, боротися, -рю́ся, -решся, поборотися;

войска́ ~жаю́тся військо б'є́ться; **войска́** ~зі́лись між військом ста́вся бій.

сраже́ние бій (бою, боєм); (*битва*) бойовище, бойовісько;

с. **возду́шное** повітряний бій;

с. **морско́е** морський бій;

с. **общевойско́е** загальновійськовий бій;

с. **противовозду́шное** протиповітряний бій;

~**ния** **по́ле** **по́ле** бою, бойовище, бойовісько.

сраже́нный убитий; зва́лений, пова́лений.

сра́зу відрáзу (одра́зу); ра́птом, як стій; зра́зу, зара́зом.

сра́щивание зрощування; (*каната — ещё*) стóчування, стóчення.

сра́щивать, сра́стить зрощувати, -щую, -щуєш, зростіти (зрощу́, зрості́ш).

среброви́дный сріблястий, сріблїстий.

среда́¹ середовище; (*окружение — ещё*) отóчення.

среда́² (*день недели*) середá.

сре́ди се́ред, посере́д; (*между — ещё*) між, поміж; 3-по́між, 3-посере́д, 3-проміж.

Средизе́мное мо́ре Середзе́мне мо́ре.

сре́дінный середінний;

~**ное отклонѐние** середінне відхи́лення.

средневеко́вый середньовічний.

средневеко́вые середньовіччя.

среднегодо́вой середньорічний.

среднекали́берный середньокали́бровий;

~**ная артилле́рия** середньокали́брова артиле́рия.

среднесу́точный середньодобовий.

среднечасо́вой середньогодинний.

сре́дний 1. се́рєдній; (*среднего размера — ещё*) помірний; (*второй из троих детей*) середу́щий; 2. (*посредственный*) посере́дній, се́рєдній, пересічний;

~**ний кома́ндный** **соста́в** се́рєдній кома́ндний скла́д;

~**няя** **ско́рость** се́рєдня шви́дкість;

~**няя** **то́чка** **попада́ния** се́рєдня то́чка влуча́ння;

~**няя** **траекто́рия** се́рєдня траекто́рія.

сре́дство за́сіб, -собу; (*способ — ещё*) спо́сіб, -собу;

~**ва ава́рийного покида́ния самоле́та** за́соби ава́рийного покида́ння літака́;

~**ва ава́рийного спаса́ния космона́втов** за́соби ава́рийного рятува́ння космона́втів (астро́навтів);

~**ва ава́рийной за́щиты** за́соби ава́рийного за́хисту;

~**ва взрыва́ния** висадні за́соби;

~**ва возду́шного нападе́ния** за́соби повітряного на́паду;

~**ва воспламе́нения** за́соби за́палення;

~**ва гидроакусти́ческого подавле́ния** за́соби гідроакусти́чного за́глушення;

~**ва диверси́онной борь́бы** за́соби диверси́йної боротьби́;

~**ва доста́вки** за́соби доставля́ння;

~**ва дымообра́зующие** димотві́рні за́соби;

~**ва зажига́ния** за́соби за́палу́-

вання;

~ва за́щити от ору́жия ма́ссового пораже́ния за́соби за́хисту від збро́ї ма́сового знищеня;

~ва инже́нерного воору́ження за́соби инже́нерного осна́щення;

~ва и спосо́бы преодо́лення ПРО за́соби і спосо́бы подо́лання ПРО (протираке́тної оборо́ни);

~ва мини́рования за́соби минува́ння;

~ва на́блюде́ния за́соби сте́ження (спостере́ження);

~ва назе́много обслу́живания за́соби назе́много обслу́говування;

~ва обнару́жения возду́шно-космиче́ских це́лей за́соби виявленя повітряно-космічних цілей;

~ва огне́вые вогневі за́соби;

~ва опти́ко-електро́нного пода́вления за́соби опти́ко-електро́нного за́глушення;

~ва ПВО за́соби ППО;

~ва плаву́чие пла́вні за́соби;

~ва підви́шеної проході́мости за́соби підви́щеної прохідності;

~ва подви́жные рухо́мі за́соби;

~ва подро́вные висадні за́соби;

~ва полево́го водосна́бже́ния за́соби польово́го водопоста́чання;

~ва разми́нирования за́соби розми́нування;

~ва сигна́лизации за́соби сигна́лізації;

~ва скры́той свя́зи за́соби при́хованого зв'язку́;

~ва та́бельные та́бельні за́соби;

~ва управле́ния за́соби керува́ння;

~ва уси́ления за́соби поси́лення (підси́лення).

срез (*действие*) зрізування; зрізок, -зка, зріз, -зу;

с. ду́льный ці́вковий (дуловий) зрізок (зріз);

с. казе́нный гузовий зрізок (зріз).

срок те́рмін, -ну, -строк, -ку, рече́нець, -нця́, твор. -нцем;

с. вы́слуги те́рмін ви́слуги;

с. го́дности те́рмін прида́тності;

с. длі́нный до́вгий те́рмін;

с. при́зыва те́рмін при́зову;

с. служ́бы те́рмін служ́би.

сросток тел. (*кабеля*) сточи́на;

с. фальши́вый фальши́ва сточи́на. срочнослу́жащий строкові́к, -ка́.

срочно́сть термі́новість, -вості́, нега́йність, -ності́, пильність, -ності́.

срочный́ термі́новий, строковий́, нега́йний;

~ная во́енная служ́ба строкова́ військóва служ́ба;

~ное донесе́ние термі́нове доне́сення;

~ное погру́жение подво́дной лодки́ термі́нове зану́рення підводно́го чо́вна;

~ной служ́бы во́еннослу́жащий строкові́к.

сруб зруб, -бу.

срубать, **срубить** зрубувати, -бую, -буеш, зрубати́; (*голову* — *ещё*) стина́ти, стя́ти (зітну́, зітне́ш), зітну́ти; (*мор. убрать*, *завалить*, *снять*) зня́ти; закі́нути.

срыв зрив, -ву; зірва́ння, зрива́ння.

срыва́ние зрива́ння; ви́рива́ння; здира́ння.

срывать¹, **сорвать** зрива́ти, зірва́ти.

срывать², **среть** зрива́ти, зріти (зрію́, зріе́ш), ско́пувати, -пую, -пуеш, скопа́ти.

сса́дина садно́, -на́, ура́зка.

сса́живание зса́джування; виса́джування.

сса́живать, **сса́дить** зса́джувати, -джую, -джу́еш, зса́дити, -джу́, -диш; (*высаживать*) виса́джувати, ви́садити, -джу, -диш.

сса́живаться зса́джуватися, -джуе́ться; виса́джуватися.

сселе́ние зсе́лення; ви́селення, ви́селя́ння.

ссо́вывать, **ссо́нуть** зсо́вувати, -вую, -вуеш, зсува́ти, -ваю́, -ва́еш, зсу́нути.

ссуда́ по́зика, по́зичка.

ссужа́ть, **ссудя́ть** позича́ти, позичи́ти; (*давать в долг* — *ещё*) боргува́ти, -гу́ю, -гу́еш, поборгува́ти.

ссыла́ть, **сосла́ть** засила́ти, засла́ти (зашлю́, зашле́ш); висила́ти, ви́слати (ви́шлю, ви́шлеш), ви́возити (ви́вожу, ви́возиш), ви́везти.

ссылка¹ засла́ння, засила́ння.

ссылка² поси́ла́ння, по́клик.

ссылнока́торжний засла́нока́торжний, засла́нець-ка́торжник.

ссылнополітический засланополітичний, політичний засланець.
ссылнопоселенец засланий поселенець, -ця, твор. -нцем.
ссылный засланець, -ця.
стабилизатор стабілізатор.
стабилизаторный стабілізаторний.
стабилизация стабілізація;
 с. **взрывчатых веществ** стабілізація вибухівки;
 с. **частоты** стабілізація частоты.
стабилизированный стабілізований;
 ~ная **платформа** стабілізована платформа.
стабилизировать стабілізувати, -зую, -зуюш.
стабилизирующий стабілізаційний.
стабилизовать стабілізувати, -зую, -зуюш.
стабильность стабільність, -ності;
 с. **стратегическая** стратегічна стабільність.
став (*устройство*) поста́в, -ву; (*стояк*) стояк, -ка.
ста́вить ста́вити, -влю, -виш, становити, -новлю, -новиш;
 с. **вѣхи** тичкува́ти;
 с. **на вид** дава́ти (да́ти) на ува́гу;
 с. **на предохранитель** забезпечити, ста́вити на запобіжник.
ста́вка ста́вка;
 с. **главнокомандующего** ста́вка головнокомандувача.
ста́вня заста́вка; віко́нниця.
стагнационный стагнаційний.
стагнация стагна́ція.
стаж стаж, -жу, твор. -жем.
стажёр стажі́ст.
стажировать, стажироваться стажува́ти, -жую, -жуюш.
стажировка стажува́ння.
ста́ивание та́нення, розтава́ння.
стака́н 1. скля́нка; 2. (*снаряда*) ко́рпус, -су; (*в пулемѣтах*) ци́ліндр; скля́нка.
стака́нчик скля́ночка; ци́ліндрик.
ста́ксель мор. шта́ксель, -ля, -лем.
ста́лкивать, столкнѹть 1. (с чего-л.) зшто́вхувати (зшто́вхую, зшто́вхуеш), зшто́вхну́ти; (*спихивать* — ещѣ) спиха́ти, зіпхну́ти; 2. (кого-что с кем-чем) зшто́вхувати, зшто́вхну́ти.
ста́лкиваться, столкнѹться 1. зшто́вхуватися (зшто́вхуюся, зшто́вху-

ешся), зшто́вхну́тися; 2. (с кем-чем — *соприкасаться*) стика́тися, зіткну́тися; (*встречаться*) зустрі́чатися, зустрі́тися, -рінуся, -рінешся; (*наталкиваться*) натра́пляти, натра́пити, -плю, -пиш (*на кого-що*).
ста́ль ста́ль, -лі, твор. -ллю, кри́ця.
ста́льной сталевий, кри́цевий;
 ~ной **на́гель** сталевий тібель;
 ~ной **снаря́д** сталевий гарма́тень.
стандартизация стандартиза́ція.
станда́ртный стандар́тний.
ста́ндерс мор. ста́ндерс.
ста́нина стовба, ста́нина;
 с. **лафѣта** стовба лафѣта;
 с. **са́лазок** стовба саночо́к.
станко́вый станко́вий;
 ~вый **гранатомѣт** станко́вий гра́натомѣт;
 ~вый **пулемѣт** станко́вий кулемѣт (скорострѣл).
станови́ться¹, **ста́ть** става́ти (стаю́, стаёш), ста́ти; (*останавливаться* — ещѣ) спиня́тися, спиня́тися, -нюся, -нишся; (*возникнуть* — ещѣ) поста́ти, -ста́не.
станови́ться², **ста́ть** 1. (*начать*) поча́ти, -чнѹ, -чнёш; (*приняться*) ста́ти (ста́ну, ста́неш); 2. (*делатьсь*) става́ти, ста́ти, робі́тися, -блю́ся, -бишся, зробі́тися; 3. (*произойти, случиться*) ста́тися, тра́питися.
станови́ще станови́ще; стан, -ну; та́бір, -бору.
стано́к стано́к, -нкá; техн. верста́т;
 с. **боевой** бойовий стано́к;
 с. **ве́рхний лафѣта** ве́рхний стано́к лафѣта;
 с. **для учебной стрельбы** стано́к для навча́ння стрѣляти;
 с. **лёгкий пулемѣтный** легкій кулемѣ́тний стано́к;
 с. **ни́жний лафѣтний** ни́жний стано́к лафѣта;
 с. **повѣрочный** пере́вірний ста́но́к;
 с. **прице́льный** наці́льний ста́но́к;
 с. **пу́шечный** гарма́тний стано́к;
 с. **стрелко́вый** стрѣле́цький ста́но́к.
станцио́нный станці́йний.
ста́нция ста́нція и ста́ция;

с. **ближней навига́ции** ста́нція близької навіга́ції;
 с. **во́енно-морська́** військóво-морська́ ста́нція;
 с. **гла́вная** головна́ ста́нція;
 с. **железнодоро́жная** залізни́чна ста́нція;
 с. **испытáтельная** випрóбна ста́нція;
 с. **конéчная** кінце́ва ста́нція;
 с. **конéчно-вы́грузочная** кінце́во-виванта́жна ста́нція;
 с. **метеорологическая** метеороло́гічна ста́нція;
 с. **наведе́ния раке́т** ста́нція наведе́ння раке́т;
 с. **назе́мной артилле́рийской разведки́** ста́нція назе́мної артиле́рійної ро́звідки;
 с. **обнаруже́ния, наведе́ния и це-леуказа́ния** ста́нція виявлення, наведе́ння і цілевказа́ння;
 с. **океанографическая** океаногра́фічна ста́нція;
 с. **оруді́йной наводки́** ста́нція наведе́ння гарма́т;
 с. **пеленгова́ния** пеленга́ційна ста́нція;
 с. **перехва́та** ста́нція перехóплен-ня;
 с. **погру́зки (вы́грузки)** ста́нція наванта́ження (розванта́ження);
 с. **погру́зочная** наванта́жна ста́нція;
 с. **подслу́шивания** ста́нція підслу-ховування;
 с. **помéх радиоэлектрoнным сре́дствам** ста́нція перешко́д радіо-електрoнным за́собам;
 с. **почто́вая** пошто́ва ста́нція;
 с. **приёмная** прийма́льна ста́нція;
 с. **промежу́точная** проміжна́ ста́нція;
 с. **радиотехни́ческой разведки́** ста́нція радіотехні́чної ро́звідки;
 с. **разведки́ и целеуказа́ния** ста́нція ро́звідки та цілевказа́ння;
 с. **разведки́ стреля́ющей артилле́рии** ста́нція ро́звідки стрі́льної артиле́рії;
 с. **разгру́зочная** розванта́жна ста́нція;
 с. **распоряди́тельная** розпо́рядча ста́нція;
 с. **распреде́ления** розпо́дільча ста́нція;

с. **снабжения́** постача́льна ста́нція;
 с. **товáрная** товаро́ва (товáрна) ста́нція.
стапель стапель, -ля, твор. -лем.
стапельный стапелевий.
стапель-постель стапель-пóстіль, стапеля-посте́лі.
старание старáння; дба́ння.
старательность старáнність, -ності; ретельність, -ності; дбайливість, -вості; пильність, -ності, запопа́д-ливість, -вості.
старательный старáнный; (*тщатель-ный*) ретельний; (*рачительный*) дбайливий; (*прилежный — ещё*) пильний; (*усердный — ещё*) щірий, запопа́длиий.
старт старт, -ту;
 с. **летáтельного аппара́та** старт літнóго апарáту.
ста́ртер 1. (*о человеке*) ав. ста́ртер, ста́ртовий, -во́го; 2. *техн.* ста́ртер, ста́ртник.
ста́ртовый ста́ртовий;
 ~**вая бата́рея** ста́ртова́ бата́рея;
 ~**вая бето́нированная доро́жка** ста́ртова́ бето́нована доро́жка;
 ~**вая пози́ция** ста́ртова́ пози́ція;
 ~**вый вес** ста́ртова́ вага́;
 ~**вый кома́ндный пункт** ста́рто-вий кома́ндний пункт;
 ~**вый ко́мплекс** ста́ртовий ко́мп-лекс;
 ~**вый раке́тный дви́гатель** ста́р-товий раке́тний дви́гун;
 ~**вый ство́л** ста́ртове́ жерло́.
ста́рший ста́рший;
 ~**ший артилле́рийский конду́ктор** мор. ста́рший артиле́рійний кон-ду́ктор;
 ~**ший во́енного горо́дка** ста́рший військóвого містéчка;
 ~**ший врач** ста́рший лікар;
 ~**ший кома́ндный соста́в** ви́-щий кома́ндний скла́д;
 ~**ший лейтена́нт** пору́чник, ста́р-ший лейтена́нт;
 ~**ший помо́щник кома́ндіра ко-рабля́ (старпо́м)** ста́рший поміч-ник кома́ндіра кора́бля (стар-по́м).
старшина́ (*роты*) осаву́л (*сотні*).
старшинство старшинство.
ста́скивать¹, ста́ска́ть (*таща, соби-*

рать в одно место) стяга́ти, стягувати, -гую, -гуєш, стягті́, -гнү́, -гнеш.

ста́скивать², **стащи́ть** (*таща, снимать, удалять, перемещать, собирать в одно место*) стяга́ти, стягувати, -гую, -гуєш, стягті́, -гнү́, -гнеш, стягну́ти.

ста́тика ста́тика;

с. **корабля́** ста́тика *корабля́*.

статисти́ческий статисти́чний.

ста́тья ста́ття, артікул.

стаціона́рный стаціо́нарний, по́стійний;

~ный ла́герь стаціо́нарний та́бір;

~ное распо́ложение стаціо́нарне розташува́ння.

ствол 1. (*древесный*) стóвбур; 2. (*оружья*) цівка; (*пушки*) жерло́;

с. **нескреплённый** нескрі́плена цівка;

с. **разборный** розбі́рне жерло́;

с. **скреплённый** скрі́лене жерло́;

с. **сменный** змінна цівка;

~ла́ кана́л кана́л цівки.

ствóлик цівочка;

с. **вкладной учёбный** вкладна́ навчальна цівочка.

ствóльный цівковий; жерловий;

~ная арти́ллерия жерлова́ арти́лерія;

~ная ко́рòбка цівкова́ скрінька;

~ная накла́дка надло́же.

створ (*створка*) сту́лка; створ, -ру;

с. **девиацио́нный** девиаци́йний створ;

с. **линейный** лінійний створ;

с. **лоцма́йстерский** лоцма́йстерський створ;

с. **ме́рной лінии** створ мірної лінії;

с. **навигаціо́нный** навігаці́йний створ;

с. **прице́льный** мірніко́вий створ;

с. **щелево́й** щілі́нний створ.

ствóрный ство́ровий;

~ные зна́ки ство́рові зна́ки.

сте́бель стебло́, -ла́.

с. **затво́ра** замко́ве стебло́;

с. **прице́ла** мірніко́ве стебло́.

сте́бельный стебловий.

стека́ться, стечься 1. стіка́тися, стекті́ся (стече́ться); 2. (*перен.: о людях*) сходи́тися, -диться, зійти́-

ся (зійде́ться); (*скопля́ться*) скўпчува́тися, -чує́ться, скўпчи́тися, -чи́ться.

сте́кльни́й стеклі́нь, -ня, *твор.* -нем.

сте́кло 1. скло́; 2. (*око́нное*) ші́бка, ші́ба; 3. (*в очка́х*) ске́льце;

стеко́льный заво́д гу́та.

стеко́лообогрева́тель склообі́гривач, -ча́, *твор.* -че́м.

сте́клянный скля́ний;

~ная шку́рка скляна́ шку́рка;

~ный у́ровень скляна́ позе́мниця.

стеко́льщик скля́р, -ра́, -ре́м.

стелла́ж стелáж, -жа́, ришто́вання.

стелла́пс *мор.* стелáпс.

сте́лька у́стілка.

сте́мнеть сте́мніти, поте́мніти, при́те́мніти, спочо́чити; сме́ркнути; посу́теніти, зсу́теніти.

сте́нка сті́нка;

с. **вертика́льная** прямо́вісна (верти́кальна) сті́нка.

сте́нной сті́нний;

~ные ча́сы сті́нний го́динник.

сте́ньга *мор.* сте́ньга, же́рдка.

сте́ньговий сте́ньговий, же́рдковий.

сте́пень 1. ступі́нь, -пеня́; 2. (*мера, предел*) мі́ра, 3. *мат.* сте́пень, -пеня́, *твор.* -пенем;

с. **боево́й гото́вности** мі́ра бойово́ї гото́вности,

с. **боево́й гото́вности раке́ты** мі́ра бойово́ї гото́вности раке́ты;

с. **вы́шая** найви́щий ступі́нь;

с. **защи́щенности** ступі́нь захи́щенности;

с. **наказа́ния** мі́ра ка́ри (покара́ння);

с. **опа́сности** мі́ра небезпе́ки;

с. **пораже́ния** мі́ра ура́ження (зни́щення);

с. **сре́дняя** сере́дній ступі́нь;

с. **ста́ршая** ста́рший ступі́нь; ста́рша ранга́;

с. **то́чности** мі́ра то́чности;

с. **уменьше́ния** мі́ра зменше́ння

сте́пс *мор.* сте́пс.

стереографи́ческий *мат.* стереогра́фічний.

стереода́льномёр стереода́лекомі́р, стереові́ддалемі́р.

стереометри́ческий *мат.* стереометри́чний.

стереоско́пический стереоско́пичний

стереотруба́ стереотруба́.

стереофотограмметрия стереофотограмметрия.

стеречь стерегти, -режу́, -режеш; (*сторожить, караулить — ещё*) сторожіти, пильнувати, -ну́ю, -ну́еш; (*беречь*) берегти.

стрижень стріжень, -жня; твор. -жнем; стебло́, -ла́; прут, -та́;

с. затвора стріжень замка́;

с. контактний контактівий стріжень;

с. стальной сталевий стріжень;

с. ударника стріжень ударника.

стрижневой стрижнівий.

стерилизатор стерилізатор.

стерилизационный стерилізаційний.

стерилизованный стерилізований.

стерлядь зоол. чечуга.

стеснение 1. (*сжатие*) стіснення, стіскування, стискання; (*сдавливание*) здушування; 2. (*затруднение*) утруднення; (*помеха*) перешкода; (*неудобство*) незручність, -ності; 3. (*ограничение*) обмеження; 4. (*притиснение*) ўтиск, -ку.

стесненный стіснений; обмежений; **~ный обстрел** обмежений обстріл.

стеснять, стеснить 1. (*сжимать*) стіскувати, -кую, -куеш, стискати, стиснути; (*сдавливать*) здушувати, -шую, -шуеш, здушити, -шү, -шиш; 2. (*кого-что — затруднять*) утрудняти, утруднювати, -нюю, -нюеш, утруднити (кого-що, кому що); (*мешать — ещё*) заважати, завадити, -джу, -диш, перешкоджати, перешкодити.

стечение 1. (*действие*) стікання; 2. (*скопление*) скүпчення; 3. (*совпадение*) збіг, -гу.

стивидор мор. стивидор.

стивидорный стивидоровий, стивидорний.

стилёт штилет, стилет.

стилка стеління; розстилання; настилання, настеляння.

стимер мор. стімер.

стимул стимул, -лу.

стимулированный стимульований.

стимулировать стимулювати, -люю, -люеш.

стимулирующий якій (що) стимулює; стимулювальний.

стиральный пральний;

~ная машина пральна машина.

стирание ¹ стирання; витирання; згладжування.

стирание ² прання.

стирать ¹ стереть стирати, стёрти (зітру́, зітреш); (*вытирать — ещё*) витирати, витерти (вітру, вітresh); (*уничтожать, зглаживать — ещё*) згладжувати, -джую, -джуеш, згладити, -джу, -диш.

стирать ² (*мыть — бельё и т. п.*) прати (перу́, переш).

стирка прання.

стирочный пральний.

стискивание стіскування, стискання.

стискивать, стиснуть стіскувати, -кую, -куеш, стискати, стиснути; (*сдавливать; смыкать — губы, зубы — ещё*) затискати, затіскувати; затиснути (*зубы*), зціплювати, -люю, -люеш, зціпити, -плю, -пиш, заціплювати, заціпити.

стиснутый стіснений, стиснутий; затіснений, затіснутий; зціпленний, заціплений; склепленний.

стихийно стихійно.

стихийный стихійний;

~ное бедствие стихійне лихо (нешастя), навальне лихо;

~ное движение стихійний рух.

стлать стеліти, -лю́, -лиш, слати (стелю́, стелиш); (*расстилать — ещё*) розстилати, розстеляти; (*настилать — ещё*) настилати, настеляти.

стог стіг (сто́гу); (*поменьше*) стіжок, -жка; (*скирд*) ожеред, -ду.

Стожары (*созвездие Плеяд*) Волосожар, -ру, Стожари, -рів.

стоимость 1. эк. вартість, -тості; 2. (*цена*) ціна́;

с. вооружения вартість озброєння.

стойка 1. постава; 2. стояк, -ка́; 3. стовба;

с. без ружья постава без кріса;

с. с ружьём постава з крісом.

стойкий стійкий; (*выносливый*) витривалий; (*упорный — ещё*) непохитний.

стойко стійко; завзято; непохитно.

стойкость стійкість, -кості, витривалість, -лості; завзятість, -тості; непохитність, -ності.

стоймя сторч, стійма, ставма, сторч-

ма́, сторчка́.
сток стік (сто́ку); (о процесі) стікання, спадання (води).
стол стіл (стола́ и сто́лу);
 с. **адресний** адресове бюро́.
стол стовп, -па́;
 с. **склоуказательный** схилка-зівний (схилказний) стовп;
 с. **пограничный** кордоновий стовп;
 с. **дыма** стовп диму.
столбец стовпець, -ця́, твор. -пцём; (текста, цифр — ещё) ко́лонка; (тип. — обычно) шпáльта.
столбик стовпчик, стовпець, -ця́.
столбняк 1. мед. правець, -вця́; -цём; 2. (остолбенеие) остовпіння.
столбнячный правцевий.
столбовой стовповий;
 ~ва́я до́рoга верстовий шлях, гостінець.
столбообразный стовпуватий.
столетие сторіччя, століття.
столетний сторічний, столітній.
столица столиця.
столкновение 1. зіткнення; (встреча) зустріч, -чі, твор. -ччю; 2. (схватка, стычка) сүтичка;
 с. **боевое** бойова сүтичка.
столовая їдальня;
 с. **офицерская** старшинська їдальня.
столовый 1. столовий; 2. (предназначенный для питания) харчовий, столовий;
 ~ва́я свёкла столовий буряк;
 ~вое ви́но столове вино́;
 ~вые де́ньги харчові гроші, харчове, стравне́.
столпотворение разг. стовпотворіння, шарварок, -рку, гармідер, -ру, бұча.
столяр столяр.
столярная столярня.
столярный столярний, столярський, теслярський;
 ~на́я ма́стерська столярня.
стоматологический стоматологічний.
стоматоскопический стоматоскопічний.
стометровка стометрівка.
стомиллионный стомільйонвий.
стон стогін, -гону; (резкий — ещё) зойк, -ку; (стенание) стогнання; (жалобное — ещё) квиління; (о птицах) скігління, скіглілля.

стонать стогнати, -ну́, -неш; (жа-лобно — ещё) квиліти; (о птицах) скігліти.
стоп-я́нкер мор. стоп-я́нкер.
стопа́ ¹ 1. стопа́, ступня́; 2. (поступь) хода́.
стопа́ ² 1. (ряд предметов, положенных один на другой) стопа́; (куча — ещё) кұпа; (книг, тетрадей и т. п. — ещё) стіс (сто́су); 2. (единица счёта писчей бумаги) стопа́, різа.
стопи́н стопін.
стопла́т стопла́тка.
сто́пор сто́пор, затрі́мач;
 с. **кла́пана** клапановий (хлипако-вий) сто́пор (затрі́мач).
сто́порить затрі́мувати, -мую, -муеш, затрі́мати, зупиня́ти, зупини́ти, сто́порити.
сто́порка зупинення, сто́порення.
сто́порный затрі́мний, зупи́нний, сто́поровий;
 ~ный **винт** затрі́мний (сто́поровий) гвинт;
 ~ный **клин** затрі́мний (сто́поровий) клин.
сто́рож сто́рож, вартівнік, -ка́.
сторожево́й сторожовий, вартовий;
 ~во́е зве́но сторожова́ ланка;
 ~во́е охрaне́ние сторожова́ охоро́на;
 ~во́й ка́тер сторожовий ка́тер;
 ~во́й отря́д сторожовий загі́н;
 ~во́й полк сторожовий полк;
 ~во́й пост сторожова́ стійка;
 ~во́й ре́зерв сторожова́ ре́зерва.
сторожи́ть вартува́ти, -ту́ю, -ту́еш, сторожи́ти, чатува́ти, -ту́ю, -ту́еш; (стеречь) стере́гти, -режу́, -реже́ш; (охранять) охороня́ти; (исполнять обязанности сторожа) сторожува́ти, -жу́ю, -жу́еш.
сторожкий сторожкий; (настороженный) насторожений, нашо́рошений.
сторожо́к техн. сторожо́к, -жка́; (в измерит. приборах — ещё) стрілка.
сторона́ 1. бік (бо́ку), сторона́; 2. край (кра́ю), око́лиця; сторона́;
 с. **наветренная** відвітряний бік;
 с. **нападающая** сторона́-напа́дник;
 с. **обороняющаяся** сторона́-захис-ник;

с. подвѣтренная підвітряний (довітряний) бік;
с. родная рідний край, рідна сторона.
стороніться (отходить в сторону) відходити, -джу, -диш набік (вбік), відступатися [з дороги], сходити з дороги; ухилитися; уступатися [з дороги], усуватися [з дороги].
сторонник прихильник; (преим. неодобр.) прибічник; (последователь) послідовник.
стóчный стічний;
 ~ная труба рінва; (горизонтальная) риштак, -ка.
стойк стоян, -на, стойк, -ка.
стойние стояння.
стоянка 1. стояння; 2. стоянка; 3. (остановка) зупинка;
 с. зимняя зимівля;
 с. кораблей стоянка кораблів;
 с. лагерная таборище;
 с. якорная кітвіва (якірна) стоянка.
стоять 1. стояти; время не стоит час не стоїть (не жде);
 с. близко к кому́ (около кого) стояти близько до ко́го;
 с. в обороне стояти в обороні (оборону);
 с. во главе (кого-чего) стояти на чолі (кого-чого); 2. (отстаивать) обстоювати, -стоюю, -стоюєш; (настаивать — ещё) настоювати (на чому).
стоячий стоячий; (неподвижный) нерухомий;
 ~чая вода стояча вода, нетеча;
 в ~чем положенні стоячи, стоячки, навстоячки.
стра́вливание¹ 1. нацьковування; підбурювання; 2. отруювання.
стра́вливание² 1. попускання; 2. випускання.
стра́вливать¹ 1. (кого с кем) нацькувати, -цьковую, -цьковуєш, нацькувати, -цькую, -цькуєш; 2. (отравлять) отруювати, -рюю, -рюєш, отруїти, -рюю, -руїш.
стра́вливать², **стравить** 1. (канат, снасть) мор. попускати, попустити, -пушу, -пустиш; 2. (пар, воздух) випускати, випустити, -пу-

шу, -пустиш.

стра́гивать, стрóнуть (кого-что) зрушувати, -шую, -шуєш, зрушити.
стра́гиваться, стрóнуться рушати, рүшити, зрушувати, -шую, -шуєш, зрушити, рушатися, рүшиться, зрушуватися, зрүшитися.
стра́дние страждання.
стра́жа сторожа, варта, охорона;
 с. пограничная прикордонна охорона;
быть под ~жей бути під вартою;
взять под ~жу узяти під варту;
стоять на ~же бути (стояти) на сторожі.
страна́ країна, край (краю, краєм).
страница сторінка.
стра́нно чудно, дивно; дивовижно.
стра́нный чудний, дивний; дивовижний.
страновѣдение країнознавство.
страновѣдческий країнознавчий.
стратегически стратегічно.
стратегический стратегічний;
 ~кая авиация стратегічна авіація, стратегічне летунство;
 ~кая достаточность стратегічна достатність;
 ~кая задача стратегічне завдання;
 ~кая инициатива стратегічна ініціатива;
 ~кая концепция стратегічна концепція;
 ~кая мобильность стратегічна мобільність;
 ~кая оборона стратегічна оборона;
 «~кая оборонная инициатива» «Стратегічна оборонна ініціатива»;
 ~кая подводная лодка стратегічний підводний човен;
 ~кая цель стратегічна мета (ціль);
 ~кие войска стратегічне військо;
 ~кие силы стратегічні сили;
 ~кий район стратегічний район, стратегічна ділянка;
 ~кий тыл стратегічне запілля;
 ~кий эшелон стратегічний ешелон;
 ~кое направление стратегічний напрям;
 ~кое наступление стратегічний

наступ;
 ~кое **развёртывание** стратегічне розгортання;
 ~кое **сырьё** стратегічна сировина.
стратегія стратегія;
 с. **блоковая** блокова стратегія;
 с. **военная** військова стратегія;
 с. **измёра** стратегія на, змор;
 с. **коалиціонная** коаліційна стратегія;
 с. **урашения** стратегія залякування.
стратонавт стратонавт.
стратоплан стратоплан.
стратостат стратостат.
стратосфера стратосфера.
страх страх, -ху; жах, -ху; ляк, -ку.
страховка страхування.
страшить страшити; (*урашать* — *ещё*) страхати; (*пугать*) лякати.
страшный страшний; (*ужасающий*) страхітливий, страхітний.
стрёжень (*реки*) бистринь, -ні, твор. -нню.
стрелá стріла;
 с. **провеса** стріла звисання (звісу).
Стрелец (*зодиак*) Стрілець, -льця, твор. -льцем.
стрёлка стрілка; вілка, зворотниця;
 с. **железнодорожная** вілка, зворотниця;
 с. **магнитная** магнетна (магнетова) стрілка.
стрелково-пушечный стрілецько-гарматний; стрілецько-пушковий;
 ~ное **вооружение** стрілецько-гарматне озброєння.
стрелковый стрілецький; (мото) піхотний;
 ~вая **карточка** стрілецька картка;
 ~вая **линейка** стрілецька лінійка;
 ~вая **позиция** піхотна позиція;
 ~вая **цепь** стрілецька розстрільна;
 ~вая **часть** мотопіхотна частина;
 ~вая **ячейка** стрілецький окопчик;
 ~вое **отделение** мотопіхотний рій;
 ~вый **окоп** піхотний шанець;
 ~вый **полк** мотопіхотний полк.
стреловидность стрілуватість, -тості, стрільчастість, -тості;
 с. **крыла** стрілуватість крила.

стреловидный стрілуватий, стрільчастий.
стрелок стрілець, -льця, твор. -льцем;
 с. **горный** гірський стрілець;
 с. **-отличник** найкращий (відмінний) стрілець.
стрелочник віличник.
стрелочный ж.-д. вілковий.
стрельба стріляння, стрільба, стрілянина;
 с. **атарейными очередями** стріляння аатарейними чергами;
 с. **беглым огнём** стріляння (стрільба) швидким вогнём;
 с. **береговой артиллерии** стріляння берегової артилерії;
 с. **беспузырная торпедная** безбульбашкове торпедне стріляння;
 с. **беспорядочная** безладне стріляння, стрілянина;
 с. **боевая** бойове стріляння;
 с. **воздушная** повітряне стріляння;
 с. **в упор** стріляння впритул;
 с. **групповая ружейная** групове стріляння з крісів;
 с. **залпами** стрільба випалами;
 с. **зачётная** залікове стріляння;
 с. **зенитная** зенітне (протилетунське) стріляння;
 с. **зенитными управляемыми ракетами и зенитной артиллерии** стріляння зенітними (протилетунськими) керованими ракетами і зенітною (протилетунської) артилерії;
 с. **из стрелкового оружия и гранатомётов** стріляння зі стрілецької зброї та гранатометів;
 с. **из танков** стріляння з танків;
 с. **корабельной артиллерии** стріляння кораблевої артилерії;
 с. **навесная** звисле стріляння;
 с. **наземной артиллерии** стріляння наземної артилерії;
 с. **на картечь** стріляння на картечу;
 с. **на поражение** стрільба на ураження (знищення);
 с. **непривольная** мимовільна стрілянина;
 с. **непрямой навóдкой** стріляння непрямым націлюванням (наведенням);
 с. **ночью** стріляння вночі;
 с. **одиночным огнём** стріляння

стереофотограмметрия стереофотограмметрия.

стеречь стерегти, -режу́, -режеш; (*сторожить, караулить — ещё*) сторожити, пильнувати, -нью, -нүеш; (*беречь*) берегти.

стрижень стріжень, -жня; твор. -жнем; стебло́, -ла; прут, -та;

с. затвора стріжень замка;

с. контактний контактний стріжень;

с. сталёный сталевий стріжень;

с. ударника стріжень ударника.

стержневой стрижневий.

стерилизатор стерилізатор.

стерилизационный стерилізаційний.

стерилизобанный стерилізований.

стерлядь зоол. чечуга.

стеснение 1. (*сжатие*) стіснення, стіскування, стискання; (*сдавливание*) здушування; 2. (*затруднение*) утруднення; (*помеха*) перешкода; (*неудобство*) незручність, -ності; 3. (*ограничение*) обмеження; 4. (*притиснение*) ўтиск, -ку.

стеснённый стіснений; обмежений;

~ный обстрел обмежений обстріл.

стеснять, стеснить 1. (*сжимать*)

стіскувати, -кую, -куеш, стискати, стиснути; (*сдавливать*) здушувати, -шую, -шуеш, здушити, -шү, -шиш; 2. (*кого-что — затруднять*)

утрудняти, утруднювати, -нюю, -нюеш, утруднити (*кого-що, кому що*); (*мешать — ещё*) заважати, завадити, -джу, -диш,

перешкоджати, перешкодити.

стечение 1. (*действие*) стікання;

2. (*скопление*) скупчення; 3. (*совпадение*) збіг, -гу.

стивидор мор. стивідор.

стивидорный стивідоровий, стивідорний.

стилёт стилет.

стилка стеління; розстилання; настелання, настеляння.

стимер мор. стімер.

стимул стимул, -лу.

стимулированный стимульований.

стимулировать стимулювати, -люю, -люеш.

стимулирующий якій (що) стимулює; стимулювальний.

стиральный пральний;

~ная машина пральна машина.

стирание¹ стирання; витирання; згладжування.

стирание² прання.

стирать¹, **стереть** стирати, стёрти (зітру́, зітреш); (*вытирать — ещё*) витирати, вітерти (вітру, вітреш); (*уничтожать, зглаживать — ещё*) згладжувати, -джую, -джуеш, зглядити, -джу, -диш.

стирать² (*мыть — бельё и т. п.*)

прати (перу́, переш).

стирка прання.

стирочный пральний.

стискивание стіскування, стискання.

стискивать, стиснуть стіскувати, -кую, -куеш, стискати, стиснути;

(*сдавливать; смыкать — губы, зубы — ещё*) затискати, затіскувати; затиснути (*зубы*), зціплювати, -люю, -люеш, зціпити, -плю, -пиш, заціплювати, заціпити.

стисный стіснений, стиснутий; затіснений, затіснутий; зціпленний, заціплений; склеплений.

стихийно стихійно.

стихийный стихійний;

~ное бедствие стихійне лихо (нешастя), навальне лихо;

~ное движение стихійний рух.

стлать стеліти, -лю́, -лиш, слати (стелю́, стеліш); (*расстилать — ещё*) розстилати, розстеляти; (*настилать — ещё*) настилати, настеляти.

стог стіг (сто́гу); (*поменьше*) стіжок, -жка; (*скирд*) ожеред, -ду.

Стожары (*созвездие Плеяд*) Волосожар, -ру, Стожари, -рив.

стоимость 1. эк. вартість, -тості;

2. (*цена*) ціна;

3. **вооружения** вартість озброєння.

стойка 1. постава; 2. стояк, -ка;

3. стовба;

с. без ружья постава без кріса;

с. с ружьем постава з крісом.

стойкий стійкий; (*выносливый*) витривалий; (*упорный — ещё*) непохитний.

стойко стійко; завзято; непохитно.

стойкость стійкість, -кості, витривалість, -лості; завзятість, -тості; непохитність, -ності.

стоймя сторч, стійма, ставма, сторч-

ма́, сторчака́.
сток стік (сто́ку); (о процесі) стікання, спадання (води).
стол стіл (стола́ и сто́лу);
 с. **адресний** адресове бюро́.
столб стовп, -па́;
 с. **склопоказательний** схилковазивний (схилковазний) стовп;
 с. **пограничний** кордоновий стовп;
 с. **дыма** стовп диму́.
столбец стовпець, -пця́, твор. -пцём; (текста, цифр — ещё) колонка; (тип. — обычно) шпальта.
столбик стовпчик, стовпець, -пця́.
столбняк 1. мед. правець, -вця́; -цём; 2. (остолбенение) остовпіння.
столбнячный правцевий.
столбовой стовповий;
 ~вая доро́га верстовий шлях, гостинець.
столбообразный стовпуватий.
столетие сторіччя, століття.
столетний сторічний, столітній.
столица столиця.
столкновение 1. зіткнення; (встреча) зустріч, -чі, твор. -ччю; 2. (схватка, стычка) сүтичка;
 с. **боевое** бойова сүтичка.
столовая їдальня;
 с. **офицерская** старшинська їдальня.
столовый 1. столовий; 2. (предназначенный для питания) харчовий, столовий;
 ~вая свёкла столовий буряк;
 ~вое вино́ столове вино́;
 ~вые деньги харчові гроші, харчове, стравне́.
столпотворение разг. стовпотворіння, шарварок, -рку, гармідер, -ру, бұча.
столяр столяр.
столярная столярня.
столярный столярний, столярський, теслярський;
 ~ная мастерская столярня.
стоматологический стоматологічний.
стоматоскопический стоматоскопічний.
стометровка стометрівка.
стомиллионный стомільйонвий.
стон стогін, -гону; (резкий — ещё) зойк, -ку; (стенание) стогнання; (жалобное — ещё) квиління; (о птицах) скіглєння, скігління.

стонать стогнати, -ну́, -неш; (жалобно — ещё) квиліти; (о птицах) скіглити.
стоп-анкер мор. стоп-анкер.
стопá ¹ 1. стопá, ступня́; 2. (поступь) хода́.
стопá ² 1. (ряд предметов, положенных один на другой) стопá; (куча — ещё) купа́; (книг, тетрадей и т. п. — ещё) стіс (сто́су); 2. (единица счёта писчей бумаги) стопá, різа.
стопин стопін.
стоплат стоплатка.
стопор сто́пор, затрима́ч;
 с. **клапана** клапановий (хлипако́вий) сто́пор (затрима́ч).
стопорить затримува́ти, -мую, -муеш, затрима́ти, зупиня́ти, зупини́ти, сто́порити.
стопорка зупинення, сто́порення.
стопорный затрімний, зупінний, сто́поровий;
 ~ный **винт** затрімний (сто́поровий) гвинт;
 ~ный **клин** затрімний (сто́поровий) клин.
сторож сто́рож, вартівник, -ка́.
сторожевой сторожовий, вартовий;
 ~вое звено́ сторожова́ ланка;
 ~вое охранение сторожова́ охоро́на;
 ~вой **ка́тер** сторожовий ка́тер;
 ~вой **отряд** сторожовий загін;
 ~вой **полк** сторожовий полк;
 ~вой **пост** сторожова́ стійка;
 ~вой **резерв** сторожова́ резерва́.
сторожить вартува́ти, -ту́ю, -ту́еш, сторожи́ти, чатува́ти, -ту́ю, -ту́еш; (стеречь) стерегти́, -режу́, -реже́ш; (охранять) охороня́ти; (исполнять обязанности сторожа) сторожува́ти, -жу́ю, -жу́еш.
сторожкий сторожкий; (настороженный) насторо́жений, нашо́рошений.
сторожок техн. сторожо́к, -жка́; (в измерит. приборах — ещё) стрілка.
сторона́ 1. бік (бо́ку), сторона́; 2. край (кра́ю), око́лиця; сторона́;
 с. **наветренная** відвітряний бік;
 с. **нападающая** сторона́-напа́дник;
 с. **обороняющаяся** сторона́-захисник;

с. подвѣтренная підвітряний (довітряний) бік;
с. родная рідний край, рідна сторона.
стороніться (отходить в сторону) відходити, -джу, -диш набік (вбік), відступатися [з дороги], сходити з дороги; ухилятися; уступатися [з дороги], усуватися [з дороги].
сторонник прихильник; (преим. неодобр.) прибічник; (последователь) послідовник.
стѳчний стічний;
 ~ная труба рінва; (горизонтальная) риштак, -ка.
стойак стоян, -на, стояк, -ка.
стояние стояння.
стоянка 1. стояння; 2. стоянка; 3. (остановка) зупинка;
 с. зимняя зимівля;
 с. кораблей стоянка кораблів;
 с. лагерная таборище;
 с. якорная кітвова (якірна) стоянка.
стоять 1. стояти; время не стоит час не стоїть (не жде);
 с. близко к кому (около кого) стояти близько до кого;
 с. в обороне стояти в обороні (обороною);
 с. во главе (кого-чего) стояти на чолі (кого-чого); 2. (отстаивать) обстоювати, -стою, -стоюєш; (настаивать — ещё) настоювати (на чому).
стоячий стоячий; (неподвижный) нерухомий;
 ~чая вода стояча вода, нетеча;
 в ~чем положенні стоючи, стоячки, навстоячки.
стравливание¹ 1. нацьковування; підбурювання; 2. отруювання.
стравливание² 1. попускання; 2. випускання.
стравливать¹ 1. (кого с кем) нацьковувати, -цькову, -цьковуєш, нацькувати, -цькую, -цькуєш; 2. (отравлять) отруювати, -рюю, -рюєш, отруїти, -рю, -руїш.
стравливать², **стравить** 1. (канат, снасть) мор. попускати, попустити, -пушу, -пустиш; 2. (пар, воздух) випускати, випустити, -пу-

шу, -пустиш.
страгивать, стронуть (кого-что) зрушувати, -шую, -шуєш, зрушити.
страгиваться, стронуться рушати, рүшити, зрушувати, -шую, -шуєш, зрушити, рушатися, рүшиться, зрушуватися, зрүшиться.
страдание страждання.
стража сторожа, варт, охорона;
 с. пограничная прикордонна охорона;
 быть под ~жей бути під вартою;
 взять под ~жу узяти під варту;
 стоять на ~же бути (стояти) на сторожі.
страна країна, край (краю, краєм).
странца сторінка.
странно чудно, дивно; дивовижно.
странный чудний, дивний; дивовижний.
страновѳдение країнознавство.
страновѳдческий країнознавчий.
стратегически стратегічно.
стратегический стратегічний;
 ~кая авиация стратегічна авіація, стратегічне летунство;
 ~кая достаточность стратегічна достатність;
 ~кая задача стратегічне завдання;
 ~кая инициатива стратегічна ініціатива;
 ~кая концепция стратегічна концепція;
 ~кая мобильность стратегічна мобільність;
 ~кая оборона стратегічна оборона;
 «~кая оборонная инициатива» «Стратегічна оборонна ініціатива»;
 ~кая подводная лодка стратегічний підводний човен;
 ~кая цель стратегічна мета (ціль);
 ~кие войска стратегічне військо;
 ~кие силы стратегічні сили;
 ~кий район стратегічний район, стратегічна ділянка;
 ~кий тыл стратегічне запілля;
 ~кий эшелон стратегічний ешелон;
 ~кое направление стратегічний напрям;
 ~кое наступление стратегічний

наступ;
 ~кое **развёртывание** стратегічне розгортання;
 ~кое **сырьё** стратегічна сировина.
стратегія стратегія;
 с. **блоковая** блокова стратегія;
 с. **военная** військова стратегія;
 с. **измора** стратегія на змор;
 с. **коалиціонная** коаліційна стратегія;
 с. **урашения** стратегія залякування.
стратонавт стратонавт.
стратоплан стратоплан.
стратостат стратостат.
стратосфера стратосфера.
страх страх, -ху; жах, -ху; ляк, -ку.
страховка страхування.
страшить страшити; (*урашать* — *ещё*) страхати; (*пугать*) лякати.
страшный страшний; (*ужасающий*) страхітливий, страхітний.
стрёжень (*реки*) бистринь, -ні, твор. -нню.
стрелá стріла;
 с. **провеса** стріла звисання (звису).
Стрелец (*зодиак*) Стрілець, -льця, твор. -льцем.
стрёлка стрілка; вілка, зворотниця;
 с. **железнодорожная** вілка, зворотниця;
 с. **магнитная** магнетна (магнетова) стрілка.
стрелково-пушечный стрілецько-гарматний; стрілецько-пушковий;
 ~ное **вооружение** стрілецько-гарматне озброєння.
стрелковый стрілецький; (мото) піхотний;
 ~вая **карточка** стрілецька картка;
 ~вая **линейка** стрілецька лінійка;
 ~вая **позиция** піхотна позиція;
 ~вая **цепь** стрілецька розстрільна;
 ~вая **часть** мотопіхотна частина;
 ~вая **ячейка** стрілецький окопчик;
 ~вое **отделение** мотопіхотний рій;
 ~вый **окоп** піхотний шанець;
 ~вый **полк** мотопіхотний полк.
стреловидность стрілуватість, -тості, стрільчастість, -тості;
 с. **крыла** стрілуватість крила.

стреловидный стрілуватий, стрільчастий.
стрелок стрілець, -льця, твор. -льцем;
 с. **горный** гірський стрілець;
 с. **-отличник** найкращий (відмінний) стрілець.
стрелочник віличник.
стрелочный ж.-д. вілковий.
стрельба стріляння, стрільба, стрілянина;
 с. **атарейными** **очередями** стріляння **атарейними** чергами;
 с. **беглым** **огнём** стріляння (стрільба) швидким вогнём;
 с. **береговой** **артиллерии** стріляння **берегової** артилерії;
 с. **беспузырная** **торпедная** **безбульбашкове** торпедне стріляння;
 с. **беспорядочная** **безладне** стріляння, стрілянина;
 с. **боевая** **бойово** стріляння;
 с. **воздушная** **повітряне** стріляння;
 с. **в упор** стріляння **впритул**;
 с. **групповая** **ружейная** **групове** стріляння **з крісів**;
 с. **залпами** стрільба **віпалами**;
 с. **зачётная** **залікове** стріляння;
 с. **зенитная** **зенітне** (протилетунське) стріляння;
 с. **зенитными** **управляемыми** **ракетами** **и** **зенитной** **артиллерии** стріляння **зенітними** (протилетунськими) **керованими** **ракетами** **і** **зенитной** (протилетунської) **артилерії**;
 с. **из** **стрелкового** **оружия** **и** **гранатометов** стріляння **зі** **стрілецької** **зброї** **та** **гранатометів**;
 с. **из** **танков** стріляння **з** **танків**;
 с. **корабельной** **артиллерии** стріляння **кораблевої** **артилерії**;
 с. **навесная** **звисле** стріляння;
 с. **наземной** **артиллерии** стріляння **наземної** **артилерії**;
 с. **на картёч** стріляння **на** **картечу**;
 с. **на поражение** стрільба **на** **ураження** (знищення);
 с. **непривольная** **мимовільна** стрілянина;
 с. **непрямой** **наводкой** стріляння **непрямим** **націлюванням** (наведенням);
 с. **ночью** стріляння **вночі**;
 с. **одиночным** **огнём** стріляння

поодінчим вогнём;
с. очередями стріляння чѣргами;
с. под большим углом **возвыше-**
ния стріляння під великим ку-
 то́м піднесення;
с. по двіжущимся **целям** стрілян-
 ня по рухо́мих цілях;
с. по закрытым **целям** стріляння
 по закритих цілях;
с. по исчислению стріляння за
 обчисленням;
с. показательная **показове** стрі-
 ляння;
с. по площади стріляння по плóщі;
с. практическая **практичне** стрі-
 ляння;
с. прицельная **націльне** стріляння;
с. противолодочным оружием стрі-
 ляння протичовновою зброєю;
с. прямой наводкой **стрільба** пря-
 мим націлюванням (наведен-
 ням);
с. ракетная **ракетне** стріляння;
с. рикошетная **рикошѣтове** (від-
 бійне) стріляння;
с. с закрытой огневой позиции
 стріляння з закритої вогневої
 позиції;
с. с коротких остановок стрілян-
 ня з коротких зупінок;
с. с летательного аппарата стрі-
 ляння з літнього апарату;
с. с места стріляння з місця;
с. состязательная **змагальне**
 стріляння, **стрільба** на змаг;
с. с расёвом в глубину, по фронт-
ту стріляння з розсівом в гли-
 бину, по чоловій лінії;
с. с упреждением стріляння з ви-
 передженням;
с. с хода стріляння з ходу;
с. торпедная **торпѣдне** стріляння;
с. трассирующими пулями стрі-
 ляння трасерними (трасувальни-
 ми) кúлями;
с. учебная **навчальне** стріляння;
с. холостыми патронами стрі-
 ляння сліпими набóями;
с. через головы стріляння по-
 над голови;
~бы кúчность **нерозсівність** стрі-
 ляння;
~бы непрерывность **безупинність**
 стріляння;
положение **для ~бы** **поста́ва**

(положення) **для** стріляння;
положение **для ~бы** **ле́жа** **поста́-**
ва (положення) **для** стріляння
 навлéжачки;
положение **для ~бы** **сі́дя** **поста́-**
ва (положення) **для** стріляння
 навсі́дячки;
положение **для ~бы** **сто́я** **поста́-**
ва (положення) **для** стріляння
 навсто́ячки.
стрельбище стрільни́ця, стрілище.
стрельбищный стрільни́чний, стрі-
 лищний.
стреляный стріляний;
 ~ная **гі́льза** стріляна **гі́льза**.
стрелять, стрельнуть стріляти,
 стрі́льнути, стрі́лити, стрѣльнути,
 стрѣлити;
с. вдогóнку стріляти навздогін;
с. ле́жа стріляти навлéжачки;
с. на большóу **дистáнцию** стріля-
 ти на велику віддаль;
с. с колéна стріляти з колі́на;
с. с расёванием по фронту стрі-
 ляти з розсіюванням чоловою
 лінією;
с. с упóра стріляти з підпірки.
стремгла́в стрімго́лов, сто́рчголов;
 (*опрометью*) **прожо́гом, спро-**
жо́гу
стремительно **навáльно; швидко;**
бурхливо, рвúчко, порівчасто.
стремительность **навáльність, -ності;**
швидкість, -кості; бурхливість,
-вості; рвúчність, -кості, порів-
частість, -тості.
стремительный **навáльний; (быст-**
рый) **швидкий; (бурный)** **бурхлі-**
вий; (порывистый) **рвучкий,**
порівчастий;
 ~ная **ата́ка** **навáльна ата́ка.**
стремиться 1. (*быстро двигаться*)
мчáти, мчáтися; (лететь) **летіти**
(лечу, летіш), лінути; (быстро
течь, нестись) **ринути; (рваться)**
рвáтися (рвúся, рвѣшся); 2. (на-
правляться, идти к определённой
цели) **прямува́ти, -мúю, -мúеш,**
простува́ти, -тúю, -тúеш; 3. (хо-
теть, желать) **пра́гнути; 4. мат.**
прямува́ти, -мúе, наближа́тися.
стремление 1. **пра́гнення; намага́н-**
ня, поривáння; 2. прямува́ння, на-
блїження.
стремніна **стромові́на, кру́ча**

стрѣмя стрѣменѳ, -на, *мн.* стрѣмена.
стрѣнга стрѣнга
стрѣянка драбина, схѳдня, *техн* ступанка.
стрижка стриження, стрижка, підстригання.
стриггер стрінгер
стричь стрігти (стрижѳ, стрижѣш), (*подстригать*) підстригати
стричься стрігтися, -жѳся, -жѣшся; підстригати.
стробирование стробування
стробоскоп стробоскоп
стрѳгий сувѳрий;
 ~гий **вѳговор** сувѳра догана
строговатый [дѳсить] сувѳрий.
стрѳгость сувѳристь, -рѳстї; гѳб-рїсть, -рѳстї.
строевая суц., *мор* будівна, -нѳї,
 с. по **ватерлініям** будівна по ватерлініям;
 с. по **шпангѳутам** будівна по шпангѳутах
строевик муштровик, -ка
строевой муштровий, ладовий, шерѳговий;
 ~вая **запїска** муштрова запїска;
 ~вая **канцелярія** муштрова канцелярія;
 ~вая **пѣсня** ладова пїсня;
 ~вая **подгѳтовка** муштровий вїшкіл;
 ~вая **слаженность** муштрова злагѳженїсть;
 ~вая **стѳйка** основна постава;
 ~вая **часть** муштрова частїна;
 ~вой **плац** муштровий плац,
 ~вой **прїѳм** муштровий хват;
 ~вой **расчѣт** муштровий розрахѳнок;
 ~вой **смотр** муштровий перѳгляд;
 ~вой **сѳстѳв** муштровий склад;
 ~вой **устѳв** муштровий статѳт, вѳряд;
 ~вой **шаг** рївний крок
строѳние будівля; будѳва, спорѳда
строжайший найсувѳрїший;
 ~ший **вѳговор** найсувѳрїша догана
строже 1. *прил* сувѳрїший, 2. *нареч* сувѳрїше.
строительный будівний; (*относящийся к работе на стройках — обычно*) будівельний,
 ~ная **механїка** корабля будівна

механїка корабля
строительство будівництво.
строить 1. будувати, -дѳю, дѳѣш, (*о строении — ещё*) стѳвити -вѳю, -вїш, 2. (*ставить в строю*) шикувати, -кѳю, -кѳѣш, ладнати, -наю, -наѣш.
строиться 1. будуватися, -дѳюся, -дѳѣшся, стѳвїтися, -вїтися; 2. шикуватися, -кѳѣтися.
строй лад, -ду;
 с. **боевой** бойовий лад;
 с. **двухшерѳножный** дволава,
 с. **нормальный** нормальний лад;
 с. **походный** похїдний лад;
 с. **развернутый** розгѳрнений лад;
 с. **разомкнутый** розїмкнений лад;
 с. **рассыпной** розсипний лад;
 с. **расчленѳнный** розчленѳваний лад;
 с. **сѳмкнутый** зїмкнений лад;
 с. **«углом вперед»** лад «кутѳм уперѣд»;
 с. **устѳпами** лад устѳпами;
 с. **кораблей** лад кораблїв:
 кильватер кильватер,
 клин клин,
обратного клїна оберненого клїна,
 пѣленг пѣленг,
сложный кильватер складний кильватер,
сложный фронт складне чѳло,
 устѳп устѳп,
 фронт чѳло;
 с. **при трѳлении** лад при трѳленнї;
 с. **самолѳтов** лад лїтакїв:
 змѣйка змїйка,
 клин клин,
 колонна ряд,
 пѣленг пѣленг,
 ромб ромб,
 фронт чѳло;
 в ~ю в ладѳ,
 в пѣшем ~ю у пїшїм ладї
находїтися в ~ю перебувати в ладѳ
стройно стрѳнко, стрїмко, злагѳжено; гармонїно
стройность стрѳнкїсть, -кѳстї, стѳвнїсть, -нѳстї, стрїмкїсть, -кѳстї; злагѳженїсть, -нѳстї; гармонїннїсть, -нѳстї
стройный 1. стрункий; стѳвний; стрїмкий, 2. злагѳжений; гармо-

нійний.

строкá рядок, -дка;с. **красная** новий рядок, абзац, -цу.**строп** строп, отóса;с. **каболочний** каболоквий строп, каболокво отóса;с. **мінний** мінний строп, мінна отóса;с. **парусиновий** вітриловий строп, вітрилова отóса;с. **судопод'ємний** суднопідіймальний строп, суднопідіймальна отóса.**стропило** кроква, стропила, *мн.* крокви, -ков.**стропильний** кроквовий, кроквяний.**стрóпка** стрóпик.**стропóвка** стропóвання.**строптíвость** непокірність, -ності; непокірливість, -вості; упérта неслухняність, -ності; сварливість, -вості, перекірливість, -вості.**строптíвий** непокірний; непокірливий; упérто неслухняний; сварливий; перекірливий.**строчítь** (*стрелять из пулемёта*) цокотіти, -тить, татакати.**стрóчка** рядок, -дка.**стру́жка** стру́жка; (*действие*) стругання.**струйт́ся** струмітися, -міт́ся, струмува́ти, -му́є, струмі́ти, -міть, струмі́ти; (*просачиваться — ещё*) точітися, -т́ся.**стру́йка** струмо́к, -мкá, струмо́чок, -чка, струмі́нка, цівка, цівочка.**стру́йний** струмінний;~ная **форсу́нка** струмінна форсу́нка;~ное **тече́ние** струмінна течія;~ный **насо́с** струмінна по́мпа.**структу́ра** структу́ра, будова.**стру́нный** стру́нный.**стру́сить** зляка́тися.**струя́** струмі́нь, -меня, -менем; струмі́на; (*течение*) течія;с. **за винто́м ав.** струмі́нь за гвинто́м.**стряса́ть**, **стрясти́** стру́шувати, -шую, -шуеш, струсі́ти (струшу́, струси́ш).**стрясе́нный** стру́шений.**стрясти́сь** ско́їтися, зчині́тися

(зчíнитися).

стря́живание 1. стру́шування; обтру́шування; 2. скида́ння.**стря́живать**, **стря́хну́ть** стру́шувати, -шую, -шуеш, струсі́ти (струшу́, струси́ш), стрі́пувати, -пую, -пуеш, стрі́пнути; (*отряживать*) обтру́шувати, обтрусі́ти, обтрі́пувати, обтрі́пнути; 2. скида́ти, ски́нути (*що*).**студе́ний** драгли́стий.**студе́ность** холо́д, -ду.**студе́ный** [дуже] холо́дний, холо́днющий, холо́днющий.**студе́нь** драгли́, -лі́в; *кул.* холоде́ць, -дцю́, *твор.* -дце́м;с. **грему́чий** желати́новий динамі́т, вибухо́ва желати́на.**стул** 1. стіле́ць, -льця́, -льце́м; 2. (*действие кшесничка*) в́ипорожнення;с. **име́ть** в́ипорожнитися.**сту́льчик** сті́льчик.**ступáть**, **ступі́ть** ступáти, ступі́ти, -плю́, -пиш.**ступе́нчато** східча́сто.**ступе́нчатый** східча́стий, ступі́нчастий.**ступе́нь** (*лестницы*) східе́ць, -дця, *твор.* -дцем, сходи́на; (*ступенька*) прі́ступка, прі́ступе́ць, -пця, *твор.* -пцем; (*переносной лестницы*) ша́бель, -бля́, *твор.* -бле́м, ша́бли́на; (*часть*) ступі́нь, -пеня, *твор.* -пенем;с. **раке́ты** ступі́нь раке́ти.**ступе́нька** східе́ць, -дця, *твор.* -дцем, сходи́нка.**ступі́ца** ма́точина.**ступі́чний** ма́точинний.**ступня́** стопá.**стыд** со́ром, -му, стид, -ду.**стыди́ть** сорóмити, -млю, -миш, стидáти, -да́ю, -да́еш.**стыди́ться** сорóбитися, -млюся, -мишся, стидáтися.**стыдли́во** соромлі́во, сором'язли́во, сором'язно.**стыдли́вость** соромлі́вість, -вості, сором'язли́вість, -вості, сором'язні́сть, -ності.**стыдли́вый** соромлі́вий, сором'язли́вий, сором'язні́й.**сты́дно** соромно, со́ром.**стык** стик, -ку;с. **карт** стик карт (мап).

стыкова́ние стикува́ння.
 стыко́ванный стикува́ний.
 стыкова́ть стикува́ти, -кю́ю, -кю́еш.
 стыкова́ться стикува́тися, -кю́еться.
 стыко́вка стикува́ння; стикува́ння;
 с. боева́я бойове́ стикува́ння;
 с. непосредственная́ безпосередне́ стикува́ння;
 с. с враго́м стикува́ння з во́рогом;
 с. тесная́ тисне́ стикува́ння.
 стыко́во́й стыко́вий.
 стыко́вочный стикува́льний;
 ~ная́ маши́на стикува́льна маши́на.
 сты́чка сýтичка.
 сты́чный стыко́вий.
 стяг стяг, -гу; (*знамя*) пра́пор.
 стя́гивание стяга́ння, стягува́ння, стя́гнення.
 стя́гивать, стяну́ть стяга́ти, стягува́ти, -гую, -гуеш, стягáти, -гну́, -гнеш, стягну́ти; (*затягивать*) за́тяга́ти, за́тягивати, за́тягáти, за́тягну́ти.
 стя́жка 1. стягува́ння, стяга́ння;
 2. (*то, чем стягивают*) стя́жка.
 стя́жнóй стя́жнóй;
 ~ная́ вязка́ стя́жне́ в'яза́ння;
 ~но́е кольцо́ стя́жне́ кильце́;
 ~но́й болт стя́жнóй прогóнич.
 суббо́та субо́та.
 суббо́тний субо́тний.
 субмиллиме́тровый субміліметро́вий.
 субнормаль субнормáла.
 суборбитальний суборбіта́льний;
 ~ный полёт суборбіта́льний літ.
 субордина́ция суборди́нація.
 субсиди́рованный субсидо́ваний.
 субсиди́ровать субсидува́ти, -дую́, -дүеш.
 субсиди́руемый який (що) субсиду́ється, субсидо́ваний.
 субсиди́я субсиди́я;
 с. во́енная́ військóва субсиди́я.
 субтро́пический субтропі́чний.
 суверени́тет суверені́тет, -ту; держа́вна незале́жність.
 суверенно́сть суверенні́сть, -ності, незале́жність, -ності.
 суверенный суверенний, незале́жний.
 суглинок сүглинок, -нку.
 суголо́вье суголо́вок, -вка.
 сугро́б замёт, -ту; (*большая куча*) кучугу́ра.
 сугро́бный замéтистый, кучугу́рис-

тий.
 суд суд, -ду;
 с. во́енно-полево́й військóво-по́льовий суд;
 с. вы́сший во́енный найви́щий військóвий суд;
 с. чести́ суд чести́.
 суде́бно-медици́нский судовомеди́чний.
 суде́бный судови́й;
 ~ная́ медици́на судовá медици́на.
 суде́йский 1. судови́й; 2. судді́вський.
 суде́йство судді́вство.
 сúдно судно́, -на́; суда́ *мн.* сúдна, -ден; ~да́ ма́лые *собир.* малі сúдна;
 с. адмиралте́йское адміра́льське судно́;
 с. -ба́за подло́док судно́-ба́за підводних чо́внів;
 с. гидрогра́фическое гідрографі́чне судно́;
 с. -го́спиталь шпита́льне судно́;
 с. грузо́вое ванта́жне судно́;
 с. грузо-пассажи́рское ванта́жно-пасажи́рське судно́;
 с. десан́тное десан́тове судно́;
 с. для обслу́живания бо́нов судно́ для обслу́говува́ння бо́нів;
 с. комбиниро́ванное комбіно́ване судно́;
 с. -лову́шка судно́-капкан;
 с. морехо́дное морепла́вне судно́;
 с. морское́ морське́ судно́;
 с. навигаціо́нного и гидрографі́ческого обеспе́чения́ судно́ навігаціо́нного і гідрографі́чного забезпече́ння;
 с. наливно́е наливне́ судно́;
 с. обеспе́чения́ судно́ забезпе́чення (забезпе́ки);
 с. обеспе́чения́ бази́рования ко́раблей судно́ забезпе́чення базува́ння кора́блів;
 с. обеспе́чения́ боево́й подгото́вки судно́ забезпе́чення бойово́ї підгото́вки (бойово́го вишко́лу);
 с. обеспе́чения́ испытáния о́ружия́ и боево́й техни́ки судно́ забезпе́чення випробува́ння збро́ї та боюво́ї техні́ки;
 с. обеспе́чения́ медици́нского судно́ меди́чного забезпече́ння;
 с. опы́тное до́слідне́ судно́;
 с. па́русное вітрильни́к;

с. **пассажирское** пасажірьське судно;
 с. **поисково-спасательного обеспечения** судно пошукново-рятувального забезпечення;
 с. **промысловое** промислове судно;
 с., **пытающиеся прорваться через блокаду** судно, що пробує прорватися через блокаду;
 с. **радиационной безопасности и химической защиты** судно радіаційної безпеки та хемічного захисту;
 с. **речное** річкове судно;
 с. **с горизонтальной грузообработкой** судно з горизонтальним вантажобробленням;
 с. **смешанного (река — море) плавания** судно змішаного (річка — море) плавання;
 с. **снабжающее** постачальне судно;
 с. **спасательное** рятувальне судно;
 с. **специального назначения** судно спеціального призначення;
 с. **сухогрузное** суховантажне судно;
 с. **технического обеспечения** судно технічного забезпечення;
 с. **торговое** торговельне судно;
 с. **транспортное обеспечения** транспортне (транспортне) судно забезпечення.

судовёрфь корабельня.

судоводитель судноводій, -дія, -дієм.
судоводительский судноводійський.
судовождение судноводіння, кораблеводіння.

судовой судновій;

~**вая команда** судновá команда, команда судна́;

~**вая лавка** судновá крамнічка;

~**вая роль** судновá роль (ро́ля);

~**вое время** судновій час;

~**вой журнал** судновій журнал;
 ~**вой ход реки** судновій хід річки; судноплавна смуга річки;

~**вые документы** суднові документи;

~**ые огни** суднові вогні.

судоподъём суднопідіймання, суднопіднімання.

судоподъёмный суднопідіймальний, суднопіднімальний;

~**ное полотно** суднопідіймаль-

на плáхта;

~**ные работы** суднопідіймальні роботи.

судопроизводство судочінство.

судоремонтный судноремонтний.

судорога конвульсія, с́удорога, корч, мн. корчі, перелóги, -гів.

судорожно (лихорадочно — еще) гарячково.

судостроение суднобудування;

с. **военное** військове суднобудування.

судоустроительный суднобудівний.

судоходность судноплавність, -ності.

судоходство суднопла́вство.

судьба доля, талáн, -ну́.

судья суддя (судді, суддею).

суевэрие марновірство.

суета суета́, метушня́.

суетиться метушитися.

суетливость метушливість, -вості; хапливість, -вості, похапливість, -вості.

суетливый метушливий; (*торопливый*) хапливий, похапливий.

суждение с́удження, міркування; думка, гáдка.

сужение звуження, звужування; зменшення, зменшування; обмеження, обмежування.

суживать и сужать, сужить звужувати, -жую, -жуеш, звузити (звужу, звужиш);

с. **понятие** звужувати поняття.

сукно сукно́, -на́;

с. **приборное** приладове сукно́.

суконка сукні́на.

суконный суконний; (*сделанный из сукна — обычно*) сукня́ний.

сулить 1. обіцяти; 2. (*предвещать*) віщувати, -щу́ю, -щу́еш, пророкувати, -кю́, -кúеш.

сулой (*на море*) суло́й, -ло́ю, -ло́ем.

сумерки с́утінки, -ків, при́смерк, -ку; смерка́ння;

с. **астрономические** астрономі́чні с́утінки;

с. **гражданские** циві́льні с́утінки;

с. **навигационные** навіга́ційні с́утінки.

сумка то́рба, торба́на;

с. **патронная** набійни́ця;

с. **противогаза** то́рба проти́га́за;

с. **санитарная** саніта́рна то́рба.

сума сума;
с. подотчётная підзвітна сума
суммарный сумарний
сумматор суматор
суммирование підсумовування
суммировать підсумовувати, -мо-
 вую, -моуєш, підсумувати, -мюю,
 -мюєш
сумочка торбинка,
с. индивидуального пакета торбин-
 ка індивідуального пакета.
сундук скриня
суп суп, -пу; юшка; (*из пшена*)
 куліш, -лешу.
суперавиация суперавіація, супер-
 летунство
супераэродинамика супераеродина-
 міка
супесчаный супісковий
супруг чоловік,
 ~ги подружжя, чоловік і жінка.
супруга дружина, жінка.
супружество шлюб, -бу, одруження.
сурдобарокамера сурдобарокамера
сурдокамера сурдокамера.
сүрик *хим.*, *мин* манія, сүрик, -ку.
сүровый сүворий; (*холодный, мороз-*
ный ещё) лютий
сүрьма *хим.* стибій, -бію, антимон, -ну.
сустав суглоб.
суставной суглобовий.
суставчатый суглобистий.
сутки доба;
 две ~ток дві доби;
с. звёздные зоряна доба;
с. истинные (солнечные) справж-
 ня (сонячна) доба;
с. круглые ціла доба;
с. лунные місячна доба;
с. средние середня доба.
суточный добовий,
 ~ная ведомость добова відо-
 мість,
 ~ная дача добова давання;
 ~ное добльствие добова пайка
 харчів, харчі на добу,
 ~ные деньги добові гроші
 ~ный наряд добовий наряд,
 ~ный переход добовий перехід
суховершинность суховёрхість,
 хоти
суховершинный суховёрхий
сухой сухий;
 ~хая перегонка суха дистилляція
сухоналивной сухоналивний

сухопутно-морской суходільно-мор-
 ський.
сухопутный суходільний,
 ~ные войска суходільне військо
сүхость сүхість, -хости.
сушйлка 1. (*аппарат*) сушарка
 2. (*помещение*) сушарня.
сушйльня сушарня.
сүшка сушіння; сүшення,
с. белья сушіння білизни.
сушествєнный істотний, посүтний
 суттєвий.
существование існування; (*кое-ка-*
животиння);
с. сомнительное сумнівне існу-
 вання
сүщность суть, -ті, твор сүттю, сүт-
 ність, -ності
сфера сфера,
с. влияния сфера впливу;
с. дальнего огня сфера далєкого
 вогню;
с. действительного огня сфера
 дійсного вогню;
с. небесная небєсна сфера,
с. разрушений сфера руйнування;
с. ружейного огня сфера крісово-
 го (рушнічного) вогню.
сфероид сфероїд
сфероконический сфероконічний.
схватка 1. сүтичка, (*бою*) бій (бою
 бєм); 2. *техн.* лисіця.
схватывание 1. схоплювання
 2. охоплювання, 3. уловлювання
 4. перехоплювання; перетягуван-
 ня; 5. тужавлення, тужавіння.
схватывать, схватить 1 схоплюва-
 ти, -люю, -люєш, схопити, -плю-
 -пиш; (*ухватить — ещё*) ухопит
 (ухоплю, ухопиш); (*силой за-*
держивать — еще) капати; 2. (*ох-*
ватывать) охоплювати, -лює
 охопити (охопить), 3 (*быстро-*
понимать, воспринимать слухом,
зрением) схоплювати, схопити
 (*улавливать — ещё*) уловлювати
 люю, -люєш, уловити (уловлю
 уловиш), 4 (*перевязывать сле-*
гка) перехоплювати, перехопити
 5. (*о вязжущих веществах*) тужа-
 в ти, затужавити
схема схема,
с. действенной схема дій,
с. заградительного огня схема
 заслінного вогню;

с. міс​тності схема міс​цевості;
 с. на​блюде​ння схема сте​ження;
 с. на кáльке схема на кáльці;
 с. об​щая за​гáльна схема;
 с. ог​ня схема вог​ню;
 с. опе​ра​тив​ная опе​ра​тив​на схема;
 с. ориє​ти​ров схема ориє​ти​рів;
 с. роз​де​лення дви​же​ння суд​ов схема роз​ді​лення рúху суден;
 с. св'я​зи схема зв'яз​ку;
 с. траєк​то​рій схема траєк​то​рій;
 с. удáра схема удáру;
 с. учáстка по​грані​чної за​ста́ви схема ділянки при​кордо́ної за​ста́ви;
 с. це​лей схема ці​лей.

схематизированный схематизований.
схематизировать схематизувати,
 -зую, -зуюш.

схематический схематичний.

схлынуть відринути (*від чого*), схлінути (*з чого*); (*отхлынуть*) відхлінути.

сходимость мат. збіжність, -ності.

сходни мор. сходні, -день, похідня.

сходный 1. сходящий (*з чим*), подібний (*до чого*); 2. (*подходящий*) підхожий; (*приемлемый* — *ещё*) слухний.

сходня східці, -ців.

сходство схожість, -жості; подібність, -ності.

сходящийся 1. *прич.* якій (що) сходить; 2. *в знач. прил.* збіжний;

~щийся веєр збіжне віяло.

схождение 1. схождения, схід (сходу); 2. (*совпадение*) збіг, -гу; (*о процессе*) збігання.

схороненный похований, похоронений, схований.

схоронить поховати, похоронити, сховати.

центрировать зцентрувати, -рюю, -рюеш.

центрироваться зцентруватися, -рюється.

цеп 1. зчеплення, зчіплювання; 2. *техн.* зчеп, -пу.

цепка 1. (*действие*) зчеплення, зчіплювання; 2. (*приспособление*) зчеп, -пу; зчіпка.

цепление 1. (*действие*) зчеплення, зчіплювання; 2. (*приспособление*) зчеплення.

цепной зчіпний;

~ное устрóйство зчіпний пристрій;

~ной крюк зчіпний гак, зчіпень, -пня.

сцепщик зчіплювач, -ча, *твор.* -чем.

счал зчал, -лу.

счаливание зчалування.

счаливать, счалить зчалувати, -люю, -люеш, зчалити.

счаливаться, счалиться зчалуватися, -ся, -люється, зчалитися.

счалка 1. (*действие*) зчалування, зчалення; 2. (*канат*) зчалок, -лка;

3. (*счал*) зчал, -лу.

счёт 1. (*действие*) рахування, лічба; 2. (*документ*) рахунок, -нка.

счетверённый зчетверений;

~ная установка зчетверена устава;

~ный пулемёт зчетверений кулемёт (скоростріл).

счётно-клавишный лічильно-клавішовий (-клавішний);

~ная машина лічильно-перфорційна машина.

счётно-перфорационный лічильно-перфорацийний;

~ная машина лічильно-клавішова (-клавішна) машина.

счётно-решающий лічильно-розв'язувальний;

~щий прибор лічильно-розв'язувальний прилад.

счётчик 1. (*человек*) обліковець, -вця, *твор.* -вцем; 2. (*прибор*) лічильник; зчіплювач, -ча, *твор.* -чем;

с. координат зчіплювач координат;

с. оборотов лічильник обертів.

счисление 1. чіслення; 2. *мор., ав.* зчіслення.

счислимый *мор., ав.* зчіслений.

счислитель обчислювач, -ча, *твор.* -чем;

с. топографический топографічний обчислювач.

счислять, счислить лічити, полічити, рахувати (рахую, рахуеш), порахувати.

счистка зчищення, зчищення.

считать, счесть лічити, полічити, рахувати (рахую, рахуеш), порахувати.

сшибать, сшибить 1. збивати, -ваю, -ваеш, збити (зіб'ю, зіб'еш); 2. (*сталкивать*) зштовхувати (зштовхую, зштовхуеш), зштов-

хнути.
сшиватель зшивач, -ча, твор. -чём.
сшивать, **сшить** зшивати, зшити (зшию, зшиєш).
съедобный їстівний, стрáвний.
съеживаться, **съежиться** зіщулюватися, -лююся, -люєшся, зіщулютися, кúлитися, скúлитися.
съезд 1. з'їзд, -ду; 2. (место, по которому съезжают) спуск, -ку;
съез на бѣрег мор. сходження на бѣрег, сходження.
съезжать, **съехать** 1. з'їжджати, з'їздити (з'їжджу, з'їздиш); 2. (сдвигаться с места, сползть) зсбуватися, -ується, зсуватися, зсунутися;
 ~хать на бѣрег мор. зйти на бѣрег.
съёмка знімання, зняття; (плодов — ещё) збирання;
 с. буссольная бусольне знімання;
 с. военно-глазомерная військове знімання на око;
 с. магнитная магнетне знімання;
 с. местности знімання місцевості;
 с. по замѣткам в записной книжке знімання на підставі поміток у записників;
 с. с якоря знімання з китві (якоря);
 с. часовых знімання стійкових.
съёмник знімач, -ча, твор. -чём.
съёмный 1. який (що) знімається, знімний; 2. (о плодах) стіглий,

доспілий, дозрілий;
 ~ное оборудование знімне обладнання.
съёмочный знімальний;
 ~ный инструмент знімальний інструмент.
съёмщик 1. (наниматель) наймач, -ча, орендатор; 2. знімач (плáну).
съестной їстівний.
сыровотка 1. сироватка; 2. мед., биол. сироватка.
сывороточный 1. сироватковий; 2. мед., биол. сироватковий.
сыпной висипний;
 ~ной тиф висипний (плямистий) тиф.
сыпнотифозный 1. прил. висипнотифозний. 2. в знач. суц. висипнотифозний, -ного.
сыпучесть сипкість, -кості.
сыпучий сипкий, сипучий;
 ~чие пески сипучі піскі.
сыпь мед. висипка, висип, -пу.
сырец сирець, -рцю, твор. -рцём.
сырой 1. (влажный) вогкий, сирій, вологий; 2. (не варёный) сирій.
сыромятный сиріцевий, сировий, сирівцевий;
 ~ная кожа сиріця.
сырость вогкість, -кості.
сырцовый (необож. кирпич) з сирця, сирцевий.
сырьё сировина, сирець.
сырьевой сировинний.
сыкономленный заощаджений.

Т

«Т» посадочное «Т» сидальне.
табак тютюн, -нү.
табаниль мор. табанити.
табанка табанення.
табачный тютюновий.
табель табель, -ля, твор. -лем;
 т. арматурный рштуноківий табель;
 т. внесрочных донесений табель позатермінових донесень;
 т. казарменных принадлежностей табель майна казарми;
 т. норм инженерного имущества табель норм інженерного майна;
 т. нумерации личного состава мор. табель нумерації особового

складу;
 т. о рангах табель про ранги;
 т. постам табель стійок;
 т. срочных донесений табель термінових донесень.
табельный табельний;
 ~ное вооружение табельне озброєння;
 ~ное имущество табельне майно;
 ~ные средства табельні засоби.
таблица таблиця;
 т. бомбометания таблица бомбоскидання;
 т. вероятности попадания таблица ймовірності влучання;
 т. высот и азимутов светил таб-

ліця висот і азимутів світл.;
т. дев'яцяти таблиця дев'яти,
т. карт таблиця карт (мап),
т. картографическая картографічна таблиця;
т. мореходная мореплавна таблиця;
т. непотопляемости корабля таблиця непотоплюваності корабля;
т. огня таблиця вогню;
т. океанографическая океанографічна таблиця;
т. освещённости таблиця освітленості;
т. позывных таблиця закличних;
т. полетов таблиця літів,
т. приливов таблиця припливів;
т. сигналов таблиця сигналів;
т. сигналов боевого управления таблиця сигналів бойового керування;
т. сигналов взаимодействия таблиця сигналів взаємодії;
т. соответствия скоростей корабля частоте вращения двигателей таблиця відповідності швидкостей корабля частоті обертання рушів,
т. стрельб таблиця стрільб;
т. стрельбы по воздушным целям таблиця стріляння (стрільби) по повітряних цілях;
т. траекторий таблиця траєкторій;
т. условных обозначений таблиця умовних знаків;
т. условных сигналов (ТУС) таблиця умовних сигналів (ТУС),
т. целей таблиця цілей;
~цы стрельбы основные основні таблиці стріляння (стрільби)

табличка таблицка

табличный табличний;

~ные условия стрельбы табличні умови стріляння (стрільби)

таблѳ таблѳ (*нескл., с р*)

табурѳт стільчик

тавр *строит (профиль)* тет;

т. **продольный** поздовжній тет

таврѳние таврування.

таврѳить таврувати, рую, руюш.

таврѳ таврѳ, ра

таганѳк таганець, -нця, *твор* нцѳм

таз¹ миска

таз² *анот* таз

тазобѳдренный кульшовий

тайнственность таємнічість, -чості
тайнственный таємничий, таємний, потаємний.

тайком потай, потайки

тайм-чартер строковѳ фрахтування, строковий фрахт.

тайна таємнічість;

т. военная військова таємнічість;

т. государственная державна таємнічість;

т. службная службѳва таємнічість.

тайник потайник, -ка; схѳванка; криївка

тайный потаємний, таємний, потайний

такелаж мор. такелаж, -жу, -жем;

т. бегущий рухѳмий такелаж;

т. стоячий нерухѳмий такелаж

такелажить такелажити.

такелажник такелажник.

такелажный такелажний;

~ный инструмент такелажний інструмент:

бѳцманский попс бѳцманський піпс,

драек дрійка,

зубило рубило,

кианка кийнка,

катушка шпўлька,

кувалда мѳлот, бийк,

кусачки гострозубці,

лопатки лопатки,

марочница марочниця,

молѳток молѳток,

мушкель мушкель,

ножницы нѳжиці,

плоскогубцы плоскогубці,

полумушкель півмушкель,

свайка швайка,

секач сїкач

такель-блок мор такель-блок

тактика тактика;

т. авиационная авіаційна (летўнська) тактика;

т. военно-воздушных сил тактика військово повітряних сил,

т. военно-морского флѳта тактика військово морського флѳту;

т. войск ПВО тактика війська ППО.

т. «выжженной земли» тактика «випаленої землі»,

т. морской авиации тактика морської авіації (морського летўнства);

т. морської пехоти тактика морської піхоти;

т. пограничних військ тактика при кордонного війська;

т. підводних лодок тактика підводних човнів;

т. єдинених родів військ тактика з'єднаних родів війська;

т. сухопутних військ тактика європейського війська;

т. ударних колон тактика ударних колон

тактико-спеціальний тактико-спеціальний;

~ная підготовка тактико-спеціальна підготовка;

~ное учіння тактико-спеціальне навчання.

тактико-техніко-економічний тактико-техніко-економічний;

~кий аналіз тактико-техніко-економічний аналіз.

тактико-технічний тактико-технічний;

~кие дані тактико-технічні дані;

~кие характеристики тактико-технічні характеристики.

тактичний тактичний;

~кая авіація тактична авіація, тактичне летунство;

~кая група кораблів тактична група кораблів;

~кая задача тактичне завдання,

~кая летучка тактична летючка (летучка);

~кая навігація тактична навігація;

~кая оборона тактична оборона;

~кая підготовка тактична підготовка;

~кие заграждіння тактичні перепони;

~кие свйства місцевості тактичні властивості місцевості;

~кий прийом тактичний спосіб;

~кий формуляр корабля тактичний формуляр корабля;

~кое маневрування тактичне маневрування;

~кое єдинення тактичне з'єднання;

~кое учіння с боевой стрельбой тактичне навчання з бойовим стрільням;

~кое ядерное ору́жие тактична ядерна (нуклеарна) зброя

тактичность тактовність, -ності.

тактичный тактовний.

талантливость талановитість, -тості.

талантливый талановитий.

тали тали, -лів, підімальні блокі;

т. механіческие механічні тали;

т. простые звичайні тали.

талон талон, квиток, -тка.

талреп натяжник, -ка, талреп.

талвег тальвег, низькоділ, -дóлу.

тамбур (строения) присінок, -нка, (вагона) тамбур;

т. газобезопасища присінок газозахища.

тамбуренний митник.

таможенний митний;

~ная граница митний кордон;

~ная закладная митна декларація;

~ная зона митна зона;

~ная пошлина мито;

~ное законодательство митне законодавство;

~ные учреждения митні установи;

~ный досмотр митний перегляд;

~ный кодекс митний кодекс;

~ный контроль митний контроль;

~ный осмотр митний огляд;

~ный режим митний режим

тамбур митниця.

тангаж ав. тангаж, -жy, -жем

тандем тандем.

тандер ав. натягач, -ча, твор. -чем, тандер.

танк танк; уст. повзун;

т. боевой бойовий танк;

т. буксирный галівний танк, танк-тягач;

т. быстрого швидкісний танк;

т. дальнего действия танк далекої дії;

т. лёгкий легкий танк;

т. непосредственной поддержки пехоты танк безпосередньої підтримки піхоти;

т. огнемётный вогнемётний танк;

т. основной боевой основний бойовий танк;

т. плавающий плавучий (водоплавний) танк,

т. сопроводительный супровідний танк;

т. средний середній танк;

т. тяжёлый важкий танк.
танк-амфібія танк-амфібія, танка-амфібія.
танкер танкер.
танкерный танкеровий, танкерний.
танкётка танкётка.
танковождение танководіння.
танковый танковий;
 ~вая армия танкова армія;
 ~вая группа танкова група;
 ~вое вооружение танкове озброєння;
 ~вое сражение танковий бій;
 ~вые войска танкове війська;
 ~вый двигатель танковий двигун.
танкодесантный танкодесантовий;
 ~ный корабль танкодесантовий корабель.
танкодром танкодром, -му, танковіще.
танконедоступный танконеприступний, танконедосяжний;
 ~ное место танконеприступне місце.
танкоопасный танконебезпечний;
 ~ное направление танконебезпечний напрям.
танкострелковый танкострілецький;
 ~вая тренировка танкострілецьке тренування.
танкостроительный танкобудівний.
танкотехнический танкотехнічний;
 ~кое обеспечение танкотехнічне забезпечення.
тара тара.
таран таран, -на;
 т. воздушный повітряний таран;
 т. морской морський таран;
 т. танковый танковий таран.
таранение таранення.
таранить таранити; ити (иду, ідеш) на таран.
тарелка тарілка;
 т. буферная буферна (відпружнікова) тарілка;
 т. сиденья тарілка сидіння.
тарелкообразный тарілчастий.
тарелочный тарілковий.
тарирование тарування.
тахометр тахеометр.
тахометр тахометр.
тачанка тачанка.
тачка тачка, обл. тачкі.
тащить тягти, -гну, -гнеш, тягнути, волокти, -лочу, -лочеш.

таять 1. танути, розтавати, -тае;
 2. топиться (топиться).
твердеть твердіти, тверднути; (становиться более твёрдым) твердішати; (высыхая — ещё) тужавити.
твёрдость твердість, -дості;
 т. воли непохитність, -ності, завзятість, -тості.
твёрдый твердий;
 ~дая прослойка твердий прошарок.
твиндэк мор. міжпалуб'я, твіндек.
твиндечный мор. міжпалубовий, міжпалубний, твіндековий.
театр театр, -ру;
 т. военных действий театр воєнних дій;
 т. войны театр війни.
текучесть плінність, -ності, текучість, -чості; рідкість, -кості.
текущий поточний;
 ~щее донесение поточне донесення;
 ~щие дела поточні справи;
 ~щий счёт поточний рахунок.
телевещание телемовлення.
телевидение телебачення, телевізія.
телевизионный телевізійний;
 ~ная разведка телевізійна розвідка;
 ~ная техника телевізійна техніка.
телёга віз (вóза, вóзом).
телеграмма телеграма.
телеграф телеграф, -фу;
 т. машинный машинний телеграф.
телеграфированный телеграфований.
телеграфировать телеграфувати, -фую, -фуеш.
телеграфист телеграфіст.
телеграфный телеграфний;
 ~ная связь телеграфний зв'язок;
 ~ная станция телеграфна станція;
 ~ный аппарат телеграфний аппарат.
телёжка візок, -зка.
телеизмерение телевимірювання.
телемерительный телевімірний, телевимірювальний, телемірчий.
телекодовый телекодовий;
 ~вая связь телекодовий зв'язок.
телекомандование телекомандування.
телеметрический телеметричний;

~кие измеренія телеметричні вимірювання.
телемеханіка телемеханіка.
телемеханіческий телемеханічний.
телеобработка телеопрацювання;
 т. **данных** телеопрацювання даних.
телепередатчик телепередавач, -ча,
 твор. -чём.
телеприёмник телеприймач, -ча,
 твор. -чём.
телескопический телескопічний.
телесигнализация телесигналізація.
телесный тілесний;
 ~ный **угол** мат. тілесний кут.
телетайп телетайп.
телетайпный телетайповий.
телеуправление телекерування.
телеуправляемый телекерованийий.
телефон телефон, -ну;
 говорить по ~ну говорити телефоном, телефонувати.
телефонизированный телефонізований.
телефонирование телефонування.
телефонировать телефонувати, -нью,
 -нүеш.
телефонист телефоніст.
телефонный телефонний, телефонічний;
 ~ная **связь** телефонний зв'язок;
 ~ная **сеть** телефонна мережа;
 ~ная **станция** телефонна станція.
телефограмма телефонограма.
Телёц (зодиак) Бик, -ка, Телёць,
 -льця, твор. -льцём.
тело тіло;
 т. **жидкое** рідке тіло;
 т. **инерционное** інерційне тіло;
 т. **орудия** тіло гармати;
 т. **плавающее** плавальне тіло.
телогрейка ватіванка, куфайка, фуфайка.
телодвижение рух тіла.
телосложение будова тіла; (сложение) склад, -ду, статура.
тельняшка тільник, -ка.
темляк кітиця.
темнеть темніти; (становиться более тёмным) темнішати.
тёмно-бурый тёмно-бурий, тёмно-брунатний.
тёмно-красный тёмно-червоний, бурячковий.
тёмно-русый тёмно-русявий.
тёмно-рыжий тёмно-рудий.

темнота тёмрява, тёмнота, пiтьма, мóрок, -ку.
темп темп, -пу;
 т. **атаки** темп атаки;
 т. **высадки морского десанта** темп висадження (висаду) морського десанту;
 т. **движения** темп руху (ходу);
 т. **десантирования** темп десантування;
 т. **наступления** темп наступу;
 т. **перевозки** темп перевезення;
 т. **стрельбы** темп стріляння (стрільби).
температура температура;
 т. **горения** температура горіння;
 т. **замерзания** температура замерзання;
 т. **кипения** температура кипіння;
 т. **плавления** температура топлення.
тенденциозность тенденційність, -ності.
тенденциозный тенденційний.
тёндер тёмдер.
тёндерный тёмдеровий.
теньовой тiньовий.
тензометр тензóметр.
тент тент, намет, -ту.
тентовый тёмтовий;
 ~вое **устройство** тёмтовий пристрій.
тень тiнь, -ні, твор. тiнню;
место в ~ни затiнок.
теодолит теодоліт;
 т. **разведывательный** розвідчий теодоліт;
 т. **топографический** топографічний теодоліт.
теодолитный теодолітовий.
теоретический теоретичний;
 ~кий **чертёж корабля** теоретичний рисунок (кресліюнок) корабля.
теория теорія;
 т. **вероятностей** теорія ймовірностей;
 т. **военная** воєнна теорія;
 т. **военно-морского искусства** теорія військово-морського мистецтва;
 т. **военно-морского флота** теорія військово-морського флоту;
 т. **воинского обучения и воспитания** теорія вояцького навчання і виховання;

т. деви́ации магнітного ко́мпа-
са теорія деви́ації магнётного
ко́мпасу;
т. игр теорія ігор;
т. інформа́ции теорія інформа́ції,
т. корабля́ теорія корабля́;
т. полёта теорія лёту;
т. стрельбы́ теорія стріляння
(стрільбі);
т. тыла теорія запілля;
т. управле́ния теорія керува́ння.
теповізор тепловізор.
тепово́й теплові́й;
~ва́я маскиро́вка теплове́ мас-
кува́ння;
~ва́я разведка теплова́ розвідка;
~во́е излу́чение теплове́ випро-
мінюва́ння;
~во́й барье́р теплові́й бар'єр;
~во́й импе́льс теплові́й импе́льс;
~во́й след теплові́й слід.
теплоёмко́сть теплоёмни́сть, -ності.
теплозащитный теплозахисний,
теплоізоля́ційний.
теплоза́ляція теплоізоля́ція.
теплока́тор теплока́тор.
теплоно́ситель теплоно́сій, -сія, твор.
-сієм
теплообме́н теплообме́н, -ну.
теплопеленга́тор теплопеленга́тор.
теплопоглоща́ющий тепловбирний,
теплопоглина́льний.
теплопроница́емый теплопроникний.
теплосе́сть тепломере́жа.
теплоснабже́ние теплопостача́ння.
теплотво́рность теплотво́рність, -ності.
теплоупо́рность теплотривкість, -кості.
теплохо́д теплохі́д, -хо́да, теплопла́в.
теплу́шка тепля́к, -ка.
те́плый те́плий;
~лый ящи́к мор. те́пла бочка.
тера́пия тера́пія;
т. во́енно-полева́я військово-по-
лева́ тера́пія
тере́ть 1. те́рти (тру, треш), (*отти-
рать, чистить — еще*) шарува́ти,
-ру́ю, ру́еш, 2 (*причина́я боль*)
му́ляти, му́лити, те́рти.
те́рка те́ртка.
термина́л термина́л.
термина́тор термина́тор.
терминоло́гия терминоло́гія;
т. во́енная військова́ терминоло́гія
термі́т термі́т, -ту.
термі́тный, термі́товый термі́то-

вий, термі́тний,
~вый со́став термі́товий склад
термобари́ческий термобари́чний
термобарока́мера термобарока́мера.
термогалинзо́нд термогалинзо́нд
термогигро́граф термогі. ро́граф
термо́граф термо́граф
термозо́нд термозо́нд
термокли́н термокли́н
термоме́тр термоме́тр
термо́ядерный термо́ядерний;
~ная ре́акция термо́ядерна ре́ак-
ція;
~ное ору́жие термо́ядерна збро́я;
~ные боеприпа́сы термо́ядерне
стріливо, термо́ядерні бойові
(бойні) припа́си
терпели́во терпля́че, терпели́во.
терпели́вость терпля́чість, -чості,
терпели́вість, -вості
терпе́ние терпі́ння; терпе́ць, -пцю́,
твор -пце́м, терпля́чка.
терпе́ть 1 терпі́ти, плю́, -пиш,
2. (*что — испыты́вать*) зазнава́ти,
-знаю́, -знаёш (*чего*).
терпи́мость терпя́мість, -мости; то-
леран́тность, -ності
терпи́мый терпя́мий, толеран́тний
терпу́г терпу́г, -га
те́рпящий бе́дствие який (що)
зна́е біді.
тера́са тера́са.
террито́риальный террито́риальний;
~ные во́ды террито́риальні во́ди;
~ные войска́ террито́риальне вій-
сько;
~ный о́круг террито́риальна ок-
ру́га,
~ный прин́цип комплектова́ния
террито́риальный прин́цип комплек-
тува́ння.
террито́рия терито́рія, те́рен, ну.
терро́р теро́р, -ру.
терроризи́рование тероризува́ння
терроризи́рованный тероризова́ний
террористиче́ский терористич́ний.
тере́ть 1. губі́ти, -блю́, биш, 2. втра-
чати, стра́чувати, -чую́, чуеш,
3 (*расходо́вать, трати́ть нецеле
сообразно*) марнува́ти, -ню́ю, -ну́еш
тес тес, -су, шалі́вка
теса́к теса́к, -ка
тесемка та́сьма, поворо́зка
тесемочный стрі́чковий, тасе́мний,
тасьмові́й

тесніна тісніна, (*между горами — ещё*) міжгір'я, межигір'я.

теснить тіснити; стискати, стіскувати, -кую, -куеш.

тесно тісно, щільно, близько.

тестовидный тістуватий.

тесма тасьма;

т. мёрная мірна тасьма.

тетива гятива

тетрадь зошит, зшиток, -тка;

т. рабочая робочий зошит.

тетрёл тетрёл, -лу.

тэхник тэхник.

тэхника тэхніка;

т. боевая бойова тэхніка;

т. боевого применения оружия

тэхніка бойового застосування зброї;

т. военная військова тэхніка;

т. военно-морская військово-морська тэхніка;

т. выстрела тэхніка пострілу;

т. погружения тэхніка занурювання;

т. связи тэхніка зв'язку;

т. стрельбы тэхніка стріляння;

т. черчения тэхніка креслення.

техническо-эксплуатационный технічно-експлуатаційний;

~ная часть технічно-експлуатаційна частина.

технический технічний;

~кая батарея технічна батарея;

~кая диагностика технічне діагностування, технічна діагностика;

~кая документация технічна документація;

конструкторская конструкторська,

нормативно-техническая нормативно-технічна,

ремонтная ремонтна,

технологическая технологічна,

эксплуатационная експлуатаційна;

~кая маскировка технічне маскування;

~кая обстановка технічна обстановка (обстановка);

~кая подготовка технічна підготовка;

~кая подчиненность технічне підпорядкування;

~кая позиция технічна позиція;

~кая разведка технічна розвідка;

~кая ракетная база технічна ракетна база;

~кие войска технічне військо;

~кие средства АСУВ технічні засоби АСУВ;

~кие средства навигации технічні засоби навігації;

~кие средства обучения технічні засоби навчання;

~кие средства пропаганды технічні засоби пропаганди;

~кие средства служб тыла технічні засоби служб запілля;

~кие условия технічні умови;

~кий проект корабля технічний проєкт корабля;

~кий режим огня технічний режим вогню;

~кое обеспечение технічне забезпечення;

кораблей (судов) кораблів (суден),

связи в АСУ зв'язку й АСК,

по службам тыла служб запілля;

~кое обслуживание технічне обслуговування;

контрольный осмотр контрольний огляд,

номерное ТО номерне ТО,

сезонное ТО сезонове ТО,

специальное ТО спеціальне ТО.

течение 1. (*действие*) біг, -гу, хід (ходу); (*протяжение — о времени*) перєбіг, -гу, спливання; 2. (*поток воды*) течія;

~ния воздушные повітряні течії;

~ния Мирового океана течії Світового океану;

~ния струйные струмінні течії.

течь 1. текті (течє); (*бежать — ещё*) бігти (біжить), струміти, -міть; (*вытекать струей — ещё*) точитися, -читься, цідитися, -дितися, дзюрчати, дзюркотати, дзюркотіти, -коче; 2. (*о времени*) спливати, збігати; (*протекать*) плийти, плисти.

течь 2 *сущ.* тєча, проточина (*в даху*).

тип тип, -пу;

~пы и виды войн типи і види воєн (війн).

типизация типізація.

типичный типівий.
типовой типовий.
типография друкарня.
типографский друкарський.
тир стрільниця, стрілище, тир, -ру.
тираж 1. (количество печатной продукции) на́клад, -ду; 2. (облигація займа) тира́ж, -жу́, -жем.
тиски ле́щата, -шат.
тисковый ле́щатний.
тиснение 1. тиснення; витіскування, витискання; 2. друкування.
тисочки ле́щатка, -ток.
тисочный ле́щатний.
тиф тиф, -фу;
т. брюшной черевний тиф.
Тихий океан Тіхий океан.
тихоокеанский тихоокеанський.
тихоходный тихохідний, тихопла́вний.
тишина тіша.
тканевый тканінний.
тканекаркасный тканиннокаркасовий.
ткань тканина;
т. газонепроницающая газонепроникна тканина;
т. шелковая шовкова тканина.
ткацкий ткацький;
~кий у́зел ткацький ву́зол.
тжеть 1. тліти; 2. жевріти; (*догорать* — *еще*) жаріти, -ріть, -ріє.
товариш товариш, -ша, шем;
т. по оружию товариш збрóї;
т. по службе товариш зі слóужби;
т. фронтовой фронтóвий товариш.
товарищеский товариський.
товарищество 1. товариство; 2. (*приятельские отношения*) товаришування; 3. (*организация*) спілка, товариство.
товарный товарівий, вантáжний;
~ное производство товарове виробництво;
~ный отдел товарівий відділ;
~ный поезд вантáжний по́їзд (пóтяг).
тождественность тотóжність, -ності, ідентичність, -ності, однаковість, -вості.
тождественный тотóжний, ідентичний, однаковий.
тождество тотóжність, -ності, ідентичність, -ності, однаковість, -вості.

ток¹ струм, -му;
т. большой великий струм;
т. большого напряжения струм великої напру́ги;
т. высокого напряжения струм високої напру́ги;
т. малого напряжения струм малóї напру́ги;
т. малый малий струм;
т. низкого напряжения струм низької напру́ги;
т. однофазный однофáзовий струм;
т. первичный первінний струм;
т. переменный змінний струм;
т. постоянный постійний струм;
т. трехфазный трифáзовий струм.
ток² тік (то́ку).
токарный токарний;
~ный станок токарний верстáт, токарка.
токсин токсін, -ну;
~ны нейротропные нейротро́пні токсини.
токсический токсичний;
~кая доза отравляющих веществ токсична доза отру́йних речовин;
летальная летальна (смертельна),
пороговая поро́гова,
средневыводящая середньо-вивідна.
токсичность токсичність, -ності.
тол тол, -лу.
толкание 1. штовхання; штуркання; 2. підштовхування, спонукання, спонукування;
т. ядра штовхання ядрá (гáла).
толкатель 1. штовхач, -чá, твор. -чём; спорт. штовхальник.
толкать, толкнуть 1. штовхати, штовхну́ти; (*кулаком* — *ещё*) штурхати, штурхну́ти; 2. (*подталкивать*) підштовхувати, -штовхую, -штовхуеш, підштовхну́ти.
толкач штовхач, -чá, твор. -чём.
толкование тлумáчення.
толковать тлумáчити, вияснити.
толковый 1. тямúщий; (*умный*) розумний; 2. (*об изложении*) ясний, зрозумілий; 3. (*содержащий в себе толкование*) тлумáчний.
толпа натовп, -пу; юрма, юрба.
толпиться тов́питися, -питься; (*собираться*) гуртува́тися, -ту́юся,

-ту́ешся, скúпчуватися, -чується, кúпчитися.

толуол толуол, -лу.

толчё́й 1. штовха́нина; 2. (*при-*способление для толчения) стúпа; 3. (*волнение на море*) тлум, -му.

толчо́к 1. штовха́н, -на́; стуса́н, -на́; 2. (*резкое движение*) по́штовх, -ху; 3. *спорт.* штовха́ння; **т. кругово́й** коловий по́штовх; **т. ложный** фальшивий по́штовх.

толща́ то́вща.

толщина́ товщина́.

толь толь, -лю, *твор.* -лем, па́па.

томбу́й китвоплава́к, -ка́; томбу́й, томсу́чка.

томи́ться знеси́люватися, -лююся, -люе́шся; му́читися.

то́нкий тонкий; (*уто́нчённый — ещё*) ви́тончений; (*деликатный*) де-лика́тний;

~**кая** наво́дка докла́дне наци́лювання (наве́дення).

то́нна то́нна;

т. метри́ческая метри́чна то́нна;

т. обме́рная (фрахта́вая) обми́рна (фрахта́ва) то́нна;

т. регистро́вая регистро́ва то́нна.

тонна́ж тонна́ж, -жу́, *твор.* -же́м.

тонне́ль туне́ль, -лю, *твор.* -лем.

тону́ть тону́ти, -ну́, -неш; (*уто-*пать — ещё) потопа́ти, утопа́ти (в чому).

топ мор. топ.

топенант мор. топенант.

топи́ть¹ 1. (*печь*) пали́ти, -лю́, -лиш; 2. (*отапливать*) опа́люва-ти, -люю, -люе́ш.

топи́ть² (*воск, жир*) топи́ти, -плю́, -пиш.

топи́ть³ (*в воде*) топи́ти, -плю́, -пиш; (*заливать водой*) затопля́ти, затоплюва́ти, -люю, -люе́ш.

то́пить мор. то́пити.

то́пка 1. (*действие*) па́лення; опа́лювання, опа́лення; 2. (*часть печи, где разводят огонь*) паль-ня́, -ни́, паливни́к, -ка́;

т. печёй па́лення гру́бок.

то́пкий багни́стый, грузький́.

топлéние¹ 1. па́лення; 2. опа́лю-вання, опа́лення.

топлéние² то́пления.

то́пливник (*топка*) паливни́к, -ка́.

то́пливный па́ливний;

~**ный бак** па́ливний бак;

подвесно́й підчипний́,

протекти́рованный протекто-ро́ваний.

то́пливо па́ливо;

т. высокоокта́новое високоокта́нове па́ливо;

т. высокосерни́стое високосір-чісте па́ливо;

т. высокосорто́ное високосорто́ве па́ливо;

т. газообра́зное газува́те (га-зоподі́бне) па́ливо;

т. гетерогéнное гетерогéнне па́ливо;

т. гибри́дное гібри́дне па́ливо;

т. гомогéнное гомогéнне па́ливо;

т. двухкомпо́нентное двокомпо-не́нтне па́ливо;

т. для реакти́вных дви́гателей па́ливо для реакти́вних двигунів́;

т. жи́дкое синтетиче́ское рідке синтетиче́не па́ливо;

т. корабельное корабле́ве па́ливо;

т. котельное казанове́ па́ливо;

т. легкоиспаря́ющееся летке́ па́ливо;

т. мото́рное двигунове́ па́ливо;

т. ракетное ракетне́ па́ливо;

т. твёрдое тверде́ па́ливо;

т. этало́нное еталóнове па́ливо;

т. я́дерное я́дерне па́ливо.

топля́к спец. затону́ле дере́во; затону́ла коло́да.

то́повый то́повий;

~**вые** фи́гуры то́пові фі́гури;

~**вый** о́гонь то́повий во́гонь.

топогеодези́ческий топогеодези́чний;

~**кая** привя́зка топогеодези́чне прив'язування́;

~**кая** развѣдка топогеодези́чна розві́дка, топогеодези́чне розві́дування́;

~**кое** обеспе́чение топогеодези́чне забезпéчення́.

топо́граф топо́граф.

топографі́ческий топографі́чний;

~**кая** ка́рта топографі́чна ка́рта (ма́па);

~**кая** подгото́вка топографі́чна підгото́ва;

~**кая** развѣдка топографі́чна розві́дка;

~**кая** съѣмка топографі́чне зні-

манья:

аэрофототопографическая аерофототопографічне,
мэнзульная мэнзульне,
назёмная фототопографическая назёмне фототопографічне,
тахеометрическая тахеометрічне;

~кий **гребень** топографічний гребінь;

~кий **знак** топографічний знак.

топография топографія;

т. военная військова топографія.

топокарта топокáрта, топомáна.

топопривязка тоноприв'язування.

топопривязчик топоприв'язник.

топор сокіра; топір, -порá, -порём.

топоріще гопоріще, сокірище.

топоцентрический топоцентричний;

~кая **система координат** топоцентрична система координáт.

топрép мор. топрép, -пу.

топсáйт топсáйт, -ту.

топтáть топтáти, -пчú, -пчеш; (*посе́вы, траву — ещё*) толо́чити, -ло́чу, -ло́чиш.

торец 1. торéць, -рця́, твор. -рце́м;

2. (*для мощения*) торча́к, -ка́.

торжественный урочістий;

т. марш урочістий хід.

торжество 1. свято, урочістість, -тості; 2. перемо́га.

торзи́метр торзи́метр.

торможение гальмування.

торможенный арт. який (що) гальму́е, гальму́ваний.

тормоз гальмо́;

т. отката арт. гальмо́ відко́ту;

проушина што́ка ~а ву́шко стебла́ гальма́.

тормозить гальмува́ти, -му́ю, -му́еш.

тормозной гальмовий; *физиол.* гальмівний;

~ная **жидкость** гальмова́ рідина;

~ная **колódка** гальмова́ колódка;

~ная **пластíнка** гальмова́ пластівка́;

~ные **щитки** гальмові щитки́.

торнадо метеорол. нескл., м. торнадо

торный бітий, утрамбований; протёртый, утёртый;

~ная **доро́га** бітий шлях.

торопить ква́пити, -плю, -пиш; (*подгоня́ть*) підганя́ти, підго́ниги; галіти; (*ускоря́ть*) прискóрюва-

ти, -рюю, -рюеш.

торопиться ква́питися, -плюся, -пишся; (*спешить*) воспіша́ти, спішіти, галітися.

торпеда торпеда;

т. авиационная авіаційна (лету́нска) торпе́да,

т. акустическая акустічна торпе́да;

т. корабельная крaбле́ва торпе́да;

т. самонаводящаяся самонавідна́ торпе́да;

т. с подогревателем торпе́да з підігрівачём;

т. телеуправляемая телескеро́вана торпе́да;

т. тепловая те́плова торпе́да;

т. универсальная універсальна́ торпе́да;

т. электрическая електрична́ торпе́да;

~ду **выбрасывать** викида́ти торпе́ду;

~ду **выпускать** випуска́ти торпе́ду.

торпедирование торпедування.

торпедированный торпедований

торпедист торпедіст.

торпедный торпедний,

~ная **ата́ка** торпедна́ ата́ка;

~ная **батарея** торпедна́ батарея́;

~ная **стрельба** торпедне стріля́ння, торпедна́ стріля́ба;

~ная **стрельба залпами** торпедне стріля́ння ви́палами;

~ная **стрельба последовательными выстрелами** торпедне стріля́ння послідо́вними по́стрілами;

~ная **стрельба прицельная** мі́рне торпедне стріля́ння,

~ное **вооружение** торпедне озбро́ення;

~ное **устройство** торпедний при́стрі;

~ный **аппарат** торпедний апа́рат;

~ный **ка́тер** торпедний ка́тер,

~ный **се́ктор** торпедний се́ктор,

~ный **треугольник** торпедний трику́тник;

~ный **угол** горпедний ку́т;

~ный **удар кораблем** торпедний уда́р кораблі́в

торпедовоз торпедові́з, -воза.

торпедолов торпедоло́в

торпедометание торпедометання.
торпедоносец мор торпедник; (*самолёт*) торпедоносій, -сія, -сієм,
т. эскадренный ескадровий торпедник
торпедообразный торпедуватий, торпедоподібний
торпедопогрузочный торпедо-вантажний
торфяной торфобий
торцовый 1 торцевий, 2 (*о мостовой*) торчакбий;
~вый ключ торцевий ключ.
торчмя сторч, сторчма, насторч
тоска 1 туга, 2 (*скука*) нуды
тосковать тужити, -жү, -жиш, нудьгувати, -гую, -гүеш
тотальный тотальный;
~ная мобилизация тотальна мобілізація
точеный точений
точечный крапковий, *мат* точковий
точило точило, гострило
точильный точильний, гострильний
точить 1. (*нож*) гострити, -рю, -риш, точити, -чү, -чиш, 2. (*на токарном станке*) точити
точка 1. крапка; 2 (*место*) точка;
т. вспомогательная допоміжна точка;
т. встречи точка зустрічі;
т. вылета точка вилету;
т. исходная вихідна точка;
т. мертвая мертва точка;
т. навёлки точка наведення;
т. наивысшая найвища точка;
т. натуральная природна точка;
т. начальная початкова точка;
т. огневая вогнева точка;
т. определяющая визначальна точка,
т. падения точка падіння;
т. попадания снаряда точка влучання гарматня,
т. прицеливания точка націлювання,
т. равновесия точка рівноваги;
т. равноденствия точка рівнодення,
т. разрыва точка розриву;
т. солнцестояния точка сонцестояння.
точно точно.
точность точність, -ності, пунктуальність, -ності,

т. графическая графічна точність,
т. переноса огня точність перенесення вогню;
т. стрельбы точність стріляння
траверз (*перегородка на судне*) траверс, -су.
траверс¹ 1 (*насыпь, дамба*) воен траверс, -су; 2. (*направление*) мор., ав. траверс, траверз, -зу
траверс² (*переход*) спорт. траверс, -су
траверса техн. траверза,
т. висячая висна траверза;
т. промежуточная проміжна траверза.
траверсирование траверсування
траверсировать траверсувати, -сую, -сүеш.
траверсный¹ техн траверзний;
~ная броня траверзне опанцерування,
~ные позиции траверзні позиції
травить¹ 1 (*истреблять отравой*) тругти (трую, тругш); 2. (*отравлять*) отруювати, -рюю, -рюеш.
травить² 1. мор. попускати;
т. канат попускати лінву;
 2 (*выпускать, ослаблять давление*) випускати,
т. газ винускати газ.
травьля цькування.
травмирование травмування.
травмировать травмувати, -мую, -мүеш.
травмироваться травмуватися, -мүеться.
традиционность традиційність, -ності, узвичаєність, -ності.
традиционный традиційний, узвичаєний.
традиция традиція, звичай, -чаю, твор. -чаем.
траектория траекторія;
т. настильная поземна траекторія,
т. ракеты траекторія ракета:
баллистическая балістична,
зенитная зенітна,
навесная звисла,
наземная наземна,
отлогая полога,
планирующая що планерує;
т. ракеты-торпеды траекторія ракета торпеди,
т. расчётная (*невозмущённая*)

розрахункова (незбурена) траекторія;
 т. **самолётная** літакова траекторія;
 т. **смешанная** змішана траекторія;
 т. **снаряда** траекторія гарматня:
 отлогія полóга,
 крутая крута́;
 т. **фактическая** (возмущённая) фактична (збурена) траекторія;
 ~рии **восходящая ветвь** висхідна́ (догірна) гілка траекторії;
 ~рии **нисходящая ветвь** низхідна́ (додільна) гілка траекторії.
траекторный траекторійний;
 ~ные **измерения** траекторійні виміри.
трайлер трайлер.
тракт тракт, -ту.
 т. **охлаждающий** охолóджувальний тракт.
трактор трактор.
тракторный тракторний.
тракціонный тракційний.
трал трал;
 т. **акустический** акустичний трал;
 т. **вертолётный** вертолётний трал;
 т. **взрывной** вибуховий трал;
 т. **гидрографический** гідрографічний трал;
 т. **гидродинамический** гідродинамічний трал;
 т. **донный** донний трал;
 т. **комбинированный** комбінований трал;
 т. **мінный** мінний трал:
авиационный авіаційний (летунський),
корабельный корабле́вий,
танковый танковий;
 т. **подсекающий** підсічний трал;
 т. **придонный** придонний трал;
 т. **проблочный** дротяний трал;
 т. **сетевой** сітковий трал;
 т. **электромагнитный** електромагнетний трал.
трал-балка трал-брус, трал-балка.
траление тралення;
 т. **комбинированное** комбіноване тралення;
 т. **контактное** контактове тралення;
 т. **неконтактное** неконтактове тралення.
тралить тралити.

тральный траловий; тралений;
 ~ная **группа** тралова група:
корабельная корабле́ва,
вертолётная вертолётова;
 ~ная **полоса** тралена смуга;
 ~ный **расчёт** тралова обслóга;
 ~ный **строй** траловий лад.
тральщик тралер;
 т. **мінный** мінний тралер;
 т. **морской** морський тралер;
 т. **рёдовый** ре́йдовий тралер;
 т. **речной** річковий тралер;
 т. **эскадренный** ескадровий тралер;
 ~ки **базовые** базові тралери.
трамбование трамбування, бутинування; трамбовання.
трамбовать трамбувати, -бую, -буйеш, бутинувати, -ную, -нуєш.
трамбовка бутин, до́вбня.
трамплин трамплін, скóчня;
 т. **корабельный** корабле́вий трамплін.
трамповой трамповий;
 ~вое **судоходство** трампове (чартерне, нерегулярне) суднопла́вство.
транец мор. тране́ць, -нця, твор. -нцем.
транзит транзит, -ту, перевіз, -во́зу.
транзитный транзитовий, транзитний;
 ~ный **проход** транзитовий (транзитний) прохі́д.
транслировать транслювати, -люю, -люєш, пересилати.
транслятор транслятор, пересилач, -ча, твор. -чём.
трансляционный трансляційний, пересильний.
трансляция трансляція, пересилання;
 т. **радиолокационного изображения** трансляція (пересилання) радіолокаційного зображення.
трансмиссия трансмісія.
трансмиттер трансмітер.
трансокеанский трансокеанський, трансокеанічний;
 ~кие **сообщения** трансокеанські сполучення.
транспорт транспорт, -ту;
 т. **водный** водний транспорт;
 т. **воздушный** повітряний транспорт;

т. воєнний військовий транспорт;
т. гужевой тягловий транспорт;
т. железнодорожный залізничний транспорт;
т. колёсный колісний транспорт;
т. мобилизационный мобілізаційний транспорт;
т. назёмный наземний транспорт;
т. одиночный поодінчий транспорт;
т. продуктовый харчовий транспорт;
т. раненых транспорт поранених;
т. речной річковий транспорт;
т. сухопутный суходільний транспорт;
т. эвакуационный евакуаційний транспорт.
транспортёр транспортёр.
транспортёр-установщик транспортёр-установник.
транспортёр транспортёр.
транспортирование транспортування;
т. танков транспортування танків.
транспортировка транспортування.
транспортно-боевой транспортно-бойовий;
~вой автомобиль транспортно-бойовий автомобіль.
транспортно-десантный транспортно-десантний;
~ный автомобиль транспортно-десантний автомобіль.
транспортно-заряжающая машина транспортно-заряджальна машина.
транспортный транспортний;
~ное обеспечение транспортне забезпечення;
~ное оборудование транспортне обладнання;
~ные войска транспортне військо;
~ные средства транспортні засоби;
~ные суда транспортні судна;
~ный космический корабль транспортний космічний корабель.
траншейный траншейний;
~ное орудие траншейна гармата.
траншея траншея.
трап трап, -пу, східник, -ка;

т. корабельный сходи, -дів.
трап-балка трап-брус (трап-бруса).
трапедия трапедія, трапез, -зв.
трасса траса;
т. воздушная повітряна траса.
трассёр трасер.
трассирование тичкування; трасування.
трассировать тичкувати, -кую, -куеш; трасувати, -сую, -суюш.
трассировка тичкування; трасування; (*результат*) трасування.
трассировочный трасівний, трасівний;
~ный шнур трасівний шнур.
трассирующий який (що) трасує, трасувальний; трасерний;
~щая пуля трасерна куля;
~щий состав трасувальний склад.
трассология трасологія.
тратить 1. витрачати, тратити (трачу, тратиш); (*тратить напрасно*) марнувати, -ную, -нуюш, гайнувати, -ную, -нуюш; 2. (*терять, лишаться*) витрачати.
траулер траулер.
траур жалоба, траур, -ру.
траурный жалобний, траурний;
~ная повязка жалобна опаска;
~ный марш жалібний (траурний) марш.
требование 1. (*действие*) вимагання; правлення, домагання; 2. вимога.
требовательность вимогливість, -вості; вибагливість, -вості;
т. к подчинённым вимогливість до підлеглих.
требовательный вимогливий; вибагливий.
требовать 1. вимагати, правити, -влю, -виш; (*добиваться*) домагатися; 2. (*вызывать*) викликати.
требуемый потрібний; (*необходимый*) необхідний;
~мый расход боеприпасов необхідна витрата бойових (бойних) припасів (стрілива).
тревога тривога; (*беспокойство — ещё*) неспокій, -спокію, занепокоєння;
т. аварийная аварійна тривога;
т. боевая бойова тривога;
т. воздушная повітряна тривога;
т. пожарная пожежна тривога;
т. радиационная радіаційна три-

вога;
т. учебная навчальна тривóга;
т. химическая хемічна тривóга;
 ~гу **бить** бити (дзвоніти) на спóлох;
 ~гу **объявить** оголосіти тривóгу
тревожит тривóжити; (*беспокоить*)
 турбувати, -бую, -буеш, непоко́-
 іти, бентéжити.
тревожно тривожно; неспокійно,
 стурбовано.
тревожный тривóжний; неспокійний;
 стурбований;
 ~ная **группа** тривóжна гру́па.
трезвость тверезість, -зості.
тренажёр тренажёр.
трение тертя́.
тренированность (*втянутость*)
 тренóваність, -ності, привычае-
 ність, -ності.
тренировать тренувати, -ную, -нуеш.
тренировка тренування.
тренировочный тренувальний.
тrenoга триніжка, триніжок, -жка.
тренцевание тренцювання.
трепало тіпáлка, терніця, терлиця.
трескаться тріскатися; (*о коже, земле, плодах и т. п.*) ре́патися, ре́пати;
 (*лопаться*) лу́скати, лу́скатися
треугольник трику́тник;
т. маневрирования трику́тник
 маневрування;
перемещённый (путёй) перемі-
 щень (шляхів),
позиций позицій,
скóростей шві́дкостей;
т. ошибок трику́тник по́хибок;
т. паралактический паралактіч-
 ний трику́тник;
т. поворотный поверто́вий три-
 ку́тник;
**т. топографический измеритель-
 ный** топографічний вимірний
 трику́тник.
треугольный трику́тний.
трёхгранный тригранний, трістін-
 ний.
трёхкомнатный трикімна́тний.
трёхкратный триразовий.
трёхлётне триріччя.
трёхмачтовый трищóгловий
трёхмерность триві́мірність, -ності.
трёхместный тріособовий, на три
 місця.
трёхосный триві́сний.

трёхпалубный трипáлубовий, три-
 пáлубний.
трёхсотлётие трьохсотріччя, трьох-
 сотліття.
трёхсотлётный трьохсотрі́чний,
 трьохсотлі́тний.
трёхствольный триці́лковий, три-
 жерловий.
трёхстворчатый тристу́лковий
трехстепенный триступеневий.
трёхсторонний трибі́чний, трісто-
 ро́нний.
трёхступенчатый трісхі́дчастий;
 (*состоящий из трех частей*) три-
 ступі́нчастий.
трёхсуточный тридобовий
трёхтактный трита́ктовий.
трёхтысячный триті́сячний.
трёхфазный трифа́зовий.
трёхфлажный трипрапо́ровий, три-
 пра́порний;
 ~ный **свод военно-морских сиг-
 налов** трипрапо́рове зведе́ння
 військово-морських сигна́лів.
трёхчлённый тричле́новий, три-
 чле́нний.
трёхэтажный триповерховий.
трещотка тріска́чка, кала́тало
трещина розко́лина, тріщина.
триангулировать триангулюва́ти,
 -люю, -люеш.
триангуляционный триангуля́ційний;
 ~ный **пункт** триангуля́ційний
 пункт.
триангуляция триангуля́ція.
трибунал трибуна́л, -лу;
т. военный військóвий трибуна́л.
Тризуб (*государственный герб*) Три-
 зуб.
трилатерация трилатерáція.
тримаран тримара́н, трипла́вец,
 -вця, *твор.* -вцем.
триммер ав. трімер.
тринитротолуол трині́тротолуо́л, -лу.
триплекс тріплекс.
триппер мед. тріпер, -ру.
трисель трісель, -ля, *твор.* -лем;
т.-мачта трісель-щóгла.
тругательный звору́шливий.
тругать, тругнуть 1. торка́ти, торкnú-
 ти; (*прикасаться*) торка́тися, торк-
 ну́тися; (*щупать*) ма́цати, помá-
 цати; 2. (*задевать, затрагивать*)
 чіпа́ти, зачіпа́ти, зачепі́ти, -чеп-
 лю, -чепеш; займа́ти, зайня́ти

(займу́, займе́ш), 3 (*сдвигаться с места*) руша́ти, руши́ти; 4. (*волновать*) звору́шувати, -шую, -шуеш, зворуши́ти, -руши́у, -руши́ши
троєкратно три ра́зи, триразо́во, (*трижды*) три́чі
троєкратный триразо́вий
тройник тро́як, -ка
тройной потри́йний
тропа́ сте́жка, стежи́на;
 т. го́рная гірська сте́жка,
 т. лесна́я лісова́ стежи́на.
тро́пики тропі́ки, -ків
тропи́нка см **тропа́**.
тропіческий тропі́чний,
 ~кий **фронт** тропі́чний фронт;
 ~кий **циклон** тропі́чний циклон
тропопа́уза тропопа́вза.
тропосфе́ра тропо́сфе́ра.
тропосфе́рный тропо́сфе́рный, тропо́сфе́ровий;
 ~ная **радиорефра́кция** тропо́сфе́рна радиорефра́кция
трос лі́нва,
 т. стально́й сталі́ва лі́нва
тросик лі́нвочка.
тросовый лі́нвовий
тросомёт линвоме́т
тростни́к очере́т, -ту, (*сахарный*) трості́на;
 т. са́харный цукро́ва трості́на
тростнико́вый очеретя́ний; трості́новий.
троті́л троті́л, -лу
троті́ловый троті́ловий;
 ~вый **эквивале́нт я́дерного взры́ва** троті́ловий еквівале́нт я́дерного ви́буху.
тротуа́р хідни́к, -ка, тротуа́р, -ру.
трофе́й трофе́й, війська́ здобич
труба́ I труба́, (*музыкальный инструмент*) сурма́, труба́;
 т. аэродинами́ческая аеродинамі́чна труба́;
 т. венти́ляціонная венти́ляційна (*провигривальна*) труба́;
 т. выпу́скная выпу́ско́ва труба́,
 т. дымова́я димар, (*над крышей ещё*) ко́мин,
 т. зені́тная команді́рская зені́тна команді́рська труба́;
 т. подзорная дале́когляд;
 т. стальная сталі́ва труба́
труба́ч сурма́ч, -ча́, труба́ч, -ча́, че́м
труби́ть сурми́ти, -млю́, -ми́ш, тру-

би́ти, -блю́, -биш.
тру́бка тру́бка; *спец* запальник, т. дистанціо́нная арт дистанці́йний запальник;
 т. дыха́тельная диха́льна тру́бка,
 т. зажига́тельная запальна́ тру́бка;
 т. с детона́тором запальник з детона́тором;
 т. стержня́ уда́рника тру́бка стрі́жня розбивача́;
 т. уда́рная уда́рний запальник;
 т. холо́дной пристре́лки тру́бка холо́дного пристрілюва́ння.
трубомонта́жный трубомонта́жний.
 ~ная ма́шина трубомонта́жна ма́шина
трубопрово́д трубопро́вд, -воду, трубова́д, -во́ду
трубопрово́дный трубопрово́дний;
 ~ная ча́сть трубопрово́дна ча́стина
трубоукла́дчик трубоукла́дч, -ча́, твор -чём
тру́бочный тру́бочный; *спец* запальнико́вий;
 ~ный со́став запальнико́вий склад
тру́бчатый тру́бчастий.
труд пра́ця, труд, -ду.
трудо́но ва́жко; трудо́но, тя́жко; су́тужно; скру́тно.
трудно́воспламеня́ющийся важкоза́йми́стий.
труднодо́ступный важкопри́ступний, важкодосто́упний.
труднопроходи́мый важкопрохі́дний, ~мые уча́стки важкопрохі́дні діля́нки (ді́льніці).
трудо́ность трудо́ність, -ності.
трудолю́бивый працюво́битий, (*трудящийся*) робота́щий.
трудолю́бие працюво́битість, -тості.
трудоспо́собный працездат́ний.
труп труп;
 переступи́ть (*перешагну́ть*) че́рез че́й труп *перен* горло перегри́зти (*кому*)
трус боягу́з, страхополо́х.
трусли́вый боягу́зливий, (*пугливый*) лякливий, полохливий
трусы шт нці -ців
тру́щийся який (що) треться, тертьо́вий фри́кці́йний;
 ~щиеся ча́сти тертьові ча́стини
тріом мор трю́м, -му, по́дниця
тріо́мный тріо́мовий, подні́чний;

~ная група тріюмова група;
 ~ные системы тріюмові системи;
 ~ный машиніст тріюмовий ма-
 шиніст.

тріумсель тріумсель.

тріпка ганчірка.

тріпя ганчір'я; (*лохмотья*) лахміт-
 тя, дрانتя.

трісяна трясовина; (*топь*) дра-
 говина, мочар, мочарі, -рів.

тріска 1. трясіння; 2. тряска.

тубус тубус.

тугой тугий.

туер мор. туер.

тужурка тужурка.

тузик мор. туз (туза).

туловище тулуб.

туловищный тулубовий.

тулуп кожух.

тулупный кожуховий, кожушаний.

тумак стусан, -на, штурхан, -на.

туман туман, -ну.

туманный туманний.

тумба 1. мор. стовпцець, -пця, твор.
 -пцем; 2. афішний стовп; 3. шаф-
 ка; 4. підставка, підніжжя.

тумбовый стовпцевий, стовповий;

~вая установка (*у зенитного ору-*
дия) стовпцева устава, п'єдестал.

тумбочка шафка, нічний столик.

тунейдец дармоїд.

тунейдство дармоїдство.

туннель тунель, -лю, твор. -лем;

т. гребного вала тунель гребно-
 го вала.

тупеть тупіти; (*становиться более*
тупым) тупішати.

тупик 1. безвихідь, -ході, глухий кут;
 (*переулоч без выхода*) зазубень,
 -бня, завулок, -лка; ж.д. зазубень.

тупиковый безвихідний; зазубневий,
 глухий.

тупой тупий;

~пая сторона шашки хребет
 шаблі;

~пой угол тупий кут.

тупоконечный тупий;

~ная пуля тупа куля.

тупоугольный тупокутний.

тур тур, -ру.

турбина турбіна.

турбовальный турбоваловий;

~ный двигатель турбоваловий
 двигун.

турбовентильтор — турбовентильтор;

вихоровітрогін, -го́ну.

турбовентильторный турбовентиль-
 торовий, турбовентильторний;

~ный двигатель турбовентильто-
 ровий двигун.

турбогенератор турбогенератор,
 вихорогенератор.

турбозубчатый турбозубчастий,
 турботрибовий, вихотрибовий;

~тый агрегат турбозубчастий
 (турботрибовий) агрегат.

турбокомпрессор турбокомпресор,
 вихоростискач, -ча, твор. -чем.

турбокомпрессорный турбокомпрé-
 соровий, турбокомпресорний;

~ный двигатель турбокомпрéсо-
 ровий двигун.

турболёт турболіт, -лэта.

турбонасос турбопомпа, турбосмок.

турбопропеллерный турбопропеле-
 ровий, турбопропелерний;

~ный самолёт турбопропелеро-
 вий літак.

турбореактивный турбореактивний,
 вихореактивний;

~ный двигатель турбореактив-
 ний двигун.

турбулентность турбулентність,
 -ності;

т. океанская океанська турбу-
 лентність;

т. при ясном небе (ТЯН) турбу-
 лентність при ясному небі (ТЯН).

турель турель, -лі, твор. -ллю.

турельный турелевий, турельний;

~ная установка турелева устава.

турник турнік, -ка.

Турция Туреччина.

тусклый тьмянний.

тускнеть 1. тьмяніти; 2. (*меркнуть*)
 тьмаритися, меркнути, мерхнути.

туфля туфля, мешт; (*низкий баш-*
мак — ещё) черевік;

~фли мн. туфлі, -фель, мешти,
 -тів; черевіки, -ків; ~фли до-
 машние капці, -ців.

тухнуть¹ (*гаснуть*) гаснути, по-
 гасати.

тухнуть² (*становиться тухлым*)
 тухнути; (*начинать гнить — ещё*)
 притухати.

туча хмара.

тушение¹ гасіння.

тушение² тушкування.

тушёнка консерва (свиняча, волб-

ва), тушкóванка.

тушитъ¹ гасити (гашу́, гасиш).

тушитъ² тушкóвати, -кúю, -кúеш.

тщáтельно старáнно, ретельно;
дбайливо, пильно; акурáтно.

тщáтельный старáнный; (*усерд-
ный*) ретельный; (*внимательный*)
дбайливый, пильный: (*аккурат-
ный*) акурáтний.

тщётный мáрний, дарёмний.

тыл 1. зад, -ду, тил, -лу; 2. воен.
запілля;

т. ближáйший найблiжче запілля;

т. вiдов вооружённых сил запіл-
ля вiдiв збрóйних сил;

т. вооружённых сил запілля збрóй-
них сил;

т. глубóкий далёке запілля;

т. лáгерного расположéния тил
табору;

т. пози́ции тил пози́ціі;

с ~ла з тiлу, ззаду.

тыловóй 1. запільний; 2. тилóвий,
задний;

~ва́я доро́га запільний шлях;

~ва́я пози́ция тилóва пози́ція;

~ва́я поло́са оборо́ны тилóва
смúга оборо́ны;

~ва́я развѣдка запільна рóзвiдка;

~воѐ обеспéчение запільне за-
безпéчення;

~воѐ охрáнение тилóва охорóна;

~воѐ учреждéние запільна ус-
танóва;

~во́й пункт управлéния запіль-
ний пункт керува́ння;

~во́й райо́н оборо́ны тилóвий
райо́н оборо́ны;

~во́й рубе́ж оборо́ны тилóва ме-
жа оборо́ны;

~выѐ объ́екты запільні об'єкти.

ты́льный задний, тильный;

~ная похóдная застáва за́дня
похiднá застáва;

~ная сторо́на стрóя за́дний бiк
ла́ду;

~ный дозо́р за́дня стéжа.

тын тин, -ну.

ты́сячный ты́сячний;

~ная дистáнция ты́сячна дистáн-
ціі.

ты́чина, ты́чка тичiна, тичка.

тычкóм стóрч, стóрчки.

тычóк 1. (*удар*) стусáн, -на́, штур-
ха́н, -на́; 2. *строит.* попере́чик;

~кóм дерни́на дерни́на попе-
рѣчи́ком.

тыю́к па́ка; (*поменьше*) паку́нок,
-нка.

тыюкóвание пакува́ння.

тыюкóванный пакований.

тыюкóвать пакува́ти, -кúю, -кúеш.

тыюкóвка пакува́ння.

тыюкóвый па́ковый.

тыю́рэмный в'язничний, тыю́рэмний.

тыю́рма в'язни́ця, тыю́рма.

тыю́фяк матра́ц; (*набитый сеном —
ещѐ*) си́нник, -ка́.

тыю́фячный матра́чный;

~ная на́волочка си́нянка.

ты́га 1. (*действие*) тя́гнення; 2. (*дви-
жу́щая сила*) ты́га;

т. винта́ ты́га гвинта́;

т. парова́я парова́ ты́га;

слúжба ~ги ж.д. слúжба ты́ги.

тыга́ч тыга́ч, -ча́, твор. -чѐм.

тыгoвооружё́нность тягоосна́ще-
ни́сть, -ности́.

ты́говый ты́говый;

~ва́я характе́ристика ты́гова
характе́ристика;

~выѐ срѣдства ты́говi за́соби.

ты́гость ты́гота́, ты́га́р, -ря́, -рѐм.

ты́готѣние 1. (*земное*) тя́жиння;
2. (*влечение*) по́тяг, -гу; (*стрем-
ление*) пра́гнення.

ты́гун ты́гун, -на́.

ты́желó ва́жко, ты́жко; скру́тно;
тру́дно.

ты́желобольно́й 1. прил. тяжкохво́-
рий; 2. в знач. суц. тяжкохво́рий,
-рого.

ты́желовооружё́нный важкоозбро́е-
ний.

ты́желорáненчiй тяжкопорáнений.

ты́жёлый ва́жкий, тяжкiй;

~лая артилле́рия ва́жка ар-
тилле́рия;

~лая вода́ ва́жка вода́;

~лый пулемѣ́т ва́жкий кулемѣ́т
(скоро́стрiл).

ты́жестъ 1. ва́га; 2. (*качество, свой-
ство*) ва́жкiсть, -кості́; тяжкiсть,
-кості́; 3. ты́га́р, -ря́, -рѐм;

т. во́здуха тяжкiсть пові́тря;

т. за́ряда тяжкiсть за́ряду.

ты́жкий ты́жкий, ва́жкий.

тяну́ть 1. тягтi, -гну́, -гнеш, тягну́ти;
(*волочить*) волоктi, -лочу́, -ло́-
чеш; 2. (*медлить*) зво́ликати.

У

убавлять, убавить зменшувати, -ш лю, -шуеш, зменшити; (*уко-ра-чи-затъ ещѣ*) укорочувати, -чую, -чуеш, укоротити, -рочу, -ротиш.

убавляться, убавиться (*уменьшатель-ся*) меншати, поменшати, зменшуватися, -шуюся, -шуешся, зменшиться; (*убывать*) убувати, убуть (убуду, убудеш).

убегание тикання, утікання
убегать, убежать тікати, утікати, утекти (утечу, утечеш).

убедительно 1 переконливо; 2 пильно
убедительный 1 переконливий; 2 (*настоятельный*) пильний; ~ний *примѣр* переконливий приклад.

убеждать, убедить переконувати, -пую, -нуеш, переконати; пересвідчувати, -чую, -чуеш, пересвідчити
убеждение переконання, переконування, пересвідчення

убеждѣно переконано, з переконанням; (*уверенно* — *ещѣ*) упевнено, з упевненням.

убѣжище 1 сховище; 2 (*приют*) притулок, -лку;

у. долговременное довготривале сховище;

у. железобетонное залізобетонове сховище;

у котлованное викопне сховище;

у. лёгкое легке сховище;

у. лёгкое противоснарядное легке протигарматневе сховище;

у. многорусное багаторусне сховище;

у. пещерное печерне сховище;

у. противоосколочное протискалкове (протиуламкове) сховище;

у. стационарное стаціонарне сховище;

у. тяжелое противоснарядное важке протигарматневе сховище

убивать, убить убивати, убити (убью, убьеш) (*на смерть* — *еще*) забивати, забити

убийственно 1 убивчо, згубно, нищівно, 2 жакливо, страшенно

убийственный убивчий (*губительный*) згубний, (*истребительный*) нищівний,

~ный огонь пулемѣта нищівний вогонь кулемѣта (скорострѣла).

убирать, убрать 1. забирати, забрати, -беру, -береш, прибирати, прибрати; 2. (*складывать*) складати, скласти (складу, складеш); 3. (*принимать*) приймати, прийняти, -йму, -ймеш; 4. (*прягать*) ховати, сховати.

убитый убитий, забитий.

убойность убивчість, -чості, убійність, -ности

убойный убивчий, убійний, нищівний, ~ная *сила* убивча сила;

~ное *действие осколка* убивча дія скאלки;

~ный *огонь* нищівний (убивчий, убійний) вогонь

убор 1 убрання, 2. убір (убору);

у. головной головний убір, шапка

уборка прибирання; складання, приймання; ховання; (*собира-ние*) збирання

уборная убиральня, відходок, дка

уборщик прибиральник.

убывание 1. убування, зменшення, зменшування; спадання, спад, ду; 2. вибування

убывать, убить 1. убувати, убути (убуду, убудеш); мншати, помншати, зменшуватися, -шуюся, -шуешся, зменшитися, (*о воде*) спадати, спасти (спадѣ); 2. (*выбывать*) вибувати, вибути, -буду, -будеш,

у. в командировку відбувати (відїхати) у відрядження;

у. в отпуск відбути у відпустку

убыль зменшення, убуток, тку; (*воды*) спадання, спад, ду

убыток збиток, тку, збитки, ків, (*потеря*) втрача, (*ущерб*) шкода

убыточность збитковість, вості, в ратність, ности

уважаемый 1 *яко о* поважують (шабують), поважання, шановний, 2 шановгий,

~мый *товарищ!* шановний пане!

уважать поважати, шакувати, ную, уеш

уважение 1 повага, поважання, пошана, шана, шаноба; 2. (*вни-*

маме) ува́га.

уважительный 1. пова́жный, важли-
вий; 2. (*почтительный*) шанобли-
вий, пова́жный;

~ная причина пова́жна причина.

ува́ливание мор. відверта́ння, відхи-
ля́ння.

уведомительный повідомний;

~ный порядок повідомний порядок.

уведомление 1. (*действие*) пові-
домлення, повідомля́ння; спові-
щення, сповіща́ння, оповіщення,
оповіща́ння; 2. (*документ*) пові-
домлення.

уведомлять, уведомить повідомляти,
повідомити, -млю, -миш; (*изве-
щать — ещё*) сповіщати, сповісті-
ти, -віщу, -вістіш; (*оповещать —
ещё*) оповіщати, оповістити.

увезённый вивезений, завезений
(в Сибір); повезений; відвезений.

увекочёвание увічнення, увіковіч-
нення.

увекочёвывать, увекочёчить увічнюва-
ти, -нюю, -нюеш, увічнити, увікові-
чувати, -чую, -чуеш, увіковічити.

увеличение 1. (*действие*) збільшен-
ня, збільшування; 2. (*результат
увеличения*) збільшення.

увеличивать, увеличить збільшувати,
-шую, -шуеш, збільшити.

увеличитель збільшувач, *твор.* -чем.

увеличительный збільшувальний.

уверение 1. (*действие*) запевнення,
запевня́ння, упевнення, упевнюван-
ня; переконання, переконування;
2. (*утверждение*) запевнення.

уверенно упевнено.

уверенный запевнений, упевнений.

увёртка виверт, -ту, викрут, -ту;
викрута́с, -су.

уверять, уверить запевняти, запев-
нити, упевняти, упевнювати, -нюю,
-нюеш, упевнити.

уверяться, увериться упевнятися,
упевнюватися, -нююся, -нююсья,
упевнитися, запевнятися, запевни-
тися; (*убеждаться*) переконува-
тися, -нуюся, -нуешся, перекон-
на́тися; пересвідчуватися, -чую-
ся, -чуешся, пересвідчитися.

увесистый 1. важкий; 2. (*перен.:
сильный*) сільний; (*ощутитель-
ный*) відчутний.

увечить калічити.

увечиться калічитися.

увече́е каліцтво.

увещание умовля́ння; напучування.

увещать умовляти; (*наставлять*)
напучувати, -чую, -чуеш.

увидеть побачити; углядіти, -джу,
-диш, угледіти.

увидеться побачитися.

увильивать, увильи́уть (*от кого-че-
го*) ухилітися, ухилітися (ухилю́-
ся, ухили́шся), уніка́ти, унікну́ти;
(*изворачиваться — ещё*) відкру́-
чуватися, -чуюся, -чуешся, відкру-
ти́тися, -кручу́ся, -крути́шся,
огина́тися.

увлажнение зволо́ження, зволо́жу-
вання.

увлажнённый зволо́жений.

увлажнитель зволо́жник, зволо́жувач,
-ча, *твор.* -чем.

увлажнять, увлажнить зволо́жу-
вати, -жую, -жуеш, зволо́жити,
зво́гчувати, -чую, -чуеш, зво́гчити.

увлекательно захо́пливо; знадли́-
во, зна́дно, зваблїво, зва́б-
но.

увлекательный захо́пливий; (*оболь-
стительный*) знадли́вий, зна́дний,
зваблївий, зва́бний.

увлекать, увлечь 1. захо́плювати,
-люю, -люеш, захо́пити, -хоплю,
-хо́пиш. 2. маніти, заманіти,
зна́дчувати, -джую, -джуеш, зна́-
дити, -джу, -диш, ва́бити, -блю,
-биш, зва́бити; 3. зата́гати, за-
тягті (*в жалость справу*).

увлечение захо́плення, за́пал, -лу.

увод 1. вївід, -воду, вїведення,
забра́ння, забира́ння; 2. вїкра-
дення, вїкрада́ння, вїкрад, -ду.

уводить, увести 1. відво́дити, -джу,
-диш, відвести́, виво́дити, вивести́,
-веду, -ведеш, забира́ти, забра́ти,
-беру́, -береш; 2. (*похищать*)
кра́сти (кра́ду, краде́ш).

уводящий відвідний;

~щие поме́хи відвідні перепони.

увозить, увезти 1. відво́зити, від-
везті; виво́зити, вївезти, -зу,
-зеш, заво́зити, завезті; 2. (*по-
хищать*) кра́сти (кра́ду, краде́ш),
укра́сти, вїкрада́ти, вїкрасти,
-краду, -крадеш.

уволненный відпущений, звільнений,
увільнений; відстановлений.

увольне́ние 1. (*действие*) відпущення, відпускання, звільнення, звільнювання; 2. відпустка;

~ние в *отпуск* відпустка;

~ние из *расположения части* відпускання з розташування частини;

~ние с *действительной военной службы* відпущення з (відстанова) дійсної військової служби.

увольнительный (*о билете, свидетелстве*) відпустковий, про звільнення; (*в отпуск*) на відпустку;

~ная *записка* відпусткова записка, записка (документ) про звільнення.

увольняемый звільнюваний.

увольнять, уволить 1. відпускати, відпустити, -пушу́, -пустиш; 2. звільняти, звільнити, -ню́, -ниш; відстановляти, -ляю́, -ляєш, відстановити;

у. в *запас* відпустити в запас.

увольняться, уволиться 1. іти́ (іду́, іде́ш) (в *запас*); 2. звільнитися, звільнитися, -ню́ся, -нишся.

увязать, увязнуть загрузати, загрузнути, угрузати, угрузнути; (*завязать*) зав'язати, зав'язнути; (*застревать*) застрягати, застрягти, -гну, -гнеш, застрягнути.

увязка 1. ув'язування; ушнурування, ушнуровування; 2. зв'язок, пов'язання, пов'язування, пов'язаність, -ності; погодженість, -ності, погоджування.

угар чад, -ду.

угарный чадний;

~ный *газ* чадний газ.

угасание згасання, загасання, вигасання; погасання.

угасать, угаснуть згасати, згаснути; вигасати, вигаснути; погасати, погаснути.

углеводород вуглеводень, -дню, *твор.* -днем.

углекислый вуглекислий.

углекислотный вуглекислотний;

~ная *противопожарная установка* вуглекислотна протипожежна устава.

угловой 1. кутовий; 2. наріжний; 3. кутниковий;

~вое *железо* кутникове залізо;

~вой *градус* кутовий градус;

~вой *дом* наріжний будинок.

угломёр кутомір.

угломерный кутомірний;

~ный *прибор* кутомірний прилад.

углубитель (*трала*) мор. заглиблювач, -ча, *твор.* -чем, змій.

углубление 1. (*действие*) поглиблення, поглиблювання; 2. (*впадина*) заглиблення, заглибина.

углублённый 1. поглиблений; 2. заглиблений.

углублять, углубить 1. (*делать более глубоким*) поглиблювати, -люю́, -люєш, поглибити, -блю́, -биш;

у. *дно* поглиблювати (поглибити) дно;

у. *знания* поглиблювати (поглибити) знання;

2. (*что-л. во что-л.*) заглиблювати, заглибити;

у. *свою* заглиблювати (заглибити) п'ялю.

углубляться, углубиться 1. (*становиться глубже*) поглиблюватися, -люю́ся, -люєшся, поглибитися, -блю́ся, -бишся, глібшати, поглибшати;

противоречия ~ляются суперечності (проти́рччя) поглиблюються;

2. (*входить вглубь, перен.*) заглиблюватися, заглибитися; (*погружаться — ещё*) занурюватися, -рюю́ся, -рюєшся *и* зануряться, зануритися, поринати, поринутися;

у. в *вспоминания* заглиблюватися, заглибитися (занурюватися, зануряться, зануритися) в спогади.

угол кут, -та́; ріг (ро́гу); причілок;

у. *атаки* кут атаки;

у. *атаки пространный* просторівий кут атаки;

у. *бросания* кут м'ету (кидання);

у. *возвышения* кут піднесення;

у. *вылета* кут вилету;

у. *зрения* кут зору;

у. *искомый* шуканий кут;

у. *крена* кут крену (нахилу);

у. *критический* критичний кут;

у. *лопаты* ріг лопати́;

у. *места цели* кут місця цілі;

у. *наклона траектории* кут нахилу траєкторії;

у. *наклонения магнитной стрелки* кут нахилу магнетної стрілки;

у. обстріла кут обстрілу (обстрілювання);

у. отклоненія кут відхилення;

у. отраженія кут відбиття;

у. паденія кут падіння;

у. перекривання кут перекривання;

у. пікірованія кут пікування;

у. планірованія кут планерування;

у. пониженія кут зніження;

у. посадочный саджальний кут, кут посаду;

у. прицілювання кут націлювання;

у. путі кут шляху;

у. рівненія кут рівняння;

у. разворота стопы кут розверту стопі;

у. растворенія кут розхилу;

у. рыскання кут ніпання (нікання);

у. сближенія кут зближення;

у. склоненія кут схилення;

у. скольженія кут ковзання;

у. сноса кут знесення;

у. строя кут ладу;

у. тангажа кут тангажу;

у. укритія кут укриття;

у. укритія орудія кут схову гармати;

у. упрежденія кут випередження;

~лы наведенія куті наведення;

~лы опáсности куті небезпеки;

~лы при полётах летательного аппарата куті при лётах літного апарата:

у. атаки кут атаки,

у. крена кут крену (нахилу),

у. наклона траектории кут нахилу траєкторії.

уголковый кутниковый;

~вый отражатель кутниковый відбивач.

уголовник кáрний злочинець.

уголовно кáрно, кримінально.

уголовный кáрний, кримінальний.

уголок 1. кутóк, -тка, кутóчок, -чка;

2. ріжóк, -жка, ріжечок, -чка;

3. кутник, -ка.

уголь 1. вугілля; (тлеющий) жар, -ру; 2. (кусок обгоревшего дерева) вугліна, вугіль.

угольный косинець, -нця, твор. -нцем; кутник;

у. магазинной коробки кутник

магазинной скриньки;

у. стальной сталевий кутник.

угольный вугільний, вугляний.

угомонять, угомонить угамовувати, -мовую, -мовуєш, угамувати, -мую, -муєш, уговтувати, угóвати; (успокаивать — ещё) заспокоювати, -коюю, -коюєш, заспокоїти, утихомірювати, -рюю, -рюєш, утихомірити.

угои відгін, -гону, відгонення, відгінання, виганяння, вигінання; крадіжка, крадіж, -дежу, вїкрадення, викрадання.

угорать, угореть чадіти, учадіти.

угоревший який (що) учадів, учаділий.

угощать, угостить частувати, -тую, -туєш, почастувати, угощати, угостити (угощу, угóстиш), пригощати, пригощувати, -щую, -щуєш, пригостити.

угощение (действие) частування, почастування, угощання, угощення, пригощання, пригощування, пригощення.

угрожаемый 1. який (що) погрожує (загрожує); 2. погрозливий, загрозливий;

~мый период загрозливий період.

угроза 1. (обещание причинить зло, неприятность) погроза, загроза, грізьба, грозьба; 2. (возможная опасность) загроза.

удавка-узел вузол петлею, зашморг. удавление задушення, удавлення; вішання.

удавливать, удавить задушувати, -шую, -шуєш, задушити, -душú, -душиш; вішати, повісити, -вішу, -вісиш.

удаление (действие) віддалення, віддаління; виведення, випровадження, випроваджування; висилання, виганяння, відалення, видаління.

удалять, удалить 1. (отдалять) віддаляти, віддалити; 2. (из организма, с территории) видаляти, видалити; (изымать) вилучати, вилучити; 3. (пятно и т. п.) виводити, вивести 4. (отстранять, устранять) усувати, усунути; у. мишень на 10 метров віддаляти (віддалити) мету на 10 метрів;

у. **опа́сность** усувати (усу́нути) небезпе́ку.
уда́р уда́р, -ру; (*тумак — еще*) стусан, -на; (*потрясение — еще*) ураза;
у. **ави́ации** уда́р ави́ації (лету́нства):
бо́мбово-раке́тный бо́мбово-ракетний,
бо́мбовый бо́мбовий,
гла́вный голо́вний,
группо́вый группо́вий,
массиро́ванный масо́ваний,
обою́дный обо́пільний (вза́емный),
оди́ночний пооди́нчий,
одно́временный одночасо́вий,
последо́вательный послідо́вний,
раке́тный раке́тний,
реші́тельный рішу́чий,
сосредото́ченный зосередже́ний;
у. **встречный** зустрі́чний уда́р;
у. **в шты́ки** уда́р на багне́ти;
у. **остана́вливающий** зупи́нний уда́р;
у. **о́тветный** уда́р-вiдпові́дь;
у. **предупре́ждающий** попереджува́льний (застере́жный) уда́р;
у. **реша́ющий** ви́ршальний уда́р;
у. **смерте́льный** смерте́льний уда́р;
у. **сокруше́тельный** ни́щивний уда́р;
у. **фла́нговый** крило́вий уда́р;
у. **фронта́льный** чоло́вий (фронта́льный) уда́р;
~**ры** **наноси́т** завда́ти уда́рів.
уда́рник розбива́ч, -ча, уда́рник;
у. **инерцио́нный** інерці́йний розбива́ч.
уда́рный уда́рний, нага́льний;
~**ная** **ави́ация** уда́рна ави́ация,
уда́рне лету́нство;
~**ная** **а́рмия** уда́рна а́рмия;
~**ная** **волна́** уда́рна хви́ля;
~**ная** **волна́** **я́дерного** **взрыва́**
уда́рна хви́ля я́дерного ви́буху;
~**ная** **вязко́сть** уда́рна в'язко́сть,
~**ная** **гру́ппа** уда́рна гру́па;
~**ная** **си́ла** ударна си́ла;
~**ная** **трубка** розбивний запальник;
~**ный** **механи́зм** розбивний механі́зм;
~**ный** **эшелон** уда́рний эшелон.
ударя́ть **би́ти** (б'ю, б'еш), **ударя́-**

ти, уда́рити.
уда́ча уда́ча, (*успех — еще*) ща́стя, талан, -ну́.
уда́чно вдáло, влу́чно; ща́сливо, успі́шно.
уда́чный вдáлий; (*меткий — еще*) влу́чний; (*счастли́вый*) ща́сливий; (*успешный — еще*) успі́шний.
удва́ивание подво́ювання.
удва́ивать, **удво́ить** подво́ювати, -дво́ю, -дво́юеш, подво́ити.
удво́енный подво́енний; (*вдвое́ больший*) подво́йний.
уде́льный пито́мий;
~**ная** **акусти́ческая** **мо́щность** пито́ма акусти́чна поту́жність;
~**ная** **буксиро́вная** **тя́га** пито́ма гали́вна тя́га;
~**ная** **ма́сса** **двигателя** пито́ма ма́са дви́гуна;
~**ная** **тя́га** пито́ма тя́га;
~**ное** **давле́ние** пито́мий тиск;
~**ный** **вес** **морско́й воды** пито́ма ва́га морско́ї води́;
~**ный** **импульс** **тя́ги** пито́мий і́мпульс тя́ги;
~**ный** **расхо́д** **то́плива** пито́ма ви́трата па́лива.
удержа́ние утрі́мання, підтрі́мання, спі́нення; притрі́мання; стрі́мання; затрі́мання, збере́ження; відрахува́ння;
у. **пози́ции** утрі́мання пози́ції.
удержи́вать, **удержа́ть** 1. утрі́мувати, -мую, -муеш, утрі́мати; (*поддержи́вать*) підтрі́мувати, підтрі́мати; спия́ти, спия́ти;
2. (*придержи́вать*) притрі́мувати, притрі́мати; (*сдержи́вать*) стрі́мувати, стрі́мати; (*задержи́вать*) затрі́мувати, затрі́мати,
3. (*отчисля́ть*) відраху́вати, -хóвую, -хóвуеш, відрахува́ти, -раху́ю, -раху́еш.
удержи́вающий **яко́й** (що) утрі́мує; утрі́мувальний;
~**щая** **спосо́бность** **яко́ря** утрі́мува́льна зда́тність кі́тви (яко́ря).
удержи́к затрі́мник,
у. **гильзы** затрі́мник гильзи
удиви́тельный 1. (*странный*) дивний дивови́жний; 2. (*чрезвычайный*) надзвичайний, незвичайний.
удивле́ние подив, ву, здивува́ння,

зачудування.

удивлённо здивовано, із здивуванням.

удивляться, удивиться дивуватися

(дивуюся, дивуєшся), здивуватися.

удлинение (действие) подовження, подовжування, здовження, здовжування, видовження, видовжування.

удлинённый подовжений, здовжений, видовжений; (*продолговатый — ещё*) довгастий.

удлинитель подовжувач, -ча, твор. -чем.

удобно зручно, вигідно.

удобоуправляемость зручність керування.

удобство 1 зручність, -ності; вигідність, -ності; 2 (*благоустройство*) вигода.

удовлетворение 1. (*действие*) задоволення, задовольняння, вдоволення, вдовольняння; 2. (*удовольствие*) задоволення, вдоволення.

удовлетворённость задоволеність, -ності, вдоволеність, -ності; (*удовлетворение — ещё*) задоволення, вдоволення.

удовлетворительно задовільно.

удовлетворительный задовільний; (*достаточный — ещё*) достатний.

удовлетворя́ть, удовлетвори́ть 1. задовольняти, задовольнити, задовольняти, задовольнити; (*успокаивать — ещё*) заспокоювати, -коюю, -коюеш, заспокоїти; 2 задовольняти, задовольнити.

удостаивать, удостоить відзначати, відзначити, відзначити; (*оказывать внимание, почитать*) ушановувати, -новою, -новоюеш, ушанувати, -ною, -ноюеш;

у. высокой награды відзначати (відзначити) високою нагородою;

у. чести (кого) ушанувати (кого).

удостаиваться, удостоиться бути, стати (стану, станеш) гідним (чого), заслугувати, -вую, -вуюеш (*на что*).

удостоверение 1. (*действие*) посвідчення, посвідчування, засвідчення, засвідчування, 2 (*документ*) посвідка, посвідчення; свідцтво; **у. личности** посвідка про особу, особисте посвідчення, посвідчення особи.

удостоверять, удостоверить посвідчувати, -чую, -чуюеш, посвідчити, засвідчувати, засвідчити;

у. личность посвідчувати (посвідчити) особу;

у. подпись засвідчувати (засвідчити) підпис.

удостоверя́ть, удостове́риться

1. упевнятися, упевнитися; (*убеж-даться*) переконуватися, -нуюся, нуєшся, переконатися, пересвідчуватися, -чуюся, -чуюешся, пересвідчитися; 2. (*быть удостоверенным*) засвідчуватися, -чуюсь, посвідчуватися.

удостоённый відзначений; ушанований.

удуша́ть, удуши́ть душити, -шу́, -шиш, задушувати, -шую, -шуюеш, задушити.

удушающий 1. який (що) душить (зaduшуе); 2. задушливий;

~ший газ задушливий газ.

удушение (отравляющими веществами) задушення (*отруйными речовинами*).

удушливый задушливий, задушний.

удеиня́ть, уедини́ть відокремлювати, -люю, -люєш, відокремити, -млю, -миш, усамітнювати, -нюю, -нюєш, усамітнити.

удеиня́ться, уедини́ться бути (залишатися) на самоті, залишитися, (*лишусь, лишишся*) на самоті, усамітнюватися, -нююся, -нюєшся, усамітнитися; (*обособляться*) відокремлюватися, -лююся, -люєшся, відокремитися, -млюся, -мишся.

ужас 1 жах, -ху; жахливість, вості, страхітливість, вості; 2. (*предмет, внушающий ужас*) страхіття.

ужасать, ужаснуть жахати, жахнути.

ужасаться, ужаснуться жахатися, жахнутися.

ужасающий який (що) жахає, жахний, страхітливий.

ужасно жахливо, страхітливо, страшно; страшенно.

ужасный жахливий; (*ужасающий — еще*) страхітливий.

ужин вечеря.

ужинать вечеряти.

ужинный для вечері;

~ная закладка закладання (продуктів) на вечерю.

узел 1. вузол, -зла; 2. (свёрток) клунок, -нка; 3. мор. вузол, -зла; у. бегущий біжучий (біжний) вузол;

у. заграждєний вузол перепон;
у. коммунікаційний вузол комунікацій;
у. космічної зв'язи вузол космічного зв'язку;

у. морських коммунікацій вузол морських комунікацій;

у. оборони вузол оборони;

у. петлевої зашморг;

у. простої звичайний вузол;

у. зв'язи вузол зв'язку:
вспомогательний допоміжний, опорний опірний, особого призначення особливого призначення, подвижний рухомий, пункта управління пункту керування, стаціонарний стаціонарний;

у. радіолокаційний радіолокаційний вузол;

у. спротивлення вузол опору;

~лы морские морські вузли:
беседочный альтанковий, гачный гаковий, двойной беседочный подвійний альтанковий,

двойной гачный подвійний гаковий,

плоский плоский,

простої штык звичайний штик,

прямой прямий,

рифовой рифовий,

рыбачий штык рибальський штик,

стойорный затримний,

удавка зашморг,

шкотовый шкотовий,

шлюпочный шлюпковий,

штык со шлагом штик із шлагом.

узкий вузький; (тесный — ещё) тісний.

узковато завузько, вузьковато.

узковатый завузький, вузьковатий.

узкость вузькість, -кості.

узловой вузловий;

~вые пазы вузлові гари, вузлові пази.

узнавать, узнать 1. дізнаватися,

-наюся, -наєшся, дізнатися, довідуватися, -дуюся, -дуєшся, довідатися; 2. (обнаруживать в ком-чём-л. кого-л. или что-л. знакомое) пізнавати, пізнати, упізнавати, упізнати.

указ універсал, -лу, указ, -зу; (приказ — ещё) наказ, -зу.

указание (действие) указання; зазначення; вказівка; наказ, -зу.

указатель показник, вказівник, -ка; (указатель пути) дороговказ;

у. визиера показник зірника;

у. давлення показник тиску;

у. истинной воздушной скорости показник справжньої повітряної швидкості;

у. количества израсходованного топлива показник кількості витраченого палива;

у. мгновенной вертикальной скорости показник миттєвої вертикальної (прямоїсної) швидкості;

у. поворота и скольжения вказівник поверту і ковзання;

у. прицела показник мірника;

у. числа М показник числа М.

указательный вказівний;

~ные знаки вказівні знаки;

~ный палец вказівний палець.

указка 1. (палочка, которой что-л. указывают) указка; 2. (указатель) показник; 3. (указание, распоряжение) вказівка.

указывать, указать 1. (показывать) показувати, -зую, -зуєш, показати, -кажу, -кажеш; 2. (дovодить до чьего-л. сведения) указувати, указати; (отмечать — ещё) зазначати, зазначити.

укараулить 1. (стеречь) устерегті, -режу, -режеш; (уберечь) уберегті, -режу, -режеш; 2. (подкараулить) підстерегті.

укаренный укочений; накочений; уторований, утертий;

~ная дорога накочений (укочений) шлях.

укатывание накочування, укочування.

укатывать, укатать накочувати, -кочую, -кочуєш, накотити, -кочу, -котиш, укочувати, укотити; уторувати, -рвую, -рвуєш, уто-

рувати, -рюю, -рюеш, утирати, утерти (утру, утреш).

укачивать, укачать 1. заколисувати, -сую, -суеш, заколисати, -лишу, -лишеш, заколихувати, -лихую, -лихуеш, заколихати, -лишу, -лишеш; 2. (утомлять качкой) захитувати, -тую, -туеш, захитати.

укладка укладання, укладення; складання, складення.

укладочный укладальний;
~ний **ящик** укладальна скринька.

укладчик укладальник, укладач, -ча, твор. -чём.

укладывать, уложить 1. укладати, укласти (укладу, укладеш); 2. (складывать в одно место, упаковывать) складати, скласти, пакувати, -кую, -куеш, запакувати; 3. (отыскивать место) уміщати, умістити (уміщу, умістиш).

уклон 1. схил, -лу, похил, -лу; 2. (отклонение от какого-л. направления) ўхил, лу; (отклонение в сторону — ещё) збочення; (наклонность) нахил, лу.

уклонение відхилення, відхилення, ухилення, ухилення; збочення, збочування; відбігання; відходження; ухилення, ухилення, уникнення, уникання;
у. от атаки ухилення від атаки.

укломер схиломір.

уклоняться, уклониться відхилятися, відхилітися, -хилюся, -хилишся, ухилятися, ухилітися; уникати, уникнути; (отворачиваться) відвертатися, відвернутися; збочувати, -чую, -чуеш, збочити.

уключина кочет; ~ны *мн.* кочеті, -тів.

укол укол, -лу; (*мед.* — ещё) укол, -лу, застрік, -ку;
у. наведённый наведений укол;
у. останавливающий зупинювальний укол;
у. предупреждающий попереджувальний (запобіжний) укол;
у. прямой простиий укол;
у. с отводом оружия противника укол з відведенням зброї ворога;
у. с переводом укол з переведенням.

уколотый уколений; підколений; сколений.

уконплектование укомплектування, укомплектовування.

уконплектованность укомплектованість, -ності.

уконплектованный укомплектований.

уконплектовка укомплектування, укомплектовування.

уконплектовывать, укомплектовать укомплектувати, -товую, -товуеш, укомплектувати, -тую, -туеш, поповнювати, -нюю, -нюеш, поповнити.

укорачивать, укоротить укорочувати, -чую, -чуеш, укоротити, -рочу, -ротиш, скорочувати, скоротити, прикорочувати, прикоротити.

укоренение укорінення, укорінювання.

укоризненный докірливий.

укосина ав. косяк, -ка.

Украина Україна.

украинец українець, -ця, -цем; *мн.* **украинцы** українці, -ців.

украинизированный українізований.

украинизировать українізувати, -зую, -зуюш.

украинизироваться українізуватися, -зуються.

украинизм лінгв. українізм, -му.

украинка українка.

украинофил українофіл.

украинофоб українофоб.

украинский український;
~кая повстанческая армия (**УПА**) українська повстанська армія (**УПА**).

укрепительный 1. укріпний; 2. (*усиливающий*) зміцнювальний.

укрепление 1. (*действие*) укріплення, укріплювання, закріплення, закріплювання; зміцнення, зміцнювання; 2. *воен.* укріплення, фортеця;
у. береговое берегове укріплення;
у. временное тимчасове укріплення;
у. групповое групове укріплення;
у. долговременное довготривале укріплення;
у. заглаговременное завчасне укріплення;
у. ложное фальшиве укріплення;
у. успешное поспішне укріплення;

~ний лінія лінія укріплень.
укреплённый 1. укріплений; закріплений, прикріплений; 2. зміцнений;
 ~ная лінія укріплена лінія;
 ~ная полоса укріплена смуга;
 ~ный лагерь укріплений табір;
 ~ный район укріплений район;
 ~ный участок укріплена ділянка.
укреплять, укрепить 1. укріплювати, -люю, -люєш, укріпити, -плію, -піш; (*закрепляют*) закріплювати, закріпити; (*прикрепляют*) прикріплювати, прикріпити; 2. (*делать более сильным*) зміцнювати, -нюю, -нюєш, зміцнити.
укрепляться, укрепиться 1. укріплюватися, -лююся, -люєшся, укріпитися, -пліюся, -пішся; (*закрепляются*) закріплюватися, закріпитися; (*прикрепляются*) прикріплюватися, прикріпитися; 2. (*усиливаться*) зміцнюватися, -нююся, -нюєшся, зміцнитися.
укрупнение збільшення, збільшування.
укрупнённый збільшений.
укрупнять, крупнить збільшувати, -шую, -шуєш, збільшити.
укрупняются, крупнятся збільшуватися, -шується, збільшитися.
укривание 1. укривання, покривання; 2. приховування, переховування.
укривательство приховування; переховування.
укриваться, укрывься ховатися, ховатися, захищуватися, -ховуюся, -ховуєшся; накриватися, накрітисся.
укривие 1. (*действие*) укриття, покриття; накриття; схов, -ву; захист, -ту; приховання; 2. (*убежище*) укриття, захисток, -тку, захист, -ту, схов, -ву, схованка, сховище, сховок, -вку; 3. (*сокрытие*) приховання;
 у. **временное** тимчасове сховище (*укриття*);
 у. **для одиночного бойца** сховок для окремого бійця;
 у. **для орудия** сховок (*укриття*) для гармати;
 у. **для поста** укриття для стійки;
 у. **на время тревоги** схованка на час тривоги, бомбосховище;

у. **от воздушного наблюдения** сховище (*укриття*) від повітряного стеження;
 у. **от навесного огня** сховище від звісного вогню;
 у. **пещерного типа** сховище печерного типу;
 у. **противоскольное** протискалькове сховище (*укриття*).
укрытый 1. укрітий; 2. схований; 3. прихований.
улавливатель уловлювач, *твор.* -чем.
улавливать, уловить 1. уловлювати, -люю, -люєш, уловити, -влію, -виш, піймати, спіймати; (*схватывать*) схоплювати, -люю, -люєш, схопити, -плію, -пиш; (*замечать*) помічати, помітити, -мічу, -мітиш; 2. (*выбирать*) вибирати, вибрати, -беру, -береш; (*находить*) знаходити, -джу, -диш, знайти, -йдю, -йдеш.
улаживание 1. уладнування, залагоджування; 2. лагодження; ладнання.
улика доказ, -зу.
уличать, уличить викривати, викрити, -крию, -криєш; (*выявлять*) виявляти, виявити, -влю, -виш; (*обвинять*) звинувачувати, -чую, -чуєш, звинуватити, -вачу, -вачиш.
уличный вуличний;
 ~ный бой вуличний бій.
улучшение поліпшення, поліпшування; правління, правління.
ультимативно ультимативно.
ультимативность ультимативність, -ності.
ультимативный ультимативний.
ультиматум ультиматум, -му, ультимат, -ту.
ультразвук ультразвук, -ку.
ультразвуковой ультразвуковий;
 ~вые колебания ультразвукові коливання.
ультракоротковолновый ультракороткохвильовий.
ультракрасный ультрачервоний.
ультрамарин ультрамарин, -ну.
ультрафильтр ультрафільтр, ультрациділо.
ультрафиолетовый ультрафіолетовий;
 ~вое излучение ультрафіолетове

випромінювання.
ум розум, -му, т́яма.
умалишённый 1. *прил.* божевільний;
 - 2. *в знач. суц.* божевільний, -ого.
умалчивать, умолча́ть замовчува-
 ти, -чую, -чуєш, замовча́ти, -чу́,
 -чи́ш, промовчувати, промовча́ти.
умалять, умалить примénшувати,
 -шую, -шуєш, примénшити, змён-
 шувати, змёншити.
умело уміло; вправно.
умелый умілий, тямúщий; (*искус-
 ный* — ещѐ) вправний.
умѐние уміння, умілість, -лості,
 -тямкість, -кості.
уменьшаемое *в знач. суц., мат.*
 змёншуване, -ого.
уменьшаемый змёншуваний.
уменьша́ть, умень́шить змёншувати,
 -шую, -шуєш, змёншити, помён-
 шувати, помёншити; примénшувати,
 примénшити.
уменьшающийся спадний.
уменьше́ние змёншення, змёншуван-
 ня; спад, -ду;
у. карты змёншення кáрти (ма́пи).
уменьшитель змёншувач, *твор.* -чем.
уменьшительный змёншувальний;
 ~ное **стекло́** змёншувальне скло.
умѐренный 1. стрі́маний, угамо́-
 ваний, стішений; 2. помі́рний;
 (*скромный*) невиба́гливий, не-
 вимóгливий; 3. (*знающий меру*)
 помі́ркований.
умертвля́ть, умертвѝть умертвля́ти,
 умертвити, -влю́, -вѝш; (*убивать*)
 убива́ти, убіти (уб'ю́, уб'ѝш).
у́мерший якій (що) умѐр (помѐр),
 умѐрлий, помѐрлий.
умерщвление умертві́ння, убива́ння.
умѐщность дорѐчності, -ності.
умира́ние умира́ння, помира́ння;
 кона́ння, сконча́ння, скі́н (скóну).
умно розумно.
умножа́ть, умно́жить 1. *мат.* мно-
 жити, помно́жити; 2. (*увеличи-
 вать в числе*) збі́льшувати, -шую,
 -шуєш, збі́льшити.
умноже́ние 1. мно́ження, помно́жен-
 ня; збі́льшення, збі́льшування.
умный розумний.
умозаключе́ние віснóвок, -вку.
умолка́ние замовка́ння, змовка́н-
 ня; затиха́ння, стиха́ння.
умственный (*мыслительный*) ро-

зумóвий.
умыва́льная умива́льна.
умыва́льник умива́льник.
умыва́ние у(в)мива́ння.
умы́ленно навмісно, навмісне.
умы́ленный навмісний, умісний.
унасле́довать успадкува́ти, -кую́,
 -куєш, одѐржати *в спáдщину*
 (в спáдок), діста́ти *в спáдщину*
 (в спáдок).
унесѐнный віднесений; вінесений;
 занесений; за́браний; украдений.
универса́л (*указ, декларация*) уні-
 верса́л, -лу.
универса́льный універса́льний;
 ~ная **артилле́рия** універса́льна
 артиле́рія;
 ~ная **оборо́на** універса́льна обо-
 ро́на:
противовозду́шная (ПВО) про-
 тивові́тряна (ППО),
противоло́дочная (ПЛО) про-
 тичовно́ва (ПЧО),
противопо́дводнодиверсио́нная
 (ППДО) протипі́дводнодивер-
 сі́йна (ППДО),
противока́терная (ПКО) проти-
 ка́терова (ПКО),
противомѝнная (ПМО) про-
 тимі́нна (ПМО);
 ~ный **снаря́д** універса́льний гар-
 ма́тень.
унижа́ть, уни́зить прині́жувати,
 -жую, -жуєш, прині́зити, -ні́жу,
 -ні́зиш; (*оскорблять*) обража́ти,
 обра́зити, -ра́жу, -ра́зиш; (*пре-
 небрега́ть*) зневажа́ти, знева́жи-
 ти; (*позорить*) ганьбі́ти, -блю́,
 -біш, зганьбі́ти.
униже́ние 1. прині́ження, прині́жу-
 вання; обра́ження, обра́ження,
 зневажа́ння, знева́ження; га́ньб-
 лення, зга́ньблення; 2. (*пренебре-
 жение*) знева́га; (*позор*) ганьба́.
унизи́тельно прині́зливо; обра́зли-
 во; знева́жливо; ганѐбно.
унизи́тельный прині́зливий; (*ос-
 корбительный*) обра́зливий; (*пре-
 небрежительный*) знева́жливий;
 (*позорный*) ганѐбний.
унима́ть, уня́ть гамува́ти, -му́ю,
 -му́єш, угамува́ти, утихомі́рю-
 вати, -рюю, -рюєш, утихомі́рити;
 спиня́ти, спині́ти.
унита́рный уніта́рний;

~ний патрoн унітарний набій.
унифікація (унифікація).
унифіційований уніфікований.
униформа однострій, -рoю, -рoєм.
уничтожати, уничтожить знищувати, -шую, -шуєш, ніщити, знищити; (*истреблять — еще*) винищувати, вінищити; (*губить*) вигублювати, -люю, -люєш, вігубити, -блю, -биш, нівечити, знівечити.
уничтожающий 1. який (що) знищує (ніщить); 2. нищівний, знищувальний;
 ~щий **огонь пулемётов** нищівний вогонь кулеметів (скорострільів).
уничтожение знищення, ніщення, знищування; вінищення, винищування; вігублення, вігублювання, нівечення, знівечення;
 у. **девіації магнітного компаса** знищення девіації магнетного компаса;
 у. **мінних заграждень** знищення мінних перепон;
 у. **об'єкта** знищення об'єкту.
уничтоженный знищений; вінищений; вігублений; знівечений.
унос віднесення; вінесення, віношення; вінос, -су; занесення.
уносить, унести 1. відносити, -ношу, -носиш, віднести; (*откуда-л.*) віносити, вінести; (*куда-л.*) заносити, занести; 2. (*похищать*) забирати, забрати.
упаковка 1. (*действие*) пакування, упакування, упаковування, спакування, спаковування; 2. (*материал для упаковки*) пакувальний матеріал, пакування.
упаковочный пакувальний.
упаковывание упаковування, пакування, спаковування.
упаковывать, упаковать пакувати, -кую, -куєш, запакувати, упакувати, -ковую, -ковуєш, упакувати, спакувати, спакувати.
упаковщик пакувальник.
упереждать, опередить випереджати, випередити, -джу, -диш; попереджати, попереджувати, -джую, -джуєш, попередити.
упирать, опереть упирати, оперти (упру, опереш); (*опирать*) обпирати, обперти (обпру, обпереш), обіперти, опирати, оперти (обп-

ру, обіпереш), спирати, сперти (зіпру, зіпереш).
уплата сплата, сплачування; виплата, виплачування; заплата, заплачування.
уплаченный сплачений; виплачений; заплачений.
уплачивать, уплатить сплачувати, -чую, -чуєш, сплатити (сплачу, сплатиш), заплатити; (*долг и т. п.*) виплачувати, виплатити, -плачу, -платиш.
уплотнение 1. ущільнення, ущільнювання; згущення, згушання, згущування; 2. (*состояние*) затвердіння, тужавіння;
 у. **ліній зв'язи** ущільнення ліній зв'язку.
уплотнённый 1. ущільнений; згущений; 2. затверділий, затвердлий, затужавілий.
уплотнитель ущільнювач, -ча, -чем.
уплотнительный ущільнювальний;
 ~ные **устройства** ущільнювальні пристрої.
уплотнять, уплотнить 1. ущільнювати, -нюю, -нюєш, ущільнити; 2. (*сгущать*) згущати, згущувати, -шую, -шуєш, згустити (згущу, згустиш).
уповец упівець, -вця (вояк УПА).
уполномоченный 1. прил. уповноважений; 2. в знач. суц. уповноважений, -ного;
 ~ный **военный** військовий уповноважений.
упор 1. (*действие, состояние*) упирання, упор, -ру; 2. (*предмет, место, в которое упираются*) затримувач, упора; (*подпорка*) підпора; підпірка; 3. ж. д. спин, -ну (залізничний);
стрелять в у. стріляти впритул.
упорный¹ (для упора) упірний, натискний;
 ~ный **винт** упірний гвинт;
 ~ный **кулак** упірний кулак; 1
 ~ный **подшипник** натискна вальниця, натискний підшипник.
упорный² завзятий, упертий; (*стойкий*) стійкий; (*настойчивый*) наполегливий, настійний, настійливий; (*неотвязный*) настірливий; (*упрямый*) затятий;
 ~ная **оборона** оперта (затята)

оборона;

~ное **сопротивление** завязтий (затятий) біпр.

упорство завязтість, -тості, завязтя, упёртість, -тості; наполегливість, -вості, настійність, -ності, найстійливість, -вості; настірливість, -вості; затятість, -тості.

упорядочение упорядкування, упорядковування, упорядження;

у. перемешанных формирований упорядкування перемешаних формацій (формувань).

упорядочивать, упорядочить упорядковувати, -кову, -ковуєш, упорядкувати, -кую, -куєш.

употребление 1. (действие) уживання, ужиття; застосування, застосування; використання, використання; 2. (состояние) ужиток, -тку.

употреблять, употребить 1. уживати, ужити (уживу, уживеш); (применять) застосувати, -совую, -совуєш, застосувати, -сую, -суюєш; 2. (использовать) використовувати, -товую, -товуєш, використати.

управа управа.

управление 1. (действие) керування, урядування, правлення; 2. (об учреждении) управа; зряд; 3. техн. керування;

у. административное адміністративне керування;

у. боевыми средствами керування бойовими засобами;

у. боем керування бoем;

у. военного коменданта управа військового коменданта;

у. военное військова управа;

у. военно-продовольственное військово-харчова управа;

у. военно-хозяйственное військово-господарча управа;

у. воздушным движением керування повітряним рухом;

у. войсками керування військом;

у. вооружений управа озброєнь;

у. гарнизонное управа залoги (гарнізону);

у. дистанционное дистанційне керування;

у. железнодорожное залізнична управа;

у. комендантское комендантська управа;

у. космическим аппаратом керування космічним апаратом;

у. лётной подготовкой керування літною підготовкою;

у. огнём керування вогнем;

автоматизированное автоматизоване,

автоматическое автоматичне;

у. огнём войск ПВО керування вогнем війська ППО;

у. посадкой самолёта керування сіданням (садженням) літака;

у. ракетой керування ракетою;

у. твёрдое и непрерывное тверде і безперервне керування;

у. частью керування частиною.

управляемость керованість, -ності;

у. корабля керованість корабля;

у. летательного аппарата керованість літного апарата;

плоскость ~ти ав. площина керування.

управляемый яким керують, керований;

~мая бомба керована бомба;

~мая мина керована мина;

~мая ракета керована ракета;

~мые бортовые рули керовані бортові стерна.

управлять урядувати, -дую, -дуюєш, правити, -влю, -виш; керувати, -рю, -рюєш;

у. боем керувати бoем;

у. государством керувати (правити) державою.

управляющий 1. прич. який (що) керує; 2. в знач. сущ. керівник, -ка, адміністратор.

упражнение 1. (действие) вправління; 2. (занятие) вправа;

у. военно-прикладное військово-застосовна вправа.

упразднение 1. скасування, скасування, касування; знищення, знищення, знищення. 2. усунення, усунення.

упразднить, упразднить 1. скасувати, -совую, -совуєш, касувати, -сую, -суюєш, касувати; (уничтожать) знищувати, -щую, -щуеть, знищити; 2. (устранять) усунути, усунути.

упредительный випередний;

~ное вре́мя ви́передний час.

упрежда́ть, увре́дить 1. (*предупреждать*) попереджа́ти, попереджува́ти, -джую, -джуєш, попередити, -джу, -диш; (*предостерегать*) застеріга́ти, застерегти́, -режу́, -реже́ш; 2. (*опережать*) ви́переджа́ти, ви́передити.

упрежде́ние 1. (*действие*) попередження́, попереджа́ння, попереджува́ння; застере́ження, застеріга́ння; 2. *воен.* ви́передження́;

у. це́ли ви́передження́ цілі.

упрежде́нный ви́переджений;

~ная лі́нія це́ли ви́переджена лі́нія цілі;

~ная то́чка встре́чи ви́переджена то́чка зу́стрічі.

упре́к до́кір, -ко́ру, за́кид, -ду; **бро́сать** ~к ко́му закі́нути ко́му, кі́нути (*зробити*) до́кір ко́му, зроби́ти за́кид ко́му, доко́ряти ко́му.

упро́чение 1. змі́цнення, уста́лення, уста́лювання, укрі́плення, укрі́плювання; 2. закрі́плення, закрі́плювання.

упро́чивать, упро́чить 1. змі́цнюва́ти, -нюю, -нюєш, змі́цнити, уста́люва́ти, -люю, -люєш, уста́лити; укрі́плюва́ти, -люю, -люєш, укрі́плі́яти, укрі́пити (*укріплю́, укріпи́ш*); 2. (*прочно утверждать, закреплять за кем-л.*) закрі́плюва́ти, закрі́плі́яти, закрі́пити; (*установливать*) устано́влюва́ти, -люю, -люєш, устано́влі́яти, устано́ві́ти.

упро́ченный змі́цнений, укрі́плений. **упро́чнять, упро́чить** змі́цнюва́ти, -ною, -нюєш, змі́цня́ти, змі́цні́ти; укрі́плюва́ти, -люю, -люєш, укрі́плі́яти, укрі́пити, -плі́ю, -пи́ш.

упро́щать, упро́стить спрощува́ти, -щую, -щуєш, спрости́ти (*спрощу́, спрости́ш*).

упро́щение спроще́ння.

упро́щено спроще́но.

упро́щенный спроще́ний;

~ный по́рядок про́пуска спроще́ний по́рядок перепуска́ння.

упру́гий пружни́й;

~гие дефо́рмации пружни́ дефо́рмації.

упру́го пружно; ту́го.

упру́гость пружни́сть, -ності; ту́гість, -гості́.

упря́жь упряж, -жі, *твор.* -жжю́.

упря́миться упира́тися; (*упорно стоять на своём*) затина́тися.

упря́мый упе́ртий; (*упорный — ещё*) за́тятий; (*о характере — ещё*) запе́клий, кля́тий.

упря́тывать, упрятать хова́ти, схова́ти, захо́увати, -хо́вую, -хо́вуєш, захова́ти.

упуска́ть, упусті́ть 1. упуска́ти, упусті́ти (*упущу́, упусті́ши*); (*выпускать*) випуска́ти, випустити, -пу́щу, -пусти́ш; 2. (*пропускать*) пропус́кати, пропусті́ти; (*прозевать*) прога́вити, -влю, -ви́ш; (*время — ещё*) га́яти, зга́яти, прога́ювати, -га́юю, -га́юєш, прога́яти; 3. (*запускать*) зане́дбува́ти, -бу́ю, -бує́ш, зане́дба́ти.

упу́щение 1. (*действие*) упуска́ння, упу́щення; випуска́ння, пропус́ка́ння; зга́яння, прога́яння; зане́дба́ння; 2. (*недочёт*) неде́лік, -ку, упу́щення; (*недосмотр*) неде́гляд, -ду.

ура́ сла́ва.

уравне́ние 1. зрівня́ння, порівня́ння; 2. *мат.* рівня́ння;

у. вре́мени зрівня́ння ча́су.

уравни́тельный зрівнюва́льний;

~ный ру́беж зрівнюва́льна межа́.

уравнове́шение зрівнова́ження.

уравнове́шенный зрівнова́жений; урівнова́жений.

уравнове́шивать, уравнове́сит зрівнова́жувати, урівнова́жувати.

уравнове́шивающий зрівнова́жувальний;

~щий ме́ханизм зрівнова́жувальний ме́ханизм.

уравнове́шивающийся зрівнова́жний.

урага́н урага́н, -ну, бу́ревій, -вію́.

урага́нный урага́нний;

~ный ого́нь урага́нний (*шалёный*) во́гнь.

урагано́мер урагано́мір.

Ура́н (*планета*) Ура́н.

ура́н *хим.* ура́н, -ну́.

у́рєз 1. (*действие*) уриза́ння, уризува́ння; відріза́ння, відрізува́ння;

2. зрі́з, -зу; відрі́з, урі́з, -зу;

у. во́ды урі́з во́ди.

урезанный урізаний; відрізаний; утітий; увірваний.

урезка урізання, урізування; відрізнання, відрізування; утинання.

уровенний рівневий;

~ная поверхность рівнева поверхня,

~ный пост рівнева стійка; рівневий пост.

уровень рівень, -вня, твор. -внем; (прибор — ещё) поземниця;

у. воды рівень водій;

у. звукового давлєния рівень звукового тїску;

у. поперечный поперечний рівень, поперечна поземниця;

у. продольный поздóвжній рівень, поздóвжня поземниця;

у. стеклянный скляний рівень, скляна поземниця;

у. цилиндрический циліндрїчний рівень, циліндрїчна поземниця;

у. шаровой кульовой рівень, кульова поземниця.

уровнемєр рівнемїр.

уродование нївечення; калїчення; спотворєння.

уродовать нївечити; (калечить — ещё) калїчити; (обезобразивать — еще) спотворювати, -рюю, -рюєш.

урон утрата; (ущерб) шкóда; (убыток) збиток, -тку.

уронить 1. упустити (упущу, упуститиш, пустити; (потерять что-л.) загубити, -гублю, -губиш; 2. (свалить) звалити, -лю, -лиш, скинути; (опрокинуть) перекинути.

урочище урочище.

урочный¹ (определенный) визначений, завданий;

~ная работа визначена робóта.

урочный² (о работе) нормований.

урчание гурчання; бурчання, буркотання; гарчання.

урчать гурчати; бурчати, буркотати; гарчати.

урываться, урваться 1. (вырывать-ся) вириватися, вирватися; 2. (с трудом отлучаться) вириватися, вирватися.

урывочный уривчастий.

усадьба садїба, двóрище; обїєсть

усаживать, усадить (кого) 1. саджати, садовити, -довлю, -дóвиш; посадити, -саджу, -садиш; 2. (сплошь)

засаживать) засаджувати, -джую, -джуєш, засадити; (кругом) обсаджувати, обсадити.

усаживаться, усесться 1. сидати, сїсти (сяду, сядєш); 2. (обосновываться, поселиться где-л.) оселитися, оселїтися (осеяюся, осєлишся), осідатися, осїстися.

усвоение засвóєння, засвóювання; опанування, опановування.

усевать, усеять засівати, засїяти, усівати, усїяти.

усердие (старательность) старанність, -ності, старання, запопадливість, -востї, рєвність, -ності; (тщательность) ретєльність, -ності, пїльність, -ності; (рвение) запал, -лу; завзяття, завзятїсть, -тостї.

усердный старанний, запопадливий, ревний; (сделанный от всего сердца) щїрий, сердечний.

усидчивый посидючий, посидючий.

усик техн. вєрблик.

усиление пїдсилєння, пїдсилювання; посїлення, посїлювання, змїцнення, змїцнювання;

у. антенны пїдсилєння антєни;

у. мїнного заграждєния пїдсилєння мїнної перепони

усиленно 1. (с большой силой) посїлено; 2. (упорно, настойчиво) напóлєгливо, настїно, настїливо, пїльно.

усиленный 1. пїдсилєний; посїлений; змїцнений; 2. (настойчивый) напóлєгливий, настїний, настїливий, пїльний;

~ная охрана посїлена охорóна.

усиливать, усилить пїдсилювати, -люю, -люєш, пїдсилити, (укреплять) змїцнювати, -ноюю, -нюєш, упóтужнювати, -ноюю, -нюєш, упóтужнити.

усилие зусїлля.

усилитель пїдсилювач, -ча, -чем;

у. отдачи пїдсилювач вїдбю.

усилительный пїдсилювальний.

ускользать, ускользнуть вислизати, вислизнути, (исчезать — ещё) зникати, зникнути.

ускорение пришвїдшення, пришвїдшування, прискóрення, прискóрювання.

ускоренно пришвїдшено, прискó-

рено.

ускóренний пришвídшений, при-скóрений;~**ний шаг** пришвídшений крок.**ускорíteль** пришвídшувач, прискó-

рювач, -ча, твор. -чем;

у. стáртовый стáртовый пришвíd-шувач.**ускорíteльный** пришвídшуваль-ний, прискóрювальний.**ускоря́ть, ускóрить** пришвídшувати, -шую, -шуеш, пришвídшити,

прискóрювати, -рюю, -рюеш,

прискóрити.

услóвие умóва; ~**вия** *мн.* умóви (умóв);~**вия атмóсферные** атмóсферні умóви;~**вия мéстные** місцеві умóви;~**вия неблагоприятные** несприй-ливі умóви;~**вия освещéния** освiтлювальні умóви;~**вия полёта** умóви лéту;~**вия предварительные** попередні умóви.**услóвиться** умóвитися.**услóвно** умóвно.**услóвность** умóвність, -ності.**услóвный** умóвний;~**ные зна́ки** умóвні зна́ки:**метеорологические** метеороло-гічні,**тактические** тактичні,**топографические** топографічні.**усложнѝть, усложнѝть** ускладнювати, -нюю, -нюеш, ускладнѝти,

ускладнѝти.

усложнѝться, усложнѝться усклад-

нюватися, -нюється, ускладнѝти-

ся, ускладнѝтися; (*становиться**посложнее*) складнѝшати, по-

складнѝшати.

услúга послúга.**услы́шать** почу́ти, зачу́ти.**узмáтривать, усмотрѝть** добавáти,

добáчити, вбáчати, вбáчити,

побáчити; углédити, наглédити.

усмотрѝние рóзгляд, -ду; рóзсуд,

-ду;

по вáшему ~ню на вáшу дум-

ку, на ваш рóзсуд.

усовершенствование удосконáлен-

ня, удосконáлювання.

усовершенствовать удосконáлюва-

ти, -люю, -люеш, удосконáлити.

успѝваемость успѝшність, -ності.**успѝвáть, успѝть** устигáти, устиг-нути.**успѝется** устигнемо.**успѝх** úспіх, -ху;**у. боевóй** бойовій úспіх;**у. испóльзовать** використати úспіх;**у. начáльный** початковий úспіх;**у. частичный** частковий úспіх;**не достѝгнув** ~ха не досягнувши úспіху.**успѝшно** успѝшно.**успѝшность** успѝшність, -ності;**у. артиллерийской стрельбы** успішність артилерійного стрiляння (артилерійної стрiльби);**у. атакѝ** успішність атакѝ.**успѝшный** успішний.**успокаивáть, успокобѝть** 1. заспокою-

вати, -коюю, -коюеш, заспокобѝ-

ти; (*унимать* — *ещѝ*) утишу-

вати, -шую, -шуеш, утишити, уга-

мóбувати, -мóвую, -мóвуеш, уга-

мувáти, -мúю, -мúеш; 2. утихо-

мiривати, -рюю, -рюеш, утихо-

мiрити.

успокаивáюще заспокійливо.**успокаивáющее** *в знач. сущ., мед.*

заспокійливе, -вого.

успокаивáющий 1. якѝй (щó) заспо-

коюе; 2. заспокійливий.

успокоение 1. заспокобѝня, заспо-

коювання; втихомiрення, втихо-

мiрювання; 2. приборкання,

приборкування, угамувáння,

угамóбування.

успокобѝнный заспокобѝний; утише-

ний, угамóваний; утихомiрений.

успокоитель заспокоювач, -ча, твор.-чем; *мн.* заспокоювачі;**у. колебáнный** заспокоювач ко-

ливáнь;

~**ли кáчки** заспокоювачі хитавіці.**уста́в** статúт, -ту;**у. врѝменный** тимчасóвий статúт;**у. ордена** статúт ордена;**у. пограничной слúжбы** статúт

прикордóнної слúжби;

у. слúжбы статúт слúжби;~**вы во́инские** вiйськовi статúти:**боевóй** бойовий,**внúтренней слúжбы** внúтриш-

ньої слúжби,

-хилію, -хилиш; відсувати, відсунути;

у. замеченные недостáтки усувати помічені недóліки;

у. от дóлжности усувати (звільнити) з посади;

у. с пути усунути з дорóги.

устрашáть, устрашить лякати, злякати, налякати, страшити, настрашити; (*стращать* — ещѐ) страхати, настрахати.

устрашáюще застрашливо; страхитливо;

устрашáющий 1. який (щó) лякає; 2. застрашливий; (*ужасающий*) жахливий, страшний, страхитливий.

устремлѐнность спрямованість, -ності, скерованість, -ності.

устремлѐнный спрямований, скерований; звѐрнений, кинений, затоплений; зосерѐджений.

устремлáть, устремить спрямовувати, -мовую, -мовуєш, спрямувати, -мюю, -мюєш, скеровувати, -рбовую, -рбовуєш, керувати, -рюю, -рюєш; (*о взгляде* — ещѐ) кидати, кинути, затопляти, затоплювати, -люю, -люєш, топити, -топлю, -топиш; (*сосредоточивать*) зосерѐджувати, -джую, -джуєш, зосерѐдити, -джу, -диш.

устроѐнный 1. улаштований; упорядкований, упоряджений; налагоджений; облáднаний; справлений; 2. зроблений, створений.

устройство 1. (*действие*) улаштування, улаштування; упорядкування, упорядження; налагодження, налагоджування; облáднання, облáднування; справляння; 2. (*строение, конструкция*) будóва; 3. (*механическое приспособление*) пристрій, -рою;

у. для работы дѐзелей под водо́й (РДП) пристрій для роботи дѐзельв під водо́ю (РДП);

у. окóпов нанóсом улаштування шанців наплінком;

у. отображения інформації пристрій відображення інформації.

уступ устúп, -пу; (*горы*) залóм, -му, прискалок, -лка; приступок, -пка; **у. для зúба стóпора** приступок

для зúба стóпора (затрѐмача); **у. локтево́й** лѐктьовий приступок.

уступáть, уступить поступáтися, поступѐтися, -ступлю́ся, -ступѐшся; відступáти, відступѐти; попускáти, попустѐти, -пушú, -пу́стиш (кому-чому щó); (*отдавать*) вѐддавати, -даю, -даєш, вѐддáти, -дám, -дасѐ; (*давать*) давáти, дáти (кому-чому щó).

устúпный приступковий; **~ное** располо́жение приступковѐ розташування.

уступообразно устúпами.

уступообразный уступувáтний.

устúпчатый устúпчастий.

устúпчиво постúпливо.

устúпчивый постúпливий.

устье 1. (*реки*) гѐрло; 2. (*печи*) чѐлюсті, -тѐв.

усыпáть, усыпать посипáти, посипáти, висипáти, висипáти; (*обсыпать*) обсипáти, обсипáти, (*засыпать*) засипáти, засипáти.

усыплѐние 1. (*действие*) приспáння, присипляння; 2. (*сон*) сон (сну).

усыплáть, усыпить присипляти, приспáти, -сплю, -спиш.

усыплáющий 1. який (щó) присипляє; 2. заколисливий.

утаѐние приховáння, приховування, затáєння, затáювання.

утаѐнный прихований; затáєний.

утаѐвание приховування; затáювання.

утаѐвать, утаѐть приховувати, -ховую, -ховуєш, приховáти; затáювати, -та́ю, -та́юєш, затáйти.

úтварь начіння; (*посуда* — обы́чно) пóсуд, -ду.

утверждáть, утвердить 1. установлювати, -люю, -люєш, установѐти, -новлю, -новѐш; (*укреплять*) укрѐплювати, -люю, -люєш, укрѐпити, -плю, -пиш; 2. затвѐрджувати, -джую, -джуєш, затвѐрдити, -джу, -диш; ствѐрджувати, ствѐрдити; 3. пѐдтвѐрджувати, пѐдтвѐрдити.

утверждѐние 1. (*действие*) установлѐння, установлювання; закрѐплення, закрѐплювання; затвѐрдження, затвѐрджування, ствѐрдження, ствѐрджування,

підтвердження, підтверджування;
 2. (*мнение*) твёрдження.
утверждѣнный 1. установлений;
 2. затвёрджений.
утеплѣние утѣплення, утѣплювання.
утѣря 1. загублення; 2. (*утрата*)
 втрата.
утѣрянный загублений.
утѣрять загубити, -гублю, -губиш.
утѣчка 1. (*жидкости, газа*) вітик,
 -току; (*информации — ещё*)
 виплив, -пливу; (*потеря*) втра-
 та; (*убыль*) убўток, -тку; 2. (*по-
 бег*) у(в)тѣча.
утирка утирання, обтирання.
утихатъ, утихнуть затихати, за-
 тихнути, стихати, стїхнути; (*о бу-
 ре, ветре — ещё*) ущухати, ущух-
 нути.
ўтка мор. клѣмпа, зачіплѣк, -ка.
утлѣгар мор. утлѣгар, -ря, -рем.
утолѣние 1. заспокобнення, заспокою-
 вання, угамування, угамовуван-
 ня; угамування, угамовування.
утолщѣние 1. (*действие*) стовщен-
 ня, стовщування, потовщення, по-
 товщування; потовщання, тов-
 щання, погрубшення, згрубшен-
 ня; 2. (*утолщѣнное место*) стов-
 щення;
у. линии погрубшення лінії.
утолщѣнный грубший, потовщений;
 ~ная часть грубша частина.
утолять, утолить 1. (*жажду, голод
 и т. п.*) заспокоювати, -коюю,
 -коюеш, заспокоїти, угамову-
 вати, -мовую, -мовуеш, угаму-
 вати, -мўю, -мўеш; 2. (*боль*) ута-
 мовувати, -мовую, -мовуеш, ута-
 мувати, -мўю, -мўеш.
утомительный см. утомляющий.
утомлѣние втѣма.
утомлѣнность стѣмленість, -ності.
утомляющий який (що) стѣмлює;
 втѣмлиий, втѣмлювальний.
утощѣние потѣншення, потѣншу-
 вання.
уточѣнный 1. прич. стѣншений,
 потѣншений; витончений. 2. в
 знач. прил. (*изысканный*) вітонче-
 ний; (*тонкий*) тонкий.
утопить утопити (утоплю, утопиш),
 потопити, притопити.
утопѣющий 1. прич. який (що)
 потопѣє; 2. в знач. суц. потѣп-

леник.
утоплѣние утѣплення;
у. бойка при открыто затворѣ
 утѣплення розбивача при відкрї-
 тому замковї.
уточѣние утѣчнення.
уточѣнный утѣчений.
уточняющий який (що) утѣчноє,
 утѣчноувальний.
утрамбѣвка трамбування, утрам-
 бѣвування, утрамбування.
утрамбѣвывать, утрамбѣвать трам-
 бувати, -бўю, -бўеш, утрамбу-
 вати, -бѣвую, -бѣвуеш, утрамбу-
 вати.
утрата 1. втрачання, загублення;
 2. втрата.
утрачивать, утрачить втрачати,
 втратити (втрачу, втратиш); гу-
 бити, -блю, -биш, загубити, згу-
 бити.
ўтренний рѣнїшний, ранковий; (*рас-
 светный*) свїтанковий;
 ~ний рѣпорт вѣхтенного офицѣ-
 ра ранковий рѣпорт вѣхтового
 старшини.
утированный перебільшений.
утировать перебільшувати, -шую,
 -шуеш.
утировка перебільшення, перебіль-
 шування.
ўтро рѣнок, -нку.
дѣброе у. добридень; дѣброго
 рѣнку.
утиренный потрѣбений, потрїйний.
ўтром урѣнци, рѣнком;
рѣно ~ром зрѣнку, зрѣння, рѣ-
 но-врѣнци.
утирѣать, утирѣти 1. утирўшувати,
 -шую, -шуеш, утирўсити (утирў,
 утирўсиш), утирѣати, утирѣти;
 2. (*утомлять тряской*) розтря-
 сати, розтрясти.
утиплѣть, утиплѣть потўплювати,
 -люю, -люеш, потуплѣти, потўпи-
 ти, -плю, -пиш.
утиѣг прѣска.
утиѣжение прасування; глѣджен-
 ня, виглѣджування.
утиѣжить прасувати, -сўю, -сўеш,
 випрасѣувати, -сѣвую, -сѣвуеш,
 вїпрасувати; глѣдити, -джу,
 -диш, виглѣжувати, -джуо,
 -джуеш.
утяжелѣние 1. (*действие*) обвѣжнен-

ня, обважнювання; 2. (*состояние*) важчання, поважчання.

утяжелитель обважнювач, -ча, -чем.

утяжелять, утяжелить обважнювати, -ною, -нюєш, обважнити, робити (-блю, -биш) [надто] важким, зробити [надто] важким, зробити важчим.

ухá (*рыбная*) юшка; щербá.

ухáб вибій, -бою, вибоїна.

ухáбистый вибоїстий, ямкуватий.

ухвáт 1. рогáч, -чá, -чём; 2. мор. кнехт, стовпéць, -пця, твор. -пцём.

ухищрénие хитрування; ~**ния** мн. хитроші, -щів.

ухóд відхід, -хóду; вихід, -ходу; відплиття, відпливання; тикання, утікання; зникнення, зникання.

уходить, уйти (*идти, отправляется*) іти (іду, ідеш), піти (піду, підеш) [собі]; (*выходить*) виходити, -джу, -диш, вийти, -йду, -йдеш; (*отходить*) відходити, відійти, (*о корабле и т. п. — обычно*) пливати, плисти (пливу, пливеш) и плісти, попливи, поплісти, відпливати, відпливти, відплісти.

учáствовать брати (беру, береш) участь, узяти (візьму, візьмеш) участь.

учáствующий який (що) бере участь, учасник.

учáстие участь, -ті.

учáстник учасник.

учáсток 1. (*часть земли, поверхность чего-л.*) ділянка; 2. (*административный*) дільниця; *воен.* дільниця, ділянка;

у. боевой бойова дільниця (ділянка);

у. высадки морского десанта ділянка (дільниця) висадження (висаду) морського десанту;

у. государственной границы ділянка (дільниця) державного кордону;

у. заражения ділянка (дільниця) зараження;

у. лагерьный таборова ділянка (дільниця);

у. обороны ділянка (дільниця) оборони;

у. посадки морского десанта ділянка (дільниця) посаду морського десанту;

у. прорыва ділянка (дільниця) пробію (прориву);

у. сосредоточения усилий ділянка (дільниця) зосередження зусиль;

у. роты ділянка (дільниця) сотні;

у. сторожевой сторожова ділянка (дільниця);

у. форсирования ділянка (дільниця) форсування.

учáсть доля; (*судьба*) талán, -ну.

учáщение 1. частішання, почастішання; 2. пришвидшення, пришвидшування, прискорення, прискорювання.

учáщенно пришвидшено, прискорено.

учёба навчання.

учёбник підручник.

учёбно-боевой навчально-бойовий; ~**вая машина** навчально-бойова машина.

учёбно-тренировочный навчально-тренувальний;

~**ные средства** навчально-тренувальні засоби;

~**ный полёт** навчально-тренувальний лет;

~**ный самолёт** навчально-тренувальний літак.

учёбный навчальний;

~**ная граница** навчальний кордон;

~**ная материально-техническая база** навчальна матеріально-технічна база;

~**ная программа** навчальна програма;

~**ная стрельба** навчальне стріляння, навчальна стрільба;

~**ная часть** навчальна частина;

~**ное заведение** навчальний заклад;

~**ное оружие** навчальна зброя;

~**ное поле** навчальне поле;

~**ное пособие** навчальний посібник;

~**ный городок** навчальне містечко;

~**ный корабль** навчальний корабель;

~**ный отряд** навчальний загін;

~**ный патрон** навчальний набій;

~**ный план** навчальний план;

~**ный пункт** навчальний пункт;

~**ный сбор** навчальний збір;

~**ный центр** навчальний центр.

учѣние навчання, впра́ви (вправ);
 у. **авиацио́нное** авіаційне (летунське) навчання;
 у. **боево́е** бойове навчання;
 у. **гражданской оборо́ны** навчання цивільної оборо́ни;
 у. **иссле́довательское** до́слідне навчання;
 у. **корабѣльное** корабле́ве навчання;
 у. **о́бщее** загалне навчання;
 у. **оди́нчое** навчання одинце́м;
 у. **опера́тивное** опера́тивне навчання;
 у. **о́пытное** до́свідне навчання;
 у. **показное** показове навчання;
 у. **стратегі́ческое** стратегі́чне навчання;
 у. **такти́ческое** такти́чне навчання;
 у. **флѣтское** флѣтське навчання.
уче́ник учень (учня).
ученический учнівський.
учѣно учѣно, по-вчѣному; (*научно*) науково.
учѣний учений; (*научный*) науковий, учений;
 ~ная **степень** науковий ступінь;
 ~ное **звање** вчѣна ранга, вчѣне звання.
учѣт облік, -ку;
 у. **расхо́да патро́нов** облік витрати набѣв.
учѣтно-послужно́й обліково-службовий;
 ~ная **карточка** обліково-службо́ва картка.
учѣтны́й обліковий;
 ~ная **кни́га** облікова кни́жка.
учи́лище шко́ла, учи́лище;
 у. **воѣнное** військова́ шко́ла, військове учи́лище.
учи́тель учи́тель, -ля, *твор.* -лем.
учи́тывать, учи́ть облічувати, -чую, -чуєш, облі́чити, -лічу́, -лічиш, облі́слювати, -люю, -люєш, облі́слити, обра́ховувати, -ховую, -ховуєш, обра́хувати, -рахую́, -рахуєш.
учре́дитель засно́вник, фунда́тор.
учре́дительны́й устано́вчий.
учрежда́ть, учреди́ть 1. (*основывать*) засно́вувати, -сно́вую,

-сно́вуєш, заснува́ти, -снюю́, -снуєш, закла́дати, закла́сти, -кладу́, -кладѣш, заложі́ти, -ложу́, -ло́жиш; 2. (*устанавливать*) устано́влювати, -люю, -люєш, устано́вити, -новлю́, -новиш; (*заводить*) запрова́джувати, -джую, -джуєш, запрова́дити, -джу, -диш.
учре́ждение 1. (*действие*) заснува́ння, засно́вування, закла́дення, закла́дання; устано́влення, устано́влювання; запрова́дження, запрова́джування; 2. (*организация*) устано́ва, за́клад, -ду; інститу́ція;
 у. **администраті́вное** адміністра́тивна устано́ва;
 у. **воѣнное** військова устано́ва;
 у. **тылово́е** запі́льна устано́ва;
 у. **хозяйственное** господа́рча устано́ва.
уша́т цебе́р, -бра́.
ушы́бленный 1. забі́тий; 2. приго́ломшений; прибі́тий.
ушы́бочный 1. ушива́льний; 2. обшива́льний; 3. зашива́льний.
ушире́ние 1. (*действие*) розши́рення, розши́рювання, розши́ряння; 2. (*уширенное место*) розши́рення, ро́зшир; у. **ша́га** збі́льшення кро́ку.
у́шко ву́шко.
у́щелье межигі́р'я, міжгі́р'я.
у́щерб шко́да; (*урон*) втра́та; (*убыток*) збі́ток, -тку.
у́щербность 1. неповноці́нність, -ності; 2. занепа́дність, -ності.
у́ют за́тишок, -шку; (*удобства*) ви́годи, -го́д.
у́ютный за́тишний; вигі́дний.
уязви́мость ура́зливість, -вості́;
 у. **корабля́** ура́зливість кора́бля;
 у. **объекта́** ура́зливість об'є́кта.
уязви́мый ура́зливий, ура́зний.
уясне́ние 1. з'ясува́ння, з'ясо́вування; усвідо́млення, усвідо́млювання; зро́зуміння, розу́міння; 2. пояснення́, пояснюва́ння; роз'яснення́, роз'яснюва́ння;
 у. **боево́й зада́чи** з'ясува́ння (зро́зуміння) бойово́го завда́ння.

Ф

фа́брика фа́брика.
 фабрикова́ть фабрикува́ти, -кую,
 -куєш, виробля́ти; фальшува́ти;
 ф. докуме́нты фальшувати до-
 кументи.
 фабри́чний фабри́чний.
 фа́за фа́за;
 ~зы луны́ фа́зи місяця:
 новолу́ние молоді́к,
 полнолу́ние по́вня,
 первая́ четверть перша чверть,
 підпо́вня,
 последняя́ че́тверть оста́нняя
 чверть.
 фазі́рований фазо́ваний;
 ~ная антéнная решётка фазо́-
 вана антéнова гратка (решітка).
 фа́зний фа́зовий.
 фа́зовий фа́зовий;
 ~вая модуля́ция фа́зова мо-
 дуля́ція;
 ~вое нера́венство прилі́вов фа́-
 зові нерівності прилі́вів.
 фазоіндикáтор фазоіндикáтор.
 фазо́метр фазо́метр.
 фазулі́на мор. фазулі́на.
 факел смолоскі́п; техн. фáкел;
 ф. за́жигáния фáкел за́пáлювання
 фáкельный смолоскі́повий; техн.
 фáкельний.
 факсимі́ле нескл. факсі́міле.
 факсимі́льный факсі́мільний;
 ~ная свя́зь факсі́мільний зв'язо́к.
 факт факт, -ту, по́дя.
 факті́чески факті́чно.
 факті́ческий факті́чний, спра́вж-
 ний, дійсний.
 фáктор чинник, фáктор; мат. фáктор.
 фал мор. фал.
 фали́нь фали́нь, -ня, твор. -нем.
 фалре́п мор. фалре́п.
 фалре́пный фалре́повий.
 фальшбо́рт фальшбо́рт, -ту.
 фальшкі́ль мор. фальшкі́ль, -ля.
 фальшфейе́р фальшфе́ер.
 фами́лия прізвище; 2. (ряд поколе-
 ний, род) рід (ро́ду); 3. (семья,
 члены́ семьи) роді́на.
 фанаті́чески фанаті́чно.
 фанаті́ческий фанатичний, запéк-
 лий, загорі́лий.
 фанéра форні́р, -ру, дикта, фанéра.

фанéрный форні́рний, диктовий, фа-
 нéровий.
 фанто́м фанто́м; (призра́к — ещё)
 ма́ра, примара́, привид, -ду.
 фарва́тер фарва́тер, -ру, стріжень,
 -жня, твор. -жем.
 фарфо́р порцеля́на, фарфо́р.
 фарфо́ровый порцеля́новий, фáр-
 фо́ровий.
 фасáд чоло́, -ла́, фасáд, -ду.
 фасáдный чі́льний, фасáдовый.
 фасо́левый квасо́левий, квасоля́ний.
 фасо́ль квасо́ля.
 фа́шенпис мор. фа́шенпис, -су.
 фашиза́ция фашиза́ція.
 фашизи́рованный фашизо́ваний.
 фашизи́ровать фашизува́ти, -зую,
 -зуюш.
 фаши́зм фаши́зм, -му.
 фаши́на тарас, -су, тараска, фаши́на.
 фашиниза́ция тарасува́ння, тарас-
 кува́ння.
 фаши́нник тарасник, тарасові́к, -ка́.
 фаши́нный тарасовий, тарасковий.
 фаши́стский фаши́стський, фаши́ст-
 тівський.
 февраль лю́тий.
 февральский лю́тневий.
 федерализа́ция федерализа́ція.
 федері́рование федерува́ння.
 федері́ровать федерува́ти, -руе.
 фельдма́ршал фельдма́ршал.
 фельдшер фельдшер
 фельд'егерский фельд'егерський.
 фельд'егерско-почто́вый фельд'е́-
 герсько-пошто́вий;
 ~вая свя́зь фельд'егерсько-пош-
 то́вий зв'язо́к.
 фельд'еге́рь фельд'егер, гинéць, -нця́,
 твор. -нцём.
 фенóл фенóл, -лу.
 феномена́льно надзвичайно́, винят-
 ко́во, феномена́льно.
 феномена́льный надзвичайний, ви-
 нятковий, феномена́льний.
 феномена́льность надзвичайність -нос-
 ті, винятко́вість, -вості́, феномена́ль-
 ність, -ності́.
 фэ́рма техн. фэ́рма, зв'язе́нь, -зня,
 твор. -знем.
 ферто́инг мор. фэ́ртоїнг', -гү.
 фехтовальний фехтува́льний.

фехтованіє фехтуваннѣя;
ф. холѡдным и колѡщим оружіем фехтуваннѣя сїчною та колѡльною збрѡєю.
фіард фіард.
фігура фігура; по́стать;
ф. вѣсшего пілота́жа фігура висѡкого пілота́жу;
ф. погрѣшностей фігура по́хибок.
фігурный фігурный, фігуровый;
 ~ный полѣт фігурный літ (лет).
фігурчатый фігуристый.
фідер фідер.
фідерный фідеровый.
фізика фізика;
ф. моря (океана) фізика моря (океану).
фізический фізичный;
 ~кая зарядка ранкова гімнастика;
 ~кая культура фізична культура;
 ~кая підготѡвка фізична підготѡвка, фізичный ви́шкіл;
 ~кие поля корабля фізичні поля корабля;
 ~кое воспитаніє фізичне вихованнѣя.
фіксаціонный фіксаційный.
фіксація фіксація.
фіксірование фіксуваннѣя.
фіксірованный фіксованный, зафіксованный.
фіксіровать фіксувати, -сую, -суеться, зафіксувати.
фіксирующий який (що) фіксує, фіксувальный, фіксовчий.
фільтр фільтр, цїділо;
ф. воздѣшний повітряный фільтр, повітряне цїділо;
ф. во́йлочный повстаный фільтр, повстанє цїділо;
ф. инерціонный инерційный фільтр, инерційне цїділо.
фільтраціонный фільтраційный, цїдильный;
 ~ный пункт фільтраційный (цїдильный) пункт.
фільтровальный фільтрувальный, цїдильный;
 ~ная машина фільтрувальна (цїдильна) машина.
фільтрованіє фільтруваннѣя, цїдженнѣя.
фільтровентиляціонный фільтровентиляційный, цїдилопровітру-

вальный;
 ~ная установка фільтровентиляційна (цїдилопровітрувальна) устава.
фільтровка фільтруваннѣя, цїдженнѣя; (*результат*) фільтруваннѣя.
фільтровочный фільтрівный, цїдильный.
фінансірование фінансуваннѣя.
фінансірованный фінансованный.
фінансіровать фінансувати, -сую, -суеться.
фінансіроваться фінансуватися, -суеться.
фінансовый фінансовый;
 ~вая служба фінансова служба;
 ~вый контроль фінансовый контроль.
фініш спорт. фініш, -шу, -шем.
фінішер спец. фінішер.
фіолетовый фіалковый, фіолетовый.
фітиль гніт (гнотá).
фітильный гнотовый.
фітинг фітінг.
фітосанітарный фітосанітарный;
 ~ный контроль фітосанітарный контроль.
фітотоксикат фітотоксикат, -ту.
фіш мор. фіш, -ша, твор. -шем.
фіш-балка мор. фіш-брус (фіш-бруса).
фіш-дрек мор. фіш-гак (фіш-гака).
флаг (государственный) прапор; (*военно-морской*) майва;
 ~ги должностных лиц прапорі посадѡвих осіб;
 ~ги расцвѣчивания прапорі розцвїченнѣя (салютуваннѣя).
флагдук тканина на прапорі, прапорѡва (прапорна) тканина.
флагман 1. командір з'єднаннѣя кораблів, флагман; 2. командірський корабель, флагман.
флагманский командірський, флагманський;
 ~кий огонь флагманський вогонь.
флаг-стрѡпы прапорѡві шнури.
флагшток прапорѡва шѡгья, флагшток, майводержак, -ка.
флажковый прапорцєвий.
флажный, флажной прапорный; (*в знач. суц.—обычно*) прапорѡвий, -вого;
 ~ный сигнал прапорный сигнал.
флажок прапорєць, -рця, -рцєм.

фланг крило́, -ла́, бік (бо́ку);
ф. левый ліве крило́;
ф. наружный зовнішне крило́;
ф. оборонительный оборо́нне крило́;
ф. правый пра́ве крило́.
фланговый криловий, боковий;
 ~вое дви́жение криловий рух;
 ~вое охра́нение крилова́ охоро́на;
 ~вый ма́нёр криловий ма́нёр;
 ~вый ма́рш криловий рух (ма́рш);
 ~вый ого́нь криловий вого́нь;
 ~вый уда́р криловий уда́р.
фланелевка флане́лівка.
фланелевый флане́левий.
фланец фла́нець, -нца, кри́си, -сів.
фланк фла́нк, -ку.
фланкирование фла́нкува́ння.
фланкировать фла́нкува́ти, -кю́, -күеш.
фланкировка фла́нко́вання.
фланкирующий який (шо) фла́нкує, фла́нкува́льний.
фланковый фла́нковий.
флаттер ав. фла́тер, фла́тер.
флегматизатор флегматиза́тор, га-мівнік, -ка́.
флегматизация флегматиза́ція.
флётнер ав. фла́тнер.
флор мор. фла́ор, на́стілка.
флот фла́от, -ту, *уст.* фла́ота;
ф. военно-воздушный військóво-повітря́ний фла́от;
ф. военно-морской військóво-морський фла́от;
ф. открытого моря фла́от відкри́того мо́ря.
флотилия фла́отілія, фла́отіля;
ф. береговой охраны фла́отілія берегово́ї охоро́ни;
ф. морская морська фла́отілія;
ф. озёрная озе́рна фла́отілія;
ф. речная річкова фла́отілія.
флотоводец фла́отоводе́ць, -дця.
флётский фла́отський.
флуоресцентный фла́уоресце́нтний.
флюгарка мор. пра́порце́ць, -рця́.
флюгарочный пра́порце́вий.
флюгер фла́югер.
флюгирование фла́югува́ння.
фляга польова́ пля́шка, фла́яга.
фок мор. фла́ок.
фок-мачта фла́ок-ща́гла.
фоковый фо́ковий.
фокус фо́кус, -су.

фокуси́рование фла́кусува́ння.
фокуси́ровать фла́кусува́ти, -сую́, -сүеш.
фокуси́ровка фла́кусо́вання.
фон тло (тла), по́ле.
фона́рик ліхтарик.
фона́рь ліхта́р, -ря́; ліхта́рня;
ф. «летучая мышь» га́совий ліх-та́р;
ф. светосигнальный сві́тлоси́гнальний ліхта́р.
фонд фла́нд, -ду;
ф. пенсионный пенсі́йний фла́нд.
фонический фла́нічний, гудко́вий.
фоногра́мма фла́ногра́ма.
фоноте́ка фла́ноте́ка.
фо́рдевинд мор. фла́рдеві́нд, -ду, по́вний попу́тний ві́тер.
фо́рзейль мор. фла́рзейль, -ля, *твор.* -лем.
форка́мера фла́рка́мера.
фо́рма фла́рма;
ф. одежды фла́рма о́дягу (одно-стро́ю);
ф. одежды военная військóва фла́рма о́дягу;
ф. одежды зимняя зимова́ фла́рма о́дягу;
ф. одежды летняя лі́тня фла́рма о́дягу;
ф. поверхности фла́рма пове́рхні;
ф. шарообразная куля́ста фла́рма.
 ~мы во́енных де́йствий фла́рма во́енних ді́й;
 ~мы опе́ративного ма́нёвра фла́рма опе́ративного ма́нёвру.
формализа́ция фла́ормаліза́ція.
формализо́ванный фла́ормалізо́ваний.
форма́ция фла́орма́ція;
ф. походная похі́дна коло́на.
фо́рменка однострі́йка.
фо́рменность фла́ормо́вість, -вості́.
фо́рменный фла́ормовий;
 ~ная о́дежда однострі́й.
форми́рование фла́ормува́ння.
форми́ровать фла́ормува́ти, -мю́, -мүеш.
форми́роваться фла́ормува́тися, -мү-ється.
форми́ровка фла́ормо́вання.
форми́рующий який (шо) фла́ормує, фла́ормува́льний, фла́ормо́вчий.
формуля́р (автомашины, самолёта) фла́ормуля́р;
ф. техни́ческий техни́чний фла́ор-

муляр.

фёрпик мор. фёрпик, передній відсік.**форпост** форпост, -ту, передова сторожа.**форпостный** форпостовий.**форсаж** форсаж, -жу, -жем.**форсирование** форсування;**ф. водной преграды** форсування водної перепони;**ф. мінних заграждєний** форсування мінних перепон (загорож);**ф. противолодочного рубежа** форсування протичовнової межі.**форсированный** форсований;**~ный марш** форсований рух (марш).**форсировать** форсувати, -сю, -суюш.**форсунка** форсунка;**ф. с предварительным смешиванием компонентов** форсунка з попереднім змішуванням компонентів**форт** форт, -ту.**фортификационный** фортифікаційний;**~ные конструкции** фортифікаційні конструкції;**~ные сооружения** фортифікаційні споруди;**долговременные** довготривалі, **полевые** польові;**~ный тюфяк** фортифікаційний матрац.**фортификация** фортифікація;**ф. войсковая** військова фортифікація;**ф. долговременная** довготривала фортифікація;**ф. полевая** польова фортифікація.**фёрточка** (оконная) кватірка; (калитка) хвіртка.**фёрточный** кватірковий; хвіртковий.**форштєвень** форштєвень, -вня, -внем.**фосгєн** фосгєн, -ну.**фосфор** фосфор, -ру.**фотобомба** фотобомба.**фотобомбометание** фотобомбометання.**фотоспашка** фотоспалах, -ху.**фотограмметрический** фотограмметричний;**~кая разведка** фотограмметрична розвідка.**фотограмметрия** фотограмметрія.**фотограф** фотограф, світлицець, -вця, твор. -вцем.**фотографирование** фотографування.**фотографировать** фотографувати, -фую, -фуюш.**фотография** фотографія, світлина, знімка.**фотодокумент** фотодокумент.**фотокарта** фотокарта, фотомапа.**фотокинопулемёт** фотокінокулемёт, фотокіноскоростріл.**фотоконтроль** фотоконтроль, -лю.**фотометрический** фотометричний.**фотоника** фотоніка.**фотонный** фотонний;**~ная ракета** фотонова ракета;**~ное излучение** фотонове випромінювання.**фотооборудование** фотообладнання.**фотоплан** фотоплан, -ну.**фоторазведка** фоторозвідка.**фоторужье** фотокріс, фоторушниця.**фотосхема** фотосхема.**фотосъёмка** фотознімання, фотографування.**фототелевизионный** фототелевізійний;**~ная система** фототелевізійна система.**фототелеграф** фототелеграф.**фототеодолит** фототеодоліт.**фототопографический** фототопографічний;**~кие средства** фототопографічні засоби.**фотоэлемент** фотоелемент.**фракция** фракція.**фрагт** фрагт, -ту.**фрагтование** фрагтування.**фрезерный** фрезерний.**~ный станок** фрезерний верстат, фрезарка.**фронт** фронт, -ту; чоло, -ла;**ф. атмосферический** атмосферічний фронт;**ф. волны** чолова лінія хвилі;**ф. высадки** чолова лінія висадження (висаду);**ф. ломаный** ламана чолова лінія;**ф. наступления** фронт наступу;**ф. окружения** чолова лінія оточення;

внѣшний зовнѣшня,
внѣтрянний внѣтряння;
ф. ПВО фронт ППО;
ф. прорыва чолова лїня пробѣю
(прориву);
ф. резервных армий фронт ре-
зервових армий;
ф. свернуть згорнути фронт;
ф. ударной волны чолова лїня
ударной хвилї.
фронтальный чоловий, чїльний,
головний, фронтальный;
~ная дорога чолова дорога;
~ный огонь вогонь чоловою
лїнею;
~ный удар удар чоловою лїнею.
фронтвик фронтвик, -ка.
фронтвой фронтвой; чоловий;
~вая авиация фронтвая авіа-
ція, фронтвое летунство;
~вая наступательная операція
фронтвая наступальная операція;
~вая оборонительная операція
фронтвая оборонная операція;
~вой оборонительный рубеж
фронтвая оборонная межа;
~вой тыл фронтвое запїлля.
фрукт овоч, -чу; -чем; фрукт;
~ты мн. овочї, -чїв, фрукті, -тїв,
собир. садовина, -нї.
фруктовый овочевий.
фруктоза овочевий цукор, фруктоза.
фуганок фуганок, -нка.
фугас фугас, -су, фугаса;
ф. камнемѣтний каменемѣтний
фугас;
ф. огневой вогневий фугас;

ф. оскѣлочный скалковий фугас;
ф. подводный пїдводний фугас;
ф. химический хемїчний фугас.
фугасный фугасний;
~ное дѣйствие фугасная дїя.
фундамент фундамент, -ту, пїдвалї-
ни, -лин, пїдмурок, -рка, пїдмурї-
вок, -вка.
фундаментальный фундаментальный,
грунтовний, мїцний.
фундаментный фундаментовий, фун-
даментний.
функциональный функціональний;
~ный комплекс наблюдѣния
функціональний комплекс стѣ-
ження.
функционирование функціонування.
функционировать функціонувати,
-нїє.
функционирующий який (що) функ-
ціонїє, функціонувальний.
фуражка кашкѣт.
футбол спорт. футбѣл, -лу.
футерѣвка (материал) футерѣвання.
футляр футляр.
футурология футурологія.
футшток мор. футшток, водомїрна
рѣйка.
футшточный футштоковий;
~ные наблюдѣния футштокові
спостерѣження.
фуфайка куфайка, фуфайка, ватѣ-
ванка.
фьорд фїорд, -ду.
фюзеляж фюзеляж, -жу, тїлуб.
фюзеляжный фюзеляжовий, тїлу-
бовий.

Х

халат халат.
халатно недбало, неохайно.
халатность недбалїсть, -лостї; не-
дбалїство; неохайнїсть, -ностї.
халатный недбалїий, неохайний.
хамсин хамсин, -ну.
хандра нудьга, нудьгування.
хандрить нудїтися, -джуся, -дишся,
нудїтися, -джуся, -дишся, нудїти
світом, нудьгувати, -гїю, -гїєш.
хабс хабс, -су; гармїдер, -ру, роз-
гардїяш, -шу, рѣйвах, -ху, безладдя.
хаотический хаотїчний, безладний.
характер 1. характер, -ру; 2. (нрав
человека) вдїа. характер. -дв.

натїра;
х. войны характер вїйний;
х. мѣстности характер мїсцѣво-
стї;
х. операции характер операції;
х. постоянный стїала вдїа, стїа-
лий характер.
характеристика характеристика;
~ку давати характеризувати, да-
вати характеристику.
характеристический характеристїч-
ний;
~кое время бѣмбы характерис-
тїчний час бѣмби.
Харьков Харків -кова.

хв'ятати́¹ хапати́, схоплювати, -люю, -люєш.

хв'ятати́², **хв'ятити́** вистачати́, вистачити, ставати́ (стає), стати́ (стане).

хв'ятка стиск, -ку; за́тиск, -ку; хапа́ння, схоплювання;

х. ме́ртвая ме́ртвий стиск.

хв'ятом хапко́м.

хв'ойний гли́цевий, шпильковий.

~ное де́рево гли́цеве (шпилько-вэ) де́рево.

хв'орост¹ 1. хмиз, -зу, хв'орост, -ту.

хв'орост² *кул.* вергуні́, -ні́в; (*об од-ном печенье*) вергу́н, -на́.

хворостяной хворостяний; (*из хворостя*) з хмі́зу.

хвост хвіст (хвоста́);

х. затво́ра хвіст замка́;

х. коло́нны хвіст похідної коло́ни;

х. подава́теля хвіст доставника́;

х. раке́ты хвіст раке́ти,

х. самоле́та хвіст літака́.

хвостовой хвостовой;

~вое опе́ренье хвостове́ опе́рення;

~во́й винт хвостовой́ гвинт;

~вы́е пове́рхности хвостові́ пове́рхні

Хелм Холм

Хельсинки Гельсінки.

хіміко-техніческий хе́міко-технічний,

~кое обеспе́чение хе́міко-технічне забезпе́чення.

химический хе́мічний, хімічний;

~кая бо́мба хе́мічна бо́мба;

~кая обста́новка хе́мічна обста́ва;

~кая развѣдка хе́мічна розві́дка;

~кая слѹ́жба хе́мічна слѹ́жба;

~кая трев'о́га хе́мічна трив'о́га;

~кие войска́ хе́мічне війско́;

~кие сре́дства хе́мічні засоби́;

~кий контро́ль хе́мічний контро́ль;

~кий наблю́дательный пост хе́мічний сте́жний пост;

~кий развѣдывательный дозо́р хе́мічна розві́дча сте́жа;

~кий сна́ряд хе́мічний гарма́тень;

~кое веще́ство хе́мічна речовина́;

~кое зараже́ние хе́мічне зара́ження;

~кое наблю́дение хе́мічне сте́-

ження́;

~кое нападе́ние хе́мічний на́пад;

~кое обеспе́чение хе́мічне забез-пѣчення́,

~кое ору́жие хе́мічна збро́я;

~кое охранѣние хе́мічна охоро́на.

хі́мня хе́мія, хі́мія;

х. оке́ана хе́мія оке́ану.

хіні́н хіні́на, хіні́н, -ну.

хирургический хірургі́чний.

хирургія хірургія́;

х. во́енно-полева́я во́енно-польова́ хірургія́.

хі́трость хі́тросці́, -щів, хі́трість, -рості́; лука́вство, лука́вість, -вості́.

хитро́умно хитрому́дро.

хі́щник хижа́к, -ка́.

хі́щнически по-хижа́цькому, по-хі́жому.

хі́щный хі́жий.

хладнокро́вие спо́кій, спо́кою, спо-кійність, -ності́; (*безразличие, равнодушие*) байдуже́сть, -жості́.

хладнокро́вный з холо́дним се́рцем; (*спокойный*) спо́кійний; (*равнодушный, безразличный*) байдуже́жий, байдуже́жний.

хладноло́мкость холо́днола́мкість, -кості́.

хлам непотри́б, -требу, дра́нтя.

хлеб 1. хлі́б, 2. (*злаки, зерно — ещѣ*) збі́жжя.

хле́бный хлі́бний.

хлебоза́вод пека́рня.

хлебопе́к пека́р, -ря, *твор.* -рем.

хлебопека́рский пека́рський;

~кая печь пека́рська пі́ч.

хлебопека́рня пека́рня;

х. передви́жная переї́зна пека́рня.

хлебопече́ние пека́рство, пе́чення хлі́ба.

хлеборѣ́зка 1. (*устройство*) хлі́борі́зка; 2. (*комната*) хлі́борі́зня.

хло́пок баво́вна.

хлопчатобума́жный баво́вняний.

хлопьевидный пла́стивча́стий

хло́пья пла́стивці́, -ці́в;

~ями снег лапа́тий сніг.

хлор хлор, -ру.

хлора́тор хлора́тор.

хлорацетофе́нон хлорацетофе́нон, -ну.

хлориро́вание хлорува́ння.

хлориро́ванный хлорува́ний.

хлорировать хлорувати, -рюю, -рюеш.

хлорироваться хлоруватися, -рюється.

хлористоводородный хлористоводневий.

хлорный, хлоровый хлорний, хлоровий;

~ная известь хлорове вапно.

хлороводород хлороводень, -дню

хлорпикрин хлорпикрін, -ну.

хобот хобот;

х. лафета хобот лафета;

х. лафета с раздвижными станнами хобот лафета з розсувними стовбами.

хоботовый хоботовий.

ход хід (ходу);

х. боя хід бою;

х. висячий висний хід;

х. действий хід дій;

х. замкнутый замкнений хід;

х. затвора хід замка;

х. обратный зворотний хід;

х. разомкнутый розімкнений хід;

х. соединенный сполучний хід;

х. сообщения хід сполучення;

х. уровня моря хід рівня моря;

х. холостой яловий хід;

х. хронометра хід хронометра.

ходатайство клопотання; (просьба) прохання.

ходатайствовать клопотатися, -почуся, -почеши; (просить) просити (прошу, просьиш), прохати.

ходить 1. ходити, -джу, -диш; х. взад и вперёд ходити туді й сюді;

х. волнами хвилювати (хвилюватися); х. на пароходе штурманом ходити на пароплаві штурманом; 2. (ухаживать) поратися, доглядати, порати.

ходкость ходовість, -вості;

х. корабля ходовість корабля.

ходовой ходовий;

~вая рубка ходова рубка;

~вая часть ходова частина;

~вой день ходовой день;

~вой знак ходовой знак;

~вой конец ходовой кінець.

~вые качества корабля ходові якості корабля;

~вые огни ходові вогні.

ходьба ходіння; хідня,

х. на лыжах ходіння на лещатах

(лыжах).

хождение ходіння.

хозяйин господар, -ря, твор. -рем.

хозяйка господиня.

хозяйничанье господарювання.

хозяйский господарський.

хозяйственный господарник.

хозяйственный господарський;

(преим. об организации — ещё)

господарчий,

~ная команда господарча команда;

~ная часть господарча частина.

хозяйство господарство, господарка;

х. военное військове господарство;

х. корабельное кораблеве господарство;

х. ротное сотенне господарство.

холм горб, -ба, пагорб.

холмик горбок, -бка, горбочок, -чка.

холмисто горбкувати.

холмистый горбкуватий.

холмиться здійматися горбами (горбками, пагорками).

холодать холодніти; (становиться холоднее — ещё) холоднішати.

холодеть холодіти, холонуті.

холодильный холодильний;

~ная установка холодильна установка, холодильня.

холодный холодний;

~ная война холодна війна;

~ное оружие січна (холодна)

зброя.

холостой сліпий, яловий;

~тая камера сліпа камера;

~той выстрел сліпий постріл;

~той патрон сліпий набій;

~той ход яловий хід.

холст полотно, -на.

холщовый полотняний.

хомут хомут, -та; (техн. — ещё) вірвант.

хомутник хомутник;

х. прицельный мірниковий хомутник.

хорда хорда;

х. крыла хорда крила.

хордоугломёр хордокутомір.

хор хор, -ру.

хоронить ¹ (погребать) ховати; хоронити, -роню, -рониш.

хоронить ² 1. (беречь) берегти, -режу, -режеш, хоронити, -роню,

-рѳниш; 2. (*прятать*) ховати.
хоругвь корогва, хоругва.
хотѳние хотіння, бажання.
хохол чуб, оселѳдець, -дця, -дцем.
храбро хорѳбро; відважно.
храбрость хорѳбрѳсть, -ростѳ; відважність, -ності.
храбрый хорѳбрый; (*отважный — ещё*) відважний.
хранѳние схов, -ву, ховання, схованка; (*сохранение*) зберігання, зберѳження;
х. боеприпасов в окончательном снаряжѳнном видѳ зберігання стрѳлива (бойових [бѳйних] припасів) в остатѳчно спорядженому вигляді;
х. боеприпасов и ВВ зберігання стрѳлива, бойових (бѳйних) припасів і ВР;
х. воѳнной тѳхники зберігання вѳйськової тѳхники;
х. горючего зберігання пального;
х. направлѳния дотрѳмання на-пряму
хранѳлище схѳвище, схѳвок, -вку.
хранѳить 1. берѳгти, -режѳ, -режѳш, хоронѳти, -ронѳ, -рѳниш; (*сохранять*) зберігати, тримати, держати, -жѳ, -жиш; 2. (*прятать*) ховати; 3. (*что — соблюдать*) дотрѳмувати, -мую, -муѳш, додѳржувати, -жую, -жуѳш.
храповѳк мех. заскѳчень, -чня, за-скѳчнѳ колѳсо.
хребѳт хребѳт, -бтѳ; кряж, -жу, *твор.* -жем, пасмо;
х. гѳрный гѳрський кряж;
х. подводный пѳдводний кряж;
х. средѳнно-океанѳческий сере-

дѳнно-океанѳчний кряж.
хрен хрѳн (хрѳну).
хрипѳние хрипѳння;
х. затѳора хрипѳння замкѳ.
хром (*сорт кожи*) хром, -му, бокс, -су.
хроматѳ кульгѳти, шкутильгѳти, шкандибѳти.
хромѳть кульгѳвити, кривѳти.
хромѳрованный хромѳваний.
хромоѳвый хромоѳвий, боксѳвий.
хромѳой кульгѳвий, кривѳий, кривонѳгий.
хромѳногѳсть кульгѳвѳсть, -вѳсті.
хромосѳѳера *астр.* хромосѳѳера.
хронѳграф хронѳграф.
хронѳметр хронѳметр, часомѳр.
хронѳметрѳванный хронометрѳваний.
хронѳметрѳвать хронометрувати, -рѳю, -рѳѳш.
хрустѳлик *анат.* криштѳлик.
хрустѳщий 1. якѳй (що) хрустѳть; 2. хрусткѳий, хрускѳтлѳвий, хрумкѳий.
худѳть хѳднути; (*чахнѳть*) марнѳти, мѳзернѳти.
хѳдо нарѳч. погѳно.
худѳжник мистѳць, -стѳця, *твор.* -стѳѳем, худѳжник; (*живописец*) малѳр, -ра // малѳр, -ра.
хѳже 1. *прил.* гѳрший, поганѳший; 2. *нарѳч.* гѳрше, гѳрш; **как нельзѳя ~же** щонайгѳрше, якнайгѳрше.
хулигѳн бешкѳтник, шѳбеник.
хулигѳнский бешкѳтний, шѳбеницькѳий.
хулигѳнство шѳбеництво.
хѳтор хѳтір, -тора.

Ц

цѳпфа цѳпфа, утѳлок, -лка;
ц. колѳса цѳпфа колѳса, колѳсний утѳлок;
ц. соединѳтельная злѳчна цѳпфа, злѳчний утѳлок;
ц. стѳвола цѳпфа цѳвки.
цѳпфенный цѳпфѳвий;
~ные гнѳзда цѳпфѳвѳ гнѳзда.
цѳрапанѳ дряпання; шкрябання;
(то, что поцѳрапано) дряпанѳна.

цѳрапатѳ, **цѳрапанѳть** дряпати, дряпнѳти.
цѳрапина дряпина, подрѳпина.
цвет колѳр, -льѳру; бѳрва; (*тон — ещё*) фѳрба;
ц. льда колѳр крѳги;
ц. морскѳго грѳнта колѳр морськѳго грѳнту;
ц. морскѳй водѳ колѳр морськѳй водѳ;

ц. моря колір моря.
цветной кольоровий;
 ~ной **телевизор** кольоровий теле-
 візор.
цевье ложе, підцвіник.
цейхгауз комора, цейхгауз, -зу.
целевой цільовий.
целенаправленно цілеспрямовано.
целенаправленный цілеспрямоб-
 ваний.
целераспределение розподіл цілей,
 цілерозподіл, -лу.
целесообразность доцільність,
 -ності.
целесообразный доцільний.
целеуказание указання цілей, ці-
 левказання, цільказ, -зу;
ц. от ориентира цільказ від орієн-
 тіру;
ц. по отчёту прибора цільказ за
 відліком приладу;
ц. полярными координатами ці-
 левказ полярними координатами;
ц. прямоугольными координатами
 цільказ прямокутними
 координатами.
целеустремленно цілеспрямовано.
целеустремлённость цілеспрямоб-
 ваність, -ності.
целеустремлённый цілеспрямований.
целик націльник.
целиком цілком.
целина ціліна.
целить цілити.
целиться цілитися, цілити.
целлюлоид целулоїд, -ду.
целостность цілісність, -ності, ці-
 лість, -лості.
целостный цілісний.
цель ціль, -лі, -лю; метá;
ц. баллистическая балістична
 ціль;
ц. баллистическая сложная склад-
 на балістична ціль;
ц. вертикальная прямовісна
 (вертикальна) ціль;
ц. воздушная повітряна ціль;
ц. воздушная низколетящая повіт-
 ряна низьколітна ціль;
ц. войны метá війни;
ц. групповая групová ціль;
ц. движущаяся рухома ціль;
ц. длительная тривала метá;
ц. живая живá ціль;
ц. закрытая закрита ціль;

ц. занятый метá навчання ('за-
 нять);
ц. линейная лінійна ціль;
ц. ложная фальшива ціль;
ц. маршевая метá похідного рúху;
ц. морская морська ціль;
ц. наземная наземна ціль;
ц. невидимая невидна (закрита)
 ціль;
ц. неподвижная нерухома ціль;
ц. одиночная поодінча ціль;
ц. операции метá операції;
ц. площадьная площева ціль;
ц. побочная побічна метá;
ц. радиолокационная радіолока-
 ційна ціль;
ц. точечная точковá ціль;
 ~лей **перемена** зміна цілей;
 ~ли **поражают** ураження (влучан-
 ня) цілі, поцілення;
 ~ли **положение** **упреждённое**
 випереджене положення цілі.
цельнометаллический суцільномета-
 левий.
цельность цілісність, -ності.
цельнотянутый суцільнотягнений.
цельный суцільний;
 ~ная **мачта** суцільна щóгла.
цемент цемент, -ту.
цементирование цементування;
ц. цистерны цементування цис-
 терни.
цементировать цементувати, -тую,
 -туєш, цементувати.
цементировка цементування.
цементировочный цементувальний.
цементирующий який (що) цемєн-
 тує, цементівний.
цена ціна;
ц. деления ціна поділки;
ц. победы ціна перемоги.
цензура цензура;
ц. полевой почты цензура польов-
 вóї пøшти.
центр 1. центр, -ру, осередок, -дку;
 2. *мат., физ.* центр, -ра;
ц. величины центр величиний;
ц. геодезического пункта центр
 геодезичного пúнкту;
ц. давления центр тиску;
ц. масс центр мас;
ц. ордера центр ордера;
ц. парности центр вітрільності;
ц. пограничного знака центр при-
 кордонного знака;

ц. підготовки космонавтов центр
 вишколу космонавтів;
 ц. розсіювання центр розсіву;
 ц. зв'язи центр зв'язку;
 ц. опротивлення центр опору;
 ц. тяжести центр ваги;
 ц. управління боевими діями
 авіації центр керування бойо-
 вими діями авіації (летунства).
централізація централізація.
централізований централізований;
 ~ное управління централізоване
 керування.
центрально центрально, центрально, -лі,
 -лю.
центральний центральний;
 ~ная Рада Центральна Рада;
 ~ное разведывательное управле-
 ние (ЦРУ) Центральна розвідка
 управа (ЦРУ);
 ~ный автомат стрельбы (ЦАС)
 центральний автомат стрілян-
 ня (стрілби) (ЦАС);
 ~ный артиллерийский пост
 (ЦАП) центральний артилерій-
 ний пост (ЦАП);
 ~ный командный пост (ЦКП)
 центральний командний пост
 (ЦКП);
 ~ный пост подводной лодки
 центральний пост підводного
 човна;
 ~ный торпедный пост централь-
 ний торпедний пост
центрифуга центрифуга
центробежный відцентровий, відосе-
 редковий.
центровка 1. центрування; 2. (цент-
 ровое сверло) центрівка.
центроплан центроплан.
центростремительный доцентро-
 вий, доосередковий.
центрующий центрувальний;
 ~щее утолщение снаряда цент-
 рувальне потовщення гарматня.
цепкий чіпкий.
цепко чіпко
цепкость чіпкість, -кості.
цеплять чіпляти, зачіплювати, -люю,
 -люеш, зачіпляти
цепной ланцюговий;
 ~ная ядерная реакция ланцюго-
 ва ядерна реакція;
 ~ной ящик ланцюгова скринька
цепочка ланцюжок, -жкя;

ц. отвеса ланцюжок виска.
цепь 1. (боевой порядок) розстріль-
 на, -ни; 2. (железная) ланцюг,
 -га; 3. (гор — обычно) пасмо;
 ц. горная гірське пасмо;
 ц. мерная мірчий ланцюг;
 ц. такелажная такелажовий (та-
 келажний) ланцюг;
 ц. электрическая електричне
 коло;
 ц. якорная кітвовий (якоревий)
 ланцюг;
 пойти ~пью розсіпатися в роз-
 стрільну.
церемониал церемоніал, -лу.
церемония церемонія.
церковь церква.
цетановый цетановий;
 ~вое число цетанове число.
цивилизация цивілізованість,
 -ності.
циклон циклон, -ну.
циклофазотрон циклофазотрон.
цилиндр циліндр;
 ц. газовый газовий циліндр;
 ц. аккумулятора циліндр накочувача;
 ц. оседающий осідний циліндр;
 ц. тормозной гальмовий циліндр.
цилиндрический циліндрічний;
 ~кая поверхность циліндрічна
 поверхня
цилиндровый циліндровий.
цинк цинк, -ку
цинковый цинковий;
 ~вая втулка цинковий утүлок.
циркуляр обіжник, циркуляр.
циркулярно обіжно, циркулярно.
циркулярный 1. обіжний, циркуляр-
 ний; 2. (имеющий форму окруж-
 ности) циркулярний
 ~ная связь циркулярний зв'язок.
циркуляционный циркуляційний, обі-
 говий, кругообіговий.
циркуляция циркуляція, обіг, -гу,
 кругообіг, -гу;
 ц. корабля циркуляція корабля;
 ц. океаническая океанічна цир-
 куляція
цистерна цистерна;
 ~ны подводной лодки цистерни
 підводного човна;
балластная баластова,
быстропогружения швидкого
 занурення;
заместительная заступна,

кольцево́го зазо́ра кільцево́го
лю́зу,
корабёльных запáсов кораблё-
вих запáсів,
ма́сляная олівна,
резервна́я пítьвёвóй воды́ ре-
зерво́ва питно́й воді́,
спеціа́льная спеціа́льна,
сто́чная сті́чна,
то́пливная па́ливна,
уравні́тельная зрівня́льна.

цитадэль цитадэля, -лі, цитадэль,

-лі, твор. -ллю, тверді́ня:
цита́та цита́та.

цита́рование цитува́ння.

цифе́рблат цифе́рблат.

ци́фра ци́фра.

цифро́ванный цифро́ваний.

цифровóй цифро́вий;

~ва́я ка́рта цифро́ва ка́рта
(ма́па).

цуго́м техн. впрóстяж.

цуна́ми нескл. цуна́мі.

Ч

«Ч» (условное обозначение времени
достижения переднего края оборо-
ны врага наступающими частями)
«Г» (умовне позначення часу
досягнення переднього краю обо-
рони ворога частинами, що на-
ступають).

чади́ть чади́ти, -джу́, -ди́ш; (испу́с-
кать ко́поть — е́ще) чади́ти, -ди́ть.
ча́йный ча́йовий, ча́йний;

~ное дово́льствие ча́йове по-
стача́ння.

чал мор. чал, -лу.

ча́лить мор., ав. ча́лити.

ча́литься (причали́вать) прича́лю-
вати, -люю, -люе́ш, прича́лити,
пристава́ти, -стаю́, -стае́ш, при-
ста́ти чо́вном.

ча́лка мор., ав. 1. (действие) ча́лен-
ня; 2. (причальный конец) ча́лка.

чан чан; (невысокий — е́ще) шап-
ли́к, -ка́; (деревянный — обы́ч-
но) ка́диб, -доба.

ча́ртер ча́ртер, -ру.

ча́ртерный ча́ртеровий, ча́ртерний.

час го́дина;

ч. котида́льный котида́льна го́дина;
ч. нулево́й нульова́ го́дина.

часовня ка́плица.

часово́й¹ го́динний;

~во́й по́яс го́динний по́яс;

~во́й у́гол свети́ла го́динний
кут свети́ла.

часово́й² (относящийся к часам)
годиннико́вий;

~ва́я стрéлка годиннико́ва стрéл-
ка, стрéлка годинника;

~во́й меха́низм годиннико́вий
меха́низм.

часово́й³ в знач. суц. стійкови́й, -о́го;

ч. вну́тренний вну́трішній стійкови́й:

ч. карау́льного поста́ стійкови́й
вартово́ї стійки;

ч. нару́жный надві́рний стійкови́й;

ч. сторожево́го поста́ стійкови́й
сторожево́ї стійки;

~вы́е па́рние па́рни стійкови́.

части́чно частко́во, части́нно.

части́ца ча́стка, части́нка.

части́чность частко́вість, -вості́, час-
ти́нність, -ності́.

части́чный частко́вий, части́нный.

ча́стность 1. (сво́йство) частко́вість,
-вості́, випадко́вість, -вості́; пооди-
но́кість, -кості́; окре́мість, -мости́;

2. (подробно́сть) подро́бница, де-
та́ль, -лі; в ~ти зокре́ма.

ча́стный 1. прива́тний; 2. (частичный)
частко́вий; 3. (отдельный) окре́мий;

~ная кварта́ра прива́тне ме́шкан-
ня, прива́тна кварта́ра.

ча́стокóл частокі́л, -ко́лу.

ча́стота́ частота́;

ч. вы́сокая висо́ка частота́;

ч. низка́я низька́ частота́.

ча́стотно-территориа́льный часто́т-
но-территориа́льний;

~ный разно́с радиоэлектро́нных
средств часто́тно-территориа́льне
розне́сення радиоэлектро́нных за-
собів.

ча́стотный часто́тний;

~ное телеграфі́рование часто́тне
телеграфува́ння;

~ный спеќтр часто́тний спеќтр;

~ный филь́тр часто́тний филь́тр,
часто́тне ціди́ло.

ча́стый ча́стий, густі́й;

~тый огонь густий вогонь.
 часть частина;
 ч. артиллерийская гармáтна (артилерійна) частина;
 ч. боевая бойова частина;
 ч. броневая паніюрна частина;
 ч. вспомогательная допоміжна частина;
 ч. дежурная чергова частина;
 ч. дульная дулова частина;
 ч. железнодорожная залізнична частина;
 ч. запасная запасова частина;
 ч. затворная замкова частина;
 ч. кадрированная кадрівана частина;
 ч. казённая гúзова частина;
 ч. караульная вартова частина;
 ч. наблюдательная стéжна частина;
 ч., назначенная к наступлению частина, призначена до на́ступу;
 ч. направляющая напрямна частина;
 ч. нарезная нарізна частина;
 ч. наружная зовнішня частина;
 ч. особого назначения частина особливого призначення;
 ч. отдельная окрёма частина;
 ч. охраняющая частина охорони;
 ч. отдыхающая частина на відпочінку;
 ч. подчинённая підлégла частина;
 ч. прикрывающая частина прикриття;
 ч. разведывательная розвідча частина;
 ч. резерва частина резерви;
 ч. сапёрная сапёрна частина;
 ч. связи частина зв'язку;
 ч. сокращённого состава частина скороченого складу;
 ч. составная складова частина;
 ч. строевая муштровá (шерегова) частина;
 ч. танковая танкова частина;
 ч. техническая технічна частина;
 ч. хозяйственная господáрча частина;
 ~ти лагерьного сбора частини таборового збору;
 ~ти крепостные инженерные фортéчно-інженерні частини;
 ~ти боевые корабля бойові частини корабля:

штёрманская БЧ-1 штёрманська БЧ-1,
 ракетная (ракетно-артиллерийская, артиллерийская) БЧ-2 ракетна (ракетно-артилерійна, артилерійна) БЧ-2,
 мінно-торпедная БЧ-3 мінно-торпедна БЧ-3,
 связь БЧ-4 зв'язку БЧ-4,
 электротехническая БЧ-5 електротехнічна БЧ-5,
 авиационная БЧ-6 авіаційна (летунська) БЧ-6,
 управления БЧ-7 керування БЧ-7.

частью (частично) частково, частинно; (отчасти) почасти.
 часы годинник;
 ч. авиационные авіаційний (летунський) годинник;
 ч. морские морський годинник;
 ч. палубные палубовий годинник.
 чашечка мисочка, чашечка.
 чашка миска, чашка; (для питья — ещё) філіжанка, горнятко;
 ч. соединительная злучна миска.
 чекá за́гвиздок, -дка;
 ч. разрезная розрізний за́гвиздок.
 чекáнить бити (б'ю, б'еш), вибивати, карбувати, -бюю, б'уеш.
 чекáнка 1. (действие) биття, вибивання, карбування; 2. (резьба на металлических изделиях) карбування, карбівка.
 чекáнный 1. карбованный; 2. бітий.
 чекúшка чвэртка, четвэртінка.
 чёлн чóвен (чóвна).
 челно́к чóвник.
 челно́чный човникóвий;
 «~ные операции» «човникóві операції».
 челó чолó, -лá.
 человек людина; (в сочетании с ко- лич. словами) чоловiк, особа.
 человеко-торпéда людино-торпéда.
 человечество людство.
 человечность людяність, -ності.
 человеческий людяний.
 челюстной щéлеповий, щéлепний.
 челюсть щéлепа.
 чемодáн валіза; (небольшой — обычно) валізка.
 чемодáнный валізoвий.
 чемодáнчик валізка, валізочка.
 чепé (чрезвычайное происшествие)

приго́да з приго́д (ПЗП).
 чепуха́ нісенітниця, дурни́ця.
 черв'я́к *тех.* шне́к, -ка.
 черв'я́чний шне́ковий;
 ~ная *переда́ча* шне́кова *переда́ча*.
 черда́к *горіше*.
 черда́чний *горішевий*, *горіщний*.
 чере́д *че́рга*.
 чере́довати́ *чергува́ти*, -гую́, -гую́ш.
 чере́довати́ся *чергува́тися*, -гую́ся, -гую́сяш.
 черенóк 1. (*рукоя́тка*) *держак*, -ка́;
 (*ножа, долота*) *коло́дка*; 2. (*стебелёк листа*) *черешо́к*, -шка́.
 чересчу́р *на́дто*, *зана́дто*, *че́рез край*.
 Черка́си Черка́си, -кас.
 Черни́гов Черни́гів, -гова́.
 черни́ла *чорни́ло*, *уст.* *атра́мент*, -ту.
 черни́льниця *чорни́льниця*, *уст.*
каламáр, -ря́, *твор.* -ре́м.
 черни́льний *чорни́льний*, *уст.* *атра-
менто́вий*.
 чернови́к *черне́тка*.
 чернозо́м *чорнозо́м*, -му, *чорно́земья*.
 чернолесе́ *чо́рний ліс*, *чорноліс*, -су.
 чорнорабо́чий *чорнороб*.
 чорнору́башечник *чорносоро́чковик*,
 -ка́.
 чо́рний чо́рний.
 черни́м-черно́ *чорнісінько*.
 черпа́к *черпа́к*, -ка́; (*сосуд с руч-
кой — ещё*) *коря́к*, -ка́.
 черта́ *ри́са*, *ри́ска*;
 ч. *контро́льная* *контрòльна* *ри́ска*.
 черте́ж *крéслення*, *креслю́нок*; (*ри-
сунок*) *рису́нок*, -нка.
 черте́жник *кресля́р*, -ра́, -ре́м, *заст.*
рисівни́к, -ка́.
 черти́ть *крéслити*, -лю́, -лиш.
 черче́ние *крéслення*.
 чеса́ть 1. *чу́хати*, *шкря́бати*; 2. (*рас-
чесывать волосы*) *чеса́ти* (*чешу́,*
чешеш).
 чеса́ться 1. *чу́хатися*; 2. (*зудеть*)
свербі́ти, -біть; 3. (*расчёсывать*
себе волосы) *чеса́тися* (*чешу́ся,*
чешешся).
 чесно́к *часни́к*, -ку́.
 чесно́чниця *ковга́нка*, *салото́вка*.
 че́стность *че́сність*, -ності́.
 че́стный *че́сний*;
 ~ное *сло́во* *сло́во* *че́сті*.
 че́сть 1. *че́сть*, -ті́; 2. (*почёт, ува-
жение*) *по́честь*, *поша́на*, *ша́на*,

шано́ба;
 ч. *во́йская* *во́йсько́ва* (*воя́цька*)
по́честь (*ша́на*).
 четве́рг *четве́р*, -рга́, *твор.* -рго́м.
 четве́рго́вый *четве́рго́вий*.
 четвере́ньки, *на* *четвере́ньках* *ра́чки*;
по́заты на ~ках *рачкувати*, -кую́,
 -кую́ш.
 четве́рка *мор.* *чві́рка*, *четвірка*.
 четверть *чверть*, -ті́; (*четвертая*
часть — ещё) *четверти́на*, *чверт-
ка*.
 че́ткий *чіткий*; (*разборчивый*) *роз-
бірливий*, *вирáзний*.
 че́ткость *чіткість*, -кості́; *розбірли-
вість*, -вості́, *вирáзність*, -ності́.
 че́тний *па́рний*, *па́ристий*.
 четырёхра́нный *чотиристи́нний*,
чотиригра́нний;
 ~ное *лезвие* *чотиристи́нне* (*чоти-
ригра́нне*) *лезо*.
 четырёхко́лёсный *чотирико́лісний*.
 четырёхме́рный *чотириви́мірний*.
 четырёхме́стный *чотириосо́бовий*,
на *чоти́ри місця́*.
 четырёхсо́сный *чотириві́сний*.
 четырёхуго́льный *чотирику́тний*.
 четырёхэта́жный *чотирипо́верховий*.
 четы́рнацать *чотирна́дцять*.
 чехо́л *покриве́ць*, -вця́, *чохол*, -хла́;
 ч. *для* *пулемёта* *покриве́ць* (*чо-
хол*) *для* *кулемёта* (*скоро́стри́ла*).
 чехо́льный *покривце́вий*, *чохло́вий*.
 чини́ть 1. (*почи́нять*) *ла́годити*,
-джу, *-диш*, *ладна́ти*, *ла́дити*;
(накладывая заплаты) *лата́ти*,
підла́тувати, -тую́, -тую́ш; 2. (*ка-
рандаш*) *за́стру́гивати*, -гую́,
-гую́ш, *підстру́гивати*, *стру́гати*
(*стружу́, стру́жеш*).
 чино́вник (*должно́стное* *лицо*)
урадо́вець, -вця́, -вцем.
 чин *чин*, -ну; *воен.* *ра́нга*, *сту́пень*,
-пеня́.
 чи́рей *чи́ряк*, -ка́.
 чи́сленно 1. *чисе́льно*; 2. *кі́лькісно*.
 чи́сленность 1. *чисе́льність*, -ності́;
 2. *кі́лькість*, -кості́;
 ч. *штáтная* *штáтна* *чисе́льність*.
 чи́сленный 1. *чисе́льный*; 2. (*коли-
чественный*) *кі́лькісний*;
 ~ное *превосхо́дство* *чисе́льна*
перева́га.
 числи́тель *мат.* *чисе́льник*.
 чи́слиться 1. (*насчитываться*) *на-*

лічуватися, -чується, лічітися, -читься; 2. (состоять, значиться) значитися, рахуватися (рахуюся, рахуюся).

число́ 1. число́, -ля́; 2. (количество) кількість, -кості.

числово́й числовий;

~во́й зако́н пора́ження числовий зако́н ура́ження.

чистейший чистісінький; (настоящий) справжнісінький.

чисти́льщик чистильник.

чисти́ть чистити (чисти́, чисти́ш);

ч. тру́бы (дымоходы) труси́ти са́жу.

чистка чищення;

ч. ору́жия чи́щення збро́ї.

чистоплотно охайно, чепурно.

чистоплотность охайність, -ності, чепурність, -ності.

чистоплотный охайний, чепурний.

чистота́ чистота́, охайність, -ності.

чита́бельность читкість, -кості.

чита́бельный читкий.

чита́емость читаність, -ності.

чита́емый 1. прич. який (що) чита́ють; який (що) виклада́ють;

2. в знач. прил. читаний.

чита́лка чита́льня.

чита́льня чита́льня.

чита́тель чита́ч, -ча́, твор. -чём.

чита́ть чита́ти;

ч. наставле́ние (нравоуче́ние, нота́ции) чита́ти нота́ції, дава́ти нау́ку; (излага́ть, преподава́ть) виклада́ти, чита́ти;

ч. курс молодого бойца́ виклада́ти курс новобранца́.

чиха́тельный чхальний;

~ное веще́ство чхальна речовина́.

чиха́ть, **чихну́ть** чха́ти, чхну́ти, чиха́ти, чихну́ти.

член член;

ч. полово́й статевий член, пруте́нь.

члене́ние розчленовування, членува́ння.

члені́ть розчленовувати, -но́вую, -но́вуеш, членува́ти, -ну́ю, -ну́еш.

членовре́дитель калічник.

членовре́дительство калічення кінцівок.

членоразде́льно виразно; розбірливо; зрозуміло.

чо́каться чаркува́тися, -ку́юся, -ку́ешся, почаркува́тися; чо́ка-

тися, чо́кну́тися.

чрева́тый (чем) бага́тий (на що, чим).

чрезвычайно надзвичайно.

чрезвычайный надзвичайний;

~ное положе́ние надзвичайний стан, стан обло́ги.

чрезме́рный надмірний, дуже великий.

чте́ние 1. чита́ння; 2. ~ния (мн.: цикл докладов, лекций) чита́ння, ви́клади, -дів.

чувствительность чутлівість, -вості; чу́листь, -лості;

ч. взрыва́тых веще́ств чутлівість вибухових речови́н.

чувствительный 1. чутливий; 2. (к боли) вразливий; 3. (ощутимый) відчутний; (донимающий) дошкульний;

~ный к уда́ру чутливий до уда́ру.

чу́ство почуття́; (псих.—обычно) чу́ття; (ощущение — ещё) почува́ння.

чу́ствовать почувати́; (ощуща́ть, воспринимать — обычно) відчува́ти.

чугу́н чаву́н, -ну́.

чугу́нный чаву́нний; (из чугуна — ещё) чавуно́вий;

~ная вту́лка чавуно́вий уту́лок;

~ный стака́н чавуно́вий ко́рпус (гарматня́).

чудо́вищно 1. дивовіжно; потво́рно; страхітливо́; 2. жахливо́, стра́шно, стра́шенно.

чудо́вищный 1. (удивительный, странный) дивовіжний; (уродливый) потво́рний; (устрашающий) страхітливий; 2. (страшный) жахливий, стра́шний, стра́шенний.

чу́ждый 1. чужий; 2. (чего — свободный) вільний (від чо́го).

чула́н комірка, комірчина́.

чулки́ панчо́хи, -чіх; ед. панчо́ха.

чурба́н коло́да; (поменьше) коло́дка.

чу́рка цу́рка, цурпа́лок, -лка.

чу́ткий чу́йний; (осторожный, насто-роженный) сторожкий.

чу́ткость чу́йність, -ності; сторо́жкість, -кості.

чу́тьё (у животных) чу́ття; (нюх — обычно) нюх, -ху.

чу́чело опу́дало.

Ш

шаблѳн шаблѳн.

шаг 1. крок, -ку; ступиць, -пеня;

2. (*движение в темпе ходьбы, поступь*) ходá, хід (ходу);

ш. **быстрый** швидкий крок;

ш. **вражеский** ворожий крок;

ш. **замедлить** сповільнити ходý;

ш. **нареза** крок нарізу;

ш. **походный** похідний крок;

ш. **прицела** крок мірника;

ш. **строевой** рівний крок;

ш. **ускоренный** пришвидшена ходá.

шагáние прямування, ступáння, виступáння.

шаговый кроковий;

~**вый** поиск кроковий пошук.

шагом ходом, ходѳю.

шагомёр крокомёр, кроколічильник.

шáйба шáйба, вітка;

ш. **амортизационная** амортизаційна (відпружниковá) шáйба;

ш. **коренная** коренéва шáйба;

ш. **оборотная** обертѳва шáйба;

ш. **промежуточная** проміжна шáйба;

ш. **ступицы** шáйба мáточини.

шáйка ¹ згрáя; (*ватага — ещё*) ватага.

шáйка ² (*для воды*) ряжка, ряжа.

шалáнда шалáнда, ѳлядь, -ді, -ддю.

шалáш куриць, -реня, -ренём, б́уда.

шальной 1. очманілий; 2. навіжéний;

~**ная** пѳля випадковá куля.

шамáл (*ветер*) шамáль, -лю, -лем.

шантажировать шантажувáти, -ж́ую, -ж́уеш.

шáнцевый шáнцевий;

~**вый** інструмент шáнцевий інструмент.

шáпка шáпка;

ш. **без козырька**, **бескозырка** бездашкѳва шáпка, бездашківка;

ш. **каракулевая** смушкѳва шáпка;

ш. **полевая** (**пилѳтка**) польовá шáпка (пилѳтка, летѳнка).

шáпка-папáха ќучма.

шáпка-ушáнка шáпка-вушáнка.

шар куля.

шар-зонд куля-зонд.

шáрик кулька.

шáриковый кульковий;

~**вый** подшипник кульковá валь-

ниця, кульковий підшипник.

шарикоподшипник кульковá вальниця, кулькопідшипник.

шарикоподшипниковый кульковальничий, кулькопідшипниковий.

шарнир сустáв, шарнир.

шарнирный суставний, шарнирний;

~**ная** цепь суставний (шарнирний) ланцюг.

шаровáры штáни, -нів, шаровáри, -рив.

шаровидный кулястий.

шаровой кульовий;

~**вая** пята кульовá п'ята.

шáрпй шáрпй, гостряк, -кá.

шар-пилѳт куля-летѳн (кулі-летуна), куля-пилѳт (кулі-пилѳта).

шассй нескл. шасй;

ш. **посáдочное ав.** сидáльне шасй.

шат хитáння.

шатáть, шатнѳть хитáти, хитнѳти, хилитáти, хилитнѳти.

шатáющийся 1. *прич.* який (щѳ) хитáється; 2. *в знач. прил.* хиткий, хитливий, хитний.

шатѳр шатрѳ, намет, -ту.

шатѳрный шатрѳвий, наметѳвий.

шаткий хиткий, хисткий, хитливий.

шатѳн хитѳн, -нá, гонѳк, -нкá.

шатѳнный хитунѳвий, гонковий.

шахмáтйст шахіст.

шáхмáтный шáховий;

~**ная** доскá шахівниця;

~**ный** поря́док шáховий поря́док.

шáхматы шáхи, -хів.

шáхта шáхта, копáльня;

ш. **аварийного в́ыхода** шáхта аварійного в́иходу;

ш. **корабельная** кораблѳва шáхта;

ш. **мáшинного и котельного** отделений шáхта машинѳвого і казанѳвого відділень;

ш. **общекорабельной и батáрейной** вентиляции подвѳдной лѳдки шáхта загальнокораблѳвѳй та батáрейної вентиляциї підвѳдного чѳвнá;

ш. **пáссажйрских и грузѳвых** лифтов шáхта пáсажйрських і вантáжних лифтѳв;

ш. **периско́пов на ПЛ** шáхта периско́пів на ПЧ;

ш. пусков́ая пусков́а ша́хта;
 ш. ракетна́я ракетна ша́хта.
 шахтёр рудокóп, вуглекóп, шахтáр,
 -ря́, твор. -рём.
 ша́хтный ша́хтовый.
 ша́шка¹ ша́бля.
 ша́шка² (для подрывных работ)
 ша́шка;
 ш. дымов́ая димов́а ша́шка;
 ш. подрывна́я висадна́ ша́шка.
 шва́бра шва́бра.
 шварт мор. шварт, чал, -лу.
 швартóв швартóв, прита́ганка, при-
 чальний кинёць.
 швартовáние швартува́ння, причá-
 лення.
 швартовáть швартува́ти, -тую́,
 -туёш, причáлювати, -люю, -люёш.
 швартовáться швартува́тися, -туётъ-
 ся, причáлюватися, -люётся.
 швартóвка швартува́ння;
 ш. корабля́ швартува́ння (причá-
 лення) корабля́.
 швартóвный швартівний, чальний;
 ~ное приспособлénие швартівне
 (чальне) пристосува́ння;
 ~ное устрóйство швартівний
 (чальний) пристрій;
 ~ные бóчки швартівні (чальні)
 бóчки;
 ~ный щит швартівний (чальний)
 щит.
 шведский шведський;
 ~кая стéнка спорт. шведська
 стінка.
 швейный шва́цкий.
 швеллер швёлер, уст. коритува́тий
 трям.
 шверт шверт.
 швертбóт швертбóт.
 шверцý шверці, -ців.
 шворень шворінь, -рня, -рнем.
 шворнево́й шворне́вий;
 ~вое соединéние шворне́ве з'éd-
 нання, шворне́ва злу́ка;
 ~во́й крюк шворне́вий гак.
 швыря́ть, швырну́ть 1. шпурля́ти,
 шпурну́ти, жбурля́ти, жбурну́ти;
 2. (тратитъ без расчёту) сїяти
 (що, чим), розкида́тися (чим).
 шевелéние ворушн́ня; рúхання.
 шевелéть, шевелю́ть 1. воруш́ити,
 -рушú, -рушиш, ворухну́ти;
 2. (чем — слегка двигать) рúхати,
 рúшити, рухну́ти.

шевелю́ра чупри́на.
 шевро́н шевро́н.
 шéйка шийка; (приклад) перехва́т;
 ш. стёржн́я шийка стрíжня.
 шёлковый шовкóвий;
 ~вая ткань шовкóва тканіна.
 шелуш́ение лúщення, злу́щивання,
 облúплювання.
 шельф шельф, -фу;
 ш. континентáльный континен-
 тальный шельф.
 шéпот шéпит, -поту; (действие —
 ещё) шепотіння, шепотáння.
 шептáло шептáло.
 шерéнга ла́ва, шéрег.
 шерéнговый ла́вовий, шерéговий.
 шерéножный шерéговий, ла́вою;
 ~ное учéние впра́ви (навчáння)
 ла́вою (шэрегом).
 шероховáто шóрстко, коструба́то,
 шарша́во.
 шероховáтость шóрсткість, -кості,
 коструба́тість, -тості, шарша́вість,
 -вості.
 шероховáтый шорсткий, шорсткува́-
 тий.
 шест тичка, жерди́на, тичі́на;
 ш. сигна́льный сигна́льна тичка.
 шестёрка шістка.
 шестерня́ шестірня́, триб, -ба́;
 ш. коні́ческая коні́чна шестірня́,
 коні́чний триб;
 ш. промежу́точная проміжна
 шестірня́, проміжний триб.
 шестигра́нный шестистінний, шести-
 гра́нный.
 шестидесятилéтие шістдесятирі́ччя,
 шістдесятилі́ття.
 шестидеся́тник шістдеся́тник.
 шéстик тичі́нка.
 шестикра́тно шестира́зово.
 шестово́й тичковій.
 шестью́ шість разів.
 шеф шеф.
 шімми нескл. шімі.
 шімми-шассі шімі-шасі.
 ші́на ші́на.
 шинéль шинéля;
 ш. скáтанная (скáтка) зго́рнена
 шинéля (зго́рток).
 шійный ші́новий;
 ~ный болт ші́новий прого́нич.
 шип чіп (чопá); шпéник; (провода-
 ки) колю́чка.
 шипшáндлер чіпшáндлер.

ширина́ ширина́;
 ш. боево́й поло́сы ширина́ бойово́ї смуги;
 ш. захва́та тра́ла ширина́ захо́плення тра́лу;
 ш. зрє́ння ширина́ зору;
 ш. ладо́ни ширина́ долони́;
 ш. поло́сы зигза́га ширина́ смуги зигза́га;
 ш. разме́щення ширина́ розташува́ння;
 ш. стрóя ширина́ ла́ду;
 ш. тра́льної поло́сы ширина́ тра́леної смуги;
 ш. фрóнта взво́да ширина́ чо́лової лінії чо́ти;
 ш. це́ли ширина́ цілі.

широ́кий широ́кий;
 ~кий обстрéл широ́кий обстрéл.

широ́коколё́нный ширококолі́йний;
 ~ная доро́га ширококолі́йний шлях.

широ́та́ 1. широчина́, широчінь, -ні, твор. -ню; 2. геогр. широта́;
 ш. астроно́мическая астроно́мична широта́;
 ш. географі́ческая географі́чна широта́;
 ш. геодези́ческая геодези́чна широта́;
 ш. геомагні́тная геомагні́тна широта́;
 ш. геоце́нтрическая геоце́нтрична широта́;
 ш. экли́птическая свети́ла екли́птична широта́ свети́ла.

широ́тный широ́тний;
 ~ный компенсáтор широ́тний компенсáтор.

ширстрéк мор. (обшивка корабля)
 ширстрéк, ве́рхній пояс.

шифр шифр, -ру.

шифра́тор шифра́тор.

шифрова́льный шифрува́льный;
 ~ная маши́на шифрува́льна маши́на.

шифрова́льщик шифрува́льник.

шифрова́ние шифрува́ння.

шифрова́ть шифрува́ти, -рюю, -рюеш.

шифрова́ться шифрува́тися, -рюється.

шифро́вка 1. (процесс) шифрува́ння;
 2. (зашифрованный текст) шифро́вання, гри́пс, -су.

шка́ла шкала́;
 ш. ви́дмости шкала́ ви́дности;

ш. делéний шкала́ поді́лок;
 ш. проході́мости льда шкала́ прохíдности кри́ги;
 ш. рассу́вания шкала́ розсіюва́ння;
 ш. ско́рости ве́тра шкала́ швидко́сті ві́тру;
 ш. состо́яния пове́рхности мо́ря шкала́ ста́ну пове́рхні мо́ря;
 ш. стéпени волне́ния шкала́ ступе́ня хвилюва́ння;
 ш. цвётности воды́ шкала́ кольоро́вости воды́;
 ш. штрихо́в шкала́ рисо́к.

шка́льный шка́льный;
 ~ный спосо́б шка́льный спосо́б.

шка́нечный мор. шка́нцевий;
 ~ный журна́л шка́нцевий журна́л.

шка́нцы шка́нці, -ців.

шкатори́на мор. шкатори́на.

шкаф ша́фа;
 ш. мобилизаціо́нный мобілізаці́йна ша́фа.

шка́фный ша́фовий.

шка́фут мор. шка́фут, -ту.

шка́фчик ша́фка.

шквал шквал, -лу.

шквально́й шквально́й;
 ~ный ого́нь шквально́й вогóнь.

шкво́рень шворі́нь, -рня, -рнем.

шкэ́нтель мор. шкэ́нтель, -ля.

шкерт мор. шкерт.

шкімушга́р мор. шкі́мушга́р.

шкімушка мор. шкі́мушка.

шкіпер шкі́пер, капіта́н судна́, корабельник.

шкіперский шкі́перський.

шко́ла шко́ла;
 ш. авиацио́нная авіаці́йна (лету́нська) шко́ла;
 ш. артилле́рийская гарма́тна (артиле́рийна) шко́ла;
 ш. во́енная ви́йськова шко́ла;
 ш. мла́дшего кома́ндного соста́ва підстарши́нська шко́ла;
 ш. офице́рская старши́нська шко́ла;
 ш. пра́порщико́в и ми́чманов шко́ла підхору́нжих і ми́чманів.

шко́льный шкі́льний;
 ~ное за́няtie шкі́льне навча́ння.

шкот мор. шкот, спідлі́нь, лі́ня.

шкірка шкі́рка;
 ш. сте́кланная скля́на шкі́рка.

шлаг шлаг', звій (звóю, звóем).
 шлагбаум рогáтка, рогáчка, шлаг-баум, *уст.* розлóги, -гів.
 шлагтов *мор.* шлаг'тов.
 шлак шлак, -ку, жўжелиця, жўжиль, -желі, *твор.* -желлю.
 шланг шланг', рукав, кішка (пожéжна).
 шлейка шлейка.
 шлем шолом;
 ш. водолазний норéцький шолом;
 ш. космонавтов шолом космонавтив;
 ш. лётчиков шолом летунів;
 ш. сталёной сталёвий шолом.
 шлемофон шоломофон.
 шлифной шлифний;
 ~ная пила шлифна пилка.
 шлюз шлюза, шлюз, -зу;
 ш. морско́й морська шлюза;
 ш. речно́й (канáльный) річкова (канáльна) шлюза.
 шлюзный шлюзовий.
 шлюзование шлюзування.
 шлюзованный шлюзований.
 шлюзовать шлюзувати, -зую, -зуюш.
 шлюзоваться шлюзуватися, -зують-ся.
 шлюзовой шлюзовий;
 ~вой отсек шлюзова переділка.
 шлюп шлюп.
 шлюпбалка шлюпбрус, шлюпбалка;
 ш. горизонтáльная горизонтáльный (позёмний) шлюпбрус;
 ш. завáливающая завáльный шлюпбрус;
 ш. поворотная повертовий шлюпбрус.
 шлюпка шлюпка;
 ш. гребна́я гребна́ шлюпка;
 ш. гребно-моторная гребно-моторова шлюпка;
 ш. гребно-парусная гребно-вітрилова шлюпка;
 ш. гребно-парусно-моторная гребно-вітрильно-моторова шлюпка;
 ш. «двóйка» шлюпка «двійка»;
 ш. двухвинтова́я двогвинтова́ шлюпка;
 ш. двухмáчтовая двошóглова шлюпка;
 ш. деревя́нная дерев'яна шлюпка;
 ш. десятивёсельная десятивеслова́ шлюпка;

ш. металлі́ческая металéва шлюпка;
 ш. моторная моторова шлюпка;
 ш. одновинтова́я одногвинтова́ шлюпка;
 ш. одномáчтовая одношóглова шлюпка;
 ш. пластмáсовая пластмáсова шлюпка;
 ш. скоростна́я швидкісна шлюпка;
 ш. служе́бная службо́ва шлюпка;
 ш. спаса́тельная рятува́льна шлюпка;
 ш. тра́нцевая тра́нцева шлюпка;
 ш. четырёхвёсельная («четвёрка») чотиривеслова́ шлюпка («чвірка», «четвірка»);
 ш. шестивёсельная шестивеслова́ шлюпка («шістка»).
 шлюпочный шлюпковий;
 ~ная сигна́льная кни́га шлюпкова сигна́льна кни́га;
 ~ный найтов шлюпковий найтов.
 шляпа капелюх.
 шляпка голóвка;
 ш. гвоздя́ голóвка цвя́ха;
 ш. гильзы́ де́нце гильзи.
 шне́ка шне́ка.
 шнур шнур, -ра;
 ш. асбесто́вый азбéстовий шнур;
 ш. зажига́тельный запáльный шнур;
 ш. пала́точный наметовий шнур;
 ш. трассиро́вочный трасівний шнур.
 шнуровой шнурований;
 ~вая кни́га шнурована кни́га.
 шов шво (шва), *мн.* шви; по шву по шйтому.
 шóмпол шóмпол.
 шóмпольный шóмпольний.
 шóрох шéлест, -ту, шарудіння, шéмрання.
 шоссé *нескл.* шосé.
 шоссéйный шосéйний, шосовий.
 шоссированный шосéйний, шосова́ний.
 шоссировать прокладáти шосé, прокла́сти (-кладу́, -кладéш) шосé.
 шофёр шофёр, водій, -дія, *твор.* -діем.
 шпáла шпáла, лёжень, -жня, -жнем.
 шпанго́ут *мор., ав.* шпанго́ут, ребро́.
 шпатлёвка, шпаклёвка 1. (*действию*) шпаклюва́ння; 2. (*замазка*) шпаклівка; (*для окон*) кит, -ту.

шпа́ция *мор.* шпа́ция, міжребер'я.

шпенёк шпéник;

ш. пряжки шпéник пряжки.

шпигáт *мор.* шпигáт, скважнá.

шпигóвка шпигáння.

шпигорь тибель, -бля, *твор.* -блем.

шпиль веретéно, шпиль, -л'я, -лém.

шпилька шпилька;

ш. прицельная мiрникóва шпилька;

ш. шпóнки шпилька плiшки.

шпиóн шпигу́н, -на́.

шпиона́ж шпигу́нство.

шпио́нить шпигува́ти.

шпио́нский шпигу́нський.

шпирóн *мор.* шпирóн.

шплинт *техн.* шпли́н, -та́, заво́личка.

шплинто́вка шплинтува́ння, заво́личкува́ння; шплинто́вання.

шпóнка плiшка;

ш. направляющая напрямна́ плiшка.

шпор *мор.* шпор, -ру.

шпринг *мор.* шпринг'.

шпруйт *мор.* шпруйт.

шпунт шпунт, га́ра.

шпунто́вий га́рований, шпунто́вий;

~ва́я свáя га́рована (шпунто́ва) па́ля.

шпур шпур, -ру, свердловина.

шрапне́ль шрапне́ля, шрапне́ль, -ли́, *твор.* -ллю́;

шрапне́льный шрапне́левий, шрапне́льний.

шриф́т шриф́т, -ту.

штаб штаб, -бу, булава́, -ви́;

ш. генерáльный генерáльний штаб;

ш. главнокомáндующего штаб головнокомáндувача;

ш. гла́вный головний штаб;

ш. ро́да войск штаб ро́ду війська;

ш. руковóдства учéния штаб керiвництва навчáнням;

ш. стро́вóй муштрóвий штаб;

ш. ты́ла штаб заплiля.

шта́бель стос, -су, шта́бель, -ля.

штабни́к штабо́вец, -бiвця, -бiвцем.

штабно́й штабовий;

~на́я кома́нда штабовá кома́нда;

~на́я культу́ра штабовá культу́ра;

~на́я ро́та штабовá со́тня;

~на́я трениро́вка штабовé тренува́ння;

~но́е учéние штабовé навчáння;

~но́й кора́бль штабовий кора́бль;

~ные докуме́нты штабовí докуме́нти.

штаг *мор.* штаг'.

шта́говый шта́говий;

~вый ого́нь шта́говий вогóнь.

шта́нга шта́нга.

штангенци́куль штанге́нцікуль, -ля, *твор.* -лем.

штанда́рт коро́ва, шта́нда́рт.

штат штат, -ту;

ш. воéнного (ми́рного) вре́мени

штат воéнного (ми́рного) ча́су;

ш. ли́чного соста́ва штат особóвого скла́ду;

сверх ~та по́над штат.

штатив штатив.

штáтный штáтний;

~ное расписа́ние штáтний ро́зпис. (ро́зклад).

ште́вень *мор.* ште́вень, -вня, *твор.* -внем.

ште́пель притичка, за́тичка, ште́пель, -ля, *твор.* -лем.

ште́пельный притичко́вий, ште́пельний;

~на́я розéтка притичко́ва (ште́пельна) розéта;

~ный комму́татор притичко́вий (ште́пельний) кому́татор.

штерт *мор.* шкерт, кiнчик.

штерто́-груз шкерто́грузи́ло.

шти́вка *мор.* штивува́ння.

штилева́ние *мор.* штилюва́ння.

штилева́ть штилюва́ти, -люю́, -люе́ш.

штилево́й штильовий;

~ва́я поло́са штильова́ смýга.

штиль безви́тря, штиль, -лю, -лем.

штиф́т шпень, -ня, *твор.* -нем.

штиф́тик шпéник.

шток *мор.* шток; *техн.* шток, стеблó;

ш. с по́ршнем стеблó з то́локом (по́ршнем);

ш. уда́рника стеблó уда́рника.

што́пор 1. *ав.* што́пор: спи́раля, спи́раль, -ли́, *твор.* -ллю́; 2. корко́тяг.

што́ра што́ра, ро́лета, фи́ранка.

шторм шторм, -му, бу́ря.

шторми́ть *мор.* шторми́ти, -ми́ть.

штормова́ть *мор.* штормува́ти, -му́ю, -му́еш.

штормо́вка *мор.* шторми́вка.

што́рный што́рний, ро́летовий, фи́ранко́вий.

штормо́вой штормовий;

~во́е оповеще́ние штормове́ оповіщення;
 ~во́е предупредже́ние штормове́ попередження;
 ~вы́е порты́ штормові́ портики;
 ~вы́е устро́йства штормові́ при-строї.
штормтрап штормтрап, -пу, ливно-східня.
штрих риска, штрих, -ха.
штрихованный рискований, зариско-ваний, штрихований, заштрихова-ний.
штрихováть рискувати, -кую, -куєш, штрихувати (штрихую, штрихуєш).
штриховка рискування, штриху-вання.
штукату́рка 1. (о предмете) тиньк, -ку; 2. (действие) тинькування.
штурва́л мор. штурва́л, стерно́.
штурва́льная мор. штурва́льня, стернівня.
штурва́льный 1. прил. штурва́льний; 2. в знач. суц. штурва́льний, -ого.
штурм штурм, -му, наступ, -пу.
штурман штурман, стерновий, -ого.
штурманский штурманський;
 ~кая лóдка штурманський чо́вен;
 ~кая рúбка штурманська рúбка;
 ~кая слúжба штурманська слúжба;
 ~кий план полёта штурманський план лёту;
 ~кий элэ́ктрик штурманський елэ́ктрик;
 ~кое обеспече́ние боевых де́йстви́й авиáци́и штурманське забезпечення бойових дій авиáци́и (лету́нства).

штурманство штурманство.
штурмовáть штурмувати, -мую, -муєш, наступати, -паю, -паєш.
штурмовка штурмування; (*результат*) штурмування.
штурмово́й штурмовий, наступаль-ний;
 ~ва́я авиáция штурмова́ авиáция, штурмове́ лету́нство;
 ~ва́я гру́ппа штурмова́ гру́ппа;
 ~во́е ору́дие штурмова́ гармата;
 ~во́й мо́стик штурмовий мо́сток.
штуртра́п мор. штуртра́п.
штуртрóс мор. штурли́нва.
штúцер штúцер.
штык багнет и багнет.
штык-болт штик-прого́нч, штик-прого́нча.
штыково́й багнетовий, багнетний.
штырь техн. шворінь, -рня, твор. -рнем, штир, -ря; жёрдка.
шум шум, -му;
 ш. мо́ря шум мо́ря.
шуметь шуміти, -млю, -миш, шуму-вати, -мує; (о разговорe) гомоні-ти, галасувати, -сую, -суєш.
шумность шумність, -ності;
 ш. ко́рабля шумність ко́рабля.
шумово́й шумовий;
 ~вы́е помехи́ шумові́ перепони́.
шумопеленга́тор шумопеленга́тор.
шумопеленга́торный шумопеленга́-торний.
шумопеленговáние шумопеленгу-вання.
шурóп шруб.
шурша́ние шарудіння, шурхіт, -хоту.
шутить жартувати, -тую, -туєш.
шхеры шхери (шхер).
шхúна шхúна.

Щ

щавелевый щавлєвий;
 ~вая кислота́ шавлєва кислота́.
щадить 1. (давать пощаду) щадіти, -джу, -диш, жаліти; 2. (беречь) берегти, -режу, -режєш; (*жалеть*) шкодувати, -дую, -дуюєш.
щадящий який (що) бережє; береж-ливий;
 ~щий режі́м бережливий режі́м.
щебень, **щебёнка** жорства́, -ві, обл. шúтер, -тру.

щекá щокá, щёки *мн.* щóки (щік);
 щ. бойни́цы щокá стрільни́ці.
щекóлда кля́мка;
 щ. ми́ны кля́мка ми́ни.
щекóтка (*действие*) лоскотáння; (*ощущение*) лоскоти, -тів.
щекотли́вый 1. лоскотливий; 2. (*тре-бующий большого такта*) дражли-вий; (*деликатный*) делікатний, тонкий.
щелево́й щілинний;

~вая антѣнна щілінна антѣна
 щёлканье клацання.
 щелочѣние луження
 щелочиться лужитися
 щелочной лужний.
 щёлочь луг, -гу.
 щелчок 1. клок; 2. щіголь, -гля.
 щель 1. щіліна, шпáра, шпарина;
 2. (укрытие) щіліна;
 щ. амбразуры щіліна амбразури;
 щ. боевая бойова (бойла) щіліна;
 щ. смотровая оглядова щіліна.
 щёлка тріска; (лучина) скіпка,
 скáлка
 щепотка пучка,
 щ. соли пучка солі.
 щербина щербина.
 щетиниться їжитися.
 щетинный щетиновый;
 ~ный банник щетинова щітка;
 щётка щітка;
 щ. волосная щітка з волосіні;
 щ. для сапог щітка для чобіт;
 щ. проволочная дротяна щітка.

щёчка щічка;
 щ. рукоятки (у пистолета) щічка
 рúчки.
 щѣчный шоковый.
 щипцы (для гвоздей) обцѣнки,
 -ньоки; кліщі, -щів.
 щит щит, -тá;
 щ. броневой пánцерний щит
 щитовидный щитовидний;
 ~ная железа анат. щитовидна зá-
 лоза.
 щитовой щитовий;
 ~вое прикрытие щитовѣ при-
 криття.
 щиток щіток, -тá;
 щ. лобовой чоловий щіток;
 щ. подвижной рухомий щіток;
 щ. пулемётный кулемѣтний
 (скорострѣльный) щіток.
 щуп щуп.
 щупальцы щупальця, -лець; щупаль-
 ці, -ців; вусики, -ків, ма́чки, -ків.
 щупанье ма́цання, щупання.

Э

эбонит эбонит, -ту.
 эбонитовый эбонитовий;
 ~вая крышка эбонитова по-
 кришка.
 эвакуационный эвакуаційний;
 ~ные перевозки эвакуаційні пере-
 вѣзєння;
 ~ные средства эвакуаційні зá-
 соби;
 ~ный отряд эвакуаційний загін.
 эвакуация эвакуація.
 эвакуировать эвакуувáти, -куюю,
 -куюєш.
 эверс мор эверс.
 эволютивный эволютивний.
 эволюция эволюція;
 э. корабля эволюция корабля.
 эвристика евристика.
 эвристический эвристичний.
 Эгейское море Егейське море.
 эжектор эжектор, викидáч, -чá, -чѣм.
 эжекторный эжекторний, викид-
 ний;
 ~ная выгородка эжекторне (ви-
 киднѣ) відгородження.

езельгофт мор. езельгофт
 экватор экватор, уст. рівнік, -кá;
 э. географический географічний
 экватор;
 э. геодезический геодезічний эк-
 ватор;
 э. геомагнитный геомагнѣтний эк-
 ватор;
 э. магнитный магнѣтний экватор;
 э. небесный небѣсний экватор;
 э. термический термічний экватор.
 экваториал экваторіал.
 экваториальный экваторний,
 ~ная система координат экватор-
 на система координат;
 ~ные подповерхностные противо-
 течения экваторні підповерхнѣві
 протитѣчі;
 ~ные северные течения экваторні
 північні тѣчії,
 ~ные южные течения экваторні
 південні тѣчії.
 эквивалент эквивалѣнт;
 э. антенны эквивалѣнт антѣни.
 эквивалентный сквивалѣнтний;
 ~ный брус эквивалѣнтний брус,
 ~ный ветер эквивалѣнтний вітер;

~ний радіус ціли еквівалентний
 радіус цілі
 экзамен іспит, -ту, екзамен, -ну;
 э. вступительный вступний іспит,
 э. офицерский старшинський іспит;
 э. сдавать складати іспит.
 экзаменационный іспитовий, экзаменаційний
 экзекүция екзекүция.
 экземпляр примірник, екземпляр.
 экзосфера екзосфера.
 экипаж екіпаж, -жу, твор. -жем, об-
 слуга, обслуга команда;
 э. гвардейский гвардійський екі-
 паж, гвардійська обслуга (обслу-
 гова команда);
 э. рабочий робочий екіпаж, робо-
 ча обслуга (обслуга команда);
 э. самолёта, вертолёта екіпаж, об-
 слуга (обслуга команда) літа-
 ка, вертолёт;
 э. флотский флотський екіпаж,
 флотська обслуга (обслуга
 команда).
 экипаж-дублёр екіпаж-дублёр (екі-
 пажу-дублёра).
 экипировка віряд, спорядження,
 екіпування.
 эклиметр геод. екліметр.
 эклиптика екліптика.
 эклиптический екліптічний.
 экологический екологічний;
 ~кая война екологічна війна.
 экономайзер економайзер.
 экономика економіка;
 э. военная військова економіка.
 экономический економічний;
 ~кая блокада економічна блока-
 да (облога);
 ~кая борьба економічна бо-
 ротьба;
 ~кая работа економічна робота.
 экономный ощадливий, економний;
 ~ная трата денег ощадливе (еко-
 номне) витрачання грошей.
 экразит екразит, -ту.
 экран екран;
 э. абляционный теплозащитный
 абляційний теплозахисний екран;
 э. алюминизированный алюмінізо-
 ваний екран;
 э. биологически защитный біоло-
 гічно захисний екран;
 э. голографический голографічний

экран;
 э. графического цветного отобра-
 жения екран графічного кольоро-
 вого відображення;
 э. с мгновенным переключением
 (индицируемых) параметров эк-
 ран з миттєвим перемиканням
 (індикуваних) параметрів;
 э. табличный (табулированный)
 табличний (табульований) екран;
 э. теплопоглощающий тепловбир-
 ный екран.
 экранирование екранування.
 экранированный екранований,
 ~ная броня екранований панцер.
 экранирующий який (що) екранує,
 екранувальний.
 экраноплан екраноплан.
 экскаватор экскаватор.
 экспансия експансія;
 э. военная війна експансія.
 экспедиционный експедиційний;
 ~ная армия експедиційна армія;
 ~ные войска експедиційне війсь-
 ко.
 экспедиция експедиція.
 эксперимент експеримент, -ту, до-
 слід, -ду, спроба;
 э. военный військовий експери-
 мент.
 экспертиза експертіза, розгляд, -ду,
 дослідження;
 э. военно-врачебная військово-
 лікарська експертіза.
 эксплуатация експлуатація;
 э. вооружения и военной техники
 експлуатація озброєння і військо-
 вої техніки.
 экспорт експорт, -ту, вивіз, -возу.
 экстерриториальность екстерито-
 ріальність, -ності.
 экстерриториальный екстерито-
 ріальний;
 ~ный принцип комплектования
 екстериторіальний принцип ком-
 плектування.
 экстрактор викидач, -ча, экстрактор.
 экстракторный викидний, экстрак-
 торний;
 ~ный рычаг викидний (экстрак-
 торний) важіль.
 экстракция викидання, екстракція.
 экстренный екстренний; (неотлож-
 ный — ещё) нагальний; (спеш-
 ный — ещё) негайний.

ексцэнтрыковы *техн.* ексцэнтрыковы.

ексцэнтрысітэт ексцэнтрысітэт, -ту.

ексцэнтрычэскі ексцэнтрычны, неасерэдкавы;

~кая **втулка** ексцэнтрычны ўтулок;

~**кі** **жэлоб** ексцэнтрычны жэлоб;

~**кі** **прылів** ексцэнтрычны прылівок.

эластычэскі эластычны, пружны.

эластычнасьць эластычнасьць, -носьці, пружнасьць, -носьці.

эластомэр эластомэр, розцягомэр.

элеватор елеватор;

э. для **падачы боепрыпасов** елеватор для паданьня стрэліва (бойовых [бойных] прыпасів).

элевон елевон.

электрызацыя электрызацыя, электрызуваньня;

э. **сетэй** электрызуваньня мерэж.

электрызаваны электрызаваны.

электрызаваць электрызаваць, -зую, -зуюш.

электрызуемы які (што) электрызуюць, электрызаваны;

~**мы** **заграждэньня** перэпони, які электрызуюць, электрызавані перэпони.

электрык электрык.

электрычэскі электрычны;

~кая **ракета** электрычна ракета;

~**кіе** **істочнікі** **пытанья** электрычны джэрэла жыўленьня.

электрычэства электрыка.

электраакустычэскі электраакустычны;

~**кіе** **парамэтры** **гідроакустычэскай** **станцыі** (ГАС) электраакустычны парамэтры гідроакустычнай станцыі (ГАС);

~**кі** **пребразаватэль** электраакустычны пертвэрювач.

электровібухвой электровібуховы;

~**ная** **сьць** электровібухова мерэжа.

электравооружэньнасць электравооружэньнасць, -носьці.

электрагазасварка электрагазасварваньня.

электравыгатель электравыгун, -на;

э. **арэгіраванья** электравыгун

арэгуваньня;

э. **асінхронны** асінхронны электравыгун;

э. **бесшэточны** бесшэтковы электравыгун;

э. **высокаоборотны** высокаоборотны электравыгун;

э. **корэкцыйны** корэкцыйны электравыгун;

э. **малоінэрцыйны** малоінэрцыйны электравыгун;

э. **паралэльнага** **возбуджэньня** электравыгун **рўнобўжнага** збўджэньня;

э. **перэмэннага** **тока** электравыгун зміннага струму;

э. **послэдовацельнага** **возбуджэньня** электравыгун **послэдовацельнага** збўджэньня;

э. **постойнага** **тока** электравыгун **постойнага** струму;

э. **прыводной** **прывідны** электравыгун;

э. **рэверсыйны** рэверсыйны электравыгун;

э. **самолётны** літакowy электравыгун;

э. **сінхронны** сінхронны электравыгун;

э. **смэсанага** **возбуджэньня** электравыгун **змісанага** збўджэньня;

э. **стэклоочыстятеля** электравыгун **стэклоочыснїка**;

э. **трэxfазны** трэxfазowy электравыгун;

э. **управлэньня** **закрылкамі** **ав.** электравыгун **керуваньня** **закрылкамі**;

э. **управлэньня** **фонарэм** **кабіны** электравыгун **керуваньня** **ліхтарэм** **кабіны**;

э. **управляючы** **кермувальны** электравыгун;

э. **шэговы** **крóковы** электравыгун;

э. **шўнтовы** **шўнтовы** электравыгун;

э. **шэточны** шэтковы электравыгун.

электравыжущы электравыжущы;

~**щя** **сыла** электравыжущы **сыла**.

электравымерыйны электравымерыйны;

~**ны** **прыбор** электравымерыйны

прилад.

електроліт електроліт, -ту.

електромагніт електромагнет, -ту, електромагніт, -ту.

електромагнітний електромагнетний, електромагнітний;

~ная **обстановка** електромагнетна обстановка;

~ная **пушка** електромагнетна гармата;

~ная **совместимость (ЭМС)** радиоэлектронных средств (РЭС)

електромагнетна сумісність (EMC) радіоелектронних засобів (РЕЗ);

~ное **излучение небесных тел** електромагнетне випромінювання небесних тіл;

~ные **волны** електромагнетні хвилі;

~ные **помехи** електромагнетні перепони;

~ный (геоелектромагнітний) **способ измерения течений** електромагнетний (геоелектромагнетний) спосіб вимірювання течій;

~ный **импульс** електромагнетний імпульс.

электромегафон електромегафон.

электрон електрон.

электроника електроніка;

э. **авиационная** авіаційна (летунська) електроніка;

э. **системы управления полётом** електроніка системи керування літом;

э. **следящих систем** електроніка слідніх систем.

электронно-лучевой електронно-променевий;

~вая **трубка** електронно-променева трубка.

электронно-оптический електронно-оптичний;

~кая **приставка** електронно-оптична приставка;

~кий **преобразователь** електронно-оптичний перетворювач.

электронный електронний;

~ная **вычислительная машина (ЭВМ)** електронна обчислювальна машина (ЕОМ):

аналоговая аналогова,

бортовая бортова,

гибридная (аналого-цифровая)

гібридна (аналого-цифрова), **специализированная** спеціалізована,

универсальная універсальна, **цифровая** цифрова;

~ная і **ионная оптика** електронна і йонна оптика,

~ные **приборы** електронні прилади.

электрооборудование електрообладнання:

боевых и транспортных машин бойових і транспортних (транспортних) машин,

корабля корабля,

летательного аппарата літнього апарата.

электропроводка електропровідня.

электросбрасыватель електроскидач, -ча, *твор.* -чем.

электротехнический електротехнічний.

электроуправление електрокерування.

электрохимический електрохімічний;

~кий **преобразователь** електрохімічний перетворювач.

элемент первень, -вня, елемент;

э. **оперативного построения** елемент оперативного ладу (порядку);

~ты **движения цели** елементи руху цілі;

~ты **маневрирования** основные основні елементи маневрування;

~ты **орбиты небесного тела** елементи орбіти небесного тіла.

элерон ав. елерон, *мн.* елерони;

~ны, **отклонённые вверх** відхилені догорі елерони;

~ны, **отклонённые вниз** відхилені донізу елерони.

эллипс еліпс, -гу.

эллипс еліпс;

э. **рассеивания** еліпс розсіву.

эллипсоид еліпсоїд.

эллиптический еліптичний;

~кая **ошибка** еліптична помилка (побіжка).

элонгация елонгація.

эмбарго *нескл.* ембарго, заборона.

эмбаркация ембаркація.

эмблема емблема.

энергетический енергетичний;

~кая **установка** енергетична устава:

газотурбінна газотурбінна,
 дизельна дизельна,
 дизель-електрическа дизель-електрична,
 комбінірована комбінівана,
 паросилова паросилова,
 ядерна ядерна (нуклеарна);
 ~кое оборудование енергетичне обладнання;
 ~кое устрóйство енергетичний пристрій.

енергічний енергійний, жвавий.

енергія енергія;
 э. внутрення внутрішня енергія;
 э. вращенія енергія обертання;
 э. давлєнія енергія тиску.

энерговооружѣнность енергооснащеність, -ності.

энергоснабжение енергопостачання.

энерготехнический енерготехнічний.

энциклопедия енциклопедія;
 э. военная військова енциклопедія.

эпидемиология епідеміологія;
 э. военная військова епідеміологія.

эпидемический епідемічний, пошесний;
 ~кая обстановка епідемічні (пошесні) обставини.

эпидемия епідемія, пошесть, -шесті.

эпизодический епізодічний.

эпизоотический епізоотічний;
 ~кая обстановка епізоотічні обставини.

эпизоотия вет. епізоотія.

эпизоотология вет. епізоотологія;
 э. военная військова епізоотологія.

эпицентр епіцентр, -ру;
 э. взрыва епіцентр вибуху.

эра ера.

эргономика ергономіка;
 э. военная військова ергономіка.

эренс-бакштаг мор. еренс-бакштаг, -га.

эрозийный ерозійний;
 ~ная коррозия ерозійна корозія.

эрозия ерозія;
 э. абразивная абразивна ерозія;
 э. струйная струмінна ерозія;
 э. ультразвуковая ультразвукова ерозія;
 э. электрическая електрична ерозія.

эскадра ескадра;
 э. учебная навчальна ескадра.

эскадренный ескадровий;
 ~ная скорость ескадрова швидкість;
 ~ный миноносец ескадровий міноносій.

эскадрилья ескадріль, -лі, твор. -ллю, ескадріяля;
 э. отдельная войсковой авиации окрема ескадріль військової авіації (військового летунства).

эскадрон ескадрон, -ну.

эскалация ескалация, розширення;
 э. войны ескалация війни.

эскарп ескарп, -пу, укїс (укосу).

эскиз нарис, -су; ескїз, -зу, крокі нескл., схєма;
 э. окопа нарис (ескїз) шанцю.

эскизный ескїзний;
 ~ный проект корабля ескїзний проект корабля.

эскорт ескорт, -ту, охорона, вартя;
 э. почетный почесний ескорт, почесна вартя.

эскортный ескортний.

эсминец есминець, -нця, -нцем.

эстакада естакада.

этаж поверх, -ху;
 э. верхний горішній поверх.

этап етáп, -пу.

этапный етáпний, етáповий.

этика етика;
 э. воинская вояцька етика.

этнический етнічний;
 ~кое оружие етнічна збрóя.

эфес держак, -ка.

эфир ефір, -ру, етєр, -ру.

эффект ефєкт, -ту;
 э. ночной нічний ефєкт.

эффективный ефектївний;
 ~ная длина участка рубежа ефектївна довжина ділянки межі;
 ~ная поверхность рассеивания ефектївна поверхня розсіву;
 ~ная ширина поиска ефектївна ширина пошуку.

эффективность ефектївність, -ності;
 э. боевого применения войск ефектївність бойового застосування війська;
 э. поражения цели ефектївність ураження цілі;
 э. применения оружия ефектївність застосування збрóї;
 э. противоминных действий ефектївність протїмінних дій;

э. радиоэлектронного подавления (РЭП) ефективність радіоелектронного заглушення (РЕЗ),
э. стрельбы ефективність стрільня (стрільби)

эхо луна

эхолодомер лунокригомір

эхолокация лунолокация

эхолот лунолот.

эхо-пеленгование луно-пеленгування

ешелон ешелон, -ну,

э. атаки ешелон атаки,

э. головной головний ешелон,

э. обеспечения ешелон забезпечення,

э. I-го и т. д. разряда ешелон I-го і т. д. розряду;

э. развития прорыва ешелон розвитку пробую;

э. тыла ешелон запілля
ешелонирование ешелонування,
э. запасов ешелонування запасів,
э. полётов ешелонування літів,
э. самолётов ешелонування літаків

ешелонированный ешелонований,
 ~ное **развёртывание** ешелоноване розгортання,

~ные **действия авиации** ешелоновані дії авіації (летунства),
 ~ный **в глубину** ешелонований у глибині

ешелонировать ешелонувати, -ную, -нү ш

ешелонироваться ешелонуватися, -нүється

ешелонный ешелоновий;

~ное **расположение** ешелонове розташування.

Ю

юбилей роковини, -він, річнийя, ювілей, -лєю, твор -лєєм

юбка техн острішок, -шка (толока, ізолятора).

юг південь, -дня, твор -днем

юго-восток південний схід (південного сходу).

юго-восточный південно-східний

юго-запад південний захід (південного заходу)

юго-западный південно-західний

Южная Америка Південна Америка

южный південний;

~ное **пассатное течение** південна пасатова течія;

~ный **полюс** південний полюс

Южный Буг Бюг, Південний Буг
юз юз.

юзинь мор. юзін.

юнга юнга, кораблівий учень.

юноша молодик, -ка, парубок, -бка, юнак, -ка.

юношеский молодечий, парубочий,

юнацький.

юный молодий, юний

Юпитер Юпітер.

юридический юридичний

юрисдикция юрисдикція

юркий в'юнкій, верткій; спритний

юрта юрта, шатро.

юстировать техн юстувати, -тую, -түеш

юстировка юстування

юстировщик юстувальник

юстиция юстиція, правосуддя;

ю. военная військова юстиція, військове правосуддя.

ют мор. ют.

ютиться 1. тулітися, -люся, -лишся; (помещаться) міститися (міщүся, містишся); 2 (жить, прожить) мешкати.

ютовый мор. ютовий.

юферс мор. юферс.

юфтевый юхтовий.

юфть юхта.

Я

Ява Ява

явка 1 (приход) з'явлення; (прибытие) прибуття, 2 (присутствие)

присутність, -ності; (место конспиративной встречи) місце зустрічі
 явлення явище;

я. атмосферное атмосферне явище;
 я. стихийное стихийне явище;
 являться, явиться (появляться) з'являтися, з'явитися (з'явлюся, з'явилося), появлятися, появилися; (прибывать) прибувати, прибути, -буду, -будеш.
 явний 1. явний; неприхований;
 2. (очевидный) явний, видимий.
 яд отрута.
 ядерно-мінный ядерно-мінний;
 ~ное заграждение ядерно-мінна перепона.
 ядерно-технический ядерно-технічний;
 ~кое заграждение ядерно-технічна перепона;
 ~кое обеспечение ядерно-технічне забезпечення.
 ядерный ядерний, нуклеарний;
 ~ная бомба ядерна (нуклеарна) бомба;
 ~ная война ядерна війна;
 ~ная мина ядерна міна;
 ~ная ракета ядерна ракета;
 ~ная силовая установка ядерна силова устава;
 ~ная техника ядерна техніка;
 ~ная физика ядерна фізика;
 ~ная энергетическая установка ядерна енергетична устава;
 ~ная энергия ядерна енергія;
 ~ное горючее ядерне пальне;
 ~ное наступление ядерний наступ;
 ~ное оружие ядерна зброя;
 ~ное планирование ядерне планування;
 ~ное превосходство ядерна перевага;
 ~ное топливо ядерне паливо;
 ~ные боеприпасы ядерне стріливо, ядерні бойові (бойні) припаси;
 ~ные силы ядерні сили;
 ~ный барьер ядерний бар'єр;
 ~ный взрыв ядерний вибух:
 воздушный повітряний,
 высотный висотний,
 надводный надводний,
 наземный наземний,
 подводный підводний,
 подземный підземний;
 ~ный заряд ядерний заряд;

~ный паритет ядерний паритет;
 ~ный реактор ядерний реактор;
 ~ный удар ядерний удар:
 групповой груповий,
 массированный масований;
 одиночный поодінчий.
 ядовитость отруйність, -ності.
 ядовитый отруйний;
 ~тый газ отруйний газ.
 ядро ядрó; (спорт. — ещё) гáло,
 я. атома атомове (атомне) ядрó;
 я. авангарда ядрó авангáрду.
 язва віразка;
 я. желудка віразка шлунку.
 язык¹ язик, -ка.
 язык² мова.
 язык³ разг. полоненик-інформатор.
 языковой мовний.
 языковый язиковий.
 яйцо яєчко.
 яйница яєчня, смажена.
 яйчный яєчний.
 яйцевидный яйцюватий.
 яйцеобразный яйцеподібний, яйцюватий.
 яйцо яйце.
 якорёк китвiчка, якiрeць, -рцá.
 якорный кiтвóвий, якiрний;
 ~ная стойка кiтвóва (якiрна) стойка;
 ~ное устройство кiтвóвий (якiрний) пристрій;
 ~ные огни кiтвóви (якiрні) вогні.
 якорь мор. кiтвá, якiр (якоря);
 я. мiнний мiнна кiтвá, мiнний якiр.
 якорь-цепь кiтволанцiюг (кiтволанцiюгá).
 ял мор. ял.
 яма яма;
 я. большáя велiка яма;
 я. воздушная повiтряна яма;
 я. волчья вóвча яма.
 яма-ловушка яма-пáстка (ями-пáстки);
 я. противотáнковая протитáнкова яма.
 январский сiчнeвий.
 январь сiчень, -чня, твор. -чнем.
 янтарный бурштиновий, янтарeвий.
 янтáрь бурштiн, -ну, янтáр, -рю.
 ярд ярд.
 яркий яскрáвий; (ослепительный) слiпучий; ясний.
 ярко-жёлтый яскрáво-жóвтий.

ярко-сіний яскраво-сіний.
яркость яскравість, -вості; сліпучість, -чості, ясність, -ності.
ярмарка ярмарок, -рку, -рком.
яровой ярий.
яростный 1. (полный ярости, гнева) лютий; (разъярённый) розлючений; 2. (неистовый) шалений; (ожесточённый) запékлий.
ярость 1. лють, -ті, твор. люття, розлученість, -ності; 2. шаленство; шаленість, -ності, шал, -лу; запékлість, -лості.
ярус ряд, -ду, по́верх, -ху, ярус, -су.
ярусный поверхóвий, ярусний;
 ~ное расположение окопов розташування шанців по́верхами.
ярый (страстно преданный чему-л.) завзя́тий, заповзя́тий, запékлий.
ярь ярина́.
ясность ясність, -ності.

ясный ясний.
яхта яхта.
яхтенный яхтовий.
яхт-клуб яхт-клуб (яхт-клубу).
яхтсмен яхто́вець, -вця, яхтсмен.
ячеёчный чарункóвий;
 ~ный окоп чарункóвий шанець.
ячейка 1. чару́нка, вічко; 2. (организационная группа) осере́док, -дку; 3. воен. шанцик, комірка;
я. боевая бойова́ комірка (корабля, панцерного потягу).
ячейковый осере́дковий.
ячейчатый чарункóвий, комірковий.
ящик скрінька, скріня;
я. мусорный смітніця, смітнічка;
я. несгораемый вогнетривка скрінька;
я. почтовый пошто́ва скрінька.
ящичек скрінька; шухлядка.
ящичный скріньковий.

Частина друга

КОМАНДИ,
КОМАНДНІ СЛОВА

А

Аварійная тревóга, по́жар (пробóйна в такóй-то отсéке)!

Горíт то́-то (поступáет водá в такóй-то отсéке)!

Автомáт на груди!

Аварійна тривóга, поже́жа (пробíй в такíй-то перéдлці)!

Горíть те́-то (надхóдить водá в такóу-то перéдлку)!

Автомáт на гру́-ДИ!

Б

Ба́ковым на бак, ю́товим на — ют!

С я́коря снимáться!

Бакштáги (завáл-тáли) заверну́ть!

Балла́ст продúть!

Балла́ст продúть! Стоп дíзель (дíзель такóй-то ход)!

Батарéей (орúдиями) прáвое (лéвое) огóнь!

Бачковíм накрýть столы́!

Бегóм!

Бегóм — МАРШ!

Бельевы́е леерá основáты!

Бельевы́е леерá травíть!

Бельё разобрáть!

Боевáя готóвность № 2. Вариáнт № 1 такóй-то. Такóй-то боевóй смéне заступíть!

Ба́ковым — на бак, ю́товим — на ют

З я́коря (кíтви) знимáтися!

Бакштáги (завáл-тáли) закрутíти!

Балáст продúтий!

Балáст продúто! Стоп дíзель (дíзель такíй-то хíд)

Батарéєю (гáрмáтами), прáва (лíва) вогóнь!

Бачковíм накрíти столы́!

Бíгóм!

Бíгóм — РУШ!

Бíлизня́ні лéери (шнуркí) натяг-ну́ти!

Бíлизня́ні лéери (шнуркí) змотáти!

Бíлизну розíбрáти!

Бойовá готóвiсть № 2 Вариáнт № 1 такíй-то. Такíй-то бойовíй змíні заступíти!

Боева́я гото́вность № 2 надводна́я!
 Тако́й-то боево́й сме́не заступі́ти!
 Боева́я гото́вность № 2 подводна́я!
 Тако́й-то боево́й сме́не заступі́ти!
 Боева́я (уче́бная) триво́га. К всплы́-
 тию!
 Боева́я (уче́бная) триво́га. Кора́бль
 е́кстренно к бо́ю и походу́ пригото́-
 вить!
 Боево́й сме́не тако́й-то заступі́ти!
 Боево́й сме́не тако́й-то постро́иться
 для разво́да!

Боево́й сме́не тако́й-то пригото́-
 виться на ва́хту. Фо́рма оде́жды
 така́я-то, для ве́рхней ва́хты но́мер
 тако́й-то!
 Боеприпа́сы по-походно́му закре-
 пить. Принадле́жности убра́ть и
 уложі́ть!
 Большо́е (ма́лые) рулі́ на автома́т
 (по диффере́нту на следя́щее управ-
 ле́ние)!
 Большо́е (ма́лые) рулі́ на судову́ю
 гидра́влику (от носбо́са переме́нной
 произво́дительно́сти)!
 Большо́е (ма́лые) рулі́ по диффе-
 ре́нту от еди́ной рукоя́тки (от отде́ль-
 ной рукоя́тки)!
 Большо́й ход!
 Большо́й ход!
 Большо́й сбор!
 Бо́мбой!
 Бо́цман, всплыва́й!

Бросате́льные пода́ть (приня́ть)!
 Букси́р(ы) ви́брати!
 Букси́р(ы) отда́ть!
 Букси́р на пра́вый (ле́вый) шпиль!
 Бурунду́ки поше́л!

Бойова́ гото́вість № 2 надводна́я!
 Тако́й-то бойово́вій змі́ні заступі́ти!
 Бойова́ гото́вість № 2 підводна́я!
 Тако́й-то бойово́вій змі́ні заступі́ти!
 Бойова́ (навча́льна) триво́га. До
 сплиття́!
 Бойова́ (навча́льна) триво́га. Кора-
 бе́ль е́кстренно до бо́ю і походу́
 підготува́ти!
 Бойово́вій змі́ні тако́й-то заступі́ти!
 а) Бойово́вій змі́ні тако́й-то ви́шикува-
 тися для розво́ду!
 б) Бойова́ змі́на така́-то, на роз-
 від — збірка!
 Бойово́вій змі́ні тако́й-то підготува́тися
 на ва́хту. Фо́рма о́дягу така́-то, для
 гори́шньої ва́хти но́мер тако́й-то!

Стрі́ливо (бойові́ [бо́йні] припа́си)
 по-похідно́му закрі́пити. Прила́ддя
 прибра́ти і вкла́сти.
 Вслі́кі (малі́) стёрна́ на автома́т
 (за диффере́нтом на слідне́ керу-
 ва́ння)!
 Вели́кі (малі́) стёрна́ на судову́ гід-
 ра́влику (від по́мпи змі́нної продук-
 тивно́сти)!
 Вели́кі (малі́) стёрна́ за диффере́нтом
 від еди́ної ру́чки (від окре́мої
 ру́чки)!
 Збі́льшити хід!
 Вели́кий хід!
 Вели́кий збір!
 Бо́мбою!
 а) Бо́цмане, сплива́й!
 б) Човенни́й, слива́й!
 Кидальні́ пода́ти (прийня́ти)!
 Гали́вник (й) ви́брати!
 Гали́вник (й) відда́ти!
 Гали́вник на пра́вий (лі́вий) шпиль!
 а) Бурунду́ки пішли́!
 б) Вино́сні кінці́ пішли́!

В

В ата́ку за мно́й!
 В ата́ку впе́ред!
 В коло́нну по два́, ша́гом МАРШ!
 ...в коло́нну по одно́му -- СТАНО-
 ВИСЬ!
 Ва́хтенной и дежу́рной служба́м
 заступі́ти по-походно́му!
 Ва́хте заступі́ти по-швартовно́му
 (по-якорно́му)!

В ата́ку за мно́ю!
 В ата́ку впе́ред!
 В дво́ряді, ходо́м РУШ!
 . в ряд, ЗБІ́РКА!

Ва́хтовій і чергові́й служба́м засту-
 піти по-похідно́му!
 а) Ва́хті заступі́ти по-шварти́вно́му
 (по-які́рному)!
 б) Ва́хті заступі́ти по-прича́льному
 (по-кітво́вому)!

Вахтенной и дежурной слўжбам заступіть по-якорному (-швартівному)!

Вёсла за борт!

Взвод, в колонну по трі (по чётые) СТАНОВІСЬ!

Взвод, в колонну по три (по чётые) шагом МАРШ!

Взвод к боевой работе готов!

Взвод к боевой работе развернуть!

Взвод, напра—ВО, на ре—МЕНЬ (на пле-ЧО)!

Взять во фланг!

Взять столько-то коробок!

Визуально горизонт чист.

От быстрой отойти!

Включить автономную вентиляцию отсеков и электрохимическую регенерацию воздуха!

Включить батарейные автоматы (даётся на ДПЛ). Провернуть в электрическую, гидравликой и воздухом!

Включить зигзаг по глубине и курсу!

Влево отдельное дерево. Левее на два пальца — цель — 14. Наводить в середину цели!

В линию МАРШ!

В линию СТРОЙСЯ!

ВНИМАНИЕ!

Во взводную колонну!

Вода спущена!

ВОЛЬНО!

Вольно, оправиться!

ВПЕРЕД!

Вперёд, вдоль дороги!

Вперёд, закройсь!

Вперёд (назад) максимально возможный ход!

Вперёд (назад) МАРШ!

Вперёд слева, прикладом бей!

В полывпада КОЛИ!

В походную колонну СТРОЙСЯ (шагом — МАРШ)!

В рогную линию СТРОЙСЯ!

В РУЖЬЕ!

Время вышло!

Вручную зарядить!

Все в корму!

Все в нос!

а) Вахтовой и черговой слўжбам заступити по-якорному (швартівному)!

б) Вахтовой и черговой слўжбам заступити по-китвовому (-причальному)!

Вёсла за борт!

Чотá, в триряд (чотириряд) ЗБІРКА!

Чотá, в триряд (чотириряд) ходом РУШ!

Чотá до бойовой работы готова!

Чоту до бойовой работы розгорнути!

Чотá, правó-РУЧ, на ре-МІНЬ (на пле-ЧЕ)!

а) Зайти з крила!

б) Окрілити!

Взять стільки-то скриньок!

Візуально горизонт чистий.

Від швидкої відійти!

Увімкнути автономну вентиляцію переділок і електрохімічну регенерацію повітря!

Увімкнути батарейні автомати (по-дається на ДПЧ). Прокрутити електрикою, гидравлікою і повітрям!

Увімкнути зигзаг за глибиною і курсом!

Ліворуч окреме дерево. Лівіше на два пальці — цель — 14. Мірити в середину цілі!

В линию РУШ!

В линию ШИКУЙСЯ!

УВАГА!

В чотову колону!

Воду зліто!

Спо-ЧИНЬ!

Спочинь, заправитись!

ВПЕРЕД!

Вперёд, уздовж шляху!

Вперёд, закройсь!

Вперёд (назад) максимально возможный хід!

Вперёд (назад) РУШ!

Вперёд зліва, прикладом бий!

З піввыпадом КОЛИ!

У похідну колону ШИКУЙСЯ (ходом — РУШ)!

В сотенну линию, ШИКУЙСЯ!

ЗА ЗБРОЮ!

Час вийшов!

Вручну зарядити!

Усі на корму!

Усі на ніс!

Все вдруг!
 Все вдруг послéдовательно!
 Все вниз!
 Всплива́ть!
 Всплива́ть на глибину́!
 Вспышка справа́ (сле́ва)!
 В ста́йку!
ВСТАТЬ!
 В цепь!
 В шты́к!
 Вы́бор я́коря из пе́рвого отсе́ка
 (на ПЛ)!
 Вы́ключить бата́ре́йные автома́ты
 (даётся на ДПЛ). Ору́жие и тех-
 нические́ сред́ства вскры́ть, ос-
 мотре́ть, проверну́ть вручну́ю!
 Вы́ключить бата́ре́йные автома́ты!
 (на ДПЛ)!
 Вылезáй!
 Вынести́ му́сор!
 Вынь патро́н!
 Вы́стрел приподня́ть!
 Вы́стрел завали́ть!
 Вы́стрелы и тра́пы вы́валить!
 Вы́ход наве́рх прекрати́ть!
 Вы́ход наве́рх разреше́н!

Усі враз!
 Усі враз послі́довно!
 Усі дони́зу!
 Сплива́ти!
 Сплива́ти на глибину́!
 Спáлаха справа́ (зліва)!
 Згра́єю!
ВСТАНЬ!
 Розстрі́льною!
 На багне́ти!
 Вибира́ння я́коря (кітві) з пе́ршої
 пере́ділки (на ПЧ)!
 Вімкнути бата́ре́йні автома́ти (по-
 дається на ДПЧ). Збро́ю і техні́чні
 за́соби розкрити́, огляну́ти, прокру-
 ти́ти вручну́ю!
 Вімкнути бата́ре́йні автома́ти!
 (на ДПЧ).
 Вилáзь!
 Вынести́ сміття́!
 Вийми набі́й!
 Вийні́ трóхи підня́ги!
 Вийні́ заки́нути!
 Вино́си і тра́пи (східні) ви́кинути!
 Вихі́д наго́ру припини́ти!
 Вихі́д наго́ру дозво́лено!

Г

Га́зы!
 Глуши́й мото́р!
 Головні́е убо́ры НАДЕ́ТЬ!
 Головні́е убо́ры СНЯ́ТЬ!
 Горни́ста наве́рх. Освеще́ння вклю-
 чи́ть!
ГОТОВО!
 Гранáтой!
 Гю́йс спусти́ть, фла́г перенести́!

Га́зи!
 Вімкни мото́р!
 Шапки́ на ГОЛОВУ́!
 Шапки́ з ГОЛОВИ́!
 Сурмача́ наго́ру. Освітле́ння ввімк-
 ну́ти!
ГОТОВО!
 Гранáтою!
 Гю́йс спусти́ти, ма́йву перенести́!

Дать сла́бину́!
 Двойно́й поиско́вий поворо́т!
 Двох полу́поворо́тов!
 Дежу́рные на лі́нію!
 Дежу́рний по боеви́м ча́стям и
 служба́м наве́рх! Пригото́виться к
 приёму́ возвраща́ющихся с бе́рега!
 Де́лай раз!
 Держа́ть в кильва́тер тако́му-то
 кораблю́!
 Держа́ть глибину́ сто́лько-то ме́тров!
 Держа́ть по ствóру!

Посла́бити!
 Подвійний пошуко́вий по́верт!
 Двох півпо́вертів!
 Чергові на лі́нію!
 Чергові́й бойови́х ча́стин і служб
 наго́ру. Підгото́увати́ся прийня́ті
 відпускни́ків з бе́рега!
 Робі́ раз!
 Трима́ти в кильва́тер тако́му-то
 корабле́ві!
 Трима́ти глибину́ сті́льки-то ме́трів!
 Трима́ти у ствóрі!

Держать столько-то оборотов!
 Дизель (мотор, турбина) такой-то — ТОВСЬ!
 Дизель такой-то на винт — заряд приготовить!
 Дизель такой-то — ТОВСЬ РДП!
 Для в трети справа (слева, с фронта) на кра-УЛ!
 Доложить газовый состав воздуха!
 Доложить процентное содержание водорода (кислорода) в аккумуляторной яме (отсеке)!
 Доложить расстояние до пирса (стенки)!
 Доложить содержание таких-то газов в таких-то отсеках!
 Дробь!

Тримати стільки-то обертів!
 Дізель (двигун, турбіна) такий-то — ТУЙСЬ!
 Дизель такий-то на гвинт — наснаження підготувати!
 Ди ель такий-то ТУЙСЬ РДП!
 Зустріч справа (зліва, з чолá) збр ею ЧЕСТЬ!
 Доповісти про газовий стан повітря!
 Доповісти про відсотковий вміст водню (кисню) в акумуляторній ямі (передляці)!
 Доповісти про відстань до пирсу (стінки)!
 Доповісти про вміст таких-то газів у таких-то переділках!
 Дріб!

Е

ЕСТЬ!

Так, пане .. *(називається військова ранга командира чи начальника).*

За борт!
 Завернуть!
 Заводь!
 Задержать якорь-цепь!
 Задний ход!
 Задрать водонепроницаемые переборки!
 Закройсь направо (налево)!
 Закрыть кингстоны!
 Залпами пли!
 Замерить температуру (влажность) воздуха в отсеках!
 ...за мной — МАРШ!
 За мной шагом (бегом) МАРШ!
 ...запелай!
 Заправься!
 Заря!
 За спину *(оружие)*!
 Заходжение!
 Защитный костюм надеть!
 Здравия желаем, товарищ генерал!
 Здравия желаю, товарищи солдаты!
 Здравствуйте!
 Знаменщик, на середину, шагом МАРШ!
 Зона строгого режима такие-то отсеки!

За борт!
 Закрутити!
 Запускай!
 Затримати як р-ланцюг (кітвү-ланцюг)!
 Задний хід!
 Задрати водонепроникні перегородки!
 Закройсь управо (уліво)!
 Закрити кінгстоны!
 Випалами пали!
 Замерити температуру (вологість) повітря у переділках!
 ...за мною, РУШ!
 За мною ходом (бігом) РУШ!
 ...пісня!
 Заправся!
 Зоря!
 За ПЛÉЧИ *(зброю)*!
 Заходження!
 Захисний костюм одягнути!
 Зичим здоров'я, пане генерале!
 Здорові будьте, панове вояки!
 Дóброго здоров'я!
 Прапоронóсець, на середину, ходом РУШ!
 Зона сувóрого режиму такі-то переділки!

И

Игра́ть пове́стку!
 Иде́т нача́льник карау́ла (помощник
 нача́льника карау́ла, разводя́щий)!
 Идти́ в но́гу!
 Идти́ не в но́гу!
 Исполни́тельный!
 Исполни́ть приказа́ния тако́го-то
 телегра́фа!

Гра́ти повістку!
 Іде́ нача́льник ва́рти (помічник на-
 ча́льника ва́рти, розвідний)
 Рівний крок!
 Довільний крок!
 Викона́вчий!
 Викона́ти вказівки тако́го-то теле-
 гра́фу!

К

Кара́біны на пле-ЧО́!
 Карау́л, в карау́льное помеще́ние!
 Карау́л и оркестр, в помеще́ния!
 Карау́л, напра́-ВО!
 Карау́льный нача́льник, на сере-
 діну!
 Карау́лы, РАВНЯ́ЙСЬ, СМІ́РНО,
 нача́льники карау́лов — ко МНЕ!
 Ка́тер (шлю́пку) к ле́вому (пра́-
 вому) тра́пу!
 Ка́тер (шлю́пку) на пра́вый (ле́вый)
 ба́кштов!
 Ка́тер (шлю́пку) под пра́вый (ле́-
 вый) вы́стрел!
 К бою́!
 К бою́ ГОТОВСЫ!
 К вертолётам, по местам!
 К выполне́нию норма́тива присту-
 пить!
 К дегаза́ции (дезактива́ции, дезин-
 фе́кции) присту́пить!
 К ежедне́вному обслуживанию СУО
 присту́пить!
 К за́правке присту́пить!
 Кингсто́ны и кла́паны вентиля́ции —
 на стопора́ и замкі!
 К контро́льному осмотру́ СУО при-
 ступи́ть!
 Кли́н затво́ра ви́нуть, уда́рный
 меха́низм разобрать!
 К маши́нам!
 К монта́жу сцепно́го устро́йства
 меха́низма подьё́ма присту́пить!
 К но-ГЕ́!
 К оборо́удованию взвздо́ного опо́рного
 пун́кта присту́пить!
 Комáнде встать. Койки убрать (кой-
 ки за́править)!
 Комáнде за́втракать!
 Комáнде на физза́рядку!

Кріси на пле-ЧЕ́!
 Ва́рто, у ва́ртівню!
 Ва́рто й оркестро, до приміщення!
 Ва́рто, право́-РУЧ!
 Нача́льник ва́рти, на середіну!
 Ва́рти, РІВНЯ́ЙСЬ, СТРУ́НКО,
 нача́льники ва́рт — до МЕНЕ!
 Ка́тер (шлю́пку) до ліво́ї (пра́вої)
 східні!
 Ка́тер (шлю́пку) на пра́вий (лівий)
 бакштов!
 Ка́тер (шлю́пку) під пра́вий (лівий)
 вініс!
 До бою́!
 До бою́ ГОТУ́ЙСЬ!
 До вертолётів, на місця́!
 До викона́ння норма́тиву присту-
 пити!
 До дегаза́ції (дезактива́ції, дез-
 інфе́кції) присту́пити!
 До щоденно́го обслужовування СКВ
 присту́пити!
 До за́правлення присту́пити!
 Кингсто́ны і кла́паны вентиля́ції —
 на сто́пори і замкі!
 До контро́льного о́гляду СКВ при-
 ступи́ти!
 Кли́н замка́ ви́йняти, розбивний
 меха́низм розібрати!
 До маши́н!
 До монта́жу зчіпно́го при́строю
 меха́нізму підйі́мання присту́пити!
 До сто-ПІ!
 До обля́днання чотово́го опо́рного
 пун́кту присту́пити!
 Комáнди вставати. Ліжка прибра́ти
 (ліжка застелі́ти)!
 Комáнди снідати!
 Комáнди на ранкову́ гімна́стику!

Команде пострітися на вечірню прогулку!

Команде такої-то бойовій частини (служби) приготуватися к осмотру форми одяжки!

Команде їжинути!

Ко мне!

Комплéкт спеціальної обробки розгорнути!

Конец такої-то (якорь-цепь) со шпіля сняти!

Конец и кранцы справа (слева) приготувати!

К определению ОВ в воздухе приступить!

Корабль к бою и походу подготовити!

Корабль к буксировке изготувати!

Корабль к осмотру!

Корабль к погрузке (выгрузке) боеприпасов изготувати!

К ориентировке приступить!

Корму завалити (или вывалити)!

Короче шаг!

К орудиам!

К отрывке окопа приступить!

К погрузке (выгрузке) приступить!

К работе с аэрофотоснимком приступить!

К разведке и оборудованию брѳда приступить!

Кран вправо (влево)!

Кранцы за борт!

Кранцы убрати!

Кратчайших расстояний!

Крепите парусы!

Крепите по-походному!

Кру-ГОМ!

К середине СОМКНИСЬ!

Кто не понял назначения, поднять руку!

К топографической привязке боевых порядков готов!

К торжественному маршу (побатарейно или побатальонно, дивизионно), на одного линейного (двух линейных) дистанции, первая рота прямо, остальные направо, на плечо, равнение на правую, шагом МАРШ!

Команді вишикуватися на вечірню прогулянку!

Команді такої-то бойової частини (служби) підготуватися до огляду форми одягу!

Команді вечеряти!

До мене!

Комплéкт спеціальної обробки розгорнути!

а) Кінець такої-то (якір-ланцюг) зі шпіля зняти!

б) Кінець такої-то (кітволанцюг) з веретена зняти!

Кінці і кранці справа (зліва) підготувати!

До визначення ОР у повітрі приступить!

Корабель до бою і походу підготувати!

Корабель до галювання приготувати!

Корабель до огляду!

Корабель до навантаження (вивантаження) стрілива (бойових [бойних] припасів) підготувати!

До орієнтування приступить!

Корму закинути (або викинути)!

Скороти крок!

До гармат!

До копання шанцю приступить!

До навантаження (вивантаження) приступить!

До роботи з аерофотознімком приступить!

До розвідування й облаштування брѳду приступить!

Кран праворуч (ліворуч)!

Кранці за борт!

Кранці прибрати!

Найкоротших відстаней!

Кріпити вітрила!

Кріпити по-походному!

Обер-НИСЬ!

До середини ЗІМКНИСЬ!

Хто не зрозумів призначення, підняти руку!

До топографічного прив'язування бойових порядків готовий!

До урочистого ходу сотнями (батареями, куреннями, дивізіонами) на одного лінійного (двох лінійних) дистанції, перша сотня прямо, решта праворуч, на плече, правоглянь, ходом РУШ!

Купавшихся перевірити!
 Купання начати (окінчити)!
 Курок!
 К установке мінного поля приступи-
 пійти!
 К устро́йству прохода приступи́ти!

К уши́ренню ко́лейного прохода́
 приступи́ти!
 К часті́чній спеці́альній обра́тці
 приступи́ти!

Тих, хто купа́вся, пере́вiрити!
 Купа́ння розпо́чати (закін́чити)!
 Куро́к!
 До встано́влення мінного поля при-
 ступи́ти!
 До влаштува́ння проходу́ присту-
 пiти!
 До розши́рення ко́лійного проходу́
 приступи́ти!
 До частко́вої спеці́альної обра́тки
 приступи́ти!

Л

Левее — 0-00!
 Лечь на створ!
 Лі́чному со́ста́ву о́бувь и голо́вны́е
 убо́ры сня́ть и уложи́ти!
 Лі́чному со́ста́ву по́стро́иться для
 разво́да на рабо́ты!
 Лі́чному со́ста́ву приго́товиться
 к купа́нню!
 Лі́чному со́ста́ву приго́товиться к
 по́грузке (вы́грузке) боеприпа́сов!

Ложись!
 Лопаря́ на ру́ки (вы́равня́ть, соеди-
 ни́ть, ви́брать)!
 Лопаря́ разье́дини́ть (уложи́ти)!

Лі́вiш — 0-00!
 Лягти́ на створ!
 Особо́вому скла́дові взу́ття й шапки
 зня́ти та скла́сти!
 Особо́вому скла́дові ви́шикуватися
 для розво́ду на робо́ти!
 Особо́вому скла́дові підго́туватися
 до купа́ння!
 Особо́вому скла́дові підго́туватися
 до нава́нтаження (ви́вантаження)
 стрі́лива (бойові́х [бóйних] припа́-
 сів)!
 1. ДОЛІ́В! 2. Ляга́й!
 Лопарі́ на ру́ки (ви́рівня́ти, з'єдна́ти,
 ви́брати)!
 Лопарі́ роз'єдна́ти (укла́сти)!

М

Малый!
 Ма́лый сбор!
 МАРШ!
 Маши́ны не нужны́. Гото́вность
 к походу́ така́-то. От телегра́фа и
 руля́ отойти́. Размагні́чивающее
 устро́йство вы́ключи́ть (оста́вить
 вклю́ченным)!
 Ме́нший ход!
 Мо́стик, отва́ливаются та́кие-то
 руля́!
 Мо́стик, проворáчиваются вы́дви-
 жны́е устро́йства!
 Мото́р тако́й-то подклю́чи́ть на винт-
 расхо́д!

Малі́й!
 Ма́лий збір!
 РУШ!
 Маші́ни не потрі́бні. Гото́вість до
 походу́ така́-то. Від телегра́фу і стер-
 на́ відійти́. Розмагні́чувальний при́-
 стрій ви́мкнути (зали́шити вві́мкну-
 тим)!
 Зме́ншити ходу́!
 Місто́к, відкида́ються та́кі-то сте́рна!
 Місто́к, прокру́чуються висувні
 при́строї!
 Двигу́н тако́й-то піді́мкну́ти на
 гвинтвitráту!

Н

Навалісь!
 На в́ытянутую р́уку!
 Нагна́ть 5 (10,15) или отста́ть
 5 (10,15)

На до́рогу, МАРШ!
 Надстро́йку и мо́стик к погру́женню
 пригото́вить! (для ПП).
 Наза́д прикла́дом бей!
 Назна́чений ход сто́лько-то узло́в.
 Испол́нить!

На ка́тер (шлю́пку) ко́нець пода́ть!
 ...на кра-УП!

Нале́-ВО!
 Налéво во взво́дную коло́нну!
 Налéво закрóйсь!
 Налéво равня́йсь!
 Налицо́! (люди)

На ме́сте, ша́гом (бего́м) МАРШ!
 Нанести́ цель на ка́рту!
 На отда́че пра́вого (ле́вого) я́коря
 сто́ять!

...на пе́рвый-вто́рой рассу́-ТА́ЙСЬ!
 на пле-ЧО!

На подьё́м тако́й-то шлю́пки!
 На посты́ ша́гом МАРШ!
 Направле́ние на тако́й-то предме́т!
 Направле́ние о́сі кана́ла ство́ла
 до в́ыстрела!

Направле́ние по вто́рому взво́ду!
 Направля́ющий, СТОЙ!
 Напра-ВО!

Напра́во закрóйсь!
 Напра́во прикла́дом БЕЙ!
 Напра́во развер-НИ́СЬ!
 На ре-МЕНЬ!

На ру-КУ!
 Наря́женным в дежу́рство и на ва́х-
 ту пригото́виться для разво́да. Фо́р-
 ма оде́жды № тако́й-то!
 На фла́г! (военно-морско́й фла́г).

На фла́г, гю́йс, стéньговые фла́ги
 и фла́ги расцвéчивания. СМІРНО!
 На фла́г. Фла́г подня́ть (спустіть)!

Нача́льник карау́ла (помо́щник на-
 ча́льника карау́ла, разводя́щий), ко
 мне. Остальны́е на ме́сте!

Нача́льник карау́ла — на сре́дну!
 Нача́льник карау́ла, ста́ть в стро́й!
 Нача́льники карау́лов — на сво́й
 ме́ста!

Натиска́й!
 На простя́гну р́уку!
 Приспі́шити 5 (10,15) або сповіль-
 нити 5 (10,15).

На шля́х, РУШ!
 Надбудо́ву та місто́к до зану́рення
 підгото́увати! (для ПЧ).

Наза́д прикла́дом бий!
 Призна́чений хід сто́льки-то вузлі́в.
 Викона́ти!

На ка́тер (шлю́пку) кі́нець пода́ти!
 ...збро́єю ЧЕСТЬ!

Ліво-РУЧ!
 Вліво у чо́тову коло́ну!
 Зліва закрóйсь!
 Вліво рівня́йсь!
 Усі «наві́ч»!

На місці́ ходо́м (біго́м) РУШ!
 Нанести́ ці́ль на ка́рту (ма́пу)!
 На віддава́нні пра́вого (лівого)
 я́коря (кі́тви) сто́яти!

...до дво́х (трьох) відлі-ЧІЙ!
 на пле-ЧЕ!

На підня́ття тако́ї-то шлю́пки!
 На сті́йки ходо́м РУШ!
 На́прям на тако́й-то предме́т!
 На́прям о́сі кана́лу ці́вки до по́-
 стрі́лу!

На́прям за drúгою чо́тою!
 Напря́мний, СТІЙ!
 Пра́во-РУЧ!

Спра́во закрóйсь!
 Впра́во прикла́дом БІЙ!
 Впра́во розгор-НИ́СЬ!
 На ре-МІ́НЬ!

На ру-КУ!
 Наря́дженним на чергува́ння і на ва́х-
 ту підгото́уватися до розво́ду. Фо́рма
 о́дягу № тако́й-то!
 На ма́йву! (військово-морско́кий пра-
 пор).

На ма́йву, гю́йс, стéньгові стя́ги і
 прапори́ розцвéчення. СТРУ́НКО!
 На ма́йву. Ма́йву підня́ти (спус-
 тіти)!

Нача́льнику ва́рти (помі́чнику на-
 ча́льника ва́рти, розві́дний), до
 ме́не! Réшта на місці́!

Нача́льнику ва́рти — на сре́дну!
 Нача́льнику ва́рти, ста́ти в ла́д!
 Нача́льники ва́рт — на сво́й місця́!

Начать (окончить) большую приборку!
 Начать занятия!
 Начать заряд аккумуляторной батарее!
 Начать малую приборку!
 Начать (окончить) погрузку (выгрузку) боеприпасов!

Начать (окончить) уход за материальной частью и такелажные работы!
 Начать подготовку к суточному наряду по боевым частям и службам!
 Начать посадку (погрузку)!
 Начать проверку по подразделениям!
 Начать самообслуживание и стирку белья!
 Начать салют!
 Начинай, делай РАЗ, делай ДВА!
 Новому дежурству, вахте и оркестру построиться для развода там-то!

Нос завалить (или вывалить)!
 Ночное освещение включить!

Розпочати (закінчити) велике прибирання!
 Навчання розпочати!
 Розпочати наслідження акумуляторної батареї!
 Розпочати мале прибирання!
 Розпочати (закінчити) навантаження (вивантаження) стрільва (бойових [бойних] припасів)!
 Розпочати (закінчити) догляд за матеріальною частиною і такелажні роботи!
 Розпочати підготовку до добового наряду у бойових частинах і службах!
 Розпочати посад (навантаження)!
 Розпочати перевірку у підрозділах!
 Розпочати самообслуговування прання білизни!
 Розпочати сальву (салют)!
 Починай, роби РАЗ, роби ДВА!
 Новому чергуванню, вахті та оркестрі вишикуватися для розводу там-то!
 Ніс закинути (або викинути)!
 Нічне освітлення ввімкнути!

O

Обесточить то-то!
 Огонь!
 Одерживать!
 Одиночным заряджай!
 Одиночным начинай!
 Одна очередь (две очереди)!
 Беглый огонь!
 Одними руками колй!
 Окончен режим «тишина»!
 Окончена дифферентовка!
 Окончившим стирку, белье на леера!
 Окончить занятия (работы)!
 Окончить малую приборку. Большой сбор!
 Окончить осмотр и проверку!
 Оружие и технические средства привести в исходное положение!
 Окончить осмотр и проверку оружия и технических средств!
 Окончить салют!
 Опустить перископ!
 Опустить шахту РДП!
 Оркестр, играй «Сбор»!
 Орудия зарядить!

Знеструмити те-то!
 Вогонь!
 Притримати!
 Поодинчим заряджай!
 Поодинчим починай!
 Одна черга (два черги)!
 Швидкий вогонь!
 Самими руками колй!
 Закінчено режим «тиша»!
 Закінчене диферентування!
 Тим, хто закінчив прання, білизну на леєри (шнуркі)!
 Закінчити навчання (роботи)!
 Закінчити мале прибирання. Великий збір!
 Закінчити огляд і перевірку!
 Зброю і технічні засоби привести у вихідне положення!
 Закінчити огляд і перевірку зброї та технічних засобів!
 Закінчити сальву (салют)!
 Опустити перископ!
 Опустити шахту РДП!
 Оркестро, грай «Збір»!
 Гармати зарядити!

Ору́жие в пира́миду!
 Ору́жие за спі́ну!
 Ору́жие и техни́ческие сре́дства в
 исхо́дне положі́енне!
 Ору́жие и техни́ческие сре́дства
 вскры́ть, осмо́треть, проверну́ть
 вру́чну!
 Ору́жие и техни́ческие сре́дства
 осмо́треть и провері́ть!
 Ору́жие на ре-МЕНЬ!
 Ору́жие разря́жено!
 Осмо́треться в отсе́ках. Глибина́
 сто́лько-то ме́тров!
 Осмо́треться за борта́ми!
 Оста́вить тако́й-то предме́т спра́ва
 (сле́ва)!
 Осуши́ть ко́мингс-площа́дки, про-
 ду́ть кингсто́ны глибиноме́ров!
 Осуши́ть ша́хту РДП!
 Отбей́ вверх!
 Отбей́ на́лево (напра́во)!
 Отбійть отве́т!
 Отбій аварі́йной трево́ги!
 Отбій боево́й (уче́бной) трево́ги!
 Ору́жие и техни́ческие сре́дства
 в исхо́дне положі́енне!
 Отбій тако́м-то телегра́фам!
 Отва́ливай!
 Отва́літь (завалі́ть) носові́е (сре́д-
 ние) рулі́!
 Отва́літь такі́е-то горизонта́льные
 рулі́!
 Отва́літь (завалі́ть) такі́е-то рулі́.
 Проверну́ть такі́е-то рулі́!
 Отводи́ть!
 Отда́ть я́корь!
 От дви́гателя, от винта́!
 Отде́ление — КО МНЕ!
 Отдра́ен ве́рхний рабо́чий лю́к!
 Отдра́ить водонепроница́емые
 перебо́рки!
 Отдра́ить ни́жний ру́бочный лю́к!
 Откры́ть (закры́ть) аварі́йные
 захло́пки (вторы́е запору́)!
 Откры́ть нару́жную (возду́шную)
 захло́пку и бортово́й кла́пан РДП!
 От мест ото́йти!
 От мест по пригото́вленію кора́бля
 к бо́ю и походу́ ото́йти!
 Отража́тель бо́льше (ме́ньше) — 00!
 Отрепетова́ть сигна́л!
 От руля́ ото́йти!
 Отсалютова́ть фла́гом!
ОТСТАВИТЬ!

Збро́ю в ставні́ці!
 Збро́ю за плече́!
 Збро́ю і техни́чні за́соби в вихідне́
 положі́ення!
 Збро́ю і техни́чні за́соби розкрити́,
 огля́нути, прокру́тити вру́чну!
 Збро́ю і техни́чні за́соби огля́нути
 та переві́рити!
 Збро́ю на ре-МІНЬ!
 Збро́ю розря́джено!
 Роздиві́тися в пере́ділках. Глибина́
 сті́льки-то ме́трів!
 Роздиві́тися за борта́ми!
 Залиши́ти тако́й-то предме́т спра́ва
 (злі́ва)!
 Осуши́ти ко́мінгс-майданчи́ки, про-
 ду́ти кінгсто́ни глибиноме́рів!
 Осуши́ти ша́хту РДП!
 Відбий́ догору́!
 Відбий́ налі́во (напра́во)!
 Відбіти́ відпові́дь!
 Відбий́ аварі́йної триво́ги!
 Відбий́ бойово́ї (навча́льної) три-
 во́ги! Збро́ю і техни́чні за́соби у ви-
 хідне́ положі́ення!
 Відбий́ тако́м-то телегра́фам!
 Віді́йди́!
 Відки́нути (закі́нути) носові́ (сре́д-
 ні) сте́рна!
 Відки́нути такі́-то горизонта́льні
 сте́рна!
 Відки́нути (закі́нути) такі́-то сте́р-
 на. Прокру́тити такі́-то сте́рна!
 Відводи́ти!
 Відда́ти я́кір (кі́тву́)!
 Від двигу́на, від гвинта́!
 Рій — ДО МЕНЕ!
 Віддра́ено горі́шній рабо́чий лю́к!
 Віддра́їти водонепроні́кні перего-
 ро́дки!
 Віддра́їти ни́жній лю́к ру́бки!
 Відкрити́ (закри́ти) аварі́йні за́крив-
 ки (дру́гі запору́)!
 Відкрити́ зовні́шню (пові́тряну)
 за́кривку і бортово́й кла́пан РДП!
 Від місце́ віді́йти!
 Від місце́ пригото́ви кора́бля до бо́ю
 і походу́ віді́йти!
 Відбива́ч більш (менш) — 00!
 Відрепетова́ти сигна́л!
 Від сте́рна віді́йти!
 Відсалютова́ти ма́йвою!
 Вер-НИ!

Очередной на пост!
 Очередной, оружие к ногé, отстег-
 нуть патронную сумку!
 Очередной смéне пострóиться для
 развóда!
 Очередной смéне пригото́виться на
 ва́хту. Фóрма одéжды така́я-то, для
 véрхней ва́хты № тако́й-то!
 Очередя́ми — ого́нь!
 Очи́стить сигна́л!

Черговий, на стійку!
 Черговий, зброю до стопи́, відстеб-
 нути набійницю!
 Черговий зміні ви́шикуватися для
 розвóду!
 Черговий зміні підго́туватися на
 ва́хту. Фóрма одéжі така́-то, для
 горішньої ва́хти № тако́й-то!
 Чéргами — вого́нь!
 Очи́стити сигна́л!

П

Пал смéртью хра́брых.

Па́лубу (véрхнюю и пр.) прибра́ть
 (пролопа́ти, скати́ть)!
 Пан капитáн. Рядовóй Сидóренко
 по ва́шему приказáнию при́был!
 Пара́д, смíрно, к торжéственному
 ма́ршу на сто́лько-то лінійних
 дистáнцій порóтно, равнéние на-
 пра́-ВО!
 Пёрвая смéна к разводя́щим!
 Передáть тудá-то таки́ми-то сред-
 ствами тако́й-то сигна́л!
 Перейти́ на тако́е-то управлéние
 рулём. Курс сто́лько-то гра́дусов!
 Перейти́ на управлéние вертика́ль-
 ным рулём вручну́ю. Курс сто́лько-
 то гра́дусов!
 Плащ в рукава́, чулки́, перча́тки
 надéть!
 По ваго́нам — СТРО́ЙСЯ!
 Погружа́ться на глубинú сто́лько-то
 мэтров с дифферен́том сто́лько-то
 гра́дусов на нос (без дифферен́та)!
 Подáть бросáтельный (проводник)!
 Подáть носовóй (кормовóй)!
 Подáти питáние потребителáм 1-й
 (2-й) óчереди. Ору́жие и техни́чес-
 кие сред́ства проверnúть в электрi-
 ческую!
 По два рассчита́йся!
 По два СТРО́ЙСЯ!
 Подва́хтенным от мест отойти́!
 По два ша́гом МАРШ!
 Подвы́сь (*шашку*)!
 Подня́ть периско́п. Держáть глуби-
 ну сто́лько-то мэтров!
 Подня́ть таки́е-то выдви́жные

(В зависимости от обстоятельств):

1. Упáв на полі сла́ви.
2. Полiг як геро́й.
3. Полiг за Украiну.
4. Полiг у бою.

Па́лубу (горішню тощо) прибра́ти
 (пролопа́ти, зліти)!
 Па́не со́тнику. Рядовiк Сидорéнко
 за ва́шим наказом при́був!
 Пара́до, стру́нко, до урочiстого хо́ду
 на стiльки-то лінійних дистáнцій,
 со́тнями, пра́во ГЛЯ́НЬ!

Пёрша зміна до розвiдникiв!
 Передáти туди́-то таки́ми-то за́соба-
 ми тако́й-то сигна́л!
 Перейти́ на тако́е-то керува́ння стер-
 ном. Курс стiльки-то гра́дусiв!
 Перейти́ на керува́ння прямовiсним
 стерном вручну́ю. Курс стiльки-то
 гра́дусiв!
 Плащ у рукавi, панчо́хи, рукавiци
 одягну́ти!
 З розраху́нку ваго́нiв — ШИКУ́ЙСЬ!
 Зану́рюватися на глибинú стiльки-то
 мэтрiв з диферентом на стiльки-то
 гра́дусiв на нiс (без диференту).
 Подáти кидáльний (провiдник)!
 Подáти носовiй (кормовiй)!
 Подáти живлення споживачáм 1-i
 (2-i) чéрги. Зброю i техни́чні за́соби
 прокру́тити елeктрикою!
 До двох вiдлі-Чiй!
 Двiйками ШИКУ́ЙСЬ!
 Пiдва́хтовим вiд мiсць вiдiйти́!
 Двiйками хо́дом РУШ!
 Сторч (*шаблю*)!

Пiдняти периско́п. Тримáти глибинú
 стiльки-то мэтрiв!
 Пiдняти такi-то висувнi при́строi.

устройство. Открыть вахту на таких-то станциях в таких-то режимах!

Поднять шахту РДП!

Подъём!

Поискового поворота!

По команде!

Полк, под знамя СМІРНО, равнение налѐ-ВО (напра-ВО), на СЕРЕДІНУ!

Полный!

Полный (при расчёте)!

Полный шаг!

Пол-оборота налѐ-ВО!

Пол-оборота напра-ВО!

Полшага!

По местам!

По местам стоять. Буксир(ы) к приёму (подаче) изготовить!

По местам стоять, въздух високого давления принимать!

По местам стоять. К всплытию!

По местам стоять, к осмотру и проверке орудия и технических средств!

По местам стоять, к погружению!

По местам стоять, на стабилизатор глубины без хода становиться!

По местам стоять, на якорь становиться, отдача якоря из первого отсека!

По местам стоять, с якоря (с бочки), со швартовов сниматься!

По местам стоять. Такой-то боезапас принимать (выгружать)!

По одному!

Поорудийно!

По отметках!

По переднему уступу!

...по порядку — РАССЧИТАЙСЯ!

Поправить орудие!

По приказу!

Популемѣтно!

По разделениям!

Поротно!

Поручни снять!

Последовательный поворот!

Походные крепления снять!

По четыре СТРОЙСЯ!

Пошёл ходовой. Шлюпку туда-то!

Пошёл шпиль!

Правѐе — 0-00!

Відкрити вахту на таких-то станциях у таких-то режимах!

Підняти шахту РДП!

Вставай!

Пошукového поворту!

За командою!

Полк, на прапор (стяг) СТРУНКО, право (ліво, до середини) ГЛЯНЬ!

Півний!

Півний (при відліченні)!

Півний крок!

Ліво-СКІС!

Право-СКІС!

Півкроку!

На місця!

На місцях стоять. Галівник(и) для приймання (подавання) приготувати!

На місцях стоять, повітря високого тиску приймати!

На місцях стоять, до сплиття!

На місцях стоять, до огляду та перевірки зброї і технічних засобів!

На місцях стоять, до занурення!

На місцях стоять, на стабилизатор глубини без ходу ставати!

На місцях стоять, на якор (кітву) ставати, віддання якоря (кітві) з першої переділки!

а) На місцях стоять, з якоря (з бочки), зі швартовів зніматися!

б) На місцях стоять, з кітві (з бочки), з притаганки зніматися!

На місцях стоять. Такой-то бойовий (бойний) запас приймати (вивантажувати)!

Одинцѣм!

Гарматами!

За позначками!

За переднім уступом!

відлі -ЧИ!

Зброю поправ!

За наказом!

Кулемѣтами!

За елемѣтами!

Сѣтнями!

Поруччя зняти!

Последовний поворот!

Похідні кріплення зняти!

Чвірками ШИКУЙСЯ!

Пішов ходовой. Шлюпку туді-то!

а) Пішло веретѣно!

б) Пішов шпиль!

Правіше — 0-00!

Пра́вить по тако́му-то ко́мпасу!
 Пра́во (ле́во) на борт!
 Пра́во (ле́во) руля!
 ...пра́вое (ле́вое) плечо́ впе́ред,
МАРШ!
 пра́вое (ле́вое) плечо́ впе́ред,
 ша́гом **МАРШ!**
 Пра́вый (ле́вый) бакшта́г травить
 Ле́вый (пра́вый) бакшта́г ви́бирати!
 Пра́вый (ле́вый) борт. Кру-ГОМ!
 Пра́вый (ле́вый, оба) я́корь к отда́че
 пригото́вити!
 Прекрати́ть ого́нь!
 Прибавь пра́мо!
 Прибор к рабо́те пригото́вити и про-
 ве́рити!
 Прибо́р тако́й-то пригото́вити к
 рабо́те!
 Пригото́вити вдвуню́ и ви́тяжню́
 вентиля́цію для хо́да под РДП (для
 заря́да под РДП)!
 Пригото́вити систе́му ВВД для по-
 полне́ння запáсов в ВВД!
 Пригото́вити систе́му ВВД для по-
 полне́ння запáсов ВВД компрéссора-
 ми тако́го-то отсе́ка!
 Пригото́вити тако́й-то ди́зель для
 продува́ння балла́ста без хо́да!
 Пригото́вити тако́й-то ди́зель к
 рабо́те на винт под РДП (на заря́д)!
 Пригото́вити тако́й-то компрéссор
 к рабо́те!
 Пригото́вити тако́й-то шпиль!

Пригото́вити хімі́ческую реге́не-
 ра́цію во́здуха к рабо́те!
 Пригото́виться к ата́ке!
 Пригото́виться ви́полнить режі́м
 «ТИШІНА»!
 Пригото́виться да́ти тако́й-то ход
 че́рез сті́лько-то ми́нút (часо́в)!
 Пригото́виться при́няти кора́бль
 (су́дно, ба́ржу) к борту́ (сте́нке, при-
 ча́лу, пі́рсу)!
 Пригото́виться к за́няттям (рабо́-
 там)!
 Пригото́виться к погру́женню!
 Пригото́виться к са́люту и постро́є-
 нню по бо́льшо́му сбóру. Фо́рма
 одя́гу но́мер тако́й-то!
 Пригото́виться к хо́ду под турбі́-
 нами!
 Пригото́виться, поше́л!
 Примкну́ть шы́ккі

Стернува́ти за тако́м-то ко́мпасом!
 Пра́во (лі́во) на борт!
 Пра́во (лі́во) стерна́!
 .. пра́вим (лі́вим) захо́дь, РУШ!
 пра́вим (лі́вим) захо́дь, хо́дом
 РУШ!
 Пра́вий (лі́вий) бакшта́г' траві́ти.
 Лі́вий (пра́вий) бакшта́г' ви́бирати!
 Пра́вий (лі́вий) борт Обер-НИСЬ!
 Пра́вий (лі́вий, обидва) я́кір (кі́тву)
 до ви́дданн'я підгото́увати!
 Припині́ти во́го́нь!
 Збільш пра́сто!
 При́лад до рабо́ти підгото́увати і пере-
 ве́рити!
 При́лад тако́й-то підгото́увати до
 рабо́ти!
 Підгото́увати вдвуну́ і ви́тяжну́ вен-
 тилья́цію для хо́ду РДП (для насна́-
 же́ння на РДП)!
 Підгото́увати систе́му ПВТ для попов-
 не́ння запáсів ПВТ!
 Підгото́увати систе́му ПВТ для попов-
 не́ння запáсів ПВТ компрéссорами
 тако́ї-то перéдки!
 Підгото́увати тако́й-то ди́зель для
 продува́ння бала́сту без хо́ду!
 Підгото́увати тако́й-то ди́зель до ро-
 бо́ти на гвинт на РДП (на насна́-
 же́ння)!
 Підгото́увати тако́й-то компрéсор до
 рабо́ти!
 а) Підгото́увати таке́-то верете́но!
 б) Підгото́увати тако́й-то шпіль!
 Підгото́увати хемі́чну реге́не-
 ра́цію по-
 ві́тря до рабо́ти!
 Підгото́уватися до ата́ки!
 Підгото́уватися ви́конати режі́м
 «ТИША»!
 Підгото́уватися да́ти тако́й-то хід
 че́рез сті́лки-то хвилі́н (годи́н)!
 Підгото́уватися при́няти корабе́ль
 (судно́, ба́ржу) до борту́ (сті́нки,
 прича́лу, пі́рсу)!
 Підгото́уватися до навча́ння (до
 робі́т)!
 Підгото́уватися до зану́рення!
 Підгото́уватися до са́льви і шик-
 ва́ння за вели́ким збо́ром Фо́рма
 одя́гу но́мер тако́й-то!
 Підгото́уватися до хо́ду на турбі́нах!
 Підгото́уватися, пішо́в!
 Настро́міти багне́ти!

Прийма́ть в уравни́тельную (при-
 нима́ть в уравни́тельную че́рез
 кингсто́н)!
 Прийма́ть в уравни́тельную №
 тако́й-то, докла́дывать че́рез сто́ль-
 ко-то лі́тров (тонн)! (на ПЛ).
 При́нять гла́вный бала́ст, кро́ме
 се́редней!
 При́нять рулеву́ю ва́хту!
 Приподня́ти!
 Приступі́ть к разві́дке це́лей!
 Приступі́ть к разво́дке це́лей!
 Про́бку закрі́ти!
 Провенти́лювати́ гла́вную осуши́-
 тельную магістра́ль и торпе́дныє
 апарату́ри! (на ПЛ).
 Провенти́лювати́ подво́дную лод-
 ку!
 Про́верити́ ни́жніє (вну́тренніє)
 запору́ки!
 Про́верити́ отсут́ствие води́ в газо-
 про́воді и воздухово́де РДП!
 Про́верити́ про́чний ко́рпус на гер-
 метично́сть!
 Про́верити́ сигна́л!
 Про́верити́ спускні́є кла́пани!
 Про́верити́ вы́движны́є устро́йства!
 Про́верка звонко́в (колоко́лов гро́м-
 кого бо́я) аварі́йной гру́ппы, аварі́-
 йного освеще́ния и средств вну́т-
 ренней свя́зи!
 Про́верка сигналіза́ции и аварі́йно-
 го освеще́ния.
 Про́верка тако́го-то телегра́фа!
 Продо́лжити́ за́нятия (рабо́ты)!
 Продува́ть бала́ст!
 Проду́ть бала́ст!
 Проду́ть бы́струю!
 Проду́ть концеві́є!
 Проду́ть надстро́йку!
 Проду́ть се́реднюю!
 Проду́ть се́реднюю гру́ппу!
 Проду́ть такую́-то цистерну́!
 Произведе́но разво́д карау́лов!
 Произвести́ нару́жный осмо́тр!
 Проверну́ть меха́низмы вру́чную!
 Произвести́ осмо́тр личного соста́ва
 по подразделе́ниям!
 Проконтро́лювати́ рабо́ту навига-
 цио́нной апарату́ры!
 Прослу́шать горизон́т!
 Противник с фрон́та (спра́ва, сле́ва,
 с ты́ла) — к БОЮ!
 Противога́зы провері́ть и к рабо́те
 под водо́й подгото́вить!

Прийма́ти у вирівнювальну (прий-
 ма́ти у вирівнювальну че́рез кінг-
 сто́н)!
 Прийма́ти у вирівнювальну №
 тако́й-то, доповідати́ че́рез стільки-
 то лі́трів (тонн)! (на ПЧ).
 Прийня́ти головні́й бала́ст, о́крім
 се́редньої!
 Прийня́ти стернову́ ва́хту!
 Тро́хи підня́ти!
 Розпоча́ти розвідування́ ці́лей!
 Розпоча́ти до розведе́ння ці́лей!
 За́тичку закрі́ти!
 Прові́трити́ головну́ осушну́ магі-
 стра́ль і торпе́дні апарату́ри! (на ПЧ).
 Прові́трити́ підво́дний чо́вен!
 Пере́верити́ ни́жні (вну́трішні)
 за́сови!
 Пере́верити́ відсу́тність води́ в газо-
 про́воді та повітропро́воді РДП!
 Пере́верити́ міцні́й ко́рпус на герме-
 тично́сть!
 Пере́верити́ сигна́л!
 Пере́верити́ сті́чні кла́пани!
 Пере́верити́ висувні́ при́строї!
 Пере́верка дзві́нків (дзві́нків голо́с-
 ного бо́ю) аварі́йної гру́пи, аварі́й-
 ного осві́тлення і за́собів вну́тріш-
 нього зв'язку́!
 Пере́верка сигналіза́ції та аварі́йно-
 го осві́тлення.
 Пере́верка тако́го-то телегра́фу!
 Продо́лжити́ навча́ння (рабо́ти)!
 Продува́ти бала́ст!
 Проду́ти бала́ст!
 Проду́ти швидку́!
 Проду́ти кінце́ві!
 Проду́ти надбудову́!
 Проду́ти се́редню!
 Проду́ти се́редню гру́пу!
 Проду́ти такую́-то цистерну́!
 Здійснено́ розві́д ва́рт!
 Провести́ зовні́шній о́гляд!
 Прокру́тити́ меха́нізм вру́чну!
 Здійснити́ о́гляд особового скла́ду
 за підрозді́лами!
 Проконтро́лювати́ рабо́ту навига́цій-
 но́ї апарату́ри!
 Прослу́хати́ горизон́т!
 Супротивник з чо́ла (спра́ва, злі́ва,
 зза́ду) — ДО БОЮ!
 Проти́гази́ переві́рити і до рабо́ти під
 водо́ю пригото́вати!

Прощайте!
 Прямо!
 Прямо коли!
 Прямо МАРШ!
 Прямо руль!
 Прямо, шагом МАРШ!
 Пустить вдувной (вытяжной) вентилятор на перемешивание воздуха между отсеками!
 Пустить вентилятор!
 Пустить такой-то (такие-то) вентилятор(ы)!

Прощавайте!
 Простуй!
 Просто (прямо) коли!
 Просто (прямо) РУШ!
 Просто (прямо) стерно!
 Просто (прямо), ходом РУШ!
 Запустити вдувний (втяжний) вентилятор на перемішування повітря між переділками!
 Запустити вентилятор!
 Запустити такий-то (такі-то) вентилятор(и)!

Р

Равнение напра-ВО! (нале-ВО, на СРЕДИНУ!)
 Равняйсь!
 ...РАВНЯЙСЬ! СМІРНО!
 Радиационная опасность!
 Радиопеленгатор к работе готов!
 Радиопеленгатор развернуть!
 Развернись!
 Разделение!
 Раздёрнуть!
 Разобрать сигнал!
 Разойдись!
 Разомкнись!
 Разрешите!
 Разряжай!
 Расклепать левую (правую) якорь-цепь!
 Рассчитайсь!
 Расчётам салютных орудий по местам!
 Ремень отпустить!
 Ремень подтянуть!
 Рота, для утреннего смотра — СТАНОВИСЬ!
 Рота, в направлении такого-то предмета (на такой-то рубеж) в линию (уступом вправо, уступом влево, углом вперёд, углом назад, в две линии), направляющий такой-то взвод — К БОЮ!
 Рота, в направлении такого-то предмета (на такой-то рубеж), во взводные колонны (колонны отделённый) — МАРШ!
 Рота, вправо (влево, кругом) в направлении такого-то предмета (на такой-то рубеж), направляющий такой-то взвод — МАРШ!
 Ружья заряди!

Право (ліво, до середини) — ГЛЯНЬ!
 Рівняйсь!
 ...РІВНЯЙСЬ! СТРУНКО!
 Радиційна небезпека!
 Радіопеленгатор до роботи готовий!
 Радіопеленгатор розгорнути!
 Розгорнись!
 Розділення!
 Розшарпнути!
 Розібрати сигнал!
 Розійдись!
 Розімкнись!
 Дозвольте!
 Розряджай!
 Расклепати лівий (правий) якорь-ланцюг (кітвү-ланцюг).
 Відлічі!
 Обслугам салютовых (салютних) гармат на місця!
 Ремінь подовж!
 Ремінь укороті!
 Сотня, (рота) для ранкового перегляду — ЗБІРКА!
 Сотня, в напрямку такого-то предмета (на таку-то межю), в лінію (уступом вправо, уступом влево, кутом вперёд, кутом назад, у дві лінії), напрямна така-то чота — ДО БОЮ!
 Сотня, в напрямку такого-то предмета (на таку-то межю), в чотові колонні (колонні роїв) — РУШ!
 Сотня, вправо (вліво, обернись), в напрямку такого-то предмета (на таку-то межю), напрямна — така-то чота — РУШ!
 Кріси (рушніці) заряджай!

Руле́вѣм смені́ться!
 Рулі́ на ноль!
 Руль пра́во (я́во) сто́лько-то гра́-
 дусов!

Сгерно́вѣм зміні́тися!
 Стер́на на нуль!
 Сгерно́ пра́во (лі́во) сті́льки-то гра́-
 дусів!

С

Саді́сь!
 Са́мый ма́лый!
 Са́мый по́лний!
 Сбо́ку прикла́дом бей!
 Сбор!
 Сверні́сь!
 Сде́лать перерыв!
 С доро́ги впра́во (влѐво, в сто́-
 рону)!
 Сergý носово́ю (кормово́ю) на
 бо́чку завести!
 Сergý с носово́й (кормово́й) бо́чки
 отда́ти!
 Сигна́л доло́й!
 Сигна́л до ме́ста!
 Сигна́л до полови́ны!
 Сигна́л подня́ти!
 Сигна́льщика на мо́стик!
 Систе́му вентиля́ции аккумуля́тор-
 ной бата́реї по тако́му-то режи́му
 (ци́клу)!
 Систе́му вентиля́ции по тако́му-то
 режи́му (ци́клу)!
 Систе́му вентиля́ции (такѐ-то
 кольцо́) пригото́вити для вентиля́ро-
 вання подво́дної ло́дки (аккумуля́-
 торної бата́реї) в атмосфе́ру (в
 дізельний отсе́к)!
 Систе́ми ВВД і вентиля́ции в исхо́д-
 ное положе́нне!
 Скачка́ми!
 Скачо́к наза́д!
 Слабину́ ви́брати!
 Сле́ва по шести́!
 Сле́ва ряда́ми!
 Слезáй!
 Слу́шайте все!
 Слу́шать в отсе́ках!
 Сме́на, за мной — МАРШ!
 Сме́на, справа́ по одному́ — заря-
 жа́й!
 Сме́на, СТОЙ!
 Сменѐнный, ору́жия на осмо́тр!
 Смені́ ногу!
 СМІРНО!
 СМІРНО! Нача́ть разво́д!
 СМІРНО! Под Зна́мя!

Сіда́й!
 Найменши́й!
 Найповні́ший!
 Збо́ку прикла́дом бий!
 Збірка!
 Згорні́сь!
 Зробі́ти перерву́!
 Зі шля́ху впра́во (влѐво, вбік)
 зійді́!
 Ду́жку носову́ (кормову́) на бо́чку
 завести!
 Ду́жку з носово́ї (кормово́ї) бо́чки
 відда́ти!
 Сигна́л геть!
 Сигна́л до ме́сця!
 Сигна́л до полови́ни!
 Сигна́л підня́ти!
 Сигна́льщика на місто́к!
 Систе́му вентиля́ції акуму́ляторної
 бата́реї за тако́м-то режи́мом (ци́к-
 лом)!
 Систе́му вентиля́ції за тако́м-то
 режи́мом (ци́клом)!
 Систе́му вентиля́ції (такѐ-то кільце́)
 підготу́вати для прові́трювання під-
 во́дною чо́вною (аккумуля́торної бата́-
 реї) в атмосфе́ру (в дізельну пере́-
 ділку)!
 Систе́ми ПВД і вентиля́ції в вихідне́
 положе́ннє!
 Ско́ками!
 Скок наза́д!
 Ви́брати прові́с!
 Злі́ва ші́стками!
 Злі́ва ряда́ми!
 Зліза́й! (Злазь!)
 Слу́хайте всі!
 Слу́хати в пере́ділках!
 Змі́на, за мною́ — РУШ!
 Змі́на, справа́ по одному́ за-
 ряджа́й (набива́й)!
 Змі́на, СТІЙ!
 Змінений, збро́ю на о́гляд!
 Зміні́ крок!
 СТРУ́НКО!
 СТРУ́НКО! Розпоча́ти розві́д!
 СТРУ́НКО! Під Пра́пор!

**Смірно! Равнєнне направо (на-
лєво)!**

**Снарядити (доснарядити, пере-
снарядити, расснарядити) установ-
ки РДУ (в такім-то отсєке)!**

Снизу прикладом бей!

Снимаеться давлєние с бьстрой!

**Снять давлєние цистерны № такой-
то!**

Согласовать такой-то телеграф!

Соединительная трубка порвана!

Соединить огонь!

**Создать такое-то давлєние в такой-
то цистерне!**

Со знаменем за мной — шагом

МАРШ!

СОМКНИСЬ!

Спасательную шлюпку к спуску!

Справа по звєням!

Справа по одному!

Справа по одному — РАЗРЯЖАЙ!

**Сравнить давлєние чєрез такую-то
шахту!**

**Сравнить давлєние чєрез шахту
подачи вѳдуха к дизелям!**

С рассєиванием огонь (бчередь)!

Средний!

Срѳчное погружение!

Станѳвись!

Стать в строй!

Стать к борту!

Стой!

Стой! Вынь патрѳн!

Стой, кто идєт?

Стой, назад!

Стой, обѳйти влєво (вправо)!

Стой! По кольцу назад!

Стой, стрелять бѳду!

Стой! Цель 00, вилка 0—00!

Стоять вѳльно!

Стоп вентилятор!

Стоп заряд!

Стоп передувати! (на ПЛ).

Стоп принимати! (на ПЛ).

Стоп принимати в уравнительную!

Стоп продувати то-то!

Стопоры наложить!

Стопоры отдать!

Строевым шагом МАРШ!

Стройся по звєням!

Ступай!

СУО исправна (неисправна)!

Сходни подати!

Сходни убрати!

**СТРУНКО! Право (лѳво) —
ГЛЯНЬ!**

**Налаштувати (долаштувати, пере-
лаштувати, розлаштувати) устави
РДУ (в такой-то передѳлци)!**

Снизу прикладом бий!

Знимається тиск з швидкѳи!

Зняти тиск з цистерни № такой-то!

Узгодити такой-то телеграф!

З'єднувальна трубка розірвана!

З'єднати вогонь!

**Створити такой-то тиск в такой-то
цистерни!**

Из прапором за мною — ходом

РУШ!

ЗИЙДИСЬ!

Рятувальну шлюпку до спускання!

Справа ланками!

Справа одинцем!

**Справа по одному — РОЗРЯД-
ЖАЙ!**

Вирівняти тиск чєрез такую-то шахту!

**Вирівняти тиск чєрез шахту пода-
вання повітря до дизелів!**

Из розсѳиванням вогонь (чєрга)!

Серѳдний!

Терминове занурення!

Збїрка!

Стати в лад!

Стати до борту!

Стий!

Стий! Вийми набїй!

Стий, хто йде?

Стий, назад!

Стий, обѳйти правѳруч (лѳворуч)!

Стий! Кильцем назад!

Стий! Стрѳляти бѳду!

Стий! Цель 00, мїжнїк 0—00!

Стати спѳчинь!

Стоп наснѳження!

Стоп передувати (на ПЧ).

Стоп приймати! (на ПЧ).

Стоп приймати у вирівнювальную!

Стоп продувати те-то!

Стопоры накласти!

Стопоры вѳдати!

Рівним крѳком РУШ!

Ланки шикуй!

Иди!

СКВ справна (несправна)!

Сходни подати!

Сходни прибрати!

Т

Так держáть!
Так тóчно!

Тáли заложíть (обтяну́ть)!
Тáли лéгче!
Тáли нажáть!
Тáли пошёл!
Тáли хóдом!
Товсь на бýстрой!
Товсь тако́й-то дízель!
Трап завалíть (вýвалити)!
Трап тако́й-то убрáть (подня́ть)!
Турбíна стóлько-то оборóтов!

Так тримáти!
Сáме так, пáне...! (*називається ранга того, кому відповідає військово-вик*).
Тáлі заклáсти (обтягну́ти)!
Тáлі лéгше!
Тáлі натисну́ти!
Тáлі пішли!
Тáлі хóдом.
Туйсь на швидкíй!
Туйсь тако́й-то дízель!
Трап закíнути (вíкинути)!
Трап тако́й-то прибрáти (підня́ти)!
Турбíна стíльки-то óбертів!

У

Убáвь прýмо!
Увольня́емые, на бéрег (на кáтер, в шлю́пку)!
Увольня́емые на бéрег, пострóиться там-то!
Увольня́емые на бéрег, приготóвиться! Фóрма одéжды нóмер тако́й-то!
Увольня́емые, на кáтер (шлю́пку)!
Удифферентовáть подвóдную лóдку на глyбинé стóлько-то мéтров на ходý стóлько-то узлóв (без хóда) с дифферен́том стóлько-то грáдусов на нос (на корму́)! (*на ПЛ*).
Умéренный ход!
Управлéние рулём — на мóстик (в рúбку, в центрáльний пост).
Курс стóлько-то грáдусов!
Управлéние телегрáфом — в рúбку (в центрáльний пост)!
Управля́емым, огóнь!
Управля́емым, отбóй!
Урá!
Уровень бóльше (мéньше) 0-00!
Учéбная тревóга. Под РДП стано-
вítься!

Зменш прóсто!
Відпускникí, на бéрег (на кáтер, у шлю́пку)!
Відпускникí, на бéрег, вíшикуватися там-то!
Відпускникí на бéрег, підготувáтися!
Фóрма óдягу нóмер тако́й-то!

Відпускникí, на кáтер (шлю́пку)!
Удиферентувáти підвóдний чóвен на глyбині стíльки-то мéтрів на ході стíльки-то вузлів (без ході) з диферен́том стíльки-то грáдусів на ніс (на корму́)! (*на ПЧ*).

Помíрний хід!
Керува́ння стерно́м — на мíсток (у рúбку, у центрáльний пост). Курс стíльки-то грáдусів!
Керува́ння телегрáфом — у рúбку (в центрáльний пост)!
Керóваним, вогóнь!
Керóваним, відбíй!
Слáва!
Рівень бíльше (мéньше) 0-00!
Навчáльна тривóга. На РДП ставáй!

Ф

Физзарядку окóнчить!
Флаг, гюйс, стéньговые фла́ги и фла́ги расцвéчивания подня́ть (опу-
стíть)! (*Военно-морские флаги*).

Ранкóву гíмнастику закíнчити!
Ма́йву, гюйс, стéньгові стяги і пра-
порі розцв́чення підня́ти (спусти-
ти)! (*військово-морські прапори*).

Флаг приспустіть!
 Флаг тако́й-то присто́порить!
 Фо́рма одѣжды на физзаря́дке
 тако́я-то!

Ма́йву приспустіти!
 Ма́йву (такі-то стяги) присто́по-
 рити!
 Фо́рма о́дягу на ранко́ву гімна́стику
 тако́-то!

Х

Химі́ческая триво́га!
 Ход сто́лько-то узло́в. Всплыва́й на
 периско́пную гли́бину с диффе́рен-
 том сто́лько-то гра́дусов!
 Ходові́е огні́ ви́ключить, я́корные
 огні́ вклю́чить!

Хемі́чна триво́га!
 Хід сті́льки-то вузлі́в. Сплива́ти на
 периско́пну гли́бину з диффе́рентом
 сті́льки-то гра́дусів!
 Ходові́ вогні́ ви́мкнути, я́кірні (кітво́-
 ві) вогні́ вві́мкнути!

Ц

Цель обнару́жить!

Ці́ль ви́явити!

Ч

Челове́к за борто́м!
 Червь на пра́вом (ле́вом) но́ке ре́и
 подня́ть!
 Чехлы́ надѣть (снять)!

Люди́на за бо́ртом!
 Черв на пра́вім (лі́вім) но́ці ре́і
 підня́ти!
 Покривці́ (чохла́) наді́ти (зня́ти)!

Ш

Шабáш!
 Шаг впе́рѣд!
 Шаг ме́рный!
 Шаг на ме́сте!
 Шаг наза́д!
 Шар(ы) доло́й!
 Шар(ы) на са́мый ма́лый (ма́лый
 сре́дний)!
 Шар(ы) на стоп!
 Шварто́в тако́й-то ви́брать (обтя-
 ну́ть, задержáть, потравіть, перепу-
 стіть, заверну́ть, взя́ть на шпиль)!

Го́ді!
 Крок упе́рѣд!
 Мірний кро́к!
 Кроку́й на місці!
 Крок наза́д!
 Ку́лю (ку́лі) геть!
 Ку́лю (ку́лі) на найме́нший (мали́й
 сре́дній)!
 Ку́лю (ку́лі) на стоп!
 а) Шварто́в такий-то ви́брати (об-
 тягну́ти, затрима́ти, потравіти, пере-
 пустіти, згорну́ти, взя́ти на шпіль)!
 б) Притага́нку тако́-то ви́брати (об-
 тягну́ти, затрима́ти, потравіти, пере-
 пустіти, згорну́ти, взя́ти на вере-
 те́но)!

Шварто́в тако́й-то отда́ть (травіть,
 задержáть, ви́брати)!

а) Шварто́в такий-то відда́ти (тра-
 віти, затрима́ти, ви́брати)!
 б) Притага́нку тако́-то відда́ти (тра-
 віти, затрима́ти, ви́брати)!

Шварто́вы та́кіе-то заве́сті серы́гой!

а) Шварто́ві та́кі-то заве́сті ду́жкою!
 б) Притага́нки тако́-то заве́сті ди́ж-
 кою!

Шварто́вы такіе-то слéва (спра́ва) убрáть!

Шварто́вым кома́ндам пригото́виться!

Шире шаг!

Шкэ́нтель вéложить!

Шкэ́нтель заложы́ть!

Шкэ́нтель травы́ть!

Шлем-ма́ска по́рвана!

Шлю́пку к подьёму (спу́ску)!

Шлю́пку (ка́тер) таку́-то к спу́ску!

Шпиль вручну́ю воору́жить (разору́жить)!

Шпиль поше́л!

Шты́к в но́жны!

Штык-нож отомкnúть!

Штык-нож примкnúть!

а) Шварто́ви такі-то злі́ва (спра́ва) прибра́ти!

б) При́тага́нки такі-то злі́ва (спра́ва) прибра́ти.

а) Шварто́вим кома́ндам підготува́тися!

б) При́тага́нчим кома́ндам підготува́тися!

До́вший кро́к!

Шкэ́нтель ви́класти!

Шкэ́нтель закла́сти!

Шкэ́нтель траві́ти!

Шоло́м-ма́ска розі́рвана!

Шлю́пку до підня́ття (спу́ску)!

Шлю́пку (ка́тер) таку́-то до спу́ску!

Верете́но (шпі́ль) вручну́ю осна́стити! (зня́ти осна́стку)!

а) Верете́но пішло́!

б) Пішо́в шпі́ль!

Багне́ти в пі́хви!

Багне́т — ГЕ́ТЬ!

Багне́т — на ЗБРО́Ю!

Э

Экіпа́жу кора́бля по́стро́иться на ле́вом (пра́вом) борту́ для отда́чи во́инских по́честей!

Екіпа́жові кора́бля ви́шикуватися на лі́вому (пра́вому) бо́рти для відда́ння во́йськових по́честей!

Я

Я́корные огні ви́ключить, ходовы́е вклю́чить!

Я́корные (ходовы́е) огні прове́рить (вклю́чить)!

Яко́рь (яко́ря) на ме́сто. Походны́е кре́плення нало́жить!

Яко́рь не чист!

Яко́рь та́кй-то к отда́че пригото́вить!

Яко́рь-це́пь подобра́ть до сто́льких-то ме́тров!

Яко́рь чист!

Я́кірні (кітво́ві) вогні ви́мкнути, ходові́ вві́мкну́ти!

Які́рні (кітво́ві) (ходові́) вогні пере́вірити (вві́мкну́ти)!

Які́р (яко́рі) [кітву́ (кітві́)] на ме́сце.

Похідні́ кре́плення накла́сти!

Які́р не чи́стий! (Кі́тва́ не чи́ста)!

Які́р (кітву́) та́кй-то (таку́-то) до відда́ння підготува́ти!

Які́р-ланцю́г (кітволанцю́г) підібра́ти до сто́лько́х-то ме́трів!

Які́р чи́стий! (Кі́тва́ чи́ста)!

З М І С Т

<i>Передмова</i>	5
Предисловие	14
Умовні скорочення Условные сокращения	23
Частина перша. Терміни	26
Частина друга Команди, командні слова	362

Довідкове видання

БУРЯЧОК Андрій, ДЕМСЬКИЙ Мар'ян,
ЯКИМОВИЧ Богдан

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК ДЛЯ ВІЙСЬКОВИКІВ

Редактори *О. М. Дмитренко, О. І. Фірак*
Художній і технічний редактор *Н. Р. Петрова*
Коректори *Т. С. Ковальова, О. І. Фірак*

Здано на складання 17 05.94. Підписано до друку 5 12.95.

Формат 84×108¹/₃₂. Папір друкарський. Гарнітура літературна.

Друк високій. Умовн-друк арк. 20,16 Умовн фарбовідб 20,16

Обл.-вид арк. 31 Тираж 10 000, Зам. 4-187.

Свідоцтво № 8065 Державний реєстраційний № 0888318ДП від 18 04 94 р.

Воєнне видавництво України «Варта».

Акціонерне товариство «Київська книжкова фабрика».
252054, Київ-54, вул. Воровського, 24.

Шановні військовики, всі шанувальники українського слова!

Ви тримаєте в руках перший після 1928 року виданий в Україні військовий словник. Його вихід у світ став можливим тільки з відновленням Української державності в серпні 1991 року та розбудовою Збройних Сил України. Авторський колектив подає в словнику найважливішу військову термінологію і лексику, що побутує у військовій сфері і яку створив український народ для своїх збройних формацій. За основу взято все найкраще, створене українцями в ХХ ст., й те, що не втратило своєї актуальності з попередніх епох. Словник охоплює також найновішу військову термінологію, яка з'явилася в останні десятиліття у зв'язку з розвитком техніки й технології.

Словник призначено для повсякденного вжитку в Збройних Силах, Національній гвардії, Прикордонному війську, Службі безпеки, Міністерстві внутрішніх справ України.

На даний час робота над усталенням сучасної української термінології та створенням повної військової терміносистеми продовжується. Тому просимо всіх, хто має зауваження, пропозиції та доповнення, надсилати їх на адреси Воєнного видавництва України «Варта» (252015, м. Київ-15, вул. Січневого Повстання, 40) або Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України (290008, м. Львів-8, вул. Винниченка, 24) для Якимовича Богдана Зіновійовича.